

Főoldal>Pénzügyek>Pénzbeli követelések>Fizetésképtelenség/csőd

Fizetésképtelenség/csőd

Ha egy cég vagy vállalkozó bármelyik tagállamban pénzügyi nehézségekbe ütközik, vagy nem tudja visszafizetni tartozását, különleges, fizetésképtelenségi eljárások állnak rendelkezésére, amelyek az összes hitelező (azon felek, akikkel szemben pénztartozás áll fenn) bevonásával folynak le.

A fizetésképtelenségi eljárások rendje célkitűzésüktől függően különbözik:

Cégek

Ha a cég **megmenthető** vagy életképes, az adósság **átstrukturálására** nyílnak lehetőségek (általában a hitelezők beleegyezésének függvényében). Ennek lényege a cégek és a munkahelyek védelme.

Ha a cég **nem menthető** („becsődöl”), meg kell szüntetni.

Vállalkozók

A vállalkozóknak általában kérelmezhetik, hogy **előrendelt visszafizetési terv** keretében törlesszék tartozásukat, vagy akár tartozáselengedést is, ésszerű idő letelte után (általában három év). Ennek célja annak biztosítása, hogy maga a vállalkozó ne menjen csődbe, és a későbbiekben újra tudjon vállalkozni.

Mind a cégek, mint a vállalkozók esetében, ha a fenti eljárásokat megindítják, a hitelezőknek már nincs lehetőségük egyénileg érvényesíteni követeléseiket. Ennek célja az adós vagyonának védelme, valamint annak biztosítása, hogy a hitelezők egyenlő esélyekkel tudják érvényesíteni követeléseiket.

Követeléseik érvényesítése érdekében azok jogszerűségét a hitelezőknek az átstrukturálást vagy az adós vagyonának felszámolását végző szerv (általában valamilyen **közigazgatási szerv** vagy **felszámoló**) felé igazolniuk kell. Különleges esetekben erre az adósnak is lehetősége van.

Határokon átnyúló fizetésképtelenség (uniós szabályozás)

A több ország területén is üzleti tevékenységet folytató, eszközökkel rendelkező vállalkozó vagy cég ellen a fizetésképtelenségi ügyeket az uniós jog szabályozza, konkrétan a **2015/848 rendelet** (összefoglaló [itt](#)).

Az (EU) 2015/848 rendeletben hivatkozott formanyomtatványok

Értesítés fizetésképtelenségi eljárásról (374 Kb)

Követelések előterjesztése (394 Kb)

Kifogás a csoportos koordinációs eljárással szemben (389 Kb)

Nemzeti eljárások

Ha szeretne részletesebben tájékozódni valamelyik tagállamról, válassza ki a kívánt ország zászlaját.

Kapcsolódó link

Fizetésképtelenségi nyilvántartások

Utolsó frissítés: 18/01/2019

A honlapot az Európai Bizottság tartja fenn. Az ezen az oldalon található információ nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság hivatalos álláspontját. A Bizottság semmilyen felelősséget vagy kötelezettséget nem vállal az e dokumentumban foglalt vagy említett információk és adatok tekintetében. Kérjük, az európai oldalak szerzői jogi szabályai vonatkozásában vegye figyelembe a jogi nyilatkozatot.

Fizetésképtelenség - Csehország

Jogi háttér

A Cseh Köztársaságban a fizetésképtelenségi eljárásokat elsősorban a fizetésképtelenségről és a fizetésképtelenségi eljárásról szóló 182/2006. sz. törvény (*Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení*) (a továbbiakban: a fizetésképtelenségről szóló törvény) szabályozza, amelynek hátterét a polgári perrendtartásról szóló 99/1963. sz. törvény (*Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád*) adja.

Egy másik fontos jogszabály a felszámolókról szóló 312/2006. sz. törvény (*Zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích*), amely (a fizetésképtelenségről szóló törvénnyel együttesen) kialakítja a felszámolóbiztosítási hivatás jogi szabályozását.

E rendelkezések jelenleg hatályos változata megtalálható a közigazgatási portálon (*Portál veřejné správy*): <https://portal.gov.cz/app/zakony/>.

1 Ki ellen indítható fizetésképtelenségi eljárás?

Fizetésképtelenségi eljárás természetes személyekkel és jogi személyekkel szemben is kezdeményezhető, függetlenül attól, hogy üzleti vállalkozások-e.

A fizetésképtelenségi eljárások egyes típusai (csőd eljárás, reorganizáció, adósságkönnyítés) eltérnek egymástól a megcélzott jogalanyok tekintetében. Míg a csőd eljárás lefolytatása iránti kérelem valamennyi jogalany ellen benyújtható, a reorganizáció kizárólag üzleti vállalkozásokra vonatkozik, az adósságkönnyítés pedig elsősorban nem üzleti jogalanyokra (lásd lent).

Fizetésképtelenségi eljárás nem indítható az állam, a helyi önkormányzatok ellen, választások során politikai pártokkal és mozgalmakkal szemben, illetve egyes más, elsődlegesen közjogi jellegű jogalanyokkal szemben sem. A pénzügyi intézményekre és biztosító társaságokra különleges szabályok vonatkoznak.

2 Mik a fizetésképtelenségi eljárás megindításának feltételei?

Fizetésképtelenség vagy fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet

A fizetésképtelenségi eljárás olyan bírósági eljárás, amely az adós fizetésképtelenségével vagy fizetésképtelenséggel fenyegető helyzetével foglalkozik, valamint azzal, hogy miként kezeljék azt. Az alapfeltétel tehát a fizetésképtelenség vagy fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet fennállása.

Az adós fizetésképtelen, ha (*ezek kumulatív feltételek*):

az adósnak több hitelezője van;

az adósnak 30 napnál régebben lejárt pénzbeli kötelezettségei vannak;

az adós nem képes teljesíteni e kötelezettségeket.

Az adósságot akkor tekintik fizetésképtelennek, ha adósságai jelentős hányadát nem törlesztik vagy ha az ilyen kötelezettségeket az esedékességtől számított három hónapon belül nem rendezik, illetve, ha az adóssal szemben fennálló pénzbeli követelés nem hajtható be végrehajtás vagy lefoglalás útján.

Az üzleti vállalkozásnak minősülő adós (akár természetes, akár jogi személy) akkor is fizetésképtelen, ha túlzottan eladósodott. Az adósok akkor túlzottan eladósodottak, ha több hitelezőjük van és kötelezettségeik összege meghaladja vagyonuk értékét.

A fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet olyan helyzet, amelyben valamennyi körülményt figyelembe véve ésszerűen feltételezhető, hogy az adósok nem lesznek képesek megfelelő módon és időben teljesíteni pénzbeli kötelezettségeik lényeges részét.

A fizetésképtelenségi eljárások típusai

A cseh jog az adós fizetésképtelensége vagy fizetésképtelenséggel fenyegető helyzete kezelésének három alapvető módját különbözteti meg:

csődeljárás (*konkurs*);

reorganizáció (*reorganizace*);

adósságkönnyítés (*oddlužení*).

A fizetésképtelenségről szóló törvény nem határozza meg, hogy a különböző fizetésképtelenségi módszerek közül egy adott adósnak melyiket kell igénybe vennie, hanem nyitva hagyja a választás lehetőségét. A csődeljárás mellett létezik egy rehabilitációs elem is (reorganizáció és adósságkönnyítés). Az adós fizetésképtelenségének kezeléséhez megfelelő módszer kiválasztásánál a hitelezők számára lehetséges legjobb eredményt kell figyelembe venni.

A **csődeljárás** a fizetésképtelenség kezelésének általános módja, amely esetén egy csődeljárást elrendelő végzés alapján a hitelezők megalapozott követeléseit nagyrészt a vagyon értékesítésének bevételeiből fedezik. Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a ki nem elégített követelések vagy azok részei nem évülnek el. A csődeljárás módszerét alkalmazzák abban olyan esetben, ha nincs lehetőség a reorganizáció vagy az adósságkönnyítés mint enyhébb eljárások alkalmazására az adóssal szemben, vagy abban az esetben, ha az eljárás során egyértelművé válik, hogy ezek a módszerek nem folytathatók tovább.

A **reorganizáció** az üzleti vállalkozásnak minősülő adósok fizetésképtelensége vagy fizetésképtelenséggel fenyegető helyzete kezelésére vehető igénybe. A reorganizáció az üzleti tevékenység átszervezésével jár. Általában az az elvárás, hogy a hitelezői igényeket folyamatosan elégítsék ki, miközben az adós vállalkozása továbbra is működik, a fizetésképtelenségi bíróság által jóváhagyott reorganizációs terven alapuló, az irányítás újraélesztését célzó intézkedésekkel összhangban. A hitelezők figyelemmel kísérik a terv előrehaladását.

Az **adósságkönnyítés** a fizetésképtelenség vagy fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet kezelésének módja olyan adósok tekintetében, akiknek lényegileg nincsenek üzleti adósságaik, és ha jogi személyek, akkor nem üzleti vállalkozások. E fizetésképtelenségi módszer nyitottabb a szociális megfontolásokra, mint a gazdasági szempontokra. A cél az, hogy „új kezdetet” biztosítsanak az adósok számára, és hogy arra ösztönözzék őket, hogy aktívan vegyenek részt adósságaik visszafizetésében, legalább a tervezett 30%-os szintig, amennyiben a hitelezők nem biztosítottak. Az az alapfeltevés, hogy a biztosított hitelezők követeléseit a biztosítékból fedezik. Párhuzamos cél a szociális válsághelyzetben lévő személyek rehabilitációjára fordított közkiadások csökkentése. Az adósságkönnyítés a fizetésképtelenségi vagyon értékesítésével, a visszafizetési ütemezéssel, vagy ezek kombinációjával érhet véget.

Ki indíthat fizetésképtelenségi eljárást?

A fizetésképtelenségi eljárás csak a kérelem benyújtását követően indítható meg. Az eljárás azon a napon kezdődik, amikor a fizetésképtelenségi eljárás megindítása iránti kérelem beérkezik az ügyben hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságra. A fizetésképtelenségi eljárás megindítása iránti kérelmet adósok és hitelezők egyaránt benyújthatják, kivéve a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet esetét, amelynél csak az adós nyújthatja be a kérelmet.

Az üzleti vállalkozásnak minősülő adósok (legyenek akár természetes személyek, akár jogi személyek) haladéktalanul kötelesek fizetésképtelenségi eljárás megindítása iránti kérelmet benyújtani, miután tudomást szereztek, vagy megfelelő gondosság mellett tudomást szerezhettek volna fizetésképtelenségükről.

A csődeljárás megindítása

A fizetésképtelenségi bíróság külön döntésként a csődeljárást megindító végzést hoz. Kivételes esetekben e döntés összekapcsolódhat a fizetésképtelenséget megállapító határozattal (amennyiben az adós olyan személy, amely nem vehet igénybe reorganizációt vagy adósságkönnyítést). A csődeljárás hatálya akkor kezdődik, amikor a csődeljárást megindító végzést közzéteszik a fizetésképtelenségi nyilvántartásban.

A reorganizáció megindítása

A reorganizáció a fizetésképtelenségi bíróság engedélyével indul meg, amelyet az adós vagy egy nyilvántartott hitelező kérelmére ad meg.

A reorganizációra akkor adható engedély, ha *(ezek nem kumulatív feltételek)*:

a fizetésképtelenség megállapítása iránti kérelmet megelőző számviteli időszakban az adós teljes évi nettó bevétele legalább 50 000 000 CZK volt, vagy az adósnak legalább 50 alkalmazottja van; vagy

az adós a fizetésképtelenség megállapítása iránti kérelemmel együtt vagy legkésőbb a fizetésképtelenséget megállapító határozat kézbesítésének időpontjában legalább a biztosított hitelezők fele (a követelések összesített összege alapján számítva) és legalább a nem biztosított hitelezők fele (szintén a követelések összesített összege alapján számítva) által támogatott reorganizációs tervet nyújt be a fizetésképtelenségi bíróságnak.

A reorganizáció elfogadhatatlan, ha az adós csődeljárás alatt álló jogi személy, értékpapír-forgalmazó vagy külön jogszabály alapján árutőzsdéi kereskedelemre felhatalmazott jogalany.

A fizetésképtelenségi bíróság akkor engedélyezi a reorganizációt, ha a megfelelő jogszabályi feltételek fennállnak. A határozat ellen fellebbezésnek helye nincs.

A fizetésképtelenségi bíróság elutasítja a reorganizáció engedélyezése iránti kérelmet, ha: a) az összes körülményt figyelembe véve ésszerűen feltételezhető a csalárd szándék fennállása; b) a kérelmet olyan személy nyújtotta be ismételt, akinek a reorganizáció engedélyezése iránti korábbi kérelmét a bíróság már elbírálta; vagy c) a kérelmet hitelező nyújtotta be, de azt a hitelezői gyűlés nem hagyta jóvá. Az ilyen döntésekkel szemben csak a kérelem benyújtója terjeszthet elő fellebbezést.

Az adósságkönnyítés megindítása

Az adósságkönnyítés iránti kérelmet az adós nyújtja be egy formanyomtatványon, szükség esetén a fizetésképtelenség megállapítása iránti kérelemmel együtt (ha valamely hitelező nem kezdeményezett fizetésképtelenségi eljárást).

Az adósságkönnyítés iránti kérelemnek és mellékleteinek tartalmaznia kell különösen az adós múltbeli és jövőben várható bevételeire vonatkozó adatokat, a vagyonelemek listáját és a kötelezettségek listáját. Amennyiben valaki az adósságrendezési feltételeknek való megfelelés érdekében kész ajándékozni az adós részére, illetve ha valaki kész az adósságrendezés tartama alatt rendszeres pénzbeli juttatást nyújtani az adós részére, akkor az adós az adósságkönnyítés iránti kérelemhez csatolja a megfelelő ajándékozási okiratot, illetve a jövedelmi megállapodást.

A fizetésképtelenségi bíróság akkor engedélyezi az adósságkönnyítést, ha teljesültek a feltételek. A bíróság elutasítja az adósságkönnyítés iránti kérelmet, ha az összes körülményt figyelembe véve ésszerűen feltételezhető a csalárd szándék fennállása, vagy ha az adósságkönnyítés eredményeként a nem biztosított hitelezők követeléseik 30%-ánál kevesebbet kapnának (kivéve, ha ehhez hozzájárulnak). A fizetésképtelenségi bíróság akkor is elutasítja az adósságkönnyítés iránti kérelmet, ha az eljárás addigi eredményei azt mutatják, hogy az adós a fizetésképtelenségi eljárásban kötelezettségei teljesítése során gondatlanul vagy hanyagul járt el. Kizárólag az adós jogosult fellebbezni a kérelem elutasításával szemben.

Mikortól fejtí ki joghatásait a fizetésképtelenségi eljárás megindítása?

A fizetésképtelenségi eljárás megindításának joghatásai a fizetésképtelenségi eljárás megindításáról szóló közlemény fizetésképtelenségi nyilvántartásban való közzétételével kezdődnek (lásd lent). Jogszabály valamely fizetésképtelenségi módra vonatkozó eltérő rendelkezése hiányában az eljárás megindításának joghatásai a fizetésképtelenségi eljárás végéig állnak fenn.

Ideiglenes intézkedések a fizetésképtelenséget megállapító határozat meghozataláig

Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a fizetésképtelenségi bíróság hivatalból ideiglenes intézkedéseket rendelhet el a fizetésképtelenség megállapítása iránti kérelemmel kapcsolatos határozata meghozataláig. Aki olyan ideiglenes intézkedést kérelmez, amelyet a fizetésképtelenségi bíróság egyébként hivatalból is meghozhat, nem köteles biztosítékot nyújtani. Az ideiglenes intézkedést kérő adós nem köteles biztosítékot nyújtani.

Az ilyen ideiglenes intézkedések révén a fizetésképtelenségi bíróság többek között:

ideiglenes vagyonkezelőt jelölhet ki;

korlátozhatja a fizetésképtelenségi eljárás megindításához kapcsolódó egyes joghatásokat;

bármelyik fizetésképtelenségi eljárás iránti kérelmet benyújtó felet kötelezheti az adós által elszenvedett kár vagy egyéb veszteség kompenzációjára alkalmas biztosíték nyújtására.

Fizetésképtelenségi nyilvántartás

A fizetésképtelenségi eljárásokat közzéteszik az igazságügyi minisztérium (*Ministerstvo spravdnosti*) által fenntartott fizetésképtelenségi nyilvántartásban.

Ez az elektronikus közigazgatási információs rendszer a <https://isir.justice.cz/> címen érhető el.

A fizetésképtelenségi nyilvántartás létrehozásának elsődleges oka, hogy a fizetésképtelenségi eljárások a lehető legnagyobb mértékben nyilvánosak legyenek, annak érdekében, hogy figyelemmel lehessen kísérni az előrehaladásukat. A nyilvántartást arra használják, hogy közzétegyék a fizetésképtelenségi bíróság fizetésképtelenségi eljárásokban és kapcsolódó jogvitákban hozott határozatait, a benyújtott iratokat és egyéb adatokat, amennyiben azt a fizetésképtelenségről szóló törvény előírja, vagy a fizetésképtelenségi bíróság elrendeli.

A fizetésképtelenségi nyilvántartás (bizonyos adatoktól eltekintve) nyilvános és bárki jogosult annak tanulmányozására, abból másolatok és kivonatok készítésére.

Amellett, hogy információforrásként szolgál, a fizetésképtelenségi nyilvántartás létfontosságú szerepet játszik az okiratok kézbesítésében is – a legtöbb bírósági döntés és egyéb dokumentum kézbesítésének eszköze. A fizetésképtelenségi eljárásról szóló értesítés rendszerint a kérelem benyújtásától számított két órán belül megjelenik a fizetésképtelenségi nyilvántartásban (a bírósági munkaidő alatt). Ezt követően minden bírósági döntést és egyéb dokumentumot közzétesznek a fizetésképtelenségi nyilvántartásban. Ez mindenki számára betekintési lehetőséget biztosít a Cseh Köztársaságban folyó fizetésképtelenségi eljárásokba.

3 Mely a vagyontárgyak képezik a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét? Miként kezelik az adós által a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően szerzett vagy rá hátrahagyott vagyontárgyakat?

Fizetésképtelenségi vagyon

Amennyiben az adós nyújtja be a fizetésképtelenség megállapítása iránti kérelmet, a fizetésképtelenségi vagyon az adósnak a fizetésképtelenségi eljárás megindításához kapcsolódó joghatások beálltakor meglévő vagyoni elemeit, valamint az adós által a fizetésképtelenségi eljárás során szerzett vagyontárgyakat tartalmazza.

Amennyiben a fizetésképtelenség megállapítása iránti kérelmet valamelyik hitelező nyújtja be, a fizetésképtelenségi vagyon az adósnak a fizetésképtelenségi bíróság által elrendelt, az adós vagyonával való rendelkezésének jogát (részben vagy egészben) korlátozó ideiglenes intézkedés joghatásai beálltakor időpontjában meglévő vagyoni elemeit, az adósnak az adós fizetésképtelenségére vonatkozó határozatok időpontjában meglévő vagyoni elemeit, valamint az adós által a fizetésképtelenségi eljárás során, az e határozatokat joghatásainak beálltát követően szerzett vagyontárgyakat tartalmazza.

Amennyiben az adós a vagyontárgyaknak társtulajdonosa, az ilyen tulajdonban fennálló részesedése képezi részét a fizetésképtelenségi vagyonnak. E vagyontárgyak akkor is a fizetésképtelenségi vagyon részét képezik, ha az adós házassági közös vagyonának részei.

Az adóson kívüli személyek vagyontárgyai akkor képezik a fizetésképtelenségi vagyon részét, ha ezt jogszabály előírja, különösen, ha azok hatálytalan jogügyletek ellenszolgáltatásai. A vagyonértékesítés szempontjából az ilyen tulajdon az adós vagyona részének tekintendő.

Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a fizetésképtelenségi vagyon elsősorban készpénzből, ingóságokból és ingatlanokból, gépekből és berendezésekből, betétkönyvekből, letéti jegyekből és egyéb formájú letétekből, részvényekből, váltókból, csekkékből és egyéb értékpapírokból, részesedésekből, az adós pénzbeli és nem pénzbeli követeléseiből (beleértve a függő és a még le nem járt követeléseket is), az adós munkabéréből, fizetéséből, jutalmaiból, valamint az adós munkaviszonyra tekintettel járó díjazása helyébe lépő jövedelemből, egyéb jogokból, továbbá a pénzben kifejezhető értékű egyéb vagyontárgyakból áll. A fizetésképtelenségi vagyon kiterjed az olyan tételekre is, mint a fenti vagyoni elemekhez kapcsolódó kamatok, nyereség, gyümölcsök és hasznok.

Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a végrehajtási vagy lefoglalási eljárás keretében le nem foglalható vagyontárgyak nem képezik részét a fizetésképtelenségi vagyonnak. A kérdést a 99/1963. sz. törvény, vagyis a polgári perrendtartás szabályozza. Az adós vagyontárgyai közül a végrehajtás alól mentesek azok a vagyontárgyak, amelyekre az adósnak a saját maga és családtagjai anyagi szükségleteinek kielégítése és munkaköri feladatai ellátása érdekében azonnal szüksége van, valamint azok a tételek, amelyek értékesítése a jó erkölcsbe ütközne (különösen a mindennapi ruházat, a szokásos háztartási felszerelések, a jeggyűzők és egyéb hasonló tárgyak, az egészségügyi felszerelés és az egyéb olyan elemek, amelyekre az adósnak betegség vagy fizikai fogyatékosság miatt van szüksége, az egyéni létminimum kétszeresének megfelelő készpénz, valamint a kedvtelésből tartott állatok). Az adós üzleti tevékenysége során használt vagyontárgyak ugyanakkor a fizetésképtelenségi vagyon körébe tartoznak. Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a fizetésképtelenségi vagyonnak nem képezik részét az olyan vagyontárgyak, amelyekkel külön jogszabály alapján csak meghatározott céllal lehet rendelkezni (például központi kormányzati vagy helyi önkormányzati költségvetésből, illetve állami alapból származó céltámogatások és visszatérítendő támogatások).

Az adós által a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően megszerzett, illetve ezt követően rá szállt vagyontárgyak

Általános jelleggel az adós által a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően megszerzett, illetve ezt követően rá szállt vagyontárgyak részét képezik a fizetésképtelenségi vagyonnak; az alkalmazott fizetésképtelenségi módszertől függően ez módosulhat. Az adósok a fizetésképtelenségi vagyon tárgyival csak akkor rendelkezhetnek, ha ennek során tiszteletben tartják a fizetésképtelenségi eljárás konkrét szakaszának és a kiválasztott fizetésképtelenségi módszernek a követelményeit.

4 Milyen jogok illetik meg az adóst, illetve a fizetésképtelenségi szakértőt?

A felszámolóbiztos (vagyonfelügyelő) feladata és jogállása

A felszámolóbiztos (vagyonfelügyelő) elsődleges feladata az adós fizetésképtelenségi vagyonának kezelése, valamint a kapcsolódó és egyéb jogviták kezelése. A felszámolóbiztos (vagyonfelügyelő) célja az, hogy elérje a hitelezők arányos, gyors, gazdaságos és lehető legmagasabb szintű kielégítését.

A felszámolóbiztosok (vagyonfelügyelők) kötelesek lelkiismeretesen és a megfelelő gondossággal ellátni feladatukat. Meg kell tenniük minden tőlük ésszerűen elvárható lépést annak érdekében, hogy a lehető legnagyobb mértékben kielégítsék a hitelezőket. A hitelezők közös érdekeit saját érdekeik és mások érdekei elé kell helyezniük.

A csődeljárás során a felszámolóbiztos felhatalmazást kap arra, hogy rendelkezzen a vagyonnal, valamint, hogy gyakorolja az adós jogait és teljesítse kötelezettségeit a vagyonnal kapcsolatos ügyekben. A felszámolóbiztos különösen gyakorolja a fizetésképtelenségi vagyonban található részvényekhez kapcsolódó részvényesi jogokat, gyakorolja a munkáltatói jogokat az adós munkavállalóival szemben, és felel az adós üzleti tevékenységének folytatásáért, könyvvezetéséért és az adózási szabályok betartásáért. A felszámolóbiztos feladata továbbá a vagyon értékesítése.

A reorganizáció során a vagyonfelügyelő elsősorban felügyeli a birtokon belül maradó adós tevékenységét, folytatja a vagyon azonosítását és leltárt vesz fel róla, kezeli a kapcsolódó jogvitákat, összeállítja a hitelezők listáját és felveszi rá a hitelezőket, továbbá beszámol a hitelezői választmányának. A vagyonfelügyelő jár el továbbá az adós közgyűlése vagy taggyűlése helyett.

Az adósságrendezési eljárás során a vagyonfelügyelő együttműködik a fizetésképtelenségi bírósággal és a hitelezőkkel az adós és az adós tevékenységének felügyelete során, értesíti az adós vagyontárgyait, és a visszafizetési ütemezésnek megfelelően felosztja a hitelezők között a havi kifizetéseket.

Az adós jogállása

A csődeljárásban az adósok elveszítik jogukat a vagyonuk feletti rendelkezésre, illetve a vagyonnal kapcsolatos egyéb jogok gyakorlására és kötelezettségek teljesítésére. E jog a felszámolóbiztosra száll át. A jogszabály erejénél fogva az ezen ügyekben az adósok által a vagyon feletti rendelkezés jogának a felszámolóbiztosra szállást követően teljesített jogügyletek hatálytalanok a hitelezőkkel szemben.

A reorganizáció során a vagyon az adós birtokában marad, korlátozásokkal. A fizetésképtelenségi vagyonnal való rendelkezés, illetve annak kezelése szempontjából alapvető fontosságú jogügyleteket a birtokban lévő adós kizárólag a hitelezői választmány hozzájárulásával teheti meg. Az e kötelezettséget megsértő adós felel az ezáltal a hitelezőknek okozott károkért és egyéb veszteségeikért; az adós legfőbb szervének tagjai egyetemlegesen felelnek az ilyen károkért és veszteségeikért. Az „alapvető fontosságú jogügyletek” olyan jogügyletek, amelyek jelentősen megváltoztatják a vagyon értékét, a hitelezők helyzetét vagy a hitelezők kielégítésének szintjét. A vagyonkezelő jár el az adós közgyűlése vagy taggyűlése helyett.

Az adósságrendezési eljárás során a vagyon szintén az adós birtokában marad, korlátozásokkal. Az adóst a fizetésképtelenségi bíróság, a vagyonfelügyelő és a hitelezők ellenőrzik.

5 Milyen feltételek alapján lehet beszámításokat igényelni?

Általánosságban, a beszámítást a polgári törvénykönyv szabályozza. Főszabályként, ha a feleknek azonos típusú követelése állnak fenn egymással szemben, bármelyik fél értesítheti a másik felet arról, hogy beszámítják követelésüket a másik fél követelésével szemben. A beszámításra onnantól kezdve lehet hivatkozni, hogy a fél jogosult mind valamely igény kielégítését követelni, mind saját tartozását megfizetni. A beszámítás eredményeként mindkét követelés megszűnik abban a mértékben, ahogy egymással megegyeznek; amennyiben teljes mértékben nem fedezik egymást, a követelés beszámítása hasonlóképpen történik, mint a teljesítés esetében. E joghatásokra akkor kerül sor, amikor a két követelés beszámításra alkalmassá válik.

A fizetésképtelenségről szóló törvény eltérő rendelkezése hiányában a fizetésképtelenségi eljárásban az adós és a hitelező kölcsönös követelése a fizetésképtelenséget megállapító határozat meghozatalát követően akkor számíthatók be, ha a beszámítás jogszabályi (a polgári törvénykönyvben található) feltételei a fizetésképtelenségi módszerre vonatkozó határozat meghozatala előtt teljesültek.

A fizetésképtelenségi eljárásban beszámításra nem kerülhet sor különösen akkor, ha az adós hitelezője:

- a beszámítható követelés tekintetében nem vált nyilvántartott hitelezővé; vagy
- a beszámítható követelést hatálytalan jogügylet eredményeként szerezte meg; vagy
- a beszámítható követelés megszerzésének időpontjában tudott az adós fizetésképtelenségéről; vagy
- még meg kell fizetnie az adós lejárt követelését annak a hitelező beszámítható követelését meghaladó mértékben; vagy
- a fizetésképtelenségi bíróság által elrendelt esetekben, illetve, ha a bíróság ideiglenes intézkedést hozott.

6 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás azokra a hatályos szerződésekre, amelyekben az adós szerződő fél?

Visszterhes szerződések

Amennyiben az adós a csődeljárás elrendelésének, illetve a reorganizáció vagy az adósságrendezés engedélyezésének időpontjában olyan visszterhes szerződés fele, beleértve az előszerződést is, amelyet a csődeljárás elrendelésének, illetve a reorganizáció vagy az adósságrendezés engedélyezésének időpontjában még akár az adósnak, akár a másik félnek teljesítenie kell, a következő szabályokat kell alkalmazni:

- csődeljárás vagy adósságrendezési eljárás során a felszámolóbiztos (vagyonkezelő) az adós helyett teljesítheti a szerződést és teljesítést követelhet a szerződésben szereplő másik féltől, vagy megtagadhatja a teljesítést;
- reorganizáció során a birtokban lévő adós gyakorolja ugyanezt a jogkört, a hitelezői választmány hozzájárulásával.

Csődeljárás vagy adósságrendezési eljárás során úgy kell tekinteni, hogy amennyiben a felszámolóbiztos (vagyonkezelő) a csődeljárást elrendelő végzés meghozatalától vagy az adósságrendezés engedélyezésétől számított 30 napon belül nem nyilatkozik a szerződés teljesítéséről, akkor megtagadta a teljesítést; eddig az időpontig eltérő szerződéses rendelkezés hiányában a másik fél nem mondhatja fel a szerződést. A reorganizáció során a birtokban lévő adós, amennyiben a reorganizáció engedélyezésétől számított 30 napon belül nem jelenti be, hogy megtagadja a teljesítést, köteles végrehajtani a visszterhes szerződést.

Az elsőként a szolgáltatás teljesítésére köteles a másik fél visszatarthatja a teljesítést mindaddig, amíg a kölcsönös teljesítésről nem gondoskodnak vagy azt nem biztosítják, kivéve, ha a másik fél a fizetésképtelenséget megállapító határozat közzétételét követően kötötte meg a szerződést.

Amennyiben a vagyonkezelő vagy a birtokban lévő adós megtagadja a teljesítést, a másik fél a teljesítés megtagadásától számított 30 napon belül kérheti az ebből eredő kára megtérítését. A másik félnek a szerződés csődeljárás elrendelését követő folytatásából eredő követelése a fizetésképtelenségi vagyonnal szemben fennálló követelések.

A másik fél nem követelheti a fizetésképtelenséget megállapító határozat előtti részteljesítés visszatérítését azon az alapon, hogy az adós a teljesítést nem viszonzta.

Fix határidőt tartalmazó szerződések

Amennyiben olyan megállapodás áll fenn, amely szerint egy piaci árral rendelkező eredményt meghatározott időpontban vagy meghatározott határidőn belül kell leszállítani, és a teljesítés vagy a határidő lejártának időpontja a csődeljárás elrendelése utánra esik, a kötelezettségvállalás teljesítését nem lehet követelni; csak az adós részéről a kötelezettségvállalás teljesítésének elmaradása által okozott kár követelhető. A „kár” a kikötött ár és a piaci ár közötti különbség, amelyet a csődeljárást elrendelő határozat hatályba lépésének napján a szerződésben a teljesítés helyeként kikötött helyen kell megfizetni. A másik fél a csődeljárás elrendelését követő harminc napon belül kérhet kártérítést, hitelezőként bejelentve igényét.

Kölcsönszerződés

Amennyiben az adós kölcsönszerződést kötött, a csődeljárás elrendelését követően a felszámolóbiztos követelheti a kölcsön visszafizetését a szerződéses törlesztési időszak lejártá előtt.

Bérlés, albérlés

A bérlési és albérlési szerződésekre vonatkozóan részletes szabályok vannak. Többek között, a csődeljárást elrendelő határozat meghozatalát követően a felszámolóbiztos jogszabály vagy a szerződés által meghatározott időtartamon belül jogosult felmondani az adós által kötött bérlési és albérlési szerződéseket, még akkor is, ha azokat határozott időre kötötték; a felmondási idő nem haladhatja meg a három hónapot. Ez megtehető a polgári törvénykönyv arra vonatkozó rendelkezéseinek sérelme nélkül, hogy a bérbeadó mikor és milyen feltételek mellett mondhatja fel a bérlési szerződést.

Az adósnak a csődeljárás elrendelésének időpontjában még a másik fél elfogadására váró szerződéstervezetei

A csődeljárás elrendelésének időpontjában az adós szerződés kötésre irányuló, még el nem fogadott ajánlatai, valamint az adós által elfogadott, de még megkötendő szerződés tervezetek elenyésznek, amennyiben a fizetésképtelenségi vagyont érintik. A csődeljárás elrendelésének időpontjában az adós által még el nem fogadott szerződés tervezeteket csak a felszámoló fogadhatja el.

Jogcímfenntartás

Amennyiben az adós egy vagyonelemet jogcímfenntartással adott el és azt a csődeljárás elrendelésének időpontja előtt átadta a vevőnek, a vevő választhat, hogy visszaadja-e a dolgot, vagy továbbra is követi a szerződést. Amennyiben a csődeljárás elrendelésének időpontja előtt az adós jogcímfenntartással vásárol meg és vesz át egy vagyontárgyat, az eladó nem kérheti a dolog visszaszolgáltatását, amennyiben a felszámoló biztos az eladó felhívását követően indokolatlan késedelem nélkül teljesíti a szerződésben foglalt kötelezettségeket.

7 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás az egyes hitelezők által indított eljárásokra (a folyamatban lévő peres eljárások kivételével)?

A fizetésképtelenségi eljárás megindítása a következő joghatásokkal jár:

a vagyona vonatkozó követelésekre és egyéb jogokra nem lehet hivatkozni perindítás érdekében, amennyiben azokra az igénybejelentés keretében hivatkozni lehet;

az adós tulajdonában álló vagyontárgyakra vagy a fizetésképtelenségi vagyonhoz tartozó elemekre vonatkozó biztosítékból történő kielégítéshez való jog csak a fizetésképtelenségről szóló törvényben meghatározott feltételek mellett gyakorolható és szerezhető meg. Ez vonatkozik a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően javasolt, ingatlant érintő bírósági vagy lefoglalással kapcsolatos zálogjogra is;

az adós vagyontárgyait, illetve a vagyonhoz tartozó egyéb vagyontárgyakat érintő végrehajtás vagy lefoglalás elrendelhető, illetve kezdeményezhető, de nem hajtható végre. A vagyon ellen irányuló követelések és az ezekkel egyenértékű követelések esetében ugyanakkor az adós vagyontárgyait érintő végrehajtás vagy lefoglalás a fizetésképtelenségi bíróság döntése alapján végrehajtható, a döntésben rögzített korlátozásokkal;

nem gyakorolható a hitelező és az adós között kötött megállapodásban kikötött, a munkabérek és egyéb jövedelmek, illetve a határozat végrehajtása érdekében a jövedelmek letiltására vonatkozó jog.

8 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás a fizetésképtelenségi eljárás megindításának pillanatában folyamatban lévő peres eljárások lefolytatására?

A fizetésképtelenséget megállapító határozatok moratóriumot eredményeznek a vagyona vonatkozó olyan követelésekkel és egyéb jogokkal kapcsolatos bírósági és választottbírói eljárásokban, amelyeket a fizetésképtelenségi eljárás során be lehet jelenteni, amelyeket a fizetésképtelenségi eljárás során bejelentettnek tekintenek, illetve amelyek a fizetésképtelenségi eljárás során ki nem elégített igényekre vonatkoznak. Ellenkező rendelkezés hiányában nem lehet folytatni ezeket az eljárásokat, amíg hatályban van a fizetésképtelenséget megállapító határozat.

9 Mik a hitelezők fizetésképtelenségi eljárásban való részvételének fő jellemzői?

A hitelezők részvételével kapcsolatos elvek

A fizetésképtelenségi eljárások többek között az alábbi, a hitelezők részvételével kapcsolatos elveken alapulnak:

a fizetésképtelenségi eljárásokat úgy kell lefolytatni, hogy egyik felet se érje méltánytalan sérelem és ne jusson jogellenes előnyhöz, valamint, hogy sor kerüljön a hitelezők gyors, gazdaságos és lehető legmagasabb szintű kielégítésére;

azon hitelezőknek, akik azonos vagy hasonló jogállással rendelkeznek, ugyanolyan lehetőségeik legyenek a fizetésképtelenségi eljárásban; jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a fizetésképtelenségi eljárás megindítását megelőzően jóhiszeműen megszerzett hitelezői jogok a fizetésképtelenségi bíróság döntésével, illetve a felszámoló biztos ezt követő eljárása révén nem korlátozhatók;

a hitelezők kötelesek tartózkodni az igényeik kielégítését a fizetésképtelenségi eljárás keretein kívül célzó magatartástól, kivéve, ha jogszabály ezt lehetővé teszi.

Hitelezői szervek

A hitelezői szervek a következők:

a hitelezői gyűlés;

a hitelezői választmány (vagy a hitelezői képviselő).

A hitelezői gyűlés felel a hitelezői választmány tagjainak és póttagjainak (illetve a hitelezői képviselőnek) a megválasztásáért és visszahívásáért. A hitelezői gyűlés saját hatáskörébe vonhat bármely, a hitelezői szervek hatáskörébe tartozó kérdést. Amennyiben nem kerül sor hitelezői választmány vagy hitelezői képviselő kijelölésére, jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a hitelezői gyűlés jár el e minőségben.

Amennyiben 50-nél több hitelezőt vettek nyilvántartásba, a hitelezői gyűlés köteles létrehozni a hitelezői választmányt. Egyéb esetekben elegendő a hitelezői képviselő megválasztása.

A hitelezői gyűlés hatáskörébe tartozó vagy a hitelezői gyűlés által saját hatáskörébe vont kérdések kivételével a hitelezői választmány gyakorolja a hitelezői szervek hatásköreit. Így különösen a hitelezői választmány ellenőrzi a felszámoló biztos (vagyonkezelő) tevékenységét, továbbá jogosult arra, hogy a fizetésképtelenségi eljárással kapcsolatos javaslatokat terjesszen a fizetésképtelenségi bíróság elé. A hitelezői választmány védi a hitelezők közös érdekeit, valamint a felszámoló biztos (vagyonkezelővel) együttműködve elősegíti a fizetésképtelenségi eljárás céljának elérését. A hitelezői választmányra vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell a hitelezői képviselőre is.

Hitelezői kategóriák

A jog különbséget tesz biztosított és nem biztosított hitelezők között.

A biztosított hitelező olyan hitelező, akinek követelését a vagyonhoz tartozó vagyontárgyak biztosítják, zálogjog, visszatartási jog, elidegenítési korlátozás, jog vagyonkezelői átruházása, a biztosítékra vonatkozó követelés átruházása vagy hasonló külföldi jogintézmény révén.

A biztosított hitelezők jelentős befolyást tudnak gyakorolni a fizetésképtelenségi eljárás során. Amennyiben az adós a fizetésképtelenségről szóló törvény alapján átszervezhető üzleti vállalkozás, a fizetésképtelenségi módszerről (csődeljárás vagy reorganizáció) szóló határozat elfogadása legalább a hitelezői gyűlésen jelenlévő biztosított hitelezők (és ugyanígy a nem biztosított hitelezők) felének szavazatát igényli, követeléseik összege alapján számítva, kivéve, ha a jelenlévő hitelezők legalább 90%-a (követeléseik összege alapján számítva) a határozat mellett szavaz. A biztosított hitelező emellett utasítást adhat a vagyon birtokában lévő személy számára, hogy miként kezelje a biztosítékot, és ez az utasítás e személy számára kötelező, feltéve, hogy az utasítások előmozdítják a gondos ügyintézkést. A felszámoló biztos is kötik a biztosított hitelezőknek a biztosíték értékesítésére vonatkozó utasításai. A felszámoló biztos megtagadhatja az ilyen utasítások teljesítését, ha úgy ítéli meg, hogy a biztosíték tárgya kedvezőbb feltételek mellett értékesíthető, amely esetben felkéri a fizetésképtelenségi bíróságot, hogy felügyeleti jogkörében bírálja felül az utasításokat. Egy vagyontárgy, jog, követelés vagy egyéb elem fizetésképtelenségi eljárás során történő értékesítése eredményeként a biztosított hitelező követelésének biztosítéka elenyészik, még akkor is, ha a hitelező nem jelentette be a követelést.

A biztosított hitelezők követeléseit az eljárás bármely szakaszában az értékesítés teljes bevételeiből fedezik, a felszámoló biztos díjának, valamint a kezelés és értékesítés költségeinek levonását követően, figyelemmel a biztosíték keletkezésének időpontjára.

Minden egyéb hitelező nem biztosított hitelezőnek minősül. Jogállásuk a fizetésképtelenségi eljárás során gyengébb, és követeléseik kielégítésének várható szintje a statisztikai adatok alapján rendszerint jóval alacsonyabb.

10 Mi módon használhatja vagy értékesítheti a fizetésképtelenségi szakértő a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét képező vagyontárgyakat?

A felszámolóbiztos a csőd eljárás során használhatja a vagyon elemeit. A felszámolóbiztos felhatalmazást kap arra, hogy rendelkezzen a vagyonnal, valamint, hogy gyakorolja az adós jogait és teljesítse kötelezettségeit a vagyonnal kapcsolatos ügyekben. A felszámolóbiztos különösen gyakorolja a fizetésképtelenségi vagyonban található részvényekhez kapcsolódó részvényesi jogokat, döntéseket hoz az üzleti titkokat és a titoktartás más területeit illetően, gyakorolja a munkáltatói jogokat az adós munkavállalóival szemben, és felel az adós üzleti tevékenységének folytatásáért, könyvvezetéséért és az adózási szabályok betartásáért. A felszámolóbiztos feladata továbbá a vagyon értékesítése.

A reorganizációban és az adósságkönnyítési eljárásban az adós megőrzi e jogokat, de jelentős korlátozások mellett.

11 Mely követelések terjeszthetők elő az adósnak a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonával szemben és miként kezelendők a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően keletkező követelések?

A vagyon ellen irányuló követelések és az ezekkel egyenértékű követelések a fizetésképtelenséget megállapító határozat meghozatalát követően teljes mértékben kifizethetők.

Különbséget kell tenni a következők között:

a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően, illetve a moratórium bejelentését követően felmerült vagyon ellen irányuló követelések (különösen a készkiadások és az átmeneti vagyonkezelő, az adós felszámolója, valamint a hitelezői választmány tagjai díjazásának, valamint a hitelfinanszírozásból eredő hitelezői igények megtérítése);

a fizetésképtelenséget megállapító határozat meghozatalát követően felmerült vagyon ellen irányuló követelések (különösen a készkiadások, a felszámolóbiztos díja, adók, közterhek, illetékek, társadalombiztosítási járulékok, állami foglalkoztatási járulékok és állami egészségbiztosítási járulékok); a vagyon ellen irányuló követelésekkel egyenértékű követelések (különösen az adós munkavállalóinak munkajogi igényei és a kötelező fenntartással kapcsolatos hitelezői igények).

12 Mik a követelések előterjesztésének, igazolásának és elfogadásának szabályai?

A követelések bejelentése

A hitelezők formanyomtatványon jelenthetik be követéseiket a fizetésképtelenségi bíróságnak, a fizetésképtelenségi eljárás megindításától a fizetésképtelenséget megállapító határozatban rögzített határidő lejártáig. A határidőt követően bejelentett követeléseket a fizetésképtelenségi bíróság nem veszi figyelembe, és azokat nem rendezik a fizetésképtelenségi eljárás során. A bíróság előtt már hivatkozott követeléseket, valamint a végrehajtható követeléseket (beleértve a végrehajtást vagy lefoglalás révén érvényesítés alatt álló követeléseket is) szintén be kell jelenteni. A követelést bejelentő hitelező, illetve a nyilvántartott hitelezőnek tekintendő személy a fizetésképtelenségi eljárás során bármikor visszavonhatja a követelést.

A követelés bejelentésére irányuló kérelemben ki kell fejteni a követelés keletkezésének körülményeit és annak összegét. A követelést mindig pénzben kell számszerűsíteni, akkor is, ha nem pénzbeli vagyonelemről van szó. A követelésbejelentésben hivatkozott minden okiratot csatolni kell a bejelentéshez. A követelés végrehajthatóságát eredeti okirattal kell igazolni.

Az elévülési idő vagy a jogvesztő határidő szempontjából a követelés bejelentésére irányuló kérelem ugyanolyan joghatásokkal jár, mint a kereset benyújtása, vagy a valamely jogra bíróság előtt történő hivatkozás; ez az időtartam a kérelem fizetésképtelenségi bírósághoz való benyújtásának napján kezdődik.

A hitelező felel a követelés bejelentésére irányuló kérelemben szereplő adatok pontosságáért. Amennyiben a követelés eltúlzott (több, mint 100%-kal), a fizetésképtelenségi bíróság a felszámolóbiztos (vagyonkezelő) javaslatára eljárva bírságot szabhat ki, elrendelve egy a követelés előterjesztéséhez kapcsolódó valamennyi körülmény mérlegelése és magának a követelésnek a felülvizsgálata alapján meghatározott, de legfeljebb azon összegig terjedő összeg megfizetését a fizetésképtelenségi vagyon részére, amellyel a bejelentett követelés meghaladta a bizonyított tényleges értéket.

A hitelező ahhoz fűződő jogát, hogy követelését a biztosítékból elégtételt nyer, figyelmen kívül kell hagyni, ha a követelést az előírt sorrendtől eltérő helyen terjesztik elő, valamint akkor is, ha felülvizsgálata során megállapítást nyer, hogy azt több, mint 100%-kal túlértékelték a biztosítás szintjéhez képest. Ebben az esetben a fizetésképtelenségi bíróság elrendelheti, hogy a hitelező fizessen egy adott (pénzbeli) összeget azon biztosított hitelezők részére, akik ugyanazon vagyontárgyak vonatkozásában jelentettek be biztosítékkal fedezett követeléseket. E kifizetés összegét a fizetésképtelenségi bíróság a követelés biztosítékból való kielégítéséhez fűződő jog gyakorlása és felülvizsgálata összes körülményének figyelembe vételével állapítja meg, de az legfeljebb azon összegig terjedhet, amellyel a bejelentésben szereplő biztosíték értéke meghaladta a biztosíték bizonyított tényleges értékét.

A bejelentett igények ellenőrzése

A bejelentett igényeket először a felszámolóbiztos (vagyonkezelő) vizsgálja meg, elsődlegesen összevetve azokat a csatolt okiratokkal és az adós könyveivel, illetve a külön jogszabálynak megfelelően vezetett nyilvántartásával. Ezt követően a felszámolóbiztos (vagyonkezelő) felhívja az adóst, hogy tegyen észrevételeket a követeléseket illetően. Szükség esetén a felszámolóbiztos (vagyonkezelő) az együttműködésre kötelezett hatóságokkal együttműködve lefolytatja a követelések szükséges vizsgálatát.

Amennyiben a bejelentett követelés hibás vagy hiányos, a felszámolóbiztos (vagyonkezelő) felhívja a hitelezőt, hogy azt 15 napon belül (hosszabb határidő is megadható) javítsa ki vagy egészítse ki, és ezzel kapcsolatban tanácsokat ad a számára. A megfelelő módon és időben ki nem egészített vagy ki nem javított követeléseket a felszámolóbiztos (vagyonkezelő) a fizetésképtelenségi bíróság elé terjeszti, annak eldöntése érdekében, hogy a kérelmet figyelmen kívül hagyják-e. A hitelezőt ennek megfelelően tájékoztatni kell.

A felszámolóbiztos (vagyonkezelő) listát állít fel a bejelentett követelésekről. A biztosított hitelezők külön listán szerepelnek. Amennyiben a felszámolóbiztos (vagyonkezelő) elutasít egyes követeléseket, ennek egyértelműen ki kell tűnnie. Minden hitelező esetében fel kell tüntetni az azonosításához szükséges információkat, a követelés felmerülésének körülményeit, valamint annak összegét és ranghelyét. Ezenfelül a biztosított hitelezők esetében rögzíteni kell a biztosíték indokát és módját.

A fizetésképtelenségi bíróság a vizsgálati tárgyalást megelőzően a bejelentett követelések listáját közzéteszi a fizetésképtelenségi nyilvántartásban. A fizetésképtelenségi bíróság emellett a fizetésképtelenségi nyilvántartásban haladéktalanul közzétesz a bejelentett követelések listáját érintő minden változást. A bejelentett követeléseket ezt követően a fizetésképtelenségi bíróság által elrendelt vizsgálati tárgyaláson megvizsgálják. A tárgyalás helyét és a időpontját a fizetésképtelenségi bíróság a fizetésképtelenséget megállapító határozatban jelöli ki. A hitelezők a vizsgálati tárgyalás végéig megváltoztathatják bejelentett követelésük összegét, kivéve, ha a követelés biztosított, vagy azt jogerős határozatban elutasították. Nem változtathatják meg ugyanakkor a bejelentett követelés felmerülésének indokát és annak ranghelyét.

A követelések kifogásolása

Valamennyi bejelentett követelés valódiságát, összegét és ranghelyét kifogásolhatja: a) a felszámolóbiztos (vagyonkezelő); b) az adós; vagy c) valamely nyilvántartott hitelező.

A nyilvántartott hitelező részéről a hitelezői követelés kifogásolásának ugyanolyan formai kellékekkel kell rendelkeznie, mint egy polgári perrendtartás szerinti keresetnek, és abból egyértelműen ki kell tűnnie, hogy a követelés valódiságát, összegét vagy ranghelyét vitatják. A kifogást előírt formanyomtatványon kell előterjeszteni.

A fizetésképtelenségről szóló törvény a kifogás következő típusait ismeri el:

a követelés valódiságának vitatása – ebben az esetben arra hivatkoznak, hogy a követelés soha nem merült fel vagy hogy az teljes mértékben megszűnt vagy elévült;

a követelés összegének vitatása – ebben az esetben arra hivatkoznak, hogy az adós kötelezettsége alacsonyabb, mint a bejelentett összeg (a követelést kifogásoló személynek meg kell jelölnie a követelés tényleges összegét is);

a követelés ranghelyének vitatása – ebben az esetben arra hivatkoznak, hogy a követelés kevésbé kedvező ranghelyet foglal el, mint amelyre a bejelentett követelésben hivatkoztak, vagy a követelés biztosítékból való kielégítéséhez fűződő jogot vitatják (a követelés ranghelyét kifogásoló személynek meg kell jelölnie a követelés kielégítésének ranghelyét is).

Amennyiben egy nyilvántartott hitelező kifogásolja egy másik nyilvántartott hitelező követelését, e hitelezők egy kiegészítő jogvita felei lesznek. A kiegészítő jogvitában részt nem vevő, ott valamely felet támogatni kívánó felszámolóbiztos (vagyonkezelőt) beavatkozási jog illeti meg.

A kifogásolt követelések valódiságát, összegét és ranghelyét érintő jogvitákat a fizetésképtelenségi bíróság bírálja el.

13 Mik a vagyon értékesítéséből származó bevétel elosztásának szabályai? Miként rangsorolják a követeléseket és a hitelezők jogait?

A fizetésképtelenségi vagyont a csődeljárás során értékesítik. Ez azt jelenti, hogy a vagyonhoz tartozó elemeket a hitelezők arányos kielégítése érdekében készpénzre váltják. A vagyont a felszámoló értékesíti. E lépésre csak azt követően kerülhet sor, hogy a csődeljárást elrendelő végzés jogerőre emelkedett és megtartották az első hitelezői gyűlést. Ez alól kivételt képeznek azok a vagyonelemek, amelyeknél fennáll az elenyésztés vagy megromlás veszélye; a fizetésképtelenségi bíróság egyéb okokból is kivételt engedhet. Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a vagyon értékesítése teljes körűen megszünteti a végrehajtást vagy lefoglalást elrendelő végzés hatályát és a vagyontárgyak értékesítéséhez kapcsolódó egyéb hiányosságokat.

A fizetésképtelenségi vagyon a következő módokon értékesíthető:

nyilvános árverés;

ingók és ingatlanok értékesítése a polgári perrendtartás végrehajtásról szóló rendelkezései alapján;

a vagyontárgyak árverésen kívüli értékesítése.

Amennyiben a vagyon értékesítésének bevétele nem elegendő valamennyi követelés kielégítéséhez, akkor először a felszámolóbiztos díját és a készkiadásait rendezik, majd a moratórium során felmerült hitelezői követeléseket, a hitelfinanszírozásból eredő hitelezői igényeket, a vagyon fenntartásához és kezeléséhez kapcsolódó költségeket, az adós munkavállalóinak munkajogi igényeit, továbbá a hitelezők fenntartáshoz és az egészségkárosodás megtérítéséhez kapcsolódó követeléseit). Az egyéb követeléseket arányosan elégitik ki.

Miután a zárójelentést jóváhagyó határozat jogerőre emelkedett, a felszámolóbiztos végzéstervezetet nyújt be a vagyon felosztásáról a fizetésképtelenségi bíróság részére, amelyben rögzíti, hogy mekkora összeg fizetendő a bejelentett követelések felülvizsgált listáján szereplő egyes követelések után. Ennek alapján a fizetésképtelenségi bíróság végzést hoz a vagyon felosztásáról, amelyben meghatározza a hitelezők részére fizetendő összegeket. A felosztási tervben szereplő valamennyi hitelezőt követelésük bizonyított összege arányában elégitik ki. A felosztást megelőzően ki kell fizetni azokat a ki nem elégitett követeléseket, amelyek a csődeljárás során bármikor kielégíthetők, vagyis:

a vagyonnal szembeni követeléseket – a felszámolóbiztos díját és készkiadásait, az adós vagyonának fenntartásával és kezelésével kapcsolatos költségeket, az adókat, közterheket, illetékeket, társadalombiztosítási járulékokat, állami foglalkoztatási járulékokat és állam egészségbiztosítási járulékokat stb.;

a vagyon ellen irányuló követelésekkel egyenértékű követeléseket – az adós munkavállalóinak munkajogi igényeit, a hitelezők egészségkárosodás megtérítéséhez kapcsolódó követeléseit, a kormányzati követeléseket stb.;

a biztosított követeléseket.

14 Mik a fizetésképtelenségi eljárás – különösen egyezség által történő – befejezésének feltételei és joghatásai?

A csődeljárás lezárása

Miután a vagyont értékesítették, a felszámolóbiztos zárójelentést terjeszt a fizetésképtelenségi bíróság elé. A zárójelentésnek ismertetnie kell a felszámolóbiztos tevékenységének általános jellemzőit és tartalmaznia kell annak számszerűsített pénzügyi eredményeit. Számszerűen meg kell határoznia a hitelezők között felosztandó összeget és meg kell jelölnie e hitelezőket, feltüntetve a teljes összegből való részesedéseik összegét. A zárójelentéssel együtt a felszámolóbiztos a díjairól és költségeiről szóló kimutatást terjeszt a fizetésképtelenségi bíróság elé.

A fizetésképtelenségi bíróság megvizsgálja a felszámolóbiztos zárójelentését és számláját, a felszámolóbiztos pedig meghallgatását követően kijavítja annak hibáit és hiányosságait. A fizetésképtelenségi bíróság a felszámolóbiztos felülvizsgált zárójelentését hirdetményi közzététel útján közli a felekkel. Miután a zárójelentést jóváhagyó határozat jogerőre emelkedett, a felszámolóbiztos végzéstervezetet nyújt be a vagyon felosztásáról a fizetésképtelenségi bíróság részére, amelyben rögzíti, hogy mekkora összeg fizetendő a bejelentett követelések felülvizsgált listáján szereplő egyes követelések után. A fizetésképtelenségi bíróság végzést hoz a vagyon felosztásáról, amelyben meghatározza a hitelezők részére fizetendő összegeket. A felosztási tervben szereplő valamennyi hitelezőt követelésük bizonyított összege arányában elégitik ki. A felosztásról szóló végzésben a fizetésképtelenségi bíróság a felosztást elrendelő végzés jogerőre emelkedésétől számított két hónapot meg nem haladó határidőt ír elő a felszámolóbiztos részére a végrehajtásra.

A csődeljárás a felszámolóbiztosnak a csődeljárás elrendelő végzés végrehajtásáról szóló jelentése benyújtásával és a fizetésképtelenségi bíróság ezen eljárást lezáró határozatával ér véget. A bíróság egyes más, jogszabály által előírt esetekben is a csődeljárás lezárásáról dönt, így például ha megállapítást nyer, hogy az adós vagyona egyértelműen nem alkalmas a hitelezők kielégítésére. Amikor a csődeljárás lezárását elrendelő határozat jogerőre emelkedik, a csődeljárás véget ér.

A reorganizáció lezárása

A reorganizáció a fizetésképtelenségi bíróság azon határozatával ér véget, amelyben az tudomásul veszi a reorganizációs terv vagy jelentős részei teljesítését. E határozat ellen fellebbezésnek helye nincs.

A reorganizáció a fizetésképtelenségi bíróság azon határozatával is véget érhet, amellyel jogszabályban meghatározott esetekben elrendeli a reorganizáció helyett a csődeljárás lefolytatását, különösen akkor, ha problémák merülnek fel a reorganizációs terv jóváhagyását és az annak való megfelelést illetően. A fizetésképtelenségi bíróság nem hozhat a reorganizáció helyett a csődeljárás lefolytatását elrendelő határozatot, ha a reorganizációs terv fontos elemei teljesülnek. A reorganizáció helyett a csődeljárás lefolytatását elrendelő határozattal szemben fellebbezést az adós, a reorganizációt kérő fél, a vagyonkezelő, illetve a hitelezői választmány terjeszthet elő. Amennyiben a fizetésképtelenségi bíróság úgy dönt, hogy elrendeli a reorganizáció helyett a csődeljárás lefolytatását, a csődeljárás megindításához fűződő joghatások beállnak, kivéve, ha a fizetésképtelenségi bíróság határozatában eltérő feltételeket állapít meg az átalakulást illetően.

Az adósságkönnyítési eljárás lezárása

Az adósságkönnyítési eljárás a fizetésképtelenségi bíróság azon határozatával ér véget, amelyben az tudomásul veszi az adósságkönnyítés végrehajtását. E határozat ellen fellebbezésnek helye nincs. Amennyiben az adós az elfogadott adósságkönnyítési módszer szerinti valamennyi kötelezettségét megfelelő módon és időben teljesíti, a fizetésképtelenségi bíróság – az adós javaslatára – végzést hoz, amellyel mentesíti az adóst az adósságkönnyítési eljárásban szereplő követelések megfizetése alól az addig még meg nem fizetett részek mértékében.

Az adósságkönnyítési eljárás akkor is véget érhet, ha a bíróság jogszabályban meghatározott esetekben úgy dönt, hogy nem folytatja ezt az eljárást és kimondja, hogy az adós fizetési képtelenségét csődeljárás keretében kezeli, különösen, ha az adós nem felel meg az adósságkönnyítés feltételeinek.

15 Melyek a hitelezőket a fizetési képtelenségi eljárás befejezése után megillető jogok?

Az eljárás lezárását követően természetes személy vagyona irántuló csődeljárásban (a csődeljárás lezárását követően bármikor), illetve jogi személy vagyona irántuló csődeljárásban (a nyilvános nyilvántartásból való törlésével történő megszüntetéséig) lefoglalást vagy végrehajtást elrendelő végzés bocsátható ki olyan bizonyított és az adós által nem vitatott követelés vonatkozásában, amelyet a csődeljárás során nem elégtettek ki. Végrehajtási iránti kérelem előterjesztésénél kizárólag egy végrehajtási lapot és a szóban forgó csődeljárásban történő követelés érvényesítéséről szóló jelentést kell benyújtani. A jog a csődeljárás lezárását követő tíz év elteltével évül el, azzal, hogy az elévülési idő az eljárást lezáró végzés hatályba lépésének napján kezdődik.

Reorganizáció esetén a reorganizációs terv hatályba lépését követően az adóssal szemben végrehajtás, illetve lefoglalás rendelhető el és hajtható végre, a reorganizációs tervben szereplő követelés behajtása érdekében. Amennyiben azonban a követelést vitatták, a végrehajtás, illetve lefoglalás csak akkor lehetséges, ha a fizetési képtelenségi bíróság követelést megállapító határozata jogerőre emelkedett; e határozatot csatolni kell a kérelemhez.

Adósságkönnyítés esetén az adósságkönnyítési eljárás végén, a fennmaradó követelések megfizetése alóli mentesítést követően a fennmaradó követelések tekintetében a továbbiakban nem lehet végrehajtás, illetve lefoglalás révén kielégítést keresni. Nem releváns az a körülmény, hogy a hitelezőket részlegesen kielégítették az adósságkönnyítési eljárás során, vagy hogy egyáltalán bejelentették-e követeléseiket a fizetési képtelenségi eljárásban.

16 Ki viseli a fizetési képtelenségi eljárás során felmerült költségeket és kiadásokat?

A költségeket – különösen a felszámolóbiztos díját és készkiadásait – a vagyonból kell fedezni, vagyis azokat az adós viseli.

Mivel a fizetési képtelenségi vagyon nem mindig elegendő ahhoz, hogy fedezze a költségeket, a fizetési képtelenségi bíróság a fizetési képtelenség megállapítása iránti kérelem elbírálását megelőzően arra kötelezheti a fizetési képtelenség megállapítását kérő felet, hogy meghatározott határidőn belül fizessen előleget a fizetési képtelenségi eljárás költségeire, amennyiben az eljárás költségeinek fedezésére szükséges és a szükséges források más módon nem biztosíthatók. Ez akkor is alkalmazandó, ha egyértelmű, hogy az adósnak nincsen vagyona. A jogszabály felső határt állapít meg az ilyen előlegek összegét illetően. Amennyiben több fizetési képtelenség megállapítását kérő fél van, akkor egyetemlegesen kell előleget fizetniük.

Ha a vagyon nem alkalmas a költségek fedezésére, a fennmaradó részt a fizetési képtelenségi eljárás költségeire szolgáltatott előlegből fedezik, vagyis azt a kérelmező viseli.

Ha az előleg sem fedezi a költségeket, akkor azokat az állami viseli. Az állam által viselendő költségek felső határát külön jogszabály állapítja meg.

17 Mik a hitelezők összességének hátrányt okozó jogügyletek semmisségére, megtámadhatóságára és végrehajthatatlanságára vonatkozó szabályok?

Az adós azon jogügyletei, amelyek célja a hitelezői igények kielégítésének csökkentése, vagy egyes hitelezők előnyben részesítése, nem hajthatók végre.

Az adós e tekintetben fennálló bármely mulasztását jogügyletnek kell tekinteni. Az ilyen végrehajthatatlan jogügyleteknek három kategóriája van: a) megfelelő ellenszolgáltatás nélküli jogügyletek; b) olyan preferenciális jogügyletek, amelyek olyan helyzetet eredményeznek, amelyben valamelyik hitelező egy másik hitelező kárára nagyobb mértékű kielégítésben részesül, amint amelyben egyébként a csődeljárás keretében részesülne; c) olyan jogügyletek, amelyek esetén az adós szándékosan csorbítja valamelyik hitelező kielégítését, amennyiben e szándék ismert volt a másik fél számára, vagy valamennyi körülmény figyelembe vételével ismertnek kellett volna lennie.

Az adós jogügyleteinek végrehajthatatlanságát a fizetési képtelenségi bíróságnak a felszámolóbiztos által indított, az adós jogügyletét megtámadó keresete (az ügylet figyelmen kívül hagyása iránti kereset) alapján hozott ítélete állapítja meg. A felszámolóbiztos a fizetési képtelenséget megállapító határozat hatályba lépésének időpontjától számított egy éves határidőn belül indíthatja meg az ügylet figyelmen kívül hagyása iránti keresetet. Amennyiben a keresetet e határidőn belül nem indítják meg, az ügylet figyelmen kívül hagyásához fűződő jog megszűnik. Az adós részére a végrehajthatatlan jogügyletek után fizetett ellenszolgáltatás a vagyon részét képezi, az ügylet figyelmen kívül hagyása iránti keresetnek helyt adó ítélet jogerőre emelkedésének időpontjától.

A jogügylet végrehajthatatlansága nem hat ki annak hatályára. A csődeljárásban azonban az adós részére a végrehajthatatlan jogügyletek után fizetett ellenszolgáltatás a vagyon részét képezi. Amennyiben az adós részére a végrehajthatatlan jogügyletek után fizetett eredeti ellenszolgáltatás nem vonható a vagyon körébe, azzal egyenértékű kompenzációt kell szolgáltatni.

A fizetési képtelenségi bíróságot nem köti más bíróság vagy más hatóság azon, a fizetési képtelenségi eljárás során hozott döntése, amely szerint valamely, az adós eszközeire vagy kötelezettségeire vonatkozó jogügylet érvénytelen, ahogy a más módon tett ilyen megállapítás sem. A fizetési képtelenségi eljárás során kizárólag a fizetési képtelenségi bíróság vizsgálja az ilyen jogügylet érvénytelenségét, akár előzetes döntésre irányuló eljárás keretében, akár az e kérdésre vonatkozó kiegészítő jogvita keretében. E jogvitában a fizetési képtelenségi eljárás adóson kívüli felei (a vagyon birtokában lévő adós kivételével), valamint a felszámolóbiztos és az ügyészség terjeszhetnek elő keresetet. A felszámolóbiztosnak alperesként vagy felperesként perben kell állnia.

Amennyiben jogerős ítélet ezt követően azt mondja ki, hogy az adós eszközeire vagy kötelezettségeire vonatkozó jogügylet érvénytelen, az ellenszolgáltatás formáját öltő megszerzett gazdasági előnyt vissza kell vinni a vagyon körébe.

Amennyiben az adós eszközeire vagy kötelezettségeire vonatkozó jogügylet érvénytelenségét olyan bírósági ítélet mondja ki, amely a fizetési képtelenségi eljárás megindítását megelőzően emelkedik jogerőre, az ítélet alapjául szolgáló jogügyletet a fizetési képtelenségi eljárás során érvénytelennek kell tekinteni.

A követelések egyes kategóriáira vonatkozó különös szabályok

A követelések alábbi kategóriáira különös szabályok vonatkoznak:

a fizetési képtelenségi eljárás megindítását vagy a moratórium kimondását követően a vagyonnal szemben felmerült követelések;

a fizetési képtelenséget megállapító határozat meghozatalát követően a vagyonnal szemben felmerült követelések;

a vagyonnal szemben felmerült követelésekkel egyenértékű követelések;

alárendelt követelések;

az adós részvényeseinek vagy tagjainak a társaságban vagy szövetkezetben való részvételével összefüggésben felmerült követelések.

Utolsó frissítés: 21/08/2018

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [et](#) nemrég módosult. Az Ön által

kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Fizetési képtelenség - Észtország

Az észt jogszabályok három fizetési képtelenségi eljárást különböztetnek meg: a csődeljárást, a reorganizációs eljárást és az adósságátalakítási eljárást. A csődeljárást a csődtörvény szabályozza, a reorganizációra vonatkozó szabályokat a reorganizációs törvény, az adósságátalakításra vonatkozó szabályokat pedig az adósságátalakítási és adósságvédelmi törvény tartalmazza. E törvények szövege elérhető észt és angol nyelven Észtország hivatalos online lapján, a *Riigi Teataján* (hivatalos közlöny) keresztül.

A csődeljárások célja a hitelezők követeléseinek az adós vagyonából történő kielégítése az adós vagyonának átruházásával vagy az adós vállalkozásának helyreállításával. A természetes személy adósnak lehetősége van megszabadulni adósságai alól a csődeljáráson keresztül. A csődeljárás folyamán azonosítják az adós fizetési képtelenségének okát.

A reorganizációs eljárás célja a vállalkozás, a hitelezők és harmadik felek érdekeinek figyelembevétele és jogainak védelme a vállalkozás reorganizációja során. A vállalkozás reorganizációja azt jelenti, hogy meghatározott eszközöket alkalmaznak annak érdekében, hogy megoldják a vállalkozás gazdasági nehézségeit, visszaállítsák likviditását, javítsák profitabilitását, és biztosítsák fenntartható gazdálkodását.

Az adósságátalakítási eljárás célja a fizetési nehézségekkel küzdő természetes személy (adós) adósságai átalakításának megkönnyítése annak érdekében, hogy megszűnjenek a fizetési nehézségek, és elkerülhető legyen a csődeljárás. Az adósságátalakítási eljárás lehetővé teszi az adós számára, hogy átalakítsa fizetési kötelezettségeit (személyes adósságait) a fizetési határidő meghosszabbításával, részletekben történő fizetéssel vagy a kötelezettség mértékének csökkentésével.

A fizetési képtelenségi eljárásról szóló, 2000. május 29-i 1346/2000/EK tanácsi rendelet hatálya kiterjed a csődeljárásokra. A fizetési képtelenségi eljárásról szóló, 2015. május 20-i (EU) 2015/848 európai parlamenti és tanácsi rendelet (átdolgozás) hatálya kiterjed a csődeljárásokra és az adósságátalakítási eljárásokra.

1 Ki ellen indítható fizetési képtelenségi eljárás?

Az észrt jog szerint természetes személy az ember, míg jogi személy a jogszerűen alapított jogi személyiséggel rendelkező személy. A jogi személy magánjogi személy vagy közjogi személy lehet. „Magánjogi személy” az a jogi személy, amelyet magánérdekből, a megfelelő típusú jogi személyre vonatkozó jogszabály alapján alapítottak. Magánjogi személyek a közkereseti társaságok, a betéti társaságok, a korlátolt felelősségű társaságok, a részvénytársaságok, a kereskedelmi szövetségek, az alapítványok és a nonprofit egyesületek. Közjogi személyek az állam, a helyi hatóságok és a közérdekből, a vonatkozó jogszabálynak megfelelően alapított egyéb jogi személyek.

1. Csődeljárás

Csődeljárás természetes és jogi személy ellen is indítható, függetlenül attól, hogy a természetes személy vállalkozás-e. Az állam és a helyi hatóságok nem mehetnek csődbe.

2. Reorganizációs eljárás

Reorganizációs eljárás csak magánjogi személy ellen indítható.

3. Adósságátalakítási eljárás

Adósságátalakítási eljárás a fizetési nehézségekkel küzdő természetes személyek ellen indítható, függetlenül attól, hogy vállalkozás-e. Adósságátalakítást kérhet az Észtországban lakóhellyel rendelkező adós, amennyiben az adósságátalakítási kérelem benyújtását megelőzően már legalább két éve Észtországban lakik.

2 Mik a fizetési képtelenségi eljárás megindításának feltételei?

1. Csődeljárás

A csőd az adós fizetési képtelenségének bírósági ítélettel történő megállapítását jelenti. Ennek megfelelően a csődeljárás megindításának első legfőbb feltétele az a tény, hogy az adós fizetési képtelen.

Az adós akkor fizetési képtelen, ha hitelezőinek követeléseit nem tudja kielégíteni, és ez az állapot az adós pénzügyi helyzete miatt nem ideiglenes. A jogi személy adós fizetési képtelen akkor is, ha az adós vagyona nem fedezi a tartozásait, és ez az állapot az adós pénzügyi helyzete miatt nem ideiglenes. Ha a csődeljárás iránti kérelmet az adós nyújtja be, a bíróság akkor is megállapítja a csődöt, ha a fizetési képtelenség jövőbeli bekövetkezése valószínű. Ha a csődeljárás iránti kérelmet az adós nyújtja be, vélelmezendő, hogy az adós fizetési képtelen.

A csődeljárás megindításának második legfőbb feltétele a csődeljárás iránti kérelem benyújtása, amelyet az adós vagy egy hitelező nyújthat be.

Amennyiben a csődeljárás iránti kérelmet az adós nyújtja be, a kérelemben alá kell támasztania fizetési képtelenségét. Amennyiben a csődeljárás iránti kérelmet egy hitelező nyújtja be, a kérelemben alá kell támasztania az adós fizetési képtelenségét, és bizonyítania kell a követelése fennállását.

A bíróság felkérheti a kérelmet benyújtó hitelezőt, hogy a bíróság által megállapított pénzügyi helyzetet helyezzen bírói letétbe az ideiglenes vagyonfelügyelő díjazásának és költségeinek fedezeteként, amennyiben valószínűsíthető, hogy a csődeljárás alá vont vagyont azokat előreláthatóan nem fedezi. Amennyiben a hitelező az összeget nem helyezi letétbe, az eljárás megszűnik.

A bíróság elfogadhatatlannak nyilvánítja a hitelező csődeljárás iránti kérelmét, ha abból nem egyértelmű, hogy a kérelmezőnek követelése áll fenn az adóssal szemben, az nem támasztja alá az adós fizetési képtelenségét, vagy az olyan követelésen alapul, amely reorganizációs terv vagy adósságátalakítási terv tárgyát képezi. A bíróság abban az esetben is elfogadhatatlannak nyilvánítja a csődeljárás iránti kérelmet, ha ezt a polgári perrendtartásban rögzített más ok indokolja.

A bíróság a csőd megállapítása nélkül szünteti meg az eljárást, tekintet nélkül az adós fizetési képtelenségére, ha az adós vagyona nem fedezi a csődeljárás költségeit, és ha nincs lehetőség a vagyon visszaszerzésére vagy az ügyvezető szerv tagja elleni követelés érvényesítésére.

A bíróság a csődöt ítéletben állapítja meg (csődöt megállapító ítélet). A csődöt megállapító ítéletnek tartalmaznia kell a csőd megállapításának dátumát. A csődeljárás a csőd megállapításával kezdődik.

Ha a bíróság a csődöt megállapítja, erről haladéktalanul hirdetményt (csődeljárási hirdetmény) tesz közzé a hivatalos lapban, az *Ametlikud Teadaandedben* (hivatalos közlemények).

A csődöt megállapító ítélet azonnal végrehajtható. A csődöt megállapító ítélet végrehajtását nem lehet felfüggeszteni vagy elhalasztani, és a csődöt megállapító ítélet végrehajtásának törvényben meghatározott módjától vagy eljárásától nem lehet eltérni. Amennyiben felsőbb fokú bíróság megsemmisíti a csődöt megállapító ítéletet, ez nincs hatással a vagyonfelügyelő által vagy rá tekintettel tett jognyilatkozatok érvényességére. Az adós és a kérelmet benyújtó hitelező a csődöt megállapító ítélet ellen a csődeljárási hirdetmény közzétételét követő 15 napon belül fellebbezhet. Az adós és a csődeljárás iránti kérelem benyújtója a járásbíróhoz fellebbezés tárgyában hozott ítélet ellen a legfelsőbb bírósághoz fellebbezhet. A vagyonfelügyelő nem fellebbezhet az adós nevében, és nem képviselheti az adóst a fellebbezési tárgyalás során.

Észtországban a csődeljárások általában hosszú ideig tartanak. A csőd megállapítása nélkül megszüntetett eljárások jogi személyek esetében átlagosan 94 napig, természetes személyek esetében pedig átlagosan 85 napig tartanak. A jogi személyeknek átlagosan 462 napig tartott olyan vagyonelosztási javaslatot készíteni, amely alapján a hitelezők kifizetésben részesültek, míg a természetes személyek esetén ez 455 nap alatt volt elérhető. Azok a csődeljárások, amelyek csődegyezséggel végződnek, jogi személyek esetében átlagosan 340 napig, természetes személyek esetében pedig átlagosan 352 napig tartanak. A leghosszabb csődeljárások a csőd megállapítását követően megszüntetett eljárások, amelyek jogi személyek esetében átlagosan 745, természetes személyek esetében pedig átlagosan 709 napig tartanak. A teljes eljárás hossza a csődeljárás iránti kérelem benyújtásától a csődeljárás befejezéséig átlagosan 270-280 nap.^[1]

Amennyiben egy hirdetményt vagy eljárási iratot közzé kell tenni a csődeljárás során, ezt az *Ametlikud Teadaandedben* kell megtenni. A bíróság a csődeljárás iránti kérelem tárgyában tartandó meghallgatás helyére és idejére vonatkozó hirdetményt tehet közzé az *Ametlikud Teadaandedben*. Az adós csődjét megállapító ítéletről szóló hirdetményt (csődeljárási hirdetmény) a bíróság haladéktalanul közzéteszi az *Ametlikud Teadaandedben*.

A csőd megállapítása és a csődeljárás megindítása előtt úgynevezett előzetes eljárás lefolytatására kerül sor. Ha a bíróság úgy dönt, hogy elfogadhatónak nyilvánítja a csődeljárás iránti kérelmet, ideiglenes vagyonfelügyelőt jelöl ki. A bíróság mellőzheti is ideiglenes vagyonfelügyelő kijelölését az adós pénzügyi helyzetére tekintettel, és megállapíthatja az adós csődjét. Ha a bíróság nem jelöl ki ideiglenes vagyonfelügyelőt, az eljárás nem folytatódik a csődeljárás iránti kérelem alapján, és azt lezárják. Az ideiglenes vagyonfelügyelő felméri az adós vagyont, ideértve az adós kötelezettségeit és az adós vagyont érintő végrehajtási eljárásokat, és ellenőrzi, hogy elegendő-e az adós vagyona a csődeljárás költségeinek fedezésére. Az ideiglenes vagyonfelügyelő értékeli az adós pénzügyi helyzetét és fizetőképességét, valamint az adós vállalkozása tevékenységeinek folytatására és – amennyiben az adós jogi személy – az adós helyreállítására vonatkozó kilátásokat, biztosítja, hogy az adós vagyont megőrizze stb. Az ideiglenes vagyonfelügyelő tevékenységének fel kell tárnia, hogy a csődeljárás iránti kérelemnek helyt kell-e adni, vagy el kell-e utasítani azt.

2. Reorganizációs eljárás

A reorganizációs eljárás megindításához a vállalkozásnak erre irányuló kérelmet kell benyújtania.

A bíróság megindítja a reorganizációs eljárást, ha a reorganizációs kérelem megfelel a polgári perrendtartásban és a reorganizációs törvényben foglalt követelményeknek, és ha a vállalkozás megfelelően alátámasztotta, hogy

valószínűsíthetően fizetéseképtelenné válik a jövőben;

a vállalkozás tekintetében szükség van reorganizációra;

a vállalkozás gazdálkodása a reorganizációt követően várhatóan fenntarthatóvá válik.

A reorganizációs eljárás nem indul meg, ha

a vállalkozással szemben csődeljárás van folyamatban;

a vállalkozás kötelező megszüntetését kimondó ítéletet hoztak, vagy utólagos felszámolás van folyamatban;

a vállalkozás tekintetében kevesebb mint két év telt el a reorganizációs eljárás lezárása óta.

Amennyiben egy vállalkozás egy másik vállalkozás reorganizációját kérelmezi, a bíróság abban az esetben is elfogadhatatlannak nyilváníthatja a kérelmet, ha a kérelmező nem támasztotta alá megfelelően, hogy a vállalkozás tekintetében szükség van reorganizációra, és hogy a vállalkozás gazdálkodása a reorganizációt követően várhatóan fenntarthatóvá válik.

A reorganizációs eljárás hatékonysága a reorganizációs terv jóváhagyása alapján is értékelhető, mely terv átlagosan fél évvel a reorganizációs kérelem benyújtását követően kerül jóváhagyásra.[2] Ez az időszak meghosszabbodik a reorganizációs terv végrehajtásának és a tényleges eredmények elérésének idejével is, amely eltérő a különböző reorganizációs eljárások esetében.

Amennyiben a bíróság úgy dönt, hogy megindítja a reorganizációs eljárást, és reorganizációs határozatot hoz, a reorganizációs tanácsadó haladéktalanul megküldi a reorganizációs értesítést a hitelezőknek, amelyben tájékoztatja őket a reorganizációs eljárás megindításáról és a vállalkozás elleni követelésük adósságok jegyzéke szerinti mértékéről.

A reorganizációs eljárásban az előzetes eljárás a reorganizációs kérelem benyújtásától a reorganizációs terv jóváhagyásáig vagy a reorganizációs eljárás lezárásáig tart. Ezen időszak alatt a bíróság felfüggeszti a vállalkozás vagyonával kapcsolatos végrehajtási eljárásokat a reorganizációs terv jóváhagyásáig vagy a reorganizációs eljárás lezárásáig azon végrehajtási eljárások kivételével, amelyek munkaviszonyból eredő vagy tartás fizetése iránti követelések teljesítésére irányulnak; a vállalkozással szemben érvényesíthető késedelmi kamat vagy időarányosan növekvő kötbér a reorganizációs terv jóváhagyásáig felfüggesztésre kerül; az eljáró bíróság a vállalkozásnak a reorganizációs tanácsadó hozzájárulását tartalmazó kérelme alapján dönthet úgy, hogy a vállalkozással szemben pénzügyi követelés tárgyában folyamatban lévő bírósági eljárásokat a reorganizáció jóváhagyásáig vagy a reorganizációs eljárás lezárásáig felfüggeszti, kivéve, ha a még el nem bírált kérelmet munkaviszonyból eredő vagy tartás fizetése iránti követelésre alapították; a hitelező által benyújtott csődeljárás iránti kérelem alapján a bíróság a csődeljárás megindítása tárgyában elhalasztja a döntéshozatalt a reorganizációs terv jóváhagyásáig vagy a reorganizációs eljárás lezárásáig. A bíróság a reorganizációs eljárás lezárásáig reorganizációs tanácsadót jelöl ki.

3. Adósságátalakítási eljárás

Az adósságátalakítási eljárás lehetővé teszi az adós számára, hogy átalakítsa pénzügyi kötelezettségeit. Az adós fizetőképességét érintő problémákkal küzd, ha a kötelezettségeit nem tudja, vagy előreláthatóan nem fogja tudni azok esedékességekor teljesíteni.

Az adósságátalakítási eljárás megindításához az adós erre irányuló kérelmet terjeszt a bíróság elé, amelyhez többek között az átalakítandó kötelezettségeket és az átalakítás módját, valamint az adósságátalakítási terv végrehajtásának ütemezését tartalmazó adósságátalakítási tervet kell csatolni.

Mielőtt adósságátalakítási kérelmet nyújtana be a bírósághoz, az adós köteles az adósság bíróságon kívüli átalakításához szükséges lépéseket megtenni.

A bíróság akkor nyilvánítja elfogadhatónak az adósságátalakítási kérelmet, ha az megfelel a polgári perrendtartásban és az adósságátalakítási és adósságvédelmi törvényben foglalt követelményeknek. A kérelem elfogadhatóságáról szóló határozatot megküldik az adósnak és minden olyan hitelezőnek, akiknek követelését az adós át kívánja alakítani. A határozatot közzéteszik az *Ametlikud Teadaandedben* is.

A bíróság elfogadhatatlannak nyilvánítja az adósságátalakítási kérelmet, ha

az adós csődjét állapították meg;

a kérelem benyújtását megelőző tíz évben a bíróság helyt adott az adós adósságátalakítási kérelmének vagy a csődeljárásban az adósság elengedésére irányuló kérelmének;

az adós nem küzd fizetőképességét érintő problémákkal, vagy ezek adósságátalakítás nélkül is nyilvánvalóan áthidalhatók, például az adós vagyonának a tartozások kiegyenlítése érdekében az adóstól észszerűen elvárható mértékben történő értékesítésével;

a kérelem, vagy annak mellékletei nem felelnek meg a törvényben támasztott követelményeknek.

A bíróság elfogadhatatlannak nyilváníthatja az adósságátalakítási kérelmet, ha:

az adós által benyújtott adósságátalakítási terv előreláthatólag nem kerül majd jóváhagyásra vagy végrehajtásra, tekintettel többek között az adóst az adósságátalakítási kérelem benyújtását megelőző három évben jellemző fizetőképességre és az adósnak az adósságátalakítási terv érvényességi ideje alatti azon képességére, hogy észszerű profitot termelő tevékenységet végezzen, tekintettel az adós korára, hivatására és képesítésére;

az adós az adósságátalakítási kérelem bírósághoz történő benyújtása előtt nem tette meg az adósság bíróságon kívüli átalakításához szükséges lépéseket;

az adós szándékosan vagy súlyos gondatlanságból tárgyi szempontból téves vagy hiányos információt szolgáltatott vagyonáról, jövedelméről, hitelezőiről vagy kötelezettségeiről;

az adós nem tesz a szolgáltatott információk hitelességére vonatkozó esküt, vagy nem szolgáltatja a bíróság által kért további információkat;

az adóst csődeljárással, végrehajtási eljárással vagy adóval kapcsolatos vagy más, kifejezetten társaságokhoz kapcsolódó bűncselekmény miatt elítélték, és a bűnügyi nyilvántartásból nem törölték a büntetett előéletre vonatkozó adatokat;

a kérelem benyújtását megelőző három évben vagy annak benyújtását követően az adós szándékosan vagy súlyos gondatlanságból téves vagy hiányos információt szolgáltatott a pénzügyi helyzetéről annak érdekében, hogy így az államtól, helyi hatóságtól vagy alapítványtól támogatást vagy egyéb előnyt kapjon, vagy elkerülje az adófizetést;

az adós nyilvánvalóan szándékosan a hitelezőket károsító ügyleteket kötött.

Amennyiben a bíróság a kérelem elbírálása során úgy dönt, hogy megindítja az adósságátalakítási eljárást, a kérelem elfogadhatóságáról szóló határozatot megküldi az adósnak és minden olyan hitelezőnek, akiknek követelését az adós át kívánja alakítani. A határozatot közzéteszik az *Ametlikud Teadaandedben* is.

Az adósságátalakítási eljárásban az úgynevezett előzetes eljárás az adósságátalakítási kérelem benyújtásától az adósságátalakítási terv jóváhagyásáig tart. Az adósságátalakítási kérelem elfogadhatóvá nyilvánítása esetén az adóssal szemben érvényesíthető késedelmi kamat vagy időarányosan növekvő kötbér az adósságátalakítási terv jóváhagyásáig vagy az eljárás lezárásáig felfüggesztésre kerül. Ez alól kivételt képeznek azok a követelések, amelyeket az adós nem kíván átalakítani. A kérelem elfogadhatóvá nyilvánítása esetén a hitelező egy pénzügyi kötelezettségnek az adósságátalakítási kérelem benyújtása előtti nemteljesítésére hivatkozva nem szüntethet meg olyan szerződést, amelyet az adóssal kötött, és amely az adós által átalakítani kívánt követelés alapját képezi, illetve nem tagadhatja meg a teljesítést erre hivatkozva. Bármely megállapodás, amely alapján a hitelező adósságátalakítási kérelem benyújtása vagy adósságátalakítási terv jóváhagyása esetén felmondhat egy szerződést, semmis. A kérelem elfogadhatóvá nyilvánítása esetén a bíróság felfüggeszti az adós vagyonával kapcsolatban pénzösszeg behajtására indított végrehajtási eljárásokat (vagy a kötelező végrehajtást), amíg az adósságátalakítási terv jóváhagyásra nem kerül, vagy az eljárás le nem zárul. A bíróság felfüggesztheti az adóssal szemben még el nem bírált pénzügyi követelés tárgyában folyamatban lévő bírósági eljárásokat is, megszüntetheti a biztosítási intézkedéseket, ideértve a bankszámlák befagyasztását is, és megtilthatja a hitelezőknek, hogy az adós által nyújtott biztosítékból eredő jogukat gyakorolják, ideértve a biztosítékul szolgáló vagyontárgy értékesítését vagy értékesítésének követelését.

[1] A fizetésképtelenségi eljárások hatékonyságáról szóló tanulmány (2013. március 19.), amelyet az AS Pricewaterhouse Coopers Advisors készített az észk kormány hivatalának, helyes üzleti döntések alap, partner: igazságügyi minisztérium, megrendelésére, 7. o.

[2] *Uo.*, 8. o.

3 Mely a vagyontárgyak képezik a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét? Miként kezelik az adós által a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően szerzett vagy rá hátrahagyott vagyontárgyakat?

A csőd megállapításakor az adós vagyona csődvagyonná válik, és az adós joga, hogy kezelje a csődvagyonot, rendelkezzen arról, és átruházza azt, átszáll a vagyonfelügyelőre.

Az adós vagyona a csődöt megállapító ítélet alapján válik csődvagyonná, és a hitelezők követeléseinek kielégítésére, valamint a csődeljárás lefolytatásának fedezésére szolgál. A csődvagyon az adós csőd megállapításakor meglévő vagyona, valamint az a vagyon, amelyet az adós a csődeljárás lefolytatása alatt követel vissza vagy szerez. Az adós azon vagyona, amelyre törvény erejénél fogva nem lehet pénzkövetelést támasztani, nem tartozik a csődvagyonba. Az a vagyon, amelyre törvény erejénél fogva nem lehet pénzkövetelést támasztani, a végrehajtási eljárásról szóló törvény hatálya alá tartozik. A törvény nem kimerítő felsorolást tartalmaz a nem lefoglalható tárgyakról. A nem lefoglalható tárgyak listájának fő célja az adós minimális szociális védelmének biztosítása. A nem lefoglalható tárgyak elidegenítésének tilalma szintén az alapvető jogok, például a foglalkozás, a hivatás és az állás megválasztása szabadsága, a vállalkozás szabadsága, az oktatáshoz való jog, a vallás szabadsága, a személyes és családi élet védelme, védelmének szükségességéből fakad. Emellett bizonyos tárgyak lefoglalása elismert erkölcsi elvekbe ütközik.

Az észk jogszabályok értelmében korlátozások vonatkoznak a jövedelem lefoglalására is, és a legfőbb cél annak biztosítása, hogy az adós rendelkezzen a saját és eltartottjai fenntartásához szükséges minimális eszközökkel az adós tekintetében folyamatban lévő eljárások feltételeivel összhangban. Kétféle korlátozás különböztethető meg: a nem lefoglalható tárgyak, amelyek az adós használatában maradnak, és az úgynevezett szociális ellátások, amelyek közül az első azt biztosítja, hogy az adós rendelkezzen a minimális megélhetési eszközökkel, a második pedig azokat a valamely jog védelme céljából fizetendő eseti összegeket tartalmazza, amelyeket nem lehet más kötelezettség kielégítésére felhasználni. Ugyanakkor bizonyos körülmények között a szociális ellátások egy része is lefoglalható.

A csőd megállapítása után az adós csődvagyonba tartozó eszközök feletti rendelkezései semmiek. Azok az eszközök, amelyeket a másik fél rendelkezés alapján ruház át, visszaszolgáltatásra kerülnek, ha az eszközök a csődvagyonban maradnak, vagy kompenzálásra kerülnek, ha a csődvagyon az átruházás folytán növekedett. Ha az adós a csőd megállapítása előtt rendelkezett jövőbeli követeléséről, a csőd megállapítása után keletkezett követelések tekintetében a rendelkezés a csőd megállapításakor semmissé válik. A természetes személy adós a vagyonfelügyelő hozzájárulásával rendelkezhet a csődvagyonról. A vagyonfelügyelő hozzájárulása nélküli rendelkezés semmis.

A csőd megállapítása után a csődvagyonba tartozó, az adóssal szemben fennálló kötelezettség teljesítését csak a vagyonfelügyelő fogadhatja el. Amennyiben a kötelezettséget az adós javára teljesítették, azt csak akkor lehet teljesítettnek tekinteni, ha a kötelezettség teljesítése érdekében átruházott eszközök a csődvagyonba kerülnek, vagy a csődvagyon az átruházás folytán növekszik. Amennyiben a kötelezettséget az adós javára a csődeljárási hirdmény közzétételét megelőzően teljesítették, azt csak akkor lehet teljesítettnek tekinteni, ha a kötelezettséget teljesítő személy a teljesítés időpontjában nem tudott és nem is kellett tudnia a csőd megállapításáról.

4 Milyen jogok illetik meg az adóst, illetve a fizetésképtelenségi szakértőt?

A csőd megállapításakor a természetes személy adós lemond a csődvagyonát érintő ügyletek megkötésének jogáról, a jogi személy adós pedig lemond bármilyen ügylet megkötésének jogáról.

Az adós megadja a bíróságnak, a vagyonfelügyelőnek és a hitelezői választmányának a csődeljáráshoz szükséges információkat, különösen az adós vagyonára vonatkozóan, ideértve a kötelezettségekre és az üzleti tevékenységére vonatkozó információt is. Az adós köteles a vagyonfelügyelő részére a mérleget és az adós vagyonára – beleértve a kötelezettségeket is – vonatkozó, a csőd megállapításának időpontja szerinti leltárt átadni.

A bíróság arra kötelezheti az adóst, hogy a bíróság előtt tegyen esküt arra, hogy a vagyonával, adósságaival és üzleti vagy szakmai tevékenységével kapcsolatban szolgáltatott információk az adós legjobb tudomása szerint helyesek.

Az adós köteles az ideiglenes vagyonfelügyelőnek és a vagyonfelügyelőnek a kötelezettségeik teljesítéséhez segítséget nyújtani.

A csőd megállapítását követően és az eskütétel előtt az adós a bíróság engedélye nélkül nem hagyhatja el Észtországot.

A bíróság pénzbírságot szabhat ki az adósról, vagy kötelező részvételt, illetve őrizetbe vételt rendelheti el, ha a bíróság határozatának nem tesz eleget, vagy ha valamely törvény által előírt kötelezettség teljesítését kívánja biztosítani.

Az adósnak joga van betekinteni a vagyonfelügyelőt és a bíróságot csőddel kapcsolatos irataiba. A vagyonfelügyelő indokolt esetben megtagadhatja az adós iratbetekintés iránti kérelmét, ha az a csődeljárás lefolytatását veszélyeztetné.

Vagyonfelügyelő

A vagyonfelügyelő a csődvagyonra vonatkozó ügyleteket köt, és egyéb tevékenységeket végez. A vagyonfelügyelő tevékenysége folytán keletkező jogok és kötelezettségek az adóst illetik meg, illetve terhelik. A vagyonfelügyelő feladatkörének megfelelően a bíróság előtt az adós helyett félként vesz részt a csődvagyonról szóló jogvitákban.

A csőd megállapításakor az adós azon joga, hogy kezelje a csődvagyont, és rendelkezzen arról, átszáll a vagyonfelügyelőre. A jogi személy adós ellen indított csődeljárás során a vagyonfelügyelő a csődvagyont illetően bármilyen ügyletet megkötthet, és bármilyen jognyilatkozatot megtehet. Természetes személy adós csődje esetén a vagyonfelügyelő a csődvagyont tekintetében csak olyan ügyleteket köthet, és csak olyan jognyilatkozatokat tehet a csődvagyont illetően, amelyek szükségesek a csődeljárás céljának eléréséhez és a vagyonfelügyelő feladatainak ellátásához.

A vagyonfelügyelő védi az összes hitelező és az adós jogait és érdekeit, és biztosítja, hogy a csődeljárás jogszerű, gyors és pénzügyi szempontból észszerű legyen. A vagyonfelügyelő a gondos és jóhiszemű megbízott körütekintésével kell teljesítenie kötelezettségeit, és mind az összes hitelező, mind az adós érdekeit figyelembe kell vennie.

A vagyonfelügyelő meghatározza a hitelezők követeléseit, kezeli a csődvagyont, megszervezi annak létrehozását, értékesítését és a hitelezők követeléseinek a csődvagyontól történő kielégítését; megállapítja az adós fizetési képességének okait és a fizetési képesség bekövetkezésének időpontját; szükség esetén intézkedik az adós üzleti tevékenységének folytatásáról; szükség esetén elvégzi a jogi személy adós felszámolását; jogszabályban előírt esetekben tájékoztatja a hitelezőket és az adóst; beszámol a tevékenységéről, és információt szolgáltat a bíróságnak, a felügyeleti tisztviselőnek és a hitelezői választmányának a csődeljárásról; ellátja a jogszabályban meghatározott egyéb feladatait. Amennyiben az adós fizetési képességét az ügyvezetés súlyos hibája okozta, a vagyonfelügyelő a keresetindítást megalapozó elegendő információ tudomására jutását követően haladéktalanul köteles kártérítési kereset indítani a hibáért felelős személy ellen. A vagyonfelügyelőt a törvényben biztosított jogai mellett az ideiglenes vagyonfelügyelő jogai is megilletik.

5 Milyen feltételek alapján lehet beszámításokat igényelni?

Beszámításra kizárólag az eszt csődeljárásokban van lehetőség. A követelések csődeljárás során történő beszámításának feltételei az alábbiak:

1. a beszámítandó követeléseknek pénzügyi kötelezettségeknek vagy egynemű kötelezettségeknek kell lenniük;
2. a hitelező kötelezettség teljesítéséhez való jogának és az adós kötelezettségének esedékesnek kell lennie;
3. a hitelezőnek a végleges vagyonfelosztási javaslat bírósághoz történő benyújtása előtt beszámítási nyilatkozatot kell tennie az adós felé, és a nyilatkozat nem tartalmazhat feltételállítást vagy időponthoz kötést;
4. a hitelező azon joga, hogy követelését az adós követelésével szemben beszámítsa, a csőd megállapítása előtt kell, hogy keletkezzen.

Amennyiben az adós követelése bizonytalan feltételhez volt kötve, vagy a csőd megállapításakor még nem volt esedékes, vagy nem azonos nemű kötelezettség teljesítésére irányul, a kötelezettséget csak akkor lehet beszámítani, ha a feltétel bekövetkezett, az adós követelése esedékessé vagy a kötelezettség azonos nemű kötelezettséggé vált. Nincs helye beszámításnak, ha az adós követelése bizonytalan feltételének bekövetkezése vagy a követelés esedékessé válása azelőtt történik, hogy a hitelező a követelését beszámíthatná.

Amennyiben a hitelező követelése elévült, azt ennek ellenére beszámíthatja, amennyiben a beszámítási jog a követelés elévülése előtt keletkezett. A hitelező olyan követelést is beszámíthat, amely az adósnak a szerződés nemteljesítésével kapcsolatos olyan hibájából ered, amelyet a vagyonfelügyelőnek a csőd megállapítását követően, az adós kötelezettségét elengedő tevékenysége okoz. Amennyiben a szerződéses kötelezettség felosztható, és a hitelező a csőd megállapításáig részben teljesítette kötelezettségét, a hitelező az adós pénzügyi kötelezettségének a hitelezői kötelezettség már teljesített részének megfelelő mértékig végezhet beszámítást. Amennyiben az adós magán vagy kereskedelmi bérbeadó, és a magán vagy kereskedelmi bérlő az ingatlan bérleti díját az adósnak a csőd megállapítását megelőzően megfizette, a magán vagy kereskedelmi bérlő jogalap nélküli gazdagodás alapján az adós vele szemben fennálló követelésével szemben beszámítással élhet, és a magán vagy kereskedelmi bérlő a szerződés idő előtti megszüntetéséből vagy az attól való elállásból eredő kárigényét is beszámíthatja.

Az engedménnyel szerzett követelést a csődeljárásban kizárólag akkor lehet beszámítani, ha a követelés engedményezése megtörtént, és az adóst erről legkésőbb három hónappal a csőd megállapítása előtt írásban értesítették. Az adóssal szembeni, engedménnyel szerzett követelést nem lehet beszámítani, ha az engedményezés az ideiglenes vagyonfelügyelő kijelölését megelőző három éven belül történt, és az adós ez idő alatt fizetési képtelen volt, és az engedményezéssel a követelést megszerző személy az engedményezés időpontjában erről tudott vagy tudnia kellett volna.

Nem lehet beszámítással élni az alábbi követelések tekintetében: a tartásra vagy a valamely személy egészségének megkárosításából vagy halálából eredő kár megtérítésére irányuló és a fél által a beszámítást kérőnek jogellenesen és szándékosan okozott kárból eredő követelések, a másik fél olyan követelése, amelyre jogszabály szerint pénzfizetési követelés nem alapítható, a fél másik féllel szembeni lefoglalt követelése, ha a beszámítást kérő fél a lefoglalást követően szerezte meg a követelést engedménnyel, vagy a követelés a lefoglalást követően, a lefoglalt követelés után vált esedékessé; olyan követelés, amellyel szemben a másik fél kifogással élhet, vagy a másik fél olyan követelése, amelynek beszámítását törvény egyébként tiltja. A beszámítást nincs szabályozva külön a reorganizációs eljárásban és az adósságátalakítási eljárásban, így arra a kötelmi jogról szóló törvény általános szabályait kell alkalmazni.

6 Milyen hatást gyakorol a fizetési képességi eljárás azokra a hatályos szerződésekre, amelyekben az adós szerződő fél?

Csődeljárás

A vagyonfelügyelőnek joga van teljesíteni az adós által kötött szerződésből eredő, nem teljesített kötelezettséget, és kötelezni a másik felet, hogy kötelezettségét teljesítse, vagy ha törvény eltérően nem rendelkezik, felmentheti az adóst a szerződésből eredő kötelezettség teljesítése alól. A vagyonfelügyelő nem mentheti fel az adóst a teljesítés alól, ha a kötelezettség az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett széljeggyel biztosított. Amennyiben a vagyonfelügyelő folytatja az adós kötelezettségének teljesítését, vagy értesítést küld, hogy a kötelezettséget teljesíteni kívánja, a másik szerződő fél is folytatja kötelezettségének teljesítését. Ebben az esetben a vagyonfelügyelő lemond az adós kötelezettsége teljesítésének megtagadásához való jogáról. Amennyiben a vagyonfelügyelő kötelezi a másik szerződő felet a szerződés teljesítésére, a másik fél követelheti a vagyonfelügyelőtől az adós kötelezettsége teljesítésének biztosítását. A másik fél megtagadhatja kötelezettségének teljesítését, elállhat a szerződéstől, vagy felmondhatja azt, amíg a vagyonfelügyelő nem biztosítja az adós kötelezettségének teljesítését. A másik fél adóssal szembeni követelése, amely olyan kötelezettségből ered, amelyet a kötelezettség másik fél általi teljesítésére történő vagyonfelügyelői felhívás után teljesítettek, konszolidált kötelezettség. Amennyiben a vagyonfelügyelő a csőd megállapítását követően elengedte az adós kötelezettségét, a másik szerződő fél a csődeljárásban részt vevő hitelezőként előterjeszheti a szerződés nemteljesítéséből eredő követelését. Amennyiben a szerződéses kötelezettség tárgya felosztható, és a másik fél a csőd megállapításáig részben teljesítette kötelezettségét, a másik fél csak a csődeljárásban részt vevő hitelezőként követelheti az adós pénzügyi kötelezettségének a saját kötelezettsége már teljesített részének megfelelő mértékig történő teljesítését.

A törvény emellett egyes szerződéstípusokra különös szabályokat állapít meg:

1. ha az adós ingóságokat a csőd megállapítása előtt a tulajdonjog fenntartásával értékesített, és az ingóságok birtokát már átruházta a vevőre, a vevőnek joga van az adósvételi szerződés teljesítését követelni. Ez esetben a vagyonfelügyelő nem engedheti el az adós adósvételi szerződésből eredő kötelezettségét;
2. a magán vagy kereskedelmi bérbeadó csődje nem ad okot a magán vagy kereskedelmi bérleti szerződés felmondására, kivéve, ha a szerződés így rendelkezik. Amennyiben a magán vagy kereskedelmi bérleti szerződés a csődöt felmondási okként szerepelteti, a vagyonfelügyelő egy hónapos vagy a

szerződésben kikötött ennél rövidebb felmondási idővel felmondhatja azt. A lakás magán bérbeadójának csődje nem ad okot a magán lakásbérleti szerződés felmondására. Amennyiben az ingatlan bérleti díját az adós részére előzetesen, a csőd megállapítását megelőzően kifizették, a magán vagy kereskedelmi bérlő az adós vele szemben fennálló követelésére tekintettel jogalap nélküli gazdagodásra hivatkozva beszámítást végezhet;

3 a magán vagy kereskedelmi bérlő csődje esetén a magán vagy kereskedelmi bérbeadó kizárólag az általános szabályok szerint mondhatja fel a magán vagy kereskedelmi bérleti szerződést, és a magán vagy kereskedelmi bérleti szerződést nem lehet fizetési késedelemre alapítva felmondani, amennyiben a késedelem a csődeljárás iránti kérelem benyújtását megelőzően fizetendő bérleti díj tekintetében állt be. A vagyonfelügyelőnek jogában áll az adós által kötött magán vagy kereskedelmi bérleti szerződést egy hónapos vagy a szerződésben kikötött ennél rövidebb felmondási idővel felmondani. Amennyiben az ingatlan nem került az adós birtokába a csőd megállapításáig, mind a vagyonfelügyelő, mind a másik fél jogosult elállni a szerződéstől. A szerződéstől való elállás vagy annak felmondása esetén a másik fél a csődeljárásban hitelezőként vagy beszámítás útján a szerződés idő előtti megszűnéséből eredő kárának megtérítését követelheti;

4 a magán vagy kereskedelmi bérleti szerződésre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni az adós által kötött lízingszerződések tekintetében is. A vagyonfelügyelőnek jogában áll dönteni a szerződés fenntartásáról vagy annak megszüntetéséről, de amennyiben a másik fél felkéri a vagyonfelügyelőt e jogának gyakorlására, a vagyonfelügyelő köteles haladéktalanul, de legkésőbb hét napon belül értesítést küldeni arról, hogy teljesíti vagy elengedi-e az adós kötelezettségét. A vagyonfelügyelő kérelmére a bíróság ezt az időszakot meghosszabbíthatja. Amennyiben a vagyonfelügyelő nem küld megfelelő időben értesítést a kötelezettség teljesítéséről vagy annak elengedéséről, nem jogosult a másik felet azelőtt kötelezni a szerződés teljesítésére, hogy az adós kötelezettségét teljesítette volna.

Lehetséges, hogy az adós által kötött egyes szerződések visszavonhatók. A bíróság például visszavonja az ideiglenes vagyonfelügyelő kijelölése és a csőd megállapítása közötti időszakban kötött szerződéseket. Az időbeli követelmények mellett a visszavonás másik feltétele, hogy a szerződés a hitelezők érdekeit sértse. Amennyiben a hitelezők érdekei nem sérülnek, és a csődvagyon a visszavonás folytán nem nő, a visszavonás értelmetlen.

Főszabály szerint a csődbe ment adós vagy vagyonfelügyelője nem jogosult a szerződések módosítására. Ennek ellenére a szerződések módosíthatók, ha a csőd megállapítását követően csődegyezség megkötésére került sor. Ebben az esetben az adós és a hitelezők között létrejött megegyezés következményeként lehetséges az adósság csökkentése vagy a fizetési határidő meghosszabbítása. Ugyanezen eredmény a reorganizációs és az adósságátalakítási eljárásokon keresztül is elérhető. A csődtörvény, a reorganizációs törvény és az adósságátalakítási törvény nem rendelkezik a követelések engedményezéséről és az egyedi kötelezettségvállalásról, így azokra a kötelmi jogról szóló törvény általános szabályai vonatkoznak.

Reorganizációs eljárás és adósságátalakítási eljárás

Szerződések átalakítására lehetőség van a reorganizációs eljárás során. Az a megállapítás, amelynek értelmében a hitelező a reorganizációs eljárás megindításakor vagy a reorganizációs terv jóváhagyásakor felmondhat egy szerződést, semmis. A munkaszerződésből vagy a származékos ügyletből eredő követelések nem alakíthatók át a reorganizációs tervben.

Amennyiben az adósságátalakítási kérelmet elfogadhatónak nyilvánítják, a hitelező egy pénzügyi kötelezettségnek az adósságátalakítási kérelem benyújtása előtti megszegésére hivatkozva nem szüntethet meg olyan szerződést, amelyet az adóssal kötött, és amely az adós által átalakítani kívánt követelés alapját képezi, illetve nem tagadhatja meg erre hivatkozva kötelezettségének teljesítését. Az a megállapítás, amelynek értelmében a hitelező az adósságátalakítási kérelem benyújtásakor vagy az adósságátalakítási terv jóváhagyásakor felmondhat egy szerződést, semmis. Azok a kötelezettségek, amelyek az adósságátalakítási kérelem benyújtását követően kötött vagy esedékessé váló folyamatos szerződésekből fakadnak, átalakíthatók az adósságátalakítási eljárás során. Az adósságátalakítási terv előírhatja, hogy az adós által az adósságátalakítási kérelem benyújtását megelőzően kötött és az adóssal szemben az adósságátalakítási kérelem benyújtását követően esedékessé váló pénzügyi kötelezettséget keletkeztető hitelszerződés vagy más folyamatos szerződés az adósságátalakítási terv jóváhagyásával megszűnik. A szerződés megszűnésére az adós oldalán felmerülő okokból történő rendkívüli felmondás jogkövetkezményeit kell alkalmazni. Az adóssal szemben a szerződés megszűnéséből fakadó kötelezettségei átalakíthatók az adósságátalakítási tervben. Amennyiben lízingszerződésből eredő kötelezettség átalakítására kerül sor, a lízingbe adó hitelező az adósságátalakítási terv jóváhagyását követő egy héten belül rendkívüli felmondással felmondhatja a szerződést.

7 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás az egyes hitelezők által indított eljárásokra (a folyamatban lévő peres eljárások kivételével)?

A csőd megállapítását követően a csődeljárásban részt vevő hitelezők kizárólag a csődeljárásban terjeszthetik elő az adóssal szembeni követeléseiket. A vagyonfelügyelőt értesíteni kell az adóssal szemben a csőd megállapítását megelőzően keletkezett összes követelésükről, függetlenül azok alapjától, illetve esedékességétől. Csőd megállapítása esetén az adós ellen indított végrehajtási eljárásokat megszüntetik, és a hitelező köteles a vagyonfelügyelőnek bejelenteni az igényét.

A reorganizációs és az adósságátalakítási eljárásban a reorganizációs terv, illetve az adósságátalakítási terv érvényességi ideje alatt csak azon hitelezők nem indíthatnak új eljárást, akiknek követelése az adott tervben szerepel. A reorganizáció során a végrehajtási eljárásokat felfüggesztik, kivéve azon végrehajtási eljárásokat, amelyek munkaviszonyból eredő vagy tartás fizetésére irányuló követelésekre vonatkoznak. Az adósságátalakítási eljárásban a bíróság ideiglenes jogvédelem céljából a kérelem benyújtását vagy elbírálását megelőzően is felfüggesztheti a végrehajtási eljárásokat. A kérelem elfogadhatónak nyilvánítása esetén a bíróság felfüggeszti az adós vagyonával kapcsolatban pénzügyi behajtására indított végrehajtási eljárásokat (vagy a kötelező végrehajtást), amíg az adósságátalakítási terv jóváhagyásra nem kerül, vagy az eljárás le nem zárul.

8 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás a fizetésképtelenségi eljárás megindításának pillanatában folyamatban lévő peres eljárások lefolytatására?

Csődeljárás

A csődvagyont, illetve a csődvagyonba vonható eszközöket érintő vitákban az adós helyett a vagyonfelügyelőt illeti meg a bírósági eljárásban félként való részvétel joga. Amennyiben a csődvagyont érintően az adós által más személlyel szemben indított kereset vagy benyújtott más kérelem tárgyában a csőd megállapítása előtt indult bírósági eljárásban tárgyalást tartanak, vagy az adós bírósági eljárásban harmadik félként vesz részt, a vagyonfelügyelő – feladatkörének megfelelően – az adós helyett részt vehet az eljárásban. Amennyiben a vagyonfelügyelőnek ilyen eljárásról tudomása van, de abban nem vesz részt, az adós felperesként, kérelmezőként, vagy harmadik félként továbbra is részt vehet az eljárásban.

Ha az adós ellen ingatlannal kapcsolatos olyan bírósági eljárás van folyamatban, amely a csőd megállapítását megelőzően indult, de a követelésről még nem született ítélet, a bíróság a kereset alapján indult eljárásban a követelésről nem tart tárgyalást. A bíróság a felperes kérelmére újraindítja az eljárást, ha valamely felsőbb bíróság a csődöt megállapító ítéletet hatályon kívül helyezi, és a csődeljárás iránti kérelmet elutasító határozat jogerőre emelkedik, vagy ha a csődeljárást a csőd megállapítása után megszüntetik.

Amennyiben az adóssal szemben bizonyos vagyontárgy csődvagyon alóli kivételére irányuló, a csőd megállapítása előtt indult bírósági eljárás van folyamatban, a bíróság a követelésről tárgyalást tart. Ebben az esetben a vagyonfelügyelő képviselheti az adóst az eljárásban. A vagyonfelügyelőt alperesként az adós jogai és kötelezettségei illetik meg, illetve terhelik. Amennyiben a vagyonfelügyelő az eljárásban nem vesz részt, az eljárás a felperes kérelmére folytatódhat.

Amennyiben az adóssal szemben ingatlannal kapcsolatos olyan bírósági eljárás van folyamatban, amelyben az ítélettel szemben fellebbezésre van lehetőség, a csőd megállapítása után az adós helyett a vagyonfelügyelő fellebbezhet. Az adós a vagyonfelügyelő jóváhagyásával fellebbezhet.

Amennyiben az adóssal szembeni közigazgatási intézkedést bíróság előtt megtámadják, a közigazgatási intézkedés megtámadására nyitva álló határidőt felfüggesztik.

Reorganizációs eljárás és adósságátalakítási eljárás

A reorganizációs kérelem benyújtását követően az eljáró bíróság a vállalkozásnak a reorganizációs tanácsadó hozzájárulását tartalmazó kérelme alapján dönthet úgy, hogy a vállalkozással szemben pénzügyi követelés tárgyában folyamatban lévő bírósági eljárásokat a reorganizációs terv jóváhagyásáig vagy a reorganizációs eljárás lezárásáig felfüggeszti, kivéve, ha a még el nem bírált kérelmet munkaviszonyból eredő vagy tartás fizetése iránti követelésre alapították. Az adósságátalakítási kérelem elfogadhatónak nyilvánítása esetén a bíróság felfüggeszti az adóssal szemben még el nem bírált pénzügyi követelés tárgyában folyamatban lévő bírósági eljárásokat, amíg az adósságátalakítási terv jóváhagyásra nem kerül, vagy az eljárás le nem zárul.

9 Mik a hitelezők fizetéseképtelenségi eljárásban való részvételének fő jellemzői?

A hitelezők részvétele a csődeljárásban

A hitelező képviseli követelését a csődeljárásban. A hitelezők legkésőbb a csődeljárási hirdetmény *Amellikud Teadaandedben* történő közzétételét követő két hónapon belül kötelesek a vagyonfelügyelőt értesíteni az adóssal szemben a csőd megállapítását megelőzően keletkezett összes követelésükről, függetlenül azok alapjától, illetve esedékességétől. A vagyonfelügyelőt a követelésről írásos bejelentésben kell értesíteni (hitelezői igénybejelentés). A hitelezőknek követelésüket a hitelezői gyűlésen meg kell védeniük (a követelések védelmére szolgáló gyűlés). A biztosítékokat a biztosított követeléssel együtt kell megvédeni. A követelés, annak besorolása, illetve annak biztosítása akkor tekinthető elfogadottnak, ha sem a vagyonfelügyelő, sem a többi hitelező nem támadja meg ezeket a követelések védelmére szolgáló gyűlésen. A követelések védelmére szolgáló gyűlésen elfogadott követelést és annak besorolását később nem lehet megtámadni.

Amellett, hogy minden hitelező a saját követelését és annak védelmét képviseli, a hitelezők a hitelezői gyűlésen keresztül részt vesznek a csődeljárás lefolytatásában is. A hitelezői gyűlésen hagyják jóvá a vagyonfelügyelő kijelölését, és választják meg a hitelezői választmányt, döntenek az adós vállalkozásának folytatásáról vagy megszüntetéséről, jogi személy adós esetén az adós megszüntetéséről, csőddegyezséget hoznak létre, a törvényben meghatározott keretek között döntenek a csődvagyon értékesítésére vonatkozó kérdésekben, követeléseket védenek meg, döntenek a vagyonfelügyelő tevékenységével szemben emelt kifogásokról, döntenek a hitelezői választmány tagjainak díjazásáról és a törvényben a hitelezői gyűlés hatáskörébe utalt egyéb kérdésekben. Amennyiben a hitelezői gyűlés hitelezői választmányt választ, ez utóbbinak kötelessége többek között az összes hitelező érdekeinek védelme a csődeljárás során.

A hitelezők részvétele a reorganizációs eljárásban

A reorganizációs tanácsadó haladéktalanul tájékoztatja a hitelezőket a reorganizációs eljárás megindításáról és a vállalkozással szembeni követelésük adósságok jegyzéke szerinti mértékéről. Ennek érdekében a tanácsadó a hitelezőknek reorganizációs értesítést küld. Amennyiben egy hitelező, akinek követelését át kívánják alakítani a reorganizációs terv alapján, nem ért egyet a reorganizációs értesítésben szereplő információval, a hitelező a reorganizációs értesítésben meghatározott határidőn belül írásos értesítést küld a reorganizációs tanácsadónak, amelyben leírja, hogy a reorganizációs értesítésben szereplő követelés mely részeivel nem ért egyet, és bizonyítékokat szolgáltat ezen álláspontjának alátámasztására. Amennyiben az előírt határidőig nem érkezik ilyen értesítés, feltételezendő, hogy a hitelező egyetért a követelés mértékével. Amennyiben a reorganizációs tanácsadó nem ért egyet a hitelező értesítésében foglaltakkal, az értesítést a bizonyítékokkal együtt haladéktalanul továbbítja a bíróság felé, és alátámasztja, hogy miért nem ért egyet az értesítésben foglalt információkkal. A reorganizációs tanácsadó indokolja az álláspontját. A ténybeli előadások és az előterjesztett bizonyítékok alapján a bíróság dönt a hitelező fő- és mellékkövetelésének mértékéről és a biztosíték fennállásáról és terjedelméről.

A hitelezők részvétele az adósságátalakítási eljárásban

Az adósságátalakítási eljárás azokat a hitelezőket érinti, akiknek adóssal szembeni követelése az adósságátalakítási kérelem benyújtását megelőzően válik esedékessé. A bíróság – szükség esetén a hitelezők véleményének meghallgatása és további információk vagy dokumentumok bekérését követően – dönt az adósságátalakítási kérelem elfogadhatóságáról. A kérelem elfogadhatóságáról szóló határozatot megküldik az adósnak és minden olyan hitelezőnek, akiknek követelését az adós át kívánja alakítani. A kérelem elfogadhatóvá nyilvánítása esetén a hitelező egy pénzügyi kötelezettségnek az adósságátalakítási kérelem benyújtása előtti nemteljesítésére hivatkozva nem szüntethet meg olyan szerződést, amelyet az adóssal kötött, és amely az adós által átalakítani kívánt követelés alapját képezi, illetve nem tagadhatja meg a teljesítést erre hivatkozva. Az adósságátalakítási terv hitelezőnek való kézbesítése során a bíróság a hitelező számára az adósságátalakítási terv kézhezvételétől számított legalább kéthetes, de legfeljebb négyhetes határidőt állapít meg arra, hogy a bíróság vagy a tanácsadó felé véleményt nyilváníthasson. A hitelező véleményt nyilvánítt arra vonatkozóan, hogy egyetért-e az adós követeléssel és biztosítékkal kapcsolatban szolgáltatott információival, az adós adósságszámításával és az adós által javasolt adósságátalakítási módszerrel. Amennyiben a hitelező nem ért egyet az adós által javasolt adósságátalakítási módszerrel, jeleznie kell, hogy az adósság másfajta átalakításához hozzájárulna-e. Amennyiben a hitelező, akinek követelését át kívánják alakítani, nem ért egyet az adósságok jegyzékében az adós által feltüntetett információval, a bíróság által meghatározott határidőn belül értesítést küld a bíróságnak vagy – amennyiben a bíróság így rendelkezik – a tanácsadónak, amelyben leírja, hogy a követelés mely részeivel nem ért egyet, és bizonyítékokat szolgáltat ezen álláspontjának alátámasztására. Amennyiben az előírt határidőig nem érkezik ilyen értesítés, feltételezendő, hogy a hitelező egyetért a követelés mértékével. Amennyiben az adós vagy a tanácsadó nem ért egyet a hitelező értesítésében foglaltakkal, az értesítést a bizonyítékokkal együtt haladéktalanul továbbítja a bíróság felé, és alátámasztja, hogy miért nem ért egyet az értesítésben foglalt információkkal. A ténybeli előadások és az előterjesztett bizonyítékok alapján a bíróság dönt a hitelező fő- és mellékkövetelésének mértékéről és a biztosíték fennállásáról.

10 Mi módon használhatja vagy értékesítheti a fizetéseképtelenségi szakértő a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét képező vagyontárgyakat?

Az adós vagyona a csődöt megállapító ítélet alapján válik csődvagyonná, és a hitelezők követeléseinek kielégítésére, valamint a csődeljárás lefolytatásának fedezésére szolgál. A csődvagyon az adós csőd megállapításakor meglévő vagyona, valamint az a vagyon, amelyet az adós a csődeljárás lefolytatása alatt követel vissza vagy szerez. Az adós azon vagyona, amelyre törvény erejénél fogva nem lehet pénzkövetelést támasztani, nem tartozik a csődvagyonba. A csőd megállapításakor az adós azon joga, hogy kezelje a csődvagyonot, és rendelkezzen arról, átszáll a vagyonfelügyelőre. A csőd megállapítása után az adós csődvagyonba tartozó eszközök feletti rendelkezései semmivé válnak. A csőd megállapítása előtt a bíróság megtilthajta az adósnak, hogy a vagyon vagy a vagyon egy része felett az ideiglenes vagyonfelügyelő hozzájárulása nélkül rendelkezzen.

A vagyonfelügyelő birtokba veszi az adós vagyonát, és a csődöt megállapító ítélet meghozatalát követően haladéktalanul megkezdi a csődvagyon kezelését. A vagyonfelügyelő törvény eltérő rendelkezésének hiányában visszaköveteli az adós harmadik felek birtokában lévő eszközeit a csődvagyon részére. A csődvagyon kezelése minden olyan csődvagyonnal kapcsolatos tevékenységet magában foglal, amely a csődvagyon megőrzéséhez és a csődeljárás lefolytatásához szükséges, valamint jogi személy adós esetén, vagy ha az adós egy szervezet, az adós tevékenységének irányítását, egyéni vállalkozó adós esetén pedig az adós üzleti tevékenységének szervezését is. A jogi személy adós elleni csődeljárás során a vagyonfelügyelőt a jogi személyen belül működő ügyvezető szerv olyan jogai és kötelezettségei illetik meg, illetve terhelik, amelyek a csődeljárás céljával nem ellentétesek. A vagyonfelügyelő felelőssége az ügyvezető szerv tagjának felelősségével egyezik meg.

A vagyonfelügyelő csak a bíróság engedélyével köthet a csődvagyonra vonatkozó készpénzes ügyletet. A vagyonfelügyelő nem teljesíti a hitelezők felé készpénzes kifizetést a vagyonelosztás arányában. A vagyonfelügyelő csak a hitelezői választmány hozzájárulásával köthet a csődeljárás szempontjából

különösen jelentős ügyletet. Különösen jelentős ügyletek elsősorban a kölcsönök, illetve a csődvagyonban szereplő vállalkozás esetén bármely, a vállalkozás rendszeres üzleti tevékenységének körén kívül eső ügyletek. A vagyonfelügyelő nem köthet ügyletet saját magával vagy hozzátartozójával a csődvagyonnal kapcsolatban vagy annak terhére, illetve nem köthet hasonló jellegű vagy egyébként összeférhetetlen ügyleteket, és nem fogadhat el ellenszolgáltatást az ilyen ügyletek következtében felmerült költségeikért.

A vagyonfelügyelő az első hitelezői gyűlést követően megkezdheti a csődvagyon értékesítését, kivéve, ha a hitelezők a gyűlésen ellenkezően döntenek. Amennyiben az adós fellebbezéssel él a csődöt megállapító ítélettel szemben, az adós vagyonát hozzájárulása nélkül a járásbíróshoz benyújtott fellebbezés tárgyalása előtt nem lehet értékesíteni. E korlátozások nem vonatkoznak a különösen romlandó, értéküket gyorsan elvesztő vagy csak különösen nagy költségek árán tárolható vagy megőrizhető vagyontárgyakra. Amennyiben az adós vállalkozásának üzleti tevékenysége folytatódik, a vagyontárgyak értékesítésére nincs lehetőség, ha ez az üzleti tevékenység folytatását akadályozza. Amennyiben a csődegyezségi javaslat benyújtására kerül sor, a vagyontárgyakat csak akkor lehet a csődegyezés elfogadása előtt értékesíteni, ha a hitelezői gyűlés – a csődegyezségi javaslatról függetlenül – úgy dönt, hogy az értékesítésre sor kerülhet. A csődvagyon átverésén, a végrehajtási eljárásról szóló törvényben meghatározott eljárás szerint értékesítik.

11 Mely követelések terjeszthetők elő az adósnak a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonával szemben és miként kezelendők a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően keletkező követelések?

Az adós csődvagyonával szemben előterjesztendő követelések

Az adóssal szemben a csőd megállapítása előtt keletkezett követeléseket az adós csődvagyonra ellen kell előterjeszteni azok jogalapjától és esedékességétől függetlenül. A csőd megállapításakor törvény eltérő rendelkezése hiányában az adóssal szemben minden hitelező követelése azonnal esedékessé válik. Amennyiben egy hitelező a bírósághoz már benyújtotta keresetét, de annak elbírálására még nem került sor, a bíróság felfüggeszti az eljárást, és a hitelezőnek a vagyonfelügyelőnél kell követelését előterjesztenie. Amennyiben egy hitelező a bírósághoz már benyújtotta keresetét, és a bíróság azt jogerősen elbírálta, a hitelezőnek követelését továbbra is a vagyonfelügyelőnél kell előterjesztenie, de a követelést megvédettnek kell tekinteni. Amennyiben az adós a bírósági döntést megtámadhatta volna, azt a vagyonfelügyelő teheti meg.

A csődeljárás megindítása után keletkezett követelések kezelése

A csőd megállapítását követően a csődeljárásban részt vevő hitelezők kizárólag a csődtörvényben meghatározott eljárás keretei között terjeszthetik elő az adóssal szembeni követeléseiket. A követeléseket csak a vagyonfelügyelőnél lehet előterjeszteni, és csak azok a követelések terjeszthetők elő, amelyek a csőd megállapítását megelőzően keletkeztek. A csőd megállapítását követően keletkezett követeléseket a csődeljárás lezárása előtt nem lehet előterjeszteni. Figyelembe kell venni, hogy jogi személyek esetében a csődeljárás lezárása többnyire a jogi személy felszámolásával jár, ennek következtében pedig a csődeljárást követően nincs többé olyan személy, akivel szemben a követelést elő lehetne terjeszteni. Ezért elővigyázatosnak kell lenni, és a csődben lévő jogi személlyel való ügyletkötés során e kockázatot figyelembe kell venni. A csődeljárás során keletkező követeléseket a természetes személy adóssal szemben a csődeljárást követően az általános szabályok szerint lehet előterjeszteni. A csődeljárás során a jogi személy adós jogellenes magatartása következtében keletkezett kártérítési kötelezettségek konszolidált kötelezettségek, ennek megfelelően az adós kötelezhető arra, hogy azokat a csődeljárás alatt, az általános szabályok szerint teljesítse. A csődvagyonra vonatkozó végrehajtási eljárás lefolytatása szintén lehetséges a teljesítendő kötelezettségek tekintetében.

Felmerülhet olyan helyzet is, hogy az adós a csőd megállapítása után a csődvagyonba tartozó vagyontárgyra vonatkozóan rendelkezik. Az ilyen rendelkezés semmis, mivel a csőd megállapításakor az adós azon joga, hogy kezelje a csődvagyonot, és rendelkezzen arról, átszáll a vagyonfelügyelőre. Amennyiben az adós ennek ellenére rendelkezést tesz, a másik fél által a rendelkezés alapján átruházott eszközöket visszaszolgáltatják, ha azok bekerültek a csődvagyonba, vagy megfelelő kompenzációt biztosítanak, ha a csődvagyon az átruházás folytán nőtt. Amennyiben az adós a csőd megállapításának napján rendelkezett a vagyontárgyról, vélelmezendő, hogy a rendelkezésre a csőd megállapítását követően került sor. Amennyiben az adós a csőd megállapítása előtt rendelkezett jövőbeli követeléséről, a csőd megállapítása után keletkezett követelések tekintetében a rendelkezés a csőd megállapításakor semmissé válik. A természetes személy adós a vagyonfelügyelő hozzájárulásával rendelkezhet a csődvagyonról. A vagyonfelügyelő hozzájárulása nélküli rendelkezés semmis.

A reorganizációs eljárás és az adósságátalakítási eljárás megindítása után keletkezett követelések kezelése

A reorganizációs terv érvényességi ideje alatt nem lehet a reorganizációs terv tárgyát képező követelésre alapozott keresetet benyújtani. Egyéb követelések tekintetében lehetséges kereset benyújtása. Az adósságátalakítási terv érvényességi ideje alatt nem lehet az adósságátalakítási terv tárgyát képező követelésre alapozott keresetet vagy kérelmet benyújtani. Egyéb követelések tekintetében lehetséges kereset benyújtása. Az adósságátalakítási terv jóváhagyása nem korlátozza a hitelező ahhoz való jogát, hogy az adósságátalakítási tervben nem szereplő követelés tekintetében bírósági eljárást indítson. A hitelező bíróság előtt támadhatja meg a követelés mértékét is a jóvá nem hagyott összeghatárig.

Az adós reorganizációs vagy adósságátalakítási kérelmének benyújtása felfüggeszti az adóssal szembeni követelések elévülési idejét. A reorganizációs kérelem benyújtását követően az eljáró bíróság a vállalkozásnak a reorganizációs tanácsadó hozzájárulását tartalmazó kérelme alapján dönthet úgy, hogy a vállalkozással szemben pénzügyi követelés tárgyában folyamatban lévő bírósági eljárásokat a reorganizációs terv jóváhagyásáig vagy a reorganizációs eljárás lezárásáig felfüggeszti, kivéve, ha a még el nem bírált kérelmet munkaviszonyból eredő vagy tartás fizetése iránti követelésre alapították. Az adósságátalakítási kérelem elfogadhatónak nyilvánítása esetén a bíróság felfüggeszti az adóssal szemben még el nem bírált pénzügyi követelés tárgyában folyamatban lévő bírósági eljárásokat, amíg az adósságátalakítási terv jóváhagyására nem kerül, vagy az eljárás le nem zárul.

A reorganizációs terv nem mentesíti kötelezettségének teljesítése alól azt a személyt, aki egy vállalkozás kötelezettségének teljesítéséért együttesen és egyetemlegesen felelős. Az adósságátalakítási terv jóváhagyása nem mentesíti kötelezettségének teljesítése alól azt a személyt, aki az adós kötelezettségének teljesítéséért együttesen és egyetemlegesen felelős.

12 Mik a követelések előterjesztésének, igazolásának és elfogadásának szabályai?

A követelések csődeljárásbeli előterjesztésére, igazolására és elfogadására vonatkozó szabályok

A hitelezők legkésőbb a csődeljárási hirdetmény *Ametlikud Teadaandedben* történő közzétételét követő két hónapon belül kötelesek a vagyonfelügyelőt értesíteni az adóssal szemben a csőd megállapítását megelőzően keletkezett összes követelésükről, függetlenül azok alapjától, illetve esedékességétől. A csőd megállapításakor az adóssal szemben minden hitelező követelése azonnal esedékessé válik. A vagyonfelügyelőt a követelésről írásos bejelentésben kell értesíteni (hitelezői igénybejelentés). A hitelezői igénybejelentés határozza meg a követelés tartalmát, alapját, mértékét, valamint azt, hogy a követelés biztosított-e. Az igénybejelentéshez csatolni kell az abban megfogalmazott körülmények bizonyítására szolgáló dokumentumokat. A vagyonfelügyelő ellenőrzi az előterjesztett követelések megalapozottságát és azok biztosítékainak fennállását. A hitelezők és az adós a követelések védelmére szolgáló gyűlést megelőzően a követelések és azok biztosítékai ellen írásos kifogással élhetnek a vagyonfelügyelőnél.

A hitelezők követelésüket a hitelezői gyűlésen védik meg (a követelések védelmére szolgáló gyűlés). A biztosítékokat a biztosított követeléssel együtt kell megvédeni. A követelések védelmére szolgáló gyűlésen a követeléseket azok előterjesztésének sorrendjében hallgatják meg. A követelés, annak besorolása, illetve annak biztosítása akkor tekinthető elfogadottnak, ha azt sem a vagyonfelügyelő, sem a többi hitelező nem támadja meg a követelések védelmére szolgáló gyűlésen, illetve ha a gyűlésen a kifogást benyújtó vagyonfelügyelő vagy hitelező a kifogását visszavonja. A vagyonfelügyelő a követelések védelmére szolgáló gyűlésen köteles a követeléssel vagy annak biztosítékával szemben kifogással élni, amennyiben erre van jogalap. A

követelések védelmére szolgáló gyűlésen védelem nélkül elfogadottnak kell tekinteni azokat a követeléseket, amelyeket jogerős bírósági vagy döntőbírói ítélettel elbíráltak, a követeléseknek azokat a biztosítékait, amelyeket jogerős bírósági vagy döntőbírói ítélettel elfogadtak, és a követeléseknek azokat a biztosítékait, amelyeket az ingatlan-nyilvántartásba, a hajózási lajstromba, a kereskedelmi biztosítékok jegyzékébe, vagy az ész központi biztosítéknyilvántartásba bejegyezték. Az elfogadott követelésekről jegyzék készül.

A követelések védelmére szolgáló gyűlés jegyzőkönyve követelésekre és azok biztosítékaira lebontva tartalmazza, hogy azokat elfogadták-e, hogy ki nyújtott be kifogást a követelés, annak besorolása vagy a követelés biztosítéka ellen. A jegyzőkönyv emellett tartalmazza, hogy ki vonta vissza az általa benyújtott kifogást. Amennyiben a hitelező követelését nem fogadták el, és a hitelező nem nyújtott be keresetet a követelés elfogadtatása céljából, vagy a bíróság a keresetet elutasította, a hitelező más hitelezők követelésével szemben támasztott kifogását figyelmen kívül kell hagyni. Ha a hitelező követelésével szemben más kifogás benyújtására nem került sor, a követelést elfogadottnak kell tekinteni. A követelések védelmére szolgáló gyűlésen elfogadott követelést és annak besorolását később nem lehet megtagadni.

A követelések reorganizációs és adósságátalakítási eljárásbeli előterjesztésére, igazolására és elfogadására vonatkozó szabályok

A reorganizációs eljárásban az adós terjeszti be az adósságok jegyzékét, amelyben meghatározzák az összes vele szemben érvényesíthető követelést és azok hitelezőit. Ennek megfelelően a hitelezők nem terjesztenek elő követeléseket. Amennyiben egy hitelező, akinek követelését át kívánják alakítani a reorganizációs terv alapján, nem ért egyet követelésének a reorganizációs eljárásban meghatározott mértékével, írásos értesítést küld a reorganizációs tanácsadónak, amelyben leírja, hogy a reorganizációs értesítésben szereplő követelés mely részeivel nem ért egyet, és bizonyítékokat szolgáltat ezen álláspontjának alátámasztására. Amennyiben az előírt határidőig nem érkezik ilyen értesítés, feltételezendő, hogy a hitelező egyetért a követelés mértékével. Az adós kifogással élhet a hitelező által megfogalmazott véleménnyel szemben, de köteles álláspontját alátámasztani. A ténybeli előadások és az előterjesztett bizonyítékok alapján a bíróság dönt a hitelező fő- és mellékkövetelésének mértékéről és a biztosíték fennállásáról és terjedelméről.

Az adósságátalakítási eljárásban az adós nyújtja be az adósságátalakítási tervet, amelyben leírja az általa át akar alakítani kívánt követeléseket és az átalakítás módját. A reorganizációs eljáráshoz hasonlóan a hitelezők itt sem terjesztenek elő követeléseket. Amennyiben egy hitelező, akinek követelését át kívánják alakítani, nem ért egyet az adósságok jegyzékében az adós által feltüntetett információval, a bíróság által meghatározott határidőn belül értesítést küld a bíróságnak vagy – amennyiben a bíróság így rendelkezik – a tanácsadónak, amelyben leírja, hogy a követelés mely részeivel nem ért egyet, és bizonyítékokat szolgáltat ezen álláspontjának alátámasztására. Amennyiben az előírt határidőig nem érkezik ilyen értesítés, feltételezendő, hogy a hitelező egyetért a követelés mértékével. Amennyiben az adós vagy a tanácsadó nem ért egyet a hitelező értesítésében foglaltakkal, az értesítést a bizonyítékokkal együtt haladéktalanul továbbítja a bíróság felé, és alátámasztja, hogy miért nem ért egyet az értesítésben foglalt információkkal. A ténybeli előadások és az előterjesztett bizonyítékok alapján a bíróság dönt a hitelező fő- és mellékkövetelésének mértékéről és a biztosíték fennállásáról.

13 Mik a vagyon értékesítéséből származó bevétel elosztásának szabályai? Miként rangsorolják a követeléseket és a hitelezők jogait?

Főszabály szerint a hitelezőket egyenlően kell kezelni. Ennek ellenére bizonyos hitelezőkre meghatározott kivételeket kell alkalmazni, amelyek következtében ők előjoggal rendelkeznek

Mielőtt az arányos kifizetésekre sor kerülne, a csődeljáráshoz kapcsolódó kifizetéseket az alábbi sorrendben kell teljesíteni a csődvagyonból:

1. a vagyontárgyak kizárásából vagy behajtásából származó követelések;
2. az adósnak és eltartottjainak fizetendő tartás;
3. konszolidált kötelezettségek;
4. a csődeljárás során felmerült költségek és kiadások.

E kifizetések után a hitelezők követeléseit az alábbi sorrendben elégítik ki:

1. elfogadott, biztosított követelések;
2. egyéb, határidőn belül előterjesztett, elfogadott követelések;
3. egyéb, határidőn túl előterjesztett, de elfogadott követelések.

Egyetemlegesen felelős adósok esetén az adós kötelezettsége tekintetében polgári jogi felelősséget meg lehet állapítani. Ebben az esetben az egyetemlegesen felelős adós – az adós fizetéseképtelenségétől függetlenül – felel a hitelezőnek. Amennyiben az egyetemlegesen felelős adós kielégíti a hitelezőt által az adós ellen előterjesztett kötelezettség egy részét, e részt a követelésből levonják.

Lehetőség van arra is, hogy az adós kötelezettségét törvény alapján harmadik félre ruházzák át. Amennyiben a munkáltató válik fizetéseképtelenné, azaz megállapítják a munkáltató csődjét, vagy megszüntetik a csődeljárást, a munkavállaló számára minden, a munkáltató fizetéseképtelenségének megállapítását megelőző munkabért és szabadságot megtérítenek, valamint minden, a fizetéseképtelenség megállapítását megelőzően vagy követően a munkaszerződés felmondásakor esedékes juttatást kifizetnek. Amennyiben a munkáltató fizetéseképtelen, a csődeljárásban az esedékes, de nem teljesített munkanélkülségi biztosítások tekintetében az állam jár el hitelezőként.

A reorganizációs eljárásban és az adósságátalakítási eljárásban nem lehet csődvagyonról beszélni, és a követelések a reorganizációs terv vagy az adósságátalakítási terv szerint kerülnek kielégítésre. A reorganizációs terv nem mentesíti kötelezettségének teljesítése alól azt a személyt, aki egy vállalkozás kötelezettségének teljesítéséért együttesen és egyetemlegesen felelős. Amennyiben a vállalkozás kötelezettségéért együttesen és egyetemlegesen felelős személy a kötelezettséget teljesíti, ő a vállalkozással szemben csak a kötelezettség olyan mértékű teljesítését követelheti, amelyért a vállalkozás a reorganizációs terv szerint felelős. Az adósságátalakítási terv jóváhagyása nem mentesíti kötelezettségének teljesítése alól azt a személyt, aki az adós kötelezettségének teljesítéséért együttesen és egyetemlegesen felelős. Amennyiben az adós kötelezettségéért együttesen és egyetemlegesen felelős személy a kötelezettséget teljesíti, ő az adóssal szemben csak a kötelezettség olyan mértékű teljesítését követelheti, amelyért az adós az adósságátalakítási terv szerint felelős.

14 Mik a fizetéseképtelenségi eljárás – különösen egyszemély által történő – befejezésének feltételei és joghatásai?

A csődeljárás lezárása és a lezárás hatásai

A csődeljárás befejeződik a csődeljárás iránti kérelem elutasításával, a csődeljárás megszüntetésével, a csőd okainak megszűnését követően, a hitelezők hozzájárulásával, a zárójelentés jóváhagyásával, a csődegyezség elfogadásával vagy a törvényben meghatározott egyéb okokból.

A bíróság az adós fizetéseképtelenségétől függetlenül, a csőd megállapítása nélkül szünteti meg az eljárást, ha az adós vagyona nem fedezi a csődeljárás költségeit, és a vagyontárgyak visszaszerzésére vagy visszakövetelésére, vagy az ügyvezető szerv tagja elleni keresetindításra nincs lehetőség. A bíróság az adós fizetéseképtelenségétől függetlenül, a csőd megállapítása nélkül megszüntetheti az eljárást akkor is, ha az adós vagyona elsősorban visszaszerzésre irányuló követelésekből vagy harmadik személyek elleni követelésből áll, és e követelések kielégítésére kevés az esély. A bíróság nem szünteti meg az eljárást, amennyiben az adós, a hitelező vagy harmadik fél a csődeljárás költségeinek bíróság által meghatározott összegét az erre előírt számlára letétbe helyezi. Amennyiben a jogi személy adós elleni csődeljárást szünteti meg, az ideiglenes vagyonfelügyelő felszámolási eljárás nélkül az eljárás lezárásáról hozott ítélet jogerőre emelkedésétől számított két hónapon belül felszámolja a jogi személyt. Amennyiben a csődeljárás megszüntetésekor az adósnak bármilyen vagyona van, első helyen az ideiglenes vagyonfelügyelő díjazása és indokolt költségei kerülnek kielégítésre.

A bíróság az adós kérelmére szünteti meg a csődeljárást, ha a csődeljárás alapjául szolgáló okok megszűntek, feltéve, hogy az adós bizonyítja, hogy nem fizetéseképtelen, vagy ha a csődöt arra tekintettel állapították meg, hogy valószínűsítették, hogy a jövőben válna fizetéseképtelenné, bizonyítja, hogy nem

valószínű, hogy fizetésekre képtelenek válnak. Ha a csődeljárást azért szünetelték meg, mert az annak alapjául szolgáló okok megszűntek, a jogi személyt nem szünetelték meg.

A bíróság az adós kérelmére szünetelteti meg a csődeljárást, ha a követelésüket határidőn belül előterjesztő hitelezők hozzájárultak az eljárás lezárásához. Ha a jogi személy adós véglegesen fizetésekre képtelen, a bíróság az eljárást lezáró ítéletében dönt a jogi személy adós felszámolásáról.

A csődeljárások a zárójelentés jóváhagyásával zárulnak, amelyet a vagyonfelügyelő terjeszt a hitelezői választmány és a bíróság elé. A zárójelentésben a vagyonfelügyelő tájékoztatást nyújt a csődvagyonról és az annak értékesítése során befolyt összegről, a kifizetésekről, a hitelezők által elfogadott követelésekről, a benyújtott és a még be nem nyújtott keresetekről stb. A hitelezők a bíróság előtt kifogással élhetnek a zárójelentéssel szemben. A bíróság dönt a zárójelentés jóváhagyásáról és a csődeljárás lezárásáról. A bíróság a zárójelentést nem hagyja jóvá, és ítéletében a vagyonfelügyelőnek visszaküldi a csődeljárás folytatása céljából, ha a zárójelentésből az derül ki, hogy az adós vagy a hitelezők jogai a csődeljárás során sérültek.

A csődeljárás csődegyezség megkötésével is lezárulhat. A csődegyezség az adós és a hitelezők közötti, az adósságok kifizetésére vonatkozó megállapodás, amely az adósságok csökkentését vagy a fizetési határidő meghosszabbítását tartalmazza. Csődegyezséget a csődeljárás során, a csőd megállapítását követően, az adós vagy a vagyonfelügyelő javaslatára lehet kötni. A hitelezői gyűlés a csődegyezség elfogadásáról határozatban dönt. A bíróság dönt a csődegyezség jóváhagyásáról. A bíróság a csődeljárást a csődegyezséget jóváhagyó ítéletével lezárja.

Amennyiben a csődeljárás a csőd megállapítását követő két éven belül nem zárul le, a vagyonfelügyelő a csődeljárás lezárásáig hat havonta jelentést tesz a hitelezői választmányának és a bíróságnak. Ebben a jelentésben a vagyonfelügyelő ismerteti a csődeljárás elhúzódásának okait, és tájékoztatást nyújt az értékesített és a nem értékesített csődvagyonról, valamint a csődvagyon kezeléséről. A bíróság, törvény eltérő rendelkezése hiányában, a csődeljárás lezárásakor felmenti a vagyonfelügyelőt. A bíróság megtagadhatja a vagyonfelügyelő felmentését, ha a csődeljárás lezárásakor a csődvagyon még nem került teljes mértékben értékesítésre, a csődvagyonra tekintettel még pénzüsségeket fizetnek ki, a vagyonfelügyelő által indított kereseteket még nem tárgyalta, vagy a vagyonfelügyelőnek szándékában áll, vagy kötelessége keresetét indítani. Ebben az esetben a vagyonfelügyelő a csődeljárás lezárását követően is folytatja tevékenységét. Amennyiben a csődeljárás végét és a vagyonfelügyelő felmentését követően a csődvagyonba kifizetés érkezik, a felosztás során letétbe helyezett pénzüsszeg elérhetővé válik, vagy nyilvánvalóvá válik, hogy a csődvagyon olyan vagyontárgyakat tartalmaz, amelyeket a felosztási terv elkészítése során nem vettek figyelembe, a bíróság hivatalból, illetve a vagyonfelügyelő vagy a hitelező kérelmére ítéletében utólagos felosztásról dönthet.

A reorganizációs eljárás lezárása és a lezárás hatásai

A reorganizációs eljárás befejeződik, ha azt idő előtt lezárják, a reorganizációs tervet semmissé nyilvánítják, a reorganizációs tervet idő előtt végrehajtják, vagy a reorganizációs terv végrehajtására abban szabott határidő lejár. Amennyiben a reorganizációs tervet idő előtt hajtják végre, a reorganizációs eljárás akkor zárul le, ha a vállalkozás a reorganizációs terv végrehajtására szabott határidőn belül a reorganizációs tervben vállalt összes kötelezettségét teljesítette.

A reorganizációs eljárást idő előtt csak a reorganizációs terv jóváhagyását megelőzően lehet lezárni. A bíróság idő előtt lezárja a reorganizációs eljárást, amennyiben a vállalkozás az együttműködési kötelezettségét megszegi, vagy a bíróság által a reorganizációs tanácsadó vagy szakértő díjazására és költségeire tekintettel megállapított összeget nem helyezi letétbe, a reorganizációs tervet nem hagyják jóvá, a vállalkozás erre irányuló kérelmet terjeszt elő, a reorganizációs eljárás megindításának okai megszűnnek, a vállalkozás vagyonát felélték, vagy a hitelezők érdeke sérült, a reorganizációs tervet nem nyújtották be határidőn belül, vagy a követelés nem egyértelmű. Amennyiben a bíróság idő előtt zárja le a reorganizációs eljárást, a reorganizációs eljárás megindításának minden jogkövetkezménye visszamenőleges hatállyal megszűnik.

A reorganizációs terv végrehajtására szabott határidő leteltével a reorganizációs eljárást lezárják.

A reorganizációs eljárás befejeződhet a reorganizációs terv megsemmisítésével is. A reorganizációs tervet semmissé nyilvánítják, ha a vállalkozást a reorganizációs terv jóváhagyása után csődbűncselekmény vagy végrehajtási eljárással kapcsolatos más bűncselekmény miatt elítélik, a vállalkozás a reorganizációs tervben foglalt kötelezettségét lényegesen megszegi, ha a reorganizációs terv érvényességi ideje legalább felének leteltét követően egyértelmű, hogy a vállalkozás a reorganizációs tervben foglalt kötelezettségét képtelen teljesíteni, a reorganizációs tanácsadó kérelme alapján, ha a felügyeletre tekintettel juttatott díjat nem fizetik meg, vagy ha a vállalkozás felügyeleti kötelezettségének ellátása során nem működik együtt kellő mértékben a reorganizációs tanácsadóval, vagy a reorganizációs tanácsadónak nem adja át a felügyeleti kötelezettségének ellátásához általa kért információkat, ha a vállalkozás kérelmet nyújt be a reorganizációs terv megsemmisítése céljából, vagy ha a vállalkozás csődjét megállapítják. Amennyiben a bíróság megsemmisíti a reorganizációs tervet, a reorganizációs eljárás megindításának minden jogkövetkezménye visszamenőleges hatállyal megszűnik.

Az adósságátalakítási eljárás lezárása és a lezárás hatásai

Az adósságátalakítási eljárás befejeződhet az adósságátalakítási kérelem elutasításával, az adósságátalakítási terv megsemmisítésével, az eljárás lezárásával vagy az adósságátalakítási tervben az annak végrehajtására szabott határidő lejártával. Amennyiben az adósságátalakítási tervet idő előtt hajtják végre, az adósságátalakítási eljárás akkor zárul le, ha az adós az adósságátalakítási terv végrehajtására szabott határidőn belül az adósságátalakítási tervben vállalt összes kötelezettségét teljesítette.

A bíróság az adósságátalakítási tervet az adós kérelmére, az adós csődjének megállapítását követően megsemmisíti. A bíróság az adósságátalakítási tervet megsemmisíti, ha az adós az adósságátalakítási tervben foglalt kötelezettségét lényegesen megszegi, ha az adósságátalakítási terv érvényességi ideje legalább felének leteltét követően egyértelmű, hogy az adós az abban foglalt kötelezettségét képtelen teljesíteni, az adósnak nincs már a fizetőképességét érintő problémája, vagy azt sikeresen megoldotta, az adós szándékosan vagy súlyos gondatlanságból tárgyi szempontból téves vagy hiányos információt szolgáltatott vagyonáról, jövedelméről, hitelezőiről vagy kötelezettségeiről, az adós az adósságátalakítási tervben nem szereplő hitelezője számára kifizetést teljesített, ezzel jelentősen károsítva a hitelezők érdekeit, az adós felügyeleti kötelezettségének ellátása során nem működik együtt kellő mértékben a bírósággal vagy a tanácsadóval, vagy nem adja át a felügyeleti kötelezettség ellátásához szükséges információkat, vagy ha a bíróság által a tanácsadó vagy szakértő díjazására és költségeire tekintettel megállapított összeget nem helyezi letétbe. Az adósságátalakítási terv megsemmisítésével az adósságátalakítási kérelem elfogadásának minden jogkövetkezménye visszamenőleges hatállyal megszűnik.

15 Melyek a hitelezőket a fizetésekre képtelenségi eljárás befejezése után megillető jogok?

A hitelezők jogai a csődeljárás lezárását követően

A csődeljárás lezárását követően azokat a követeléseket, amelyeket a csődeljárás során előterjeszthettek volna, de ezt nem tették meg, és azokat a követeléseket, amelyeket előterjesztettek, de azok kielégítése nem történt meg, illetve amelyekkel szemben az adós kifogással élt, a hitelezők az általános szabályok szerint előterjeszthetik az adóssal szemben. Ebben az esetben a kamat és a késedelmi kamat számítása során nem veszik figyelembe a csődeljárás időtartamát.

Ha a természetes személy adóst felmentik a csődeljárás során nem teljesített kötelezettségei alól, a hitelezők által az adóssal szemben a csődeljárásban előterjesztett követelések – ideértve azon hitelezők követeléseit is, akik a csődeljárásban követelésüket nem terjesztették elő, kivéve a szándékosan, jogsértő magatartással okozott károkért való kártérítést és a gyermek- vagy szülőtartást – megszűnnek.

A csődeljárás lezárását követően a hitelezők az adóssal szemben fennálló, a csődeljárásban kielégítést nem nyert konszolidált követeléseiket is előterjeszthetik. Azok a csődeljárás során felmerülő követelések, amelyeket a csődeljárásban nem lehetett előterjeszteni, az általános szabályok szerint

szintén előterjeszthetők az adóssal szemben. Ebben az esetben az elévülési idő a csődeljárás lezárásakor kezdődik. A hitelező csődeljárásban elfogadott követelésének a csődeljárásban ki nem elégített mértékéig az ítélet a végrehajtható okirat, kivéve, ha az adós a követeléssel szemben kifogást nyújtott be, vagy a bíróság a hitelező követelését elfogadta.

A hitelezők jogai a reorganizációs eljárás lezárását követően

Amennyiben a reorganizációs eljárást a reorganizációs terv végrehajtására szabott határidő leteltével zárják le, a hitelező a reorganizációs terv alapján átalakított követelését csak a reorganizációs tervben meghatározott, de az alapján ki nem elégített mértékig érvényesítheti.

Amennyiben a reorganizációs tervet semmissé nyilvánítják, vagy azt idő előtt megszüntetik, a reorganizációs eljárás megindításának minden jogkövetkezménye visszamenőleges hatállyal megszűnik. Azon hitelező vállalkozással szemben fennálló követelése, akinek követelését a reorganizációs terv alapján átalakították, annak eredeti összegében visszaállításra kerül. Tekintettel kell azonban lenni a hitelezőnek a reorganizációs terv végrehajtásából származó hasznaira.

A hitelezők jogai az adósságátalakítási eljárás lezárását követően

Amennyiben a kérelmet elutasítják, vagy az eljárást lezárják, a kérelem elfogadhatóvá nyilvánításának minden jogkövetkezménye visszamenőleges hatállyal megszűnik. Azon hitelező adóssal szemben fennálló követelése, akinek követelését az adósságátalakítási terv alapján átalakították, annak eredeti összegében visszaállításra kerül. Tekintettel kell azonban lenni a hitelezőnek az adósságátalakítási terv végrehajtásából származó hasznaira.

Amennyiben az adósságátalakítási terv végrehajtására szabott határidő letelik, a hitelező az adósságátalakítási terv alapján átalakított követelését csak az adósságátalakítási tervben meghatározott, de az alapján ki nem elégített mértékig érvényesítheti.

16 Ki viseli a fizetéseket az eljárás során felmerült költségeket és kiadásokat?

Csődeljárás

Amennyiben a csődeljárás iránti kérelemnek helyt adnak, vagy a csődeljárás csődegyezséggel zárul, a csődeljárás költségeit a csődvagyontól fizetik meg. Amennyiben a bíróság a hitelező csődeljárás iránti kérelmét elutasítja, vagy az eljárás azért zárul le, mert a hitelező a csődeljárás iránti kérelmét visszavonja, a csődeljárás költségeit a hitelező fizeti meg. A csődeljárás megszüntetése esetén a bíróság a csődeljárással kapcsolatos költségek viselésének arányáról a körülményekre tekintettel határoz.

Amennyiben az adós kérelme alapján indult eljárást csőd megállapítása nélkül szünetetik meg, és az adós vagyona a kifizetéseket nem fedezi, a bíróság kötelezi az adóst az ideiglenes vagyonfelügyelő díjazásának és indokolt költségeinek megfizetésére, de dönthet úgy is, hogy azokat állami forrásokból kell fedezni. Az ideiglenes vagyonfelügyelő díjazását és költségeit állami forrásokból maximum 397 euró összeghatárig lehet fedezni (beleértve a jogszabály által előírt adót, kivéve a hozzáadottérték-adót). A bíróság nem rendel el az ideiglenes vagyonfelügyelő díjazásának és költségeinek állami forrásokból történő kifizetését, amennyiben az adós, a hitelező vagy harmadik fél az ideiglenes vagyonfelügyelő díjazásának és költségeinek a bíróság által meghatározott összegét az erre előírt számlára letétbe helyezi.

Reorganizációs eljárás

Reorganizációs eljárás megindítása esetén a bíróság határidőt szab a vállalkozásnak, amelyen belül a vállalkozás köteles a reorganizációs tanácsadó díjazásának és költségeinek bíróság által meghatározott összegét az erre előírt számlára letétbe helyezni. Amennyiben a vállalkozás ezt az összeget nem helyezi letétbe, a bíróság lezárja a reorganizációs eljárást. A reorganizációs tanácsadó díjazásának és költségeinek mértékét a reorganizációs tanácsadó felmentésekor vagy a reorganizációs terv jóváhagyásakor a bíróság határozza meg a reorganizációs tanácsadó tevékenységéről és költségeiről szóló jelentés alapján.

Amennyiben a bíróság a reorganizációs eljárás során szakértőket alkalmaz, a szakértőknek joguk van az eljárásuk során szükséges és igazolt költségeik megtérítésére, illetve a kötelezettségeik teljesítéséért díjazásra. A szakértő díjazásának és költségeinek mértékét a szakértő felmentésekor a bíróság határozza meg a szakértő tevékenységéről és költségeiről szóló, a bíróság által szabott határidőn belül benyújtott jelentés alapján. A szakértő díjazásának megállapítása során a bíróság meghallgathatja a vállalkozást is.

Adósságátalakítási eljárás

Az adós viseli az adósságátalakítási eljárás során felmerült költségeket. A hitelezők maguk viselik eljárási költségeiket. A bíróság kötelezheti az adóst, hogy a hitelező eljárási költségeit fizesse meg, ha az adós szándékosan nem megalapozott adósságátalakítási kérelmet nyújtott be, vagy más módon a hitelezőknek hamis adatok vagy szándékosan megalapozatlan kérelem vagy kifogás előterjesztésével eljárási költségeket okozott. Az adóst az illetékfizetés során az államtól nem illeti meg eljárási költségkedvezmény. Amennyiben az adósságátalakítási tervet végrehajtják, az adós nem köteles az állami eljárási költségkedvezményeket megtéríteni. Amennyiben tanácsadót vagy szakértőt neveznek ki, a bíróság meghatározza azt az összeget, amelyet az adós a tanácsadó vagy a szakértő díjazásának és költségeinek céljából az erre kijelölt bankszámlára köteles letétbe helyezni.

17 Mik a hitelezők összességének hátrányt okozó jogügyletek semmisségére, megtámadhatóságára és végrehajthatatlanságára vonatkozó szabályok?

Csődeljárás

A csőd megállapításakor az adós azon joga, hogy kezelje a csődvagyont, és rendelkezzen arról, átszáll a vagyonfelügyelőre. A csőd megállapítása után az adós csődvagyont tartozó eszközök feletti rendelkezései semmiek. A természetes személy adós a vagyonfelügyelő hozzájárulásával rendelkezhet a csődvagyontól. A vagyonfelügyelő hozzájárulása nélküli rendelkezés semmis.

A bíróság visszatérítetési eljárásban visszavonja az adós minden olyan ügyletét vagy egyéb jognyilatkozatát, amelyet a csőd megállapítását megelőzően kötött vagy teljesített, és amely a hitelezők érdekeit sérti. Amennyiben a visszatérítetési hatálya alá tartozó ügyletet vagy jognyilatkozatot az ideiglenes vagyonfelügyelő kijelölése és a csőd megállapítása közötti időszakban kötötték vagy teljesítették, az ügyletről vagy jognyilatkozatról vélelmezendő, hogy az a hitelezők érdekeit sérti.

Az adós, bármely hitelező vagy a vagyonfelügyelő kérheti, hogy a bíróság semmisítse meg a hitelezői gyűlés határozatát, ha a határozat törvénybe ütközik, vagy azt nem a törvényben meghatározott eljárásban hozták, illetve ha a határozat megtámadásának jogát a törvény közvetlenül biztosítja. A hitelezői gyűlés határozatának megsemmisítése akkor is kérhető, ha az a hitelezők közös érdekeit sérti.

Ha a természetes személy adós kötelezettségei alóli mentesítés céljából indult eljárás, a bíróság a hitelező kérelmére az ítélet kihirdetésétől számított egy éven belül megsemmisítheti az adóst a csődeljárásban nem teljesített követeléseire alóli mentesítő ítéletét, ha nyilvánvalóvá válik, hogy az adós a kötelezettségei alól történő mentesítésre irányuló eljárás során szándékosan megsértette kötelezettségeit, és ezzel jelentős mértékben akadályozta a hitelezők követelésének kielégítését.

Amennyiben az adós és a hitelezők a csőd megállapítását követően csődegyezséget kötnek, a bíróság megsemmisítheti a csődegyezséget, ha az adós az abból eredő kötelezettségeit nem teljesíti, öt csődbűncselekmény vagy végrehajtási eljárással kapcsolatos más bűncselekmény miatt elítéli, vagy ha a csődegyezés érvényességi ideje legalább felének leteltét követően egyértelmű, hogy az adós a csődegyezésben foglalt kötelezettségét képtelen teljesíteni. A csődegyezés megsemmisítése minden abban részes hitelezőt érint, megvédve ezzel a hitelezők összességét.

Reorganizációs eljárás

A bíróság megsemmisíti a reorganizációs tervet, ha a vállalkozást a reorganizációs terv jóváhagyása után csődbűncselekmény vagy végrehajtási eljárással kapcsolatos más bűncselekmény miatt elítéli, a vállalkozás a reorganizációs tervben foglalt kötelezettségét lényegesen megszegi, ha a reorganizációs terv

érvényességi ideje legalább feléneket letelejt követően egyértelmű, hogy a vállalkozás a reorganizációs tervben foglalt kötelezettségét képtelen teljesíteni, a reorganizációs tanácsadó kérelme alapján, ha a felügyeletre tekintettel juttatott díjat nem fizetik meg, vagy ha a vállalkozás felügyeleti kötelezettségének ellátása során nem működik együtt kellő mértékben a reorganizációs tanácsadóval, vagy a reorganizációs tanácsadónak nem adja át a felügyeleti kötelezettségének ellátásához általa kért információkat, vagy a vállalkozás kérelme alapján, vagy ha a vállalkozás csődjét megállapítják. Azon hitelező vállalkozással szemben fennálló követelése, akinek követelését a reorganizációs terv alapján átalakították, annak eredeti összegében visszaállításra kerül, és tekintettel kell lenni a hitelezőnek a reorganizációs terv végrehajtásából származó hasznaira is.

Adósságátalakítási eljárás

A bíróság az adósságátalakítási tervet megsemmisíti az adós kérelme alapján, vagy ha az adós csődjét megállapítják, vagy ha az adós az adósságátalakítási tervben foglalt kötelezettségét lényegesen megszegi, ha az adósságátalakítási terv érvényességi ideje legalább feléneket letelejt követően egyértelmű, hogy az adós az abban foglalt kötelezettségét képtelen teljesíteni, az adósnak nincs már a fizetőképességét érintő problémája, vagy azt sikeresen megoldotta, és a hitelezők követeléseinek átalakítása a körülmények lényeges megváltozása miatt velük szemben többé már nem méltányos, ha az adós szándékosan vagy súlyos gondatlanságból tárgyi szempontból téves vagy hiányos információt szolgáltatott vagyonáról, jövedelméről, hitelezőiről vagy kötelezettségeiről, az adós az adósságátalakítási tervben nem szereplő hitelezője számára kifizetést teljesített, ezzel jelentősen károsítva a hitelezők érdekeit, az adós felügyeleti kötelezettségének ellátása során nem működik együtt kellő mértékben a bírósággal vagy a tanácsadóval, vagy nem adja át a felügyeleti kötelezettség ellátásához szükséges információkat, vagy ha a bíróság által megállapított összeget nem helyezi letétbe. Azon hitelező adóssal szemben fennálló követelése, akinek követelését az adósságátalakítási terv alapján átalakították, annak eredeti összegében visszaállításra kerül. Tekintettel kell azonban lenni a hitelezőnek az adósságátalakítási terv végrehajtásából származó hasznaira.

Utolsó frissítés: 12/02/2018

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közölt vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Fizetési képtelenség - Görögország

1 Ki ellen indítható fizetési képtelenségi eljárás?

Fizetési képtelenségi eljárás vállalkozásokkal és gazdasági célú, jogi személyiséggel rendelkező személyegyesülésekkel szemben indítható.

2 Mik a fizetési képtelenségi eljárás megindításának feltételei?

Az eljárás megindításához magának az adósnak, a jogos érdekekkel rendelkező hitelezőnek, vagy közérdeklő vonatkozásokkal rendelkező esetben az elsőfokú bíróság mellett működő ügyésznek (*eisangeléas protodikón*) kell kérelmet benyújtania. Az eljárás megindításának feltételei: a) hitelező akkor terjeszthet elő kérelmet, ha az adós nem teljesíti fizetési kötelezettségeit; b) az adós által benyújtott kérelem esetén elegendő annak valószínűsége, hogy nem tudja rendezni a tartozásait. A bíróság állapítja meg a fizetési kötelezettségek teljesítése megszűnésének időpontját, amely nem haladhatja meg az ítélet kihirdetésének időpontját megelőző két évet. A bíróság elnöke jogos érdekekkel rendelkező személyek kérelmére elrendelheti az adós vagyonát a hitelezőket hátrányára érintő bármely változás megakadályozásához szükséges valamennyi intézkedést. Az ilyen intézkedések alkalmazását a fizetési képtelenséget megállapító ítélet meghozatala automatikusan megszünteti.

3 Mely a vagyon tárgyak képezik a fizetési képtelenségi eljárás alá vont vagyon részét? Miként kezelik az adós által a fizetési képtelenségi eljárás megindítását követően szerzett vagy rá hátramló vagyon tárgyakat?

A fizetési képtelenségi eljárás alá vont vagyon (*ptocheutikí periousia*) részét képezi a fizetési képtelenség megállapításának időpontjában az adós tulajdonában lévő valamennyi vagyon tárgy, függetlenül attól, hogy hol található. Nem képezik részét a) a nélkülözhetetlen vagyon tárgyak, vagyis az adós és családja alapvető létfenntartásához elengedhetetlen dolgok, és adós megélhetést biztosító munkájához szükséges dolgok, vagy b) a külön jogszabályi rendelkezések alapján kizárt vagyon tárgyak. Nem része a fizetési képtelenség megállapítását követően az adós által szerzett vagyon sem.

4 Milyen jogok illetik meg az adóst, illetve a fizetési képtelenségi szakértőt?

A fizetési képtelenség megállapítása annak időpontjától kezdődően automatikusan megfosztja az adóst a vagyona feletti rendelkezés, vagyis az annak kezelésére és értékesítésére irányuló jogától. Az adós semmilyen rendelkezését nem lehet a vagyonfelügyelő (*syndikos*) beleegyezése nélkül végrehajtani. A vagyon felett a vagyonfelügyelő rendelkezik. Az adós kizárólag jogszabályban meghatározott kivételes esetekben rendelkezhet saját vagyona felett. A kinevezett vagyonfelügyelőnek legalább öt év gyakorlattal rendelkező jogásznak kell lennie. A vagyonfelügyelő munkáját az eladói bíróság (*eisigitis dikastis*) felügyeli. A vagyonfelügyelő egyes intézkedései a fizetési képtelenségi ügyben eljáró bíróság (fizetési képtelenségi bíróság, *ptocheutikó dikastirio*) engedélyéhez kötöttek. A fizetési képtelenségi bíróság a fizetési képtelenségi eljárás irányításáért felelős legfelsőbb felügyeleti szerv.

5 Milyen feltételek alapján lehet beszámításokat igényelni?

A fizetési képtelenség megállapítása nem érinti a hitelező arra irányuló jogát, hogy beszámítást kérjen az adós ellenkövetelésével kapcsolatban, feltéve, hogy a fizetési képtelenség megállapítását megelőzően teljesültek a beszámítás feltételei. A beszámításra vonatkozó valamennyi tilalmat alkalmazni kell fizetési képtelenség esetén is.

6 Milyen hatást gyakorol a fizetési képtelenségi eljárás azokra a hatályos szerződésekre, amelyekben az adós szerződő fél?

A fizetési képtelenségről szóló törvény eltérő rendelkezése hiányában a fizetési képtelenség megállapításának időpontjában hatályos, az adós mint részes fél közreműködésével kötött valamennyi kétoldalú szerződés hatályban marad. Az eladói bíróság engedélye alapján a vagyonfelügyelő jogosult a hatályos szerződések teljesítésére, a másik féltől pedig azok teljesítését követelheti. Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a tartós szerződések hatályban maradnak. A pénzügyi szerződések kizártak. A fizetési képtelenségről szóló jogszabályi rendelkezések nem érintik a jogszabály vagy szerződés alapján fennálló, megszüntetéshez való jogot. A fizetési képtelenség megállapítása jogalapot biztosít azon személyes jellegű szerződések megszüntetésére, amelyeket az adós mint részes fél közreműködésével kötöttek. A vagyonfelügyelő harmadik félre ruházhatja át az olyan szerződéses jogviszonyt, amelyben az adós a másik fél. A fizetési képtelenség megállapítása megszünteti a foglalkoztatási jogviszonyt.

7 Milyen hatást gyakorol a fizetési képtelenségi eljárás az egyes hitelezők által indított eljárásokra (a folyamatban lévő peres eljárások kivételével)?

A fizetési képtelenség megállapítása automatikusan felfüggeszti az egyéni hitelezőknek az adóssal szemben a fizetési képtelenség keretében tartozó követeléseik kielégítése érdekében indított eljárásait, a biztosítékkal rendelkező hitelezőkre vonatkozó rendelkezések sérelme nélkül, esetükben a felfüggesztés nem vonatkozik a fizetési képtelenségi eljárás alá vont vagyonban található biztosítéokra. Bizonyos feltételekkel azonban ezekre a hitelezőkre is alkalmazható néhány hónapos felfüggesztés. A fizetési képtelenség megállapítása esetén konkrétan a következő intézkedések tiltottak: a végrehajtás folytatása, teljesítés vagy megállapítás iránti kereset előterjesztése, ilyen peres eljárások folytatása, fellebbezések benyújtása vagy tárgyalása, igazgatási vagy adóügyi aktusok kibocsátása vagy azok fizetési képtelenség alá vont vagyonra vonatkozó végrehajtása.

8 Milyen hatást gyakorol a fizetési képtelenségi eljárás a fizetési képtelenségi eljárás megindításának pillanatában folyamatban lévő peres eljárások lefolytatására?

A fizetési képtelenség megállapításának időpontjában folyamatban lévő peres eljárásokat a vagyonfelügyelő folytatja, ha ezekben a peres eljárásokban az adós a hitelező fél. Amennyiben ő az adós fél, a peres eljárást felfüggesztik, és a bejelentési és ellenőrzési eljárást kell lefolytatni.

9 Mik a hitelezők fizetésképtelenségi eljárásban való részvételének fő jellemzői?

A hitelezőknek a fizetésképtelenségi ügyekben eljáró hivatalnál (*grammatéas ton ptocheúseon*) kell előterjeszteniük az adóssal szembeni követeléseiket. Az elsőbbségtől vagy a biztosítékoktól függetlenül valamennyi hitelező - ideértve a feltételes követelésekkel rendelkezőket is - együtt alkotja a hitelezők gyűlését (*synléusi ton pistotón*). Az első gyűlést a fizetésképtelenséget megállapító ítélet hívja össze. A gyűlés megválaszthatja a három főből álló hitelezői választmányt (*epitropi pistotón*), amely kijelölheti a valamennyi tag nevében eljáró közös képviselőt. A három főből álló hitelezői választmány nyomon követi a fizetésképtelenségi eljárást.

10 Mi módon használhatja vagy értékesítheti a fizetésképtelenségi szakértő a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét képező vagyontárgyakat?

Az adós ingó és ingatlan vagyontárgyait számba vevő leltár összeállítását követően a vagyonfelügyelő egyeztetethet az előadó bíróval, és engedélyt kérhet a vagyon részét képező áruk vagy ingóságok értékesítésére, de csupán az aktuális igények fedezése céljából. A vagyonfelügyelő csak akkor értékesítheti az adós vagyontárgyait és oszthatja fel a bevételt a hitelezők között a vállalkozás egészének vagy egyes vagyontárgyainak értékesítésével, ha befejeződött a hitelezők ellenőrzése, és nem fogadtak el vagy hagytak jóvá a vállalkozásra vonatkozó reorganizációs tervet, vagy ha visszavonták az ilyen elfogadást vagy jóváhagyást. Az adós ingatlan vagyona csak a fizetésképtelenségi ügyben eljáró bíróság engedélyével értékesíthető, amelyet a vagyonfelügyelő kérelmére és az előadó bíró jelentését követően adnak meg.

11 Mely követelések terjeszthetők elő az adósnak a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonával szemben és miként kezelendők a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően keletkező követelések?

Az adós valamennyi hitelezője előterjesztheti követeléseit és benyújthatja iratait a fizetésképtelenségi ügyekben eljáró hivatalnál, függetlenül attól, hogy elsőbbséget élvező vagy biztosított követeléről van-e szó vagy sem. A fizetésképtelenségi eljárásban részt vevő hitelezők azok, akik a fizetésképtelenség megállapításának időpontjában esedékes és bíróság előtt érvényesíthető, szerződéses pénzköveteléssel rendelkeznek az adóssal szemben. A fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően esedékessé vált követeléseket nem lehet benyújtani. A vagyonfelügyelő bírósági eljárásban felmerült költségeit, a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon kezelésével összefüggésben felmerült költségeket, a vagyonfelügyelő díjazását és a magán a vagyonon fennálló követeléseket (*omadiká pistómata*) előre levonják a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon felszámolására irányuló döntést követően, és kielégítik az adós hitelezőinek rangsorolását megelőzően.

12 Mik a követelések előterjesztésének, igazolásának és elfogadásának szabályai?

A követeléseket a fizetésképtelenséget megállapító ítéletnek a Jogász Kamara Bírósági Közlönyében (*Deltio Dikastikón Dimosieúseon tou Tameíou Nomikón*) történő közzétételét követő egy hónapon belül, írásban kell bejelenteni a fizetésképtelenségi nyilvántartásba, feltüntetve a fajtát, a jogalapot, az esedékessé válás időpontját stb. A fenti benyújtási határidő leteltét követően a hitelező továbbra is benyújthat ellenkövetelést (*anakopi*), és kérheti követelésének fizetésképtelenségi ügyben eljáró bíróság általi ellenőrzését. Az ellenőrzésre a következők alkalmazandók: a) a vagyonfelügyelő folytatja le az előadó bíró jelenlétében a követelések benyújtására nyitva álló határidő lejártát követő három napon belül; b) az ellenőrzés alatt álló követelés hitelezője személyesen vagy megfelelő meghatalmazással rendelkező harmadik fél útján részt vehet az ellenőrzésen; c) az ellenőrzés keretében összevetik a hitelező iratait az adós könyvelésével és irataival; d) az előadó bíró jelentést készít a hitelezők követeléseinek ellenőrzéséről; e) kétség esetén az előadó bíró dönt a követelés nyilvántartásba vételéről és ideiglenesen is nyilvántartásba veheti azt; f) az adós, a vagyonfelügyelő és a már nyilvántartásba vett követeléssel rendelkező hitelező az ellenőrzés során kifogással élhet. Nincs a fenti eljáráshoz tartozó külön formanyomtatványokat rendelkezésre bocsátó, e célra létrehozott honlap. Az elsőfokú bíróság (*protodikeío*) mellett működő fizetésképtelenségi ügyekben eljáró hivatalnál azonban hozzáférhetők a külön formanyomtatványok.

13 Mik a vagyon értékesítéséből származó bevétel elosztásának szabályai? Miként rangsorolják a követeléseket és a hitelezők jogait?

A fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon felszámolására irányuló döntés meghozatalát követően a vagyonfelügyelő haladéktalanul elkészíti a felosztási tervet és benyújtja azt az előadó bírónak. Utóbbi végrehajthatóvá nyilvánítja a tervet és kifüggeszti hivatalában. A felosztás keretében a következő általános elsőbbségeket veszik figyelembe: i. az adós tevékenységének folytatása érdekében biztosított, bármilyen finanszírozásból eredő követelések; ii. az adós egészségügyi ellátására és temetési költségeire vonatkozó követelések; iii. a szükséges élelmiszerellátás biztosítására irányuló követelések; iv. a munkavállalók foglalkoztatásukhoz kapcsolódó követeléseik, ügyvédi díjak; v. östermelők követeléseik; vi. a görög állam és a helyi hatóságok követeléseik; vii. a garanciaalap (*synengyitikó*) követeléseik, és a hitelezők különös elsőbbséget élvező követeléseik, például az adós valamely külön ingóságára vagy ingatlanára, vagy pénzüsszegről vonatkozó követelések. A valamely vagyontárgy értékesítéséből származó bevételekre vagy valamely pénzüsszegről vonatkozó, átfedő elsőbbségi követelések esetén a polgári perrendtartás vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

14 Mik a fizetésképtelenségi eljárás – különösen egyezség által történő – befejezésének feltételei és joghatásai?

Reorganizációs tervet az adós és a vagyonfelügyelő nyújthat be a fizetésképtelenségi ügyben eljáró bírósághoz. A tervnek tartalmaznia kell az adós pénzügyi helyzetére vonatkozó információkat, valamint a hitelezők kielégítésére irányuló javaslatot, a meghozandó intézkedések bemutatását, például a szervezeti változtatásokat és üzleti terveket, a jogok keletkezését és az egyes hitelezők átfogó rangsorolását stb. A fizetésképtelenségi ügyben eljáró bíróság hivatalból, a benyújtástól számított 20 napon belül előzetesen megvizsgálja a tervet, és a törvényben meghatározott különös okokból elutasíthatja azt. Ha a bíróság nem utasítja el a tervet, akkor legalább három hónapos határidőt szab a hitelezőknek annak elfogadására vagy elutasítására, valamint megállapítja a hitelezők ülésének időpontját. A terv megvitatása és az azzal kapcsolatos szavazás az előadó bíró jelenlétében történik. A terv elfogadása minősített többséget igényel. A reorganizációs terv hitelezők általi elfogadását követően benyújtják azt a bírósághoz jóváhagyásra. A terv a jóváhagyására irányuló végleges ítéletet követően valamennyi hitelezőre nézve kötelezővé válik, függetlenül attól, hogy hányadik helyen állnak a rangsorban, és benyújtották-e követeléseiket. A fizetésképtelenségi eljárást megszüntetik. A hitelezők önállóan indíthatnak eljárást.

15 Melyek a hitelezőket a fizetésképtelenségi eljárás befejezése után megillető jogok?

A fizetésképtelenségi eljárás megszüntetésének megállapítását követően megszűnik az adós jogainak korlátozása, az adós ismét rendelkezhet a vagyona felett, a hitelezők pedig önállóan indíthatnak eljárást. Pontosabban, a fizetésképtelenségi eljárás a vagyon felszámolásával szűnik meg, és a vagyonfelügyelő egy hónapon belül benyújtja jelentését.

16 Ki viseli a fizetésképtelenségi eljárás során felmerült költségeket és kiadásokat?

A fizetésképtelenségi eljárás költségei és a kapcsolódó kiadások a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyont terhelik.

17 Mik a hitelezők összességének hátrányt okozó jogügyletek semmisségére, megtámadhatóságára és végrehajthatatlanságára vonatkozó szabályok?

Az adós által a fizetési kötelezettségek teljesítésének megszüntetése és a fizetésképtelenség megállapítása közötti időszakban (átmeneti időszak, *ypopti periódos*) tett olyan cselekmények, amelyek hátrányosak a hitelezők összességére nézve, visszavonhatók (visszavonható cselekmények, *práxeis dynitíkis anáklisis*), vagy vissza kell vonni azokat (kötelezően visszavonandó cselekmények, *práxeis ypochreotíkis anáklisis*) a fizetésképtelenségi eljárásról szóló jogszabályokban meghatározott feltételek szerint. A visszavonás iránti kérelmet a vagyonfelügyelő, vagy bizonyos feltételek teljesülése esetén a hitelező terjesztheti elő a fizetésképtelenségi ügyben eljáró bíróság előtt. A visszavont cselekmény alapján az adós valamely vagyontárgyának birtokába jutott személynek vissza kell adnia a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyont.

Utolsó frissítés: 13/02/2018

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még

nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Fizetésképtelenség - Spanyolország

1 Ki ellen indítható fizetésképtelenségi eljárás?

A *concurso de acreedores* (hitelezői gyűlés) elnevezésű fizetésképtelenségi eljárás a polgári jogi adósra és kereskedőre egyaránt vonatkozik, legyenek azok akár természetes vagy jogi személyek. A 2015. július 28-i 25/2015. sz. törvény a természetes személy adós elleni fizetésképtelenségi eljárás tekintetében különös szabályokat vezetett be, különösen annak lehetővé tétele érdekében, hogy az adós mentesüljön az eljárás során ki nem fizetett adósságok megfizetése alól.

Bármely adós, legyen akár természetes személy (beleértve a kiskorúakat vagy a jogképességgel nem rendelkező személyeket) vagy jogi személy, vállalkozó vagy fogyasztó, fizetésképtelenné nyilvánítható, a törvény ugyanakkor az adott adós típusa vonatkozásában előírásokat tartalmaz, különösen a kereskedelmi társaságok vagy fogyasztók tekintetében.

A jogi személyek fizetésképtelenné nyilváníthatók akkor is, ha felszámolási eljárás alatt állnak. Lényegtelen, hogy a jogi személyek cégcsoport részét képezik-e, mivel a cégcsoportot alkotó egy vagy több társaság fizetésképtelenné nyilvánítható, önmagában a csoport azonban nem.

Fizetésképtelenségi eljárás örökség tekintetében is kezdeményezhető, feltéve, hogy azt nem feltétel nélkül fogadták el.

Az állam területi szervezetét képező hatóságok, közszektorbeli szervek és egyéb közjogi szervek nem nyilváníthatók fizetésképtelenné.

2 Mik a fizetésképtelenségi eljárás megindításának feltételei?

2.1. A fizetésképtelenségi eljárás megindításának feltételei

A jogszabályok néhány, a fizetésképtelenségi eljárás megindításához teljesítendő szubjektív és objektív előfeltételt határoznak meg:

A) Szubjektív előfeltétel: bármely adós, legyen akár természetes vagy jogi személy, vállalkozó vagy fogyasztó fizetésképtelenné nyilvánítható, a jogszabályok ugyanakkor az adott adós típusa tekintetében tartalmaznak bizonyos előírásokat, különösen a kereskedelmi társaságok vagy fogyasztók tekintetében.

Az állam területi szervezetét képező hatóságok, közszektorbeli szervek és egyéb közjogi szervek nem nyilváníthatók fizetésképtelenné.

B) Objektív előfeltétel: az adós fizetésképtelensége, amelynek értelmében fizetési kötelezettségeit nem tudja rendszeresen teljesíteni.

2.2. Az eljárás megindítására jogosult felek

Attól függően, hogy a fizetésképtelenségi eljárás iránti kérelmet az adós vagy a hitelezők nyújtották be, a benyújtásra vonatkozó követelmények eltérnek.

Ha a fizetésképtelenségi eljárást az adós kérelmezte (önkéntes eljárás), az adósnak a bíróság előtt igazolnia kell, hogy jelenleg fizetésképtelen vagy a közeljövőben azzá válik; azaz, hogy a fizetési kötelezettségeit nem tudja rendszeresen teljesíteni. Ha a fizetésképtelenség aktuálisan fennáll, az adós attól számított két hónapon belül, hogy a fizetésképtelenségéről tudomást szerzett vagy tudomást kellett volna szereznie, köteles fizetésképtelenségi eljárást kezdeményezni.

A jogszabályok szerint azonban e kéthónapos határidőn belül az adós értesítheti a bíróságot arról, hogy a tartozás refinanszírozására vonatkozó szerződés megkötése érdekében a hitelezőkkel tárgyalásokat folytat; amely esetben a határidőt e tárgyalások időtartamára felfüggesztik, és a hitelezők három hónapig nem kezdeményezhetnek külön végrehajtási eljárást azon vagyontárgyak tekintetében, amelyekre az adósnak a tevékenységéhez szüksége van. E határidő lejártát követően, ha az adós nem tud megállapodni a hitelezőkkel, az adós köteles egy hónapon belül fizetésképtelenségi eljárást kezdeményezni.

A kérelemmel együtt az adósnak be kell nyújtania bizonyos dokumentumokat, mint például a gazdasági tevékenységére vonatkozó jelentést, vagyonleltárt, a hitelgaranciát nyújtó hitelezők jegyzékét, a munkavállalók jegyzékét, valamint a vonatkozó könyvelést, ha annak vezetésére köteles.

A természetes vagy jogi személy adósok kötelesek fizetésképtelenségi eljárást kérelmezni, ha adott pillanatban fizetésképtelenek, amely állapot akkor áll fenn, ha valamely személy a fizetési kötelezettségeit nem tudja rendszeresen teljesíteni. Másrészről, ha fizetésképtelenség fenyeget (még nem áll fenn, de várható), az adósok egész egyszerűen fizetésképtelenséget megállapító végzés meghozatala iránti kérelmet terjeszhetnek elő.

A kérelem kereskedelmi bírósághoz (*juzgado de lo mercantil*) való benyújtásának meg kell felelnie a fizetésképtelenségi törvény (*Ley Concursal*) 6. cikkének (2) bekezdésében meghatározott kötelező érvényű követelményeknek: jelentést kell benyújtani az adós pénzügyi és jogi múltjáról; meg kell jelölni, hogy az adós végez-e gazdasági tevékenységet; ha az adós jogi személy, meg kell nevezni a tulajdonosait, a vagyonfelügyelőit vagy a felszámolóit és a hivatalos könyvvizsgálóját; jegyzéket kell készíteni a vagyontárgyakról és jogokról az azonosításukhoz szükséges információkkal együtt; el kell készíteni a hitelezők betűrend szerinti felsorolását, amely tartalmazza a címüket, a követelések összegét és esedékességét, valamint a fennálló garanciákat; adott esetben a munkavállalók jegyzékét; amennyiben az adós köteles könyvelést vezetni, be kell nyújtania a könyvelését; ha az adós cégcsoportba tartozik, ezt jeleznie kell, és be kell nyújtania a cégcsoport összevont beszámolóját.

Az adós köteles együttműködni a fizetésképtelenségi eljárást lefolytató bíróval és a vagyonfelügyelővel, és nem csupán abban a passzív értelemben, hogy betartja a számára előírt követelményeket, hanem aktív értelemben, bármely fontos esemény közlésével. E kötelezettség magában foglalja a (bíróság és a vagyonfelügyelő előtti) megjelenés, együttműködés és tájékoztatás kötelezettségét is. E kötelezettségek a természetes személy adósokra, valamint azokra az adósokra vonatkoznak, akik jelenleg jogi személyek de facto vagy de jure igazgatói, vagy a megelőző két évben ezt a pozíciót töltötték be. E kötelezettség be nem tartása esetén a fizetésképtelenség felróhatóságának megállapítása érdekében vélelmezik a szándékos kötelezettségszegést vagy súlyos gondatlanságot (amely esetekben a hátrányos megállapodás jóváhagyása vagy a felszámolási eljárás megindítása okán a felróhatóságra vonatkozó szakasz az irányadó).

A fizetésképtelenségért az adós felelőssé tehető és megbüntethető. A fizetésképtelenségi eljárás egyik célja a fizetésképtelenség okainak, és különösen annak vizsgálata, hogy az adós vagy más hozzá közvetlenül vagy más módon kapcsolódó személyek viselkedése hozzájárult-e a fizetésképtelenség előidézéséhez vagy súlyosbodásához. Ez magában foglalja a kapcsolódó kötelezettségeknek a fizetésképtelenségi törvény 172 és 172bis. cikkében meghatározott, a szankciókra vonatkozó táblázat használatával történő tisztázását.

2.3. Az eljárás megindítása és az eljárás hatályba lépésének időpontja:

A bíró köteles megvizsgálni a benyújtott dokumentációt, és ha a fizetésképtelenség vagy a fenyegető fizetésképtelenség igazolt, a bíró az adóst a kérelem napjával vagy az azt követő nappal fizetésképtelenné nyilvánítja. Ha a benyújtott dokumentáció hiányos, a bíró a hiányzó adatok pótlására egyszeri ötnapos határidőt biztosíthat.

A fizetésképtelenségi eljárást a hitelezők bármelyike kérelmezheti, amely esetben az eljárás kötelező jellegű (*concurso necesario*). A fizetésképtelenséget megállapító végzés meghozatalát kérelmező hitelezők kötelesek bizonyítani, hogy az adós adott pillanatban fizetésképtelen, és igazolniuk kell, hogy az adóssal szemben végrehajtható okiratot bocsátottak ki, melynek értelmében nem sikerült szert tenni az adósság behajtásához elegendő vagyontárgyra, vagy bizonyítaniuk kell a fizetésképtelenséget valószínűsítő bizonyos tényeket, mint például: az adós általános jelleggel felhagyott a fizetési kötelezettségeinek teljesítésével; az adós vagyontárgyainak jelentős részét elfoglalták; a vagyontárgyak gyors elrejtése vagy értékesítése iránt intézkedtek; illetve az adós egyes tartozásokat (adók, társadalombiztosítási hozzájárulások, munkavállalói követelések) nem fizet ki.

Ha a fizetésképtelenségi eljárást hitelező kérelmezte, beidézki az adóst, aki vitathatja a fizetésképtelenséget megállapító végzést. Ilyen esetekben a bíró tárgyalást tart, amelyen a felek - bizonyos korlátozásokkal - bizonyítékokat terjeszhetnek elő, és a bírónak el kell döntenie, hogy az adós az adott pillanatban

fizetéseket, és, adott esetben, meg kell hoznia a fizetéseket megállapító végzést. Az eljárás megindítására akkor is sor kerül, ha az adós tudomásul veszi és nem vitatja a fizetéseket megállapító végzést, vagy nem jelenik meg a tárgyaláson.

A legfeljebb ötmillió euró becsült értékű kötelezettséggel rendelkező természetes személy adósok a fennálló vagy fenyegető fizetési képtelenség esetében *peren kívüli fizetési megállapodás* elérésére irányuló eljárást kezdeményezhetnek. A fizetési képtelenségi törvény 231. cikkében meghatározott követelményeket teljesítő jogi személyek is kérelmezhetik ezt az eljárást.

A fizetési képtelenségi eljárást megindító határozat a meghozatalát követően hatályba lép még akkor is, ha a határozat ellen fellebbezést nyújtottak be.

2.4. A fizetési képtelenséget megállapító végzés közzététele:

A fizetési képtelenséget megállapító végzést lehetőleg elektronikus úton kell közzétenni, a határozat kivonatát pedig közzé kell tenni az Állami Hivatalos Közlönyben is, a bíró azonban, amennyiben azt elengedhetetlennek tartja, elrendelheti a határozat más médiumokban való közzétételét is.

2.5. Ideiglenes intézkedések:

A fizetési képtelenségi eljárást kérelmező személy kérelmére és, adott esetben, az esetleges kötelezettségek fedezetéül szolgáló biztosíték nyújtását követően, a bíró, miután a kérelemnek helyt adott, az általános eljárásrendben meghatározott módon meghozza az annak biztosításához szükséges intézkedéseket, hogy az adós vagyonának elidegenítésére ne kerüljön sor.

3 Mely a vagyontárgyak képezik a fizetési képtelenségi eljárás alá vont vagyon részét? Miként kezelik az adós által a fizetési képtelenségi eljárás megindítását követően szerzett vagy rá háramló vagyontárgyakat?

3.1. A fizetési képtelenségi eljárás alá vont vagyon részét képező vagyontárgyak

A fizetési képtelenséget megállapító végzés időpontjában az adós tulajdonában lévő valamennyi vagyontárgy és jog, valamint azok a vagyontárgyak és jogok is a fizetési képtelenségi eljárás alá vont vagyon vagy az „eljárás hatálya alá tartozó vagyon” részét képezik, amelyeket az adós az eljárás időtartama alatt szerez meg vagy kap vissza. A jogszabályok által le nem foglalhatónak minősített vagyontárgyak kivételt képeznek.

A hajókra vagy repülőgépekre vonatkozó elsőbbségi jogokkal rendelkező hitelezők az ágazati jogszabályok által engedélyezett intézkedések meghozatalával elkülöníthetik e vagyontárgyakat a fizetési képtelenségi eljárás alá vont vagyonból.

A házasságban élő természetes személy adósok elleni fizetési képtelenségi eljárás esetében ezen adósok különvagyona az eljárás alá vont vagyon részét fogja képezni, és amennyiben házastársi közös vagyonra vonatkozó megállapodással rendelkeznek, a közös vagyon is az eljárás alá vont vagyon részét fogja képezni, ha azok az adós kötelezettségeinek fedezéséhez szükségesek.

A fizetési képtelenségi eljárás esetében nem kell megszakítani az adós tevékenységét, és az adós a jogosultságainak engedélyezésére vagy felfüggesztésére vonatkozó megállapodás alapján továbbra is működtetheti a társaságát. Általánosságban, az adós jogosultságainak felügyelet alá vonása esetében a vagyonfelügyelő engedélye szükséges a vagyon kezeléséhez vagy az azzal való rendelkezéshez, egyes általános jellegű cselekmények azonban engedélyezhetők, ha azok a társaság szokásos tevékenységének részét képezik. Főszabály szerint a hitelezőkkel kötött megállapodás jóváhagyásáig vagy a felszámolási eljárás megindításáig a vagyon a fizetési képtelen társaság finanszírozása érdekében a bíró hozzájárulása nélkül nem terhelhető meg. A következő szakasz az adós jogosultságainak felfüggesztésére és felügyeletére vonatkozó megállapodásokat taglalja.

Az új készpénzbevétel révén megvalósuló finanszírozás fele a refinanszírozási eljárás kontextusában a fizetési képtelenségi eljárás alá vont vagyon elleni követelésnek minősül.

4 Milyen jogok illetik meg az adóst, illetve a fizetési képtelenségi szakértőt?

4.1. Az adós jogkörei

Főszabály szerint kiindulási pontként az önkéntes és a kötelező eljárás közötti különbség (22. cikk) szolgál. Az első esetben az adós vagyonfelügyelő felügyelete alatt áll, akinek a jóváhagyása és hozzájárulása függvényében továbbra is kezeli a vagyonát és jogosult azzal rendelkezni. A kötelező eljárás esetében felfüggesztik az adósok a vagyonra kezelésére és azzal való rendelkezésre vonatkozó jogosultságát, és az adós helyett a vagyonfelügyelő jár el. A szabályozás célja nem az adós szankcionálása, hanem inkább a vagyon megóvása és az eljárás eredményének biztosítása.

Ennek feltétele viszont az, hogy folytatni kell az adós gazdasági tevékenységét, amelynek érdekében a 44. cikk lehetővé teszi a vagyonfelügyelő számára azon tevékenységek jegyzékének összeállítását, amelyek természetüknél és terjedelmüknél fogva nem tartoznak a szükséges ellenőrzés hatálya alá. A rendszer rugalmas, mivel a bíró az önkéntes eljárás esetében indokolt határozatával elrendelheti a jogosultságok felfüggesztését, a kötelező eljárás esetében pedig felügyeletet rendelhet el az engedélyezésre vagy hozzájárulásra vonatkozó megállapodás szerint, megjelölve az elkerülni remélt kockázatokat és az elérni kívánt előnyöket.

Hasonló módon a vagyonfelügyelő kérelmére a jogosultságok korlátozására vagy cseréjére vonatkozó kezdeti megállapodás a későbbi szakaszok során szintén indokolt határozattal és az adós meghallgatását követően módosítható (a módosítás nem automatikus) azon követelménnyel összhangban, hogy a változás a fizetési képtelenséget megállapító végzéshez hasonló nyilvánosságot kapjon.

Az eljárás befejeztével a jogosultságok korlátozása is megszűnik. Egyéb esetekben a korlátozást a hitelezőkkel kötött egyezség jóváhagyásáig meghosszabbítják, amely az adós jogosultságait korlátozó vagy megtiltó intézkedéseket állapíthat meg. Ha a fizetési képtelenségi eljárás az adós jogosultságainak felfüggesztésével fejeződik be.

A fizetési képtelenségi törvény általános szabályként arra irányul, hogy az adós fizetési képtelenségi eljárás hatály alá tartozó vagyona változatlan maradjon; ugyanakkor bizonyos esetekben a fizetési képtelenségi eljárás során a bíró engedélyével – amely engedély bizonyos esetekben nem szükséges –, lehetséges az adós egyes vagyontárgyainak értékesítése. A termelési egységek értékesítése szintén lehetséges a fizetési képtelenségi eljárás során a 146bis. cikkben meghatározott módon.

Az adós tevékenységének folytatására vonatkozó általános szabályok alóli kivételként megállapítható, hogy a vagyonfelügyelő kérelmére, és az adós és a munkavállalók képviselőinek meghallgatását követően az adós irodái bezárhatók, vagy a tevékenysége felfüggeszhető. Ha ennek következtében munkaszerződések kollektív megszüntetésére, felfüggesztésére vagy módosítására kerül sor, a bíró különös szabályok alapján jár el.

A törvény az adós könyvelésére vonatkozó egyedi kötelezettségeket is megállapít, és külön szabályozza a fizetési képtelenségi eljárás által a fizetési képtelen jogi személy irányító testületeire gyakorolt hatásokat.

4.2. A fizetési képtelenségi eljárásban eljáró vagyonfelügyelő kijelölése és jogkörei

A vagyonfelügyelő a bíró munkáját segítő és a fizetési képtelenségi eljárás kezelésével megbízott, ahhoz szükséges személy vagy szervezet. A fizetési képtelenségi eljárás megindítását követően a bíró elrendeli az eljárás második szakaszának megindítását, amely magában foglal minden, a vagyonfelügyelő kijelölésével, valamint a jogosultságait és kötelezettségeit szabályozó rendelkezésekkel kapcsolatos dolgot.

A vagyonfelügyelőt azok közül a természetes és jogi személyek közül választják ki, akiket a jogszabályok által meghatározott feltételek szerint önkéntes alapon nyilvántartásba vettek az Állami Fizetési képtelenségi Nyilvántartásban (*Registro Público Concursal*). E célok érdekében különbséget kell tenni a kis, közepes és nagy volumenű fizetési képtelenségi eljárások között. A jegyzékből való első kijelölésre sorsolás alapján, azt követően pedig sorrend alapján kerül sor, kivéve a nagy volumenű eljárások esetében, amelyeknél a bíró kijelölheti az általa legmegfelelőbbnek ítélt vagyonfelügyelőt, megadva annak indokait és betartva a jogszabályokban meghatározott feltételeket. A hitelintézeteket érintő fizetési képtelenségi eljárás esetében a bíró a vagyonfelügyelőt a szabályos banki szerkezetátalakítást szolgáló alap (*Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria*) által javasolt személyek közül köteles kijelölni. A bíró a Nemzeti

Értékpapír-piaci Bizottság *Comisión Nacional del Mercado de Valores*) által javasoltak közül köteles vagyonfelügyelőt kijelölni, ha e bizottság felügyelete alá tartozó intézményeket érintő eljárásról van szó, biztosítók esetében pedig a Biztosítási Alap (*Consortio de Compensación de Seguros*) által javasoltak közül kijelölni.

Általában csak egy vagyonfelügyelőt jelölnek ki. Kivételes esetben abban a fizetésképtelenségi eljárásban, amelyre közérdekből kerül sor, a fizetésképtelenségi eljárás lefolytatását felügyelő bíró a közigazgatási szerv hitelezőt vagy az e közigazgatási szervhez kapcsolódó vagy az e szerv felé elszámolással tartozó közjogi szerv hitelezőt kijelölheti második vagyonfelügyelőnek.

A fizetésképtelenségi törvény 33. cikke határozza meg részletesen a vagyonfelügyelő feladatait, a következők szerint csoportosítva azokat: eljárással kapcsolatos feladatok; az adóssal és annak irányító testületeivel kapcsolatos feladatok; munkaügyi kérdésekkel kapcsolatos feladatok; hitelezők jogaival kapcsolatos feladatok; jelentéstétellel és értékeléssel kapcsolatos feladatok; a vagyon értékesítésével kapcsolatos feladatok; és titkári feladatok. A vagyonfelügyelők legfontosabb feladata a 75. cikkben meghatározott jelentés benyújtása, amelyhez csatolniuk kell a vagyonleltár-javaslatot és a hitelezők jegyzékét.

A vagyonfelügyelők díjazását a bíró a 2004. szeptember 6-i 1660/2004 királyi rendeletben meghatározott díjtáblázat alapján állapítja meg.

A kijelölt vagyonfelügyelő köteles a kijelölést elfogadni, és őt a bíró indokolt esetben elutasíthatja vagy felmentheti. A vagyonfelügyelők felhatalmazással rendelkező segédek jelölhetnek ki, akik munkájukban segítik őket.

4.3. A fizetésképtelenségi eljárás lefolytatását felügyelő bíró

A fizetésképtelenségi eljárás lefolytatására vonatkozó hatáskör a kereskedelmi igazságszolgáltatáshoz mint a polgári igazságszolgáltatás speciális ágának területéhez igazodik. A bíró állapítja meg a fizetésképtelenséget, és folytatja le az eljárást. Az igazságszolgáltatásról szóló, 1985. július 1-i 6/1985. sz. sarkalatos törvény (*Ley Orgánica del Poder Judicial*) 86ter. cikke határozza meg a kereskedelmi bírák hatásköreinek jegyzékét, beleértve különösen a fizetésképtelenségi eljárás vonatkozásában felmerülő kérdéseket.

A fizetésképtelenséget megállapító végzésben vagy azt megelőzően elővigyázatossági intézkedésként a bíró korlátozhatja az adós alapvető jogait. E korlátozások lehetnek: a) postai küldemények lefoglalása vagy telefonbeszélgetések lehallgatása; b) a lakóimmal egyező területen való tartózkodás kötelezettsége házi őrizet elrendelésének lehetőségével; és c) lakóépületbe való belépés és annak átkutatása. Ha az adós jogi személy, ezeket az intézkedéseket az összes vagy egyes aktuális ügyvezetői vagy felszámoló, illetve azon személyek tekintetében is meg lehet hozni, akik e tisztséget a megelőző két évben töltötték be.

A fizetésképtelenségi törvény 8. cikke a maga részéről az általánosságban az adós vagyonára irányuló vagy azzal közvetlen kapcsolatban álló valamennyi tevékenységet lefedő ügykörök tekintetében „kizárólagos és kizáró” hatáskörrel ruházza fel a fizetésképtelenségi eljárás lefolytatását felügyelő bírót. A bíró hatáskörrel rendelkezik a munkaszerződéses kollektív felfüggesztésével kapcsolatos határozatok meghozatala tekintetében, ha a munkáltatót fizetésképtelenné nyilvánították, valamint a fizetésképtelen társaság ügyvezetői vagy felszámoló elleni kártérítési keresetek elbírálása tekintetében. Előzetes döntéshozatal tekintetében, és kizárólag a fizetésképtelenségi eljárás alkalmazásában a bíró hatásköre kiterjed a fizetésképtelenségi eljáráshoz közvetlenül kapcsolódó közigazgatási vagy társadalmi ügyekre is.

A fizetésképtelenségi törvény megállapítja a nemzetközi és területi joghatóságra vonatkozó szabályokat, és az eljárás követendő menetére vonatkozó különös szabályokat, amelyek elsőbbséget élveznek az általános eljárásjogi szabályokkal szemben.

5 Milyen feltételek alapján lehet beszámításokat igényelni?

A fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően az adós követeléseit vagy adósságait nem számíthatók be. A beszámítás ugyanakkor lehetséges, ha az arra vonatkozó követelményeket a fizetésképtelenséget megállapító végzés előtt teljesítették, még ha a határozatot későbbi időpontban hozták is meg. E követelményeket általánosságban a polgári törvénykönyv (*Código Civil*) 1196. cikke állapítja meg (a követelések kölcsönössége, a tartozások egyneműsége, valamint hogy e tartozások esedékessé váltak és kifizetendők).

A külföldi elemet is tartalmazó fizetésképtelenségi eljárás mentesül e szabály alól, ha az adós kölcsönös követelésére irányadó jogszabályok fizetésképtelenség esetén ezt lehetővé teszik.

6 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás azokra a hatályos szerződésekre, amelyekben az adós szerződő fél?

6.1. Azon szerződésekre gyakorolt hatások, amelyekben az adós részes fél:

A fizetésképtelenségi törvény szabályozza az azon szerződésekre gyakorolt hatásokat, amelyeket az adós harmadik felekkel kötött, és amelyek teljesítésére a fizetésképtelenséget megállapító végzés előtt nem került sor. A kérdés a kétoldalú megállapodások tekintetében fontos, mivel az egyoldalú megállapodások rendelkeznek a harmadik fél hitelezők követeléseinek elismeréséről vagy a követeléseiknek az eljárás tárgyát képező vagyonba való belefoglalása iránti igényükről, a 61. cikkben meghatározottak szerint. A közigazgatási hatóságokkal kötött szerződéseket külön közigazgatási jogszabályok szabályozzák.

Általános elvként a 61. cikk (2) bekezdése megállapítja, hogy a fizetésképtelenséget megállapító végzés önmagában nem érinti a kölcsönös kötelezettségeket tartalmazó, az adós vagy a másik fél által még nem teljesített szerződéseket. Az adós kötelezettségeit le kell vonni a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonból. A megszüntetésből következő bármely ellenérték szintén a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonnal szembeni követelésnek minősül.

E szerződések érvényességét megerősítve a törvény érvénytelenné nyilvánít minden olyan kikötést, amely kizárólag azon az alapon, hogy a felek egyikét fizetésképtelenné nyilvánították, lehetővé teszi a szerződés felmondását vagy megszüntetését.

Ha a fizetésképtelenségi eljárás érdekei így kívánják, (felfüggesztés esetében) a vagyonfelügyelő, vagy (ellenőrzés esetében) az adós kérelmezheti, hogy a fizetésképtelenségi eljárás lefolytatását felügyelő bíró szüntesse meg a szerződést. Ilyen esetekben a bíró köteles az adóst, a vagyonfelügyelőt és a szerződésben részes másik felet a bíróság előtti megjelenésre idézni. Ha a bíróság előtt megjelenő személyek megállapodásra jutnak, a bíróság szerződést megszüntető határozatot hoz. Egyéb esetben a vitát eseti fizetésképtelenségi eljárás keretében bírálják el, és a bíró döntést hoz a kifizetett összegek és ellenérték visszatérítésével kapcsolatos kérdések tekintetében, amely összegeket a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonból fognak kifizetni, és amelyek nyilvánvalóan lényegesek, ha az összeg számottevő.

6.2. A szerződés megszüntetése szerződésszegés alapján

A 62. cikk alapján a fizetésképtelenséget megállapító végzés nem érinti a kétoldalú szerződések azon okból történő megszüntetését, hogy valamelyik fél utóbb szerződésszegést követett el. A folyamatos teljesítésre vonatkozó szerződések esetében a felmondási jog akkor is gyakorolható, ha a szerződésszegésre a fizetésképtelenséget megállapító végzés előtt került sor. Ugyanakkor, még ha a felmondás indokai fenn is állnak, a bíró, szem előtt tartva a fizetésképtelenségi eljárás érdekeit, elrendelheti a szerződés teljesítését, melynek keretében az esedékes és az adós által teljesítendő kifizetéseket a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonból vonják le.

A szerződések megszüntetésére irányuló kereseteket a fizetésképtelenségi eljárás lefolytatását felügyelő bíróhoz az eseti fizetésképtelenségi eljárás útján kell benyújtani. A kérelem elfogadását (és ennél fogva a szerződés megszüntetésének elfogadását) követően a fennálló kötelezettségek érvénytelenné válnak. Tekintettel az esedékes kötelezettségekre, a fizetésképtelenségi eljárás kiterjed azon hitelezők követeléseire, akik teljesítették szerződéses kötelezettségeiket, ha az adós szerződésszegésére a fizetésképtelenséget megállapító végzés előtt került sor; ha arra ezt követően kerül sor, a

kötelezettségeiket teljesítő felek követeléseit a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonból vonják le. A követelések magukban foglalják a kártérítést is (62. cikk (4) bekezdése).

A törvény 64. cikke a munkaszerződésekre gyakorolt hatásokat szabályozó külön rendelkezéseket tartalmaz, és az azt követő cikk szabályozza a felsővezetői szerződésekre gyakorolt hatásokat.

7 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás az egyes hitelezők által indított eljárásokra (a folyamatban lévő peres eljárások kivételével)?

7.1. Új megállapítási keresetek tilalma

A polgári ügyekben és a munkaügyekben eljáró bírók nem fogadhatnak be olyan keresetet, amelyet a fizetésképtelenségi eljárás lefolytatását felügyelő bírónak kell elbírálnia (mivel a kereset lényegében az adós vagyona ellen irányul).

Ha tévedésből e keresetek egyikét befogadják, el kell rendelni valamennyi eljárás lezárását, és a megtett intézkedések érvénytelenné válnak. A kereskedelmi ügyekben eljáró bírónak szintén tartózkodniuk kell a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően az eljárás lezárásáig benyújtott keresetek befogadásától, ha e keresetek a fizetésképtelen tőketársaságok kötelezettségeiket megszegő ügyvezetőivel szemben fennálló, vállalati kötelezettségekkel összefüggő követeléseket tartalmaznak, amennyiben fennállnak a felszámolás indokai.

7.2. A fizetésképtelenséget megállapító végzés által az adós vagyonával szembeni végrehajtási és beszedési eljárásokra gyakorolt hatások

Az általános szabály szerint a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően bírósági vagy bíróságon kívüli egyedi végrehajtási eljárások nem kezdeményezhetők, továbbá nem folytatódhatnak az adós vagyonával szembeni közigazgatási vagy adóbeszedési eljárások. Ha e tilalmat megszegik, szankcióként az intézkedést semmissé nyilvánítják. A szabályok két kivételt állapítanak meg, amelyek esetében a végrehajtás a fizetésképtelenséget megállapító végzés ellenére a felszámolási terv jóváhagyásáig folytatódhat: a) közigazgatási végrehajtási eljárás, amelyben lefoglalást elrendelő végzést hoztak; és b) munkaügyekkel kapcsolatos végrehajtási eljárás, amelyben a határozat meghozatal előtt az adós tulajdonában lévő vagyontárgyak lefoglalására került sor, feltéve, hogy a lefoglalt vagyontárgyak nem szükségesek az adó üzleti vagy szakmai tevékenységének folytatásához.

A folyamatban lévő végrehajtási eljárás tekintetében az 55. cikk (2) bekezdése megállapítja, hogy a folyamatban lévő pereket a fizetésképtelenséget megállapító végzés napjától kezdődő hatállyal fel kell függeszteni, ugyanakkor a megfelelő követelések a fizetésképtelenségi eljárás tárgyát képezhetik.

A mellékkötelezettségek érvényesítésére külön szabályok vonatkoznak, amelyeket a következő szakasz taglal, mivel ezzel összefüggésben az egyes követelésekre gyakorolt hatásokkal is foglalkozni kell.

8 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás a fizetésképtelenségi eljárás megindításának pillanatában folyamatban lévő peres eljárások lefolytatására?

8.1. A fizetésképtelenséget megállapító végzés időpontjában folyamatban lévő megállapítás iránti bírósági eljárásokra gyakorolt hatások

A fizetésképtelenséget megállapító végzés időpontjában folyamatban lévő, az adós részvételével folyó megállapítás iránti bírósági eljárás tovább folytatódik a jogerős ítélet meghozataláig, az ügyvezetőiktől, felszámolóiktól vagy könyvvizsgálóiktól kártérítést követelő jogi személyek eljárásait ugyanakkor egyesítik a fizetésképtelenségi eljárással, és azok a fizetésképtelenségi eljárás menetét fogják követni.

Választottbírói eljárások: A választottbírói megállapodások, amelyekben az adós részes fél, érvénytelenné válnak a fizetésképtelenségi eljárás időtartama alatt (52. cikk); ezért a fizetésképtelenséget megállapító végzést követően tilos a választottbírói eljárás kezdeményezése. A folyamatban lévő választottbírói eljárás a jogerős választottbírói határozat meghozataláig folytatódik.

8.2. Az adós keresetindítási joga (54. cikk):

A törvény meghatározza az adós számára fenntartott jogosultságok alapján öt megillető keresetindítási jogot. Általánosságban megállapítható, hogy amennyiben az adóst vagyonfelügyelő felügyeli, a vagyonfelügyelő jogosult a nem személyhez kötött keresetek benyújtására; az adós, amennyiben felügyelet alatt áll, a vagyonfelügyelő megfelelő felhatalmazása alapján jogosult keresetet indítani, amennyiben a kereset az adós vagyonát érinti. Felügyelet esetében, ha a vagyonfelügyelő úgy ítéli meg, hogy a fizetésképtelenségi eljárás érdekében tanácsos keresetet indítani, és az adós ezt nem teszi meg, a bíró ennek megtételére felhatalmazhatja a vagyonfelügyelőt.

9 Mik a hitelezők fizetésképtelenségi eljárásban való részvételének fő jellemzői?

9.1. A hitelezők részvétele a fizetésképtelenségi eljárásban

A hitelezők kérelmezhetik a bírónál a fizetésképtelenségi eljárás lefolytatását, ezt a kérelmet az adós vitathatja, amely esetben tárgyalásra kerül sor, a bíró pedig végzéssel határoz. Ha a bíró megindítja a fizetésképtelenségi eljárást, az „kötelezőnek” fog minősülni, amely általában azt jelenti, hogy felfüggesztik az adósnak a vagyona kezelésére és az azzal való rendelkezésre vonatkozó jogát, és annak gyakorlására a vagyonfelügyelő lesz jogosult.

A fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően a hitelezőknek a végzés Állami Hivatalos Közlönyben való közzétételétől számított egy hónapos határidőt biztosítanak követeléseik benyújtására, és a vagyonfelügyelő az adós dokumentumai alapján azonosított valamennyi hitelezőt értesíteni köteles a követeléseik közlésére vonatkozó kötelezettségükről. A határidő a külföldön állandó lakóhellyel rendelkező hitelezők esetében sem tér el. E közlést írásban kell a vagyonfelügyelőhöz intézni, és a közlésnek az összegre, a követelés keletkezésének és esedékessé válására, a jellemzőkre és az elvárt besorolásra vonatkozó információk megadásával kell a követelést azonosítani, és ha speciális elsőbbségi jog fennállására hivatkozni, meg kell jelölni a fizetéssel érintett vagyontárgyakat vagy jogokat, és a bejegyzésükre vonatkozó információkat. Az ezeket alátámasztó dokumentumokat szintén be kell nyújtani. E közlésekre elektronikus úton is sor kerülhet.

A vagyonfelügyelőnek döntenie kell az egyes követelések és azok összegének a jelentése mellékletét képező hitelezői jegyzékbe való felvételéről vagy abból való kihagyásáról, valamint a követelések besorolásáról. A besorolással vagy a követelés összegével nem elégedett hitelezők, vagy azok a hitelezők, akiket nem vettek fel a hitelezők jegyzékébe, 10 napon belül eseti fizetésképtelenségi eljárás iránti kérelem benyújtásával vitathatják a jelentést, amellyel kapcsolatban a bíró ítéletet fog hozni. A jelentés benyújtását megelőzően (a benyújtást megelőző 10 nap során) a vagyonfelügyelő a hitelezői jegyzék és a vagyonleltár tervezetéről elektronikus úton tájékoztatja azokat a hitelezőket, akiknek a címét ismeri. Az elégedetlen hitelezők valamely hiba kijavítása vagy bármely egyéb szükséges információ biztosítása érdekében írhatnak a vagyonfelügyelőnek.

A hitelezők a megállapodásra irányuló szakaszban és a felszámolási szakaszban is részt vesznek. A megállapodásra irányuló szakaszban a hitelezők egyezségi javaslatot nyújthatnak be, valamint az adós által benyújtott korai egyezségi javaslat betartására is ígéretet tehetnek. A hitelezőket mindenesetleg idézni fogják a hitelezői gyűlésre, amelyen megvitatják az egyezséget, és szavaznak annak jóváhagyásáról. Ehhez a fizetésképtelenségi törvény 124. cikkében meghatározott többség részvétele szükséges. E folyamatra írásban is sor kerülhet, ha a hitelezők száma meghaladja a háromszázat.

Egyes hitelezők vitathatják az egyezség jóváhagyását (azok, akik nem vesznek részt a gyűlésen vagy azok, akiket jogtalanul megfosztottak a szavazati joguktól), és a jóváhagyást követően a hitelezők kérhetik az egyezség be nem tartását.

A felszámolási szakaszban a hitelezők a fizetésképtelenségi eljárás befejezetté nyilvánítását megelőzően észrevételeket tehetnek a vagyonfelügyelő által bemutatott felszámolási tervvel és a végleges jelentéssel kapcsolatban.

A besorolásra irányuló szakaszban a hitelezők félnek minősülni, és a vagyonfelügyelő jelentése és az ügyészség véleménye tekintetében észrevételeket nyújthatnak be, ugyanakkor önálló besorolási igényt érvényesen nem nyújthatnak be.

Végezetül, a fizetésképtelenségi eljárás lezárása tekintetében a hitelezők egyes esetekben a lezárást vitató észrevételeket nyújthatnak be.

10 Mi módon használhatja vagy értékesítheti a fizetésképtelenségi szakértő a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét képező vagyontárgyakat?

10.1. A fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonba tartozó vagyontárgyakkal a kezdeti szakaszban való rendelkezés

Figyelemmel arra, hogy a fizetésképtelenségi eljárás a fizetésképtelenné nyilvánítást követően nem függeszti fel az adós tevékenységét, az adós a létrejött felügyeleti megállapodással összhangban továbbra is rendelkezhet a vagyontárgyaival: az adós, amennyiben felügyelet alatt áll, a vagyonfelügyelő engedélyével vagy hozzájárulásával járhat el, amennyiben pedig csődgondnokság alatt áll, a vagyonfelügyelő felel a vagyonával való rendelkezésért. Az egyezség jóváhagyásáig vagy a felszámolási szakasz kezdetéig elviekben a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonba tartozó vagyontárgyakkal a bíró engedélye nélkül nem lehet rendelkezni, illetve azokat nem lehet megterhelni. Ez nem vonatkozik a következőkre: a) azon vagyontárgyak értékesítése, amelyeket a vagyonfelügyelő elengedhetetlennek tart a társaság életképességének vagy az eljárás által megkövetelt fizetési kötelezettségek biztosításához; b) azon vagyontárgyak értékesítése, amelyek szükségtelenek az adós tevékenységének folytatásához, annak biztosításával, hogy az ár nagymértékben igazodik a vagyontárgy vagyonleltár szerinti értékéhez; és c) azon vagyontárgyakkal való rendelkezés, amelyek elengedhetetlenek az adós tevékenységének folytatásához.

Az utóbbi esetben, ha az adósnak a vagyona kezelésére és az azzal való rendelkezésre vonatkozó jogát nem függesztik fel, a vagyonfelügyelő előre meghatározhatja a társaság gazdasági vagy kereskedelmi tevékenységéhez tartozó azon tevékenységeket vagy intézkedéseket, amelyeket természetüknél és összegüknél fogva maga az adós is elvégezhet. Az adós ezeket a tevékenységeket a fizetésképtelenséget megállapító végzés időpontjától kezdve mindaddig szintén végezheti, amíg a vagyonfelügyelő meg nem kezdi a feladatai ellátását.

10.1. A fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonba tartozó vagyontárgyakkal a felszámolási szakaszban való rendelkezés:

A felszámolási eljárásnak két fő szakasza van:

- A felszámolási intézkedések megtétele a vagyonfelügyelő által készített tervvel összhangban, amellyel kapcsolatban az adós, a hitelezők és a munkavállalók képviselői észrevételeket tehetnek, és amelyhez bírósági jóváhagyás szükséges. A törvény arra irányul, hogy ahol lehet, védje a társaságot, és ennek érdekében különleges szabályokat állapít meg a termelési egységek értékesítése tekintetében. A tervet a bíró előtt meg lehet támadni, és a felszámolást a terv rendelkezéseinek betartásával kell lefolytatni. Arra az esetre, ha a tervet nem hagyják jóvá, a törvény minimumszabályokat állapít meg.
- A hitelezők kifizetése azzal a feltétellel, hogy a kifizetés akkor is megkezdhető, ha a felszámolás még nem fejeződött be.

Ugyanakkor meg kell jegyezni, hogy az eljárás e szakaszában nem kerül sor az összes felszámolási intézkedésre. Egyes vagyontárgyakat a kezdeti szakaszban a hitelezők kifizetésétől eltérő célból is értékesíteni lehet, mint például az alábbi esetekben: az eljárás tárgyát képező vagyontárgyak az adós gazdasági tevékenységének fenntartása érdekében megőrizhetők; a hajókra vagy repülőgépekre vonatkozó elsőbbségi jogokkal rendelkező hitelezők az intézkedések részeként, amelyekre külön jogszabályokban meghatározottak alapján jogosultak, elkülöníthetik e vagyontárgyakat a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonból; végezetül pedig folytatódhatnak az elsőbbséget élvező egyéni hitelezők által a fizetésképtelenségi eljárást megelőzően kezdeményezett egyes végrehajtási eljárások, valamint a közigazgatási végrehajtási eljárások, ha a lefoglalást elrendelő végzést a fizetésképtelenséget megállapító végzés előtt hozták meg.

A vagyontárgyak felszámolás során történő értékesítésére elviekben jelentős mozgástér áll rendelkezésre, összhangban a bíró által jóváhagyott felszámolási terv rendelkezéseivel. A vagyonfelügyelő, általában a saját díjazása terhére, erre szakosodott szervezetet is megbízhat egyes vagyontárgyak értékesítésével. A 2015. május 25-i 9/2015. sz. törvény által bevezetett reform ugyanakkor kötelező szabályokat állapított meg, különösen az elsőbbségi követelésekkel érintett vagyontárgyak és jogok tekintetében. A terv által nem érintett kérdésekben a vagyontárgyakkal a polgári perek során az egyéni végrehajtási eljárások keretében való rendelkezésre vonatkozó szabályok lesznek irányadók. A vagyontárgyakat általában közvetlen értékesítési rendszeren keresztül értékesítik, melynek során az adott vagyontárgy jellegétől függően bizonyos fokú nyilvánosságot garantálnak. A nem állami hitelező kifizetéséhez az engedményezés szintén megengedett.

A törvény külön szabályokat állapít meg az értékesítési egységeknek a fizetésképtelenségi eljárás szakaszai során történő értékesítése tekintetében (a társaság védelmének elvét követve) annak érdekében, hogy egyetlen adásvételi szerződéssel valamennyi vagyontárgyat átruházzanak, továbbá külön szabályok vonatkoznak az adott tevékenységgel kapcsolatos kötelezettségek átruházására.

Elviekben a termelési egységek értékesítése valamennyi azon szerződés átruházását is jelenti, amelyek hozzájárulnak az adott tevékenységhez, nem jelenti azonban a fizetésképtelenségi eljárást megelőző tartozások átvállalását, kivéve, ha a vevők az adóssal kapcsolatban állnak, vagy a vállalatutódlásra vonatkozó munkajogi szabályokat kell alkalmazni. Ilyen esetekben a bíró hozzájárulhat ahhoz, hogy a vevőnek ne kelljen az értékesítést megelőzően kifizetésre váró bérek és juttatások összegét átvállalnia, és hogy ezen összegeket a bérgarancia alapból (*Fondo de Garantía Salarial*) fedezzék. A társaság túlélésének biztosítása érdekében a kollektív munkafeltételek módosítása érdekében az új vevő és a munkavállalók megállapodásokat köthetnek.

11 Mely követelések terjeszthetők elő az adósnak a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonával szemben és miként kezelendők a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően keletkező követelések?

A fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően valamennyi hitelező követelését az adós kötelezettségei közé fogják sorolni, függetlenül attól, hogy e követelések biztosítottak vagy elsőbbségiek-e, valamint függetlenül a hitelezők nemzetiségétől és állandó tartózkodási helyétől. A *par condicio creditorum* elvének és a „szétosztásra vonatkozó jogszabálynak” (*ley del dividendo*) való megfelelés alapján a cél az, hogy az adós igazolt fizetésképtelensége kontextusában és az adós összes tartozásának kiegyenlítése során valamennyi követelés egyenlő bánásmódban részesüljön (49. és 76. cikk).

Lényeges alapvető különbség van a fizetésképtelenségi eljárás hitelezője és azok között a hitelezők között, akiket nem érint a fizetésképtelenségi eljárás: ők a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon hitelezői.

A fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon elleni követeléseket a fizetésképtelenségi törvény 84. cikkének (2) bekezdése leszűkített listával határozza meg, ami azt jelenti, hogy azok a követelések, amelyek ott nem szerepelnek, fizetésképtelenségi eljárásban érintett követelésnek minősülnek. Elviekben és az esetek többségében ezek a követelések a fizetésképtelenséget megállapító végzést követően, az eljárás, vagy az adós tevékenysége folytatásának eredményeképpen keletkezett, vagy szerződésen kívüli kötelelem alapján létrejött követelések. E rendelkezés ugyanakkor más eseteket is magában foglal, mint például a fizetésképtelenséget megállapító végzést megelőzően munkában töltött utolsó 30 nap munkabérére vonatkozó, a szakmaközi garantált bérminimum kétszeresét meg nem haladó összegű követeléseket, és az adós, illetve azon személyek tartási követeléseit, akik tartásáról az adós jogszabálynál fogva köteles gondoskodni.

Más esetekben e követelések az eljárás során hozott határozatok alapján keletkeznek; például a megsemmisítési keresetek következményeinek meghatározása során, vagy szerződések megszüntetésének eredményeképpen.

A refinanszírozási megállapodás keretében elért új készpénzbevétel alapján keletkezett követelések összegének fele, a 71bis. cikk vagy a negyedik kiegészítő rendelkezés feltételei alapján, szintén a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon elleni követelésnek minősülhet.

A felszámolási eljárás esetében az adós részére egyezség alapján és a 100. cikk (5) bekezdésének rendelkezéseivel összhangban biztosított követelések ugyancsak a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon elleni követelések.

A fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon elleni követelések „előzetesen levonhatók”; azaz e követelések valamennyi további követeléssel szemben elsőbbséget élveznek, és nem érinti őket a kamat felhalmozásának felfüggesztése.

A munkában töltött utolsó 30 napra vonatkozó bérköveteléseket haladéktalanul ki kell fizetni. A fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyon elleni többi követelést az esedékességükkor kell teljesíteni, a vagyonfelügyelő azonban változtathat e szabályon, ha az a fizetéseképtelenségi eljárás érdekében szükséges, és ha a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyon elleni valamennyi követelés teljesítésére megfelelő vagyon áll rendelkezésre. A törvény ugyanakkor speciális szabályokat (176bis. cikk) állapít meg azon esetek tekintetében, amelyekben az adós vagyona feltehetően nem elegendő a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyon elleni követelések teljesítésére. Ilyen esetekben a fizetéseképtelenségi eljárást le kell zárni. Ha a vagyonfelügyelő számít erre, akkor köteles erről a bírót értesíteni, és megkezdeni a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyon elleni követeléseknek a 176bis. cikk (2) bekezdése szerinti külön végzés alapján történő kifizetését.

12 Mik a követelések előterjesztésének, igazolásának és elfogadásának szabályai?

A fizetéseképtelenségi eljárás megindítását követően a hitelezőknek a végzés Állami Hivatalos Közlönyben való közzétételétől számított egy hónapos határidőt biztosítanak követeléseik benyújtására, és a vagyonfelügyelő az adós dokumentumai alapján azonosított valamennyi hitelezőt értesíteni köteles a követeléseik közlésére vonatkozó kötelezettségükről. Nincs erre vonatkozó külön nyomtatvány. A határidő a külföldön állandó lakóhellyel rendelkező hitelezők esetében sem tér el, habár a fizetéseképtelenségi eljárásról szóló, 2015. május 20-i 2015/848 (EU) európai parlamenti és tanácsi rendelet rendelkezéseit alkalmazni kell.

A követelésre vonatkozó közlést írásban kell a vagyonfelügyelőhöz intézni, és a közlésnek az összegre, a követelés keletkezésének és esedékessé válására, a jellemzőkre és az elvárt besorolásra vonatkozó információk megadásával kell a követelést azonosítani, és ha speciális elsőbbségi jog fennállására hivatkoznak, meg kell jelölni a fizetéssel érintett vagyontárgyakat vagy jogokat, és a bejegyzésekre vonatkozó információkat. Az ezeket alátámasztó dokumentumokat szintén be kell nyújtani. E közlésekre elektronikus úton is sor kerülhet.

A vagyonfelügyelőnek döntenie kell az egyes követelések és azok összegének a jelentése mellékletét képező hitelezői jegyzékbe való felvételéről vagy abból való kihagyásáról, valamint a követelések besorolásáról. A besorolással vagy a követelés összegével elégedetlen hitelezők, vagy azok a hitelezők, akiket nem vettek fel a hitelezők jegyzékébe, 10 napon belül eseti fizetéseképtelenségi eljárás iránti kérelem benyújtásával vitathatják a jelentést, amellyel kapcsolatban a bíró ítéletet fog hozni. A jelentés benyújtását megelőzően (a benyújtást megelőző 10 nap során) a vagyonfelügyelő a hitelezői jegyzék és a vagyonleltár tervezetéről elektronikus úton tájékoztatja azokat a hitelezőket, akiknek a címét ismeri. Az elégedetlen hitelezők valamely hiba kijavítása vagy bármely egyéb szükséges információ biztosítása érdekében írhatnak a vagyonfelügyelőnek.

Ha a hitelezők a követeléseiket nem közlik megfelelő időben, a vagyonfelügyelő vagy a bíró a hitelezői jegyzékkel szemben előterjesztett kifogásokról való döntéshozatalok is felveheti őket a hitelezői jegyzékbe, ekkor azonban alárendelt helyzetbe kerülnek. Nem kerülnek azonban ezen az alapon alárendelt helyzetbe és megfelelő besorolást kapnak a 86. cikk (3) bekezdése szerinti követelések, az adós dokumentumaiból eredő követelések, a végrehajtható dokumentumban rögzített követelések, a közhitelű nyilvántartásba bejegyzett biztosítékkal biztosított követelések, a fizetéseképtelenségi eljárásban vagy más jogi eljárásban egyéb módon nyilvántartott követelések, valamint azok a követelések, amelyeket a hatóságoknak kell igazolniuk.

A határidőt követően bejelentett azon követelések tekintetében, amelyek a jegyzékbe való felvételhez szükséges ezen feltételeknek sem felelnek meg, a fizetéseképtelenségi eljárásban való kifizetés minden lehetősége elvész.

13 Mik a vagyon értékesítéséből származó bevétel elosztásának szabályai? Miként rangsorolják a követeléseket és a hitelezők jogait?

A törvény a fizetéseképtelenségi eljárásban érintett követeléseket három csoportba sorolja (89. cikk): elsőbbséget élvező követelések, nem biztosított követelések és alárendelt követelések. Az elsőbbséget élvező követeléseket különös és általános követelésekre osztják fel, majd az új 94. cikk (2) bekezdésében meghatározott módon különböző osztályokba sorolják be őket. A követeléseknek a fizetéseképtelenségi törvény szerinti besorolására automatikus megközelítés alapján kerül sor. A nem biztosított követelések közé tartoznak a fennmaradó követelések: valamennyi olyan követelés, amely nem tartozik bele az elsőbbséget élvező követelések vagy az alárendelt követelések csoportjába, nem biztosított követelésnek minősül.

A) A kedvezményes elbánásra jogosult követelések (90. cikk) közé tartoznak:

1. Ingatlanon fennálló jelzálogjoggal, ingóságot terhelő jelzálogjoggal vagy jelzálogjoggal terhelt vagyontárgyon vagy joron fennálló bejegyzett zálogjoggal biztosított követelések.
2. A megterhelt ingatlanból származó jövedelem zálogjoggal való megterhelése révén biztosított követelések.
3. Befektetett eszközökre vonatkozó hitelkövetelések, beleértve a munkavállalóknak az általuk készített és az adós tulajdonában vagy birtokában lévő tárgyakon fennálló követeléseit.
4. Pénzügyi lízingfizetésekre vagy ingó, illetve ingatlan javak részletre történő vásárlására vonatkozó, a lízingbeadók vagy az eladók, illetve adott esetben a pénzügyi támogató érdekét szolgáló követelések, jogcímfenntartással lízingbe adott vagy értékesített vagyontárgyakra vonatkozó követelések, amely vagyontárgyakra nemfizetés esetében értékesítési tilalom vagy további feltétel vonatkozik.
5. A könyvelésben megjelenő biztosítékokkal biztosított, a megterhelt biztosítékokon fennálló követelések.
6. Közokiratban alapított zálogjoggal biztosított követelések, zálogjoggal terhelt, a hitelező vagy harmadik fél birtokában lévő vagyontárgyakon vagy jogokon fennálló követelések. Biztosított követelések esetében elegendő azokat keltezéssel ellátott hiteles dokumentumban rögzíteni ahhoz, hogy a zálogjoggal terhelt vagyontárgyakkal szemben elsőbbséget élvezzenek. A jövőbeli követeléseket biztosító zálogjogok a fizetéseképtelenséget megállapító végzés előtt és után keletkezett követelések esetében csak akkor biztosítanak külön elsőbbséget, ha a 68. cikk alapján azokat helyreállították, vagy ha a zálogjogot a fizetéseképtelenséget megállapító végzés előtt közhitelű nyilvántartásba bejegyezték.

A kedvezményes elbánás a követelésnek csak azt a részét fogja érinteni, amely nem haladja meg a hitelezői jegyzékben rögzített, vonatkozó garancia értékét. A követelésnek a kedvezményes elbánásra jogosító összeget meghaladó részét a jellegének megfelelően fogják besorolni.

B) Az általános elbánásra jogosult követelések (91. cikk) közé tartoznak:

1. A kedvezményes elbánásra nem jogosult bérkövetelések, amelyek összege a szakmaközi garantált minimálbér háromszorosának és a kifizetésre váró bérrel érintett napok számának szorzatából tevődik össze; a szerződések megszüntetéséből eredő kifizetések, amelyek összege a legfeljebb a szakmaközi garantált minimálbér háromszorosára alapján számított jogi minimumhoz igazodik; a munkahelyi balesetekért és foglalkozási megbetegedésekért járó, a fizetéseképtelenséget megállapító végzés előtt felhalmozódott kártérítés.
2. Az adós által jogi kötelezettség alapján fizetendő adó- és társadalombiztosítási járulékoknak megfelelő összegek.
3. A természetes személyek szabadúszóként végzett munkából eredő követeléseik, és azon követelések, amelyek a szerzőket a szellemi tulajdon védelme alá eső munkák hasznosítási jogainak átruházásért illetik meg a fizetéseképtelenséget megállapító végzést megelőző hat hónap tekintetében.
4. Adó- és egyéb közjogi követelések, valamint társadalombiztosítási követelések, amelyek nem részesülnek kedvezményes elbánásban. Ezen elsőbbségi jog az adóhatóság, illetve a társadalombiztosítási rendszer valamennyi követelésének 50%-áig alkalmazható.
5. Szerződésen kívüli polgári jogi felelősség alapján fennálló követelések.
6. A 71. cikk (6) bekezdésében meghatározott feltételeknek megfelelő refinanszírozási szerződés alapján elért új készpénzbevételből eredő követelések, valamint a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyonnal szembeni követelésként nem elismert összegre vonatkozó követelések.
7. A fizetéseképtelenségi eljárást kezdeményező hitelező nem alárendeltnek minősülő követeléseik összegének legfeljebb 50%-a.

C) Az alárendelt követeléseket a 92. cikk tartalmazza:

1. A későn bejelentett, és így a hitelezői jegyzékbe a vagyonfelügyelő által felvett követelések, és a nem bejelentett vagy későn bejelentett követelések, amelyeket további bejelentések alapján vettek fel a hitelezői jegyzékbe, vagy amelyeket a bíró a jegyzék ellen benyújtott kifogások elbírálásakor vett fel. Nem kerülnek ezen az alapon alárendelt helyzetbe és megfelelő besorolást kapnak a 86. cikk (3) bekezdése szerinti követelések, az adós dokumentumaiból eredő követelések, a végrehajtható dokumentumban rögzített követelések, a közhitelű nyilvántartásba bejegyzett biztosítékkal biztosított követelések, a fizetéseképtelenségi eljárásban vagy más jogi eljárásban egyéb módon nyilvántartott követelések, valamint azok a követelések, amelyeket a hatóságoknak kell igazolniuk.
2. Azok a követelések, amelyek szerződéses megállapodás alapján válnak alárendeltté az adóssal szemben fennálló egyéb követelésekhez képest.
3. A pótdíjakra és bármilyen kamatra, beleértve a késedelmi kamatot, vonatkozó követelések – kivéve ha biztosítékkal ellátott követelést érintenek –, figyelemmel az adott garancia küszöbére.
4. Bírságra és más pénzügyi büntetésre vonatkozó követelések.
5. Az adóssal a következő cikkben meghatározottak szerinti különleges kapcsolatban álló személyek követelése, kivéve a 91. cikk (1) bekezdésében foglalt követeléseket, ha az adós természetes személy, valamint a 93. cikk (2) bekezdésének 1. pontjában, valamint a 93. cikk (2) bekezdésének 3. pontjában meghatározott tulajdonosok hitel- vagy más hasonló finanszírozási megállapodásokból származó követeléseitől eltérő követelések, amelyek megfelelnek a hivatkozott rendelkezésekben említett befektetői részesedés feltételeinek. A fizetéseképtelenséget megállapító végzés előtt keletkezett és esedékessé vált tartási követelések mentesülnek e szabály alól, és nem biztosított követeléseknek minősülnek.
6. Az olyan személynek kedvező megsemmisítés iránti perből származó követelések, akiről megállapították, hogy a kifogásolt intézkedést rosszhiszeműen hozta meg.
7. A 61., 62., 68. és 69. cikkben hivatkozott kölcsönös kötelezettségeket tartalmazó szerződésekből származó követelések, ha a bíró a vagyonfelügyelő jelentését követően úgy határoz, hogy a hitelező a fizetéseképtelenségi eljárás érdekeit sértő módon ismételt akadályozta a szerződés teljesítését.

13.1. A követelések kifizetése

A kedvezményes elbánásra jogosult követelések kifizetésére az eljárás alá vont, akár egyéni vagy csoportos végrehajtás tárgyát képező vagyontárgyakkal és jogokkal szemben kerül sor. E követelésekre külön szabályok vonatkoznak, amelyek felhatalmazzák a vagyonfelügyelőt e követelések fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyontárgyokról történő kifizetésére anélkül, hogy egyes meghatározott vagyontárgyakat értékesítene, vagy terhektől mentesítene. Lehetséges a vagyontárgyak zálogjog fenntartása mellett történő értékesítése is azzal, hogy a vevő átvállalja az adós kötelezettségeit. E vagyontárgyak értékesítése tekintetében a törvény a 155. cikkben különleges szabályokat állapít meg.

Az általános követelések kifizetésére a rangsoruknak megfelelően, és az egyes csoportokon belül arányosan kerül sor. Ezt követően a nem biztosított követeléseket fizetik ki, habár a kifizetés sorrendjét a bíró a vagyonfelügyelő kérelmére és meghatározott feltételek esetében megváltoztathatja (157. cikk). A nem biztosított követeléseket arányosan és a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyontárgyakra tartozó vagyontárgyak értékesítése alapján fizetik ki. Az alárendelt követelések kifizetésére utolsó körben, és a 92. cikkben meghatározott sorrendben kerül sor.

14 Mik a fizetéseképtelenségi eljárás – különösen egyezség által történő – befejezésének feltételei és joghatásai?

14.1. Reorganizációs eljárások

A „reorganizációs eljárások” két eltérő esetre vonatkozhatnak: a hitelezőkkel kötött egyezsége, mint a fizetéseképtelenségi eljárás megoldásának lehetséges módjára, és az adós arra vonatkozó lehetőségére, hogy a fizetéseképtelenségi eljárást adósság-átütemezés vagy a hitelezőkkel kötött átütemezési megállapodás révén elkerülje. Mindkét esetet a fizetéseképtelenségi törvény szabályozza.

(A) Hitelezőkkel kötött csődegyezség

A fizetéseképtelenségi eljárás kezdeti szakaszát követően, melynek során az eljárás alá vont vagyontárgyakat és kötelezettségeket egyértelműen meghatározták, két lehetséges megoldás jöhet szóba: a hitelezőkkel kötött egyezség vagy a felszámolás. A hitelezőkkel kötött egyezség elérése elsőbbséget élvez, mivel a törvény megállapítja, hogy az egyezségkötésre irányuló szakaszt minden esetben meg kell indítani, kivéve, ha az adós felszámolási eljárást kezdeményezett.

Az adós, és az adós kötelezettségeinek több, mint az ötödével rendelkező hitelezők a kezdeti szakasz leteltével egyezségi javaslatot nyújthatnak be. Az adós jogosult korai egyezségi javaslat benyújtására is, ugyanakkor egyes adóssok nem illet meg ez a lehetőség (meghatározott bűncselekmények miatt elítélt adóssok és azok az adóssok, akik, bár kötelesek rá, nem nyújtottak be éves beszámolót).

A korai egyezségi javaslat arra irányul, hogy az adós és a hitelezők gyorsan egyezsége jussanak anélkül, hogy a fizetéseképtelenségi eljárás valamennyi szakaszára sor kerülne. A javaslat feldolgozásához a hitelezők meghatározott százalékának csatlakozása szükséges. A javaslat benyújtását követően azt a vagyonfelügyelőnek értékelnie kell, és ahhoz a többi hitelező is csatlakozhat; ha eléri a szükséges többséget, a bíró a benyújtott egyezsége jóváhagyó ítéletet hoz.

Az egyezségkötésre irányuló szakasz általában a kezdeti szakaszt lezáró bírósági határozattal kezdődik; ebben a bíró meghatározza a hitelezői gyűlés napját, ugyanakkor, ha a hitelezők száma meghaladja a háromszázat, az eljárásra írásban is sor kerülhet. Ekkor kezdődik az az időtartam, amely alatt az adós és a hitelezők benyújthatják egyezségi javaslatukat, amelyeknek minimális tartalmi elemekkel kell rendelkezniük. Ha a javaslatok megfelelnek valamennyi feltételnek, a bíró befogadja a javaslatokat, és értékelésre elküldi a vagyonfelügyelőnek.

A hitelezői gyűlésen a bíró elnököl, és annak érdekében, hogy a gyűlés érvényesen összehívottnak minősüljön, azon a nem biztosított követelések több mint felét képviselő hitelezőknek meg kell jelenniük. Az adós és a vagyonfelügyelő köteles részt venni a hitelezői gyűlésen. A gyűlésen megvitatják az egyezségi javaslatokat és szavaznak róluk, és az egyezség jóváhagyására, annak tartalmától függően, a törvény 124. cikke szerinti többség elérésével kerülhet sor. Ezt követően a bíró a gyűlésen elfogadott javaslatot jóváhagyó ítéletet fog hozni, és a vagyonfelügyelő, valamint a meg nem jelenő vagy a javaslat vitatásának jogától megfosztott hitelezők tekintetében előzetes eljárásra kerül sor.

Az egyezség az azt jóváhagyó ítélet napján lép hatályba, és ettől a pillanattól a fizetéseképtelenségi eljárás hatásai megszűnnek, helyükbe pedig az egyezségben rögzített hatások lépnek. A vagyonfelügyelő szerepe szintén véget ér. Az egyezség az adóst és a nem biztosított, illetve az alárendelt hitelezőket, továbbá az annak elfogadása mellett szavazó elsőbbséget élvező hitelezőket egyaránt köti. Az egyezség a jóváhagyás során elért többségtől függően kötheti az elsőbbséget élvező hitelezőket is. Az egyezség végrehajtását követően a bíró megállapítja ennek tényét, és elrendeli a fizetéseképtelenségi eljárás lezárását.

Ha az egyezsége nem tartják be, bármelyik hitelező kérelmezheti a bírótól a be nem tartás megállapítását.

(B) Refinanszírozási megállapodások révén történő adósság-átütemezés a fizetéseképtelenségi eljárás elkerülése érdekében

A fizetéseképtelenség törvény kihirdetése óta szerzett tapasztalatok alapján megállapítható, hogy a fizetéseképtelenségi eljárás nem jelent megfelelő eszközt az üzleti tevékenységnek az elfogadott megoldás alapján történő folytatására. Ezért a Bizottság az üzleti kudarc és a fizetéseképtelenség új megközelítéséről szóló, 2014. március 12-i ajánlásában sürgette a tagállamokat, hogy hozzanak intézkedéseket annak érdekében, hogy a fizetéseképtelenségi eljárás az adós és a hitelezők közötti, az adósság átütemezésére vonatkozó megállapodás révén elkerülhető legyen. A fizetéseképtelenségi törvény legújabb reformjai során a spanyol jogalkotó e tekintetben négy típusú intézkedést vezetett be: a) előzetes értesítésre vonatkozó rendszer felállítása, amely alapján az adós értesíti a kereskedelmi bírót arról, hogy a hitelezőivel refinanszírozási megállapodás elérése érdekében tárgyalásokat kezdett, ami felfüggeszti a fizetéseképtelenségi

eljárás kezdeményezésére vonatkozó kötelezettséget, és lehetővé teszi az egyedi végrehajtási intézkedések egyes esetekben és meghatározott időszakra történő felfüggesztését; b) a refinanszírozási megállapodások megsemmisítés iránti keresetekkel szembeni védelmét biztosító védelmi mechanizmus felállítása; c) a refinanszírozási megállapodásokra vonatkozó hivatalos jóváhagyási eljárás létrehozása azok hatásainak megerősítése érdekében; és d) az adósság saját tőkévé alakítása érdekében ösztönző intézkedések bevezetése. E fejezetben a refinanszírozási megállapodások bírósági jóváhagyásával kapcsolatos, a fizetéseképtelenségi törvény negyedik kiegészítő rendelkezésében foglalt szabályozással foglalkozunk.

A legalább a pénzügyi kötelezettségek 51%-át képviselő hitelezők által aláírt refinanszírozási megállapodásokat a bíróság jóváhagyhatja. A törvény különös szabályokat állapít meg a pénzügyi kötelezettségek százalékaikain kiszámítására és a konzorciális hitelek tekintetében.

Az eljárás magában foglalja a kérelem adós vagy hitelezők általi benyújtását a könyvvizsgáló azon igazolásának kíséretében, amely megerősíti az egyes esetekben előírt, a pénzügyi követelések legalább 51%-át jelentő többség részvételét, összhangban a védelem kívánt szintjével. A bíró megvizsgálja a kérelmet, és annak elfogadása esetén végzésben elrendeli az egyedi végrehajtási intézkedéseknek a jóváhagyás iránti eljárás időtartama alatti felfüggesztését.

A jóváhagyásról rendelkező végzés közzétételét követően megindul egy 15 napos határidő, amely alatt az egyet nem értő pénzügyi hitelezők a határozatot megtámadhatják. A megtámadás kizárólagos indokál a formai követelmények be nem tartása, vagy az elvárt áldozathozatal aránytalansága szolgálhat. A kifogásokat eseti fizetéseképtelenségi eljárásban bírálják el, amelyben részt vesz az adós és a megállapodásban részes többi hitelező, és amelynek során nem fellebbezhető ítéletet hoznak. Az is kifejezetten rögzítésre került, hogy a bíróság által jóváhagyott megállapodás hatásait illetően, amelyek a végzés Állami Hivatalos Közlönyben történő közzétételét követő naptól érvényesek, a bíró elrendelheti a refinanszírozási megállapodással érintett adósságokra vonatkozó egyedi végrehajtási eljárás során alkalmazott lefoglalás megszüntetését.

A bíróság általi jóváhagyás hatásai, a szerződések relativitásának elvétől elmozdulva, nem korlátozódnak az elfogadott kiterjesztés hatásainak kiterjesztésére. Ennek általános hatása a megsemmisítés iránti keresetekkel szembeni védelem, a hatások egyet nem értő hitelezőkre való kiterjesztése azonban a jóváhagyás arányától függ. Ennélfogva: a) a biztosítékokkal rendelkező hitelezők védelme megszűnik; b) a megállapodás hatásait a jóváhagyása során elért többség alapján, valamint annak függvényében igazítják ki, hogy a biztosíték ténylegesen fedezi-e a követelést vagy sem.

Azok a pénzügyi követelésekkel rendelkező hitelezők, akik nem írták alá a megállapodást, a bírósági jóváhagyás azonban érinti őket, fenntartják jogukat azokkal a hitelezőkkel szemben, akik az adóssal együtt egyetemlegesen felelnek, valamint a kezességvállalókkal vagy garanciavállalókkal szemben, akik nem hivatkozhatnak a refinanszírozási megállapodás elfogadására vagy a bírósági jóváhagyás hatásaira. A megállapodást aláíró pénzügyi hitelezőket érintően, a megállapodás kezességvállalókra vagy garanciavállalókra gyakorolt hatásaitól függenek, hogy a vonatkozó jogviszonyaikban miről állapodtak meg.

Bármely hitelező, akár aláírta a megállapodást, akár nem, a megállapodást jóváhagyó bírótól kérheti a megállapodás be nem tartásának eseti fizetéseképtelenségi eljárás keretében történő megállapítását. Az ítélettel szemben nincs helye fellebbezésnek. Amennyiben megállapítást nyer, hogy a megállapodást nem tartották be, a hitelezők fizetéseképtelenségi eljárást indíthatnak, vagy egyedi végrehajtási eljárást kezdeményezhetnek.

Ha a biztosítékokra vonatkozó jogokat a megállapodással érintett követelésekkel szemben érvényesítik, valamint eltérő megállapodás hiányában, a hitelező a meghatározott feltételek szerint megszerzett összegeket birtokba veheti.

14.2. A ki nem fizetett követelések alóli mentesítés természetes személy adósok esetében

A 2015. július 28-i 25/2015. sz. törvény az új 178bis. cikkel bevezette a fizetéseképtelenségi törvénybe a „második esélyként” ismert mechanizmust.

A rendelkezés mentesíti a természetes személyeket a 178. cikk (2) bekezdésében foglalt általános szabály alól, amely szerint azokban az esetekben, amikor a fizetéseképtelenségi eljárást felszámolás vagy az eljárás alá vont vagyon elégtelen volta miatt zárták le, a természetes személy adósok felelősséggel tartoznak a fennmaradó követelések kifizetéséért.

E mentességben való részesüléshez az adósnak jóhiszeműen kell eljárnia, melynek kapcsán a következő követelményeknek kell teljesülniük:

1. a fizetéseképtelenséget nem minősítették felróhatóknak;
2. az adóst vagyon elleni bűncselekmény, csalás vagy férgalléros bűncselekmény, hamisítás, az adóhatóság és a társadalombiztosítási rendszer elleni bűncselekmény vagy a munkavállalók jogaival szembeni bűncselekmény miatt a fizetéseképtelenséget megállapító végzést megelőző 10 évben nem ítélték el jogerősen;
3. a 231. cikkben meghatározott követelmények teljesítésével az adós önkéntes fizetési megállapodást kötött, vagy legalábbis kísérletet tett annak megkötésére;
4. az adós a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyonnal szembeni követeléseket és a fizetéseképtelenségi eljárásban érintett elsőbbséget élvező követeléseket teljes mértékben teljesítette, és, amennyiben nem tett kísérletet bíróságon kívüli előzetes fizetési megállapodás megkötésére, a fizetéseképtelenségi eljárásban érintett nem biztosított követeléseknek legalább a 25%-át teljesítette.
5. az előző pont alternatívájaként:
 - i) az adós fizetési tervet nyújt be;
 - ii) az adós nem sértette meg a bíróval és a vagyonfelügyelővel való együttműködési kötelezettségét;
 - iii) az elmúlt 10 évben nem részesült ebben a mentességben;
 - iv) a fizetéseképtelenséget megállapító végzést megelőző négy évben az adós nem utasított vissza a képességeinek megfelelő állásajánlatot;
 - v) az adós a ki nem fizetett követelések teljesítése alóli mentesítésre vonatkozó kérelemben kifejezetten elfogadja, hogy a mentesítés igénybevételét az Állami Fizetéseképtelenségi Nyilvántartás külön részében ötéves időtartamra feljegyzik.

E mentesség biztosításához az adós kérelme alapján megindított eljárás szükséges, amelyben részt vesz a vagyonfelügyelő, valamint részt vesznek az intézkedésben részes hitelezők. Az adós köteles a mentesítésből kizárt, legfeljebb öt éven belül kifizetendő követelések tekintetében fizetési tervet benyújtani.

A fizetési terv teljesítésére előírt határidő leteltével és anélkül, hogy a mentesítést visszavonták volna, a fizetéseképtelenségi eljárás lefolytatását felügyelő bíró az adós kérelmére a fizetéseképtelenségi eljárás során ki nem fizetett követelések alóli mentesítést véglegesen megállapító végzést hoz. A bíró, az ügy körülményeitől függően és a hitelezők meghallgatását követően, elrendelheti azon adós ki nem fizetett követelések alóli mentesítését, aki a fizetési tervet ugyan nem teljes mértékben teljesítette, a mentesítés ideiglenes elrendelésétől számított ötéves időszakban elért (és nem le nem foglalhatóknak minősített) jövedelemnek azonban legalább a felét e célra rendelte, vagy pedig e jövedelem negyedét rendelte e célra, ha az adós megfelel a forrásokkal nem rendelkező jelzálogkötelezettek védelmére vonatkozó jogszabályokban előírt körülményeknek, figyelemmel a család jövedelmére, és a különösen védelemre szoruló családi körülményekre.

A mentesség a fizetéseképtelenségi eljárás lezárásának napján fennálló valamennyi nem biztosított és alárendelt követelésre kiterjed, kivéve a közjogi és tartási követeléseket. A kedvezményes elbánsra jogosult követelések tekintetében a mentesség azon követelésrészekre terjed ki, amelyeket a biztosíték érvényesítése során nem tudtak kielégíteni.

A mentesség a fizetéseképtelenségi eljárás bármely hitelezőjének kérelmére visszavonható, ha a mentesség megítélését követő öt év során igazolást nyer, hogy az adós a tulajdonát képező egyes jövedelmeket, vagyontárgyakat vagy jogokat nem jelentett be.

A visszavonásra akkor is sor kerülhet, ha a fizetési terv teljesítésére meghatározott időtartam alatt: a) az adós olyan helyzetbe kerül, amely a 178bis. cikk (3) bekezdése alapján megakadályozza a ki nem fizetett követelések alóli mentesség megítélését; b) adott esetben a mentesítés hatálya alá tartozó adósságok kifizetésére vonatkozó kötelezettségét nem teljesíti a fizetési tervben foglaltak szerint; vagy c) az adós pénzügyi helyzete örökség, hagyaték vagy adomány vagy szerencsejátékok, fogadások és sorsolásos játékok révén oly mértékben jelentősen javul, hogy a tartási kötelezettségeinek sérelme nélkül valamennyi fennálló tartozását ki tudja fizetni.

Ha a bíró elrendeli a mentesség visszavonását, a hitelezők teljes mértékben visszanyerik az arra vonatkozó jogukat, hogy a fizetésképtelenségi eljárás lezárásakor ki nem fizetett követelések érvényesítése érdekében fellépjenek az adóssal szemben.

14.3. A fizetésképtelenségi eljárás lezárása

A fizetésképtelenségi eljárás lezárásának indokait a fizetésképtelenségi törvény 176. cikke tartalmazza. Lényegében a fizetésképtelenségi eljárás az alábbi indokok alapján zárható le:

- a) a fizetésképtelenséget megállapító végzést a tartományi bíróság (*Audiencia Provincial*) hatályon kívül helyezi;
- b) megállapítást nyer, hogy a csődegyezségnek eleget tettek;
- c) igazolják, hogy az eljárással érintett vagyon nem elegendő a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonnal szembeni követelések kifizetésére;
- d) valamennyi elismert követelés kifizetését vagy a hitelezők más módon történő teljes kielégítését igazolják;
- e) a kezdeti szakaszt követően valamennyi hitelező otthagya az eljárást vagy abból kilépett.

A lezárást a bírónak jóvá kell hagynia, és az érintett felek e jóváhagyást külön eljárásban támadhatják meg. A törvény különös rendelkezéseket tartalmaz arra az esetre, ha a fizetésképtelenségi eljárást azért zárják le, mivel az adós vagyona nem volt elegendő a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonnal szembeni követelések kielégítésére. A vagyon elégtelen volta az adós eljárásra irányuló kérelme alapján is megállapítható, amely esetben a bíró a fizetésképtelenségi eljárást és annak lezárását ugyanabban a határozatban egyidejűleg rendeli el.

Ha a fizetésképtelenségi eljárás lezárását megállapítják, az adós jogosultságainak valamennyi korlátozása megszűnik. Ha az adós természetes személy, a törvény külön szabályokat tartalmaz annak érdekében, hogy az adós mentesüljön azon követelések kifizetése alól, amelyek kielégítésére a fizetésképtelenségi eljárásban nem került sor. A hivatkozott mentességre vonatkozó követelményeket a 178bis. cikk tartalmazza. Az adós jóhiszeműen köteles eljárni, és köteles bizonyos kötelezettségeket teljesíteni. Az adósnak magának kell e mentesítést kérelmeznie, és mind a vagyonfelügyelő, mind a hitelezők tehetnek észrevételeket. Meghatározott esetekben a mentesség visszavonható, mint például, ha az adós javít a pénzügyi helyzetén, vagy ha az adós, annak ellenére nem teljesítette a fizetési tervben foglaltakat, hogy azok teljesítésére a mentesség által nem érintett adósságai kifizetése érdekében kötelezettséget vállalt.

15 Melyek a hitelezőket a fizetésképtelenségi eljárás befejezése után megillető jogok?

A jogi személyek, amennyiben a velük szemben lefolytatott fizetésképtelenségi eljárás felszámolás miatt zárult le, elveszítik a jogi személyiségüket.

Ha a lezárásra az egyezség végrehajtása miatt kerül sor, a hitelezők követeléseit az egyezség rendelkezései szerint kellett hogy kifizetésre kerüljenek. A hitelezői egyezséget alá nem író elsőbbséget élvező hitelezők meghatározott körülmények esetében folytathatják az egyedi végrehajtási eljárást vagy ilyen eljárást kezdeményezhetnek.

A hitelezői egyezség végrehajtása során szintén előfordulhat, hogy az adós szerkezeti módosítások folyamata révén elveszíti a jogi személyiségét, melynek eredményeképpen az adós kötelezettségeit az új társaság vagy a megszerző társaság vállalja át.

Természetes személy adósok esetében a fizetésképtelenségi eljárás felszámolás vagy a vagyon elégtelen volta miatti lezárása azt jelenti, hogy a hitelezők egyedi végrehajtási intézkedéseket kezdeményezhetnek az adóssal szemben, kivéve, ha az adós a 178bis. cikkben meghatározott módon mentesült a ki nem fizetett követelések teljesítése alól.

15.1. Fizetésképtelenségi eljárás újbóli megindítása

Ha a fizetésképtelenséget megállapító végzést a természetes személy adóssal szemben a korábbi fizetésképtelenségi eljárás felszámolás vagy a vagyon elégtelen volta miatti lezárását követő öt éven belül hozták meg, ez a korábbi eljárás újbóli megindításának fog minősülni.

Jogi személy adósok esetében a felszámolás vagy a vagyon elégtelen volta miatt lezárt fizetésképtelenségi eljárás újbóli megindítását ugyanaz a bíróság fogja elrendelni, amelyik az első eljárás során eljárt, azt ugyanazon eljárás keretében fogják elbírálni, és az újonnan felmerült vagyontárgyak és jogok értékesítésére irányuló szakaszra fog korlátozódni.

A fizetésképtelenségi eljárást a vagyon elégtelen volta miatt lezáró határozat meghozatalát követő évben a hitelezők helyreállítási intézkedések kezdeményezése céljából, a kezdeményezni kívánt konkrét intézkedések megjelölésével vagy azon releváns tények írásban történő megadásával, amelyek megalapozhatják, hogy a fizetésképtelenséget felrúthatónak minősítsék, az eljárás újbóli megindítását kérelmezhetik, kivéve, ha a lezárt fizetésképtelenségi eljárás során a minősítés tekintetében ítéletet hoztak.

16 Ki viseli a fizetésképtelenségi eljárás során felmerült költségeket és kiadásokat?

A fizetésképtelenségi törvény 84. cikke (2) bekezdésének 2. pontja alapján a fizetésképtelenségi eljárás kérelmezéséhez és lefolytatásához szükséges valamennyi jogi kiadás fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon elleni követelésnek minősül. Ez különösen magában foglalja a fizetésképtelenségi eljárás kérelmezéséhez és elrendeléséhez, az elővigyázatossági intézkedések elfogadásához, az e törvényben előírt határozatok közzétételéhez, és az adósnak, illetve a vagyonfelügyelőnek a fizetésképtelenségi eljárás során és az eseti eljárásokban való megjelenéséhez – amennyiben jogilag kötelező a részvételük vagy ez a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon érdekét szolgálja – szükséges és azzal összefüggésben, az egyezség hatályba lépéséig vagy egyébként a fizetésképtelenségi eljárás lezárásáig, felmerülő jogi költségekből és kiadásokból eredő valamennyi követelést, kivéve a bíróság határozata ellen benyújtott azon fellebbezésekből eredő követeléseket, amelyeket a költségek viselésére vonatkozó kifejezett rendelkezés kíséretében egészben vagy részben elutasítottak.

A 84. cikk (2) bekezdésének 3. pontja szerint szintén a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon elleni követelésnek minősülnek azok a jogi költségek és kiadások, amelyek az adós, a vagyonfelügyelő és a jogosan eljáró hitelezők megjelenésével és képviselőjével kapcsolatban olyan eljárások során merültek fel az, amelyek a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon érdekében folytatódnak vagy amelyeket e célból kezdeményeztek a szóban forgó törvényben foglaltakkal összhangban, a visszavonás, elfogadás, egyezség vagy az adós külön védelmének eseteire vonatkozó rendelkezések kivételével.

A fizetésképtelenségi eljárásnak a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon elégtelen volta miatti lezárása esetén a jogi költségekre és kiadásokra vonatkozó követeléseket a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon elleni többi követelés előtt kell kifizetni, a munkavállalók követeléseinek és a tartási követelések kivételével (176a. cikk (2) bekezdése).

A vagyonfelügyelő díja a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonnal szemben követelhető, és azt a bíró a jogilag jóváhagyott díjtáblázat alapján határozza meg; jelenleg még mindig a 2004. szeptember 6-i 1860/2004. sz. királyi rendelet által jóváhagyott díjtáblázat érvényes. A 34. cikk külön szabályokat tartalmaz e díjak meghatározására és hatására.

A törvény lehetővé teszi felhatalmazással rendelkező segítők kijelölését a vagyonfelügyelő segítése érdekében, és a díjazásukat a vagyonfelügyelő díjazása fedezi.

17 Mik a hitelezők összességének hátrányt okozó jogügyletek semmisségére, megtámadhatóságára és végrehajthatatlanságára vonatkozó szabályok?

A fizetésképtelenségi eljárásban előterjeszhető megsemmisítés iránti keresetet a fizetésképtelenségi törvény 71–73. cikke szabályozza. E rendelkezéseket több egymást követő, többnyire a refinanszírozási megállapodások „*védelmi mechanizmusainak*” jellegével kapcsolatos módosítás érintette.

A 71. cikk tartalmazza a visszakövetelési intézkedésekre vonatkozó jogi szabályozást, amely azon az általános szabályon alapul, mely szerint az adós által végrehajtott valamennyi „az eljárás alá vont vagyont hátrányosan érintő” cselekmény „hatályon kívül helyezhetőnek” minősül, függetlenül attól, hogy fennáll-e a „megtévesztésre irányuló szándék”. A megsemmisítés hatásainak megóvása érdekében meghatározott időszakot állapítanak meg: a fizetésképtelenséget megállapító végzést megelőző két évet.

(A) A megsemmisítésre nyitva álló időszak

A törvény a megsemmisítésre nyitva álló időszak egyéni meghatározása mellett döntött: ez a fizetésképtelenséget megállapító végzés napjától számított két év.

(B) Az „anyagi hátrány” koncepciója

Az „adós jogügyleteinek megtámadhatósága szempontjából irányadó időszakban” az adós által végrehajtott intézkedések megsemmisíthetők, ha azok az eljárás alá vont vagyont hátrányosak. Az anyagi hátrányt a panaszt tevő félnek hitelt érdemlően kell bizonyítania. Ugyanakkor, figyelemmel a hátrányos cselekmények bizonyításának szokásos nehézségeire, a fizetésképtelenségi törvény vélelmek felállításával segíti elő az eljárások megindítását. Amint az a törvény más részeiben is megfigyelhető, a vélelmek lehetnek megdönthetetlenek vagy megdönthetők. Ennélfogva: a) az anyagi hátrány vélelme két esetben megdönthetetlen: (i) a vagyontárgyak ingyenes elidegenítésének esetében, a használatra szolgáló adományok kivételével, és (ii) a fizetésképtelenséget megállapító végzés után esedékessé váló kötelezettségeket rendező kifizetések és egyéb cselekmények esetében, kivéve, ha a kötelezettségeket biztosítékok fedezik, amely esetben a vélelem lehetővé teszi az ennek ellenkezőjének bizonyítását; b) az anyagi hátrány vélelme három esetben megdönthető: (i) a vagyontárgyaknak a fizetésképtelen adóssal különleges kapcsolatban álló személyek részére teljesített kifizetés ellenében történő elidegenítése, (ii) valamely tulajdonnak előzetesen fennálló kötelezettségek vagy korábbi kötelezettségek helyébe lépő új kötelezettségek érdekében alapított terhek esetében, és (iii) biztosítékokkal fedezett és a fizetésképtelenséget megállapító végzés után esedékessé váló kötelezettségeket rendező kifizetések és egyéb cselekmények.

(C) Az eljárás

A megsemmisítési kereset fizetésképtelenségi eljárásban való megindításának joga a vagyonfelügyelőt illeti meg. A hitelezőknek a vagyonfelügyelő inaktivitásával szembeni védelme érdekében ugyanakkor a törvény kiegészítő vagy másodlagos keresetelési jogot biztosít azon hitelezők számára, akik írásban felszólították a vagyonfelügyelőt a megsemmisítési kereset benyújtására, és a kérelem időpontjától számított két hónapon belül a vagyonfelügyelő a keresetet nem nyújtotta be. A törvény arra irányuló szabályokat tartalmaz, hogy a vagyonfelügyelők hatékonyan lássák el az annak biztosítására szolgáló feladatukat, hogy az eljárás alá vont vagyon elidegenítésére ne kerüljön sor. A refinanszírozási megállapodások tekintetében a keresetelési jog kizárólag a vagyonfelügyelőt illeti meg, kizárva ezzel a másodlagos keresetelési jogot.

A refinanszírozási megállapodások védelme érdekében a legutóbbi jogszabályi módosítások különös szabályokat vezettek be, amelyek olyan védelmi mechanizmust határoztak meg, amely e (meghatározott körülmények között jóváhagyott) megállapodásokat ellenállóvá teszi a megsemmisítési keresetekkel szemben (71bis. cikk).

Utolsó frissítés: 29/03/2019

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata nemrég módosult. Az Ön által

kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítónk.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható.

Fizetésképtelenség - Franciaország

1 Ki ellen indítható fizetésképtelenségi eljárás?

Bármely kereskedelmi vagy kézműipari tevékenységet folytató személy, mezőgazdasági termelő, bármely önfoglalkoztatói tevékenységet folytató természetes személy, ideértve a jogszabály, jogi eszköz vagy védett cím által szabályozott szabad foglalkozások végzőit, és bármely magánjogi jogalany állhat védintézkedés (*procédure de sauvegarde*), reorganizációs eljárás (*procédure de redressement judiciaire*) vagy felszámolási eljárás (*procédure de liquidation judiciaire*) alatt.

Az „egyéni vállalkozónak” minősülő önfoglalkoztató személy is lehet a fizetésképtelenségi eljárás kezdeményezésének lehetőségével.

Kizárólag gazdasági tevékenységet folytató személyek kezdeményezhetnek védintézkedési eljárást. A reorganizációs vagy felszámolási eljárás alá vont személy esetében elképzelhető, hogy az eljárás megindításakor már nem végez gazdasági tevékenységet.

A fizetésképtelenségi eljárás alá vonható magánjogi jogalanyok körébe tartoznak a kereskedelmi társaságok, a nem gazdasági célú társaságok, a gazdasági egyesületek, az egyesületek, a szakszervezetek, a szakmai és kereskedelmi szövetségek és az üzemi tanácsok.

A jogi személyiséggel nem rendelkező magánjogi csoportosulások – úgymint a közös vállalkozások vagy a bejegyzés alatt álló vállalkozások – nem indíthatnak fizetésképtelenségi eljárást.

A közjog által szabályozott jogi személyek szintén ki vannak zárva ebből a körből.

Gyorsított védintézkedési és gyorsított pénzügyi védintézkedési eljárások

Az adósnak lehetősége van gyorsított védintézkedési eljárás (*procédure de sauvegarde accélérée*) vagy gyorsított pénzügyi védintézkedési eljárás (*procédure de sauvegarde financière accélérée*) kérelmezésére, amennyiben beszámolóját könyvvizsgáló hitelesítette, vagy azt könyvelő készítette, és ha több mint 20 munkavállalót foglalkoztat, vagy az adó nélkül számított árbevétele meghaladja a 3 millió eurót, vagy mérlegfőösszege meghaladja az 1,5 millió eurót. A gyorsított védintézkedési és gyorsított pénzügyi védintézkedési eljárások a konszolidált éves beszámolót készítő adósok számára is rendelkezésre állnak.

2 Mik a fizetésképtelenségi eljárás megindításának feltételei?

Védintézkedési eljárás indul, ha az adós megoldhatatlan nehézségekkel küzd, de a kifizetéseit még nem szüntette be.

Reorganizációs eljárás indul, ha az adós az esedékes kötelezettségeit nem képes a rendelkezésre álló erőforrásaival teljesíteni, és a kifizetéseit is beszüntette.

A reorganizáció célja az üzleti tevékenység és a munkahelyek fenntartása, valamint a kötelezettségek teljesítése. Az ügyvezető a kifizetések beszüntetését követő 45 napon belül köteles kérelmezni ezen eljárás megindítását.

Felszámolási eljárás indul, ha a vállalkozás beszüntette kifizetéseit, és a reorganizációs eljárás megindítása nyilvánvalóan lehetetlen.

Kizárólag az adós jogosult a védintézkedési eljárás megindítását kérelmezni.

Ezzel szemben a reorganizációs és felszámolási eljárás megindítását nemcsak az adós, hanem valamely hitelező és az ügyész is kérelmezheti azzal a feltétellel, hogy nincs folyamatban egyeztetési eljárás (*procédure de conciliation* – a fizetésképtelenségi eljárást megelőző egyeztetési eljárás).

A fizetésképtelenségi eljárást megindító határozatok meghozataluk napján nulla órákor lépnek hatályba.

Az eljárást megindító határozatot a hatálybalépésének napját követő nyolc napon belül megküldik az adósnak és közlik a fizetésképtelenségi szakértőkkel és az ügyésséggel, ideértve azoknak a tagállamoknak a szerveit is, amelyekben az adós telephellyel rendelkezik.

A határozat mindenkiel szemben azonnal hatályos.

A meghozatalától számított tizenöt napon belül az eljárást megindító határozatot bejegyzik a kereskedelmi cégnyilvántartásba, a cégjegyzékbe vagy a körzeti bíróság által vezetett más külön nyilvántartásba.

A határozat kivonatát bejegyzik a Bodaccba (polgári és kereskedelmi közlemények hivatalos jegyzéke) és a jogi nyilatkozatoknak az adós bejegyzett székhelye vagy üzleti címe szerinti jegyzékébe.

Gyorsított védintézkedési és gyorsított pénzügyi védintézkedési eljárások

Gyorsított védintézkedési és gyorsított pénzügyi védintézkedési eljárások is léteznek.

A gyorsított védintézkedési eljárást azok az egyeztetési eljárásban részt vevő adósok kezdeményezhetik, akik bizonyítják, hogy kidolgoztak egy az üzleti tevékenység folytatását biztosító tervet.

Az a tény, hogy az adós a kifizetéseit beszüntette, nem zárja ki a gyorsított védintézkedési eljárás kezdeményezését, amennyiben ez a helyzet az egyeztetési eljárás megindítására irányuló kérelmet megelőző 45 napon belül állt be.

A gyorsított pénzügyi védintézkedési eljárás megindításának feltételei megegyeznek a gyorsított védintézkedési eljárás megindításának feltételeivel, emellett az adós számlájának tanúsítaniuk kell, hogy tartozásai lehetővé teszik, hogy kizárólag a hitelintézeti választmány tagjainak minősülő hitelezők fogadják el tervezetét.

3 Mely a vagyontárgyak képezik a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét? Miként kezelik az adós által a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően szerzett vagy rá háramló vagyontárgyakat?

A fizetésképtelenségi eljárások az adós teljes vagyonát érintik.

Amennyiben az adós egyéni vállalkozó, személyes vagyona is érintett.

Ugyanakkor a kereskedelmi, ipari, kézműipari vagy mezőgazdasági tevékenységet folytató vagy szabad foglalkozást végző egyéni vállalkozó állandó lakóhelyét a törvény kizárja a hitelintézetek által lefoglalható vagyon köréből.

Más beépített vagy beépítetlen, nem üzleti célokat szolgáló ingatlan is a nyilatkozatban lefoglalás alól kivont vagyon körébe tartozhat. E nyilatkozat – amelyet közjegyzővel kell hitelesíttetni és közzé kell tenni – kizárólag azon hitelintézetekkel szemben hatályos, amelyek követelése a közzétételt követően merül fel.

Az adós állandó lakóhelyének a hitelintézetek által lefoglalható vagyontárgyak köréből történő kizárása az adós és családja védelmét szolgálja.

4 Milyen jogok illetik meg az adóst, illetve a fizetésképtelenségi szakértőt?

Az adós saját tulajdona feletti rendelkezési jogának megszűnése

Védintézkedés és reorganizáció

Védintézkedési vagy reorganizációs eljárás megindítása esetén az adós továbbra is birtokon belül marad és irányítja vállalkozását.

Védintézkedési eljárásban a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő felügyeli és segíti az adóst üzletvitelében a bíróság által meghatározott felhatalmazás keretein belül.

Reorganizációs eljárásban a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő (*administrateur judiciaire*) segíti az adóst üzletvitelében, vagy az adós helyett – részben vagy egészben – maga végzi azt.

Felszámolási eljárás

Felszámolási eljárásban az adóst megfosztják a vagyona kezelésének és a vagyona feletti rendelkezés jogától. Az üzleti vagyon tekintetében a felszámolóbiztos (*liquidateur*) gyakorolja jogait és végzi tevékenységeit. A felszámolóbiztos így átveszi a vagyona kezelését.

Fizetésképtelenségi szakértők

A fizetésképtelenségi szakértők a bíróság által kijelölt képviselők, akik az ügyészség felügyelete alatt állnak, és szabályozott szakmákhoz tartoznak.

E szakértőknek nemzeti nyilvántartásokba bejegyzett szakembereknek kell lenniük, és szigorú alkalmassági és etikai követelményeknek kell megfelelniük.

Az említett nyilvántartásokban nem szereplő, de az ügy szempontjából kimagasló szakmai gyakorlattal vagy képesítéssel rendelkező személyeket szintén ki lehet jelölni.

A fizetésképtelenségi szakértőket a bíróság az eljárás megindulásakor jelöli ki.

A fizetésképtelenségi szakértők polgári jogi felelősséggel tartoznak a rendes törvények szerint.

A szakértők díját rendeletben rögzített skálák alapján határozzák meg; e skálák szerinti díjazásukat a bíróság az adósra terheli.

A fizetésképtelenségi szakértők és az adós jogai

A bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő

Főszabály szerint a védintézkedési vagy reorganizációs eljárást megindító bíróság vagyonfelügyelőt jelöl ki, akinek személyére a védintézkedési eljárásban az adós vagy az ügyészség javaslatot tehet.

Nem kötelező vagyonfelügyelőt kijelölni, ha az adós kevesebb mint 20 munkavállalót foglalkoztat, és az adó nélkül számított árbevétele nem éri el a 3 millió eurót.

Gyorsított védintézkedési és gyorsított pénzügyi védintézkedési eljárásban minden esetben kötelező vagyonfelügyelőt kijelölni.

Védintézkedési eljárásban a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő felügyeli és segíti az adóst üzletvitelében a bíróság által meghatározott felhatalmazás keretein belül.

Reorganizációs eljárásban a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő segíti az adóst üzletvitelében, vagy az adós helyett – részben vagy egészben – maga végzi azt.

A bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő köteles minden szükséges intézkedést meghozni vagy az adóssal meghozatni a vállalkozás adósaival szembeni védelme és a termelési kapacitás fenntartása érdekében.

A bíróság által kijelölt vagyonfelügyelőnek különös jogai is vannak, például aláírási joga van a csekk kibocsátástól eltiltott adós bankszámlái tekintetében, a hatályos szerződések fenntartását kérheti, és végrehajthatja a szükséges létszámcsoökkentéseket.

A bíróság által kijelölt végelszámoló

Kollektív eljárás esetén a bíróság köteles végelszámolót (*mandataire judiciaire*) kijelölni.

A végelszámoló feladata a hitelezők és közös érdekeik képviselete.

Ő állítja össze a bejelentett követelések nyilvántartását – ideértve a munkabérrre vonatkozó követeléseket –, és javaslatot tesz azok elfogadására, elutasítására vagy a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság elé terjesztésére, majd megküldi e nyilvántartást a csődbírónak.

A felszámolóbiztos

A bíróság a felszámolást elrendelő végzésben felszámolóbiztost jelöl ki.

A felszámolóbiztos ellenőrzi a követeléseket, és intézkedik az adós vagyonának értékesítése iránt annak érdekében, hogy a fennmaradó vagyon felosztható legyen a hitelezők között.

Végrehajtja a létszámcsökkentéseket, és dönthet a hatályos szerződések fenntartásáról.

A vagyonkezelési jogától megfosztott adóst képviseli, és e minőségében a felszámolási eljárás során gyakorolja jogainak többségét, és megteszi a vagyont érintő intézkedések többségét. Nem gyakorolhatja azonban az adós nem pénzügyi jellegű jogait.

5 Milyen feltételek alapján lehet beszámításokat igényelni?

A beszámítás a kölcsönös követelések alacsonyabb követelés mértékéig történő törlése.

Beszámítani kizárólag két személy egymás közötti kölcsönös és egynemű követelését és tartozását lehet.

A beszámítás követelésekben így kétoldalú kifizetés történik kölcsönös követelések között.

Főszabály szerint az adós nem teljesíthet semmilyen követelést, amely a védintézkedési vagy reorganizációs eljárást megindító határozat előtt született.

Ezzel szemben a határozatot megelőző követelések teljesítésének tilalma nem vonatkozik a beszámításra kerülő kapcsolt követelésekre. Az azonos szerződés teljesítéséből vagy nemteljesítéséből keletkező vagy eredő kölcsönös követelések kapcsolt követeléseknek minősülnek.

Amennyiben az eljárást megindító határozatot követően keletkezik a korábbi követeléshez kapcsolódó követelés, e követelés teljesíthető az előző követelés beszámításával, ha az utóbbit bejelentették.

A kölcsönös követelések akkor minősülnek kapcsoltak, ha azonos szerződés vagy szerződés csoport teljesítéséből vagy nemteljesítéséből keletkeznek vagy erednek.

6 Milyen hatást gyakorol a fizetéseképtelenségi eljárás azokra a hatályos szerződésekre, amelyekben az adós szerződő fél?

A hatályos szerződések fenntartására irányuló eljárás

A fizetéseképtelenségi eljárások megindítása nem kérdőjelezi meg azonnal az adós és a vele szerződött felek (beszállítók, vevők) között létrejött szerződések létét.

Hatályos szerződések az érvényes és az eljárás megindításakor folyamatban lévő szerződések, az olyan szerződések, amelyek teljesítése folyamatosan történik, amelyek a megindítás napján még nem vették hatályukat, vagy az olyan szerződések, amelyeket azonnal teljesíteni kell, és amelyeket még nem teljesítettek, de már megkötésre kerültek.

A hatályos szerződések szerződő felei elsőbbséget élveznek, és megelőzik a többi hitelezőt a kielégítési rangsorban.

Védintézkedés és reorganizáció

A szerződés *a priori* automatikusan fennmarad; a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelőnek a közrend alapján lehetősége van azon szerződések fenntartásának kérelmezésére, amelyek alapján számára átadott termékek vagy nyújtott szolgáltatások kifizetésére kerül sor.

Bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő hiányában az adósnak lehetősége van a bíróság által kijelölt végelszámoló beleegyezését követően a hatályos szerződések teljesítését kérni.

A fenntartott szerződést a szokásos módon, a szerződésben foglaltaknak megfelelően kell teljesíteni.

A bíróság által kijelölt vagyonfelügyelőnek lehetősége van a szerződések felmondására az adós várható nemteljesítésére hivatkozva, amennyiben bizonyítja, hogy nem állnak rendelkezésére megfelelő anyagi eszközök a kötelezettségek teljesítéséhez.

A hatályos szerződés a jogszabály erejénél fogva megszűnik, ha a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő egy hónapon belül nem kéri kifejezetten annak teljesítését.

Ugyanez érvényes a fizetés elmaradása és a szerződő fél szerződéses kapcsolatok fenntartására irányuló beleegyezésének hiánya esetén.

A bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő kérelmezheti a csődbírótól, hogy mondja ki a hatályos szerződés megszüntetését, ha a megszüntetés az adós védelme és fizetőképességének helyreállítása érdekében szükséges, azzal a feltétellel, hogy az nem sérti túlzottan a szerződő fél érdekeit.

Felszámolási eljárás

Főszabály szerint minden hatályos szerződés továbbra is hatályban marad.

Kizárólag a felszámolóbiztos jogosult a hatályos szerződések teljesítését kérni az adósnak ígért termékek vagy szolgáltatások juttatásával.

A hatályos szerződés a jogszabály erejénél fogva megszűnik, ha a felszámolóbiztos egy hónapon belül nem kéri kifejezetten annak teljesítését.

Ugyanez érvényes, ha az adós teljesítése valamilyen pénzösszeg kifizetésében áll, azon a napon, amelyen a szerződő fél tudomást szerez a felszámolóbiztos szerződést felmondó döntéséről, valamint a kifizetés elmaradása esetén.

A felszámolóbiztosnak lehetősége van a szerződések felmondására is az adós várható nemteljesítésére hivatkozva, amennyiben bizonyítja, hogy nem állnak rendelkezésére megfelelő anyagi eszközök a kötelezettségek teljesítéséhez.

Amennyiben a teljesítés nem valamilyen pénzösszeg kifizetésében áll, a felszámolóbiztos azt is kérelmezheti a csődbírótól, hogy mondja ki a szerződés megszüntetését, ha a megszüntetés a felszámolási műveletek érdekében szükséges, és az nem sérti túlzottan a szerződő fél érdekeit.

Hatályos szerződések átruházása

Reorganizációs eljárás során, amennyiben a reorganizációs terv az üzlet harmadik félre történő átruházását írja elő, a bíróság elrendelheti az üzlet szempontjából hasznos szerződések (lízing, beszerzési szerződés, franchise-megállapodás, bérlet, működési engedély) átruházását.

7 Milyen hatást gyakorol a fizetéseképtelenségi eljárás az egyes hitelezők által indított eljárásokra (a folyamatban lévő peres eljárások kivételével)?

Fizetéseképtelenségi eljárások esetén a hitelezők kizárólag a fizetéseképtelenségi eljárásban érvényesíthetik jogukat az adóssal szemben; nem indíthatnak kifizetésre irányuló egyedi kereseteket az adóssal szemben.

A felszámolási eljárást vagyoni fedezet hiánya miatt lezáró határozat nem jár a hitelezőknek az adóssal szemben egyedi eljárás megindításához való jogának feléledésével.

E szabály alól kivételt képeznek az alábbi esetek:

– a felszámolási eljárás alatt öröklés útján szerzett javakra vonatkozó eljárások;

– a követelés olyan bűncselekményből származik, amelyre vonatkozóan az adós bűnössége már megállapítást nyert, vagy az a hitelező személyes jogaihoz kapcsolódik;

– a követelés szociális védelmi ügynökségek sérelmére elkövetett csalárd tevékenységből ered. A követelés csalárd eredetét bírósági döntéssel vagy társadalombiztosítási szerv által megállapított bírsággal lehet bizonyítani.

A hitelezők egyedi eljárás megindítására irányuló joga feléled továbbá az alábbi esetekben:

– az adóst magáncsőd alatt állónak nyilvánítják;

– az adóst csalárd csőd miatt bűnösnek nyilvánítják;

– az adós vagy az általa irányított jogi személy ellen bármely eszközére vonatkozóan az eljárás megindítását megelőző öt évben a felszámolási eljárást vagyoni fedezet hiánya miatt szüntették meg, és az adós a megelőző öt évben tartozásátvállalásban részesült;

– az eljárást a fizetésképtelenségi eljárásról szóló, 2000. május 29-i 1346/2000/EK tanácsi rendelet 3. cikkének (2) bekezdése alapján területi eljárásként indították meg.

Emellett egy vagy több hitelezővel szembeni család esetén a bíróság bármely hitelező számára engedélyezi, hogy egyedi eljárást folytasson. A bíróság az eljárás lezárásakor, az adós, a felszámolóbiztos és a felügyelők meghallgatása vagy jogszerű beidézése után hoz döntést. Ezt követően bármelyik érdekelt fél kérésére dönthet, ugyanezen feltételek mellett.

8 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás a fizetésképtelenségi eljárás megindításának pillanatában folyamatban lévő peres eljárások lefolytatására?

A fizetésképtelenségi eljárást megindító határozat felfüggeszti vagy kizárja az adós elleni egyéb, pénzfizetésre vagy pénzfizetés elmaradása alapján szerződés megszüntetésére irányuló eljárásokat.

A végrehajtási eljárások és biztosítási intézkedések szintén felfüggesztésre kerülnek.

A hitelezők által a kollektív eljárás megindítása előtt kezdeményezett eljárások szintén felfüggesztésre kerülnek vagy félbeszakadnak.

Ez vonatkozik minden korábbi hitelezőre, függetlenül attól, hogy követelésük biztosított-e.

Az eljárások felfüggesztése és kizárása minden fizetésképtelenségi eljárásban alkalmazandó.

A folyamatban lévő eljárások felfüggesztésre kerülnek, amíg a felperes hitelező be nem jelenti követelését.

Ezt követően a jogszabály erejénél fogva folytatódnak, de kizárólag a követelés ellenőrzésére és összegének meghatározására irányulnak, nem pedig az adós marasztalására.

A fentiekől eltérő egyéb perek és végrehajtási eljárások az adós megfigyelésének időszakában tovább folynak azt követően, hogy a bíróság által kijelölt végelszámoló és a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő megjelöli feladataikat az adós segítése és képviselők kapcsán, vagy kezdeményezik az eljárások folytatását.

9 Mik a hitelezők fizetésképtelenségi eljárásban való részvételének fő jellemzői?

Védintézkedési és reorganizációs eljárás

A védintézkedési terv kidolgozása során a hitelezőket is meghallgatják a fizetések feltételei és a tartozások átvállalása tekintetében.

A javaslatokat a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő továbbítja a hitelezőket képviselő, bíróság által kijelölt végelszámoló felé.

A bíróság által kijelölt végelszámoló – egyénileg vagy kollektíven – minden követelést bejelentő hitelezőtől beszerzi az egyetértést.

A bíróság által kijelölt végelszámoló nem köteles egyeztetni azon hitelezőkkel, akik tekintetében a tervezet a kifizetés feltételeire vonatkozóan nem tartalmaz módosítást, vagy teljes pénzbeli kielégítést tartalmaz, amennyiben a tervezet elfogadásra vagy a követelés elfogadásra kerül.

A hitelezői választmány

Ha az adós munkavállalóinak száma meghaladja a 150 főt, árbevétele pedig a 20 millió eurót, hitelezői választmányt kell felállítani, amely véleményezi a tartozások rendezésére irányuló terv tervezetét.

A hitelezői választmányok kategóriánként külön ülésre hívják össze a hitelezőket annak érdekében, hogy javaslatokat tegyenek számukra, amelyeket megvitathatnak, és amelyekről többségi döntést hoznak, vagyis a kisebbségnek alá kell vetnie magát a többség döntésének.

A hitelintézeti választmány a pénzügyi vállalkozásokat, valamint a hitelintézeteket és kapcsolódó szervezeteket, míg a kereskedelmi hitelezői választmány a fő beszállítókat és szolgáltatókat foglalja magában. Amennyiben vannak kötvénytulajdonosok, összehívják a Franciaországban vagy külföldön kibocsátott kötvényekkel rendelkező hitelezők általános gyűlését, ahol a hitelezői választmányok által elfogadott tervezetet vitatják meg.

A bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő köteles kikérni a hitelezői választmány véleményét a tervezettel kapcsolatban, és annak a bíróság döntését megelőzően jóvá kell hagynia a tervet.

Hitelezői választmány működése esetén a választmányba tartozó minden hitelező módosítási javaslatot tehet az adós által benyújtott tervezettel kapcsolatban.

A tervezet így vagy az adóstól, reorganizációs eljárás esetén – az adós jóváhagyásával – a vagyonfelügyelőtől, vagy az ilyen választmányokba tartozó hitelezőktől származik. A választmányok által elfogadott tervet és, amennyiben az eltér, az adós vagy a vagyonfelügyelő által támogatott tervet ezt követően – párhuzamosan is – benyújthatják a bíróság felé.

Gyorsított védintézkedési eljárás

Gyorsított védintézkedési eljárás megindítása esetén kötelező felállítani a hitelező választmányokat – a hitelintézeti választmányt és a kereskedelmi hitelezői választmányt –, és adott esetben össze kell hívni a kötvénytulajdonosok általános gyűlését.

A választmányokba nem tartozó hitelezők véleményét külön kéri ki.

Gyorsított pénzügyi védintézkedési eljárás

Gyorsított pénzügyi védintézkedési eljárás indításakor csak a hitelintézeti választmányt kell felállítani, és adott esetben össze kell hívni a kötvénytulajdonosok általános gyűlését.

10 Mi módon használhatja vagy értékesítheti a fizetésképtelenségi szakértő a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét képező vagyontárgyakat?

11 Mely követelések terjeszthetők elő az adósnak a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonával szemben és miként kezelendők a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően keletkező követelések?

Minden az eljárást megindító határozat előtt keletkezett követelést be kell jelenteni, természetétől és jellegétől függetlenül: kereskedelmi, polgári, közigazgatási (államkincstár, szociális jóléti és társadalombiztosítási intézmények) vagy büntetőjogi (bírságok). Nem számít, hogy a követelés nem biztosított vagy elsőbbségi, lejárt vagy le nem járt, biztos vagy feltételes.

Az eljárást megindító határozatot követően jogszerűen keletkező, az eljárás lefolytatásához kapcsolódó vagy az adós üzleti tevékenységét szolgáló termékértékesítés vagy szolgáltatásnyújtás ellenértékére irányuló követeléseket lejárattukkor ki kell elégtíteni.

12 Mik a követelések előterjesztésének, igazolásának és elfogadásának szabályai?

Minden hitelező, akinek követelése az eljárást megindító határozatot megelőzően keletkezett, köteles követelését bejelenteni, védintézkedési és reorganizációs eljárás esetén a bíróság által kijelölt végelszámoló, felszámolás esetén a felszámolóbiztos felé.

A bejelentés határideje az eljárást megindító határozat kihirdetésétől számított két hónap.

Az adós azonos feltételek mellett maga is bejelentheti valamely hitelezője követelését.

A bejelentés bizonyos esetben vonatkozhat az eljárást megindító határozatot követően keletkezett követelésre is, például olyan követelésre, amely nem részesül az üzemvitel számára előnyös követeléseknek biztosított kifizetési elsőbbségben, vagy amely az eljárási követelményekhez kapcsolódik.

A bejelentett követelésnek tartalmaznia kell a lejárt vagy lejárási követelés összegét, lejáratát idejét, az elsőbbség vagy fennálló biztosíték jellegét és a kamat számításának módját.

A követelés bejelentésének nincsenek formai követelményei. A bejelentésnek önmagában, egyértelműen tartalmaznia kell a hitelezőnek a tartozás kifizetésének igénylésére, a követelések nyilvántartásába való felvételére és az eljárásban való részvételre irányuló szándékát.

Az adós észrevételeit követően a bíróság által kijelölt végelszámoló készíti el a bejelentett követelések nyilvántartását, és tesz javaslatot a követelések elfogadására, elutasítására vagy a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság elé terjesztésére.

E nyilvántartást megküldik a csődbírónak, és arról tájékoztatják a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelőt.

A követelés elfogadása vagy elutasítása előtt a csődbíró meggyőződik annak fennállásáról, összegéről és természetéről a bejelentést tevő által benyújtott bizonyítékok és – adott esetben – a meghallgatott felek és a bíróság által kijelölt végelszámoló által előadottak alapján.

Azon hitelezőket, akik határidőn belül nem jelentették be követeléseiket, kizárják, és így nem részesülhetnek kifizetésben vagy a követelések felosztásában a terv elfogadása vagy az adós vagyonának értékesítése esetén, kivéve, ha kérelmükre a csődbíró megszünteti e kizárást.

A kizárás megszüntetése esetén kérelmüket követően kifizetésben részesülhetnek.

Gyorsított védintézkedési és gyorsított pénzügyi védintézkedési eljárások

Az adós állítja össze az egyeztetési eljárásban részt vett hitelezők követeléseinek nyilvántartását, amelyet közzé kell tenni. A jegyzéket az adós könyvvizsgálója hitelesíti, és az benyújtásra kerül a bíróság hivatalához.

A bíróság által kijelölt végelszámoló megküldi a hitelezőknek a nyilvántartás saját követelésükre vonatkozó kivonatát.

13 Mik a vagyon értékesítéséből származó bevétel elosztásának szabályai? Miként rangsorolják a követeléseket és a hitelezők jogait?

Az elsőbbségi hitelező az adós elleni kollektív eljárás megindítása esetén olyan kedvezményben részesül, amely alapján adósa többi, nem biztosított hitelezőjével szemben elsőbbség illeti meg a kifizetések során.

A hitelező elsőbbségi hitelezőnek minősülhet, amennyiben

– olyan biztosítékkal rendelkezik, amely az adóstól vagy bírósági határozatból származik, vagy

– az elsőbbségi jog őt jogállásából fakadóan, törvény erejénél fogva megilleti.

Az elsőbbségi hitelezők nem azonos jogállásúak. Amennyiben több elsőbbségi hitelező joga versenyzik egymással, őket a törvény szerinti sorrendben illeti meg kielégítés, de ez minden esetben megelőzi a többi, nem biztosított hitelezőt.

A nem biztosított hitelezők az adós elsőbbségi hitelezők kielégítését követően fennmaradó vagyonából részesülnek kifizetésben. A felosztás arányosan történik.

Az elsőbbségek rangsora

Védintézkedési és reorganizációs eljárás

Az ingatlan értékesítéséből származó bevételt a hitelezők között az alábbi sorrendben kell felosztani:

a munkabérrre vonatkozó követelések „rendkívüli elsőbbsége”: az eljárást megindító határozatot megelőző utolsó 60 munkával töltött nap bérének kifizetése; az eljárást megindító határozatot követően keletkező eljárási díjak, amelyek az eljárás megfelelő lefolytatását szolgálják: a biztosítással, a vagyon értékesítésével és a befolyt összegek hitelezők közötti megosztásával kapcsolatos költségek (leltározási és közzétételi költségek, a bíróság által kijelölt képviselők díjazása stb.);

az egyeztetés során nyert elsőbbséggel garantált követelések: azon hitelezők előnyben részesítése, akik az üzlet folytatása és fenntartása érdekében pénzt fektettek be, vagy termékeket vagy szolgáltatásokat nyújtottak;

az eljárást megindító határozatot követően elsőbbséget kapó követelések: az eljárás lefolytatására vagy az üzlet átmeneti fenntartására vonatkozó feltételek betartása következtében született követelések, vagy az üzlet fenntartása érdekében termékek vagy szolgáltatások nyújtásából fakadó követelések, vagy a felszámoló által fenntartott hatályos szerződés teljesítéséből eredő követelések, vagy a természetes személy adós mindennapi szükségleteire vonatkozó követelések;

a munkavállalók általános elsőbbsége által garantált követelések: az eljárást megindító határozatot megelőző hat munkával töltött hónap bérének kifizetése; különös elsőbbség vagy jelzáloghitel által garantált követelések;

nem biztosított követelések.

Az ingóságok értékesítéséből származó bevételt a hitelezők között az alábbi sorrendben kell felosztani:

zálogjoggal biztosított ingóságokat terhelő különösen biztosított követelések;

a munkabérrre vonatkozó követelések „rendkívüli elsőbbsége”: az eljárást megindító határozatot megelőző utolsó 60 munkával töltött nap bérének kifizetése; az eljárást megindító határozatot követően keletkező eljárási díjak, amelyek az eljárás megfelelő lefolytatását szolgálják: a biztosítással, a vagyon értékesítésével és a befolyt összegek hitelezők közötti megosztásával kapcsolatos költségek (leltározási és közzétételi költségek, a bíróság által kijelölt képviselők díjazása stb.);

az egyeztetés során nyert elsőbbséggel garantált követelések: azon hitelezők előnyben részesítése, akik az üzlet folytatása és fenntartása érdekében pénzt fektettek be, vagy termékeket vagy szolgáltatásokat nyújtottak;

az eljárást megindító határozatot követően elsőbbséget kapó követelések: az eljárás lefolytatására vagy az üzlet átmeneti fenntartására vonatkozó feltételek betartása következtében született követelések, vagy az üzlet fenntartása érdekében termékek vagy szolgáltatások nyújtásából fakadó követelések, vagy a felszámoló által fenntartott hatályos szerződés teljesítéséből eredő követelések, vagy a természetes személy adós mindennapi szükségleteire vonatkozó követelések;

az államkincstár elsőbbsége;

zálogjoggal nem biztosított ingóságokat terhelő különösen biztosított követelések;

egyéb biztosítékkal biztosított ingóságokra vonatkozó követelések;

nem biztosított követelések.

Felszámolási eljárás

Az ingatlan értékesítéséből származó bevételt a hitelezők között az alábbi sorrendben kell felosztani:

a munkabérrre vonatkozó követelések „rendkívüli elsőbbsége”: az eljárást megindító határozatot megelőző utolsó 60 munkával töltött nap bérének kifizetése; az eljárást megindító határozatot követően keletkező eljárási díjak, amelyek az eljárás megfelelő lefolytatását szolgálják: leltározási és közzétételi költségek, a bíróság által kijelölt képviselők díjazása;

az egyeztetés során nyert elsőbbséggel garantált követelések: azon hitelezők előnyben részesítése, akik az üzlet folytatása és fenntartása érdekében pénzt fektettek be, vagy termékeket vagy szolgáltatásokat nyújtottak;

ingatlanokat terhelő különösen biztosított követelések;

az eljárást megindító határozatot követően elsőbbséget kapó követelések: az eljárás lefolytatására vagy az üzlet átmeneti fenntartására vonatkozó feltételek betartása következtében született követelések, vagy az üzlet fenntartása érdekében termékek vagy szolgáltatások nyújtásából fakadó követelések, vagy a felszámoló által fenntartott hatályos szerződés teljesítéséből eredő követelések, vagy a természetes személy adós mindennapi szükségleteire vonatkozó követelések;

nem biztosított követelések.

Az ingóságok értékesítéséből származó bevételt a hitelezők között az alábbi sorrendben kell felosztani:

zálogjoggal biztosított ingóságokat terhelő különösen biztosított követelések;

a munkabérrre vonatkozó követelések „rendkívüli elsőbbsége”: az eljárást megindító határozatot megelőző utolsó 60 munkával töltött nap bérének kifizetése; az eljárást megindító határozatot követően keletkező eljárási díjak, amelyek az eljárás megfelelő lefolytatását szolgálják: leltározási és közzétételi költségek, a bíróság által kijelölt képviselők díjazása;

az egyeztetés során nyert elsőbbséggel garantált követelések;

az eljárást megindító határozatot követően elsőbbséget kapó követelések: az eljárás lefolytatására vagy az üzlet átmeneti fenntartására vonatkozó feltételek betartása következtében született követelések, vagy az üzlet fenntartása érdekében termékek vagy szolgáltatások nyújtásából fakadó követelések, vagy a felszámoló által fenntartott hatályos szerződés teljesítéséből eredő követelések, vagy a természetes személy adós mindennapi szükségleteire vonatkozó követelések;

jelzáloggal terhelt termékek vagy záloggal terhelt gépek vagy berendezések által biztosított követelések;

az államkincstár elsőbbsége;

zálogjoggal nem biztosított ingóságokat terhelő különösen biztosított követelések;

más, általános, ingóságokra vonatkozó elsőbbségek (a polgári törvénykönyv [*Code Civil*] 2331. cikke) és a bérek általános elsőbbsége;

nem biztosított követelések.

14 Mik a fizetésképtelenségi eljárás – különösen egyezség által történő – befejezésének feltételei és joghatásai?

Védintézkedési és reorganizációs eljárás

A védintézkedési és a reorganizációs eljárást az üzlet megmentése, az üzleti tevékenység és a munkahelyek fenntartása és a tartozások tervszerű megfizetése érdekében vezették be. Védintézkedési vagy reorganizációs tervet csak az alábbi feltételek teljesülése esetén lehet elfogadni.

Amennyiben az üzlet megmentésére reális lehetőség van, védintézkedési eljárás esetén az adós, reorganizációs eljárás esetén a vagyonfelügyelő készíti el a tervezetet. A tervezet három részből áll:

– gazdasági és pénzügyi rész, amely a működtetési lehetőségek és módszerek, a piaci viszonyok és a rendelkezésre álló pénzügyi eszközök alapján meghatározza az üzlet helyreállításának lehetőségét;

– a tartozások törlesztése általános feltételeinek és a végrehajtás biztosítása érdekében a vállalat vezetője által adandó biztosítékok meghatározása;

– szociális rész, amely a foglalkoztatás és a szociális körülmények várható kimenetelét és szintjét írja le és indokolja meg, az üzlet folytatásának függvényében. Amennyiben a tervezet lehetővé teszi a gazdasági okokból történő létszámcsökkentést, úgy felülvizsgálja a már megtett lépéseket, és meghatározza a jövőbeli intézkedéseket a veszélyeztetett munkahelyű munkavállalók újraalkalmazásának és kompenzálásának elősegítése érdekében.

A tervezet összefoglalja az annak végrehajtásáért felelős személyek összes, az üzlet helyreállítása érdekében szükséges kötelezettségvállalását.

A bíróság ezt követően dönt az adós vagy valamely hitelező által elé terjesztett tervezetről.

A védintézkedési, reorganizációs vagy értékesítési terv elfogadása bírósági döntés. Ha hitelezői választmányt hoztak létre, a tervnek szerződési jellege is van.

A terv időtartama legfeljebb tíz év, mezőgazdasági termelők esetében tizenöt év.

A bíróság vagyonfelügyelőt vagy végelszámolót jelöl ki annak érdekében, hogy ezen időszakban felügyelje a végrehajtást.

A terv elfogadásával lezárul a megfigyelési időszak. Az adós újból rendelkezhet a vagyona felett és újból irányíthatja vállalkozását a bíróság által a tervben meghatározott keretek között.

Az adós köteles a tervben szereplő minden rendelkezésnek eleget tenni.

Amennyiben ezt nem teszi meg, kötelezettségeinek elmulasztása vagy a védintézkedési vagy reorganizációs terv végrehajtása során a kifizetések elmaradása esetén az adós a terv hatályon kívül helyezését és az eljárás folytatását kockáztatja.

Felszámolási eljárássá alakulás

A védintézkedési vagy reorganizációs határozattal megindított megfigyelési szakasz alatt vagy annak végén rendelhető el a felszámolás.

A bíróság köteles a felszámolást elrendelni, amint nyilvánvalóvá válik, hogy a vállalkozás helyreállítására nincs lehetőség, vagy amennyiben a reorganizációs eljárás során nem sikerül értékesítési tervet elfogadni.

A természetes személy adós kötelezettségeinek megszűnése felszámolás esetén

Az adós felfüggesztése a felszámolás elrendelésének napjától a felszámolás lezárásig tart. Ezt követően az adós újból gyakorolhatja jogait és intézkedéseket tehet.

15 Melyek a hitelezőket a fizetésképtelenségi eljárás befejezése után megillető jogok?

A védintézkedési vagy reorganizációs terv végrehajtásának befejezése megakadályozza a követelésüket be nem jelentett hitelezőket abban, hogy az adós ellen fellépjenek.

Kifejezett rendelkezés lép életbe arra vonatkozóan, hogy egyedi eljárást indítani csak kivételesen, kizárólag a felszámolásnak a vagyon elégtelensége miatti megszüntetése miatt lehetséges.

A fizetésképtelenségi eljárások lezártnak nyilvánításának ideje

A megfigyelési időszak az eljárást megindító határozat napjától a védintézkedési vagy reorganizációs tervet elfogadó vagy a felszámolást elrendelő határozat napjáig tart.

Védintézkedési vagy reorganizációs eljárás során az üzleti tevékenység a megfigyelési időszak ideje alatt is folytatódik, és az adós főszabály szerint – bizonyos korlátozások mellett – maga irányítja a vállalkozását.

Amennyiben reális lehetőség van az üzleti tevékenység helyreállítására, a megfigyelési időszak védintézkedési vagy reorganizációs terv elfogadásával ér véget.

A védintézkedési vagy reorganizációs terv elfogadása lehetővé teszi az adós számára, hogy visszakapja az üzlete feletti irányítást, bár nem szünteti meg az eljárást.

Valójában az eljárás akkor zárul le, amikor a csődbíró jóváhagyja a vagyonfelügyelő és a bíróság által kijelölt végelszámoló eljárást lezáró jelentését. A bíróság elnöke ezután az eljárást megszüntető végzést bocsát ki E végzés egy bírósági igazgatási intézkedés, amely ellen nincs helye fellebbezésnek.

Jogi értelemben tehát az eljárás akkor zárul le, amikor az azt megszüntető végzést kibocsátják.

Ennek ellenére az eljárás joghatásai nem szűnnek meg az eljárást megszüntető végzéssel, mivel a védintézkedési és a reorganizációs terv továbbra is folyamatban van.

Az adós köteles a tervben szereplő minden rendelkezésnek eleget tenni.

Amennyiben ezt nem teszi meg, kötelezettségeinek elmulasztása vagy a védintézkedési vagy reorganizációs terv végrehajtása során a kifizetések elmaradása esetén az adós a terv hatályon kívül helyezését és az eljárás folytatását kockáztatja.

16 Ki viseli a fizetésképtelenségi eljárás során felmerült költségeket és kiadásokat?

Az eljárás során felmerülő költségek azt a vállalkozást terhelik, amelyik ellen a fizetésképtelenségi eljárás folyamatban van.

17 Mik a hitelezők összességének hátrányt okozó jogügyletek semmisségére, megtámadhatóságára és végrehajthatatlanságára vonatkozó szabályok?

Amennyiben a bíróság reorganizációs vagy felszámolási eljárást indít, az adós kifizetési megszüntetése napjának főszabály szerint az eljárást megindító határozat napja tekintendő.

A bíróság mindazonáltal úgy dönthet, hogy a kifizetések megszüntetésének napjára a fizetéseket megindítását megelőző 18 hónap bármely napját jelöli ki.

A kifizetések megszüntetésétől a reorganizációs vagy felszámolási eljárás megindulásáig eltelt időszakot nevezzük „vizsgálati időszaknak”.

Az adós által a vizsgálati időszakban tett, bizonyos csatlakozásokra történő jognyilatkozatokat semmisnek nyilvánítanak.

A vizsgálati időszakban tett jognyilatkozatok semmisnek nyilvánítására irányuló keresetek tekintetében az eljárást folytató bíróságnak kizárólagos hatásköre van.

Az eljárást csak a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő, a bíróság által kijelölt végelszámoló, a felszámolóbiztos és az ügyész indíthatja meg.

A hitelezők egyénileg vagy közösen is indíthatnak eljárást a bíróság által kijelölt végelszámolón keresztül a jogi aktusok adós általi kikényszeríthetlenségére iránt.

Az aktus mindenkivel szemben, visszamenő hatállyal semmissé válik.

A jogellenes cselekmény miatti **kötelező semmisségnek** tizenkét esete létezik:

minden ingó vagy ingatlan vagyon tulajdonjogát ingyenesen átengedő aktus;

bármely visszerhes szerződés, amelyben az adós kötelezettsége jelentősen meghaladja a másik fél kötelezettségét;

bármely kifizetés, módszerétől függetlenül, amelyet a követelés lejártá előtt fizetnek meg;

bármely esedékes követelés kifizetése más módon, mint készpénzben, váltóban, banki átutalással, átruházási okirattal vagy más, üzleti életben általában elfogadott módon;

bármely összeg letétbe helyezése vagy átruházása, amelyre a vagyontárgy elzálogosítását követően, jogerős bírósági ítélet hiányában került sor;

bármely szerződéses vagy törvényi jelzálogjog, valamint a házastársak törvényi jelzálogjoga és az adós vagyontárgyán alapított bármely zálogjog vagy biztosíték, amely korábbi tartozásokat hivatott biztosítani;

bármely biztosítási intézkedés, kivéve, ha a zár alá vétel nyilvántartásba vétele vagy elrendelése megelőzi a kifizetések megszüntetését;

bármely engedélyezés vagy opcióelhívás a vállalkozás munkavállalói által;

javak vagy jogok pénzügyi hagyatékba adása, kivéve, ha arra az ezzel párhuzamosan létrejött szerződéses adósság biztosítékaként került sor;

bármely vagyonkezelői megállapodás módosítása, amely olyan jogokat vagy vagyontárgyakat befolyásol, amelyeket már korábban, a módosítás előtt létrejött szerződéses adósság biztosítékaként pénzügyi hagyatékba adtak;

amennyiben az adós korlátozott felelősségű egyéni vállalkozó, bármely engedményezés vagy vagyontárgy engedményezésének változása, amely az üzleti tevékenységen kívüli bevétel körébe tartozik, és a vállalkozó másik vagyonára vonatkozó eljárás alá vont vagyon csökkenésével jár;

közjegyzői nyilatkozat az adós által tett zár alá vételre vonatkozó kivételekről.

Ezeket az aktusokat a bíróságnak meg kell semmisítenie attól függetlenül, hogy a felek jó- vagy rosszhiszeműen jártak-e el.

A bíróság ezenfelül megsemmisítheti az ingó vagy ingatlan vagyon tulajdonjogát ingyenesen átengedő aktust és a zár alá vételre vonatkozó kivételekre vonatkozó aktust, amelyet a kifizetések megszüntetését megelőző hat hónapon belül tettek. Ezen esetekben a megsemmisítés csak lehetőség.

Utolsó frissítés: 13/02/2018

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Fizetéseketelenség - Horvátország

1 Ki ellen indítható fizetéseketelenségi eljárás?

Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a csőd előtti eljárás és a csődeljárás jogi személlyel, valamint magánszemély adós vagyonával szemben is megindítható. A csődtörvény értelmében (*Stečajni zakon*, a továbbiakban: csődtörvény) a magánszemély adós olyan természetes személy, aki a személyi jövedelemadóról szóló törvény (*Zakon o porezu na dohodak*) rendelkezései alapján önálló vállalkozói tevékenysége miatt a személyi jövedelemadó hatálya alá tartozik, vagy olyan természetes személy, aki a társasági jövedelemadóról szóló törvény (*Zakon o porezu na dobit*) rendelkezései alapján a társasági jövedelemadó hatálya alá tartozik.

2 Mik a fizetéseketelenségi eljárás megindításának feltételei?

a) Csőd előtti eljárás indítható, ha a bíróság megállapítja, hogy fizetéseketelenség fenyeget, azaz a bíróság arra a megállapításra jut, hogy az adós nem lesz képes teljesíteni a fennálló kötelezettségeit azok esedékessége napján.

A közelgő fizetéseketelenség akkor állapítható meg, ha még nem merültek fel azok a körülmények, amelyek alapján az adós fizetéseketelenségnek minősül, és ha:

– a Pénzügyi Ügynökség (*Financijska agencija*) által a fizetési kötelezettségek rangsorolásáról vezetett nyilvántartásban az adósnak egy vagy több olyan rendezetlen kötelezettségét tartják nyilván, amelynek érvényes jogalapja van, és amelyet az adós további jóváhagyása nélkül bármely számlájáról be kellett volna hajtani, vagy

– az adós a munkavállalói részére munkaszerződés, munkaügyi szabályozás, kollektív szerződés vagy különös szabályozás, vagy a munkáltatók munkavállalók irányába fennálló kötelezettségeit szabályozó más dokumentum alapján járó munkabér kifizetése tekintetében 30 napot meghaladó késedelembe esett, vagy

– az adós az előző albekezdésben hivatkozott munkabérek után járó hozzájárulásokat és adókat onnantól számított 30 napon belül nem fizeti meg, hogy munkabér-kifizetéseket kellett teljesítenie a munkavállalók irányába.

b) Csődeljárás indítható, amennyiben a bíróság megállapítja, hogy fennállnak a csőd megállapításának indokai, azaz a fizetéseketelenség vagy a túlzott eladósodás.

Az adós akkor fizetéseketelenség, ha folyamatos jelleggel nem képes rendezni a fennálló pénzügyi kötelezettségeit. Nem minősíti az adóst fizetőképessé az a körülmény, ha rendezte egyes hitelezők követeléseit, illetve ha képes egyes hitelezők követeléseit részben vagy teljes egészében rendezni.

Az adós fizetéseketelenségnek minősül:

– amennyiben a Pénzügyi Ügynökség által a fizetési kötelezettségek rangsorolásáról vezetett nyilvántartásban egy vagy több olyan rendezetlen kötelezettségét tartják nyilván, amelynek érvényes jogalapja van, és amelyet az adós további jóváhagyása nélkül bármely számlájáról be kellett volna hajtani

– amennyiben a munkavállalói részére munkaszerződés, munkaügyi szabályozás, kollektív szerződés vagy különös szabályozás, vagy a munkáltatók munkavállalók irányába fennálló kötelezettségeit szabályozó más dokumentum alapján járó, három egymást követő munkabért nem fizetett ki.

A túlzott eladósodást abban az esetben állapítják meg, ha a jogi személy adós vagyona többé nem fedezi a fennálló kötelezettségeit.

3 Mely a vagyontárgyak képezik a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét? Miként kezelik az adós által a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően szerzett vagy rá háramló vagyontárgyakat?

A csődeljárásban a csődvagyon magában foglalja a csődeljárás megindítása időpontjában az adós tulajdonában lévő összes vagyontárgyat, valamint az adós által a csődeljárás során szerzett vagyontárgyakat. A csődvagyonból fedezik a csődeljárás költségeit és az adós hitelezőinek követeléseit, valamint az olyan követeléseket, amelyeket az adós vagyontárgyain fennálló bizonyos jogokkal biztosítottak.

A csődeljárás megindítását követően a csődvagyonba tartozó vagyontárgyak az adós képviselőjére jogszabálynál fogva korábban felhatalmazott személyek, vagy a magánszemély adós általi ingyenes használatának nincsen joghatása, kivéve a köznyilvántartásokba vetett bizalom elvének fenntartását szolgáló általános szabályok által szabályozott használatot. Az ellenértéket visszajuttatják a másik félnek a csődvagyonból, amennyiben az növelte a csődvagyon értékét.

Amennyiben a magánszemély adós a csődeljárás megindítása előtt vagy annak során hagyatékban vagy hagyományban részesült, kizárólag az adós jogosult elfogadni vagy visszautasítani a hagyatékot vagy hagyományt.

Amennyiben az adós közös tulajdont vagy bármely egyéb jogviszonyt vagy társulást alapít harmadik személlyel, a vagyon felosztása a csődeljárás keretein kívül történik. Az ilyen viszonyokból eredő kötelezettségek rendezése iránt önálló kielégítés igényelhető az adóst megillető részből.

4 Milyen jogok illetik meg az adóst, illetve a fizetésképtelenségi szakértőt?

a) Csőd előtti eljárás – a vagyonkezelő kijelölésére vonatkozó előírások megegyeznek a felszámoló kijelölésére vonatkozó előírásokkal. A bíróság, amennyiben szükségesnek ítéli, a csőd előtti eljárást megindító határozatában vagyonkezelőt jelöl ki. A vagyonkezelő feladatai megszűnnek a csőd előtti egyezség jóváhagyásáról vagy a csődeljárás megindításáról hozott határozat napján, vagy a hitelezők döntése alapján.

A vagyonkezelő a csőd előtti eljárásban köteles:

1. megvizsgálni az adós üzleti tevékenységét
2. megvizsgálni az adós vagyontárgyainak és kötelezettségeinek jegyzékét
3. megvizsgálni a nyilvántartásba vett követelések hitelességét
4. vitatni azokat a követeléseket, amelyek valóságuk tekintetében a hitelezői nyilatkozatok alapján vagy bármely egyéb okból kételyei merülnek fel
5. felügyelni az adós üzleti tevékenységét – különös tekintettel a pénzügyi tevékenységére –, a harmadik felekkel szembeni kötelezettségek megállapítását, az árúk vagy szolgáltatások vételével kapcsolatos fizetési biztosítékok kibocsátását és üzleti tevékenységet, eközben gondoskodva arról, hogy az adós vagyontárgyai ne károsodjanak
6. panasszal élni a bíróság felé, ha az adós a csődtörvény 67. cikkében foglaltakat megsértve jár el
7. kibocsátani a csődtörvény 69. és 71. cikke szerinti végzéseket és tanúsítványokat
8. gondoskodni arról, hogy a csőd előtti eljárás költségeit teljes mértékben és időben megfizessék
9. megtenni a csődtörvényben előírt egyéb intézkedéseket.

A csőd előtti eljárás megindításának napjától annak befejezéséig az adós kizárólag olyan kifizetéseket teljesíthet, amelyek a szokásos üzleti tevékenységéhez szükségesek. Ebben az időszakban az adós nem rendezheti azokat a kötelezettségeket, amelyek a csőd előtti eljárás megindítása előtt merültek fel és váltak esedékessé, kivéve az adós munkavállalóival és korábbi munkavállalóival szembeni, munkaviszonyból eredő bruttó fizetési kötelezettségeket – amennyiben a követelések a csőd előtti eljárás megindítása napjáig esedékessé váltak –, a fizetendő végkielégítést a jogszabályban, illetve kollektív megállapodásban meghatározott összeghatárig, a munkahelyi baleset vagy munkával kapcsolatos megbetegedés miatti kártérítési követeléseket, valamint az alapvető hozzájárulások összegével növelt munkavállalói jövedelmeken és a munkavállalókat a munkaszerződésekkel és kollektív megállapodásokkal összhangban megillető egyéb anyagi jogokon alapuló követeléseket, amelyek a csőd előtti eljárás megindítása iránti kereset benyújtását követően váltak esedékessé, valamint a különös jogszabályban meghatározottak szerint a szokásos üzleti tevékenységhez szükséges kifizetéseket.

A csőd előtti eljárás megindítása iránti kereset előterjesztésétől a csőd előtti eljárás megindításáról hozott határozatig az adós a vagyontárgyait nem idegenítheti el vagy terhelheti meg, kivéve, ha azt a vagyonkezelő, vagy vagyonkezelő kijelölése hiányában a bíróság előzetesen jóváhagyta.

b) Csődeljárás – a csődeljárás során a felszámolót véletlenszerűen választják ki az illetékes bíróság illetékességi területére vonatkozó „A” felszámolói névjegyzékből, kivéve, ha a csődtörvény ettől eltérően rendelkezik. Az előbbieket szerinti kiválasztást követően a bíróság a csődeljárást megindító határozatban kijelöli a felszámolót. Kivételes esetekben, ha a csődeljárást megelőző csőd előtti eljárás során vagyonkezelőt jelöltek ki, vagy ha a csődeljárásban ideiglenes felszámolót jelöltek ki, a bíróság a vagyonkezelőt vagy az ideiglenes felszámolót jelöli ki felszámolónak.

A felszámolót felruhazzák az adós bejegyzett szerveinek jogaival és kötelességeivel, kivéve, ha a csődtörvény ettől eltérően rendelkezik. Amennyiben az adós a csődtörvény 217. cikkének (2) bekezdése alapján folytatja az üzleti tevékenységét a csődeljárás során, az üzleti tevékenység irányítását a felszámoló látja el.

A felszámoló képviseli az adóst. A felszámoló a magánszemély adósnak csak azokat a tevékenységeit irányítja, amelyek a csődvagyonnal kapcsolatosak, és az adós képviselője során a jogi képviselő jogkörei illetik meg.

A felszámoló lelkiismeretesen és szabályosan köteles eljárni, ennek keretében különösen köteles:

1. pótolni a számviteli nyilvántartás hiányait a csődeljárás megindításának napjáig
2. előzetes költségbecslést összeállítani a csődeljárásról és azt jóváhagyásra megküldeni a hitelezői választmány részére
3. bizottságot létrehozni a vagyontárgyak leltárba vételéhez
4. az adós vagyonáról nyitómérleget összeállítani
5. kellő körültekintéssel intézkedni az adós megkezdett, de nem befejezett műveleteinek befejezése és az adós vagyonának megóvásához szükséges műveletek elvégzése iránt
6. eljárni az adós követeléseinek érvényesítése érdekében
7. lelkiismeretesen ellátni az adós a csődtörvény 217. cikkének (2) bekezdésében említett üzleti tevékenységét
8. benyújtani a Horvát Nyugdíjbiztosító Intézetnek a kedvezményezett munkajogi helyzetével összefüggő dokumentumokat
9. kellő körültekintéssel érvényesíteni vagy behajtani az adós csődvagyonba tartozó tulajdonát és jogait
10. előkészíteni a hitelezők részére történő felosztást, és a jóváhagyást követően végrehajtani a felosztást
11. végelszámolást benyújtani a hitelezői választmány részére
12. további felosztást végezni a hitelezők részére
13. a csődeljárás befejezését követően a csődtörvénnyel összhangban képviselni a csődvagyont.

A felszámolónak háromhavonta legalább egy alkalommal formanyomtatványon írásbeli jelentést kell benyújtania a csődeljárásról és a csődvagyon egyenlegéről.

5 Milyen feltételek alapján lehet beszámításokat igényelni?

Amennyiben a csődeljárás megindításakor a hitelező jogszabállyal vagy szerződéssel összhangban beszámításra volt jogosult, a csődeljárás megindítása e jogot nem érinti.

Amennyiben a csődeljárás megindításakor fennáll egy vagy több, felfüggesztő feltétel mellett beszámítandó követelés, vagy olyan követelés, amely nem esedékes, vagy amelyet nem azonos módon terveznek teljesíteni, a beszámításra a szükséges feltételek teljesülése esetén kerül sor. A beszámításra nem vonatkozik az a szabály, miszerint a fennálló követelések a csődeljárás megindításakor esedékessé válnak, valamint hogy a nem pénzbeli követelések vagy a meghatározatlan pénzüsszagra vonatkozó követelések pénzbeli értékét a csődeljárás megindításakor készített becslés szerinti összegben állapítják meg. Amennyiben a beszámítani tervezett követelés a beszámítás lehetővé válását megelőzően feltétel nélkül és esedékessé válik, a beszámítás lehetősége megszűnik.

A beszámítás lehetősége nem szűnik meg az eltérő pénznemekben vagy elszámolási egységekben megadott követelések tekintetében, feltéve, hogy az ilyen pénznemek vagy elszámolási egységek könnyen átválthatók a beszámításra felhasznált követelés teljesítésének helye szerint. Az átváltást a teljesítés helye szerint érvényes árfolyam szerint kell elvégezni a beszámításra vonatkozó nyilatkozat átvételekor.

A beszámítás nem fogadható el, ha:

1. a hitelező csődvagyonnal szembeni kötelezettsége csak a csődeljárás megindítását követően keletkezett
2. a hitelező részére a követelést valamely másik hitelező csak a csődeljárás megindítását követően engedményezte
3. a hitelező a követelést a csődeljárás megindítását megelőző utolsó hat hónapban engedményezés útján szerezte meg vagy a csőd előtti eljárást a csődeljárás megindításának napja előtti utolsó hat hónapban nem indították meg, a hitelező pedig tudta, vagy tudnia kellett volna, hogy az adós fizetéképtelenné vált, vagy hogy az adóssal szemben csőd előtti eljárás, illetve csődeljárás megindítása iránti keresetet nyújtottak be. Ettől eltérően a beszámítást engedélyezik, ha a követelést teljesítetlen szerződés teljesítésére figyelemmel engedményezték vagy ha a követelés teljesítésére vonatkozó jogot az adós jogügyletének sikeres megtámadása révén újra megszerzték.
4. a hitelező a beszámítás jogát megtámadható jogi aktus útján szerezte meg.

6 Milyen hatást gyakorol a fizetéképtelenségi eljárás azokra a hatályos szerződésekre, amelyekben az adós szerződő fél?

Amennyiben a csődeljárás megindításakor az adós és a szerződésben részes másik fél nem teljesítette, illetve csak részben teljesítette a kölcsönösen kötelező érvényű szerződést, a felszámoló az adós helyett teljesítheti a szerződésben foglaltakat és követelheti, hogy a másik fél is teljesítse a szerződést. Amennyiben a felszámoló megtagadja a szerződés teljesítését, a másik fél a késedelemből eredő követelését csak a csődeljárás hitelezőjeként érvényesítheti. Amennyiben a szerződésben részes másik fél felhívja a felszámolót, hogy nyújtsa be a választási jogára vonatkozó észrevételét, a felszámoló köteles azonnal, de legkésőbb a meghallgatást követően, ajánlott postai küldemény útján értesíteni a másik felet arról, hogy szándékában áll-e követelni a szerződés teljesítését. Ettől eltérően, amennyiben a másik fél jelentős károkat szenvedne el a meghallgatásig és erről a felszámolót tájékoztatta, a felszámoló köteles a másik felet nyolc napon belül ajánlott postai küldemény útján értesíteni arról, hogy követelni fogja-e a szerződés teljesítését. Ennek elmulasztása esetén a felszámoló nem jogosult követelni a szerződés teljesítését.

Amennyiben a követelt teljesítés osztható és amennyiben a másik fél részben teljesítette a teljesítési kötelezettségeit a csődeljárás megindításakor, ez a fél jogosult érvényesíteni az ellenszolgáltatásra vonatkozó jogát a részleges teljesítés arányában a csődeljárás hitelezőjeként, még abban az esetben is, ha a felszámoló követelte a fennmaradó rész teljesítését. A másik fél az ellenszolgáltatásra vonatkozó joga érvényesítésének elmaradása esetén nem jogosult követelni annak az értéknek a visszatérítését, amellyel az adós vagyona a részleges teljesítés következtében növekedett.

Amennyiben az adós valamely vagyontárgyán vagy az adós javára bejegyzett jogon valamely jog megszerzésére vagy visszavonására vonatkozó követelés biztosítékkal való ellátása érdekében, vagy az ilyen jog tartalmának vagy rangsorának megváltoztatása iránti követelés biztosítékkal való ellátása érdekében záradékot jegyeztek be az ingatlan-nyilvántartásba, a hitelező a követelését a csődvagyonból mint hitelező rendezheti. Ez vonatkozik arra az esetre is, ha az adós a hitelezővel szemben vállalta az összes többi kötelezettséget, amely kötelezettségeket azonban később részben vagy teljes egészében nem teljesített. Ez a rendelkezés alkalmazandó analógia útján a hajózási lajstromba, az építés alatt lévő hajók nyilvántartásába vagy a légi járművek lajstromába bejegyzett záradékokra is.

Amennyiben a csődeljárás megindítása előtt az adós tulajdonjog-fenntartással értékesítette az ingóságait és e vagyontárgyait a vevő birtokába adta, a vevő követelheti az adósvételi szerződés teljesítését. Szintén ez vonatkozik arra az esetre, ha az adós a vevővel szemben további kötelezettségeket vállalt, amelyeket nem, vagy csak részben teljesített. Amennyiben a csődeljárás megindítása előtt az adós tulajdonjog-fenntartással ingatlant vásárolt és azt az eladótól birtokba vette, a felszámolót a csődtörvény 181. cikke alapján megilleti a választás joga.

Az ingatlanok vagy helyiségek bérlése, illetve lízingelése nem szűnik meg a csődeljárás megindításával. Szintén ez vonatkozik az olyan bérleti és lízingszerződésekre, amelyet az adós bérbeadóként, illetve lízingbeadóként kötött olyan tárgyak tekintetében, amelyeket annak a harmadik személynek engedte át, aki a megszerzésüket vagy előállításukat finanszírozta. A csődeljárás megindítása előtti időre vonatkozó jogokat, valamint a szerződés idő előtti megszüntetéséből eredő károkkal kapcsolatos jogokat a másik fél csak a csődeljárás hitelezőjének minőségében eljárva érvényesítheti.

A felszámoló megszüntetheti valamely ingatlan vagy helyiség bérletét vagy lízingjét, amely tekintetében az adós mint bérlő vagy lízingbevevő szerződött, függetlenül a szerződés időtartamától, figyelemmel a jogszerű felmondási időre. Amennyiben a felszámoló bejelenti a megszüntetést, a másik fél a csődeljárásban hitelezőként eljárva a szerződés idő előtti megszüntetése miatt kártérítést kérhet. Amennyiben a csődeljárás megindításakor az adós még nem vette birtokba az ingatlant vagy helyiséget, a felszámoló és a másik fél elállhat a szerződéstől. Amennyiben a felszámoló eláll a szerződéstől, a másik fél a csődeljárásban hitelezőként eljárva a szerződés idő előtti megszüntetése okán elszenvedett károk megtérítése iránt kártérítést követelhet. A felek a másik fél kérésére kötelesek 15 napon belül értesíteni a másik felet arról, hogy szándékukban áll-e elállni a szerződéstől. Ennek elmulasztása esetén a fél elveszíti az elállás jogát.

Amennyiben az adós mint az ingatlan vagy helyiség csődeljárás megindítása előtti bérlője, illetve lízingbevevője követeléssel rendelkezett a jövőre nézve a bérleti, illetve lízingszerződéssel kapcsolatban, ennek annyiban van joghatása, amennyiben az a csődeljárás megindításának aktuális naptári hónapját érintő bérlettel vagy lízinggel kapcsolatos. Amennyiben a csődeljárást a hónap tizenötödik napját követően indítják meg, a fennálló követelés a következő naptári hónap tekintetében is joghatással bír és kifejezetten a bérlet vagy lízing rendezésére vonatkozik. A végrehajtáson alapuló követelések egyenértékűek a szerződéses követelésekkel.

A felszámoló az adós mint bérlő vagy lízingbevevő nevében eljárva megszüntetheti a bérleti vagy lízingszerződést a jogszabályban meghatározott felmondási idő alkalmazásával, függetlenül a szerződésben rögzített felmondási időtől.

A harmadik fél, akinek a felszámoló az adós által bérelt vagy lízingelt ingatlant vagy helyiséget elidegenítette, és aki ebből következően a bérleti vagy lízingszerződésben az adós helyébe lép, jogilag meghatározott felmondási idő betartásával megszüntetheti a szóban forgó szerződést.

Amennyiben az adós a bérlő vagy a lízingbevevő, a szerződésben részes másik fél nem szüntetheti meg a bérleti vagy lízingszerződést a csődeljárás megindítása iránti kereset benyújtását követően:

1. a csődeljárás megindítását megelőzően felmerülő, a bérleti díjat vagy lízingdíjat érintő fizetési késedelem miatt
2. az adós pénzügyi helyzetének romlása miatt.

A csődeljárás megindítása nem vonja magával az adóssal kötött munkaszerződések vagy szolgáltatási szerződések megszűnését. A csődeljárás megindítása a munkaszerződés megszüntetésének rendkívüli indokál szolgálhat. A csődeljárás megindítását követően a felszámoló az adós (mint munkáltató) nevében eljárva, valamint a munkavállaló megszüntetheti a munkaszerződést, függetlenül annak időtartamától, valamint tekintet nélkül a munkavállalók védelmére vonatkozó jogi, illetve szerződésben rögzített rendelkezésekre. A felmondási idő egy hónap, kivéve, ha jogszabály ennél rövidebb időt ír elő. Amennyiben a munkavállalók úgy ítélik meg, hogy a munkaszerződésük megszüntetése nem a jogszabályoknak megfelelően történt, a munkatörvényben (*Zakon o radu*) foglaltak alapján igényelhetnek jogvédelmet.

A felszámoló a bíróság jóváhagyása alapján új határozott idejű munkaszerződéseket köthet a határozott idejű munkavégzésre vonatkozó munkaszerződésekre irányadó általános szabályozásban foglalt korlátozások nélkül, annak érdekében, hogy be tudják fejezni a már megkezdett üzleti műveleteket és megelőzzék az esetleges károkat. A felszámoló meghatározza a munkabérek és az egyéb munkavállalói juttatásokat a bíróság egyetértésével, valamint a jogszabályokkal és a kollektív megállapodással összhangban. A munkabérek és munkavállalói juttatásokat, amelyekre a munkavállalók a csődeljárás megindítását követően szereztek jogosultságot, a csődvagyonnal szembeni kötelezettségekként rendezik.

A munkavállalók részvételi joga a csődeljárás megindításával megszűnik. A munkavállalók tanácsával kötött megállapodások a felszámolóra nézve nem kötelezőek.

Az adós azon utasításai, amelyek a csődvagyonba tartozó vagyontárgyakat érintik, a csődeljárás megindításakor érvényüket veszítik. Amennyiben valamely személy, aki ilyen utasítást kapott, önhibáján kívül nem tud a csődeljárásról, és folytatja a tevékenységét, az utasítás továbbra is hatályban lévőnek minősül. Annak a személynek a követelését, aki az ily módon folytatott tevékenységekkel kapcsolatos utasítást kapott, úgy rendezik, mint a csődeljárásban eljáró hitelező követelését. Az utasított személy a károk felszámolása érdekében a csődeljárás megindítását követően köteles mindaddig folytatni a tevékenységét, amíg a felszámoló biztosítja e tevékenységeket át nem veszi. Az utasított személy ilyen tevékenységekkel kapcsolatos követelését hitelezői követelésként rendezik a csődvagyonból.

Az adósnak tett vagy az adós által tett ajánlatok a csődeljárás megindításának napján érvényüket veszítik, kivéve, ha e dátumot megelőzően elfogadásra kerültek.

Az olyan üzleti szerződésekre tekintettel, amelyben valaki az adós nevében bizonyos szolgáltatások nyújtását vállalta, és figyelemmel az adósnak a csődvagyonba kerülő vagyontárgyakkal kapcsolatos felhatalmazására, amennyiben az ilyen felhatalmazás a csődeljárás megindításával érvényét veszíti, az utasított személy a kár felszámolása érdekében a csődeljárás megindítását követően köteles mindaddig folytatni a tevékenységét, amíg a felszámoló biztosítja a tevékenységek végzését át nem veszi. Az utasított személy ily módon továbbfolytatott tevékenységekkel kapcsolatos követelését hitelezői követelésként rendezik a csődvagyonból.

Nem bírnak joghatással az olyan szerződéses rendelkezések, amelyek előre kizárják vagy korlátozzák a csődtörvény rendelkezéseinek alkalmazását.

7 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás az egyes hitelezők által indított eljárásokra (a folyamatban lévő peres eljárások kivételével)?

a) Csőd előtti eljárás – a csőd előtti eljárás megindításának napjától annak befejezéséig az adóssal szemben nem indítható végrehajtási, közigazgatási vagy biztosítéki eljárás. Bármely ilyen folyamatban lévő eljárást fel kell függeszteni a csőd előtti eljárás megindításának napjával. A felfüggesztett eljárást a hitelezők javaslatára újból megindítják:

- a csőd előtti egyezség megkötését követően – olyan követelésekkel vagy követelésrészekkel kapcsolatban, amelyet a csőd előtti eljárás során vitáltak
- a csőd előtti eljárás megszüntetéséről hozott jogerős határozatot követően.

Ezek a rendelkezések nem vonatkoznak a csőd előtti eljárás által nem érintett eljárásokra vagy a csőd előtti eljárás megindítását követően felmerült követelések rendezésére irányuló eljárásokra.

Az olyan bírósági eljárásban, amelyben elrendelték az eljárás felfüggesztését a csőd előtti eljárás megindítása miatt, és amelyben később a hitelező követelését is magában foglaló, a csőd előtti egyezséget jóváhagyó jogerős határozat született, a bíróság folytatja az eljárást és elutasítja a keresetet vagy megszünteti a végrehajtási vagy biztosítéki eljárást, kivéve ha az a csőd előtti eljárásban vitatott követeléssel vagy követelésrészrel függ össze.

b) Csődeljárás – a csődeljárás megindítását követően az egyes hitelezők nem kezdeményezhetnek végrehajtást vagy tarthatnak igényt biztosítékra az adóssal szemben a vagyonának olyan részei tekintetében, amelyek a csődvagyonba tartoznak, vagy az adós egyéb vagyontárgyaival szemben. Azok a hitelezők, akik nem a csődeljárásban eljáró hitelezők, nem követelhetnek végrehajtást vagy biztosítékot az adós jövőbeli követeléseivel szemben a munkaviszonyuk alapján vagy más szolgáltatás alapján, vagy ezen az alapon a saját követeléseikkel szemben a csődeljárás során, kivéve a tartási követelések és egyéb olyan követelések rendezését, amelyek az adós foglalkoztatásból származó jövedelmének abból a részéből nyerhetnek kielégítést, amelyből más hitelezők követelése nem rendezhető. A csődeljárás megindításának pillanatában folyamatban lévő ilyen végrehajtási és biztosítéki eljárások félbeszakadnak. Ezeknek az eljárásoknak az újbóli megindítása esetén a végrehajtási bíróság felfüggeszti az eljárást.

A csődeljárás megindítását követően azok a hitelezők, akik az adós fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonból (*izlučni vjerovnici*) kivett vagyontárgyainak hivatkozott részére is igényt tarthatnak, erre vonatkozó joguk gyakorlása érdekében az adóssal szemben végrehajtási, illetve biztosítéki eljárást kezdeményezhetnek a végrehajtási eljárásra vonatkozó általános szabályok szerint. A felfüggesztett végrehajtási, illetve biztosítéki eljárást, amelyet a hitelező a csődeljárás megindítása előtt kezdeményezett, a végrehajtási bíróság a végrehajtási eljárásra vonatkozó általános szabályok szerint újból megindítja és lefolytatja.

A csődeljárás megindítását követően a külön kielégítésre jogosult hitelezők (*razlučni vjerovnici*) nem jogosultak végrehajtási vagy biztosítéki eljárást indítani. A csődeljárás megindításának pillanatában folyamatban lévő végrehajtási és biztosítéki eljárásokat felfüggesztik. A felfüggesztett végrehajtási és biztosítéki eljárásokat a csődeljárást lefolytató bíróság újból megindítja az azon tételek realizálására vonatkozó szabályok alkalmazásával, amelyek tekintetében a csődeljárásban fennáll a külön kielégítés joga.

A csődeljárás megindítását követően a bejegyzésre vonatkozó előfeltételek teljesülése esetén a köznyilvántartásokba történő bejegyzést azelőtt engedélyezik, hogy a csődeljárás megindításának jogkövetkezményei hatályba léptek volna.

A csődeljárás megindítását követő hat hónapi nem engedélyezik a végrehajtást az olyan követelések csődvagyonból való kielégítése érdekében, amelyek nem a felszámoló jogi aktusain alapulnak.

Ez a rendelkezés nem vonatkozik a következőkre:

1. a csődvagyon olyan kötelező érvényű kétoldalú szerződésből eredő tartozásai, amely szerződés teljesítését a felszámoló vállalta
2. állandó szerződéses viszonyból eredő kötelezettségek az első olyan határidő leteltét követően, ameddig a felszámoló felmondhatta volna a szerződést
3. állandó szerződéses viszonyból eredő kötelezettségek, amennyiben a felszámoló a csődvagyon javára ellenszolgáltatást kapott.

8 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás a fizetésképtelenségi eljárás megindításának pillanatában folyamatban lévő peres eljárások lefolytatására?

a) Csőd előtti eljárás - a csőd előtti eljárás megindításától annak befejezéséig polgári peres eljárás nem indítható az adóssal szemben. A csőd előtti eljárás megindításakor az ilyen folyamatban lévő eljárások felfüggesztésre kerülnek. A felfüggesztett eljárást a hitelező javaslatára újból megindítják:

- a csőd előtti egyezség megkötését követően – olyan követelésekkel vagy követelésrészekkel kapcsolatban, amelyet a csőd előtti eljárás során vitáltak
- a csőd előtti eljárás megszüntetéséről hozott jogerős határozatot követően.

Ezek a rendelkezések nem vonatkoznak a csőd előtti eljárás által nem érintett eljárásokra vagy a csőd előtti eljárás megindítását követően felmerült követelések rendezésére irányuló eljárásokra.

Az olyan bírósági eljárásban, amelyben az eljárás felfüggesztését elrendelték a csőd előtti eljárás megindítása miatt, és amelyben később a hitelező követelését is magában foglaló, a csőd előtti egyezséget jóváhagyó jogerős határozat született, a bíróság folytatja az eljárást és elutasítja a keresetet vagy megszünteti a végrehajtási vagy biztosítéki eljárást, kivéve ha az a csőd előtti eljárásban vitatott követeléssel vagy követelésrészsel függ össze.

b) Csődeljárás - a felszámoló az adós nevében és érdekében eljárva átveszi a csődvagyonba tartozó vagyontárgyakkal kapcsolatos azon peres eljárásokat, ideértve a választottbírósági eljárásokat, amelyek a csődeljárás megindításakor folyamatban voltak. A csődeljárásban bejelentett követelésekkel kapcsolatos jogviták mindaddig nem folytatódhatnak, amíg azokat a felülvizsgálati tárgyaláson nem vizsgálták meg.

A csődeljárás megindításakor az adóssal szemben folyamatban lévő jogvitákat az adós nevében a felszámoló veszi át, amennyiben azok az alábbiakkal kapcsolatosak:

1. egyes vagyontárgyak csődvagyonból való kizárása
2. külön kielégítés
3. a csődvagyon tartozásai.

9 Mik a hitelezők fizetésképtelenségi eljárásban való részvételének fő jellemzői?

a) Csőd előtti eljárás - a csőd előtti eljárásban azok a személyek az adós hitelezői, akik a csőd előtti eljárás megindításakor az adóssal szemben pénzbeli követeléssel rendelkeznek. A csődtörvénynek a csődmegállapodásokról való szavazati jogot megállapító szabályait megfelelően alkalmazni kell a hitelezők arra vonatkozó jogára, hogy szavazzanak a szerkezetátalakítási terv felől.

A hitelezők írásban szavaznak az előírt szavazólapon. A szavazólapot legkésőbb a szavazás tárgyában tartott tárgyalás megkezdéséig be kell nyújtani a bíróságnak, és azon szerepelnie kell az erre felhatalmazással rendelkező személy aláírásának és tanúsításának. Amennyiben a tárgyalás megkezdéséig a hitelezők nem nyújtják be a szavazólapot, vagy olyan szavazólapot nyújtanak be, amelyből nem állapítható meg kétséget kizáróan, hogy miként szavaztak, úgy kell tekinteni, hogy a szerkezetátalakítási terv ellen szavaztak.

A tárgyaláson jelen lévő hitelezők az előírt szavazólapot használva szavaznak. Amennyiben egyes szavazásra jogosult hitelezők nem szavaznak ezen a tárgyaláson, úgy kell tekinteni, hogy ők a szerkezetátalakítási terv ellen szavaztak.

Az egyes szavazásra jogosult hitelezői osztályok külön szavaznak a szerkezetátalakítási terv felől. A csődegyezségek résztvevőinek osztályozására vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell a csőd előtti eljárásban a hitelezők osztályozására is.

Úgy kell tekinteni, hogy a hitelezők elfogadták a szerkezetátalakítási tervet, ha az összes hitelező többsége mellette szavazott, és ha minden egyes osztályban a terv mellett szavazó hitelezők összes követelésének összege legalább kétszer akkora, mint a terv elfogadása ellen szavazó hitelezők követeléseinek összege.

A közös joggal rendelkező hitelezők, illetve azok a hitelezők, akiknek a jogai egyetlen egységes jogot képeztek a csőd előtti eljárás okainak felmerüléséig, a szavazás során egy hitelezőnek számítanak. Ennek megfelelően kell kezelni a külön jogok birtokosait és a hasznélvezeti joggal rendelkezőket.

b) Csődeljárás - hitelezői választmány - a bíróság annak érdekében, hogy védje a hitelezői érdekeket a csődeljárásban, az első hitelezői tárgyalást megelőzően hitelezői választmányt hozhat létre és kijelölheti annak tagjait.

A legmagasabb összegű követelésekkel rendelkező hitelezőket és a kisértékű követelésekkel rendelkező hitelezőket a hitelezői választmányban egyaránt képviselni kell. Ezen felül az adós korábbi munkavállalóinak képviseléről is gondoskodni kell a hitelezői választmányban, kivéve ha e személyek mint hitelezők jelentéktelen követeléssel vesznek részt az eljárásban.

A külön kielégítés jogával (*razlučni vjerovnici*) rendelkező hitelezők és azok a személyek, akik nem hitelezők, azonban szakértelmükkel hozzájárulhatnak a választmány munkájához, a hitelezői választmány kijelölt tagjai lehetnek.

A hitelezői választmánynak páratlan számú, legfeljebb kilenc főből álló tagsággal kell rendelkeznie. Amennyiben a hitelezők száma nem éri el az ötöt, valamennyi hitelezőt megilleti a hitelezői választmány jogköre.

Amennyiben az előzetes tárgyaláson a hitelezők elismert követeléseinek értékét 50 millió HRK-t meghaladó összegben határozták meg, és az adós a csődeljárás megindításának napján több mint 20 munkavállalóval áll munkaszerződésben, a bíróságnak lehetővé kell tennie a hitelezők számára, hogy határozatot hozzanak a hitelezői választmány létrehozásáról.

A hitelezői választmánynak felügyelnie kell a felszámolót és segítenie kell őt az üzleti tevékenység végzése során, valamint ellenőriznie kell a csődtörvény 217. cikke szerinti műveleteket, vizsgálnia kell a könyvelést és egyéb, üzlettel kapcsolatos nyilvántartásokat, és el kell rendelnie a forgalom és a készpénz összegének ellenőrzését. A hitelezői választmány a választmány egyes tagjait önálló intézkedések megtételére hatalmazhatja fel a feladatkörén belül.

A feladatkörének keretein belül a hitelezői választmány különösen:

1. megvizsgálja a felszámoló által a csődeljárás menetéről és a csődvagyon állapotáról készített jelentéseket
2. áttekinti az üzleti főkönyveket és a felszámoló által magához vett teljes dokumentációt
3. a felszámoló intézkedéseivel szemben kifogást nyújthat be a bírósághoz
4. jóváhagyja a csődeljárásra vonatkozó költségbecslést
5. a bíróság kérésére ismerteti a bírósággal az adós vagyonának felszámolására vonatkozó véleményét
6. a bíróság kérésére ismerteti a bírósággal a folyamatban lévő üzleti tevékenységek folytatásával vagy az adós intézkedéseivel kapcsolatos véleményét
7. a bíróság kérésére ismerteti a bírósággal a vagyonleltárban megállapított indokolt veszteségek elismerésével kapcsolatos véleményét

(3) A hitelezői választmány köteles értesíteni a hitelezőket a csődeljárás menetéről és a csődvagyon állapotáról.

A hitelezői gyűlés

A bíróság hitelezői gyűlést hív össze. A részvétel joga megillet minden csődeljárásban eljáró hitelezőt, a csődeljárásban eljáró önálló kielégítési joggal rendelkező hitelezőt, megilleti továbbá a felszámolót és a magánszemély adóst.

A jelentéstételi tárgyaláson vagy bármely ezt követő tárgyaláson a hitelezői gyűlés felhatalmazással rendelkezik az alábbiakra:

1. hitelezői választmányt hozhat létre, amennyiben arra még nem került sor, illetve megváltoztathatja az összetételét vagy a választmányt feloszlathatja
2. új felszámolót jelölhet ki
3. dönthet az adós tevékenységének folytatása vagy beszüntetése felől, valamint az adós vagyona felszámolásának módjáról és feltételeiről
4. a felszámolót csődegyezség készítésére szólíthatja fel
5. meghozhat bármely, a hitelezői választmány hatáskörébe tartozó határozatot
6. döntést hozhat egyéb, a csődtörvény alapján a csődeljárás végrehajtása és lezárása szempontjából jelentős kérdésekben.

A hitelezői gyűlés felszólíthatja a felszámolót, hogy értesítéseket és jelentéseket terjesszen elő az ügyek állásáról és az üzleti tevékenységről. Amennyiben nem hoztak létre hitelezői választmányt, a hitelezői gyűlés elrendelheti a forgalom és a készpénz felszámoló által kezelt összegének ellenőrzését.

10 Mi módon használhatja vagy értékesítheti a fizetésképtelenségi szakértő a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét képező vagyontárgyakat?

A csődeljárás megindításakor az adós mint jogi személy jogai megszűnnek és a felszámolóra szállnak át. A csődeljárás megindításakor a magánszemély adósok a csődvagyon részét képező vagyontárgyak kezelésére és elidegenítésére vonatkozó jogai a felszámolóra szállnak át.

A csődeljárás megindítását követően a felszámoló haladéktalanul köteles birtokba venni a csődvagyon összes vagyontárgyát és átvenni azok kezelését. A felszámoló a csődeljárás megindításáról hozott végrehajtható határozat alapján kérheti a bíróságtól, hogy utasítsa az adóst a vagyontárgyainak átadására, valamint hogy rendeljen el végrehajtási intézkedéseket az utasítás betartásának kikényszerítése érdekében.

A felszámoló a csődeljárást megindító határozat jogerőre emelkedését követően megkérheti a bíróságot, hogy a csődvagyonba tartozó vagyontárgyakat birtokukban tartó harmadik személyeket utasítsa a vagyontárgyak átadására. E kérelem előterjesztésével egyidejűleg a felszámolóknak be kell nyújtania a vagyontárgyak tulajdonjogát igazoló dokumentumot. A bíróság a felszámoló kérelme felől azon személyek meghallgatását követően határoz, akiknek a csődvagyonba tartozó vagyontárgyak a birtokukban vannak.

A felszámoló jegyzéket készít a csődvagyonban lévő egyes vagyontárgyakról. A magánszemély adós és az adós képviselőre jogszabály alapján korábban felhatalmazott személyek e tekintetben kötelesek együttműködni a felszámolóval. A felszámolóknak a nevezett személyektől össze kell gyűjtenie a szükséges információkat, kivéve ha ez az eljárás indokolatlan elhúzásával járna.

A felszámoló listát készít az adós valamennyi hitelezőjéről, akiről az adós üzleti főkönyveiből és üzleti dokumentációjából, az adóstól származó egyéb információkból, a benyújtott követelésekből, illetve egyéb okokból tudomással bír.

A felszámoló a csődeljárás megindításának idejét figyelembe véve készít egy szisztematikus áttekintést, amelyben feltünteti és összehasonlítja a csődvagyonba tartozó vagyontárgyakat, valamint az adós kötelezettségeit és azok értékelését.

A csődvagyonleltárt, a hitelezők listáját, valamint a vagyontárgyak és kötelezettségek áttekintését legkésőbb a jelentéstételi tárgyalást megelőző nyolc nappal be kell nyújtani a bírósági irodához.

A csődeljárás megindítása nem érinti az adós arra vonatkozó kötelezettségét, hogy a kereskedelmi és adózási jogszabályok alapján főkönyvet és könyvelést vezessen. A felszámolóknak el kell látnia a csődvagyonnal kapcsolatos ilyen feladatokat.

A felszámoló legkésőbb 15 nappal a jelentéstételi tárgyalást megelőzően köteles az adós gazdasági helyzetére és a fennálló helyzet okaira vonatkozó jelentést benyújtani a bíróságnak, amely jelentést legkésőbb a jelentéstételi tárgyalás előtt nyolc nappal közzétesznek a bíróság elektronikus hirdetőtábláján (*e-Oglasna ploča suda*).

A jelentéstételi tárgyalást követően a felszámoló haladéktalanul köteles értesíteni a csődvagyonba tartozó vagyontárgyakat, feltéve, hogy ez nem ellentétes a hitelezői gyűlés döntésével.

A felszámoló a csődeljárás vagyontárgyait a hitelezői gyűlés és a hitelezői választmány döntéseivel összhangban köteles értesíteni.

11 Mely követelések terjeszthetők elő az adósok a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonával szemben és miként kezelendők a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően keletkező követelések?

A csődeljárás megindításakor az adós mint jogi személy jogai megszűnnek és a felszámolóra szállnak át. A csődeljárás megindításakor a magánszemély adósok a csődvagyon részét képező vagyontárgyak kezelésére és elidegenítésére vonatkozó jogai a felszámolóra szállnak át.

A csődeljárás megindítását követően a felszámoló haladéktalanul köteles birtokba venni a csődvagyon összes vagyontárgyát és átvenni azok kezelését.

A felszámoló a csődeljárás megindításáról hozott végrehajtható határozat alapján kérheti a bíróságtól, hogy utasítsa az adóst a vagyontárgyainak átadására, valamint hogy rendeljen el végrehajtási intézkedéseket az utasítás betartásának kikényszerítése érdekében.

A felszámoló a csődeljárást megindító határozat jogerőre emelkedését követően megkérheti a bíróságot, hogy a csődvagyonba tartozó vagyontárgyakat birtokukban tartó harmadik személyeket utasítsa a vagyontárgyak átadására. E kérelem előterjesztésével egyidejűleg a felszámolóknak be kell nyújtania a vagyontárgyak tulajdonjogát igazoló dokumentumot. A bíróság a felszámoló kérelme felől azon személyek meghallgatását követően határoz, akiknek a csődvagyonba tartozó vagyontárgyak a birtokukban vannak.

A felszámoló jegyzéket készít a csődvagyonban lévő egyes vagyontárgyakról. A magánszemély adós és az adós képviselőre jogszabály alapján korábban felhatalmazott személyek e tekintetben kötelesek együttműködni a felszámolóval. A felszámolóknak a nevezett személyektől össze kell gyűjtenie a szükséges információkat, kivéve ha ez az eljárás indokolatlan elhúzásával járna.

A felszámoló listát készít az adós valamennyi hitelezőjéről, akiről az adós üzleti főkönyveiből és üzleti dokumentációjából, az adóstól származó egyéb információkból, a benyújtott követelésekből, illetve egyéb okokból tudomással bír.

A felszámoló a csődeljárás megindításának idejét figyelembe véve készít egy szisztematikus áttekintést, amelyben feltünteti és összehasonlítja a csődvagyonba tartozó vagyontárgyakat, valamint az adós kötelezettségeit és azok értékelését.

A csődvagyonleltárt, a hitelezők listáját, valamint a vagyontárgyak és kötelezettségek áttekintését legkésőbb a jelentéstételi tárgyalást megelőző nyolc nappal be kell nyújtani a bírósági irodához.

A csődeljárás megindítása nem érinti az adós arra vonatkozó kötelezettségét, hogy a kereskedelmi és adózási jogszabályok alapján főkönyvet és könyvelést vezessen. A felszámolóknak el kell látnia a csődvagyonnal kapcsolatos ilyen feladatokat.

A felszámoló legkésőbb 15 nappal a jelentéstételi tárgyalást megelőzően köteles az adós gazdasági helyzetére és a fennálló helyzet okaira vonatkozó jelentést benyújtani a bíróságnak, amely jelentést legkésőbb a jelentéstételi tárgyalás előtt nyolc nappal közzétesznek a bíróság elektronikus hirdetőtábláján (*e-Oglasna ploča suda*).

A jelentéstételi tárgyalást követően a felszámoló haladéktalanul köteles értesíteni a csődvagyonba tartozó vagyontárgyakat, feltéve, hogy ez nem ellentétes a hitelezői gyűlés döntésével.

A felszámoló a csődeljárás vagyontárgyait a hitelezői gyűlés és a hitelezői választmány döntéseivel összhangban köteles értesíteni.

12 Mik a követelések előterjesztésének, igazolásának és elfogadásának szabályai?

a) Csőd előtti eljárás – a követeléseket formanyomtatványon kell benyújtani a Pénzügyi Ügynökség illetékes szervezeti egységének, amelyhez mellékelni kell azokat a dokumentumokat, amelyekre a követelés alapul vagy amelyek igazolják a követelést.

A Pénzügyminisztérium – Adóhatóság (*Ministarstvo financija – Porezna uprava*) adóból, pótaból, jogszabálynál fogva a keresetből és jövedelemből levonandó kötelező biztosítási hozzájárulásokról származó követeléseket, valamint olyan követeléseket nyújthat be, amelyeket külön szabályozás alapján jogosultak beszédni, kivéve a munkaviszonyból származó jövedelmet terhelő adóból és pótaból eredő követeléseket és a munkaviszony alapján biztosított személyek után fizetendő hozzájárulások alapösszegéből eredő követeléseket.

A csőd előtti eljárásban az adós munkavállalói és korábbi munkavállalói, valamint a Pénzügyminisztérium – Adóhatóság nem nyújthat be munkaviszonyból, jogszabályban vagy kollektív megállapodásban rögzített összeghatárig terjedő végkielégítésből eredő követelést, valamint munkahelyi baleset vagy munkával kapcsolatos megbetegedés miatt fizetett kártérítésen alapuló követelést; ezek a követelések nem képezhetik a csőd előtti eljárás tárgyát.

Amennyiben a kérelmező elmulasztotta e követelések bejelentését a csőd előtti eljárás megindítása iránti keresetében, vagy amennyiben hibásan jelentette be azokat, az adós munkavállalói és korábbi munkavállalói, valamint a Pénzügyminisztérium – Adóhatóság kifogást nyújthat be.

A követelések benyújtásakor a külön kielégítés jogával (*razlučni vjerovnici*) rendelkező hitelezők kötelesek tájékoztatást nyújtani a jogaikról, a külön kielégítés jogalapjáról, valamint az adós vagyonának azon részéről, amelyre a külön kielégítés iránti joguk vonatkozik, valamint nyilatkozniuk kell arról, hogy lemondanak-e vagy sem a külön kielégítésre vonatkozó jogukról.

A követelések benyújtásakor azok a hitelezők, akik az adós fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyonból kivett vagyontárgyainak hivatkozott részére is igényt tarthatnak (*izlučni vjerovnici*), kötelesek tájékoztatást nyújtani a jogaikról, a kivétel jogalapjáról, valamint az adós vagyonának azon részéről, amelyre ez a kivétel vonatkozik.

A követelések benyújtásakor a hitelezők mindkét említett típusa (*razlučni vjerovnici* és *izlučni vjerovnici*) köteles nyilatkozatot tenni arról, hogy a szerkezetátalakítási terv végrehajtása érdekében hozzájárul-e vagy pedig megtagadja a hozzájárulást ahhoz, hogy felfüggeszék a kielégítést azokból a vagyontárgyakból, amelyekre a külön kielégítés iránti joguk vonatkozik, vagy felfüggeszék azoknak a vagyontárgyaknak az elkülönítését, amelyekre a kivételre való jogosultságuk vonatkozik.

A csőd előtti egyezség nem akadályozhatja azoknak a hitelezőknek a jogait, akik külön kielégítésre jogosultak azokból a vagyontárgyakból, amelyekre a külön kielégítés joga vonatkozik, kivéve, ha az egyezség ettől eltérően rendelkezik. Amennyiben a csőd előtti egyezség ettől kifejezetten eltérően rendelkezik, meg kell jelölnie, hogy a szóban forgó hitelezők jogainak mely részét korlátozza, meddig halasztja el a kielégítést, és a csőd előtti eljárás mely egyéb rendelkezései vonatkoznak e jogokra.

Amennyiben a hitelező elmulasztja benyújtani a követelést, a csőd előtti eljárás megindítása iránti keresetben azonban hivatkozhat e követelésre, a szóban forgó követelést benyújtottnak kell tekinteni.

Az adós és a vagyonkezelő, ha kijelölték, kötelesek állást foglalni a hitelezők által benyújtott követelésekkel kapcsolatban. Ezt az álláspontot formanyomtatványon benyújtják a Pénzügyi Ügynökség illetékes szervezeti egységének, amely formanyomtatvány minden egyes követelés tekintetében az alábbi információkat tartalmazza:

1. a követelés sorszáma a benyújtott követelések táblázatából
2. a hitelezők azonosítására szolgáló információ
3. a benyújtott követelés összege
4. az adós vagy, ha kijelölték, a vagyonkezelő nyilatkozata a követelés elismeréséről vagy vitásáról
5. a követelés vitatott összege
6. a vitatott követelés vagy annak egy részének fenn nem állását alátámasztó tények.

A benyújtott követelésekre vonatkozó álláspont előadására nyitva álló határidő leteltét követően az adós vagy, ha kijelölték, a vagyonkezelő többé nem vitathatja az általuk elismert követeléseket.

A hitelező megtámadhatja a másik hitelező által benyújtott követelést.

A követelés megtámadását formanyomtatványon kell benyújtani a Pénzügyi Ügynökség illetékes szervezeti egységének, és tartalmaznia kell a következő információkat:

1. a követelést vitató hitelező azonosításához szükséges információk
2. a vitatott követelés hivatkozási száma a benyújtott követelések táblázatából
3. a vitatott követelést benyújtó hitelező azonosításához szükséges információk
4. a benyújtott és vitatott követelés összege
5. a követelést vitató hitelező nyilatkozata
6. a követelés vitatott összege
7. a vitatott követelés vagy annak egy részének fenn nem állását alátámasztó tények.

A Pénzügyi Ügynökség formanyomtatványon táblázatot állít össze a benyújtott követelésekről, valamint táblázatot készít a vitatott követelésekről.

a) Csődeljárás – a követeléseket formanyomtatványon kell benyújtani két példányban a felszámoló részére, amelyhez mellékelni kell azokat a dokumentumokat, amelyeken a követelés alapul vagy amelyek igazolják a követelést.

A felszámoló listát készít az adós munkavállalóinak és korábbi munkavállalóinak valamennyi követeléséről a csődeljárás megindításáig bezárólag, amely követeléseket bruttó és nettó összegben kell feltüntetni; a követelések benyújtásából két példányt be kell adni aláírásra.

A nem elsőbbségi hitelezők követeléseit csak a bíróság külön felhívására lehet benyújtani. Az ilyen követelések benyújtásakor fel kell tüntetni, hogy ezek nem elsőbbségi követelések, valamint meg kell jelölni a rangsort, amelyre a hitelező jogosult.

A kivétel érvényesítésére jogosult hitelezők (*izlučni vjerovnici*) kötelesek tájékoztatni a felszámolót a kivétel érvényesítésére vonatkozó jogukról és e joguk jogalapjáról, valamint megjelölni azokat a vagyontárgyakat, amelyekre e jog vonatkozik, vagy a tájékoztatásukban megjelölni a kivétel iránti joguk okán fennálló kártérítési jogukat.

A külön kielégítésre jogosult hitelezőknek (*razlučni vjerovnici*) tájékoztatniuk kell a felszámolót a külön kielégítésre vonatkozó jogukról és e joguk jogalapjáról, valamint megjelölni azokat a vagyontárgyakat, amelyekre e jog vonatkozik. Amennyiben az ilyen hitelezők a csődeljárásban eljáró hitelezőként is követelést nyújtanak be, a benyújtáskor meg kell jelölniük, hogy a külön kielégítés iránti joguk a csődeljárás adósa vagyonának mely részére vonatkozik, valamint meg kell jelölniük azt az összeget, amely a hivatkozott külön kielégítés joga alapján előreláthatóan a követelésükből nem nyer kielégítést.

A külön kielégítésre jogosult hitelezők, akik a felszámolót nem tájékoztatják megfelelően erről a jogukról, nem veszítik el a külön kielégítésre vonatkozó jogukat. Ettől eltérően, a külön kielégítésre jogosult hitelezők elveszítik a külön kielégítésre vonatkozó jogukat, és nem jogosultak kártérítést vagy bármely egyéb kompenzációt követelni a csődeljárás adósától vagy hitelezőjétől, ha a külön kielégítés jogának tárgyát a csődeljárásban nélkülük értékesítették, és a kielégítési jogot köznyilvántartásba nem jegyezték be, vagy arról a felszámoló nem tudott vagy nem tudhatott.

A benyújtott követeléseket az előzetes tárgyaláson az összegük és rangsoruk alapján megvizsgálják.

A felszámolónak minden egyes követelés tekintetében kifejezetten nyilatkoznia kell arról, hogy a követelést elismeri vagy vitatja.

A felszámoló, a magánszemély adós vagy a csődeljárásban eljáró valamely hitelező által vitatott követelést külön kell megvizsgálni. A kivétel iránti jog és a külön kielégítés joga nem képezik a vizsgálat tárgyát.

A követelést akkor állapítják meg, ha az előzetes tárgyaláson azt a felszámoló elismeri és a csődeljárásban eljáró hitelező nem vitatja, vagy a bejelentett megtámadását elutasítják. Amennyiben a magánszemély adós vitatja a követelést, ez nem képezi akadályát a követelés megállapításának.

A bíróság táblázatot állít össze a megvizsgált követelésekből, amelyben minden egyes benyújtott követelés tekintetében feltünteti az összeget, amelyben a követelést megállapították, a követelés rangsorát, valamint a követelést megtámadó személyt. A táblázatban szintén feltüntetik a magánszemély adós által megtámadott követeléseket. A követelés megállapítását a bíróság váltón vagy adósságról szóló egyéb dokumentumokon is feltünteti.

A megvizsgált követelésekről szóló táblázat alapján a bíróság határozatot hoz, amelyben meghatározza a megállapított vagy vitatott önálló követelések összegét és rangsorát. E határozat alapján a bíróság szintén határoz a követelések megállapításával vagy megtámadásával kapcsolatos keresetindítás felől.

Amennyiben a felszámoló megtámadta a követelést, a bíróság felhívja a hitelezőt, hogy nyújtson be keresetet az adóssal szemben a vitatott követelés megállapítása iránt.

Amennyiben a csődeljárásban eljáró valamely hitelező olyan követelést támadott meg, amelyet a felszámoló elismert, a bíróság felhívja e hitelezőt, hogy nyújtson be keresetet a vitatott követelés megállapítása iránt. Az ilyen jogvitában a követelést vitató személy az adós nevében és érdekében jár el. Amennyiben az adós munkavállalóinak vagy korábbi munkavállalóinak követeléseit vitatják, a vitatott követelések megállapítása iránti keresetet a bírósági eljárásra vonatkozó általános szabályokkal és a munkaügyi jogvitákban irányadó különös rendelkezésekkel összhangban kell benyújtani. Amennyiben a vitatott követelésről végrehajtható okiratot bocsátottak ki, a bíróság felhívja a vitató felet, hogy a követelés megtámadása jogosságának bizonyítása érdekében nyújtson be keresetet.

13 Mik a vagyon értékesítéséből származó bevétel elosztásának szabályai? Miként rangsorolják a követeléseket és a hitelezők jogait?

A hitelezők kielégítése pénzforgalom alapján történik. Az alárendelt hitelezőket részleges felosztáskor nem veszik figyelembe. A felosztást a felszámoló végzi el. Minden egyes felosztás előtt a felszámolóknak be kell szereznie a hitelezői választmányt, amennyiben nem hoztak létre hitelezői választmányt, a bíróság egyetértését.

A rangsorban legelől álló magasabb rendű követelések magukban foglalják az adós munkavállalóinak és korábbi munkavállalóinak a csődeljárás megindítása napjáig felmerült, a teljes bruttó összegre vonatkozó munkaviszonyból származó követeléseit, a végkielégítés iránti követelést a jogszabályban vagy kollektív megállapodásban rögzített összegben, valamint a munkahelyi baleset vagy munkával kapcsolatos megbetegedés miatti kártérítésből eredő követelést.

A rangsorban második helyen álló magasabb rendű követelések az alárendelt követelések kivételével magukban foglalják az összes többi adóssal szembeni követelést.

A magasabb rendű követelések kielégítését követően az alárendelt kategóriába sorolt követeléseket a következő sorrendben elégítik ki:

1. a csődeljárásban eljáró hitelezők követeléseinek a csődeljárás megindítása óta felmerült kamatok
 2. a magánszemély hitelezők részéről az eljárásban való részvételükkel összefüggésben felmerült költségek
 3. bűncselekmények vagy szabálysértések miatt kiszabott bírságok és a büntetőügyi vagy szabálysértési eljárásból eredő költségek
 4. az adós szabad szolgáltatásnyújtását követelő követelések
 5. kölcsön visszafizetésére vonatkozó követelések, hogy pótolják valamely gazdasági társaság tagjának törzsbetétjét vagy ezzel összefüggő követelések.
- A fennálló követelések a csődeljárás megindításának napján esedékessé válnak.

Az olyan felbontó feltétellel érintett követelések, amely a csődeljárás megindításakor lép hatályba, mindaddig feltétel nélküli követelésnek minősülnek, amíg az ilyen feltétel hatályba nem lép.

A csődeljárás költségeit és a csődvagyont terhelő egyéb kötelezettségeket teljesítik először a csődvagyomból. A felszámoló a lejáratok sorrendjében rendezi a követeléseket.

A felszámoló a felosztást megelőzően listát készít azokról a követelésekről, amelyeket a felosztás során figyelembe fognak venni (felosztási lista). Az adós munkavállalóinak és korábbi munkavállalóinak a csődeljárás megindításának napjáig felmerült, munkaviszonyból származó követeléseit bruttó összegük szerint veszik figyelembe. A listának tartalmaznia kell a követelések összesítését és a csődvagyomból rendelkezésre álló, a hitelezők között felosztandó összeget.

A külön kielégítésre jogosult hitelezőnek, akinek az adós személyes felelősséggel is tartozik, legkésőbb a felosztási lista kihirdetésétől számított 15 napon belül arra vonatkozó bizonyítékot kell benyújtania a felszámoló részére, hogy lemondott a külön kielégítés iránti jogáról – illetve ezt milyen összeg tekintetében tette – vagy hogy nem került sor külön kielégítésre. Amennyiben határidőben nem nyújtanak be bizonyítékot, a követelésüket a részleges felosztás során nem veszik figyelembe.

A felfüggesztő feltétellel ellátott követeléseket a részleges felosztás során a teljes összegük szerint veszik figyelembe. Az e követelésekkel érintett részt a felosztás során fenntartják.

A végső felosztás során a felfüggesztő feltétellel érintett követeléseket nem veszik figyelembe, ha a feltétel teljesülésének lehetősége olyan távoli, hogy a felosztáskor nem bír anyagi értékkel. Ebben az esetben az e követelés teljesítésére a korábbi felosztások során félretett összegeket belefoglalják abba a vagyonba, amelyből a végső felosztásra sor fog kerülni.

A részleges felosztásból kizárt hitelezők, akik később teljesítik a csődtörvény 275. és 276. cikkében foglalt feltételeket, a következő felosztás során a többi hitelezőnek fizetett összeggel megegyező összegű kifizetésben részesülnek a csődvagyon egyenlegéből. Csak ezt követően folytatódhat a többi hitelező követelésének kielégítése.

A végső felosztás akkor kezdődik, amint a csődvagyon értékesítése befejeződött. A végső felosztás csak a bíróság jóváhagyásával indítható meg.

Amennyiben a végső felosztás során valamennyi hitelező követelése teljes mértékben rendezhető, a felszámoló a fennmaradó többletet átutalja a magánszemély adósnak. Amennyiben az adós jogi személy a felszámoló az adós társaságban érdekeltséggel rendelkező minden egyes személynek átadja a többlet azon részét, amelyre ez a személy a csődeljáráson kívüli felszámolási eljárás bekövetkezése esetén jogosult lenne.

14 Mik a fizetési képtelenségi eljárás – különösen egyezség által történő – befejezésének feltételei és joghatásai?

a) Csőd előtti eljárás – ha a hitelezők elfogadják a szerkezetátalakítási tervet, a bíróság határozatban megállapítja a szerkezetátalakítási terv jóváhagyását és megerősíti a csőd előtti egyezséget, kivéve, ha:

– az egyik hitelező kellő bizonyossággal megállapítja, hogy a szerkezetátalakítási terv olyan mértékben korlátozza a jogait, hogy kevesebbet kapnának, mint amiben szerkezetátalakítás hiányában várhatóan részesülnének

– nem tűnik valószínűnek a szerkezetátalakítási tervből, hogy a végrehajtása lehetővé tenné az adós fizetőképessé válását a folyó év végéig hátralévő időben, illetve az egymást követő két naptári éven belül

– a szerkezetátalakítási terv nem határozta meg azoknak az összegeknek a teljesítését, amelyeket a hitelezők akkor kapnának, ha a követeléseik nem lennének vitatottak, vagy

– a szerkezetátalakítási terv egy vagy több hitelező követelésének tőkésítését javasolta, és az adós tagjai nem hoztak határozatot az ilyen tevékenységhez való hozzájárulásukról a gazdasági társaságokról szóló törvény (*Zakon o trgovačkim društvima*) rendelkezései szerint.

Amennyiben a csőd előtti egyezség megerősítésének feltételei nem teljesültek, a bíróság határozatban megállapítja, hogy a csőd előtti egyezség megerősítését megtagadta, és felfüggeszti az eljárást.

A megerősített csőd előtti egyezség joghatással bír azokra a hitelezőkre, akik nem vettek részt az eljárásban, és azokra a hitelezőkre is, akik részt vettek az eljárásban, és a vitatott követeléseiket utólag megállapítják.

Az adós, aki nyereségre tett szert olyan kötelezettségekből, amelyeket megerősített csőd előtti egyezség alapján leírtak, köteles megőrizni az ilyen megszerzett nyereséget a csőd előtti egyezségből eredő összes kötelezettség teljesítésére rendelkezésre álló időtartam lejártáig.

Amennyiben a hitelező leírja az adós valamely követelését a megerősített csőd előtti egyezséggel összhangban, a leírt követelés összege a hitelező adóból levonható költségének minősül.

b) Csődeljárás - közvetlenül a végső felosztás befejezését követően a bíróság határozatot hoz a csődeljárás lezárásáról, amely határozatot azon nyilvántartást vezető hatóságnak kézbesíti, amelybe az adóst bejegyezték. A nyilvántartásból való törlést követően a jogi személy adós megszűnik, a természetes személy adós pedig elveszíti a kereskedői vagy egyéni vállalkozói státuszát.

15 Melyek a hitelezőket a fizetésképtelenségi eljárás befejezése után megillető jogok?

A csődeljárásban eljáró hitelezők a magánszemély adóssal szemben lefolytatott csődeljárás befejezését követően a fennmaradó követeléseik teljes körű kielégítése érdekében további intézkedéseket tehetnek.

A csődeljárásban eljáró hitelezők az adóssal szemben fennálló követeléseiket a követeléseiket megállapító határozat útján érvényesíthetik, feltéve, hogy a követeléseket megállapították, és azokat az adós az előzetes tárgyaláson nem vitatta. A sikertelenül megtámadott követelés egyenértékű a nem vitatott követelésekkel.

A bíróság a felszámoló vagy bármely hitelező javaslatára, vagy hivatalból eljárva elrendeli az eljárás folytatását egy későbbi felosztás érdekében, amennyiben a végső tárgyalást követően:

1. teljesültek azok az előfeltételek, amelyek alapján a visszatartott összegek a hitelezők között feloszthatók
2. a csődvagyomból kifizetett egyes összegek visszakerültek a csődvagyomba
3. olyan vagyontárgyakat találtak, amelyek a csődvagyomba tartoznak.

A bíróság attól függetlenül elrendeli az eljárás folytatását egy további felosztás érdekében, hogy az eljárás már lezárásra került.

A bíróság tartózkodhat a további felosztástól, és a felosztás céljából rendelkezésre álló összeget átutalhatja a hitelezők részére, vagy a talált tárgyat átadhatja az adósnak, amennyiben így látja helyénvalónak figyelemmel az összeg jelentéktelen voltára vagy a tárgy csekély értékére, valamint a további felosztásra irányuló eljárás folytatásának költségeire. A bíróság az eljárás további felosztás céljából történő folytatását az ilyen eljárás költségeinek fedezését szolgáló előleg fizetésétől teheti függővé.

A további felosztás végrehajtását követően a bíróság határozatot hoz a csődeljárás lezárásáról.

A további felosztás elrendelését követően a felszámoló a végső lista alapján felosztja azt az összeget, amelyről szabadon rendelkezhet, vagy pedig a csődvagyon később fellelt részének értékesítéséből származó összeget osztja fel. A felszámoló a végelszámolást benyújtja a bíróságnak.

Azok a hitelezők, akiknek a követeléseiről a felszámoló tudomással bír, a csődvagyomból:

1. a részleges felosztás során, a felosztásra szánt rész meghatározását követően
2. a végső felosztás során, a végső tárgyalás berekesztését követően,
3. a további felosztás során, az adott felosztásra vonatkozó lista közzétételét követően,

a csődvagyonnak csak a felosztást követően fennmaradó egyenlegéből követelhetnek kielégítést.

16 Ki viseli a fizetésképtelenségi eljárás során felmerült költségeket és kiadásokat?

Az egyes hitelezők maguk viselik a csőd előtti eljárás és a csődeljárás során felmerült költségeiket, kivéve, ha a csődtörvény ettől eltérően rendelkezik.

17 Mik a hitelezők összességének hátrányt okozó jogügyletek semmisségére, megtámadhatóságára és végrehajthatatlanságára vonatkozó szabályok?

A csődeljárás megindítása előtt végzett azon jogi aktusokat, amelyek veszélyeztetik a csődeljárásban eljáró hitelezők egységes kielégítését (hátrányt okozva a hitelezőknek), vagy amelyek egyes hitelezőknek kedveznek más hitelezőkkel szemben (kedvezményes elbánás egyes hitelezőknek), a felszámoló az adós nevében, valamint a csődeljárásban eljáró hitelezők a csődtörvény rendelkezéseivel összhangban megtámadhatják. Az olyan mulasztások, amelyek az adóst megfosztották valamely jogától, vagy amelyek alapján vele szemben fennálló pénzbeli követelés keletkezett, ilyen követelést fenntartottak vagy biztosítékkal láttak el, egyenértékűek a hivatkozott jogi aktusokkal.

Azon jogi aktus, amely a hitelező számára biztosítékot vagy kielégítést nyújt vagy tesz lehetővé oly módon és olyan időben, amely összhangban van a jogai lényegi tartalmával (kongruens kiegyenlítés), és amelyre a csődeljárás megindítása iránti kereset benyújtását megelőző három hónapon belül került sor, megtámadható, amennyiben az aktus idején az adós fizetésképtelen volt és a hitelező tudott erről a fizetésképtelenségről.

Azon jogi aktus, amely a hitelező számára biztosítékot vagy kielégítést nyújt vagy tesz lehetővé a jogai lényegi tartalmával összhangban, megtámadható, amennyiben arra a csődeljárás megindítása iránti kereset benyújtását követően került sor, és amennyiben a hitelező az aktus idején tudott a fizetésképtelenségről vagy a csődeljárás megindítása iránti keresetről.

Úgy kell tekinteni, hogy a hitelező tudott a fizetésképtelenségről vagy a csődeljárás megindítása iránti keresetről, amennyiben tudomással bírt vagy tudnia kellett volna azokról a körülményekről, amelyekből nyilvánvalóan ki kellett derülnie a fizetésképtelenségnek vagy annak, hogy csődeljárás megindítása iránti keresetet nyújtottak be.

Úgy kell tekinteni, hogy azok a személyek, akik az aktus idején közeli kapcsolatban álltak az adóssal, tudomással bírtak a fizetésképtelenségről, illetve a csődeljárás megindítása iránti keresetről.

Azon jogi aktus, amely olyan hitelező számára nyújt vagy tesz lehetővé biztosítékot vagy kielégítést, aki nem volt jogosult követelés benyújtására, illetve nem volt jogosult a követelését azon a módon vagy abban az időben benyújtani, megtámadható, amennyiben:

1. arra a csődeljárás megindítása iránti kereset benyújtását megelőző utolsó hónapon belül vagy a kereset benyújtását követően került sor, vagy
2. arra a csődeljárás megindítása iránti kereset benyújtását megelőző harmadik vagy második hónapon belül került sor, és az adós abban az időben fizetésképtelen volt, vagy
3. arra a csődeljárás megindítása iránti kereset benyújtását megelőző harmadik vagy második hónapon belül került sor, és a hitelező az aktus elvégzésének idejekor tisztában volt vele, hogy az a csődeljárásban eljáró hitelezők számára hátrányt okoz.

Úgy kell tekinteni, hogy a hitelező tisztában volt vele, hogy az aktus hátrányt okoz a többi hitelezőnek, ha e hitelező tudomással bírt vagy tudnia kellett volna azokról a körülményekről, amelyekből nyilvánvalóan ki kellett derülnie, hogy a hitelezőket hátrány éri. Úgy kell tekinteni, hogy azok a személyek, akik az aktus idején közeli kapcsolatban álltak az adóssal, tudomással bírtak arról, hogy a csődeljárásban eljáró hitelezőket hátrány fogja érni.

Az adós olyan jogi aktusa, amely közvetlenül hátrányt okoz a csődeljárásban eljáró hitelezőknek, megtámadható:

1. ha arra a csődeljárás megindítása iránti kereset benyújtását megelőző három hónapon belül került sor, ha az adós az aktus idején fizetésképtelen volt és amennyiben a másik fél tudott a fizetésképtelenségről, vagy
2. ha arra a csődeljárás megindítása iránti kereset benyújtását követően került sor és a másik fél az aktus idején tudta vagy e félnek tudnia kellett volna a fizetésképtelenségről vagy a csődeljárás megindítása iránti keresetről.

Az adós bármely olyan jogi aktusa, amely az adós valamely jogának elvesztésével jár, vagy amely megakadályozza az adós valamely jogának érvényesítését, vagy bármely aktus, amely alapján az adóssal szembeni pénzbeli követelés érvényben maradhat vagy érvényesíthető, ugyanolyan megítélés alá esik, mint a hitelezőknek közvetlen hátrányt okozó aktusok.

Az adós által a csődeljárás megindítása iránti kereset benyújtását megelőző utolsó tíz év alatt vagy a kereset benyújtását követően, a hitelezőknek okozandó hátrány szándékával hozott jogi aktus megtámadható, amennyiben a másik fél az aktus idején tisztában volt az adós szándékával. A szándékról való tudomást feltételezni kell, ha a másik fél tudott arról, hogy az adóst fizetésképtelenség fenyegeti, és hogy ez az aktus a hitelezőknek hátrányt okozna.

Úgy kell tekinteni, hogy a hitelező tudott arról, hogy az adóst fizetési képtelenség fenyegeti, és hogy egy ilyen aktus a hitelezőknek hátrányt okozna, ha e hitelező tudomással bírt vagy e hitelezőnek tudnia kellett volna azokról a körülményekről, amelyekből nyilvánvalóan ki kellett derülnie, hogy az adós fizetési képtelen volt és a szóban forgó aktus a hitelezőknek hátrányt okozna.

Az adós által és az adóshoz közel álló személyek által kötött visszerthes szerződések megtámadhatóak, amennyiben a hitelezőknek közvetlen hátrányt okoznak. Nem támadható meg az ilyen szerződés, ha azt a csődeljárás megindítása iránti kereset benyújtása előtt több mint két évvel kötötték, vagy ha a másik fél bizonyítja, hogy a szerződés megkötésekor nem tudott az adós arra irányuló szándékáról, hogy a hitelezőknek kárt okozzon.

Az adós ellentételezés nélküli vagy jelentéktelen ellentételezésben részesülő jogi aktusa megtámadható, kivéve, ha arra a csődeljárás megindítása iránti kereset benyújtása előtt több mint négy évvel került sor. Jelentéktelen értékű alkalmoszerű ajándékozás esetén az aktus nem támadható meg.

Semmis az a jogi aktus, amellyel a gazdasági társaság tagja törzsbetét pótlására szolgáló kölcsön visszafizetésére irányuló követeléssel el:

1. ha biztosítékot nyújt, és ha arra a csődeljárás megindítása iránti kereset benyújtását megelőző utolsó öt évben vagy a kereset benyújtását követően került sor

2. ha garanciát nyújt a teljesítésre, és ha arra a csődeljárás megindítása iránti kereset benyújtását megelőző utolsó évben vagy a kereset benyújtását követően került sor.

A jogi aktus, amellyel a gazdasági társaság csendestársának érdekeltsége részben vagy egészben visszakerül, vagy amellyel az elszenvedett veszteség rájuk eső részét elengedik, megtámadható, ha az aktus alapjául szolgáló szerződést a csődeljárás megindítása iránti kereset benyújtását megelőző utolsó évben vagy a kereset benyújtását követően kötötték. Ugyanez vonatkozik arra az esetre, ha a csendestárs a szerződéssel összhangban megszűnik.

Kongruens kiegyenlítés esetén az adós által váltó útján teljesített kifizetések nem követelhetők vissza a címzettől, ha, a forgatható értékpapírokra vonatkozó jogszabályok alapján, a címzett a kifizetés megtagadása esetén más adóssokkal szemben fennálló követeléstől esne el.

A jogi aktus a joghatásai kiváltásakor minősül megtettnek.

Ha a jogi aktus érvényességéhez nyilvános főkönyvbe, nyilvántartásba vagy naplóba való bejegyzés szükséges, a jogi aktus akkor minősül meghozottnak, amint teljesültek az érvényesség egyéb feltételei, az adós ilyen bejegyzésre irányuló szándéknyilatkozata kötelező érvényűvé válik, és a másik fél jogi változás bejegyzése iránti kérelmet terjeszt elő. Ez a rendelkezés szintén irányadó a jogi változás iránti jog biztosítása érdekében történő előzetes bejegyzésre irányuló kérelmekre is.

Amennyiben a jogi aktus feltételtől vagy határidőtől függ, azt az időpontot kell figyelembe venni, amikor az aktust meghozták, nem pedig a feltétel bekövetkezését vagy a határidő lejártának időpontját.

A jogi aktus, amellyel szemben végrehajtási intézkedés áll rendelkezésre, valamint a végrehajtási eljárás keretein belül hozott jogi aktus megtámadható.

Amennyiben az adós a teljesítéséért cserébe azzal egyenértékű ellentételezést fogadott el, amely közvetlenül a vagyona részévé vált, a szóban forgó teljesítés háttéréül szolgáló jogi aktus csak abban az esetben támadható, ha szándékos károkozásra irányult.

A felszámoló, az adós nevében eljárva, a bíróság jóváhagyása esetén támadhatja meg az adós jogi aktusait. A panaszt azzal a személlyel szemben kell benyújtani, akivel szemben a megtámadott aktust hozták.

A felszámoló a csődeljárás megindításától számított másfél éven belül panaszt nyújthat be a jogi aktusok megtámadása érdekében.

Minden egyes csődeljárásban eljáró hitelező keresetet nyújthat be a jogi aktusok megtámadása érdekében a saját nevében és a saját költségén, ha:

- a felszámoló nem nyújtott be keresetet a jogi aktusok megtámadása iránt a csődtörvény 212. cikkének (3) bekezdésében előírt határidőn belül – a csődtörvény 212. cikkének (3) bekezdésében előírt határidő leteltétől számított három hónapon belül

- a felszámoló eláll a jogi aktus megtámadása iránt benyújtott keresettől – a keresettől való elállást megerősítő jogerős határozatnak a bíróság elektronikus hirdetőtábláján (*e-Oglasna ploča suda*) való közzétételétől számított három hónapon belül

- a felszámolótól korábban nyilatkozatot kértek, a felszámoló pedig nyilatkozott arról, hogy nem nyújt be keresetet a jogi aktusok megtámadása iránt – a felszámoló nyilatkozatának a bíróság elektronikus hirdetőtábláján való közzétételétől számított három hónapon belül

- a felszámolótól korábban nyilatkozatot kértek, a felszámoló pedig három hónapon belül nem nyilatkozott arról, hogy nyújt-e be keresetet a jogi aktusok megtámadása iránt – az ilyen nyilatkozat megtételére irányuló felszólítás közzétételétől számított három hónapon belül.

Amennyiben a jogi aktus megtámadása iránti keresetnek helyt adtak, a megtámadott jogi aktus nem vált ki joghatást a csődvagyonnal szemben, a másik fél pedig köteles a csődvagyonba visszajuttatni minden olyan anyagi hasznót, amelyhez a megtámadott ügylet révén jutott, kivéve, ha a csődtörvény ettől eltérően rendelkezik. A jogi aktus megtámadása iránti keresetnek helyt adó határozat alapján a felszámoló az adós vagy a csődvagyon nevében és érdekében, a csődeljárásban eljáró hitelező pedig a saját nevében és a csődeljárás adósa vagy a csődvagyon érdekében végrehajtás iránti keresetet nyújthat be.

Az a személy, aki a teljesítést ellentételezés nélkül vagy jelentéktelen ellentételezés mellett fogadja el, csak az ezáltal történő gazdagodása esetén köteles visszatéríteni azt, amit kapott, kivéve, ha tudta, vagy tudnia kellett volna, hogy az ilyen teljesítés hátrányt okoz a hitelezőknek.

A jogi aktus megtámadása iránti kereset tárgyában hozott jogerős határozatot alkalmazni kell a csődeljárás adósára, a csődvagyonra és a csődeljárásban eljáró összes hitelezőre is, kivéve ha a csődtörvény ettől eltérően rendelkezik.

Amennyiben a bíróság a jogi aktus megtámadása iránti keresetnek helyt adott, az ellenérdekű fél köteles minden olyan anyagi hasznót visszajuttatni a csődvagyonba, amelyhez a megtámadott ügylet révén jutott. Amint ezek a hasznok visszakerültek a csődvagyonba, a felperes hitelezők elsőbbségi kielégítésre jogosultak ezekből a hasznokból a megállapított követeléseik összegének arányában.

Az adós jogi aktusai valamely jogvitában időbeli korlátozás nélkül megtámadhatók kifogás benyújtásával.

A jogi aktust még az ellenérdekű fél örökösével vagy más egyetemes jogutódjával szemben is meg lehet támadni.

A jogi aktus az ellenérdekű fél egyéb jogutódjával szemben is megtámadható:

1. ha a jogutód a felvásárlás időpontjában tudott azokról a körülményekről, amelyek a jogelődje felvásárlásának megtámadhatósága alapul

2. ha a jogutód a felvásárlás időpontjában az adóssal közeli kapcsolatban álló személy volt, kivéve, ha bizonyítani tudja, hogy a felvásárlás időpontjában nem tudott azokról a körülményekről, amelyeken a jogelődje felvásárlásának megtámadhatósága alapul

3. ha amit megszereztek ellentételezés nélkül vagy jelentéktelen ellentételezésért került a jogutódhoz.

A csődeljárás megindítását követően hozott jogi aktus, amely a köznyilvántartásokba vetett bizalom védelmére hivatott szabályok értelmében marad érvényben, a csődeljárás megindítását megelőzően hozott jogi aktus megtámadására irányadó szabályok szerint megtámadható.

Utolsó frissítés: 23/08/2019

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Fizetési képtelenség - Olaszország

1 Ki ellen indítható fizetési képtelenségi eljárás?

Fizetéseképtelenségi eljárás indítható a gazdasági szereplők (természetes személyek vagy társaságok) ellen, ha az alábbiak valamelyikével rendelkeznek:

- a) a fizetéseképtelenségi eljárás megindítására vagy egyezsége irányuló kérelem előtti három évben 300 000,00 euró értékű vagy azt meghaladó vagyon,
- b) a fizetéseképtelenségi eljárás megindítására vagy egyezsége irányuló kérelem előtti mindhárom évben 200 000,00 euró összegű vagy azt meghaladó bruttó éves árbevétel,
- c) összesen (a fizetéseképtelenségi eljárás megindítására vagy egyezsége irányuló kérelem időpontjában) 500 000,00 euró összegű vagy azt meghaladó tartozás (keletkezésük időpontjától függetlenül).

2 Mik a fizetéseképtelenségi eljárás megindításának feltételei?

a) a fizetéseképtelenség feltétele a vállalkozás fizetéseképtelensége; megállapítását kérheti:

- az adós
- a hitelező
- az ügyész

b) a hitelezőkkel kötött egyezség (*concordato preventivo*) feltétele a vállalkozás nehéz helyzete (vagyis olyan pénzügyi nehézségek fennállása, amelyek nem súlyosak annyira, hogy fizetéseképtelenséget okozzanak); kizárólag az adós kérheti.

3 Mely a vagyontárgyak képezik a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét? Miként kezelik az adós által a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását követően szerzett vagy rá háramló vagyontárgyakat?

Az alábbiak kivételével valamennyi vagyontárgy része a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyonnak:

- 1) kizárólag személyes használatú vagyontárgyak és jogok;
- 2) tartásdíjak, bérek, nyugdíjak, fizetések, valamint a fizetéseképtelen személy munkával szerzett jövedelme az önmaga és családja ellátásához szükséges mértékig;
- 3) a fizetéseképtelen személyt gyermekei vagyonából jogszabály alapján megillető bevétel, a családi szükségletekre szánt alapban (*fondo patrimoniale*) tartott vagyon és annak haszna, a Polgári Törvénykönyv 170. cikke szerinti kivételtől eltekintve;
- 4) a jogszabály szerint kivétel körébe tartozó elemek.

A fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyonhoz tartozik továbbá az eljárás megindítását követően a fizetéseképtelen személy által szerzett valamennyi vagyontárgy, nem képezik részét viszont az e vagyon megszerzése és megtartása során keletkezett kötelezettségek.

4 Milyen jogok illetik meg az adóst, illetve a fizetéseképtelenségi szakértőt?

A fizetéseképtelenségi gondnok (vagyonfelügyelő) joga és kötelezettsége a vagyon kezelése, értékesítése és a bevétel hitelezők közötti elosztása.

A vagyonfelügyelő információt kérhet a fizetéseképtelen adóstól, aki kifogásolhatja a vagyonfelügyelő és a bíróság által kijelölt csődgondnok intézkedéseit, de csak akkor, ha azok elfogadására jogsértő módon került sor (pusztán célszerűségi okokból nem).

5 Milyen feltételek alapján lehet beszámításokat igényelni?

Bárki, akinek pénzfizetési kötelezettséget kell teljesítenie a fizetéseképtelenségi gondnok részére, beszámíthatja ezt a tartozást az ugyanazon eljárást érintő követelésébe (*controcredito*), de csak abban az esetben, ha mindkettő (a tartozás és a követelés) az eljárás megindítása előtt keletkezett.

6 Milyen hatást gyakorol a fizetéseképtelenségi eljárás azokra a hatályos szerződésekre, amelyekben az adós szerződő fél?

A vagyonfelügyelő döntheti el, hogy a fizetéseképtelenségi eljárás megindításakor hatályos szerződések továbbra is fennállnak-e, vagy meg kell szüntetni azokat.

7 Milyen hatást gyakorol a fizetéseképtelenségi eljárás az egyes hitelezők által indított eljárásokra (a folyamatban lévő peres eljárások kivételével)?

A hitelezők csak akkor tehetnek jogi intézkedéseket a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását követően, ha a vagyonfelügyelő nem cselekszik, vagyis (szándékosan vagy pusztán gondatlanságból) nem teszi meg ezeket a jogi intézkedéseket.

8 Milyen hatást gyakorol a fizetéseképtelenségi eljárás a fizetéseképtelenségi eljárás megindításának pillanatában folyamatban lévő peres eljárások lefolytatására?

A később fizetéseképtelennek nyilvánított személlyel szemben a hitelező által indított peres eljárást csak a vagyonfelügyelő folytathatja.

9 Mik a hitelezők fizetéseképtelenségi eljárásban való részvételének fő jellemzői?

A hitelezői választmány három-öt hitelezőből áll, és jelentős jogai a következők:

- engedélyezi az ügyleteket, megállapodásokat, a peres eljárások megszüntetését, harmadik felek jogainak elismerését, jelzálog törlését, értékpapírok visszaadását, kötvénykibocsátást, örökség és ajándék elfogadását, és valamennyi, a különleges vagyonkezelés körébe eső egyéb aktust,
- bíróság előtt a vagyonfelügyelő leváltását kérheti,
- jóváhagyja az értékesítési tervet,
- felhatalmazza a vagyonfelügyelőt a fizetéseképtelenség megállapításának időpontjában hatályos szerződések átvételére,
- leltározási műveleteket végez a fizetéseképtelen adós vagyonában,
- hozzáfér az eljáráshoz kapcsolódó valamennyi irathoz,
- felhatalmazza a vagyonfelügyelőt egy vagy több vagyontárgy vagyonból való kizárására vagy értékesítésének megszüntetésére, ha nyilvánvalóan hátrányosnak tűnik az értékesítés,
- a bíróság által kijelölt csődgondnoktól a vagyon értékesítésének felfüggesztését kérheti.

A fenti tevőleges intézkedési hatáskörök mellett a hitelezői választmány véleményezi a bíróság által kijelölt csődgondnok vagy a bíróság intézkedéseit, nevezetesen a következőket:

- a biztosítékkal rendelkező hitelezők biztosíték értékesítésére való felhatalmazása
- a bíróság által kijelölt csődgondnok felhatalmazása a társaság működtetésének ideiglenes folytatására (a hitelezői választmánynak jóvá kell hagynia a folytatást)
- a bíróság által kijelölt csődgondnok felhatalmazása az üzleti tevékenység bérbeadására (a hitelezői választmánynak jóvá kell hagynia a bérbeadást).

10 Mi módon használhatja vagy értékesítheti a fizetéseképtelenségi szakértő a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét képező vagyontárgyakat?

A vagyonfelügyelő (előzetes engedélyezéstől függően):

- tovább működteti a társaságot,
- bérbe adja az üzletet,
- minden vagyont értékesít a bevétel hitelezők közötti felosztása érdekében,
- dönt a kisértékű vagyontárgyak értékesítésének mellőzéséről.

11 Mely követelések terjeszthetők elő az adósnak a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyonával szemben és miként kezelendők a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását követően keletkező követelések?

Bármelyik hitelező kérheti a bíróságtól az adós fizetéseképtelenné nyilvánítását. A hitelezőnek nem kell végrehajtható okirattal rendelkeznie; az a fontos, hogy iratokkal bizonyítsa a követelését.

Valamennyi hitelezőnek (ideértve azokat is, akik a fizetésképtelenség megállapítását kérték és azt jóváhagyták) kérnie kell követeléseit nyilvántartásba vételét a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően.

12 Mik a követelések előterjesztésének, igazolásának és elfogadásának szabályai?

A hitelezők jogi képviselő nélkül előterjeszthetik követeléseiket.

Kérelmüknek tartalmaznia kell a követelés írásos bizonyítását, és elektronikus úton (tanúsítvánnyal rendelkező elektronikus levélben) kell benyújtani azt.

13 Mik a vagyon értékesítéséből származó bevétel elosztásának szabályai? Miként rangsorolják a követeléseket és a hitelezők jogait?

A vagyon értékesítéséből származó bevétel elsőbbségi alapon kerül felosztásra a hitelezők között. Jogszabály több követelésnek (jelzőlog, biztosítékok, általános vagy különös elsőbbséget élvező követelések) biztosít elsőbbséget néhány vagyontárgy vagy a teljes vagyon tekintetében.

Ha (ahogyan szinte minden esetben) az értékesítésből származó bevétel nem elegendő valamennyi követelés kielégítésére, akkor nem a követelés összegével arányosan osztják fel, hanem a polgári törvénykönyvben meghatározott elsőbbségi sorrend szerint.

14 Mik a fizetésképtelenségi eljárás – különösen egyezség által történő – befejezésének feltételei és joghatásai?

A fizetésképtelenségi eljárás lezárul, ha:

- nem terjesztenek elő követelést,
- valamennyi követelés kielégítést nyert,
- felosztották a vagyon értékesítéséből származó teljes bevételt,
- megállapítást nyert, hogy nincs értékesítendő vagyon vagy egyéb bevétel.

A fizetésképtelenségi eljárás lezárását követően a fizetésképtelen adós visszanyeri jogi lépések kezdeményezésére és megválaszolására irányuló jogát, és a vagyonfelügyelő tájékoztatása nélkül szerezhethet vagyont.

A hitelezőkkel kötött egyezsége irányuló eljárás lezárul az adós és a hitelezők közötti egyezség jóváhagyásakor, amennyiben azonban az egyezség vagyontárgyak értékesítését írja elő (*concordato liquidatorio*), az eljárás az értékesítés érdekében folytatódik, és akkor zárul, amikor az összes vagyontárgyat értékesítették és a bevételt felosztották a hitelezők között.

A hitelezőkkel kötött egyezsége irányuló eljárás lezárását követően a fizetésképtelen adós szabadul valamennyi tartozásától.

15 Melyek a hitelezőket a fizetésképtelenségi eljárás befejezése után megillető jogok?

A fizetésképtelenségi eljárás lezárását követően a hitelezők eljárást indíthatnak az adóssal szemben a fennmaradó tartozás (a tartozásnak a vagyonfelügyelő által vissza nem fizetett része) rendezése érdekében, kivéve, ha tartozáselengedésre irányuló eljárásra került sor, mert ebben az esetben a hitelezők semmit nem követelhetnek a fizetésképtelen adóstól.

A hitelezőkkel kötött egyezsége irányuló eljárás lezárását követően a hitelezők semmit nem követelhetnek az adóstól. Amennyiben azonban az adós elmulasztja kötelezettségei teljesítését, a hitelezők kérhetik az egyezség megszüntetését; a kérelmet egy éven belül elő kell terjeszteni.

16 Ki viseli a fizetésképtelenségi eljárás során felmerült költségeket és kiadásokat?

A fizetésképtelenségi eljárás költségeit maga a fizetésképtelenségi eljárás viseli, és a vagyon értékesítéséből származó bevételből kerül kiegyenlítésre.

Vagyon hiányában a vagyonfelügyelő díját és felmerült költségeit az állam fizeti.

17 Mik a hitelezők összességének hátrányt okozó jogügyletek semmisségére, megtámadhatóságára és végrehajthatatlanságára vonatkozó szabályok?

A fizetésképtelen adós által a fizetésképtelenségi eljárás megindítását megelőzően tett jogi lépések visszavonhatók, ha az eljárásindítás előtt meghatározott időszakban (egy év vagy hat hónap) került rájuk sor.

A fizetésképtelen adós által a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően tett jogi lépések érvénytelenek.

A hitelezőkkel kötött egyezsége irányuló eljárás során és bírósági engedély hiányában tett, a különleges vagyonkezelés körébe eső aktusok érvénytelenek.

Utolsó frissítés: 29/10/2018

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Fizetésképtelenség - Ciprus

1 Ki ellen indítható fizetésképtelenségi eljárás?

Csődeljárás (*ptóchevisis*): A csődeljárást elrendelő végzés (*diátagma ptóchevisis*) kizárólag fizetésképtelen természetes személlyel szemben hozható meg.

Felszámolás (*ekkathárisis*): A felszámolást elrendelő végzés (*diátagma ekkathárisis*) bármely jogi személlyel szemben meghozható. A végelszámolás (*ekoúsia ekkathárisis*), akár peren kívül, akár bírósági felügyelet mellett folytatják le, szintén jogi személyekhez kapcsolódik.

2 Mik a fizetésképtelenségi eljárás megindításának feltételei?

Csődeljárás: A természetes személyekkel szembeni csődeljárásra vonatkozó jogszabályi rendelkezések a Csődtörvényben (*perí Ptóchevisis Nómos*, 5. fejezet) található, amelyet az elmúlt két évben jelentősen módosítottak annak érdekében, hogy megfeleljen a változó gazdasági és társadalmi helyzetnek.

A csődeljárás iránti kérelmet a 15 000 EUR-t meghaladó tartozások tekintetében a hitelező vagy maga az adós nyújthatja be, feltéve, hogy az adós fizetésképtelenné válik, és az adós személyesen Cipruson tartózkodott, szokásos tartózkodási helye Cipruson található, Cipruson folytatott üzleti tevékenységet vagy Cipruson üzleti tevékenységet folytató cég vagy társulás tagja volt.

Az adós fizetésképtelenné válik (*práxi ptóchevisis*) többek között, amikor:

- a) az adóssal szemben a hitelező javára jogerős ítéletben megítéltek valamely összeget, és az adós elmulasztja annak kifizetését;
- b) az adós arra vonatkozó nyilatkozatot nyújt be, hogy nem képes a tartozásait kiegyenlíteni;
- c) az adós csődeljárás iránti kérelmet nyújt be;
- d) a személyes törlesztési tervet, amelyben az adós részes fél, a természetes személyek fizetésképtelenségéről szóló törvény (*perí Aferenyótitas Fysikón Prósópon Nómos*) rendelkezései alapján sikertelennek minősítik, vagy megszüntetik.

Társaságok felszámolása: Valamely társaság vagy azért számolható fel, mert nem képes a tartozásait kifizetni, vagy a társaság által hozott határozat alapján, amely elrendeli a társaság megszűnését, vagyonának értékesítését és valamennyi tartozásának vagy azok egy részének visszafizetését. A felszámolást elrendelő végzés akkor hozható meg, ha a társaság nem képes fizetni a tartozásait. Az esedékes összegnek meg kell haladnia az 5 000 EUR-t. A felszámolás iránti kérelmet a hitelező vagy a társaság tulajdonosai nyújtják be a bírósághoz.

Végelszámolás:

A végelszámolásnak három típusa van:

Hitelezői végelszámolás (*ekoúsia ekkathárisi apó pistótés*): Ez egy peren kívüli felszámolás, amelyre akkor kerül sor, ha a társaság fizetésképtelen, és az irányító testülete a társaság felszámolása mellett dönt. A hitelezői végelszámolás a hitelezői gyűlés annak érdekében történő összehívásával kezdődik, hogy a végelszámolásról szóló, a társaság tulajdonosainak közgyűlése által meghozott külön határozatot megfontolják.

Tagi végelszámolás (*ekoúsia ekkathárisi apó méli*): Ez szintén egy peren kívüli felszámolás, amely a tulajdonosok közgyűlésén hozott külön határozat alapján akkor indítható, ha a társaság fizetőképessé válik.

Végelszámolás bírósági felügyelet alatt (*ekoúsia ekkathárisi ypó tin epopteia tou Dikastiríou*): Ha a társaság végelszámolásról szóló határozatot fogadott el, a bíróság végzésben elrendelheti, hogy a végelszámolásra a bíróság felügyelete alatt kerüljön sor.

3 Mely a vagyontárgyak képezik a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét? Miként kezelik az adós által a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően szerzett vagy rá háruló vagyontárgyakat?

Csődeljárás: A csődvagyon a csődeljárás megindításakor a csődbe ment félhez tartozó, illetve őt megillető összes vagyomból, illetve azokból a vagyontárgyakból áll, amelyeket a csődbe ment fél a mentesülése előtt szerzett meg, vagy amelyeket a mentesülése előtt ruháztak rá, a csődbe ment fél vagy a családja túléléséhez nélkülözhetetlen vagyon kivételével.

A csődeljárás megindítása után és a tartozások alóli mentesülést vagy a csődeljárás megszüntetését megelőzően szerzett vagyon a csődvagyon részét képezi.

Felszámolás: A felszámolás hatálya alá tartozó vagyon az a vagyon, amely a társasághoz a felszámolást elrendelő végzés meghozatala vagy a végelszámolásra vonatkozó külön határozat időpontja előtt tartozott.

4 Milyen jogok illetik meg az adóst, illetve a fizetésképtelenségi szakértőt?

Csődeljárás: A csődeljárást elrendelő végzés meghozatala esetén a hivatalos csődgondnok (*epísimos paralíptis*) lesz a csődbe ment fél vagyonának vagyonfelügyelője. Egy későbbi szakaszban bármely engedéllyel rendelkező fizetésképtelenségi szakértő (*adeiodotiménos sýmvooulos aferengyótitas*) kijelölhető vagyonfelügyelőnek (*diacheiristís*). A vagyonfelügyelő feladata a csődbe ment fél vagyonának értékesítése, és a bevételek hitelezők közötti felosztása. Amikor a hivatalos csődgondnok vagy bármely fizetésképtelenségi szakértő elvállalja a vagyonfelügyelői feladatok ellátását, a csődbe ment fél továbbra is az őt megillető teljes vagyon tulajdonosa marad, ugyanakkor azt a csődeljárás megindításától kezdődően kizárólag a vagyonfelügyelő kezeli.

Felszámolás: A felszámolást elrendelő végzés meghozatalakor, amennyiben a hitelezők nem jelölnék ki felszámolót, a hivatalos csődgondnok automatikusan felszámolóvá (*ekkatharistís*) válik, kivéve, ha a hivatalos csődgondnok bírósághoz benyújtott kérelme alapján, vagy a hitelezők és a társaság közreműködőinek gyűlésén hozott határozatot követően engedéllyel rendelkező fizetésképtelenségi szakértőt jelölnék ki felszámolóknak. A felszámoló feladata a megszűnő társaság vagyonának értékesítése, és a bevételek hitelezők és közreműködők közötti felosztása. Miután a hivatalos csődgondnok a fizetésképtelenségi szakértő elvállalja a felszámolás alatt álló jogi személy vagyona felszámolójának feladatát, a vagyont – habár a társaság megőrzi az őt megillető vagyon feletti tulajdonjogát –, a felszámolási eljárás megindításának időpontjától kezdve a felszámoló kezeli annak értékesítése érdekében.

Végelszámolás: Végelszámolás esetében a társaság a végelszámolási eljárás megkezdésétől kezdve felhagy üzleti tevékenységének folytatásával, kivéve azon üzleti tevékenységet, amely a végelszámolás szempontjából előnyös. A felszámoló feladata a felszámolt társaság vagyonának értékesítése és a bevételek hitelezők és közreműködők közötti felosztása.

Hitelezői végelszámolás: A hitelezők és a társaság külön gyűlésen fizetésképtelenségi szakértőt javasolnak, akit a társaság felszámolójának akarnak kijelölni, a két gyűlés közötti egyet nem értés esetében azonban felszámolóként azt a fizetésképtelenségi szakértőt jelölik ki, akit a hitelezők javasoltak.

Tagi végelszámolás: A társaság közgyűlési határozattal fizetésképtelenségi szakértőt jelöl ki felszámolóknak, akinek feladata a társaság ügyeinek intézése, és vagyonának felosztása. A felszámoló kijelölésével az igazgatók jogosultságai megszűnnek, kivéve amennyiben a társaság közgyűlése vagy a felszámoló jóváhagyja e jogosultságok további fenntartását.

Végelszámolás bírósági felügyelet alatt: A felügyelet alá eső felszámolást elrendelő végzés meghozatalakor a bíróság e végzéssel vagy egy következő végzéssel további felszámolót jelölhet ki. A bíróság által kijelölt felszámoló ugyanolyan jogosultságokkal és kötelezettségekkel rendelkezik, és ugyanaz a jogállása, mint a külön határozattal vagy a hitelezők döntésével a fentiekben leírtak szerint kijelölt felszámolóknak.

5 Milyen feltételek alapján lehet beszámításokat igényelni?

Csődeljárás: A jogszabályok alapján beszámítással akkor lehet élni, ha a csődeljárást elrendelő végzést megelőzően a csődbe ment fél és bármely egyéb személy között kölcsönös hitelnyújtás, kölcsönös tartozások vagy egyéb kölcsönös ügyletek állnak fenn, kivéve, ha a hitel nyújtásának időpontjában a másik személy tudott arról, hogy a csődbe ment fél csődbejelentést tett.

6 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás azokra a hatályos szerződésekre, amelyekben az adós szerződő fél?

Csődeljárás: Azon fennálló jogszerű szerződések, amelyekben a csődbe ment fél részes fél, hatályban maradnak, és a csődbe ment fél továbbra is személyesen felel e szerződések rendelkezéseinek betartásáért.

Felszámolás: Hatályban maradnak azok a fennálló jogszerű szerződések, amelyekben a felszámolás alatt álló társaság részes fél. Ugyanez vonatkozik a végelszámolás alatt álló társaságok által kötött jogszerű szerződésekre.

7 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás az egyes hitelezők által indított eljárásokra (a folyamatban lévő peres eljárások kivételével)?

Csődeljárás: Ha a csődbe ment féllel szemben a csődeljárást elrendelő végzés meghozatalát követően kezdeményeztek eljárást, az eljárás folytatásához a bíróság engedélye szükséges.

Felszámolás: Ha a felszámolás alatt álló társasággal szemben a felszámolást elrendelő végzés meghozatalát követően kezdeményeztek eljárást, a bíróság engedélye szükséges az eljárás folytatásához.

8 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás a fizetésképtelenségi eljárás megindításának pillanatában folyamatban lévő peres eljárások lefolytatására?

Csődeljárás: A csődbe ment féllel szemben már folyamatban lévő eljárások a szokásos módon folytatódnak, anélkül, hogy a folytatásukhoz szükség lenne a bíróság engedélyére.

Felszámolás: A felszámolás alatt álló társasággal szemben már folyamatban lévő eljárások csak a bíróság engedélyével folytatódhatnak. Ezen eljárások kezelése teljes egészében a hivatalos gondnok vagy a társaság felszámolójának a feladata.

9 Mik a hitelezők fizetésképtelenségi eljárásban való részvételének fő jellemzői?

Csődeljárás: Ahhoz, hogy a hitelező a csődeljárásban részt vehessen tartozásigazoló formanyomtatványt kell kitöltenie (*epallíthevsi chréous*), és be kell nyújtania az azt alátámasztó bizonyítékokat. A felszámolóként eljáró hivatalos gondnok vagy fizetésképtelenségi szakértő dönt a bizonyítékok elfogadásáról vagy elutasításáról. Ezt követően a hitelezők részére a csődtörvényben meghatározott elsőbbségi sorrendben osztalékot fizetnek. A bizonyítékaik elfogadását követően a hitelezők részt vehetnek a társaságot felszámoló hivatalos gondnok vagy fizetésképtelenségi szakértő által összehívott gyűlésen.

Felszámolás: A felszámolásban való részvétel érdekében a hitelezőnek ki kell töltenie a tartozásigazoló formanyomtatványt, és be kell nyújtania az azt alátámasztó bizonyítékokat. Ugyanez az eljárás irányadó, mint a csődeljárás esetében, kivéve, hogy a felszámolás során az osztalék felosztására a társasági törvény (*perí Etaireión Nómos*, 113. fejezet) alapján kerül sor.

Ugyanez vonatkozik a végelszámolásra, és különösen a hitelezői végelszámolásra, amelyben a hitelezők az eljárás megindításától kezdve, vagyis onnantól, hogy a választásuk szerinti felszámoló javasolása érdekében összehívták őket, közvetlenül részt vesznek.

10 Mi módon használhatja vagy értékesítheti a fizetésképtelenségi szakértő a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét képező vagyontárgyakat?

Csődeljárás: A vagyonfelügyelőnek joga és felhatalmazása van az ingatlanvagyon általa megfelelően tartott módon és az eljárás érdekében történő értékesítésére. Ezt követően a hitelezők részére a csődtörvényben meghatározott elsőbbségi sorrendben osztalékot fizetnek. Jelzálogjoggal terhelt vagyon esetében bírósági végzésre van szükség.

Felszámolás: A felszámolás alatt álló társaság felszámolója oly módon értékesítheti a társaság ingatlanvagyonát, amelyről úgy gondolja, hogy az eljárás érdekeit szolgálja. Ezt követően a hitelezők részére a társasági törvényben meghatározott elsőbbségi sorrend alapján osztalékot fizetnek. Jelzálogjoggal terhelt vagyon esetében bírósági végzésre van szükség. Ugyanez a szabály vonatkozik a végelszámolásra.

11 Mely követelések terjeszthetők elő az adósnak a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyonával szemben és miként kezelendők a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását követően keletkező követelések?

Csődeljárás: A csődeljárást elrendelő végzés meghozatalakor a hitelezők igazolást nyújthatnak be a csődeljárást vagy a felszámolást elrendelő végzés időpontjáig felmerült meghatározott összegű követelésekkel kapcsolatos tartozások vonatkozásában. A csődeljárást elrendelő végzés meghozatalát követően felmerült követelések nem tartoznak a csődeljárás hatálya alá, és a hitelezőknek maguknak kell fellépniük a csődbe ment féllel szemben.

Felszámolás: Ha felszámolást elrendelő végzést vagy végelszámolásra vonatkozó külön határozatot hoznak, a hitelezők a felszámolást elrendelő végzés vagy a külön határozat időpontjáig felmerült meghatározott összegű követelésekkel kapcsolatos tartozások vonatkozásában bizonyítékokat nyújthatnak be. A felszámolást elrendelő végzés vagy a külön határozat meghozatalát követően felmerült követelések nem tartoznak a felszámolási eljárás hatálya alá, és a hitelezőknek maguknak kell fellépniük a felszámolás alatt álló társaság tisztségviselőivel szemben.

12 Mik a követelések előterjesztésének, igazolásának és elfogadásának szabályai?

Csődeljárás: Amennyiben csődeljárást elrendelő végzést hoznak, valamennyi hitelező köteles a végzés közzétételétől számított 35 napon belül írásban a hivatalos gondnoknak vagy a vagyonfelügyelőnek a tartozásra vonatkozó bizonyítékot benyújtani. A bizonyítéknak tartalmaznia kell a tartozás adatait, meg kell adnia a garanciavállalók nevét, és meg kell jelölnie, hogy a hitelező rendelkezik-e biztosítékkal. A hivatalos gondnok vagy a vagyonfelügyelő az osztalék vonatkozásában 10 napon belül köteles a bizonyítékot írásban elfogadni vagy elutasítani. A hitelező vagy a garanciavállaló, aki nem elégedett a hivatalos gondnok vagy a vagyonfelügyelő döntésével, azt bíróság előtt 21 napon belül megtámadhatja.

Felszámolás: Amennyiben felszámolást elrendelő végzést hoznak, valamennyi hitelező köteles a végzés közzétételétől számított 35 napon belül írásban a hivatalos gondnoknak vagy a felszámolóknak a tartozásra vonatkozó bizonyítékot benyújtani. A bizonyítéknak tartalmaznia kell a tartozás adatait, meg kell adnia a garanciavállalók nevét, és meg kell jelölnie, hogy a hitelező rendelkezik-e biztosítékkal. A hivatalos gondnok vagy a felszámoló az osztalék vonatkozásában 10 napon belül köteles a bizonyítékot írásban elfogadni vagy elutasítani. A hitelező vagy a garanciavállaló, aki nem elégedett a hivatalos gondnok vagy a felszámoló döntésével, azt bíróság előtt 21 napon belül megtámadhatja. Ugyanez a szabály vonatkozik a végelszámolásra.

13 Mik a vagyon értékesítéséből származó bevétel elosztásának szabályai? Miként rangsorolják a követeléseket és a hitelezők jogait?

Csődeljárás: A csődvagyon felosztásakor a tartozásokat az egyes csoportokban egyenlően és arányosan sorolják be (egyenrangúság elve), kivéve, ha a vagyon elegendő ahhoz, hogy mindenkit teljes mértékben kifizessenek. A követeléseket a következők szerint állítják rangsorba:

Tényleges költségek és a vagyonfelügyelő díjazása

A hivatalos gondnokot megillető díjak

A kérelmezőként eljáró hitelező részéről felmerült kiadások

Elsőbbséget élvező követelések

Nem biztosított követelések

Felszámolás: A felszámolási vagyon felosztásakor a tartozásokat az egyes csoportokban egyenlően és arányosan sorolják be (egyenrangúság elve), kivéve, ha a vagyon elegendő ahhoz, hogy mindenkit teljes mértékben kifizessenek. A követeléseket a következők szerint állítják rangsorba:

Tényleges költségek és a felszámoló díjazása

A hivatalos gondnokot vagy a felszámolót megillető díjak

A kérelmezőként eljáró hitelező részéről felmerült kiadások

Elsőbbséget élvező követelések

Függő kiadások

Nem biztosított hitelezők

14 Mik a fizetéseképtelenségi eljárás – különösen egyezség által történő – befejezésének feltételei és joghatásai?

Csődeljárás: A csődbe ment fél a hitelezőivel kötendő egyezségről (symvivismós) vonatkozó írásbeli javaslatot nyújthat be a hivatalos gondnokhoz vagy a vagyonfelügyelőhöz. Ezt követően hitelezői gyűlést hívnak össze, amelyen a tervet a követeléseiket igazoló hitelezők többségének, egyúttal a követelések értékének háromnegyedével rendelkező hitelezőknek jóvá kell hagyniuk. Ha a hitelezők elfogadják a javaslatot, a csődbe ment fél vagy a hivatalos gondnok, illetve a vagyonfelügyelő annak jóváhagyását kéri a bíróságtól. A bírósági jóváhagyás a követelését igazoló valamennyi hitelező részére kötelező erővel bír. Ha teljesülnek az egyezség feltételei, az igazolt tartozások teljes egészükben teljesítettnek minősülnek.

A csődeljárást elrendelő végzés megsemmisítése esetén a csődeljárás teljeskörűen lezárul.

Felszámolás: A felszámolási eljárás teljes körű lezárására a társaság végleges megszűnésekor vagy akkor kerül sor, ha a felszámolást elrendelő végzést megsemmisítik.

A társasági vagyon értékesítésének és felosztásának befejezését követően elkészített végleges beszámolóknak a társaság hivatalos gondnokának való kézbesítését követő három hónap elteltével lezárul a végelszámolási eljárás, a felszámolt társaság pedig végleg megszűnik.

Ha azonban bárkinek jogi érdeke fűződik egy olyan társaság újraindításához, amelyet végelszámolást követően vagy bírósági végzéssel szüntettek meg, akkor az újraindításra a megszűnést követő két évben az erre irányuló kérelem bírósághoz való benyújtásával kerülhet sor.

15 Melyek a hitelezőket a fizetéseképtelenségi eljárás befejezése után megillető jogok?

Csődeljárás: A csődeljárást elrendelő végzés megsemmisítése esetén, amennyiben a hitelezők anélkül, hogy őket teljesen kifizették volna hozzájáruló nyilatkozatot tettek, e hitelezők a végzés megsemmisítését követően követelhetik a nekik járó összegeket.

Felszámolás: A felszámolást elrendelő végzés megsemmisítése esetén, amennyiben a hitelezők anélkül, hogy őket teljesen kifizették volna hozzájáruló nyilatkozatot tettek, e hitelezők a végzés megsemmisítését követően követelhetik a nekik járó összegeket.

Amennyiben bárkinek jogi érdeke fűződik egy olyan társaság újraindításához, amelyet végelszámolást követően vagy bírósági végzéssel szüntettek meg, akkor az újraindításra a megszűnést követő két évben az erre irányuló kérelem bírósághoz való benyújtásával kerülhet sor.

16 Ki viseli a fizetéseképtelenségi eljárás során felmerült költségeket és kiadásokat?

Csődeljárás: A csődeljárást elrendelő végzés meghozatalának költségeit az a hitelező viseli, aki a végzés meghozatala érdekében keresetet nyújtott be. A hivatalos gondnok részére fizetendő kiadások összege 500 EUR. A csődeljárás során felmerült kiadásokat a csődvagyonból fedezik.

Felszámolás: A felszámolást elrendelő végzés meghozatalának költségeit az a hitelező viseli, aki a végzés meghozatala érdekében keresetet nyújtott be. A hivatalos gondnok részére fizetendő kiadások összege 500 EUR. A felszámolási eljárás és a társaság vagyonának értékesítése és felosztása során felmerült kiadásokat a felszámolási vagyonból fedezik.

A végelszámolással kapcsolatos dokumentumok hivatalos gondnok részére történő benyújtásának és a hivatalos gondnok általi nyilvántartásba vételének költségei körülbelül 440 EUR-t tesznek ki. A felszámolási eljárás és a társaság vagyonának értékesítése és felosztása során felmerült kiadásokat a felszámolási vagyonból fedezik.

17 Mik a hitelezők összességének hátrányt okozó jogügyletek semmisségére, megtámadhatóságára és végrehajthatatlanságára vonatkozó szabályok?

Csődeljárás: A csődeljárásra vonatkozó egyes rendelkezések lehetővé teszik a vagyonfelügyelő számára, hogy a hitelezők érdekében a vagyon visszaszerzése iránti kérelmet nyújtson be a bírósághoz. A főbb rendelkezések a következők:

A. Csalárd átruházás (*dólia metavivasi*):

A vagyonfelügyelő vagy a felszámoló, amennyiben igazolja, hogy a társaság vagy a természetes személy vagyonát ellenérték nélkül vagy a valós értékénél jelentősen kisebb ellenérték fejében ruházták át, a bíróságtól kérheti a csalárd átruházást vagy cselekményt hatályon kívül helyező végzés meghozatalát. Ahhoz, hogy e rendelkezés alkalmazható legyen, az átruházásra: a) a csőd időpontját megelőző három évben kellett sor kerülnie, kivéve, ha az átruházás jóhiszemű volt, és arra ellenérték fejében került sor, vagy b) a csőd időpontját megelőző tíz évben kellett sor kerülnie, ha az átruházás időpontjában az érintett természetes személy az átruházott vagyon segítségével nélkül nem volt képes kifizetni a tartozásait. Felszámolás alatt álló társaság esetében ahhoz, hogy valamely cselekmény csalárdnak minősüljön, e cselekménynek a felszámolás megindítását, vagyis a felszámolás iránti kérelem benyújtását megelőző hat hónapon belül kellett bekövetkeznie.

B. Jogtalan előnyben részesítés (*dólia protímisi*):

A vagyonfelügyelő vagy a felszámoló, amennyiben igazolja, hogy valamely hitelező kedvezményes elbánásban részesült, a bíróságtól kérheti ezen kedvezményes elbánás érvénytelenítését.

Felszámolás: A felszámolási eljárásra vonatkozó egyes rendelkezések lehetővé teszik a felszámoló számára, hogy a hitelezők érdekében a vagyon visszaszerzése iránti kérelmet nyújtson be a bírósághoz. A főbb rendelkezések a következők:

A. Csalárd átruházás:

A vagyonfelügyelő vagy a felszámoló, amennyiben igazolja, hogy a társaság vagy a természetes személy vagyonát ellenérték nélkül vagy a valós értékénél jelentősen kisebb ellenérték fejében ruházták át, a bíróságtól kérheti a csalárd átruházást vagy cselekményt hatályon kívül helyező végzés meghozatalát. Ahhoz, hogy e rendelkezés alkalmazható legyen, az átruházásra: a) a csőd időpontját megelőző három évben kellett sor kerülnie, kivéve, ha az átruházás jóhiszemű volt, és arra ellenérték fejében került sor, vagy b) a csőd időpontját megelőző tíz évben kellett sor kerülnie, ha az átruházás időpontjában az érintett természetes személy az átruházott vagyon segítségével nélkül nem volt képes kifizetni a tartozásait. Felszámolás alatt álló társaság esetében ahhoz, hogy valamely cselekmény csalárdnak minősüljön, e cselekménynek a felszámolás megindítását, vagyis a felszámolás iránti kérelem benyújtását megelőző hat hónapon belül kellett bekövetkeznie.

B. Jogtalan előnyben részesítés:

A vagyonfelügyelő vagy a felszámoló, amennyiben igazolja, hogy valamely hitelező kedvezményes elbánásban részesült, a bíróságtól kérheti ezen kedvezményes elbánás érvénytelenítését.

Utolsó frissítés: 13/05/2019

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Fizetéseképtelenség - Luxemburg

1 Ki ellen indítható fizetéseképtelenségi eljárás?

A Luxemburgi Nagyhercegségben a fizetéseképtelenségi eljárások nyolc típusa létezik.

Ezek közül három eljárás kizárólag a (természetes és jogi személy) kereskedőkre vonatkozik.

A kereskedelmi törvénykönyvben (*Code de Commerce*) szabályozott csődeljárás célja a fizetéseképtelenné vált és hitelképességét elvesztett kereskedő vagyontárgyainak értékesítése.

A csődeljárás elkerülése céljából a hitelezőkkel kötött egyezségről szóló 1886. április 14-i törvényben (*loi du 14 avril 1886 concernant le concordat préventif de la faillite*) szabályozott, a csődeljárás elkerülése céljából a hitelezőkkel történő egyezségkötés olyan eljárás, amelyet bizonyos feltételek mellett a csődeljárás indításának feltételeit teljesítő adós bizonyos feltételek mellett igénybe vehet. Amennyiben az egyezség vagyontárgyak átadására is kiterjed, a csődeljáráshoz hasonlóan annak célja az érintett kereskedő vagyontárgyainak értékesítése. A csődeljárástól azonban különbözik abban, hogy a kereskedő tekintetében a csődeljárás joghatásai nem állnak be.

A vagyonkezelés létrehozásáról szóló, 1935. május 24-i nagyhercegi rendeletben (*arrêté grand-ducal du 24 mai 1935 instituant la gestion contrôlée*) szabályozott vagyonkezelési eljárás célja a vagyonkezelést kérő kereskedő üzleti tevékenységének átszervezése. Ez az eljárás ugyanakkor abban az esetben is igénybe vehető, ha a kereskedők a lehető legelőnyösebb módon kívánják értékesíteni a vagyontárgyaikat.

Ezen eljárások mellett a luxemburgi jog (a kereskedelmi törvénykönyv 593. és azt követő cikkeiben) olyan eljárásról rendelkezik, amelynek révén a kereskedők bizonyos feltételek mellett felfüggeszthetik a kifizetéseiket.

A negyedik eljárást kizárólag olyan természetes személyek vehetik igénybe, akik nem minősülnek kereskedőnek: ez a túlzott eladósodottságról szóló 2013. január 8-i törvényben (*loi du 8 janvier 2013 sur le surendettement*) szabályozott adósságrendezési eljárás, amelynek célja, hogy a kérelmező adósságtörlesztési terv meghatározása révén javítson saját pénzügyi helyzetén.

Ezenfelül létezik kifejezetten a közjegyzőkre, hitelintézetekre, biztosítótársaságokra és kollektív befektetési vállalkozásokra vonatkozó fizetéseképtelenségi eljárás (mivel ezek az eljárások egy adott szakmai csoporthoz vagy üzleti ágazathoz kapcsolódnak, bemutatásuk a továbbiakban nem szerepel).

2 Mik a fizetéseképtelenségi eljárás megindításának feltételei?

1. Csődeljárás

A csődeljárás az adós kérelmére, illetve egy vagy több hitelező kérelmére indul, illetve azt a bíróság indítja el.

A kereskedő a csődeljárást a lakóhelye vagy székhelye szerinti kereskedelmi ügyekben eljáró kerületi bíróság (*tribunal d'arrondissement*) hivatalánál benyújtott kérelemmel kezdeményezheti. A kérelmet a csődeljárás feltételeinek teljesülésétől számított egy hónapon belül kell előterjeszteni.

Amennyiben az adós egy vagy több hitelezője úgy dönt, hogy kezdeményezi az adós csődjének megállapítását, bírósági végrehajtóhoz kell fordulniuk, aki a csődeljárás megindítása iránti kérelem érdemi elbírálása céljából, idézés révén, a kereskedőt a kereskedelmi ügyekben eljáró kerületi bíróság előtt 8 napon belül történő megjelenésre kötelezi (meghatározott időpontra szóló idézés).

A csődeljárást a rendelkezésére álló adatok alapján a bíróság is megindíthatja. Ebben az esetben a bíróságnak a csődbe ment adóst a bíróság hivatalán keresztül be kell idéznie, hogy a tanácsban eljáró bíróság előtt ismertesse saját helyzetét.

A kereskedelmi ügyekben eljáró kerületi bíróság (a továbbiakban: kereskedelmi bíróság – *tribunal de commerce*) az adós csődjének megállapítása előtt ellenőrzi, hogy a szóban forgó személy vagy társaság megfelel-e az alábbi három feltételnek:

a kereskedő jogállása: olyan természetes személy, aki szokásos (főállású vagy kiegészítő jellegű) tevékenysége körében a jogszabályok által kereskedelminek minősített cselekményeket (például a kereskedelmi törvénykönyv 2. cikkében felsorolt cselekményeket) végez, vagy olyan jogi személy, amelyet a kereskedelmi társaságokról szóló 1915. augusztus 10-i módosított törvényben (*loi modifiée du 10 août 1915 concernant les sociétés commerciales*)

) meghatározott valamely formában hoztak létre (például *société anonyme* (nyilvános részvénytársaság), *société à responsabilité limitée* (zártkörű részvénytársaság), szövetkezet stb.);

a kifizetések beszüntetése: ez azt jelenti, hogy a nem vitatott és esedékes tartozásokat (például béreket, társadalombiztosítási járulékokat stb.) nem fizeti meg, tehát a fix lejáratú vagy függő tartozások, illetve természetbeni kötelezettségek nem teljesítése nem elengedő; és

a hitelképesség elvesztése: a kereskedő a bankoktól, beszállítóktól vagy a hitelezőktől többé nem kap hitelt.

Habár főszabály szerint (összegtől függetlenül) egyetlen nem vitatott és esedékessé vált tartozás kiegyenlítésének megtagadása vagy e tartozás kiegyenlítésére való képtelenség is elegendő a kifizetések beszüntetésének megállapításához, egy egyszerű pénzforgalmi probléma nem jelent csődöt, feltéve, hogy a gazdasági szereplő a kereskedelmi tevékenysége folytatásához és a kötelezettségvállalásainak teljesítéséhez szükséges hitelt képes megszerezni.

2. A csődeljárás elkerülése céljából a hitelezőkkel kötött egyezség

A csődeljárás elkerülése céljából a hitelezőkkel egyezséget a „jóhiszeműen eljáró, szerencsétlenül járt adósok” köthetnek. Ezt a bíróság az ügy körülményei alapján értékeli.

A kérelem benyújtását követően a kereskedelmi bíróság az egyik bírót a kérelmező helyzetének megvizsgálásával és jelentés elkészítésével bízta meg.

A bíróság e jelentés alapján fizetési haladékot adhat a kereskedőnek, hogy a hitelezők számára egyezségkötési javaslatot tehessen.

3. Vagyonkezelés

Az adós az üzleti tevékenységének fő helye vagy társaság esetén annak székhelye szerinti kerületben eljáró kereskedelmi bírósághoz indoklással ellátott kérelmet nyújt be.

A kereskedő vagyonkezelése kizárólag akkor rendelhető el, ha hitelképességét elvesztette vagy nem képes az összes kötelezettségvállalását teljesíteni.

Ezenfelül a kérelemben az adós kérheti az üzleti tevékenységének átszervezését vagy a vagyontárgyai lehető legelőnyösebb értékesítését. Végezetül, az ítélkezési gyakorlat értelmében az adósnak jóhiszeműen kell eljárnia. Ebben az összefüggésben a bíróság a mérlegelési mozgásterében eljárva értékelheti, hogy az ügy tényállása és körülményei alapján a kereskedő jóhiszeműen járt-e el, ami az eljárás igénybevételének feltétele.

4. Túlzott eladósodottság

A természetes személyek eladósodottsága olyan helyzetként írható le, amelyben a Luxemburgi Nagyhercegség területén lakóhellyel rendelkező adós egyértelműen nem képes kiegyenlíteni a nem szakmai tevékenységéből eredő esedékes vagy esedékessé váló tartozásait, és nem képes teljesíteni azokat a kötelezettségvállalásokat, amelyeket valamely egyéni vállalkozó vagy társaság tartozásának biztosítása vagy kifizetése céljából együttesen és másokkal egyetemlegesen vállalt, feltéve, hogy e társaság, ténylegesen vagy jogi szempontból, nem áll az irányítása alatt.

A kollektív adósságrendezési eljárás az alábbi három szakaszból áll:

egyezségkötési szakasz, amely az adósságrendezési ügyekben eljáró mediációs bizottság (*Commission de médiation en matière de surendettement*) előtt zajlik;

a bírósági felügyelettel történő átszervezési szakasz, amely a túlzottan eladósodott adós lakóhelye szerinti békebíróság (*juge de paix*) előtt zajlik;

a „magáncsődként” (*faillite civile*) is ismert, az egyén fizetőképességének helyreállítására irányuló szakasz, amely a túlzottan eladósodott adós lakóhelye szerinti békebíróság előtt zajlik.

Megjegyzendő, hogy az egyén fizetőképességének helyreállítására irányuló szakasz, amely a kollektív adósságrendezési eljárásban a másik két szakaszhoz képest másodlagos, kizárólag akkor indítható meg, ha a túlzottan eladósodott adós helyzete helyrehozhatatlanul megromlott, vagyis olyan, hogy az adós nem képes végrehajtani:

az elfogadott adósságrendezési tervben foglalt intézkedéseket, vagy

a mediációs bizottság által az egyezségi megállapodás részeként javasolt intézkedéseket, és

a bírósági felügyelettel történő átszervezési eljárás keretében meghatározott intézkedéseket.

Meg kell említeni továbbá, hogy az adósságrendezési eljárás megindítása iránti kérelmet a mediációs bizottság elnökehez kell benyújtani.

Az adósságrendezési eljárás megindítása iránti kérelem formanyomtatványa letölthető a <https://justice.public.lu/fr.html> weboldalról az alábbi linken: <https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>

<https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>

Ezenfelül a túlzottan eladósodott adós hitelezői a követeléseiket az adósságrendezési tájékoztató és tanácsadó szolgálatnál (*Service d'information et de conseil en matière de surendettement*) jelenthetik be. A követelésbejelentési formanyomtatvány letölthető a <https://justice.public.lu/fr.html> weboldalról az alábbi linken: <https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>

<https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>

3 Mely a vagyontárgyak képezik a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét? Miként kezelik az adós által a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását követően szerzett vagy rá háramló vagyontárgyakat?

1. Csődeljárás

A csődeljárás elrendelését követően a csődbe ment adós automatikusan elveszti a vagyontárgyainak – ezen belül a csődeljárás elrendelését követően esetlegesen megszerzett vagyontárgyak – kezeléséhez való jogát.

Ez a csődbe ment adós valamennyi ingó és ingatlan vagyontárgyára vonatkozik. E mechanizmus célja a hitelezők érdekeinek védelme.

Általánosan megfogalmazva, a vagyonkezelő megjelenik a csődbe ment adós lakóhelyén vagy székhelyén, hogy az ott található vagyontárgyakról leltárt készítsen. E tekintetben a vagyonkezelőnek különbséget kell tennie a csődbe ment adós kizárólagos tulajdonában álló vagyontárgyak és az olyan vagyontárgyak között, amelyek tekintetében harmadik személyek tulajdonjogi igényt támaszthatnak.

A vagyonkezelő az ingó és ingatlan vagyontárgyak értékesítése során biztosítja, hogy a csődbe ment adós vagyontárgyainak értékesítése a hitelezők

érdekét a lehető legjobban szolgálja. E vagyontárgyak értékesítése céljából a vagyonkezelőnek engedélyt kell szereznie a bíróságtól. Az ingó és ingatlan

vagyontárgyakat a kereskedelmi törvénykönyvben foglaltaknak megfelelően kell értékesíteni. Az értékesítésből származó bevételt a fizetéseképtelenségi eljárásra hivatkozással megnyitott bankszámlán kell elhelyezni.

2. Túlzott eladósodottság

A bíróság a követelések ellenőrzése, valamint az eszközök és a kötelezettségek értékelése céljából gondoskodik az adós pénzügyi és szociális helyzetének felméréséről.

A bíróság az egyén fizetőképességének helyreállítására szolgáló eljárás megindításának elhatározását és az értékesíthető vagyontárgyak jelenlétének megállapítását követően értékesíti az adós vagyontárgyait.

A bíróság a vitatott követelésekről határozatot hoz, és elrendeli az adós személyhez fűződő vagyontárgyainak értékesítését. Kizárólag a mindennapi élethez szükséges lakberendezési tárgyak és a szakmai tevékenység végzéséhez nélkülözhetetlen, nem szakmai vagyontárgyak mentesülnek az értékesítés alól. A túlzottan eladósodott adós vagyontárgyait az egyén fizetőképességének helyreállítására szolgáló eljárás keretében a törvény céljával összhangban értékesítik, vagyis az adós pénzügyi helyzetének javítása érdekében, hogy ezáltal lehetővé váljon az adós és a vele egy háztartásban élők emberi méltósággal történő életvitele.

Az adós vagyontárgyainhoz fűződő jogait és a vagyontárgyaival kapcsolatos intézkedéseket a felszámolás során a bíróság által kijelölt felszámoló gyakorolja, illetve hozza meg.

A felszámoló az adós vagyontárgyait megállapodás alapján vagy kényszerértékesítés keretében hat hónapon belül értékesítheti.

Az egyén fizetőképességének helyreállítására szolgáló eljárás joghatásai:

Amennyiben a vagyontárgyak értékesítéséből származó bevétel a hitelezők követeléseinek kielégítéséhez elegendő, a bíróság megszünteti az eljárást.

Amennyiben a vagyontárgyak értékesítéséből származó bevétel a hitelezők követeléseinek kielégítéséhez nem elegendő, a bíróság az eljárást emiatt szünteti meg.

Amennyiben az adós kizárólag a mindennapi élethez szükséges lakberendezési tárgyakkal és a szakmai tevékenység végzéséhez nélkülözhetetlen, nem szakmai vagyontárgyakkal rendelkezik, a bíróság az eljárást a nem elegendő vagyon miatt megszünteti.

Amennyiben a vagyontárgyak piaci értékkel nem rendelkeznek, vagy az értékesítésükkel járó költségek a piaci értéküket aránytalanul meghaladják, a bíróság az eljárást a nem elegendő vagyon miatt megszünteti.

Az eljárásnak a vagyon elégtelensége miatt történő megszüntetése az adós valamennyi, nem a szakmai tevékenységéhez kapcsolódó tartozásának megszűnését eredményezi.

Az adós nem a szakmai tevékenységéhez kapcsolódó tartozásainak megszűnése azonban nem terjed ki az alábbi tartozásokra:

az adós helyett a kezes vagy adóstárs által megfizetett tartozások;

a törvény 46. cikkében hivatkozott tartozások, vagyis az esedékes tartásdíjak megfizetése és a szándékos erőszakos cselekmények áldozatainak az őket ért testi sérülés miatt járó pénzösszegek.

A törvény 46. cikkében hivatkozott tartozások azonban megszüntethetők, ha az érintett hitelező a szóban forgó tartozások elengedését, átütemezését vagy törlését elfogadta.

4 Milyen jogok illetik meg az adóst, illetve a fizetésképtelenségi szakértőt?

1. Csődeljárás

A csődeljárás elrendelését követően a csődbe ment adós automatikusan elveszti a vagyontárgyainak – ezen belül az esetlegesen később megszerzett vagyontárgyak – kezeléséhez való jogát.

Ezt követően az adós vagyontárgyainak kezelésére vagyonkezelő kap megbízást.

Amennyiben a csődbe ment adós jogi személy, a fizetésképtelenségi vagyon a társaság valamennyi eszközét és kötelezettségét magában foglalja, kivéve a tagokat e minőségükben megillető jogokat.

A vagyonkezelőt a hozzáértő és pontos vagyonkezelést a lehető legjobban biztosító személyek köréből választják ki.

A gyakorlatban a kereskedelmi ügyekben eljáró illetékes kerületi bíróságon dolgozó bírók a vagyonkezelőket az ügyvédi névjegyzékből választják ki. A bíróság azonban közjegyzőt vagy könyvelőt/könyvvizsgálót is kijelölhet vagyonkezelőnek, ha ezt a csődbe ment adós érdeke megkívánja.

A kereskedelmi bíróság a kereskedőket érintő összes eljáráshoz hasonlóan a csődeljárásra is hatáskörrel rendelkezik.

Ennél fogva, a kereskedelmi bíróság rendeli el a csődeljárást, határozza meg a kifizetések beszüntetésének napját, jelöli ki az eljárás különböző résztvevőit (csődgondnokot, vagyonkezelőt), határozza meg a követelések bejelentésének határnapját és a követelések ellenőrzéséről szóló jelentés befejezésének határnapját, valamint a bíróság szünteti meg a csődeljárást.

A vagyontárgyak kezelését a bíróság által kijelölt vagyonkezelő végzi, aki értékesíti az adós vagyontárgyait és az elsőbbségi követelésekre és a tulajdoni terhekre vonatkozó szabályokkal összhangban az értékesítésből származó bevételt felosztja a különböző hitelezők között.

A csődgondnok felügyeli a csődeljárás keretében végzett műveleteket, a vagyontárgyak kezelését és az értékesítést. A csődgondnok a tárgyalás során beszámol a felmerülő vitákról és megteszi a fizetésképtelenségi vagyon biztosításához és megőrzéséhez szükséges sürgős intézkedéseket. A csődgondnok vezeti a csődbe ment adós hitelezőinek gyűlését is.

A csődeljárás elrendelését követően a csődbe ment kereskedők elvesztik a vagyontárgyaik kezeléséhez való jogukat és nem teljesíthetnek többé kifizetéseket, illetve az érintett vagyontárgyakkal kapcsolatban ügyleteket és más cselekményeket sem végezhetnek.

2. Túlzott eladósodottság

Az adós kötelezettségeit és a kollektív adósságrendezési eljárás megindításának az adós vagyontárgyait érintő joghatásait illetően megjegyzendő, hogy az adós köteles „helyes magatartást” tanúsítani.

A „helyes magatartás” időszaka alatt az adós:

együttműködik az eljárásban részt vevő hatóságokkal és szervekkel oly módon, hogy vállalja a vagyontárgyaira, bevételeire és adósságaira, valamint a helyzetében bekövetkező változásokra vonatkozó tájékoztatás önként történő megadását;

képességeinek megfelelően és a lehetőségekhez mérten keresőtevékenységet végez;

nem súlyosbítja a fizetésképtelen helyzetét és tartozásainak mérséklése céljából kötelességtudóan jár el;

nem részesít előnyben egy adott hitelezőt, kivéve a tartásdíjra jogosult hitelezőket az esedékes tartásdíj tekintetében, a bérbeadókat az adós alapvető

szükségleteinek megfelelő lakás esedékes bérleti díja tekintetében, a méltóságteljes életvitelhez nélkülözhetetlen áruk beszállítói és szolgáltatások nyújtói, valamint a szándékos erőszakos cselekmények áldozatainak az őket ért testi sérülés miatt járó kártérítés adóssal szembeni behajtásával kapcsolatban az esedékes kifizetések tekintetében;

teljesíti az eljárás keretében tett kötelezettségvállalásait.

Az eljárásban kétféle szerv vesz részt attól függően, hogy az eljárás a **mediációs vagy bírósági szakaszban** van-e.

Az **egyezségkötés szakasza** a mediációs bizottság előtt zajlik. A mediációs bizottság tagjait a miniszter nevezi ki. A mediációs bizottságnak elnöke és titkára van, és legalább negyedévente egyszer ülésezik. A mediációs bizottságban történő részvételhez a jelentkezőknek többek között erkölcsi bizonyítványt kell benyújtaniuk. A bizottság tagjai a kinevezésüket követően jogszabály alapján kötelesek tájékoztatni a minisztert arról, ha velük szemben büntetőeljárás indul vagy elítélik őket, hogy a helyettesítésükről gondoskodni lehessen. A mediációs bizottság tagjai ülésenként 10 eurós költségtérítést, míg annak elnöke ülésenként 20 eurós költségtérítést kap.

A mediációs bizottság különösen arról határoz, hogy elfogadja-e az eljárás megindítása iránti kérelmeket, és hogy a bejelentett követelések elfogadhatók-e.

Ezenfelül a mediációs bizottság az adósságrendezési tájékoztató és tanácsadó szolgálat (a továbbiakban: szolgálat) által végzett vizsgálatot követően elé terjesztett egyezségi megállapodás tervezetét jóváhagyja vagy módosítja.

Amennyiben az eljárás megindításának a bizottság általi elfogadását követő hat hónapon belül a javasolt tervet az érdekelt felek nem fogadják el, a bizottság az egyezségkötésre irányuló eljárás sikertelenségét jelentésben rögzíti. Az adós a jelentésnek a nyilvántartásban történő közzétételétől számított két hónapon belül a lakóhelye szerinti békebírósnál bírósági felügyelettel történő átszervezési eljárást kezdeményezhet. Amennyiben az adós a megjelölt határidőn belül ilyen kérelmet nem terjeszt elő, új kollektív adósságrendezési eljárást csak a jelentés nyilvántartásban történő közzétételét követő két év elteltével indíthat.

Amennyiben a **bírósági felügyelettel történő átszervezési eljárás szakasza** kezdetét veszi, a feleket a békebíró elé idézik, amely felhívhatja a feleket arra, hogy bocsássák a rendelkezésére az összes olyan dokumentumot és információt, amely lehetővé teszi az adós eszközeinek és/vagy kötelezettségeinek megállapítását.

A bíróság az elé terjesztett információk alapján átszervezési tervet készít, amely az adós kötelezettségvállalásainak teljesítését lehetővé tevő intézkedéseket tartalmaz.

A bíróság által elkészített átszervezési terv legfeljebb hét évig érvényes és néhány esetben érvényét veszítheti (különösen akkor, ha az adós az átszervezési tervben rögzített kötelezettségeit nem teljesíti).

3. Vagyonkezelés

A vagyonkezelési eljárás keretében az adós döntéshozatali jogkörét a vagyonkezelő szerzi meg, aki elkészíti a leltárt és átszervezési tervet vagy a vagyontárgyak értékesítésére és felosztására vonatkozó tervet készít. Az adós eljárásával a vagyonkezelési eljárásban kijelölt vagyonkezelő munkáját nem akadályozhatja.

4. Egyezség a hitelezőkkel

A hitelezőkkel történő egyezségkötésre irányuló eljárás során az adós nem értékesíthet vagy terhelhet meg jelzáloggal vagyontárgyat, illetve semmilyen kötelezettséget nem vállalhat a kirendelt bíró engedélye nélkül. A kirendelt bíró leltárat vesz fel és elemzi a vállalkozás helyzetét, valamint szükség esetén szakértői segítséget vesz igénybe.

5 Milyen feltételek alapján lehet beszámításokat igényelni?

A fent említett különböző eljárások, a hitelezőkkel való egyezségkötési eljárás kivételével, nem szüntetik meg a hitelezők elsőbbségi követeléseit.

1. Egyezség a hitelezőkkel

A vagyonon fennálló terhek kedvezményezettjének minősül és a szavazásban részt vevő hitelező az elsőbbségi hitelezői jogállását elveszti (az 1886. április 14-i törvény 10. cikke).

2. Csődeljárás

„A csődeljárást illetően az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a csődeljárás megindítását követően jogszabály, bírósági végzés vagy megállapodás alapján beszámítás többé nem végezhető, még az ezt megelőzően keletkezett követelések esetén sem, ha azok a csődeljárás megindításáig a likviditás, kifizethetőség és helyettesíthetőség három követelménye közül az egyiket nem teljesítették. Habár a csődeljárás megindítása ennél fogva kizárhatja a jogszabály alapján történő beszámítást, ebből nem szabad arra következtetni, hogy e tilalom teljes körű vagy visszaható hatályú lenne. A csődeljárás megindítása nem érinti a **jogszabályon alapuló beszámítást**, ha annak feltételei a csődeljárás megindítása előtt teljesültek. A fellebbviteli bíróság (*Cour d'appel*) megállapította, hogy *„a köztes időszak az ilyen típusú beszámítást nem gátolja meg. A kifizetések beszüntetése ellenére is végezhető jogszabály alapján beszámítás. Ez nem az adós eljárása, mivel arra az ő tudomásán kívül kerül sor; a kereskedelmi törvénykönyv 445. cikke erre nem tér ki.”*

A **bíróság beszámítást** a kollektív adósságrendezési eljárás megindítását követően nem rendelhet el. A bíróság ugyanakkor a köztes időszakban elrendelhet beszámítást, feltéve hogy a vonatkozó végzés jogerőssé vált (nem fellebbezhető). Ebben az esetben a beszámítás kizárólag a végzés meghozatalának napjától érvényes.

Egyértelmű, hogy **megállapodáson alapuló beszámításra** a kollektív adósságrendezési eljárás megindítását követően nem kerülhet sor. Ezenfelül beszámítás a köztes időszakban sem történhet, mivel az a kereskedelmi törvénykönyv 445. cikke alapján érvénytelenséggel szankcionált, szabálytalan fizetési módnak minősül[1].”

Megjegyzendő azonban, hogy a pénzügyi biztosítékokról szóló 2005. augusztus 5-i törvény (*loi du 5 août 2005 sur les garanties financières*) a fent említett szabályok alóli kivételekről rendelkezik, például olyan beszámítási megállapodás esetén, amelyet a felek a fizetéseképtelenségi eljárás megindításának napján (vagy akár azt követően, lásd a pénzügyi biztosítékokról szóló 2005. augusztus 5-i törvény 18. és azt követő cikkei) köthetnek meg.

3. Vagyonkezelés

A vagyonkezelést, a hitelezőkkel történő egyezségkötést és a kifizetések felfüggesztését illetően a beszámítás nem végezhető el azt követően, hogy az adósok a jogaik és vagyontárgyaik feletti rendelkezési szabadságukat elvesztették.

[1] „*La compensation comme garantie d'une créance sur un débiteur en faillite*”, Pierre HURT, J.T., 2010., 30. o.

6 Milyen hatást gyakorol a fizetéseképtelenségi eljárás azokra a hatályos szerződésekre, amelyekben az adós szerződő fél?

Az egyik fő nehézség, amellyel a csődeljárás megindítását követően a vagyonkezelők találkoznak, a csődeljárás megindítása előtt megkötött aktuális szerződésekkel kapcsolatos. A csődeljárás megindítása napján automatikusan megszűnő munkaszerződések kivételével (a munka törvénykönyvének (*Code du travail*) 12-1. cikke) hagyományosan elfogadott az, hogy a fennálló szerződések egészen addig hatályban maradnak, amíg azokat a vagyonkezelő meg nem szünteti.

A vagyonkezelőnek az érdekeket kell mérlegelnie annak eldöntése során, hogy ezek a szerződések átmenetileg hatályban maradjanak-e. Amennyiben a szerződés olyan kikötést tartalmaz, amelynek értelmében a szerződés az egyik fél csődjének megállapítása esetén megszűnik, a vagyonkezelőnek arról kell döntenie, hogy kívánja-e vitatni e kikötés alkalmazhatóságát (tekintettel arra, hogy az ilyen kikötések érvényessége vitatható; például az ilyen kikötések üzlethelyiség-bérelt esetén Belgiumban érvénytelennek minősülnek).

Főszabály szerint mindenestre a vagyonkezelő kizárólagos feladata, hogy válasszon az ilyen szerződések teljesítése vagy megszüntetése között.

Amennyiben a másik szerződő fél, aki a szerződés csőd miatti automatikus megszűnésére hivatkozik, ezt vitatja, a vagyonkezelő bizonytalan kimenetelű eljárásnak és a fizetéseképtelenségi vagyon terhére további költségeknek teszi ki magát [1].

[1] Források: „*Les procédures collectives au Luxembourg*”, Yvette HAMILIUS és Brice HELLINCKX (a 3. fejezet szerzői), Editions Larcier, 2014., 86. o.

7 Milyen hatást gyakorol a fizetéseképtelenségi eljárás az egyes hitelezők által indított eljárásokra (a folyamatban lévő peres eljárások kivételével)?

1. Egyezség a hitelezőkkel, csődeljárás, a kifizetések felfüggesztése és vagyonkezelési eljárás

A hitelezőkkel történő egyezségkötésre irányuló eljárásban, a csődeljárásban, a kifizetések felfüggesztésére irányuló eljárásban és a vagyonkezelési eljárásban a kereskedőkkel és vagyontárgyaikkal szemben vezetett végrehajtási intézkedéseket felfüggesztik. A Nagyhercegségben azonban egyetlen jogszabály sem akadályozza meg a hitelezőket abban, hogy az adós vagyona épségének megőrzését célzó intézkedéseket tegyenek.

Ezekben az eljárásokban az adós a vagyontárgyaival többé már nem rendelkezhet szabadon. „A csődeljárás elrendelésétől az eljárás befejezéséig kizárólag a csődbe ment adóssal szemben érvényesen kereset nem nyújtható be olyan vagyontárgyak tekintetében, amelyek a fizetéseképtelenségi vagyon részét képezik (Lux. 1935. január 12., Pas. 14, 27. o.). „A csődeljárás során a nem biztosított hitelezők és az általános elsőbbségi hitelezők nem nyújthatnak be a csődbe ment adóssal vagy a vagyonkezelővel szemben keresetet, hanem kizárólag a követelésüket jelenthetik be, vagy a követelésük elismerése iránti keresetet terjeszthetnek elő” (Cass. 1997. november 13., Pas. 3030, 265. o.).

Bizonyos esetekben azonban (a kifizetések felfüggesztését vagy a vagyonkezelést illetően) értékesítésre irányuló cselekmények a kereskedelmi bíróság által kirendelt személy támogatásával végezhetők.

Ezenfelül a csődeljárás elrendelésével a még nem esedékes tartozások esedékessé válnak és a kamat felszámítása félbeszakad.

2. Túlzott eladósodottság

A kollektív adósságrendezést illetően a mediációs bizottságnak az adós kérelmét elfogadó határozata automatikusan felfüggeszti az adós vagyontárgyaira vezetett összes végrehajtási intézkedést, a tartási kötelezettséggel kapcsolatos intézkedések kivételével, a kamat felszámítása félbeszakad, és a még nem esedékes tartozások esedékessé válnak.

Az egyezségi megállapodás meghíúsulása esetén a békebíróóság, amely előtt a bírósági szakasz majd zajlik, a fentieknek megfelelő feltételekkel bármely végrehajtási intézkedést felfüggeszthet.

8 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás a fizetésképtelenségi eljárás megindításának pillanatában folyamatban lévő peres eljárások lefolytatására?

A fizetésképtelenségi eljárás megindításakor folyamatban lévő peres eljárásokat a vagyongazdálkodó e minőségében eljárva érvényesen folytathatja. Ilyen helyzetben azonban a felperesnek az eljárást szabályossá kell tennie a vagyongazdálkodó bevonásával, mivel kizárólag a vagyongazdálkodó jogosult a csődbe ment adós képviselőjére.

Amennyiben az eljárás az adóssal szemben folyik, az eljárást a csődeljárás előtt megindító hitelezők biztosítékot igényelnek, amelyet a felszámolás során igénybe vehetnek. Ez a biztosíték azonban nem érvényesíthető, mivel a csődeljárás megindításával az adós elveszti a vagyontárgyak kezeléséhez való jogát.

9 Mik a hitelezők fizetésképtelenségi eljárásban való részvételének fő jellemzői?

1. Csődeljárás

A csődeljárás megindításáról szóló hirdetménynek Luxemburgban forgalmazott egy vagy több napilapban történő közzététele azt a célt szolgálja, hogy a hitelezők tájékozódhassanak az adós csődjéről. Ezt követően a hitelezőknek a biztosítékokkal együtt be kell jelenteniük követeléseiket a kereskedelmi ügyekben eljáró kerületi bíróság hivatalánál a csődeljárás megindításáról szóló végzésben rögzített határidőn belül. A bírósági alkalmazott a követeléseket nyilvántartásba veszi és erről elismervényt ad.

A követelésbejelentést alá kell írni, és annak tartalmaznia kell a hitelező vezetéknevét, utónevét, foglalkozását és lakcímét, valamint a követelés összegét, a követelés jogcímét, továbbá a követeléshez kapcsolódó garanciákat és biztosítékokat. Ezt követően a bejelentett követeléseket a vagyongazdálkodó, a csődbe ment adós és a csődgondnok jelenlétében megvizsgálják.

Amennyiben ezen eljárás során vita merül fel, a hitelezőket beidézik abból a célból, hogy keresztkérdések keretében részletezzék követelésüket, azok lényegét és jelöljék meg azok pontos összegét.

Amennyiben a vagyongazdálkodó azonosítani tudta a hitelezők között felosztható vagyontárgyakat, összehívja a hitelezőket, hogy találkozó keretében mutassák be könyvelésüket, és e találkozó keretében a hitelezők véleményezhetik a felosztási tervet.

Amennyiben nincs elegendő vagyontárgy, a csődeljárást a bíróság megszünteti.

Amennyiben a vagyongazdálkodó a hitelezői igények kielégítésére vonatkozó kötelezettségét nem teljesíti, a hitelezők panaszt nyújthatnak be a csődgondnoknál, aki szükség esetén a vagyongazdálkodó helyébe lép.

2. Vagyonkezelés

A vagyonkezelési eljárás keretében a vagyongazdálkodó tájékoztatja a hitelezőket az átszervezési terv vagy a vagyontárgyak értékesítésére vonatkozó terv részleteiről.

Ebben az esetben előfordulhat, hogy a hitelezőket észrevételek megtételére kérik fel. A hitelezőknek a tájékoztatásuktól számított 15 napon belül be kell jelenteniük a bírósági hivatalnak, hogy elfogadják vagy pedig ellenzik a tervet, amely kizárólag akkor hajtható végre, ha azt a hitelezőknek több mint a fele, akik egyúttal a kötelezettségek több mint a felét képviselik, elfogadja.

3. Egyezség a hitelezőkkel

A hitelezőkkel történő egyezségkötésre irányuló eljárásban hitelezői gyűlést hívnak össze, hogy a hitelezők a kirendelt bíró által tett egyezségi javaslatokat megvitathassák. Ennél fogva, a hitelezőknek be kell jelenteniük követeléseiket, és nyilatkozniuk kell arról is, hogy elfogadják-e az egyezségi javaslatot. Ezt követően a hitelezők az egyezség jóváhagyására irányuló találkozóon észrevételeket is tehetnek. A hitelezők az egyezséget jóváhagyó végzés ellen fellebbezhetnek is, ha a hitelezői gyűlésre őket nem hívták meg vagy az egyezségi javaslat ellen szavaztak.

4. Túlzott eladósodottság

Az egyezségi megállapodás megkötésére irányuló szakaszban a hitelezők először is bejelentik követeléseiket az adósságrendezési tájékoztató és tanácsadó szolgálatnál. Ezt követően a hitelezők aktívan hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a hivatkozott szolgálat egyezségkötési tervet fogadjon el.

Az adósságrendezési ügyekben eljáró mediációs bizottság ezt követően összehívja a hitelezőket és ismerteti az egyezségkötési tervben foglalt javaslatokat. Ahhoz, hogy az egyezségkötési terv elfogadottnak minősüljön, azt legalább a hitelezők 60%-ának, akiknek a követeléseik egyúttal az összes követelés 60%-át megtestesítik, el kell fogadnia. Amennyiben valamely hitelező nem ad választ, úgy kell tekinteni, hogy egyetért a tervvel.

10 Mi módon használhatja vagy értékesítheti a fizetésképtelenségi szakértő a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét képező vagyontárgyakat?

A csődeljárásban a vagyongazdálkodó a csődbe ment adósságot és a hitelezőket is képviselik. Ebben a kettős szerepében a vagyongazdálkodó nem csak a csődbe ment adós vagyonának kezeléséért felel, hanem felperesként, illetve alperesként nyomon követheti az összes olyan eljárást, amely a hitelezők javára biztosítékként felhasználandó vagyon megőrzésére irányul, és ezt a vagyont a hitelezők közös érdekében behajthatja vagy gyarapíthatja (fellebbviteli bíróság, 1880. július 2., Pas. 2, 49. o.).

A vagyongazdálkodó a hitelezőknek a csődbe ment adós vagyontárgyaiból álló közös biztosítéka tekintetében keresetet indíthat, amelynek célja e vagyontárgyak behajtása, megóvása vagy értékesítése (fellebbviteli bíróság, 2015. február 25., Pas. 37, 483. o.).

A csődeljárás megindítását követően fennálló szerződéseket illetően a vagyongazdálkodó döntenie kell arról, hogy e szerződéseket érdemes-e megszüntetnie, vagy pedig előnyösebb lenne azokat továbbra is teljesíteni, amennyiben azokból vagyontárgyakra lehet szert tenni az adós kötelezettségeinek későbbi teljesítése céljából.

11 Mely követelések terjeszthetők elő az adósságnak a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonával szemben és miként kezelendők a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően keletkező követelések?

A követeléseit minden hitelezőnek be kell jelentenie, tekintet nélkül a követelés természetére, valamint arra, hogy elsőbbségi követelésnek minősül-e. Ez alól kivételt jelentenek a fizetésképtelenségi vagyonból eredő követelések, vagyis azok a követelések, amelyek később, a csődeljárás érdekében merülnek fel (például a vagyongazdálkodó költségei, a csődeljárás megindítását követően esedékessé váló bérleti díj, stb.).

A csődeljárás megindítását követően a fizetésképtelenségi vagyonból eredő és a csődeljárásból vagy a csődbe ment vállalkozás bizonyos tevékenységeinek folytatásából származó követeléseket a vagyon hitelezők közötti felosztását megelőzően teljesíteni kell. A fizetésképtelenségi vagyonból eredő követeléseket ezért minden esetben a többi hitelező követelését megelőzően kell teljesíteni.

12 Mik a követelések előterjesztésének, igazolásának és elfogadásának szabályai?

1. Csődeljárás

A csődeljárásban a csődeljárás megindításáról szóló végzést több helyen is közzéteszik (sajtó, a kereskedelmi bíróságnál történő nyilvántartásba vétel), hogy a fennálló helyzetről értesüljenek a csődbe ment adós hitelezői és magukat bejelenthessék (a kereskedelmi törvénykönyv 472. cikke).

A hitelezők ezt követően a kereskedelmi bíróság hivatalánál bejelentik a követeléseiket és benyújtják az igazoló dokumentumaikat (a kereskedelmi törvénykönyv 496. cikke).

A hitelezők követeléseinek bejelentésére szolgáló formanyomtatvány online az alábbi linken érhető el: <https://justice.public.lu/fr/creances/declaration-creance.html>

A követeléseket az értékesítésért felelős vagyongazdálkodó ellenőrzi, aki azokat egyúttal vitathatja is (a kereskedelmi törvénykönyv 500. cikke).

A vitatott bejelentett követeléseket a bíróság elé kell terjeszteni.

Amennyiben azonban bizonyos jogviták a tárgyakra tekintettel nem tartoznak a kereskedelmi ügyekben eljáró kerületi bíróság hatáskörébe, azokat az ügy érdemében döntéshozatalra hatáskörrel rendelkező bíróság elé kell utalni. Ezeket a jogvitákat azonban egyúttal a kereskedelmi ügyekben eljáró kerületi bíróság elé is kell utalni, hogy az 504. cikkel összhangban hozzon végzést az érintett hitelezők által az egyezségi tárgyaláson követelhető összegeket illetően (502. cikk).

2. Egyezés a hitelezőkkel

A hitelezőkkel történő egyezés megkötésére irányuló eljárásban az egyezséget kezdeményező adósnak a kérelmében meg kell jelölnie a hitelezők személyazonosságát és címét, valamint a követeléseik összegét (az 1886. április 14-i törvény 3. cikke).

A hitelezőket ajánlott levélben értesítik (az 1886. április 14-i törvény 8. cikke), amelyben felhívják őket, hogy vegyenek részt az egyezségi tárgyaláson.

A meghívót sajtó útján is közzéteszik.

Az egyezségi tárgyaláson a hitelezők nyilatkoznak a követeléseik összegéről.

A fentieknek megfelelően azok a hitelezők, akiknek a követeléseit vagyontárgyon fennálló teher biztosítja és a szavazásban részt vesznek, elveszítik az elsőbbségi hitelezői jogállásukat (az 1886. április 14-i törvény 10. cikke).

3. A kifizetések felfüggesztése

A kifizetések felfüggesztésére irányuló eljárásban az adósnak a hitelezők jegyzékét is be kell nyújtania, amely jegyzék tartalmazza a hitelezők nevét, címét és a követeléseik összegét.

A hitelezőket a tárgyalásra ajánlott levélben (a kereskedelmi törvénykönyv 596. cikke), valamint a sajtó útján hívják meg.

A tárgyalás során a hitelezőknek a követeléseik összegéről nyilatkozniuk kell (a kereskedelmi törvénykönyv 597. cikke).

4. Vagyongazdálkodás

A vagyongazdálkodási eljárás keretében a követelések bejelentésére és elfogadására nem vonatkozik külön eljárás. Az adós a kérelmében köteles tájékoztatni a bíróságot a hitelezők kilétéről.

Ezeket a hitelezőket aztán a bíróság tájékoztatja az általa kijelölt vagyongazdálkodó által készített átszervezési tervről vagy a vagyontárgyak értékesítésére vonatkozó tervről.

5. Adósságrendezési eljárás

A túlzottan eladósodott adós hitelezőinek a kollektív adósságrendezésről szóló értesítés nyilvántartásba való közzétételétől számított egy hónapon belül be kell jelenteniük a követeléseiket az adósságrendezési tájékoztató és tanácsadó szolgálatnál.

A követelés bejelentésének meg kell felelnie a túlzott eladósodottságról szóló 2013. január 8-i törvény végrehajtásáról szóló, 2014. január 17-i nagyhercegi rendelet (*règlement grand-ducal du 17 janvier 2014 portant exécution de la loi du 8 janvier 2013 concernant le surendettement*) 6. és 7. cikkének.

A hitelezők számára [bejelentési formanyomtatvány](#) áll rendelkezésre.

A mediációs bizottság megvizsgálja, hogy a követelések elfogadhatók-e.

13 Mik a vagyon értékesítéséből származó bevétel elosztásának szabályai? Miként rangsorolják a követeléseket és a hitelezők jogait?

A csődjog alapelve, hogy az egyes hitelezők a követelésük összegével arányosan egyenlő részre jogosultak.

A biztosított vagy elsőbbségi követeléssel rendelkező egyes hitelezők kapnak először kielégítést.

Az elsőbbségi hitelezők rangsorát jogszabály határozza meg közérdek alapján (ingatlan tulajdonosok, jelzálogjogosultak, a vállalkozás tőkéjét terhelő biztosítékkal rendelkező hitelezők, különösen pedig az államkincstár a legtágabb értelemben véve).

A vagyongazdálkodó általában a polgári törvénykönyv (*Code civil*) 2096–2098, 2101. és 2102. cikkét veszi alapul.

A vagyongazdálkodó a jogszabályok és az ítélkezési gyakorlat alapján minden egyes követelést ellenőriznie kell.

A nem biztosított hitelezők számára rendelkezésre álló nettó vagyont a kereskedelmi törvénykönyv 561. cikkének első bekezdésével összhangban arányosan kell felosztani.

A vagyongazdálkodó azt követően, hogy tudomást szerzett a bíróság által meghatározott díjak összegéről, rangsorolta az elsőbbségi hitelezőket és megállapította a nem biztosított hitelezők között felosztható összeget, a vagyontárgyak felosztására vonatkozó tervet készít, amelyet először a csődgondnok elé terjeszt. A vagyongazdálkodó a kereskedelmi törvénykönyv 533. cikkével összhangban az összes hitelezőt meghívja, ajánlott levélben, az elszámolás bemutatására szolgáló ülésre, és a levélhez mellékelni a vagyonfelosztási terv egy példányát.

A csődbe ment adósnak az ülésről bírósági végrehajtó útján történő kézbesítéssel vagy luxemburgi napilapban történő közzététellel tájékoztatják.

A vagyongazdálkodó az elszámolás bemutatására szolgáló ülésről felvett, a vagyonfelosztási terv alapján készült jegyzőkönyvet aláírás céljából benyújtja a csődgondnoknak és a bíróságnak, kivéve ha a vagyongazdálkodó által bemutatott elszámolást valamelyik hitelező vitatja.

Az elszámolás bemutatását követően a vagyongazdálkodó fizet a hitelezőknek.

14 Mik a fizetésképtelenségi eljárás – különösen egyezés által történő – befejezésének feltételei és joghatásai?

1. Csődeljárás

A csődeljárásban a vagyongazdálkodó a kifizetések teljesítését követően kérelmezheti az eljárás megszüntetését, amelyet a csődeljárást lezáró, megszüntető végzés követ.

A kereskedelmi törvénykönyv 536. cikke alapján a csődbe ment adóssal szemben, akinek büntetőjogi felelősségét gondatlanság vagy csalás miatt nem állapították meg, a hitelezők a továbbiakban nem járhatnak el, kivéve ha a szóban forgó adós vagyona a csődeljárásnak a vagyon elégtelensége miatti lezárását követő hét éven belül gyarapodott.

A kereskedelmi törvénykönyv 586. cikke alapján a csődbe ment adós, aki a tőketartozását, annak kamatait és járulékait teljeskörűen megfizeti, a legfelsőbb bírósághoz (*Cour supérieure de justice*) benyújtott ilyen tárgyú kérelem alapján mentesülhet.

2. Egyezés a hitelezőkkel, a kifizetések felfüggesztése és a vagyongazdálkodási eljárás

A hitelezőkkel történő egyezségkötésre irányuló eljárásban, a kifizetések felfüggesztésére irányuló eljárásban és a vagyongazdálkodási eljárásban a bíróságnak a vonatkozó intézkedést jóváhagyó határozata megszünteti az eljárást.

A bíróság a csődbe ment adóssal szemben polgári vagy büntetőjogi szankciókat alkalmazhat.

Amennyiben a bíróság megállapítja, hogy a csődöt a csődbe ment adós kirívóan súlyos kötelezettségzegése okozta, a csődbe ment adóst eltilthatja attól, hogy közvetlenül vagy más személy révén vállalkozási tevékenységet végezzen. A tilalom a társaságokban döntéshozatali jogkört magában foglaló pozíció betöltésére is vonatkozik.

Kereskedelmi társaságok csődje esetén az egyéb polgári jogi szankciók között szerepel a csődeljárásnak az igazgatókra történő kiterjesztése, valamint a polgári törvénykönyv 1382. és 1383. cikke (általános jogi felelősség), valamint a kereskedelmi társaságokról szóló törvény 59. és 192. cikke (*loi sur les sociétés commerciales*) alapján indítható keresetek.

A csődbe ment adóssal szemben büntetőjogi szankció (csődbüntett esetén) is alkalmazható.

A hitelezőkkel történő egyezségkötésre irányuló eljárásokban az ezen eljárásból előnyt szerző személyeknek a vagyonuk gyarapodása esetén a hitelezők javára térítést kell fizetniük (a csődeljárás elkerülése céljából a hitelezőkkel kötött egyezségről szóló 1886. április 14-i törvény 25. cikke).

A hitelezőkkel kötött egyezség az alábbi tartozásokat nem érinti:

adók és kormányzati terhek;

elsőbbségi joggal, jelzáloggal vagy fedezettel biztosított követelések;

tartással kapcsolatos követelések.

15 Melyek a hitelezőket a fizetéseképtelenségi eljárás befejezése után megillető jogok?

Amennyiben a fizetéseképtelenségi eljárás lezárását követően marad vagyon, a hitelezők az eljárás lezárásáról hozott végzésben elfogadott felosztási feltételekkel összhangban a követelésük teljes összegére vagy annak egy hányadára jogosultak.

Ha a csődbe ment adós büntetőjogi felelősségét gondatlanság vagy csalás miatt nem állapították meg, a hitelezők a továbbiakban az adóssal szemben nem járhatnak el, kivéve, ha az adós vagyona a csődeljárás lezárását követő hét éven belül gyarapodott.

A hitelezők a polgári törvénykönyv 1382. és 1383. cikke alapján is indíthatnak keresetet a csődbe ment adós igazgatóinak általános jogi felelősségének megállapítása érdekében, illetve szintén keresetet indíthatnak a kereskedelmi társaságokról szóló törvény 59. és 192. cikke alapján (az ügyvezetők és cégvezetők felelőssége a megbízásuk teljesítéséért).

16 Ki viseli a fizetéseképtelenségi eljárás során felmerült költségeket és kiadásokat?

A csődeljárás iránti kérelem költségei beletartoznak a fizetéseképtelenségi vagyon költségeibe.

Mivel ezek a költségek a csődeljárás érdekében merülnek fel, azokat a vagyonkezelő a csődeljárás alá vont vagyonból fizeti ki, mielőtt a fennmaradó vagyont felosztja a hitelezők között.

A jogsegélyről és a deficiteljárásokról szóló 1893. március 29-i törvény (*loi du 29 mars 1893 concernant l'assistance judiciaire et la procédure en débet*) 1. és 2. cikke rögzíti azokat a költségeket, amelyek a fizetéseképtelenségi eljárásban megkövetelt alakiságokból erednek, és meghatározza ezek kifizetési sorrendjét, ha nem áll rendelkezésre elegendő vagyon.

Az illetékes kerületi bíróság a vagyonkezelő díját a 2003. július 18-i nagyherceg rendelet (*règlement grand-ducal du 18 juillet 2003*) alapján határozza meg.

A vagyonkezelő a kereskedelmi ügyekben eljáró kerületi bírósághoz a behajtott vagyon alapján a költségekre és díjakra vonatkozó nyilatkozatot nyújt be.

A kereskedelmi törvénykönyv 536-1. cikkének második bekezdése szerint a vagyon elégtelensége miatt lezárt csődeljárás költségeit és díját a jogsegélyről és a deficiteljárásokról szóló 1893. március 29-i törvényben rögzített feltételek szerint a közvetett adók beszedéséért felelős hivatal (*Administration de l'Enregistrement*) előlegezi meg.

17 Mik a hitelezők összességének hátrányt okozó jogügyletek semmisségére, megtámadhatóságára és végrehajthatatlanságára vonatkozó szabályok?

1. Csődeljárás

A csődeljárás megindításáról szóló végzés megállapíthatja a kifizetések csődbe ment adós általi beszüntetésének napját, amelynek a végzés napját meg kell előznie. Ez a nap azonban a végzés keltét megelőző hat hónapnál régebbi nem lehet.

A hitelezők érdekében védelmében a kifizetések beszüntetése és a végzés kelte közötti időszak „**köztes időszaknak**” minősül.

Az ezen időszak alatt végzett bizonyos cselekmények, amennyiben azok a hitelezők jogait csorbíthatják, **semmissék**. Ezek a jogok különösen az alábbiak: a csődbe ment adós által ingyenesen vagy a szóban forgó vagyontárgy értékénél nyilvánvalóan jóval alacsonyabb áron értékesített ingó vagy ingatlan vagyontárggyal kapcsolatos aktusok;

a még nem esedékes tartozások tekintetében készpénzben vagy átutalással, eladással, beszámítással vagy más módon teljesített valamennyi kifizetés;

az esedékessé váló tartozások tekintetében készpénztől eltérő formában vagy kereskedelmi eszközökkel teljesített minden kifizetés;

a kifizetések beszüntetése előtt vállalt tartozások tekintetében az adós által biztosított jelzálog vagy más, tulajdonhoz fűződő jog.

Más aktusok esetén azonban a semmisség elve nem automatikusan alkalmazandó.

Következésképpen egyes, az esedékessé váló tartozások tekintetében a **csődbe ment adós által teljesített kifizetések**, valamint a köztes időszak alatt visszerhesen végzett bármely egyéb aktus érvényteleníthető, ha bizonyítást nyer, hogy a harmadik fél, aki a kifizetésben részesült vagy a csődbe ment adóssal tárgyalt, **tudott a kifizetések beszüntetéséről**.

Amennyiben a hitelező tudatában van annak, hogy az adós a kötelezettségeit nem képes teljesíteni, a hitelező a többi hitelező sérelmére nem kérheti a követelésének elsőbbségi kezelését.

A csődeljárás megindításáról szóló végzés napjáig érvényesen megszerzett **jelzálogjogok és elsőbbségi jogok** nyilvántartásba vehetők. A **kifizetések beszüntetését megelőző 10 napon belül**, vagy azt követően nyilvántartásba vett jogok azonban semmissé nyilváníthatók, ha a jelzálog alapításáról szóló okirat és a bejegyzés között 15-nél több nap telt el.

Végezetül, a **hitelezők megtévesztésével végzett aktusok vagy teljesített kifizetések**, vagyis amelyeket az adós a hitelezőknek okozott sérelem teljes tudatában tett meg (tehát csökkentette a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyont, nem tartotta be a követelések kielégítési sorrendjét stb.) semmissnek minősülnek függetlenül attól, hogy mikor került rájuk sor.

A köztes időszak fogalma nem vonatkozik a **pénzügyi biztosítéki szerződésekre** vagy az **értékpapírosítási szervre átruházott jövőbeni követelések eseteire**.

2. Egyezség a hitelezőkkel

A hitelezőkkel történő egyezség megkötésére irányuló eljárás során az adós a kirendelt bíró engedélye nélkül vagyontárgyat nem ruházhat át, jelzáloggal nem terhelhet meg, és kötelezettséget nem vállalhat.

3. Vagyonkezelés

Onnantól számítva, hogy a kirendelt bírót a vállalkozás leltárának elkészítése céljából határozatban kijelölték, a kereskedő nem ruházhat át ingó vagyontárgyat, azt nem terhelheti meg biztosítékkal vagy jelzáloggal, nem vállalhat kötelezettséget vagy vehet át ingó vagyontárgyat a kirendelt bíró írásbeli engedélye nélkül, semmisség terhe mellett.

Az is megjegyzendő, hogy a vagyonkezelésről szóló törvény büntetőjogi szankciók alkalmazását írja elő olyan kereskedőkkel szemben, akik vagyonuk egy részét eltitkolták, eltulolták a kötelezettségeik összegét, vagy olyan hitelezőket vontak be az eljárásba, akiknek a követelései eltűzöttak.

4. Túlzott eladósodottság

Adott esetben a bíró szociális, oktatási vagy pénzügyi igazgatási segítséget nyújtó személyeket jelölhet ki annak biztosítása érdekében, hogy az adós jövedelmének nem a tartozások törlesztésére szánt részét a rendeltetésének megfelelő célra használják fel.

Ezek a személyek a munkájuk végzése során intézkedéseket hozhatnak annak elkerülése céljából, hogy a bevétel ezen részét a rendeltetésétől eltérő célra fordítsák, illetve annak érdekében, hogy az adóssal egy háztartásban élő személyek ne szenvedjenek sérelmet.

Utolsó frissítés: 24/05/2019

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Fizetésképtelenség - Magyarország

1 Ki ellen indítható fizetésképtelenségi eljárás?

A jogi személyek fizetésképtelenségi eljárásait a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) szabályozza.

A Cstv. kétféle fizetésképtelenségi eljárást szabályoz: a csődeljárást és a felszámolási eljárást.

A **csődeljárás** olyan reorganizációs célú eljárás, amelynek során a fizetésképtelenséggel küzdő adós - a csődegyezség megkötése érdekében - fizetési haladékot kap, és csődegyezség megkötésére tesz kísérletet annak érdekében, hogy fizetőképessége helyreálljon.

A **felszámolási** eljárás olyan eljárás, amelynek célja, hogy a fizetésképtelen adós jogutód nélküli megszüntetése során a hitelezők - az adós teljes felszámolási vagyonának hitelezők közötti felosztására irányuló eljárás során - meghatározott szabályok szerint kielégítést nyerjenek. Mindazonáltal a felszámolási eljárást meg kell szüntetni, ha az adós a tartozásait és az eljárás költségeit teljes egészében kifizeti, vagy ha a hitelezőivel egyezséget tud kötni az adósságrendezés feltételeiről, és az egyezséget a bíróság jóváhagyja.

Részben eltérő, sajátos szabályokat tartalmaznak pl. a külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepeit, a civil szervezeteket, valamint a pénzügyi szektor vállalkozásait (hitelintézeteket, pénzügyi vállalkozásokat, biztosítókat, befektetési vállalkozókat, közraktárakat,) szabályozó törvények.

A pénzügyi szektor vállalkozásainál csődeljárás nincs, de az állami felügyeletnek már a pénzügyi helyzet romlásának korai szakaszában is van lehetőségei beavatkozni a fizetésképtelenség bekövetkezésének elkerülésére, valamint az ügyfelek védelme és kártalanítása érdekében pénzalapokat kell létrehozni (Kárrendezési Alap, Befektető-védelmi Alap, Betéttbiztosítási Alap).

A pénzügyi szektor vállalkozásainál a felszámolást a pénzügyi szervezetek állami felügyelete jogkörében eljáró Magyar Nemzeti Bank kezdeményezheti, a bíróságnál, miután visszavonta a tevékenységi engedélyt.

A civil szervezetek (egyesületek, alapítványok) csődeljárására és felszámolási eljárására a civil szervezetekről szóló törvény tartalmaz néhány eltérő szabályt, egyebekben a Cstv. rendelkezéseit kell alkalmazni.

Természetes személyek adósságrendezési eljárása (magáncsőd törvény)

A természetes személyek adósságrendezéséről szóló 2015. évi CV. törvény 2015. szeptember 1-jén lépett hatályba. Célja az adós és hitelezői közötti együttműködéssel csődvédelem mellett az adósságrendezés jogi kereteinek megállapítása. A törvény elsősorban a jelzáloghitel adóssokat védi, különösen azokat, akik már tartós késedelemben vannak, többfelé eladósodtak, és lakóingatlanukat kényszerértékesítés veszélyezteti.

Az eljárás bíróságon kívül kezdődik, az elsőhelyi jelzáloghitelező koordinálásával. Bírósági csődnytásra akkor kerül sor, ha nincs bíróságon kívüli megegyezés. A bírósági eljárás is először egyezségkötésre irányul, ha az egyezséget nem szavazzák meg, a bíróság határozza meg az adósságrendezés feltételeit.

A Kormány felállította az állami Családi Csődvédelmi Szolgálatot. Ez a szervezet fontos szerepet játszik az adósságrendezési eljárásban. A Családi Csődvédelmi Szolgálat ellenőrzi, hogy az adós megfelel-e a törvényi feltételeknek, vezeti az eljárások adatairól az állami nyilvántartást, és foglalkoztatja a családi vagyonfelügyelőket. A családi vagyonfelügyelők a bírósági adósságrendezés során a bíróság számára szakmai előkészítő és közreműködő feladatokat látnak el, végrehajtják a bíróság határozatait, támogatják az adóst, felügyelik az adós gazdálkodását, az adós értékesíthető vagyonát ők értékesítik és fizetik ki a hitelezőket.

A sikeres adósságrendezési eredménye az, hogy az eljárás során elengedett tartozásokat az adóstól később nem lehet követelni, a hitelezők pedig kiszámítható időtartamon belül megkapják követelésük meghatározott hányadát.

A természetes személyek adósságrendezési eljárása jelenleg még nincs bejelentve a fizetésképtelenségi eljárásról szóló (EU) 2015/848 parlamenti és tanácsi rendelet hatálya alá.

A Cstv. értelmében **csődeljárást** az adós szervezet indíthat - a legfőbb szervének előzetes beleegyezésével - formanyomtatvány felhasználásával, az eljárásban a jogi képviselő kötelező. Az adós nem nyújthat be ilyen kérelmet, ha ellene csődeljárás van folyamatban, vagy a felszámolásának az elrendeléséről már első fokon döntés született. Az újabb csődeljárás megindítása iránti kérelem előterjeszhetőségének feltétele és időbeli korlátja a korábbi csődeljárás során fennállt, illetve annak során keletkezett hitelezői igény kielégítése, a korábbi csődeljárás jogerős befejezésének közzétételétől számított 2 év letelte, illetve a korábbi kérelem hivatalból történő elutasítása esetén az erről szóló jogerős végzés közzétételétől számított egy év eltelté.

Felszámolási eljárás főszabályként az adós fizetésképtelensége esetén, adósi vagy hitelezői kérelemre vagy – a Cstv.-ben meghatározott egyes esetekben – a bíróság által hivatalból indítható. A Cstv. tételesen meghatározza felszámolás megindítását kezdeményezők körét, és szabályozza a kérelemre, illetőleg a hivatalból történő eljárás rendjét.

Mindkét eljárás **kollektív adósságrendezési eljárás**, az adós hitelezői kötelesek azokban részt venni, és az eljárás időtartama alatt más módon vagy más eljárásban nem érvényesíthetnek igényt az adóssal szemben.

2 Mik a fizetésképtelenségi eljárás megindításának feltételei?

Csődeljárás:

Adós vezetője nyújthatja be, ügyvéd vagy jogtanácsosi képviselő kötelező.

Az adós ellen egyszerre csak egy csődeljárás indítható, és nem lehet ellene folyamatban felszámolási eljárás sem. Újabb csődeljárás csak akkor indulhat, ha az adós a korábbi eljárásban érvényesített tartozásait rendezte és azóta még nem telt el 2 év. Ha pedig a korábbi csődeljárást a bíróság a formai hibák miatt hivatalból elutasította, az ettől számított egy évig újabb csődeljárást nem lehet kezdeményezni.

Felszámolási eljárás

Kezdeményezheti az adós, a hitelező, a korábbi végelszámolási eljárásban közreműködő végelszámoló, és a törvényben meghatározott esetekben bíróság vagy közigazgatási hatóság. Pl. a bíróság akkor kezdeményezi, ha a csődeljárásban nem jött létre egyezség, vagy ha cégbírósági törvényességi felügyeleti jogkörében rendeli el a súlyosan jogszabálysértő cég megszüntetését.

3 Mely a vagyontárgyak képezik a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét? Miként kezelik az adós által a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően szerzett vagy rá hátráló vagyontárgyakat?

Az adós csődvagyonra a számviteli jogszabályok szerinti befektetett eszközök és forgóeszközök összessége.

A csődeljárás alatt szerzett vagyonnövekmény is a csődvagyon részét képezi.

A csődvagyon kezelésével kapcsolatos jogokat az adós megtartja, de a vagyonfelügyelő kontrollja mellett. Felszámolási eljárásban az adós nem tartja meg a csődvagyon felett a vagyon kezelésével kapcsolatos jogokat, ezek a feladatok a felszámolóhoz kerülnek. A felszámoló az adós szervezet törvényes képviselője, ő végzi el – bírósági kontroll mellett - a hitelezői igények regisztrációját, minősítését a csődvagyon értékesítését, és a bevétel hitelezők közötti felosztását.

4 Milyen jogok illetik meg az adóst, illetve a fizetéseképtelenségi szakértőt?

A Cstv. értelmében az **adós** a csődeljárásban és a felszámolási eljárásban a törvényben felsorolt gazdálkodó szervezet lehet. A csődeljárásban az adós indítja meg az eljárást, az eljárás alatt gazdasági tevékenységét folytathatja. Az adós vezető tisztségviselői és tulajdonosai a jogaik gyakorlásában nincsenek korlátozva, de jogaikat a vagyonfelügyelő részére törvényben biztosított jogok sérelme nélkül gyakorolhatják. Az adós a vagyonfelügyelővel együttműködve ellátja a követelések nyilvántartásba-vételét, besorolását, a vagyonfelügyelő bevonásával a fizetőképesség helyreállítását vagy megőrzését célzó programot és egyezségi javaslatot készít az egyezségi tárgyalásra. Az egyezségi megállapodás tartalmazza az adós és hitelezői megállapodását az adósság rendezésének feltételeiről és mindarról, amit a reorganizáció érdekében a felek fontosnak tartanak.

A csődeljárásban és a felszámolási eljárásban annak kezdő időpontjáig **hitelező** az, akinek az adóssal szemben jogerős és végrehajtható bírósági, hatósági határozaton alapuló, vagy az adós által nem vitatott, vagy elismert, lejárt pénz vagy pénzben kifejezett vagyoni követelése van. Csődeljárásban továbbá az is hitelező, akinek a csődeljárás alatt vagy jövőben esedékessé váló követelését a vagyonfelügyelő nyilvántartásba vette, a felszámolási eljárásban pedig akinek a követelését a felszámoló nyilvántartásba vette.

A **vagyonfelügyelő** a csődeljárásban a bíróság által kirendelt fizetéseképtelenségi szakértői feladatok ellátására feljogosított jogi személy. A vagyonfelügyelőnek a vagyonfelügyelői tevékenység ellátására egy általa foglalkoztatott, megfelelő szakképzettséggel rendelkező személyt kell kijelölnie. Feladata az adós gazdasági tevékenységének a figyelemmel kísérése a hitelezői érdekek szem előtt tartása mellett a megkötendő egyezség érdekében, a hitelezői követelések nyilvántartása, az egyezségi javaslat elkészítésében való közreműködés, az egyezségi tárgyaláson elfogadott döntések jegyzőkönyvének ellenjegyzése.

Felszámoló a bíróság által kirendelt felszámoló szervezet (fizetéseképtelenségi szakértői feladatok ellátására feljogosított jogi személy), aki a felszámolás alatt álló szervezet törvényes képviselője, de egyben a hitelezői érdekek érvényesítője is, ellátja továbbá a törvény által számára előírt feladatokat. A felszámoló szervezetekkel szemben a jogszabály szigorú személyi és szakmai követelményeket támaszt. rendszeres szakmai továbbképzésre is kötelezettek.

A felszámoló szervezet felszámolóbiztos jelöl ki a felszámoló tevékenység lefolytatására.

A felszámoló szervezet és a felszámolóbiztos neve a jogi személyről vezetett bírósági nyilvántartásba is bekerül.

A **csődeljárás és a felszámolási eljárás bíróság előtti polgári nemperes eljárás**. A Cstv-ben nem szabályozott kérdésekben a Polgári perrendtartás szabályai irányadók, a nemperes eljárások sajátosságaiból eredő eltérésekkel. A bíróság rendeli el a csődeljárást és - az adós fizetéseképtelenségének megállapítása eredményeképpen -, vagy a törvényben meghatározott esetekben a más bíróság, hatóság vagy a végelszámoló megkeresése alapján- a felszámolási eljárást. A bíróság az eljárás megindításakor kirendeli a vagyonfelügyelőt vagy a felszámolót a felszámoló névjegyzékéből. Felszámolási eljárás kezdeményezése esetén a hitelezők kérelmére ideiglenes vagyonfelügyelői jogkörrel rendeli ki a bíróság a felszámolót, aki a felszámolás elrendeléséig felügyeli az adós tevékenységét.

A vagyonfelügyelő, felszámoló jogszabálysértő intézkedése vagy mulasztása ellen benyújtott kifogásokat a bíróság bírálja el, és jogszabálysértő intézkedés vagy mulasztás esetén kötelezi a vagyonfelügyelőt, illetve a felszámolót a jogszabályoknak megfelelő tevékenységre, ennek megszegése esetén pedig elmozdítja az eljárásból és újat jelöl ki.

Csődeljárás alatt az adóst csődvédelem illeti meg, a végrehajtási eljárások szünetelnek, az adós a korábbi felhalmozott adósságok megfizetésére fizetési haladékot, moratóriumot kap.

Ha a csődeljárásban a Cstv-ben előírt többség elfogadja a csődegyezséget, és ez megfelel a törvényes feltételeknek, a bíróság az egyezséget jóváhagyja, és az adós annak betartására köteles.

Ha az egyezségkötés nem jön létre, a bíróság hivatalból elrendeli az adós felszámolását.

Felszámolási eljárásban is sor kerülhet az adós és a hitelezők között egyezségkötésre. A bíróság kitzüzi az egyezségi tárgyalást a felszámolási eljárásban, és ha az egyezséget megszavazták, és az megfelel a jogszabályoknak, a bíróság azt jóváhagyja. Felszámolásban feltétele az egyezség jóváhagyásának, hogy az egyezség folytán az adós fizetéseképtelensége megszűnjön, és a privilegizált követelések kiegyenlítésre kerüljenek vagy azok fedezete rendelkezésre álljon.

A bíróság dönt a csődeljárás és a felszámolási eljárás befejezetté nyilvántartásáról vagy az eljárások megszüntetéséről.

Ha a felszámolási eljárás az adós jogutód nélküli befejezésével zárul, a bíróság értesítése alapján a cégbíróság törli a felszámolással megszüntetett adóst a cégjegyzékből, a civil szervezetet pedig a civil szervezetek nyilvántartásából

Felszámolási eljárásban a munkavállalók számára a bérfizetést Bérgarancia Alapból adott juttatás garantálja, a Bérgarancia Alapról szóló törvényben meghatározott feltételekkel.

Az eljárás megindításának joghatásai:

A Cstv. értelmében csődeljárásban a bíróság az adós kérelme alapján, azonnali **ideiglenes fizetési haladék** Céglőnyben történő közzétételéről intézkedik. A kérelem érdemi vizsgálatára ezt követően kerül sor, melynek során a bíróság a törvényben meghatározott esetekben a kérelem hivatalból elutasításáról, ha pedig erre nem kerül sor, a csődeljárás elrendeléséről határoz. A csődeljárás az erről szóló végzés Céglőnyben való közzétételével veszi kezdetét. A csődeljárás megindításának hatása, hogy az adóst a 120. napot követő második munkanap 0 órájáig **fizetési haladék** illeti meg (szűk kivételekkel) a pénzkövetelések teljesítése vonatkozásában, a moratórium meg is hosszabbítható legfeljebb 365 napig. A fizetési haladék időtartama alatt csak a jogszabályban megjelölt követelések kifizetése teljesíthető, a pénzfizetési kötelezettség nemteljesítéséhez vagy késedelmes teljesítéséhez fűződő jogkövetkezmények nem állnak be, az adóssal szemben a pénzkövetelések végrehajtása szünetel, az adósnak tehát reális lehetősége van a fizetőképesség helyreállítását és az adósságok rendezését célzó program elkészítésére.

Ha a bíróság az adós fizetéseképtelenségét – a törvényben meghatározott valamely **fizetéseképtelenségi ok** fennállása esetén – megállapítja, az adós felszámolását végzéssel elrendeli, annak jogerőre emelkedését követően a Céglőnyben közzétett végzéssel kirendeli a felszámolót, a végzés tartalmazza a hitelezők felhívását a követelés bejelentésére. A felszámolási vagyon védelmét szolgálja, hogy a tulajdonosi jogok a felszámolási eljárás elrendelésével megszűnnek, a felszámolás kezdő időpontjától az adós vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatot csak az adós képviselőjében eljáró felszámoló tehet. A felszámolás kezdő időpontjában a gazdálkodó szervezet valamennyi tartozása lejárttá (esedékessé) válik.

A felszámolás az adós teljes vagyonának hitelezők közötti felosztására irányul, a felszámolási eljárásba vont vagyonra vonatkozó végrehajtási eljárásokat is meg kell szüntetni. A felszámolás kezdő időpontja előtt indult peres és nemperes eljárások az eljáró bíróság előtt folytatódnak. A felszámolás kezdő időpontját követően a felszámolási vagyonnal kapcsolatos pénzkövetelést csak a felszámolási eljárás keretében lehet érvényesíteni. Az adós ingatlanán és

egyéb vagyontárgyain fennálló elidegenítési és terhelési tilalom a felszámolás kezdő időpontjában, a visszavásárlási és vételi jog, valamint a zálogjog pedig a vagyontárgy értékesítésével megszűnik. Az adós által a felszámolás kezdő időpontjáig nyújtott óvadékból a jogosult követelését kielégítheti, ezt követően a fennmaradó összeget át kell adnia a felszámolónak.

5 Milyen feltételek alapján lehet beszámításokat igényelni?

A felszámolási eljárás időszakában minden hitelező csak az eljárásba való bejelentkezéssel érvényesíthet az adós ellen igényt, bíróságon kívül nem lehet beszámítási jogot érvényesíteni, ide nem értve a nemzetközi kereskedelmi szokványok alapján elvégzett pozíciólezáró nettósítást. Ha azonban korábban a hitelező és az adós között per van folyamatban, a hitelező az ott érvényesített követelését beszámíthatja az adóssal szemben fennálló tartozásába.

6 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás azokra a hatályos szerződésekre, amelyekben az adós szerződő fél?

Önmagában a fizetésképtelenségi eljárás megindításának nincs olyan törvényi hatálya, hogy amely az adós által korábban kötött szerződéseket megszüntetné. A szerződések megszüntetésére az eljárás keretében van mód, csődeljárás alatt a vagyonfelügyelő kontrollja alatt, felszámolási eljárásban pedig az adós törvényes képviselőjeként a felszámoló mondja fel a szerződéseket. A felszámoló t megilleti a szerződések azonnali hatályú felmondásának joga, vagy a szerződésektől történő elállás joga.

7 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás az egyes hitelezők által indított eljárásokra (a folyamatban lévő peres eljárások kivételével)?

Az adós vagyontárgyára végrehajtást nem lehet vezetni, a zálogjogosult hitelező a zálogtárgyat nem értékesítheti, a fizetésképtelenségi eljárásban történik meg az adósságok rendezése.

8 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás a fizetésképtelenségi eljárás megindításának pillanatában folyamatban lévő peres eljárások lefolytatására?

A korábban megindított pereket a korábban eljáró bíróság fejezi be. Ha a pert az adós elvesztette, a pernyertes fél hitelezőként bekapcsolódik a felszámolási eljárásba. Ha a pert az adós megnyerte, a részére járó vagyontárgy vagy pénzüsszeg a csődvagyonba kerül. A Cstv. több helyen előírja a hitelezők tájékoztatását a vagyonfelügyelő, illetve a felszámoló feladataként.

9 Mik a hitelezők fizetésképtelenségi eljárásban való részvételének fő jellemzői?

Hitelezői választmányt alakíthatnak vagy hitelezői képviselőt választhatnak, akikkel a felszámoló konzultálni köteles, tájékoztatási kötelezettsége van velük szemben, és egyes intézkedésekhez a hallgatóságos vagy kifejezett hozzájárulásuk kell.

10 Mi módon használhatja vagy értékesítheti a fizetésképtelenségi szakértő a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét képező vagyontárgyakat?

Az adós vagyontárgyát a felszámoló auditált internetes értékesítési portálon adhatja el, nyilvános értékesítési eljárásban, a legjobb ajánlatot tevő vevő részére.

11 Mely követelések terjeszthetők elő az adósnak a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonával szemben és miként kezelendők a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően keletkező követelések?

Mind a korábban keletkezett, mind pedig a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően keletkező tartozásokat a hitelező úgy érvényesítheti, hogy hitelezőként bejelenti az igényét a csődeljárásba, illetve a felszámolási eljárásba.

12 Mik a követelések előterjesztésének, igazolásának és elfogadásának szabályai?

A hitelezők követeléseit a fizetésképtelenségi szakértő (csődeljárásban a vagyonfelügyelő, felszámolási eljárásban a felszámoló) veszi nyilvántartásba, a vitatott igényeket a csődeljárást, illetve a felszámolási eljárást lefolytató bíróság elé terjeszti elbírálásra.

13 Mik a vagyon értékesítéséből származó bevétel elosztásának szabályai? Miként rangsorolják a követeléseket és a hitelezők jogait?

A zálogtárgy értékesítéséből származó bevételt – egyes ráfordítások levonását követően – a felszámoló a zálogjogosult kifizetésére fordítja. A fennmaradó összeget a felszámolási közbenső mérleg vagy felszámolási zárómérleg és vagyonfelosztás szerint osztja szét a hitelezők között a Cstv-ben meghatározott kielégítési rangsort figyelembe véve.

Egyéb vagyontárgy értékesítését követően a bevétel a felszámolási közbenső mérleg, illetve a felszámolási zárómérleg elfogadását követően osztható fel, a bíróság által jóváhagyott vagyonfelosztás és a Cstv-ben meghatározott kielégítési sorrend figyelembe vételével.

14 Mik a fizetésképtelenségi eljárás – különösen egyezség által történő – befejezésének feltételei és joghatásai?

Csődeljárásban és felszámolási eljárásban is köthet az adós egyezséget a hitelezőkkel. Ha az egyezség megfelel a jogszabályoknak, azt a bíróság jóváhagyja, és az eljárást befejezetté nyilvánítja. Ebben az esetben az adós tovább folytatja a működését. A hitelezők az egyezségben meghatározott módon és mértékben jutnak a követelésükhöz, az ezt meghaladó összeg megfizetése alól az adós mentesül.

15 Melyek a hitelezőket a fizetésképtelenségi eljárás befejezése után megillető jogok?

A bíróság által jóváhagyott egyezséggel zárult csődeljárást követően a hitelezők az egyezségben meghatározott mértékben és ütemezés szerint jutnak a követelésükhöz. Ha az adós a z egyezséget nem tartja be, a hitelezők végrehajtási eljárást kezdeményezhetnek, vagy kezdeményezhetik az adós felszámolását.

16 Ki viseli a fizetésképtelenségi eljárás során felmerült költségeket és kiadásokat?

A hitelezők regisztrációs díjat fizetnek. A fizetésképtelenségi eljárás (csődeljárás, felszámolási eljárás) kezdeményezése illetékköteles. Egyebekben a felmerülő költséget az adós viseli.

17 Mik a hitelezők összességének hátrányt okozó jogügyletek semmisségére, megtámadhatóságára és végrehajthatatlanságára vonatkozó szabályok?

A felszámoló vagy a hitelezők ezeket az ügyleteket keresettel megtámadhatják, és kérhetik a jogügylet érvénytelenségének megállapítását. Az adóshoz ilyen módon visszakérült vagyon a csődvagyont növeli.

A hitelezők érdekeit sértő tevékenységük miatt a felszámoló vagy a hitelezők pereket indíthatnak az adós volt vezetői ellen., arra hivatkozva, hogy a volt vezetők a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látták el, és ezáltal a gazdálkodó szervezet vagyona csökkent, vagy a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítését megghiúsították, vagy elmulasztották a környezeti terhek rendezését. Ha ez bizonyosodik, az adós volt vezetőjének az általa okozott kárt kell a hitelezők számára megtérítenie.

Utolsó frissítés: 28/07/2017

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Fizetésképtelenség - Málta

1 Ki ellen indítható fizetésképtelenségi eljárás?

Fizetésképtelenségi eljárások (társaságok) és csődeljárások (társulások és kereskedők)

A nemzeti jog alapján a fizetésképtelenségi eljárások alanyainak két formája azonosítható: kereskedelmi társulások és kereskedők. E személytípusokra eltérő szabályok vonatkoznak. A kereskedelmi társulások közkereseti társaságokra, betéti társaságokra és korlátozott felelősségű társaságokra oszthatók.

Az összes fenti (természetes és jogi) személy ellen indítható fizetésképtelenségi eljárás, mindazonáltal eltérő eljárások, szabályok és jogi előírások alkalmazandók. A közkereseti társaságok, betéti társaságok és kereskedők ellen konkrétan csődeljárás (Málta Törvényei, 13. fejezet) indítható. A közkereseti társaságok és a betéti társaságok a csődeljárás keretében minden szempontból kereskedőknek minősülnek. A 13. fejezetben szereplő

fogalommeghatározás szerint „kereskedő” bármely olyan személy, aki saját nevében hivatásszerűen kereskedelmi tevékenységet folytat, ideértve a kereskedelmi társulásokat is.

Reorganizációs eljárások (a társaság helyreállítása)

Reorganizációs eljárás társaságok ellen az 1995. évi társasági törvény 386. fejezetének 327–329B. cikke alapján indítható.

2 Mik a fizetésképtelenségi eljárás megindításának feltételei?

Fizetésképtelenségi eljárások (társaságok)

A legfőbb szerv, az ügyvezető szerv, a kötvénytulajdonosok, a hitelező(k) vagy a hozzájárulást teljesítő(k) határozatát követően a társaság bíróság előtt eljárást indíthat a társaság felszámolására és ezt követő megszüntetésére, amennyiben képtelen fizetni tartozásait. A 386. fejezet 214. cikke (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontja értelmében a következő teszt alkalmazandó:

A társaságot a tartozásainak fizetésére képtelennek kell tekinteni, ha

a) a társaság valamely végrehajtási jogcímmel a polgári eljárásjogi és szervezeti törvénykönyv 273. cikkében meghatározott bármely végrehajtási cselekmény útján a társasággal szemben történő érvényesítésétől számított huszonnégy hét elteltével sem egyenlíti ki a tartozását részben vagy egészben; vagy

b) a bíróság számára kielégítő módon bizonyítást nyert, hogy – a társaság függő és jövőbeni kötelezettségeit is figyelembe véve – a társaság nem tudja fizetni a tartozásait.

A bíróság lehetővé teszi a felek számára, hogy előadják ügyüket, és adott esetben dönt arról, hogy fennállnak-e a fizetésképtelenség kritériumai, mely utóbbi esetben a bíróság elrendeli a felszámolást, és a fizetésképtelenség bekövetkezése napjának a 386. fejezet 223. cikke értelmében azt a napot kell tekinteni, amelyen a kérelmet benyújtották a bírósághoz.

Fizetésképtelenség esetén a felszámolást elrendelő végzés meghozatala és a fizetésképtelenség megállapítására irányuló kérelem bírósághoz történő benyújtása közötti időszakban a bíróság bármikor kijelölhet ideiglenes vagyonfelügyelőt, akit megbízhat a társaság vagyonának vagy üzleti tevékenységének kezelésével a kinevezéséről szóló végzésben meghatározottaknak megfelelően. Az ideiglenes vagyonfelügyelő egészen a felszámolást elrendelő végzés meghozataláig vagy a felszámolás iránti kérelem elutasításáig hivatalában marad, kivéve, ha ezt megelőzően lemond, vagy a bíróság nyomós okból visszahívja.

Fizetésképtelenség – önkéntes felszámolás

A fentiekől eltekintve a társaság önként megszünhethet, és ha az ügyvezetők véleménye szerint a társaság vagyona nem elegendő ahhoz, hogy fedezze a tartozásokat, hitelezői gyűlést kell összehívni a hitelezők bizalmát élvező fizetésképtelenségi szakértő (és/vagy felszámoló bizottság) kinevezése céljából, aki (amely) megbízást kap arra, hogy a társaságot bírósági eljárás nélkül felszámolja. A követendő szabályokat a 386. fejezet 277. és azt követő cikkei rögzítik.

Reorganizációs eljárások (a társaság helyreállítása)

Rendkívüli határozatot követően a társaság, az ügyvezető szerv határozatát követően az ügyvezetők vagy a társaság hitelezőinek értékben több mint felét képviselő társasági hitelezők a bíróság előtt reorganizációs eljárást kezdeményezhetnek (a 386. fejezet 329B. cikke értelmében vett helyreállítási eljárás), ha a társaság képtelen vagy valószínűsíthetően hamarosan képtelenné válik tartozásainak fizetésére. Akárcsak az előző esetben, a társaságot a tartozásainak fizetésére képtelennek kell tekinteni, ha

a) a társaság valamely végrehajtási jogcímmel a polgári eljárásjogi és szervezeti törvénykönyv 273. cikkében meghatározott bármely végrehajtási cselekmény útján a társasággal szemben történő érvényesítésétől számított huszonnégy hét elteltével sem egyenlíti ki a tartozását részben vagy egészben; vagy

b) a bíróság számára kielégítő módon bizonyítást nyert, hogy – a társaság függő és jövőbeni kötelezettségeit is figyelembe véve – a társaság nem tudja fizetni a tartozásait.

A bíróság határoz a társaság reorganizációjáról, azaz a társaság üzleti tevékenységének a bíróság által meghatározott ideig (jelenleg ez egy egyéves időszak, amely további 1 évvel meghosszabbítható, a folyamatban levő módosítások alapján ugyanakkor ez az időszak négy hónapra csökken, amely további négy hónapos időszakokkal összesen legfeljebb tizenkét hónapra hosszabbítható meg) történő kezelésére irányuló kérelem bíróság elé terjesztésétől számított húsz munkanapon belül a társaság helyreállítását elrendelő végzést bocsát ki.

Csődeljárás (társulások és kereskedők)

Bármely hitelező – attól függetlenül, hogy kereskedelmi vagy egyéb követeléssel rendelkezik-e, és akkor is, ha a tartozás még nem járt le – sommás csődeljárást indíthat az elsőfokú polgári bíróság előtt az adós vagy annak törvényes képviselője ellen az adós csődjének megállapítását kérve.

A csőd megállapításának kritériuma az, hogy az adós felfüggeszse tartozásainak kifizetését. A bíróság meghozza a csődöt megállapító határozatát, és egy vagy több csődgondnokot jelöl ki a kereskedelmi törvénykönyv 13. fejezete értelmében rájuk ruházott feladatok ellátása céljából.

3 Mely a vagyontárgyak képezik a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét? Miként kezelik az adós által a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően szerzett vagy rá háramló vagyontárgyakat?

Fizetésképtelenségi eljárás (társaságok) (beleértve az önkéntes hitelezői felszámolást is)

A társaság összes vagyontárgya értékesítésre kerül az adós kötelezettségeinek fedezése céljából. Nincs különbség az adós vagyonának már részét képező és az adóshoz a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően került vagyontárgyak között.

Csődeljárás (társulások és kereskedők)

A kereskedőkkel, valamint közkereseti társaságokkal és betéti társaságokkal kapcsolatos csődeljárásokban az összes ingó és ingatlan vagyontárgy részét képezheti az értékesítendő vagyonnak. Csőd esetén a csőd megállapítására vonatkozó határozat meghozatalát követően a csődbe ment adós a jogszabály erejénél fogva elveszíti a teljes vagyonának kezeléséhez való jogát attól függetlenül, hogy e vagyona az üzleti tevékenységéhez kapcsolódik-e vagy sem, ide nem értve a mindennapi létfenntartását szolgáló vagyon kezeléséhez való jogát.

Az adós vagyontárgyát a csődgondnok birtokolja, aki pedig a bíróság jóváhagyásával jogosult e vagyontárgyat értékesíteni és átruházni. A csődbe ment adós romlandó vagyontárgyait bírósági engedély megszerzését követően engedéllyel rendelkező árvevő bevonásával kell értékesíteni.

Ehhez nem romlandó áruk és más vagyontárgyak esetében is szükséges a bíróság engedélye.

Ilyen körülmények között a bíróság a megítélése szerint a csődbe ment adós és a hitelezők érdekét leginkább szolgáló utasításokat ad akkor is, ha olyan körülmények merülnek fel, amelyek lehetővé teszik a csődgondnok számára a csődbe ment adós üzleti tevékenységének helyreállítását vagy vagyonának gyarapítását, amennyiben ez a hitelezők javát szolgálja.

4 Milyen jogok illetik meg az adóst, illetve a fizetésképtelenségi szakértőt?

Fizetésképtelenségi eljárások (társaságok)

A bíróság, amint elrendeli a társaság felszámolását annak fizetésképtelenségére tekintettel, fizetésképtelenségi szakértőt jelöl ki.

A 386. fejezet szerint a fizetésképtelenségi szakértőnek olyan természetes személynek kell lennie, aki jogi vagy mérlegképes könyvelői és/vagy könyvvizsgálói képzettséggel rendelkezik, illetve a fizetésképtelenségi szakértői feladatok ellátására alkalmas és megfelelő személyként szerepel a cégnyilvántartásban.

További korlátozást jelent, hogy egy adott személy nem járhat el a társaság fizetéseképtelenségi szakértőjeként, amennyiben a társaság felszámolását megelőző négy évben bármikor a társaság ügyvezetői vagy titkári tisztségét töltötte be, vagy a szóban forgó társaságban vagy azzal összefüggésben más tisztséget látott el.

A bíróság széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik annak meghatározásában, hogy kinek kell a fizetéseképtelenségi szakértő díjazását megfizetnie.

Főszabály szerint a fizetéseképtelenségi szakértő díjazását a társaság vagyonából kell fedezni. Amennyiben azonban erre a vagyon nem elegendő, a bíróság elrendelheti, hogy a díjazást más (kapcsolódó) személyek fizessék a bíróság utasítása szerinti alapon.

A 386. fejezet 296. cikke értelmében a társasági tisztségviselők (ügyvezetők és társasági titkár) hatáskörei a fizetéseképtelenségi szakértő kinevezésével megszűnnek, ezért az ügyvezetők, köztük a képviselők és a társaság titkára sem jogosult a felszámolás alatt álló társaság nevében és javára ügyletet kötni. A fizetéseképtelenségi szakértő a felügyelete vagy ellenőrzése alá von minden olyan vagyontárgyat és jogot, amelyet indokoltan a társaságénak tekint.

A 386. fejezet 238. cikke értelmében a bíróság által elrendelt felszámolási eljárásban a fizetéseképtelenségi szakértő a bíróság vagy a felszámoló bizottság jóváhagyásával

- a) a társaság nevében és képviselőjében pert vagy egyéb bírósági eljárást indíthat, és ilyen eljárásokban védekezhet;
- b) a társaság üzleti tevékenységét folytathatja, amennyiben az a felszámolás szempontjából szükséges vagy hasznos;
- c) a jogszabály szerinti rangsoroknak megfelelően kielégítheti a hitelezőket;
- d) bármely egyezséget vagy megállapodást megkötött a hitelezőkkel vagy magukat hitelezőnek valló, illetve olyan személyekkel, akiknek (állításuk szerint) jelenlegi vagy jövőbeni, biztos vagy függő, bizonyított követelése vagy kártérítési, illetve olyan követelése áll fenn a társasággal szemben, amelynek révén a társaságnak felelőssége merül fel, továbbá bármely ilyen kérdést választott bíróság elé utalhat;
- e) a hozzájárulást teljesítőket vagy állítólagosan hozzájárulást teljesítőket teljesítésre hívhatja fel, és a társaságnak a társaság és a hozzájárulást teljesítők vagy állítólagosan hozzájárulást teljesítők, más adósok vagy állítólagos adósok között fennálló vagy feltételezések szerint fennálló jelenlegi vagy jövőbeni, biztos vagy függő, bizonyított tartozásaival, kötelezettségeivel és követeléseivel vagy kártérítési kötelezettségeivel vagy követeléseivel kapcsolatban, valamint a társaság vagyontárgyaival vagy felszámolásával bármely módon kapcsolatos vagy azokat bármely módon érintő kérdésekben – a felek megállapodása szerinti feltételekkel – egyezséget vagy megállapodást köthet, valamint az ilyen felhívás, tartozás, kötelezettség vagy követelés teljesítése céljából bármely biztosítékot igénybe vehet, és azokat teljes mértékben teljesítheti.
- f) a társaságot minden ügyben képviselheti, és minden olyan intézkedést megteheti, amely a társaság üzleti tevékenységének felszámolásához és vagyonának felosztásához szükséges.

Ezenfelül a bíróság úgy rendelkezhet, hogy felszámoló bizottság hiányában a fizetéseképtelenségi szakértő bírósági jóváhagyás nélkül jogosult a fenti a) vagy

b) pontban említett hatáskörök gyakorlására.

A bíróság által elrendelt felszámolás során a fizetéseképtelenségi szakértő általában az alábbiakra rendelkezik hatáskörrel:

- a) nyilvános árverésen vagy magánfelek közötti megállapodással egészben vagy részben értékesítheti a társaság ingó és ingatlan vagyontárgyait, köztük bármely jogát;
- b) minden cselekményt megteheti, és a társaság nevében és képviselőjében minden okiratot, átvételi elismervényt és egyéb dokumentumot aláírhat;
- c) a társaság vagyontárgyainak biztosításához szükséges pénzt megszerezheti;
- d) meghatalmazottat nevezhet ki, hogy az meghatározott célokból helyette fizetéseképtelenségi szakértői minőségben járjon el.

A bíróság által elrendelt felszámolás során a jelen cikkben ráruházott hatáskörök fizetéseképtelenségi szakértő általi gyakorlását a bíróság ellenőrzi, és bármely hitelező vagy hozzájárulást teljesítő a bírósághoz fordulhat e hatáskörök bármelyikének gyakorlásával vagy javasolt gyakorlásával kapcsolatban.

Ha fizetéseképtelenség esetén a felszámolást elrendelő végzés meghozatala és a fizetéseképtelenség megállapítására irányuló kérelem bírósághoz történő benyújtása közötti átmeneti időszakban a bíróság ideiglenes vagyonfelügyelőt jelöl ki, a társaság tisztségviselőinek hatáskörei is megszűnnek annyiban, amennyiben a bíróság – a kijelölésről szóló végzésben meghatározottaknak megfelelően – a vagyonfelügyelőt bízza meg a társaság vagyonának vagy üzleti tevékenységének kezelésével.

Reorganizációs eljárások (a társaság helyreállítása)

A 386. fejezet 329B. cikke (6) bekezdésének a) pontja értelmében a helyreállítási (reorganizációs) végzés hatálya alatt a társaság különleges ellenőr irányítása alatt folytatja rendes tevékenységének végzését.

A különleges ellenőr olyan természetes személy, akivel kapcsolatban a bíróság kielégítő módon meggyőződött arról, hogy bizonyított hozzáértéssel és tapasztalattal rendelkezik üzleti vállalkozások irányítása terén, képzett, és hajlandó elfogadni a kinevezést, továbbá kinevezésével kapcsolatban nem áll fenn összeférhetlenség.

A különleges ellenőr díjazását a társaság fizeti. A különleges ellenőr kinevezési okiratában a bíróság meghatározza azt a társaság helyreállítását elrendelő végzés kibocsátásától számított legfeljebb tíz munkanapos időszakot, amelyen belül a társaságnak letétbe kell helyeznie a bíróságon egy pénzösszeget, vagy egyéb megfelelő garanciát kell adnia, illetve más olyan megfelelő megállapodásról kell gondoskodnia, amely a bíróság véleménye szerint elegendő a különleges ellenőr díjazásának és a kinevezéséhez kapcsolódó díjak fedezéséhez.

A különleges ellenőr kinevezésekor bármely jogszabály vagy a létesítő okirat és alapszabály szerint a társaságra ruházott jogköröket fel kell függeszteni, hacsak a különleges ellenőr hozzájárulását nem adta e jogkörök gyakorlásához, amely hozzájárulás általánosságban, illetve egy vagy több konkrét ügy vonatkozásában is megadható. Ennek hiányában bármely ilyen jogkör a különleges ellenőrt illeti meg.

Főszabály szerint a különleges ellenőr hatáskörrel rendelkezik az alábbiakra:

- a) a társaság összes vagyontárgyát felügyelete vagy ellenőrzése alá vonhatja, és attól kezdődően felel a társaság tevékenységének, üzletének és vagyonának irányításáért, kezeléséért és felügyeletéért.
- b) a bíróság tájékoztatását követően visszahívhatja a társaság bármely ügyvezetőjét, és valamely természetes személyt vezetőnek nevezhet ki;
- c) személyeket szakmai vagy igazgatási szolgáltatások nyújtásával bízhat meg, és kötelezheti a társaságot azok díjának vagy költségének megfizetésére; valamint
- d) összehívhatja a társaság tagjainak vagy hitelezőinek gyűlését.

Ezenfelül a különleges ellenőr a bíróság kifejezett előzetes engedélyével

i. a társaság terhére hat hónapos időtartamot meghaladó kötelezettséget vállalhat;

ii. szükség szerint megszüntetheti a társaság munkavállalóinak munkaviszonyát, hogy biztosítsa a társaság egészének vagy egy részének további életképes működését.

Csődeljárás (társulások és kereskedők)

A fentiek szerint a kereskedelmi törvénykönyv csődeljárással foglalkozó címe az irányadó a személyes nevűk alatt üzleti tevékenységet folytató kereskedőkre és a társulásokra.

Ami a fizetésképtelenségi szakértőt a csődeljárásban megillető hatásköröket illeti, e fizetésképtelenségi szakértő neve „csődgondnok”, és a „csődgondnok” egy vagy több olyan személy, aki(ke)t a bíróság alkalmasnak tart az e tisztséghez kapcsolódó feladatok megfelelő ellátására akkor is, ha a „csődgondnok” a csődbe ment adós rokona vagy hitelezője.

A tisztségéhez tartozó kötelezettségek elvállalásával a csődgondnok birtokába veszi a csődbe ment adós összes vagyontárgyát, és megszerez a csődbe ment adóst megillető minden jogot. Ezenfelül a csődbe ment adósnak meg kell tennie minden szükséges lépést az adósaival szemben fennálló jogainak megóvása érdekében, és a közhiteles nyilvántartásba be kell jegyeztetnie az adósainak vagyonát terhelő zálogjogokat. Megtett intézkedéseiért a csődgondnok felel a csődbe ment adóssal szemben.

A csődgondnok a csődbe ment adós felé fennálló tartozások kiegyenlítése érdekében köteles pert indítani, azonban a csődbe ment adós hitelezőinek a követelések értéke alapján számított többségének írásban adott beleegyezése és a bíróság engedélye nélkül a csődgondnok jogszerűen nem köthet egyezséget, és nem utalhat jogvitát választott bíróság elé.

A csődöt megállapító határozat meghozatalától számított egy hónapon belül a csődgondnoknak el kell készítenie a csődbe ment adós vagyonelejtárát. Mindegyik hitelező jogosult e jegyzéket megtekinteni, és a hitelező, valamint a csődbe ment adós kötelesek segítséget nyújtani a leltár felvétele során. A leltárnak olyan hiteles jegyzéket kell tartalmaznia, amelyben szerepel a csődbe ment adós összes vagyontárgyának leírása és értékelése.

A csődgondnok nem idegenítheti el a vagyont a bíróság hozzájárulása nélkül, és a teljes eljárás a nyilvánosság ellenőrzése alatt áll. A csődbe ment adós vagy társulás képviselőjében a csődgondnok által végzett bármely értékesítésből származó bevételt jegyzékbe kell venni, és az összes nyugtát és számlát megfelelően dokumentálni kell.

A bíróság hatáskörrel rendelkezik arra, hogy a csődgondnoktól, a csődbe ment adóstól és a hitelezőktől szükség szerint valamennyi információ esküvel történő megerősítését kérje.

Ami az adós (ebben az esetben a csődbe ment személy vagy a csődbe ment társulás) jogköreit illeti, az adós jogosult ellenőrizni, hogy a csődgondnok a jogszabályokkal összhangban és megfelelően intézi-e a csőddel kapcsolatos ügyeket.

Az adós bejelentheti a bíróságnak, ha a csődgondnok által tett lépések nem állnak összhangban a bírósági végzéssel, vagy ha ügyeit a csődgondnok nem megfelelően kezeli.

A csődbe ment adós könyveibe és irataiba mindenkor betekintés nyerhető, ami azt is jelenti, hogy az adós jogosult a bíróság által kinevezett csődgondnok eljárását megismerni, ellenőrizni és megvizsgálni.

Az adós jogszabály alapján létfenntartásra jogosult, ami azt jelenti, hogy a bíróság az adós részére a saját vagyonából meghatározott összegre vonatkozó előirányzatot engedélyez, amelyet a csődgondnok utal ki számára, és amely a saját és családja létfenntartását biztosítja, hacsak nem vélelmezendő, hogy a csődbe ment adós csalárd módon járt el.

5 Milyen feltételek alapján lehet beszámításokat igényelni?

Fizetésképtelenségi és reorganizációs eljárások (társaságok) / csődeljárások (társulások és kereskedők)

A 459. fejezet értelmében valamely szerződésben szereplő pozíciólezárási nettósítási vagy egyéb olyan rendelkezés, amely a kölcsönös hitelek, kölcsönös tartozások vagy egyéb kölcsönös ügyletek vonatkozásában az egyik féltől a másiknak járó összegek beszámítását vagy nettósítását írja elő vagy azzal kapcsolatos, annak feltételeivel összhangban a csőd vagy fizetésképtelenség bekövetkezése előtt vagy azt követően is kikényszeríthető olyan kölcsönös hitelek, kölcsönös tartozások vagy kölcsönös ügyletek tekintetében, amelyek az egyik fél csődje vagy fizetésképtelensége előtt merültek fel a következő felekkel szemben:

- a) a szerződés felei,
- b) bármely kezes vagy valamelyik szerződő félnek biztosítékot nyújtó személy,
- c) bármelyik szerződő fél fizetésképtelenségi szakértője, gondnoka, csődgondnoka, ellenőre, különleges ellenőre vagy más hasonló tisztségviselője, valamint
- d) a szerződő felek hitelezői.

A fentiek nem vonatkoznak azokra a pozíciólezárási nettósítási megállapodásokra, amelyek megkötésének időpontjában a másik fél tudta vagy tudnia kellett, hogy fizetésképtelenség miatt a társaság felszámolására és megszüntetésére irányuló kérelem elbírálása van folyamatban, vagy hogy a társaság bármely alkalmazandó jog szerint hivatalos lépéseket tett a fizetésképtelensége miatti felszámolására és megszüntetésére.

A fentiek akkor sem alkalmazandók, ha a fizetésképtelen fél magánszemély (nem kereskedő) vagy társaságnak nem minősülő kereskedelmi társulás (közkereseti társaság vagy betéti társaság), és a másik fél tudott vagy tudnia kellett a fizetésképtelen féllel kapcsolatban az előző bekezdésben említett azonos jellegű eseményekről.

A valamely szerződésben pozíciólezárási nettósítási rendelkezés végrehajtására adott felhatalmazást vagy megbízást a másik szerződő fél csődjének vagy fizetésképtelenségének megállapítása nem szünteti meg.

Továbbá bármely más nemzeti jogszabály rendelkezéseinek sérelme nélkül semmi sem korlátozhatja vagy késleltetheti a beszámításról vagy nettósításról rendelkező vagy azzal kapcsolatos valamely szerződés bármely, egyébként kikényszeríthető rendelkezésének alkalmazását, és bírósági végzés, valamint a bíróság által vagy egyéb módon kibocsátott parancs, meghagyás vagy hasonló rendelkezés, továbbá semmilyen jellegű eljárás arra hatást nem gyakorolhat.

A jelen bekezdésben foglaltak sérelme nélkül ugyanakkor semmi nem korlátozhatja az olyan jogszabály alkalmazását, amely a nettósítást vagy a beszámítást egy konkrét esetben kikényszeríthetlenné tenné csalás vagy más hasonló ok alapján, vagy a nettósítást, illetve beszámítást akkor tenné kikényszeríthetővé, ha az érintett felek közötti szerződés bármely rendelkezése a nettósítást vagy beszámítást csalás vagy más hasonló ok miatt semmissé teszi.

A jog rögzíti, hogy a szerződő felek jogszerűen tehetik meg az alábbiakat:

megállapodhatnak bármely olyan rendszerről vagy mechanizmusról, amely lehetővé teszi a felek számára valamely nem pénzügyi jellegű kötelezettség egyenértékű pénzügyi kötelezettséggé való átalakítását és e kötelezettségnek beszámítás vagy nettósítás céljából történő értékelését; bármely beszámítás vagy nettósítás esetén alkalmazandó átváltási arányban vagy az átváltási arány megállapítására használt módszerben állapodhatnak meg, ha a beszámítani vagy nettósítani kívánt összegek eltérő pénznemben vannak kifejezve, és megállapíthatják a nettó összeg kifizetésének pénznemét; megállapodhatnak, hogy bármely szerződés alapján teljesített, konkrétan vagy az ügylet, illetve üzlet típusára vagy kategóriájára történő hivatkozással meghatározott ügyletet vagy egyéb üzletet a szerződésben szereplő beszámítási vagy nettósítási rendelkezések alkalmazásában egyetlen ügyletnek vagy üzletnek kell tekinteni, és hogy a feleknek, a fizetésképtelenségi szakértőknek, a gondnoknak, a csődgondnoknak, az ellenőrnek, a különleges ellenőrnek vagy a felek érdekében eljáró egyéb tisztségviselőnek és a bíróságnak minden ilyen ügyletet vagy üzletet egyetlen ügyletnek vagy üzletnek kell tekinteniük.

6 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás azokra a hatályos szerződésekre, amelyekben az adós szerződő fél?

Fizetésképtelenségi eljárások (társaságok)

A 386. fejezet 303. cikke értelmében a kiváltságokat, jelzálogokat vagy egyéb terheket, a vagyon vagy jogok átruházását, illetve azok egyéb elidegenítését, valamint a társaság által vagy terhére a vagyonnal vagy jogokkal kapcsolatban végzett kifizetést, végrehajtást vagy egyéb cselekményt és **a társaság**

felszámolását megelőző hat hónapban a társaság által vállalt minden kötelezettséget a hitelezőivel szembeni csalárd előnyben részesítésnek kell tekinteni attól függetlenül, hogy ezen ügylet ingyenes vagy visszerhes-e, ha **értéken aluli** ügyletnek minősül, vagy **előnyben részesítés esetén**. Ilyen esetekben az ügylet (csalárd előnyben részesítés) érvénytelen.

Az értéken aluliság meghatározása a következő:

a) a társaság valamely ügyletet értéken alul köt meg, ha

- i. a társaság ajándékoz, vagy egyébként olyan feltételekkel köt meg valamely ügyletet, amelyek alapján a társaságnak nem jár ellenérték, vagy
- ii. a társaság visszerhes ügyletet köt olyan értékre, amely pénzben vagy pénzürtékben kifejezve jelentősen alatta marad a társaság által nyújtott ellentételezés pénzben kifejezett vagy pénzürtékének;

Az előnyben részesítés meghatározása a következő:

b) a társaság valamely személyt előnyben részesít, ha

- i. az adott személy a társaság hitelezőinek egyike vagy a társaság tartozásai, illetve egyéb kötelezettségei tekintetében kezes vagy garanciavállaló; valamint
- ii. a társaság olyat tesz, vagy olyan cselekmény végzését tűri el, amelynek eredményeként mindkét esetben az adott személy olyan helyzetbe kerül, amely a társaság fizetéseképtelenség miatti felszámolása esetén jobb annál a helyzetnél, mint amelyben az adott cselekmény vagy mulasztás hiányában lett volna. A fentiek alól kivételt képez, ha az a személy, akinek javára az ügyletet megkötötték vagy létrehozták, bizonyítja, hogy nem tudta, és nem is volt oka azt hinni, hogy a társaságot fizetéseképtelenség miatt valószínűleg meg fogják szüntetni.

A fentieket leszámítva nincs más olyan rendelkezés, amely a szerződésekre közvetlen hatással van.

Reorganizációs eljárások (a társaság helyreállítása)

Semmilyen ad-hoc jogszabály nem foglalkozik a reorganizációs eljárás szerződésekre gyakorolt hatásával.

Csődeljárás (társulások és kereskedők)

A kereskedelmi törvénykönyv, pontosabban a 485. cikk alapján megsemmisíthető a vagyontárgyat vagy vállalt kötelezettséget átruházó olyan intézkedés, illetve a csődbe ment adós által jogutódlásról ingyenesen vagy visszerhesen tett olyan lemondás, amely a hitelezők kijátszására irányul.

A társasági törvénnyel ellentétben a kereskedelmi törvénykönyv nem határoz meg a Málta Törvényei 386. fejezetének 303. cikkében szereplőhöz hasonló időkorlátot.

Az ilyen fenti esetekben e cselekmények megsemmisíthetők, ha bebizonyosodik, hogy a csődbe ment adós tudott a csőd megállapítására okot adó körülmények fennállásáról.

7 Milyen hatást gyakorol a fizetéseképtelenségi eljárás az egyes hitelezők által indított eljárásokra (a folyamatban lévő peres eljárások kivételével)?

Fizetéseképtelenségi eljárások (társaságok)

Amint a fizetéseképtelenségi eljárás kezdetét veszi (a társaságot a bíróság fizetéseképtelenség miatt megszünteti), a társasággal vagy vagyonával szemben semmilyen kereset vagy eljárás nem **indítható (keresetindítási tilalom)**, kivéve, ha az a bíróság engedélyével és a bíróság által meghatározott feltételekkel történik. A jog nem határozza meg, hogy a bíróság milyen esetekben teszi lehetővé valamely hitelező számára bírósági eljárás kezdeményezését vagy folytatását, de általánosságban véve a főszabály az, hogy a fizetéseképtelenségi eljárás során a társaság vagyonát szabályosan, az összes hitelező javát szolgáló módon kell kezelni, és hogy egyes hitelezők a társasággal szemben indított eljárás révén nem juthatnak előnyhöz.

Reorganizációs eljárások (a társaság helyreállítása)

A nemzeti jog a reorganizációs (a társaság helyreállítására irányuló) eljárások esetében az eljárások felfüggesztéséről rendelkezik. A 386. fejezet 329B. cikkének (4) bekezdése ugyanis rögzíti, hogy a reorganizációs (a társaság helyreállítására irányuló) kérelem előterjesztését követően – elutasítás hiányában – vagy a társaság helyreállítására irányuló eljárás során

- a) minden folyamatban levő vagy új felszámolási kérelmet fel kell függeszteni;
- b) a társaság felszámolásáról és ezt követő megszüntetéséről határozat nem hozható vagy hajtható végre;
- c) a társasággal szemben fennálló, pénzügyi jellegű követelések és az azokra tekintettel egyébként esetlegesen esedékesé váló kamatok végrehajtása szünetel;
- d) a bérlet időtartama alatt a bérbeadó vagy a bérleti díjra jogosult más személy a társaságnak bérbe adott ingatlan kapcsolatos bérleti szerződést nem szüntetheti meg, ha a társaság nem tartja be az ingatlan bérletének feltételeit, kivéve, ha az a bíróság engedélyével és a bíróság által alkalmasnak tekintett feltételekkel történik;
- e) nem tehető lépés a társaság vagyonát terhelő biztosíték végrehajtására vagy bármely részletvásárlási megállapodás alapján a társaság birtokában levő vagyontárgyak ismételt birtokbavételére, kivéve, ha az a bíróság engedélyével és a bíróság által alkalmasnak tekintett feltételekkel történik;
- f) a polgári eljárásjogi és szervezeti törvénykönyv 16. fejezete szerinti megelőzési célú vagy végrehajtási intézkedés vagy parancs nem hozható a társasággal vagy a társaság vagyonával szemben, kivéve, ha az a bíróság engedélyével és a bíróság által alkalmasnak tekintett feltételekkel történik; valamint
- g) a társasággal vagy annak vagyonával szemben nem kezdeményezhető vagy folytatható bírósági eljárás, kivéve, ha az a bíróság engedélyével és a bíróság által alkalmasnak tekintett feltételekkel történik.

Csődeljárás (társulások és kereskedők)

A kereskedővel vagy a társulással szemben indított csőd eljárás során a csőd gondnok bíróság általi kinevezését követően a csődbe ment adós személyével és vagyonával szemben valamennyi eljárást a csődbe ment adós vagy csődbe ment társulás helyett – a 13. fejezet 500. cikkével összhangban – kizárólag a csőd gondnok(ok) ellen lehet megindítani.

A hitelező jogosult megismerni, megvizsgálni és ellenőrizni, hogy a csőd gondnok hogyan kezeli a csődbe ment adós ügyeit, és a bírósághoz fordulhat, ha a csőd gondnok(ok) megsérti(k) jogait.

A helyreállítási eljárásokban a bíróság saját belátása szerint ideiglenes végzéssel haladékot adhat a csődbe ment adós/társulás üzleti tevékenységének helyreállítására.

A társaság helyreállítására irányuló eljárástól eltérően azonban a hitelezők továbbra is indíthatnak keresetet a csődbe ment kereskedőt vagy csődbe ment társulást képviselő csőd gondnok ellen.

8 Milyen hatást gyakorol a fizetéseképtelenségi eljárás a fizetéseképtelenségi eljárás megindításának pillanatában folyamatban lévő peres eljárások lefolytatására?

Fizetéseképtelenségi eljárások (társaságok)

Amint a fizetéseképtelenségi eljárás kezdetét veszi (a társaságot a bíróság fizetéseképtelenség miatt megszünteti), a társasággal vagy vagyonával szemben semmilyen kereset vagy eljárás nem **indítható (nyugvás)**, kivéve, ha az a bíróság engedélyével és a bíróság által meghatározott feltételekkel történik. A jog nem határozza meg, hogy a bíróság milyen esetekben teszi lehetővé valamely hitelező számára bírósági eljárás kezdeményezését vagy folytatását, de általánosságban véve a főszabály az, hogy a fizetéseképtelenségi eljárás során a társaság vagyonát szabályosan, az összes hitelező javát szolgáló módon kell kezelni, és hogy egyes hitelezők a társasággal szemben indított eljárás révén nem juthatnak előnyhöz.

Reorganizációs eljárások (a társaság helyreállítása)

A nemzeti jog a reorganizációs (a társaság helyreállítására irányuló) eljárások esetében az eljárások felfüggesztéséről rendelkezik. A 386. fejezet 329B. cikkének (4) bekezdése ugyanis rögzíti, hogy a reorganizációs (a társaság helyreállítására irányuló) kérelem előterjesztését követően – elutasítás hiányában – vagy a társaság helyreállítására irányuló eljárás során

- a) minden folyamatban levő vagy új felszámolási kérelmet fel kell függeszteni;
- b) a társaság felszámolásáról és ezt követő megszüntetéséről határozat nem hozható vagy hajtható végre;
- c) a társasággal szemben fennálló, pénzügyi jellegű követelések és az azokra tekintettel egyébként esetlegesen esedékessé váló kamatok végrehajtása szünetel;
- d) a bérlet időtartama alatt a bérbeadó vagy a bérleti díjra jogosult más személy a társaságnak bérbe adott ingatlannal kapcsolatos bérleti szerződést nem szüntetheti meg, ha a társaság nem tartja be az ingatlan bérletének feltételeit, kivéve, ha az a bíróság engedélyével és a bíróság által alkalmasnak tekintett feltételekkel történik;
- e) nem tehető lépés a társaság vagyonát terhelő biztosíték végrehajtására vagy bármely részletvásárlási megállapodás alapján a társaság birtokában levő vagyontárgyak ismételt birtokbavételére, kivéve, ha az a bíróság engedélyével és a bíróság által alkalmasnak tekintett feltételekkel történik;
- f) a polgári eljárásjogi és szervezeti törvénykönyv 16. fejezete szerinti megelőzési célú vagy végrehajtási intézkedés vagy parancs nem hozható a társasággal vagy a társaság vagyonával szemben, kivéve, ha az a bíróság engedélyével és a bíróság által alkalmasnak tekintett feltételekkel történik; valamint
- g) a társasággal vagy annak vagyonával szemben nem kezdeményezhető vagy folytatható bírósági eljárás, kivéve, ha az a bíróság engedélyével és a bíróság által alkalmasnak tekintett feltételekkel történik.

Csődeljárás (társulások és kereskedők)

A kereskedelmi törvénykönyvben foglalt nemzeti jog nem rendelkezik az eljárás szüneteléséről. Mindazonáltal a csődgondnok kérheti, hogy az e tárgyban bíróság elé terjesztett kérelmet a csődeljárást lefolytató bíróság tárgyalja, így a bíróság a csőddel kapcsolatos ügyeket a csődbe ment adós jogainak és kötelezettségeinek megóvásával és arról meggyőződve szabályozhatja és kezelheti, hogy a jogosultságok megtárgyalására és elbírálására a hitelező által előterjesztett kérelemmel összhangban kerül sor.

9 Mik a hitelezők fizetésképtelenségi eljárásban való részvételének fő jellemzői?

Fizetésképtelenségi eljárások (társaságok)

A hitelezők beavatkozhatnak a fizetésképtelenségi eljárásba, ha igazolják, hogy ahhoz jogos érdekük fűződik, és ilyen módon a bíróság előtt folyamatban levő eljárásban előterjesztéseket tehetnek.

A hitelezőket a folyamatban levő eljárásról a fizetésképtelenségi szakértő tájékoztatja, aki gyűléseket tart, és a hitelezők kifejtethik véleményüket.

Reorganizációs eljárások (a társaság helyreállítása)

A 329B. fejezet 329B. cikke konkrétan rögzíti, hogy a bíróság és a különleges ellenőr is köteles többek között a hitelezők érdekeit legjobban szolgálva eljárni. A különleges ellenőr a hitelezők gyűlését (gyűléseit) is köteles összehívni; az első hitelezői gyűlésre legkésőbb a kinevezésétől számított egy hónapon belül sort kell keríteni.

E gyűlés(ek) során a különleges ellenőr kinevezi az együttes hitelezői és tagi választmányt, hogy a különleges ellenőrt a társaság üzleti tevékenységének, ügyeinek és vagyonának kezeléséhez és a társaság életképes működésének helyreállításához adott esetben szükséges tanáccsal és támogatással lássa el.

Csődeljárás (társulások és kereskedők)

A hitelezők beavatkozhatnak a csődeljárásba, és részt vehetnek abban, ha igazolják, hogy ahhoz jogos érdekük fűződik, és a bíróság előtt folyamatban levő eljárásban előterjesztéseket tehetnek.

A hitelezőket a folyamatban levő eljárásról a csődgondnok tájékoztatja, aki gyűléseket tart, és a hitelezők kifejtethik véleményüket.

A hitelezők szavazhatnak is, és a javaslat szerinti megegyezésről való végső megállapodáshoz az igazolt követeléssel rendelkező hitelezők követeléseinek érték alapján meghatározott háromnegyedének hozzájárulása szükséges.

10 Mi módon használhatja vagy értékesítheti a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét képező vagyontárgyakat?

Fizetésképtelenségi eljárások (társaságok)

A fizetésképtelenségi szakértő a vagyont a társaság vagyontárgyaira vonatkozó legkedvezőbb ajánlat megszerzésével értékesítheti.

Reorganizációs eljárások (a társaság helyreállítása)

A különleges ellenőr nem idegenítheti el a társaság vagyonát a bíróság kifejezett engedélye nélkül vagy a későbbiekben jóváhagyott, a bíróság által tett esetleges módosításokat tartalmazó helyreállítási terv alapján. Minden esetben a bíróság határozza meg vagy hagyja jóvá a társaság eszközeinek elidegenítési módját.

Csődeljárás (társulások és kereskedők)

Csődeljárásokban a csődgondnok a társaság vagyontárgyaira vonatkozó legkedvezőbb ajánlat megszerzésével és a bíróság erre vonatkozó engedélyével köteles elidegeníteni a vagyont.

A társulásnak vagy a csődbe ment adósnak a 13. fejezet 498. cikke szerinti helyreállítása során a csődgondnoknak be kell tartania a helyreállítási tervet, azonban a bíróság széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik arra, hogy a csődbe ment adós és a hitelezők érdekét leginkább szolgáló utasításokat adjon.

A hitelező ugyanakkor felléphet a bíróság e jogkörével szemben, ha kellő indokra hivatkozva igazolja, hogy a bíróság fellépése nem szolgálja a hitelezők érdekeit.

11 Mely követelések terjeszthetők elő az adósnak a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonával szemben és miként kezelendők a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően keletkező követelések?

Fizetésképtelenségi eljárások (társaságok)

Nincs különbség a fizetésképtelenségi eljárás elrendelését követően felmerülő vagy azt megelőzően fennálló követelések között. A fizetésképtelenségi eljárásban ugyanakkor a bíróság – amennyiben a vagyon nem elegendő a kötelezettségek teljesítésére – a saját belátása szerint megfelelőnek tartott sorrendben elrendelheti a felszámolás és megszüntetés során felmerült költségek, díjak és kiadások megfizetését, és a bíróság figyelembe veszi a következő általános prioritási sorrendet:

- a) a hivatalos gondnok vagy fizetésképtelenségi szakértő által a társaság vagyonának megóvása, értékesítése vagy behajtása során szabályosan felszámítható vagy nála felmerült kiadások;
- b) a hivatalos gondnok által vagy felhatalmazása alapján eszközölt kiadások vagy kifizetések, ideértve a társaság üzleti tevékenységének folytatása során felmerült vagy eszközölt kiadásokat, illetve kifizetéseket is;
- c) adott esetben az ideiglenes vagyonfelügyelő díjazása;
- d) a kérelmező és a kérelemben szereplő minden olyan személy költsége, akinek részére a költségek megtérítését a bíróság engedélyezi;
- e) adott esetben a különleges vagyonkezelő díjazása;

- f) az ügyek állására vonatkozó jelentések vagy könyvelés elkészítése céljából alkalmazott vagy abban részt venni jogosult személynek járó összeg;
- g) az ügyek állására vonatkozó jelentések benyújtására vonatkozó kötelezettség alóli mentesítésre vagy az ilyen jelentés előterjesztésére rendelkezésre álló határidő meghosszabbítására irányuló kérelem költségeire vonatkozóan a bíróság által végzéssel biztosított költségtérítés;
- h) az általa végzett ügykezelés során a fizetésektelenségi szakértő által teljesített szükséges kifizetések, köztük a felszámoló bizottság tagjainál vagy képviselőinél felmerült és a fizetésektelenségi szakértő által engedélyezett kiadások;
- i) a fizetésektelenségi szakértő által a társaság javára történő szolgáltatásnyújtás céljából alkalmazott személy díjazása a 386. fejezet rendelkezései által előírt vagy lehetővé tett módon;
- j) a hivatalos gondnok és a fizetésektelenségi szakértő díjazása.

Reorganizációs eljárások (a társaság helyreállítása)

Nem alkalmazandó

Csődeljárás (társulások és kereskedők)

Nincs különbség a csődeljárás elrendelését követően felmerülő vagy azt megelőzően fennálló követelések között. A csődeljárásban ugyanakkor a bíróság – amennyiben a vagyon nem elegendő a kötelezettségek teljesítésére – a saját belátása szerint megfelelőnek tartott sorrendben elrendelheti a felszámolás és megszüntetés során felmerült költségek, díjak és kiadások megfizetését, és a bíróság figyelembe veszi a következő általános prioritási sorrendet:

- a) a csődgondnok által a társaság vagyonának megóvása, értékesítése vagy behajtása során szabályosan felszámítható vagy nála felmerült kiadások;
- b) a csődgondnok által vagy felhatalmazása alapján eszközölt kiadások vagy kifizetések, ideértve a társaság üzleti tevékenységének folytatása során felmerült vagy eszközölt kiadásokat, illetve kifizetéseket is;
- c) adott esetben a csődgondnok díjazása;
- d) a kérelmező és a kérelemben szereplő minden olyan személy költsége, akinek részére a költségek megtérítését a bíróság engedélyezi;
- e) adott esetben a különleges vagyonkezelő és a nyilvántartást vezető díjazása;
- f) az ügyek állására vonatkozó jelentések vagy könyvelés elkészítése céljából alkalmazott vagy abban részt venni jogosult személynek járó összeg;
- g) az ügyek állására vonatkozó jelentések benyújtására vonatkozó kötelezettség alóli mentesítésre vagy az ilyen jelentés előterjesztésére rendelkezésre álló határidő meghosszabbítására irányuló kérelem költségeire vonatkozóan a bíróság által végzéssel biztosított költségtérítés;
- h) az általa végzett ügykezelés során a csődgondnok által teljesített szükséges kifizetések, köztük adott esetben a bizottság tagjainál vagy képviselőinél felmerült és a csődgondnok által engedélyezett kiadások;

E tételek megfizetését követően a biztosított hitelezőket a követelésük nyilvántartásba vételének időpontja szerint kell kielégíteni, majd őket követően az összes többi hitelező részére a nyilvántartásba vétel időpontja szerint kell kifizetést teljesíteni. Amennyiben a rangsorban hátrébb álló követelések (nem biztosított hitelezők) kielégítésére nem áll rendelkezésre elegendő forrás, e követelések egy sorban kerülnek kielégítésre.

12 Mik a követelések előterjesztésének, igazolásának és elfogadásának szabályai?

Fizetésektelenségi eljárások (társaságok)

A követeléseket a fizetésektelenségi szakértő saját belátása szerint fogadja be. A követelések bejelentésének módjára nem vonatkozik konkrét szabály. Itt rá kell mutatni arra, hogy hivatalos gondnok fizetésektelenségi szakértőként történő kinevezése esetén a követelések bejelentésére az alábbi formanyomtatványt kell alkalmazni:

HIVATALOS GONDNOK

MFSA részére

Notabile Road

Attard, BKR3000

A felszámolt társaság adatai		
1	Név és nyilvántartási szám	
2	A felszámolás hatálybalépésének dátuma	
A hitelező adatai		
3	Vezetéknév, keresztnév és nyilvántartási szám	
4	Cím	
5	E-mail cím	
6	Telefon/mobiltelefonszáma	/
A tartozás adatai		
7	A követelés teljes összege, beleértve a felszámolás napján esedékes, nem tőkésített kamatot is	
8	A felszámolás napján esedékes, nem tőkésített kamat teljes összege	
9	A tartozás eredetének leírása, beleértve a releváns időpontokat is	
		(Szükség esetén csatoljon külön lapokat)
10	A követelést alátámasztó dokumentumokra és/vagy más bizonyítékokra vonatkozó adatok (csatoljon hiteles másolatot, és a dokumentumokat folytatólágon számozza)	
		(Szükség esetén csatoljon külön lapokat)
A biztosíték adatai (ha van ilyen)		
11	Az adott/kapott biztosíték típusának leírása	
		(Szükség esetén csatoljon külön lapokat)
12	A biztosíték nyújtásának/megszerzésének időpontja(i)	
13	A biztosított tartozás összege	
A hitelező nyilatkozata		
14	Alulírott ezúton kijelentem, hogy a jelen formanyomtatványban közölt adatok a legjobb tudomásom szerint megfelelnek a valóságnak, helytállóak és teljes körűek:	

	A hitelező aláírása	Vezetéknév és keresztnév nagybetűkkel	Személyazonosító igazolvány száma
15	Jogi személy képviseletében történő aláírás esetén töltsé ki az alábbiakat: _____ nevében és képviseletében Nyilvántartási szám _____ mint a _____.		

A követelések bejelentésének határidejét illetően a 386. fejezet 255. cikke lehetővé teszi, hogy a bíróság meghatározza azt az időszakot, amelyen belül a hitelezőknek igazolniuk kell a tartozásukat vagy követelésüket, vagy e tartozások igazolása hiányában nem részesülnek az esetleges felosztásból.

Reorganizációs eljárások (a társaság helyreállítása)

Semmilyen ad-hoc jogszabály nem foglalkozik a reorganizációs eljárásoknak a követelések bejelentésére, igazolására és elfogadására gyakorolt hatásával.

13 Mik a vagyon értékesítéséből származó bevétel elosztásának szabályai? Miként rangsorolják a követeléseket és a hitelezők jogait?

Fizetéseképtelenségi eljárások (társaságok)

Meg kell jegyezni, hogy a máltai jogi szabályozás a fizetéseképtelenséggel kapcsolatban nem rögzít határozott hitelezői rangsort, mivel a rangsor nem egy meghatározott jogszabályban, hanem számos jogszabályban szerepel. A követelések rangsorával foglalkozó jogi szabályozás az alábbi:

A 386. fejezet 302. cikke rögzíti, hogy a kötelezettségeinek teljesítésére elegendő vagyonnal nem rendelkező társaság felszámolása során a biztosított és nem biztosított hitelezők jogaira, valamint a követeléseik elsőbbségére és rangsorára a mindenkor hatályos jogszabályok az irányadók.

A 13. fejezet 535. cikke rögzíti, hogy a zálogjoggal, kiváltsággal vagy jelzáloggal biztosított hitelezők rangsora a mindenkor hatályos jogszabályok szerint alakul.

A 13. fejezet 535. cikke és a 386. fejezet 302. cikke is azt rögzíti, hogy a tartozások rangsorát a mindenkor hatályos jogszabályok határozzák meg.

A máltai jogban az egyenrangúsági alapelv közvetve a polgári törvénykönyv 16. fejezetének 1996. cikkében található meg, amely rögzíti, hogy az elsőbbség jogszerű indokát kiváltságok, jelzálogjogok és a vagyonekülönítés kedvezménye képezik. E rendelkezés azt is rögzíti, hogy a hitelező más személy javára jogszerűen alárendelheti, elhalaszthatja a fizetéshez, végrehajtáshoz, rangsorhoz kapcsolódó, valamint egyéb hasonló fennálló vagy jövőbeni jogait, továbbá azok érvényesítéséről lemondhat, vagy módosíthatja azokat. Az ilyen alárendelésre, elhalasztásra, lemondásra, módosításra vagy hasonló cselekményre megállapodással vagy bármely személy, köztük egy másik hitelező felé megtett egyoldalú nyilatkozattal kerülhet sor attól függetlenül, hogy az adott jog a megállapodás megkötésekor vagy a nyilatkozat megtételekor meghatározott-e vagy még meghatározásra vár.

A rangsorban történő eltérések ezért megállapodással hozhatók létre. Következésképpen kiváltságok, jelzálogjogok és a vagyonekülönítés kedvezménye hiányában az adósok egyenrangúak.

A fentiek értelmében meg kell vizsgálni az egyes követeléseknek elsőbbséget biztosító különféle jogszabályokat, köztük a hozzáadottérték-adóról szóló törvény 406. fejezetét, a foglalkoztatásról és a vállalati kapcsolatokról szóló törvény 452. fejezetét és a társadalombiztosítási törvény 318. fejezetét.

A héatórvény 62. cikke értelmében:

„A biztos az e törvény alapján valamely jogalany által megfizetendő adó vonatkozásában az adott jogalany gazdasági tevékenységének részét képező eszközök felett speciális kiváltsággal rendelkezik, és a más jogszabályban foglaltak sérelme nélkül a szóban forgó adót az egyéb kiváltsággal érintett tartozást megelőzően kell megfizetni, kivéve az általános kiváltsággal érintett tartozást és a polgári törvénykönyv 2009. cikkének a) vagy b) pontjában említett tartozást.”

A foglalkoztatásról és a vállalati kapcsolatokról szóló törvény 20. cikke értelmében:

„Más jogszabály rendelkezéseinek sérelme nélkül a munkáltató által a munkavállalónak fizetendő legfeljebb háromhavi aktuális munkabérré vonatkozó munkavállalói követelés és a munkavállalót megillető fizetett szabadság, valamint a munkavállalót a munkaviszonyának megszüntetésére vagy arra vonatkozó értesítésre tekintettel megillető ellentételezés a munkáltató vagyonát terhelő kiváltságos követelésnek minősül, és azt minden más kiváltságos vagy jelzáloggal biztosított követelést megelőzően kell kiegyenlíteni:

Ennek feltétele, hogy esetenként a kiváltságos követelés maximális összege hat hónapos viszonylatban a követelés érvényesítésekor fizetendő nemzeti minimálbért ne haladja meg.”

A társadalombiztosítási törvény 116. cikkének (3) bekezdése értelmében:

„Bármely más jogszabály rendelkezéseinek sérelme nélkül a jelen cikk alapján az ügyvezető által első osztályú vagy másodosztályú hozzájárulás útján fizetendő összegre előterjesztett követelés kiváltságos követelésnek minősül a munkáltató vagyonát terhelő munkavállalói bérekkel egyenrangú első osztályú hozzájárulás esetén és az érintett önfoglalkoztató vagy önálló vállalkozó személy vagyonát terhelő másodosztályú hozzájárulás esetén, és azokat minden más kiváltságos vagy jelzáloggal biztosított követelést (a munkabért kivéve) megelőzően kell kiegyenlíteni.”

Ezenfelül a polgári törvénykönyv 2088–2095. cikke kifejezetten a kiváltságok prioritási sorrendjével foglalkozik. E cikkeket rögzítik, hogy a tartozásokat nyilvántartásba vételük sorrendjében kell kiegyenlíteni. Az azonos napon bejegyzett jelzálogjogok egyenrangúak.

A fizetéseképtelenségi eljárásban ugyanakkor a bíróság – amennyiben a vagyon nem elegendő a kötelezettségek teljesítésére – a saját belátása szerint megfelelőnek tartott sorrendben elrendelheti (és a legtöbb esetben el is rendeli) a felszámolás és megszüntetés során felmerült költségek, díjak és kiadások megfizetését, és a bíróság figyelembe veszi a következő általános prioritási sorrendet:

- a) a hivatalos gondnok vagy fizetéseképtelenségi szakértő által a társaság vagyonának megóvása, értékesítése vagy behajtása során szabályosan felszámítható vagy nála felmerült kiadások;
- b) a hivatalos gondnok által vagy felhatalmazása alapján eszközölt kiadások vagy kifizetések, ideértve a társaság üzleti tevékenységének folytatása során felmerült vagy eszközölt kiadásokat, illetve kifizetéseket is;
- c) adott esetben az ideiglenes vagyonfelügyelő díjazása;
- d) a kérelmező és a kérelemben szereplő minden olyan személy költsége, akinek részére a költségek megtérítését a bíróság engedélyezi;
- e) adott esetben a különleges vagyonkezelő díjazása;
- f) az ügyek állására vonatkozó jelentések vagy könyvelés elkészítése céljából alkalmazott vagy abban részt venni jogosult személynek járó összeg;
- g) az ügyek állására vonatkozó jelentések benyújtására vonatkozó kötelezettség alóli mentesítésre vagy az ilyen jelentés előterjesztésére rendelkezésre álló határidő meghosszabbítására irányuló kérelem költségeire vonatkozóan a bíróság által végzéssel biztosított költségtérítés;
- h) az általa végzett ügykezelés során a fizetéseképtelenségi szakértő által teljesített szükséges kifizetések, köztük a felszámoló bizottság tagjainál vagy képviselőinél felmerült és a fizetéseképtelenségi szakértő által engedélyezett kiadások;
- i) a fizetéseképtelenségi szakértő által a társaság javára történő szolgáltatásnyújtás céljából alkalmazott személy díjazása a 386. fejezet rendelkezései által előírt vagy lehetővé tett módon;
- j) a hivatalos gondnok és a fizetéseképtelenségi szakértő díjazása.

A fizetéseképtelenségi eljárás során a fizetéseképtelenségi szakértő a hitelezők rangsorát és a felosztást tartalmazó jelentést készít, amelyet a bíróság elé terjeszt. A hitelezők észrevételeket terjeszthetnek elő, ha nem értenek egyet e jelentés tartalmával, és a bíróság helyesbítést írhat elő. A bíróság adott esetben jóváhagyja az említett rangsort és felosztást, és utasítja a fizetéseképtelenségi szakértőt, hogy gondoskodjon a hitelezők kielégítéséről.

Reorganizációs eljárások (a társaság helyreállítása)

Nem alkalmazandó

Csődeljárás (társulások és kereskedők)

Mindenekelőtt a bevételek felosztására elsősorban a kereskedelmi törvénykönyv 531. cikke és a polgári törvénykönyvben foglalt előírások az irányadók; az utóbbi törvénykönyv rögzíti a jogszabály alapján kiváltsággal és a biztosított jelzáloggal rendelkező hitelezők egymás közötti rangsorát. Ezek a jogszabályi rendelkezések vagy közokirat alapján biztosított hitelezők, akik a rangsorban a nyilvántartásba vétel napja szerint foglalnak helyet, és akikre a kereskedelmi törvénykönyv 535. cikke is irányadó.

Ezt követően az egyszerű (nyilvántartásba nem vett) hitelezők egy sorban szerepelnek a követeléseiknek megfelelően.

Valamely jogalany csődjének megállapítása esetén a megállapítást követő tíz napon belül tárgyalást kell tartani, amelyen a követeléseket a bíróság, a nyilvántartást vezető, a csődgondnok, a csődbe ment adós és a hitelezők megvizsgálják, és azokról leltárat készítenek.

Ezen a tárgyaláson a csődbe ment adóst meghallgatják, és a csődbe ment adós javaslatot tesz az egyezség feltételeire. Ezen a tárgyaláson a felek azt tárgyalják meg, hogy az ügyben szükség van-e választmány felállítására, amelynek eredményeként az összes hitelező helyetti fellépés céljára hitelezői választmányt hoznak létre (azok, akik kiváltság, jelzálogjog vagy zálogjog révén nyilvántartásba nem vett hitelezők), és a hitelezők e választmányt 8 napon belül önállóan megtámadhatják.

Egy második tárgyalásra kerül sor, amelyet ismételten az eljáró bíróság folytat le, és amelyen a hitelezői választmány akkor fogadható el, ha az a csődbe ment adós által esedékesként elfogadott összegek háromnegyedét képviseli.

Ezen eljárást és az összes hitelezőt tartalmazó jegyzék megállapítását követően másik tárgyalásra kerül sor, amelyet az eljáró bíróság folytat le a tárgyalás jogszabályoknak megfelelő közzétételét követően.

Ezen a tárgyaláson az összes hitelezőnek elő kell adnia követelését, és ha a csődgondnok bármely hitelezővel szemben fellép, a hitelezőnek bizonyítania kell a követelését a csődgondnok és a hitelezői választmány felé.

14 Mik a fizetésképtelenségi eljárás – különösen egyezség által történő – befejezésének feltételei és joghatásai?

Fizetésképtelenségi eljárások (társaságok)

A fizetésképtelenségi eljárás során a jelentés és bármely hitelező vagy hozzájárulást teljesítő személy, illetve érdekelt fél által emelt kifogás megvizsgálását követően a bíróság rendelkezik a fizetésképtelenségi szakértőnek a megbízása alóli felmentése iránt azt követően, hogy a társaság teljes vagyontól vagy a körülmények által lehetővé tett részét a fizetésképtelenségi eljárás szükségtelen elhúzása nélkül értékesítette, és az esetleges végső kifizetést a hitelezők között felosztotta, továbbá a hozzájárulást teljesítők egymással szembeni jogait rendezte, és a hozzájárulást teljesítők számára adott esetben végső visszatérítést teljesített, és a társaság költségére benyújtotta a beszámolót, feltéve, hogy a felszámoló betartotta a 386. fejezetben szereplő és az általa adott esetben meghatározott egyéb követelményeket.

Ezt követően a bíróság végzést hoz arról, hogy a társaság nevét a végzés napjával törölni kell a nyilvántartásból. Ezt a végzést közölni kell a cégnyilvántartás vezetőjével, aki intézkedik a név törléséről.

Reorganizációs eljárások (a társaság helyreállítása)

A 329B. cikk (12) bekezdése különböző forgatókönyvekről rendelkezik, amelyek között szerepel a helyreállítási eljárás megszüntetése is az alábbiak szerint:

a) Amennyiben a társaság helyreállítására irányuló eljárás során bármikor a különleges ellenőr az együttes hitelezői és tagi választmánnyal történő egyeztetést követően azt állapítja meg, hogy a szóban forgó eljárás folytatása a társaság számára nem szolgálna hasznos célt, a bíróságnál a részletes és átfogó okokat is tartalmazó kérelemmel kezdeményeznie kell a társaság helyreállítására irányuló eljárás megszüntetését, és a bíróság elrendeli a társaság bíróság által történő felszámolását.

A fizetésképtelenségi eljárással kapcsolatban a 386. fejezetben előírt eljárás alkalmazandó.

b) Amennyiben a társaság helyreállítására irányuló eljárás során bármikor a különleges ellenőr az együttes hitelezői és tagi választmánnyal történő egyeztetést követően azt állapítja meg, hogy a társaság helyzete olyan mértékben javult, amely lehetővé teszi a tartozásainak kifizetését, a bíróságnál a részletes és átfogó okokat is tartalmazó kérelemmel kezdeményeznie kell a társaság helyreállítására irányuló eljárást megszüntető végzés kibocsátását. Amennyiben a bíróság helyt ad a kérelemnek, az eset körülményei függvényében általa szükségesnek tekintett előírásokat és feltételeket határoz meg. Ebben az esetben a társaság életképesen folytatja tevékenységét. Az eljárás szünetelése abbamarad, amint a bíróság helyt ad a fent említett kérelemnek.

c) Amennyiben a társaság helyreállítására irányuló eljárás során bármikor a társaság ügyvezetői vagy a legfőbb szerv rendkívüli ülésén részt vevő tagok megállapítják, hogy a társaság helyzete olyan mértékben javult, amely lehetővé teszi a tartozásainak kifizetését, a bírósághoz megfelelően alátámasztó iratokkal és adatokkal együtt kérelmet nyújthatnak be, amelyben megerősítik e megállapításukat, és kérik a bíróságtól a társaság helyreállítására irányuló eljárást megszüntető végzés kibocsátását; a bíróság a különleges ellenőr előzetes meghallgatása nélkül nem hozhat a kérelemnek helyt adó vagy azt elutasító végzést. Amennyiben a bíróság helyt ad a kérelemnek, az eset körülményei függvényében általa szükségesnek tekintett előírásokat és feltételeket határoz meg.

Az előző esettel egyezően a társaság életképesen folytatja tevékenységét. Az eljárás szünetelése abbamarad, amint a bíróság helyt ad a fent említett kérelemnek.

d) A különleges ellenőr a kinevezésének lejártakor köteles a bíróságnak olyan jelentést benyújtani, amely tartalmazza részletes és átfogó véleményét és indokait arra vonatkozóan, hogy a társaságnak van-e észszerű esélye egészben vagy részben életképes működést folytatni, és hogy a jövőben a tartozásainak rendszeres törlesztését lehetővé tevő helyzetben lesz-e.

Amennyiben a különleges ellenőr a végső jelentésében arra az álláspontra helyezkedik, hogy a társaság észszerű eséllyel rendelkezik arra, hogy egészben vagy részben életképesen működjön, a jelentéshez pontos és részletes helyreállítási tervet is kell mellékelnie, amely tartalmazza a társaság életképes működéséhez szükséges valamennyi javaslatot és a helyreállítás megvalósításához adott esetben szükséges magyarázatokat, köztük a pénzügyi erőforrásokkal, a munkavállalók megtartásával és a társaság jövőbeni irányításával kapcsolatos javaslatokat. Az említett helyreállítási tervben részletezni kell a hitelezők követeléseit egésze vagy egy része kifizetésének javasolt módját is, azt, hogy az összes hitelezővel született-e önkéntes egyezség, vagy hogy javasolt-e, hogy a bíróság jóváhagyja az összes hitelező által jóvá nem hagyott egyezséget.

A végső jelentés és a helyreállítási terv kézhezvételét követően a bíróság saját belátása szerint magyarázatot és pontosítást kérhet, amelyet a bíróság utasításának megfelelően szóban vagy írásban kell megadni. Ezt követően a bíróság a javasolt helyreállítási tervet elutasíthatja vagy egészben, illetve részben elfogadhatja és jóváhagyhatja, továbbá kérheti annak módosítását. Amennyiben a bíróság a különleges ellenőr által előterjesztett helyreállítási tervet az általa elrendelt módosításokkal vagy módosítások nélkül jóváhagyja, a helyreállítási terv a jogszabályokban szereplő valamennyi szempontból hatályos és kötelező az érdekelt felekre nézve. Az eljárás szünetelése abbamarad, amint a bíróság jóváhagyja a helyreállítási tervet.

e) Amennyiben a bíróság a társaság helyreállítására irányuló eljárást megszüntető végzést hoz azon az alapon, hogy a társaság nem rendelkezik észszerű eséllyel az életképes működés folytatására, és a jövőben nem lesz a tartozásainak rendszeres törlesztését lehetővé tevő helyzetben, a társaság bíróság általi felszámolását rendeli el.

A fizetésképtelenségi eljárással kapcsolatban a 386. fejezetben előírt eljárás alkalmazandó.

Csődeljárás (társulások és kereskedők)

A csődeljárás során a jelentés és bármely hitelező vagy hozzájárulást teljesítő személy, illetve érdekelt fél által emelt kifogás megvizsgálását követően a bíróság rendelkezik a csődgondnoknak a megbízása alóli felmentése iránt azt követően, hogy a társaság teljes vagyonát vagy a körülmények által lehetővé tett részét a csődeljárás szükségtelen elhúzása nélkül értékesítette, és az esetleges végső kifizetést a hitelezők között felosztotta, továbbá a hozzájárulást teljesítők egymással szembeni jogait rendezte, és a hozzájárulást teljesítők számára adott esetben végső visszatérítést teljesített, és a társaság költségére benyújtotta a beszámolót, feltéve, hogy a csődgondnok betartotta a 13. fejezetben szereplő és az általa adott esetben meghatározott egyéb követelményeket. Ezt követően a bíróság végzést hoz arról, hogy a társulás nevét a végzés napjával törölni kell a nyilvántartásból. Ezt a végzést közölni kell a cégnyilvántartás vezetőjével, aki intézkedik a név törléséről.

Természetesen a fentiek a társulásokra vonatkoznak.

Ami a kereskedőket illeti, a kereskedő csődjének megállapítását és a bevételek felosztását követően a csődbe ment adós a nyilvántartást vezetőnek benyújtott kérelemmel kezdeményezheti a bíróság előtti megjelenését, amelynek napjára a bíróság beidézi a csődjében érintett hitelezőket és a csődgondnokot is annak megállapítása érdekében, hogy a kereskedő folytathatja-e a kereskedést.

Amennyiben e kereskedő eljárása nem volt csalárd vagy rosszhiszemű, folytathatja a kereskedést. A kereskedés folytatásának lehetővé tétele azzal a joghatással jár, hogy a csődbe ment adós személye és később szerzett vagyona is mentesül a csőd megállapítását megelőzően vele szemben érvényesíthető valamennyi tartozás alól.

15 Melyek a hitelezőket a fizetésképtelenségi eljárás befejezése után megillető jogok?

Fizetésképtelenségi eljárások (társaságok)

A 386. fejezet 315. cikkének (1) bekezdése értelmében a hitelező kérheti jogainak helyreállítását bármely olyan féllel szemben, aki véleménye szerint a társaság hitelezői vagy más személy hitelezői kijátszásának szándékával, illetve csalárd célból folytatta a társaság üzleti tevékenységét. Ilyen esetekben a kérelem bírósághoz történő benyújtását követően – a bíróság rendelkezése szerint a társaság valamennyi tartozásáért való felelősség és a társaság egyéb kötelezettségeinek sérelme nélkül – a bíróság megállapíthatja a személyes felelősségét bármely olyan személynek, aki köztudottan részt vett az üzleti tevékenység fent említett módon történő folytatásában.

Reorganizációs eljárások (a társaság helyreállítása)

Nincs olyan ad-hoc jogszabály, amely a hitelezőket a fizetésképtelenségi eljárás befejezése után megillető jogokkal foglalkozna.

Csődeljárás (társulások és kereskedők)

A társulás vagy kereskedő csődeljárásának megszűnését követően a hitelezők nem rendelkeznek jogokkal, hacsak nem tudják bizonyítani, hogy a kereskedő vagy a társulás rosszhiszeműen vagy csalárd módon járt el a hitelezőkkel szemben.

16 Ki viseli a fizetésképtelenségi eljárás során felmerült költségeket és kiadásokat?

Fizetésképtelenségi eljárások (társaságok)

A bíróság utasításának megfelelően a költségeket a fizetésképtelenség megállapítása iránti kérelmet előterjesztő személy vagy a társaság viseli.

Reorganizációs eljárások (a társaság helyreállítása)

A reorganizációs (a társaság helyreállítására irányuló) eljárásban a társaság viseli az eljárás költségeit.

Csődeljárás (társulások és kereskedők)

A költségeket és kiadásokat a kérelmet előterjesztő személy vagy a csődbe ment személy viseli

17 Mik a hitelezők összességének hátrányt okozó jogügyletek semmisségére, megtámadhatóságára és végrehajthatatlanságára vonatkozó szabályok?

Fizetésképtelenségi eljárások (társaságok)

A 386. fejezet 303. cikke értelmében a kiváltságokat, jelzalogokat vagy egyéb terheket, a vagyon vagy jogok átruházását, illetve azok egyéb elidegenítését, valamint a társaság által vagy terhére a vagyonnal vagy jogokkal kapcsolatban végzett kifizetést, végrehajtást vagy egyéb cselekményt és **a társaság felszámolását megelőző hat hónapban** a társaság által vállalt minden kötelezettséget a hitelezőivel szembeni csalárd előnyben részesítésnek kell tekinteni attól függetlenül, hogy ezen ügylet ingyenes vagy visszerthes-e, ha **értéken aluli** ügyletnek minősül, vagy **előnyben részesítés esetén**. Ilyen esetekben az ügylet (csalárd előnyben részesítés) érvénytelen.

Az értéken aluliság meghatározása a következő:

a) a társaság valamely ügyletet értéken alul köt meg, ha

i. a társaság ajándékoz, vagy egyébként olyan feltételekkel köt meg valamely ügyletet, amelyek alapján a társaságnak nem jár ellenérték, vagy

ii. a társaság visszerthes ügyletet köt olyan értékre, amely pénzben vagy pénzürtékben kifejezve jelentősen alatta marad a társaság által nyújtott ellentételezés pénzben kifejezett vagy pénzürtékének;

Az előnyben részesítés meghatározása a következő:

b) a társaság valamely személyt előnyben részesít, ha

i. az adott személy a társaság hitelezőinek egyike vagy a társaság tartozásai, illetve egyéb kötelezettségei tekintetében kezes vagy garanciavállaló; valamint

ii. a társaság olyat tesz, vagy olyan cselekmény végzését tűri el, amelynek eredményeként mindkét esetben az adott személy olyan helyzetbe kerül, amely a társaság fizetésképtelenség miatti felszámolása esetén jobb annál a helyzetnél, mint amelyben az adott cselekmény vagy mulasztás hiányában lett volna.

A fentiek alól kivételt képez, ha az a személy – akinek javára az ügyletet megkötötték vagy létrehozták – bizonyítja, hogy nem tudta és nem is volt oka azt hinni, hogy a társaságot fizetésképtelenség miatt valószínűleg meg fogják szüntetni.

Reorganizációs eljárások (a társaság helyreállítása)

Nincs olyan ad-hoc jogszabály, amely a reorganizációs eljárásban (a társaság helyreállítása során) a hitelezők összességének hátrányt okozó jogcselekmények semmisségére, megtámadhatóságára és hatálytalanságára vonatkozó szabályokat írna elő.

Csődeljárás (társulások és kereskedők)

Nincs olyan ad-hoc jogszabály, amely a csőd- és helyreállítási eljárásban a hitelezők összességének hátrányt okozó jogcselekmények semmisségére, megtámadhatóságára és hatálytalanságára vonatkozó szabályokat írna elő.

Utolsó frissítés: 15/02/2018

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Fizetésképtelenség - Románia

Az itt megadott információk nem vonatkoznak az inkább fogyasztónak mintsem vállalkozónak minősülő természetes személyeket érintő fizetésképtelenségi eljárásra. A természetes személyeket érintő fizetésképtelenségi eljárásról szóló 151/2015. sz. törvény (*Legea nr. 151/2015 privind procedura insolventei persoanelor fizice*) még nem került alkalmazásra – a hatályba lépését 2016. december 31-ig elhalasztották –, és az eljárást az (EU) 2015/848 rendelet mellékletében való felsorolás céljából még nem jelentették be a Bizottságnak.

1 Ki ellen indítható fizetésképtelenségi eljárás?

A fizetésképtelenség megelőzésére szolgáló eljárásokról és a fizetésképtelenségi eljárásról szóló 85/2014. sz. törvény (*Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență*) vonatkozik a polgári törvénykönyv 3. cikkének (2) bekezdésében meghatározott vállalkozókra (*profesionisti*), kivéve azokat, akik szabadfoglalkozású tevékenységet folytatnak, illetve akiknek a fizetésképtelenségére különös szabályok vonatkoznak (3. cikk).

2 Mik a fizetésképtelenségi eljárás megindításának feltételei?

Az adós kérelmére indult eljárás esetén fenn kell állnia a fizetésképtelen állapotnak, amelyben a rendelkezésre álló pénzeszközök nem elegendők az igazolt, likvid és esedékessé vált tartozások kifizetésére, amelyek együttes összege nem haladhatja meg a 40 000 RON-t; valamely hitelező kérelmére indult eljárás esetén fenn kell állnia a fizetésképtelen állapotnak, amelyben a rendelkezésre álló pénzeszközök nem elegendők az igazolt, likvid és esedékessé vált követelés teljesítésére, amelynek összege meg kell haladja a 40 000 RON-t (a tartozás megfizetésének elmulasztása az esedékesség napját követő 60 nap eltelte után).

3 Mely a vagyontárgyak képezik a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét? Miként kezelik az adós által a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően szerzett vagy rá háramló vagyontárgyakat?

Az adós vagyona magában foglalja az összes olyan vagyontárgyat és tulajdonjogot, beleértve azokat is, amelyeket a fizetésképtelenségi eljárás során szerzett, amelyek a polgári perrendtartás alapján kényszerbehajtás (*executare silită*) tárgyát képezhetik (85/2014. sz. törvény 5. cikkének (5) bekezdése).

4 Milyen jogok illetik meg az adóst, illetve a fizetésképtelenségi szakértőt?

A fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően rendkívüli vagyonfelügyelőt (*administrator special*) és fizetésképtelenségi szakértőt (*practician în insolvență*) jelölnek ki; az eljárás típusától függően a fizetésképtelenségi szakértő vagy a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő (*administrator judiciar*) a bíróság által felügyelt reorganizáció esetén, vagy a bíróság által kijelölt felszámoló (*lichidator judiciar*) felszámolás (*faliment*) esetén.

A rendkívüli vagyonfelügyelő (*administrator special*) az adós részvényeseinek, üzletrészeseseinek vagy tagjainak közgyűlése által kijelölt természetes vagy jogi személy, aki felhatalmazással rendelkezik, hogy az eljárás során képviselje az érdekeiket, és – amennyiben az adósnak megengedték a saját tevékenységei irányítását – az adós nevében és megbízásából megtegye a szükséges adminisztratív intézkedéseket (a 85/2014. sz. törvény 5. cikkének (4) bekezdése).

A rendkívüli vagyonfelügyelő feladatai a következők:

- az adós képviselőjeként eljár a 117–122. cikkben hivatkozott fajtájú kereset vagy a 84. cikk megsértéséből eredő kereset alapján indult perben;
- a jogszabályokban szabályozott eljárás szerint kifogást nyújt be;
- reorganizációs tervet javasol;
- a terv megerősítését követően a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő felügyelete alatt eljár az adós ügyeiben, feltéve, hogy az adóst nem fosztották meg a tevékenysége irányításának jogától;
- a felszámolási eljárás megindítását követően részt vesz a leltár felvételében és aláírja az erről készült jegyzőkönyvet, átveszi a zárójelentést és a pénzügyi kimutatást, valamint részt vesz a kifogások rendezése és a jelentés jóváhagyása céljából összehívott gyűlésen;
- átveszi az eljárás lezárásáról szóló értesítést.

Amennyiben az adóst megfosztották az üzleti tevékenysége irányításának jogától, őt a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő vagy felszámoló képviseli, aki egyúttal ellátja az adós üzleti tevékenységét; a rendkívüli vagyonfelügyelő feladatköre ebben az esetben a részvényesek, üzletrészesek vagy tagok érdekeinek képviselőjére korlátozódik (a 85/2014. sz. törvény 56. cikke).

A bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő (*administrator judiciar*)

A bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő természetes vagy jogi személy is lehet (beleértve a jogi személy képviselőjét), aki egyúttal fizetésképtelenségi szakértő a jogszabályok értelmében. A bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő fő feladatai a következők:

- áttekinti az adós gazdasági helyzetét és a benyújtott dokumentumokat, jelentést készít, amelyben az egyszerűsített eljárás megindítását, vagy a rendes eljárás részeként a megfigyelési időszak folytatását javasolja, és e jelentést jóváhagyásra benyújtja az ügyben eljáró bírónak (*judcător-sindic*) a bíró által megszabott határidőn belül, amely nem lehet hosszabb a vagyonfelügyelő kijelölésétől számított 20 napnál;
- áttekinti az adós üzleti tevékenységét és átfogó jelentést készít, amelyben feltünteti a fizetésképtelenség állapotához vezető okokat és körülményeket, megjelölve bármely előzetes bizonyítékot vagy utalást azon személyek tekintetében, akiknek ez az állapot esetlegesen felróható, valamint a felelőssé tételük alapjául szolgáló okokat, feltárja az adós üzleti tevékenysége átszervezésének bármely reális lehetőségét vagy elmagyarázza azokat az okokat, amelyek miatt a reorganizáció nem lenne lehetséges, majd a jelentést az ügy irataihoz csatolja az ügyben eljáró bíró által kijelölt határidőn belül, amely nem lehet hosszabb a vagyonfelügyelő kijelölésétől számított 40 napnál;
- amennyiben az adós nem teljesítette az arra vonatkozó kötelezettségét, hogy a jogi határidőn belül rendelkezésre bocsássa a számviteli nyilvántartását, elkészíti e nyilvántartást, amennyiben pedig az adós rendelkezésre bocsátotta a számviteli nyilvántartását, ellenőrzi, javítja és kiegészíti azt;
- az adós üzleti tevékenységének átszervezése érdekében tervet készít az a) pontban hivatkozott jelentés tartalmától függően;
- felügyeli az adós vagyonkezelési műveleteit;
- részben vagy teljes mértékben ellátja az adós üzleti tevékenységét, előbbi esetben figyelemmel van az ügyben eljáró bíró kifejezett elvárásaira a vagyonfelügyelő feladataival és az adós vagyonszámlájáról teljesített kifizetések feltételeivel kapcsolatban;
- összehívja a hitelezői gyűlést vagy a jogi személy adós részvényeseinek, üzletrészeseseinek vagy tagjainak gyűlését, azon elnököl és ellátja a titkári feladatokat;
- keresetet nyújt be az adós tisztességtelen intézkedéseinek vagy műveleteinek megsemmisítése iránt, amelyeket a hitelezők jogainak csorbítása érdekében hoztak, valamint az adós által teljesített egyes vagyonátruházások, üzleti tranzakciók és az adós által szerződött garanciák megsemmisítése iránt, amelyek vélhetően sértik a hitelezők jogait;
- sürgősen értesíti az ügyben eljáró bírót, ha úgy találja, hogy az adós nem rendelkezik vagyonnal vagy a vagyona nem elegendő a jogi költségek fedezésére;
- megszünteti az adós által kötött egyes szerződéseket;
- ellenőrzi a követeléseket és szükség esetén kifogást nyújt be velük szemben, értesíti a hitelezőket, ha a követelést nem, vagy csak részben ismerték el, valamint elkészíti a követelések jegyzékét;
- követeléseket hajt be, követelések behajtása iránt intézkedik az adós által az eljárás megindítása előtt átruházott vagyontárgyak vagy átutalt pénzügyi összegek vonatkozásában, valamint az adós követeléseinek behajtása érdekében keresetet nyújt be és jogvitát kezdeményez, melynek céljából igénybe vehet ügyvédi segítséget;
- egyezséget köt, elenged egyes tartozásokat, mentesít egyes garanciavállalókat, valamint lemond egyes biztosítékokról az ügyben eljáró bíró jóváhagyásának függvényében;
- értesíti az ügyben eljáró bírót minden olyan ügyről, amelyhez a döntése szükséges;
- leltárt készít az adós vagyonáról;
- elrendeli az adós vagyonának értékbecslését, amelynek el kell készülnie a követelések végleges jegyzékének benyújtására kitűzött időpontig;

q) az értékbecslési jelentés ügyiratokhoz való csatolására figyelemmel értesítést küld a fizetéseképtelenségi eljárásokról szóló hivatalos értesítőben (Bulletin of Insolvency Proceedings, *BPI*) való közzététel céljából, a csatolástól számított két napon belül.

Az ügyben eljáró bíró az (1) bekezdésben felsorolt feladatokon felül határozatában (*incheiere*) további feladatokkal ruházhatja fel a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelőt, kivéve azokat a feladatokat, amelyek jogszabálynál fogva a bíró kizárólagos hatáskörébe tartoznak.

A bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő havonta jelentést nyújt be, amelyben leírja, hogy miként látta el a feladatait, igazolja az eljárás lebonyolításával kapcsolatban felmerült költségeket és bármely egyéb, az adós vagyonából kifizetett költséget, és adott esetben részletezi a leltárral kapcsolatos fejleményeket.

A bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő a feladatai teljesítése érdekében szakember, például ügyvéd, könyvelő, értékbecslő vagy egyéb szakértő segítségét veheti igénybe. A bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő és bármely hitelező kifogást nyújthat be az ügyben készített értékbecslési jelentéssel szemben.

A bíróság által kijelölt felszámoló (lichidator judiciar)

Amennyiben az ügyben eljáró bíró elrendeli a felszámolást, annak végrehajtására felszámolót jelöl ki. A bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő feladatai megszűnnek azon a napon, amelyen az ügyben eljáró bíró megállapítja a felszámoló feladatait. A bíróság által kijelölt felszámoló fő feladatai a következők:

- áttekinti az adós üzleti tevékenységét figyelemmel azon személyekre, akik tekintetében az egyszerűsített eljárást megindították, a ténybeli helyzetre hivatkozással, valamint átfogó jelentést készít a fizetéseképtelenség állapotához vezető okokról és körülményekről, megjelölve azokat a személyeket, akiknek ez az állapot esetlegesen felróható, valamint hogy fennállnak-e a felelőssé tételük alapjául szolgáló okok;
- ellátja az adós üzleti tevékenységét;
- keresetet nyújt be az adós által a hitelezők jogainak csorbítása érdekében hozott tisztességtelen intézkedések vagy műveletek megsemmisítése iránt, valamint az adós által teljesített egyes vagyonátruházások, üzleti tranzakciók és az adós által létesített elsőbbségi okok megsemmisítése iránt, amelyek vélhetően sértenék a hitelezők jogait;
- zárolást alkalmaz, vagyonleltárt készít, és megteszi a vagyon megóvása iránt szükséges intézkedéseket;
- megszünteti az adós által kötött egyes szerződéseket;
- ellenőrzi a követeléseket és szükség esetén kifogást nyújt be velük szemben, értesíti a hitelezőket, ha a követelést nem, vagy csak részben ismerték el, valamint elkészíti a követelések jegyzékét;
- követelések behajtása iránt intézkedik az adós vagyona tekintetében, amely követelések az adós által az eljárás megindítása előtt átruházott vagyontárgyakból vagy átutalt pénzeszegekből erednek, követeléseket hajt be, valamint az adós követeléseinek behajtása érdekében keresetet nyújt be és jogvitát kezdeményez, melynek céljából igénybe vehet ügyvédi segítséget;
- az adós megbízásából kifizetéseket vesz át, és azokat rávezeti az adós vagyonszámlájára;
- értékesíti az adós egyes vagyontárgyait a vonatkozó jogszabállyal összhangban;
- egyezséget köt, elenged egyes tartozásokat, mentesít egyes garanciavállalókat, valamint lemond egyes biztosítékokról az ügyben eljáró bíró jóváhagyásának függvényében;
- értesíti az ügyben eljáró bírót minden olyan ügyről, amelyhez a döntése szükséges;
- ellátja az ügyben eljáró bíró által a határozatában kiszabott egyéb feladatokat.

A hitelezőkkel való egyezségkötésre irányuló eljárás során (*concordat preventiv*), az adós az eljárásban a jogi vagy megállapodás szerinti képviselői útján vesz részt.

A **hitelezőkkel való egyezségkötés** vagyonfelügyelőjének (*administrator concordatar*) feladatai a következők:

- elkészíti a hitelezői jegyzékét, beleértve azokat a hitelezőket, akiknek a követelését megtámadták vagy akiknek a követelése tárgyalásra vár, valamint az egyezséget aláírt hitelezők jegyzékét; amennyiben a hitelezőkkel való egyezségkötésre irányuló eljárás keretében a hitelező egyetemlegesen felelős hitelezőkkel szemben rendelkezik követeléssel, e hitelezőt a hitelezői jegyzékbe a követelése névértékével jegyzik be, amely mindaddig fennáll, amíg nem nyújtottak teljes fedezetet;
- az adóssal együtt elkészíti a javasolt egyezséget és annak összetevőit, vagy az egyezségtervezetet és a helyreállítási tervet;
- intézkedik az adós és a hitelezők között, vagy a hitelezők egymás között felmerült jogvitáinak békés rendezése iránt;
- az egyezséget jóváhagyás céljából előterjeszti az ügyben eljáró bíró részére;
- felügyeli az adós által az egyezségben vállalt kötelezettségek teljesülését;
- sürgősen tájékoztatja az egyezségben részes hitelezők gyűlését, ha az adós nem, vagy nem megfelelően teljesíti a kötelezettségeit;
- havi vagy negyedéves jelentéseket készít az egyezségben eljáró vagyonfelügyelő munkájáról és az adós üzleti tevékenységéről, és e jelentéseket megküldi az egyezségben részes hitelezők gyűlésének; az egyezségben eljáró vagyonfelügyelő által készített jelentésnek tartalmaznia kell a vagyonfelügyelő azzal kapcsolatos állásfoglalását is, hogy fennállnak-e vagy sem az egyezség idő előtti megszüntetésének okai;
- összehívja az egyezségben részes hitelezők gyűlését;
- a hitelezőkkel való egyezségkötésre irányuló eljárás lezárása iránt kérelemmel fordul a bírósághoz;
- ellátja a jelen fejezetben hivatkozott és a hitelezőkkel kötött egyezségben meghatározott, vagy az ügyben eljáró bíró által megállapított bármely egyéb feladatot (a 85/2014. sz. törvény 19. cikke).

5 Milyen feltételek alapján lehet beszámításokat igényelni?

A fizetéseképtelenségi eljárás megindítása nem érinti a hitelező arra vonatkozó jogát, hogy a saját követelésének beszámítását kezdeményezze az adós vele szemben fennálló követelésével szemben, amennyiben az eljárás megindításának napján teljesülnek a jogszzerű beszámítás jogszabályban előírt feltételei. A beszámítást a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő vagy felszámoló is rögzítheti.

6 Milyen hatást gyakorol a fizetéseképtelenségi eljárás azokra a hatályos szerződésekre, amelyekben az adós szerződő fél?

Az eljárás megindításakor folyamatban lévő szerződések továbbra is hatályban maradnak. Semmis a szerződésben foglalt bármely olyan záradék, amely a fizetéseképtelenségi eljárás megindítása esetére előírja a szerződés megszüntetését, megfoszt a szerződés természetes élettartamából fakadó előnyöktől, vagy idő előtti esedékességet irányoz elő. A folyamatban lévő szerződések hatályban maradására vonatkozó szabály, valamint az a szabály, mely szerint semmis a megszüntetési záradék vagy a kötelezettségek előrehozataláról rendelkező záradék, nem vonatkozik a minősített pénzügyi szerződésekre, vagy a valamely minősített pénzügyi szerződés vagy kétoldalú nettósítási megállapodás szerinti kétoldalú nettósítási ügyletekre.

Az adós vagyona értékének az eljárás megindításától számított három hónapos jogvesztő határidőn belüli maximalizálása érdekében a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő vagy felszámoló megszüntethet bármely szerződést, le nem járt bérletet és bármely egyéb hosszútávú szerződést, feltéve, hogy e szerződéseket az abban részes felek, teljes mértékben vagy jelentős részben, még nem teljesítették. A szerződés ilyen módon történő megszüntetése esetén a másik fél kártérítési követelést nyújthat be az adóssal szemben.

Amennyiben az eljárás megindítását követő három hónapon belül a szerződő fél arra irányuló megkereséssel él a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő vagy felszámoló irányába, hogy szüntesse meg a szerződést, a vagyonfelügyelő vagy felszámoló a kézbesítéstől számított 30 napon belül köteles válaszolni, melynek elmaradása esetén a szerződést megszüntetnek kell tekinteni, a vagyonfelügyelő vagy a felszámoló pedig többé nem kérheti a szerződés teljesítését.

A jogszabályok egyes meghatározott szerződések állapotát szintén szabályozzák, ilyenek például a közüzemi szerződések, a bérleti szerződések, vagy a szabványosított nettósítási megállapodások.

7 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás az egyes hitelezők által indított eljárásokra (a folyamatban lévő peres eljárások kivételével)?

A hitelezőkkel kötött egyezség jóváhagyásáról szóló határozat közlésének napjától a szerződő hitelező által az adóssal szemben benyújtott önálló keresetet, valamint a követelés adóssal szembeni végrehajtásának kérelmezéséhez való jog elévülési határidejét automatikusan felfüggesztik.

Nem kerülnek felfüggesztésre a kamatok, bírságok vagy az egyéb költségek, amelyek a szerződő hitelezők tekintetében merültek fel, kivéve, ha a hitelezők ezzel ellentétes írásbeli hozzájárulást nyilatkoznak, amely hozzájárulást feltüntetik a hitelezőkkel való egyezség tervezetében.

A hitelezőkkel való egyezségeket jóváhagyó végzésben az ügyben eljáró bíró az összes kényszerbehajtási eljárást felfüggesztik.

Az egyezségben eljáró vagyonfelügyelő kérésére, feltéve, hogy az adós garanciát nyújtott a hitelezők számára, az ügyben eljáró bíró azon hitelezők tekintetében, akik az egyezségnek nem aláíró felei, a követelésük esedékességének napjától számított legfeljebb 18 hónapos halasztási időszakot állapíthat meg. Az ilyen időszak során a követeléssel kapcsolatban nem merül fel kamat, bírság vagy bármilyen egyéb költség. A követelés esedékessége időpontjának elhalasztására vonatkozó szabály nem vonatkozik a minősített pénzügyi szerződésekre, és a minősített pénzügyi szerződés vagy kétoldalú nettósítási megállapodás szerinti kétoldalú nettósítási ügyletekre.

A hitelezőkkel való egyezség az állami költségvetési hitelezőkkel (*creditori bugetari*) szemben is hatályos, feltéve, hogy teljesülnek az állami támogatásra vonatkozó hazai és uniós jogi szabályai rendelkezések.

A hitelezőkkel kötött jóváhagyott egyezség ideje alatt nem indítható fizetésképtelenségi eljárás az adóssal szemben.

Bármely hitelező, aki az eljárás során az adóssal szemben végrehajtható okirathoz jut hozzá, kérelmezheti az egyezséghez való csatlakozását, vagy a jogszabályokban foglalt bármely egyéb módon behajthatja a követelését.

A fizetésképtelenségi eljárás megindításának napjától automatikusan felfüggesztésre kerül az összes peres vagy peren kívüli eljárás, valamint a követelések kényszerbehajtása iránti bármely intézkedés az adós vagyonával szemben. A jogait kizárólag a fizetésképtelenségi eljárás keretében érvényesíthetik, a követeléseik elfogadásának kérelmezésével. Az eljárás megindításától nyugszik a kereset benyújtására vonatkozó elévülési időt.

8 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás a fizetésképtelenségi eljárás megindításának pillanatában folyamatban lévő peres eljárások lefolytatására?

A fizetésképtelenségi eljárás megindításának napjától automatikusan felfüggesztésre kerül az összes peres vagy peren kívüli eljárás, valamint a követelések kényszerbehajtása iránti bármely intézkedés az adós vagyonával szemben.

A felfüggesztés nem érinti az alábbiakat:

- az adós egy vagy több hitelező által az eljárás megindítása előtt kezdeményezett jogvitával szembeni fellebbezése, valamint az adóssal szembeni büntetőjogi eljárással egyesített polgári per (*acțiunile civile din procesele penale*);
- adóstársakkal és/vagy harmadik fél garanciavállalókkal szemben előterjesztett bírósági keresetek;
- a testnevelésről és sportról szóló módosított és kiegészített 69/2000. sz. törvény (*Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000*) alapján működő sportszövetségek sportbizottságai előtt folyamatban lévő, a játékosok egyéni munkaszerződésektől vagy polgári jogi megállapodásoktól való egyoldalú elállásával kapcsolatos és az ilyen helyzetekben alkalmazandó sportszankciókkal kapcsolatos peren kívüli eljárások, valamint bármely egyéb a játékos versenyen való részvételére vonatkozó jogával kapcsolatos jogvita.

Megjegyzésre érdemes, hogy a perek ily módon történő felfüggesztése csak az adós vagyonával szembeni követelésekkel kapcsolatos jogvitákra irányadó, és nem vonatkozik a nem vagyoni jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatos jogvitákra, amelyek továbbfolytatódnak az eljáró bíróság előtt.

9 Mik a hitelezők fizetésképtelenségi eljárásban való részvételének fő jellemzői?

A fizetésképtelen adós valamennyi hitelezőjét érintő gyűlést kell tartani.

A hitelezői gyűlést (*adunarea creditorilor*) a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő vagy felszámoló hívja össze, és azon ő elnököl. A vagyonfelügyelő vagy a felszámoló a jogszabályokban kifejezetten meghatározott esetekben, szükség szerint, összehívja az ismert hitelezőket.

A hitelezőket a fizetésképtelenségi eljárásokról szóló hivatalos értesítőben a gyűlés előtt legalább öt nappal közzétett hirdetmény útján hívják össze, amelynek tartalmaznia kell a gyűlés napirendjét. A hitelezőket a gyűlésen meghatalmazott is képviselheti egyedi és hiteles meghatalmazás birtokában, illetve állami költségvetési hitelezők és egyéb jogi személyek esetében a szervezeti egység vezetője által aláírt felhatalmazás alapján. Jogszabályban foglalt kifejezett tilalom hiányában a hitelezők levélben is szavazhatnak.

Azon esetek kivételével, ahol jogszabály minősített többséget kíván meg, a hitelezői gyűlés érvényesen tud eljárni, amennyiben az azon részt vevő hitelezők az adós vagyona tekintetében szavazásra jogosító követelések teljes értékének legalább 30%-át kitevő követeléssel rendelkeznek, és a gyűlésen a határozatokat a követelések szavazati joggal rendelkező jelen lévő birtokosainak a követelések értéke szerint számított kifejezett többségi támogató szavazatával fogadják el. A feltételtől függő szavazat ellenszavazatnak minősül. A levélben szavazó hitelezőt szintén jelen lévőnek kell tekinteni.

Az első gyűlés összehívását követően az ügyben eljáró bíró, majd a hitelezők választmányt jelölhetnek ki, amely a hitelezők számától függően három vagy öt hitelezőből áll, akiket a szavazati joggal, elsőbbségi követeléssel, költségvetési követeléssel és nem biztosított követeléssel rendelkező hitelezők közül választanak, a követelések értékének sorrendjében. A hitelezői választmány (*comitetul creditorilor*) megbízása a következőkre szól:

- áttekinti az adós helyzetét és ajánlásokat bocsát ki a hitelezői gyűlés részére, figyelemmel az adós üzleti tevékenységének folytatására és a javasolt reorganizációs tervekre;
- tárgyal a vagyonfelügyelő vagy a felszámoló kijelölésének feltételeiről, akit a hitelezők szeretnék, ha a bíróság kijelölné;
- a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő vagy felszámoló által készített jelentéseket figyelembe veszi, áttekinti őket, és adott esetben azzal szemben kifogást terjeszt elő;
- a hitelezői gyűlésen való bemutatásuk céljából jelentéseket készít a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő vagy felszámoló által hozott intézkedésekről és azok hatásairól, valamint indokolás kíséretében egyéb intézkedéseket javasol;
- kérelmezheti, hogy fosszák meg az adóst az ügyei irányításának jogától;
- keresetet nyújt be az adós által hozott és a hitelezőket hátrányosan érintő tisztességtelen intézkedések vagy ügyletek megsemmisítése iránt, amennyiben a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő vagy felszámoló nem nyújtott be ilyen keresetet.

10 Mi módon használhatja vagy értékesítheti a fizetésképtelenségi szakértő a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét képező vagyontárgyakat?

Az adós konkrét helyzetétől függően, valamint attól, hogy megfosztották-e az ügyei irányításának jogától, a fizetésképtelenségi szakértő a következő feladatokkal rendelkezik.

A bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő felügyeli az adós vagyonkezelési műveleteit. Részben vagy teljes mértékben ellátja az adós üzleti tevékenységét, előbbi esetben figyelemmel van az ügyben eljáró bíró kifejezett elvárásaira a vagyonfelügyelő feladataival és az adós vagyonszámlájáról teljesített kifizetések feltételeivel kapcsolatban.

Követeléseket hajt be, egyezségeket köt, elkészíti a leltárt és az adós tulajdonát képező vagyontárgyakat értékesít.

Az adós a vagyontárgyait az aktuális üzleti tevékenysége keretein belül és csak abban az esetben használhatja, ha megtartotta az ügyei irányítására vonatkozó jogát; erre a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő felügyelete és ellenőrzése mellett kerülhet sor.

A felszámolási eljárás megindítását követően a bíróság által kijelölt felszámoló irányítja az adós üzleti tevékenységét, szerződéseket szüntet meg, követeléseket hajt be, értékesíti a vagyontárgyakat, egyezségeket köt, az adós javára szóló kifizetéseket vesz át stb. A felszámolás során kizárólag a bíróság által kijelölt felszámoló rendelkezhet az adós vagyona felől.

11 Mely követelések terjeszthetők elő az adósnak a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyónal szemben és miként kezelendők a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően keletkező követelések?

Valamennyi hitelezőnek, akinek a követelése az eljárás megindítása előtt keletkezett – kivéve a munkavállalókat, akiknek a követeléseit a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő a számviteli nyilvántartás alapján tartja számon – az eljárást megindító végzésben meghatározott határidőn belül kérelmet kell benyújtania a követelése befogadása iránt, valamint csatolnia kell a szükséges bizonyító okiratokat. A bíróság hivatalához a befogadásuk és nyilvántartásba vételük céljából benyújtott valamennyi követelést érvényesnek és pontosnak tekintik, amennyiben a követelést az adós, a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő vagy a hitelezők nem támadták meg. A követelések jegyzékében feltüntetett követeléseket a fizetésképtelenségi eljárás keretében, a jogszabályokban előírt felosztási sorrendben fizetik ki.

Az eljárás megindítását követően, a megfigyelési időszak vagy a bírósági reorganizációs eljárás során felmerült követeléseket az azokat alátámasztó dokumentumok szerint fizetik ki, és azokat nem kell belevenni a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonba. Ez a szabály a felszámolási eljárás megindítását követően felmerült követelésekre is alkalmazandó.

12 Mik a követelések előterjesztésének, igazolásának és elfogadásának szabályai?

Valamennyi hitelezőnek, akinek a követelése az eljárás megindítása előtt keletkezett – kivéve a munkavállalókat, akiknek a követeléseit a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő a számviteli nyilvántartás alapján tartja számon – az eljárást megindító végzésben meghatározott határidőn belül kérelmet kell benyújtania a követelése befogadása iránt. A kérelemnek tartalmaznia kell a hitelező nevét, a lakcímét vagy székhelyét, az esedékes összeget, a követelés jogalapját, és az elsőbbségi besorolást megalapozó bármely lehetséges jogalapot. A követelést alátámasztó dokumentumokat és az elsőbbségi besorolást megalapozó bármely jogalapot legkésőbb magának a kérelemnek a benyújtására előírt határidőn belül kell a kérelemhez csatolni.

A követelés befogadása iránti kérelmet akkor is be kell nyújtani, ha a követelést nem támasztja alá végrehajtható jogcím. Az eljárás megindításakor még nem esedékes követeléseket, illetve a feltételtől függő követeléseket a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonba történő felvétel érdekében fogadják be. Amennyiben a sérelmet szenvedett fél a büntetőeljárással egyesített polgári perben terjeszt elő követelés befogadása iránti kérelmet, a követelést a nyilvántartásba vételt követően a sérelmet szenvedett fél javára hozott jogerős határozatig felfüggesztik.

Az elsőbbségi bánásmódra jogosult követeléseket a garancia piaci értékig terjedően tüntetik fel a véglegesen jegyzékben, amely piaci értéket a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő vagy felszámoló által elrendelt és értékbecslő (*evaluator*) által elvégzett értékbecslés révén határoznak meg.

Valamennyi követelést ellenőrzési eljárásnak vetnek alá, kivéve a végrehajtható határozatban, illetve a végrehajtható választottbírói határozatban megerősített követeléseket; az eljárás szintén nem vonatkozik a végrehajtható jogcímből eredő állami költségvetési követelésre, amelyet a különös jogszabályokban előírt határidőn belül nem vitattak.

A bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő vagy felszámoló előzetes jegyzéket készít a követelésekről, amelyet bármely érdekelt fél, adós vagy hitelező megtámadhat az ügyben eljáró bíró előtt. Azt az esetet leszámítva, amelyben az eljárás megindítását az idézési szabályok és az eljárási cselekményekről való értesítésekre vonatkozó szabályok megsértésével köztették, az eljárás megindítását megelőzően felmerült követelés birtokosa, aki a követelés befogadása iránti kérelmét nem nyújtja be az előírt határidőn belül (amely határidő szerepel az értesítésben és az eljárás megindítását követő 45 napnál nem lehet hosszabb), elveszíti az arra vonatkozó jogát, hogy a hitelezők jegyzékében feltüntessék, és nem kerül olyan hitelezői pozícióba, amely alapján jogosult lenne a szóban forgó követelés tekintetében részt venni az eljárásban. E hitelező nem lesz jogosult arra, hogy az eljárás lezárását követően a követelését az adóssal, vagy a jogi személy adós bármely korlátlan felelősséggel rendelkező tagjával vagy üzletrészesével szemben érvényesítse, kivéve, ha az adóst csődbüntett (*bancrută simplă*) vagy család csőd (*bancrută frauduloasă*) miatt elítélték, vagy tisztességtelen kifizetések, illetve átutalások miatt felelősségre vonták. A jogosultság elvesztését a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő vagy felszámoló állapítja meg, aki a hitelezőt nem jegyzi be a hitelezők jegyzékébe.

13 Mik a vagyon értékesítéséből származó bevétel elosztásának szabályai? Miként rangsorolják a követeléseket és a hitelezők jogait?

Az adós vagyonába tartozó és a hitelező javára elsőbbséget biztosító biztosítékkal ellátott vagyontárgyak és jogok értékesítése révén szerzett pénzeszközök felosztását a következő sorrendben végzik el:

díjak, illetékek és az érintett vagyontárgyak értékesítésével összefüggésben felmerülő egyéb kiadások, beleértve a szóban forgó vagyontárgyak megóvásához és kezeléséhez szükséges költségeket, a hitelező által a kényszerbehajtási eljárás során elszenvedett költségeket, közüzemi szolgáltatóknak az eljárás megindítását követően felmerülő követeléseit, és az összes hitelező közös érdekében alkalmazott személyeknek a felosztás időpontjában fizetendő díjazást, amelyet pro rata alapon, az adós összes vagyonának értékével arányosan viselnek;

az elsőbbségi joggal rendelkező hitelezőknek a fizetésképtelenségi eljárás során felmerülő követeléseit; e követelések magukban foglalják a tőkeösszeget, a kamatot és adott esetben az egyéb járulékos összegeket;

az elsőbbségi joggal rendelkező hitelezők követeléseit, ideértve a tőkeösszeget, a kamatot és bármely növekményt vagy bírságot.

A különbséget, amennyiben – esettől függően – a hivatkozott vagyontárgyak értékesítéséből származó összeg nem elegendő az érintett követelések maradéktalan kifizetéséhez, illetve a hitelező biztosíték nélküli követeléssel vagy állami költségvetési követeléssel rendelkezik, amely különbséget a többi követeléssel együtt besorolnak a megfelelő kategóriába. Amennyiben az előzőekben hivatkozott összegek kifizetését követően többlet áll rendelkezésre, ezt a bíróság által kijelölt felszámoló az adós vagyonszámláján elhelyezi. A követeléseket a felszámolás során az alábbi sorrendben fizetik ki:

1. díjak, illetékek és a jogszabály azonos címe alatti eljárással összefüggésben felmerülő egyéb kiadások, beleértve az adós vagyontárgyainak megóvásához és kezeléséhez, az üzleti tevékenység folytatásához, és az eljárás érdekében alkalmazott személyek díjazásának kifizetéséhez szükséges költségeket;
2. az eljárás során nyújtott finanszírozásból eredő követelések;
3. munkaviszonyból származó követelések;
4. az adós üzleti tevékenységének az eljárás megindítását követő folytatásából eredő követelések, a társszerződőknek és jóhiszemű harmadik fél jogszerezőknek vagy közvetítőknek köszönhető követelések, akik a vagyontárgyaikat vagy annak értékét visszajuttatják az adós vagyonába;
5. állami költségvetési követelések;
6. az adós által harmadik személynek tartási kötelezettség, kiskorú gyermek után járó gyermektartás vagy megélhetési támogatásként teljesített rendszeres kifizetések alapján fizetendő összegekre vonatkozó követelések;
7. az ügyben eljáró bíró által az adós és családja támogatására megállapított összegekre vonatkozó követelések, amennyiben az adós természetes személy;
8. bankkölcsönből eredő követelések a kölcsönrel összefüggő kiadásokkal és kamatokkal együtt, termékértékesítésből, szolgáltatásnyújtásból vagy egyéb munkák teljesítéséből eredő követelések, bérleti díjból eredő követelések, lízingszel kapcsolatos követelések, ideértve a kötvényeket;

9. egyéb nem biztosított követelések;

10. alárendelt követelések, az alábbi rangsor szerint:

a) harmadik felek vagyontárgyaiból eredő követelések, akik rosszhiszeműen szereztek árut az adóstól, rosszhiszeműen eljáró közvetítők követelése a megsemmisítési kereset befogadását követően, valamint a jogi személy adósok a jegyzett tőke vagy a közgyűlésen a szavazatok legalább 10%-ával rendelkező tag vagy részvényes, illetve adott esetben gazdasági egyesülés (*grupu de interes economic*) tagja által nyújtott kölcsön;

b) ingyenes cselekedetekből eredő követelések.

14 Mik a fizetésképtelenségi eljárás – különösen egyezség által történő – befejezésének feltételei és joghatásai?

Amennyiben a **hitelezőkkel való egyezségkötésre irányuló eljárás** sikerrel zárul a szerződésben meghatározott határidőn belül, az ügyben eljáró bíró határozatot hoz, amelyben rögzíti az egyezségben kitűzött célok elérését. Ekkor véglegessé válnak a követeléseknek a hitelezőkkel kötött egyezségben megállapított változásai (a 85/2014. sz. törvény 36. cikke).

Az üzleti tevékenység folytatásával járó vagy tervezett felszámolás (*lichidare pe bază de plan*) céljából történő **reorganizációs eljárás** a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő által készített jelentés alapján meghozott határozattal zárul, amely jelentés megállapítja, hogy a jóváhagyott tervben vállalt valamennyi fizetési kötelezettség teljesült, és valamennyi jelenleg esedékes követelést kifizettek. Amennyiben a reorganizáció céljából indított eljárás ekkor felszámolási eljárássá alakul, az eljárást a felszámolási eljárásra irányadó szabályok szerint zárják le. A reorganizációs terv jóváhagyásának napjától a bíróság felügyelete mellett és a reorganizáció idejére az adósok elengedik a terv jóváhagyása előtt fennálló kötelezettségei értéke és a tervben megjelölt érték közötti különbséget.

A **felszámolási eljárást** akkor fejezik be, amikor az ügyben eljáró bíró jóváhagyta a zárójelentést, az adós vagyonába tartozó összes pénzeszközt és vagyontárgyat felosztották és a nem követelt pénzeszközöket a bankban letétbe helyezték. Az eljárás lezárását követően elrendelik az adós törlését azokból a nyilvántartásokból, amelyekbe bejegyezték.

Az eljárás lezárására tekintettel az ügyben eljáró bírót, a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelőt vagy felszámolót, valamint az őket segítő összes személyt felmentik az eljárással, az adóssal, az adós vagyonával, a hitelezőkkel, az elsőbbségi joggal rendelkezőkkel, a részvényesekkel vagy tagokkal összefüggő feladataik vagy kötelezettségeik alól.

A felszámolási eljárás lezárására tekintettel a (gazdasági tevékenységet folytató) természetes személy adóst mentesítik a felszámolást megelőző kötelezettségei alól, kivéve, ha csalárd csőd vagy tisztességtelen kifizetések, illetve ügyletek teljesítése miatt elítélték; ilyen esetekben a kötelezettségei alól csak annyiban mentesítik, amilyen mértékben azok az eljárás során teljesültek.

15 Melyek a hitelezőket a fizetésképtelenségi eljárás befejezése után megillető jogok?

A fizetésképtelenségi eljárás lezárását követően, függetlenül annak típusától, a hitelezők nem léphetnek fel az adóssal szemben olyan követelések tekintetében, amelyek a fizetésképtelenségi eljárás megindítása előtt merültek fel.

A hitelezők továbbra is eljárhatnak a követelések teljes értéke tekintetében a társszerződéssel és az adós garanciavállalóival szemben.

16 Ki viseli a fizetésképtelenségi eljárás során felmerült költségeket és kiadásokat?

A jogilag megalapozott eljárásból fakadó valamennyi költséget, ideértve az értesítésekkel, meghívókkal és az eljárás iratainak a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő vagy felszámoló által történő közlésével kapcsolatos költségeket, az adós vagyonából fedezik (a 85/2014. sz. törvény 39. cikke).

Amennyiben az adós pénzügyi forrásai nem elegendőek, a felszámolási alapból (*fondul de lichidare*) kezdeményeznek lehívást.

17 Mik a hitelezők összességének hátrányt okozó jogügyletek semmisségére, megtámadhatóságára és végrehajthatatlanságára vonatkozó szabályok?

A bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő vagy felszámoló az adós által az eljárás megindítását megelőző két évben a hitelezők jogainak megsértésével végzett **tisztességtelen cselekmények és ügyletek megsemmisítése iránti keresetet** nyújthat be.

Az adós által végzett alábbi cselekmények és ügyletek megsemmisíthetők az átruházott vagyontárgyak vagy az egyéb juttatások értékének visszajuttatása érdekében:

- ellenszolgáltatás nélküli átruházás az eljárás megindítását megelőző két évben; a humanitárius célból nyújtott támogatás kivételt képez;
- az eljárás megindítását megelőző hat hónapban végzett olyan ügyletek, amelyben amit az adós nyújt nyilvánvalóan nagyobb annál, mint amit cserébe kap;
- az eljárás megindítását megelőző két évben minden fél részéről annak szándékával hozott intézkedések, hogy egyes vagyontárgyak tekintetében megakadályozzák a hitelezői érdekvényesítést vagy bármely egyéb módon a hitelezőknek hátrányt okozzanak;
- a hitelező részére az eljárás megindítását megelőző hat hónapban valamely korábbi tartozás kielégítése iránt vagy annak érdekében végzett tulajdonjog-átruházás, amennyiben az összeg, amelyhez a hitelező hozzá tudna jutni az adós felszámolása esetén, elmarad a tulajdonjog-átruházás értékétől;
- az eljárás megindítását megelőző hat hónapban elsőbbségi jog alapítása valamely nem biztosított követelés tekintetében;
- tartozások előzetes kifizetése az eljárás megindítását megelőző hat hónapban, amennyiben az esedékességüknek az eljárás megindítását követő napra kellett volna esnie;
- kötelezettségek átruházása vagy kötelezettségvállalás az adós által az eljárás megindítását megelőző két évben, annak szándékával, hogy elfedje vagy késleltesse a fizetésképtelen állapotot vagy csalást kövessen el a hitelezővel szemben.

Az alábbi intézkedések vagy ügyletek szintén megsemmisíthetők, a juttatások pedig visszaszerezhetők, amennyiben azokra az eljárás megindítását megelőző két évben az adóssal jogviszonyban álló személyekkel került sor:

- amelyet korlátozott felelősségű taggal (*asociat comanditat*) vagy a társaság tőkéjének vagy a tagok közgyűlésén a szavazatok legalább 20%-ával rendelkező taggal kötöttek, amennyiben az adós betéti társaság (*societate în comandită*), vagy partnerség formájában működő társaság (*societate în nume colectiv*) formájában működő vagy korlátozott felelősségű társaság (*societate cu răspundere limitată*) agrárszövetkezet (*societate agricolă*).
- amelyet taggal vagy igazgatóval kötöttek, amennyiben az adós gazdasági egyesülés;
- amelyet az adós társaságban a részvényesek vagy a részvényesek közgyűlésén a szavazatok legalább 20%-ával rendelkező részvényessel kötöttek, amennyiben az adós részvénytársaság (*societate pe acțiuni*);
- amelyet az adós felügyeleti szerveinek igazgatójával, ügyvezetőjével vagy tagjával kötöttek, amennyiben az adós szövetkezeti vállalat, részvénytársaság vagy agrárszövetkezet;
- amelyet az adós vagy annak üzleti tevékenysége felett irányítási joggal rendelkező természetes vagy jogi személlyel kötöttek;
- amelyet társtulajdonossal vagy közös vagyontárgyon közös tulajdonnal rendelkező féllel kötöttek;
- amelyet az a)–f) pontban felsorolt természetes személyek házas társával, vérségi vagy házassággal szerzett rokonával kötöttek a negyedik fokig bezárólag.

A bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő vagy felszámoló az adós által a hitelezők hátrányára hozott tisztességtelen intézkedés megsemmisítése iránti keresetet a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő vagy felszámoló által készített első jelentés elkészítése határidejének lejártától számított egy éven belül, legkésőbb azonban az eljárás megindításától számított 16 hónapon belül nyújthatja be. A kereset elfogadása esetén az abban részes felek visszanyerik korábbi pozíciójukat, és az átruházás napján fennálló kötelezettségeket újból nyilvántartásba veszik.

A hitelezői választmány vagy a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyonba felvett követelések értékének több mint 50%-ával rendelkező hitelező az ügyben eljáró bíró előtt benyújthatja ezt a keresetet, amennyiben a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő vagy felszámoló ezt elmulasztja. Nem nyújtható be megsemmisítés iránti kereset a dologi jog hatálya alá tartozó létesítő okirattal (*act de constituer*) vagy a dologi jog hatálya alá tartozó tulajdonjog-átruházással szemben, amennyiben arra az adós részéről a mindennapi szokásos üzleti tevékenysége keretében került sor. A létesítő okirattal vagy tulajdonjog-átruházással szemben előterjesztett megsemmisítés iránti keresetet automatikusan bejegyzik a megfelelő köznyilvántartásba. A fentiekben említett intézkedések, ügyletek és műveletek tekintetében a hitelezőket hátrányosan érintő csalárd szándékra vonatkozó vélelem megdönthető vélelem.

A fizetéseképtelenségi eljárás megindítását követően az adós által az eljárás megindítása után hozott és teljesített valamennyi intézkedés, ügylet és kifizetés automatikusan semmis, kivéve az aktuális üzleti tevékenység végzéséhez szükséges lépéseket, az ügyben eljáró bíró által engedélyezett lépéseket és a bíróság által kijelölt vagyonfelügyelő által jóváhagyott lépéseket.

Utolsó frissítés: 18/12/2018

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Fizetéseképtelenség - Szlovénia

1 Ki ellen indítható fizetéseképtelenségi eljárás?

A fizetéseképtelenségi eljárásokat és a megelőző szerkezetátalakításra irányuló eljárásokat [E](#) a pénzügyi műveletekről, fizetéseképtelenségi eljárásokról és kényszerítési eljárásokról szóló törvény (*Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju*) (a továbbiakban: ZFPPIPP) szabályozza.

I. FIZETÉSEKÉPTELENSÉGI ELJÁRÁSOK

1. Pénzügyi átszervezésre irányuló eljárások – reorganizáció

Kényszerregezési eljárás indítható a következő személyekkel szemben:

– társaságként vagy szövetkezetként létrehozott jogi személy, kivéve, ha jogszabály az adott társaság vagy szövetkezet vonatkozásában az általa végzett tevékenységre tekintettel eltérően rendelkezik;

– egyéni vállalkozó vagy

– bármely más jogi személy, ha jogszabály így rendelkezik.

A kényszerregezési eljárások területén **külön szabályok vonatkoznak a kis-, közép- és nagyvállalkozásokra**. Ezen eljárások lehetőséget kínálnak az adós kötelezettségeinek (például a hitelezők biztosított követeléseinek) pénzügyi átszervezését szolgáló eszközök széles skálájának alkalmazására.

Egyszerűsített kényszerregezési eljárás kizárólag a társasági törvény (*Zakon o gospodarskih družbah*) szabályai alapján mikroállalkozásnak minősülő társaság, illetve a mikro- vagy kisvállalkozások feltételeinek megfelelő egyéni vállalkozó esetén alkalmazható.

2. Csődeljárás

Csődeljárás bármely jogi személlyel szemben indítható, kivéve, ha valamely konkrét jogi formájú vagy típusú jogi személyekre vagy egy konkrét jogi személyre irányadó jogszabály ettől eltérően rendelkezik. A szociális vállalkozásokkal szembeni csődeljárás megindításához a szlovén kormány hozzájárulása szükséges.

Magáncsőd alá vonható az alábbi személyek vagyona:

– egyéni vállalkozó;

– magánszemély (orvos, közjegyző, ügyvéd, mezőgazdasági termelő vagy más természetes személy, aki nem egyéni vállalkozó, és meghatározott tevékenységet végez hivatásosan) vagy

– fogyasztó.

Hagyatéki csődeljárás az eladósodott örökgyogy – egy elhalálozott természetes személy – vagyonára indítható.

II. FIZETÉSEKÉPTELENSÉGI ELJÁRÁST MEGELŐZŐ ELJÁRÁSOK

Megelőző szerkezetátalakítási eljárások

Megelőző szerkezetátalakítási eljárások olyan tőkeegyesítő társaságok ellen indíthatók, amelyek a társasági törvény szabályai alapján kis-, közép- vagy nagyvállalkozásoknak minősülnek.

2 Mik a fizetéseképtelenségi eljárás megindításának feltételei?

Fizetéseképtelenség

A fizetéseképtelenségi eljárások megindításának alapvető feltétele a fizetéseképtelenség. **Fizetéseképtelenségnek** nevezzük azt a helyzetet, amelyben

– az adós **hosszabb ideje fizetéseképtelen**, mert nem volt képes teljesíteni az adott időszakban esedékes összes kötelezettségét; vagy

– az adós **tartósan fizetéseképtelenné** vált, mert kötelezettségeinek összege nagyobb, mint vagyonának értéke (**túlzott eladósodás**), vagy mert az adós tőkeegyesítő társaság tárgyévben előrehozott veszteségekkel kiegészített vesztesége meghaladja az alaptőke felét, és a veszteségeket nem lehet az előrehozott nyereségekkel vagy a tartalékokból fedezni.

Fizetéseképtelenségi elő- és főeljárás

A fizetéseképtelenségi eljárások fizetéseképtelenségi elő- és főeljárásból állnak. A fizetéseképtelenségi előeljárás az eljárás megindítása iránti kérelemmel indul (fizetéseképtelenségi eljárás megindítása iránti kérelem). A fizetéseképtelenségi előeljárás során a bíróság az eljárás megindításának feltételeiről dönt. A főeljárás határozattal indul, amelyben a bíróság a fizetéseképtelenségi eljárás megindításáról dönt (a fizetéseképtelenségi eljárás megindítása).

A fizetéseképtelenségi elő- és főeljárásban részt vevő felek

Az előeljárásban az eljárás kérelmezője, amennyiben nem ő a kérelmező, az adós, akivel szemben az eljárás megindítása iránti kérelmet benyújtották, és a hitelező, aki valószínűsíti, hogy követelése áll fenn az adóssal szemben, akivel szemben az eljárás megindítása iránti kérelmet benyújtották, ha bejelenti az előeljárásban való részvételre irányuló szándékát, végezhetnek eljárási cselekményeket.

A fizetéseképtelenségi főeljárásban bármely hitelező, aki követelést érvényesít az eljárásban a fizetéseképtelen adóssal szemben, és a fizetéseképtelen adós (a kényszerregezési eljárásban, az egyszerűsített kényszerregezési eljárásban és magáncsőd esetén) végezhet eljárási cselekményeket.

Az eljárás megindítása és az arról való értesítés

Azon a napon, amikor a bíróság az eljárást megindító határozatát meghozza, a határozatot a bírósági dokumentumok, a résztvevők által szolgáltatott dokumentumok és a fizetéseképtelenségi eljárásokra vonatkozó egyéb információk számára fenntartott weboldalon közzéteszi. A bíróság az eljárás megindításáról a hitelezőket értesítésben tájékoztatja, mely értesítést ugyanazon a napon és ugyanabban az időpontban kell közzétenni, amikor az eljárást megindító határozat közzététele megtörténik. Ebben a határozatban az eljárásra vonatkozó alapvető információkat közli. Az eljárás megindításának joghatásai a csődeljárás megindításáról szóló értesítés közzétételeének napján állnak be.

Az eljárás kérelmezője

A **kényszeregyezségi eljárás** megindítása iránti kérelmet csak a fizetéseképtelen adós vagy adós társaság személyesen felelős tagja nyújthatja be. A **kis-, közép- és nagyvállalkozás elleni kényszeregyezségi eljárás** megindítása iránti kérelmet az együtt az összes pénzügyi követelés legalább 20%-ával rendelkező hitelezők is benyújthatják. Ezek lehetnek például bankok, amelyek jól informált gazdálkodó egységnek minősülnek, és rendelkezésükre áll a megfelelő információ, infrastruktúra és személyzet, hogy a fizetéseképtelen adós pénzügyi átszervezésének tervét elkészítsék.

A kényszeregyezségi eljárásokat annak érdekében folytatják le, hogy a fizetéseképtelen adós rövid és hosszú távon pénzügyi átszervezési intézkedések végrehajtásával újból fizetőképessé váljon. Annak érdekében, hogy az adós a szokásos módon folytathassa üzleti tevékenységét (és a mindennapi üzleti tevékenységhez szükséges likviditása biztosított legyen), a kényszeregyezségi eljárással járó bizonytalanság ideje alatt az adós vagyonának kényszerelidegenítése nem megengedett. Ezen „előny” ellensúlyozásaként és annak megelőzése érdekében, hogy az adós visszaéljen azzal, az üzleti tevékenység az eljárás alatt a rendes üzleti tevékenységre korlátozódik.

Az **egyszerűsített kényszeregyezségi eljárás** megindítása iránti kérelmet csak a fizetéseképtelen adós nyújthatja be. Ebben az eljárásban csak a nem biztosított rendes követelések átszervezésére kerül sor. Az egyszerűsített kényszeregyezségi eljárás nincs hatással az elsőbbségi vagy biztosított követelésekre, illetve az adókra és járulékokra vonatkozó követelésekre.

Csődeljárás megindítása iránti kérelmet az adós, az adós felelős tagja, a hitelező vagy a Szlovén Köztársaság állami garancia, tartásdíj és szociális alapja (*Javni jamstveni, preživninski in invalidski sklad Republike Slovenije*) nyújthatnak be. A hitelezőnek valószínűsítítenie kell, hogy az adóssal szemben fennálló követelése valós, és hogy az adós a követelés kifizetésével több mint két hónapos elmaradásban van. A Szlovén Köztársaság állami garancia, tartásdíj és szociális alapjának valószínűsítítenie kell, hogy a munkavállalóknak követelésük áll fenn a csődeljárás adóssával szemben, és hogy az adós e követelések kifizetésével több mint két hónapos elmaradásban van.

A **megelőző szerkezetátalakítási eljárás** célja, hogy az az adós, aki egy éven belül valószínűsíthetően fizetéseképtelenné válna, a pénzügyi átszervezésre vonatkozó megegyezés alapján bizonyos intézkedéseket tegyen pénzügyi kötelezettségeinek átszervezése és a lehetséges fizetéseképtelenség kiváltó okainak megszüntetése érdekében. Megelőző szerkezetátalakítási eljárás megindítása iránti kérelmet csak az adós nyújthat be. A megelőző szerkezetátalakítási eljárás megindítása iránti kérelemben az adóssal szembeni összes pénzügyi követelés legalább 30%-ával rendelkező hitelezőknek bele kell egyezniük. Az adós köteles a kérelméhez a hitelezők eljárás megindításához hozzájáruló nyilatkozatának közjegyző által hitelesített másolatát csatolni.

A fizetéseképtelenségi eljárás közzétételére szolgáló weboldalak

Minden fizetéseképtelenségi eljárásban közzé kell tenni az alábbiakat a fizetéseképtelenségi eljárással kapcsolatos közzétételekre szolgáló weboldalakon: az egyéni kényszeregyezségi eljárásra, a csődeljárásra, a felszámolási eljárásra, az egyszerűsített kényszeregyezségi eljárásra, a megelőző szerkezetátalakításra és a hagyatéki csődeljárására vonatkozó információk;

az eljárás során hozott bírósági határozatok (a törvényben meghatározott esetek kivételével);

az eljárások megindításáról, a meghallgatások időpontjáról és egyéb információkról szóló értesítések, valamint szavazásra való felhívások, amelyeket jogszabályban meghatározott módon a bíróság bocsát ki;

a meghallgatások és a hitelezői választmány üléseinek jegyzőkönyve;

a vagyonfelügyelők és fizetéseképtelen adósok jelentései a kényszeregyezségi eljárásokban;

az igazolt követelések jegyzéke;

az eljárásban részt vevő felek nyilatkozatai és más bírósági dokumentumok, amelyeket a ZFPPIPP szerint közzé kell tenni; valamint

a csődeljárás során a nyilvános árverésekre és a csődvagyon értékesítésére irányuló ajánlattételi felhívások.

A fizetéseképtelenségi eljárás közzétételére szolgáló weboldalakat a Szlovén Köztársaság közhiteles nyilvántartásokat vezető és kapcsolódó szolgáltatásokat nyújtó hivatala (*Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve*, a továbbiakban: AJPES) működteti. Megdönthetetlen törvényi vélelem áll fenn arra vonatkozóan, hogy a fizetéseképtelenségi eljárásban részt vevő felek és minden más személy a bírósági határozatokról, az eljárás más feleinek kérelmeiről és más jogi aktusokról az azok közzétételét követő nyolcadik napig tudomást szerez. Ennek érdekében ezek a weboldalak **nyilvánosak és ingyenesek**.

3 Mely a vagyontárgyak képezik a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét? Miként kezelik az adós által a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását követően szerzett vagy rá háramló vagyontárgyakat?

Kényszeregyezségi eljárás

A **kényszeregyezségi eljárás** megindítását követően az adós köteles a vagyonát megőrizni. Vagyonának csak azt a részét idegenítheti el, amely nem szükséges az üzleti tevékenységéhez, ha az elidegenítés a pénzügyi átszervezési tervben a pénzügyi átszervezés eszközeként szerepel. A kényszeregyezségi eljárás megindítása után az adós csak a bíróság hozzájárulásával vehet fel kölcsönt, és a kölcsönök maximális összege a rendes üzleti tevékenység finanszírozásához és a kényszeregyezségi eljárás költségeinek fedezéséhez szükséges likvid eszközök teljes értéke.

Azokat a követeléseket, amelyek az adós mindennapi üzleti tevékenységének finanszírozásával kapcsolatban merülnek fel a kényszeregyezségi eljárásban és a megelőző szerkezetátalakítási eljárásban, az esetlegesen ezt követő csődeljárásban a csődvagyon felosztásakor az elsőbbségi igényeket (mégpedig az eljárás költségeit) megelőzően fizetik ki.

Csődeljárás

A **jogi személy adós** csődvagyonába beletartozik a csődben lévő adós eljárás megindításakor fennálló vagyona, a csődvagyon értékesítésével és kezelésével, valamint az adós jogcselekményeinek vitatásával szerzett minden vagyon, és ha az adós a ZFPPIPP-nek megfelelően a csődeljárás megindulása után is folytatja üzleti tevékenységét, az üzleti tevékenység folytatásával szerzett vagyon. A csődvagyonba tartozik emellett az a vagyon is, amelyet a csődben lévő adós személyesen felelős tagjai ellen indított eljárások során szereznek, az alapvető szükségletek kielégítésére szolgáló vagyontárgyak kivételével.

A **magáncsődben lévő adós** csődvagyonába tartozik minden olyan vagyon, amelyet a csődben lévő adós az igazolási időszakban, a kötelezettségek alóli mentesülésig vagy a csődeljárás lezárásáig szerez. Magáncsőd esetében az alábbiak nem tartoznak a csődvagyonba:

– tárgyak (személyes használati tárgyak [ruházat, cipők stb.], háztartási eszközök [bútorok, hűtőszekrény, tűzhely, mosógép stb.], amelyek az adós és az adós háztartásának tagjai számára az alapvető szükségleteik kielégítéséhez kellene, az adós munkájának végzéséhez szükséges tárgyak, díjak és elismerések, jeggyűrű, személyes levelek, kézzel írott dokumentumok és egyéb személyes tárgyak [képek és fényképek a családtagokról stb.]); valamint – követelések (tartásra vonatkozó követelések, rokkantsági biztosítás alapján testi sérülésért kapott kártérítésre vonatkozó követelések, szociális pénzügyi támogatásra vonatkozó követelések stb.).

Ezenfelül magáncsőd esetében a csődvagyonba nem tartozik bele az adós minimális szociális jövedelemig terjedő jövedelme (az adós megtartja legalább a minimálbér 76%-át, és amennyiben az adós a családtagját vagy más személyt jogszabály alapján tartja el, az ezen tartásra fenntartott összeget).

Magáncsőd esetében az adós számára olyan mértékű minimális szociális jövedelmet biztosítanak, mint az egyedi végrehajtás során.

4 Milyen jogok illetik meg az adóst, illetve a fizetéseképtelenségi szakértőt?

A bíróság hatásköre és feladatai

A fizetésképtelenségi eljárásokban való eljárás a kerületi bíróság hatáskörébe tartozik. A fizetésképtelenségi eljárásban egyesbíró jár el. A fizetésképtelenségi eljárásokban való fellebbezések tekintetében a ljubljani felsőbíróságnak (*Višje sodišče v Ljubljani*) van területi illetékessége.

A vagyonfelügyelő kijelölése és hatásköre

A vagyonfelügyelő jogszabályban előírt módon hatáskört gyakorol és feladatokat teljesít a fizetésképtelenségi eljárásban a hitelezők érdekében. Vagyonfelügyelőt a kényszeregyezési és a csődeljárásban jelölnék ki. A vagyonfelügyelőt a bíróság a fizetésképtelenségi eljárást megindító határozatában jelöli ki. A kis-, közép- és nagyvállalkozások elleni kényszeregyezési eljárásban a bíróság az eljárás megindítása iránti kérelem kézhezvételét követő napon, külön határozatban jelöli ki a vagyonfelügyelőt.

A **kényszeregyezési eljárásban** a vagyonfelügyelő felügyeli az adós üzleti tevékenységét. Ennek érdekében a fizetésképtelen adós köteles a felügyelethez szükséges minden információt megadni és hagyni üzleti könyveinek és dokumentációinak vizsgálatát. Ezekben az eljárásokban az adós jogképessége korlátozott. Az eljárás megindítását követően az adós kizárólag a rendes (folyó) üzleti tevékenységébe tartozó és az ahhoz kapcsolódó kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos feladatokat végezhet. Az eljárás megindítása után az adós kizárólag a rendes üzleti tevékenységéhez szükséges mértékig rendelkezhet a vagyonával, nem vehet fel kölcsönt vagy hitelt, nem adhat garanciát és biztosítékokat, valamint nem köthet olyan szerződést vagy tehet olyan nyilatkozatot, amely a hitelezőkkel való eltérő bánásmódhoz vezetne, vagy akadályozná a pénzügyi átszervezés végrehajtását. A kényszeregyezési eljárás megindítását követően az adós – a rendes szerződéseken kívül és a bíróság hozzájárulásának függvényében – azt a vagyonát idegenítheti el, amely az üzleti tevékenységéhez nem szükséges, amennyiben az elidegenítés a pénzügyi átszervezési tervben a pénzügyi rendezés eszközeként szerepel. Az adós által felvett kölcsönök vagy hitelek maximális összege a rendes üzleti tevékenység finanszírozásához és a kényszeregyezési eljárás költségeinek fedezéséhez szükséges likvid eszközök teljes értéke. A bíróság a vagyonfelügyelő vagy a hitelezői választmány véleménye alapján dönt hozzájárulásának megadásáról.

A **jogi személlyel szembeni csődeljárás** megindulását követően az adós képviselőinek, a meghatalmazottaknak és az adós képviselőre jogosult más személyeknek a hatáskörei, valamint az ügyvezető szervnek az adós üzleti tevékenységének irányítására vonatkozó hatáskörei megszűnnek. A vagyonfelügyelő – az eljárásban szükséges tevékenységekre tekintettel – jogosulttá válik a fizetésképtelen adós üzleti tevékenységének irányítására a csődeljárás során, és jogosult az adóst képviselni:

a követelések igazolásával, valamint elvásztási és kizárási jogokkal kapcsolatos eljárási és egyéb jogcselekmények tekintetében;

a fizetésképtelen adós jogcselekményeinek megtámadására irányuló eljárási és egyéb jogcselekmények tekintetében;

a csődvagyon értékesítéséhez szükséges szerződések és más aktusok megkötésekor;

jogról való lemondás és a fizetésképtelen adós által a csődeljárás megindulásának jogkövetkezményeként szerzett más jogok gyakorlásában; valamint más jogügyletek során, amelyeket a fizetésképtelen adós jogszabály szerint megtehet.

A **magáncsődeljárás** megindulását követően a csődben lévő adós jogképessége az alábbiak szerint korlátozott:

1. nem köthet szerződést, és nem végezhet más jogügyletet vagy -cselekményt a csődvagyonba tartozó vagyon tekintetében; valamint

2. a bíróság hozzájárulása nélkül:

nem vehet fel kölcsönt vagy hitelt, és nem nyújthat biztosítékot;

nem nyithat bankszámlát vagy más készpénzszámlát; vagy

nem mondhat le örökségről vagy más tulajdonjogokról.

A csődben lévő adós e rendelkezésekbe ütköző jogügylete vagy más jogcselekménye nem vált ki joghatást, kivéve, ha a másik szerződő fél az adós csődvagyonba tartozó vagyonáról rendelkező jogügylet megkötésekor vagy jogcselekmény elvégzésekor nem tudott és nem is tudhatott az adós ellen megindított magáncsődeljárásról. Főszabály szerint amennyiben a szerződést vagy más jogügyletet a csődeljárás megindításáról szóló értesítésnek a fizetésképtelenségi eljárások közzétételére szolgáló nyilvános weboldalon történő megjelenését követő nyolcadik nap után kötötték meg, az a megdönthető vélelem áll fenn, hogy a másik szerződő fél tudott az adós ellen megindított magáncsődeljárásról.

A **megelőző szerkezetátalakítási eljárásokban** nem vesz részt vagyonfelügyelő. Az adós jogképessége ezekben az eljárásokban nem korlátozott. Nem jár el továbbá vagyonfelügyelő az **egyszerűsített kényszeregyezési eljárásokban** sem.

A vagyonfelügyelő működési engedélye

Vagyonfelügyelőként csak a jogi ügyekért felelős minisztertől kapott, a fizetésképtelenségi és felszámolási eljárásokban a vagyonfelügyelői feladatok ellátására feljogosító érvényes működési engedéllyel rendelkező személy járhat el.

A jogi ügyekért felelős miniszter a vagyonfelügyelői működési engedélyt az alábbi feltételeknek megfelelő személynek adja meg:

a Szlovén Köztársaság, uniós tagállam, EGT tagállam vagy OECD tagállam állampolgára, és szlovén gyakorlati ismeretekkel rendelkezik;

jogképes és jó egészségi állapotban van;

legalább alapképzésű diplomával vagy hasonló, külföldön szerzett, honosított, a diplomák értékeléséről és elismeréséről szóló jogszabálynak megfelelően elismert vagy értékelt diplomával vagy a könyvvizsgáló vagy bejegyzett könyvvizsgáló feladatainak ellátására jogosító engedéllyel rendelkezik;

a szakmai végzettségének megfelelő legalább hároméves szakmai tapasztalattal rendelkezik;

évente legalább 500 000 euró összegig terjedő felelősségbiztosítással rendelkezik;

letette a vagyonfelügyelőként történő eljáráshoz szükséges szakmai vizsgát;

a vagyonfelügyelőként történő eljáráshoz szükséges közbizalomnak örvend;

a jogi ügyekért felelős miniszter előtt nyilatkozatot tett arról, hogy a vagyonfelügyelő feladatait lelkiismeretesen és felelősségteljesen fogja ellátni, és minden fizetésképtelenségi eljárásban, amelyben vagyonfelügyelőként jelölik ki, az eljárásnak a hitelezők számára legkedvezőbb fizetési feltételekkel járó gyors befejezéséért fog dolgozni.

5 Milyen feltételek alapján lehet beszámításokat igényelni?

Követelések beszámítása a kényszeregyezési eljárás megindításakor

Amennyiben a **kényszeregyezési eljárás** megindításakor a hitelezőnek követelése áll fenn a fizetésképtelen adóssal szemben, a fizetésképtelen adósnak pedig ellenkövetelése a hitelezővel szemben, a követeléseket a kényszeregyezési eljárás megindításakor beszámítják. Ez a szabály vonatkozik a nem pénzbeli követelésekre és a kényszeregyezési eljárás megindításakor még nem esedékes követelésekre is. A kényszeregyezési eljárás megindításának nincs hatása a biztosított és az elsőbbségi követelésekre, valamint a kizárási jogra. A kis-, közép- és nagyvállalkozásokkal szemben indított fizetésképtelenségi eljárásokban a biztosított követelések pénzügyi átszervezésére is lehetőség van.

Követelések beszámítása a csődeljárás megindításakor

Amennyiben a **csődeljárás** megindításakor a hitelezőnek követelése áll fenn a csődben lévő adóssal szemben, a csődben lévő adósnak pedig ellenkövetelése a hitelezővel szemben, a követeléseket a csődeljárás megindításakor beszámítják. Ez a szabály vonatkozik a nem pénzbeli követelésekre és a csődeljárás megindításakor még nem esedékes követelésekre is. A hitelező a csődeljárás során nem kell, hogy a csődben lévő adóssal szembeni követelését bejelentse, de a vagyonfelügyelőt a csődeljárás megindításáról szóló értesítés közzétételétől számított három hónapon belül értesítenie kell a beszámításról. Amennyiben a hitelező nem értesíti a vagyonfelügyelőt a beszámításról, a hitelező a mulasztásával a csődben lévő adósnak okozott

költségeikért és egyéb károkért felelősséggel tartozik. Amennyiben a hitelező csődben lévő adóssal szembeni követelése feltételhez kötött, lehetőség van beszámításra, ha azt a hitelező kéri és a bíróság jóváhagyja.

Azt a követelést, amely a csődhitelvezővel szemben a csődeljárás megindítása előtt keletkezett, vagy amelyet az új hitelező a csődeljárás megindítása előtt az előző hitelezőtől átruházás útján megszerzett, nem lehet a csődben lévő adós új hitelező felé fennálló ellenkövetelésével szemben beszámítani, amennyiben e követelés a csődeljárás megindítása előtt keletkezett.

Azt a követelést, amely a csődhitelvezővel szemben a csődeljárás megindítása előtt keletkezett, nem lehet a csődben lévő adós e hitelező felé fennálló ellenkövetelésével szemben beszámítani, amennyiben e követelés a csődeljárás megindítását követően keletkezett.

6 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás azokra a hatályos szerződésekre, amelyekben az adós szerződő fél?

A jogügyletek vagy más jogcselekmények adós javára történő teljesítésére irányuló meghagyások érvényüket veszítik, ha az adós azokat a csődeljárás megindítása előtt adta ki. A csődeljárás megindítását követően a pénzforgalmi szolgáltató a végrehajtásról vagy kötelező behajtásról szóló határozat alapján nem teljesíthet kifizetést a fizetésképtelen adós pénzügyi eszközeinek terhére. A csődben lévő adós csődeljárás megindítása előtt tett ajánlatai érvényüket veszítik, kivéve, ha az ajánlat címzettje az ajánlatot még a csődeljárás megindítása előtt elfogadta.

A vagyonfelügyelő az általános szabályoktól és a szerződésben szereplő rendelkezésektől függetlenül a csődeljárás megindításakor a bérleti szerződést egy hónapos felmondási idővel felmondhatja, ha a szerződést a csődben lévő adós a csődeljárás megindítása előtt kötötte. Amennyiben a csődben lévő adós él a felmondási joggal, a felmondási idő annak a hónapnak az utolsó napján kezdődik, amelyben a másik szerződő fél a csődben lévő adóstól a felmondási értesítést megkapja, és az a következő hónap utolsó napján ér véget. A másik szerződő félnek joga van a csődben lévő adóstól a felmondási jog általános szabályokkal ellentétes gyakorlásával okozott károkért kártérítést követelni. A kártérítési követelést a csődeljárásban be kell jelenteni, és azt a hitelezők kielégítésére vonatkozó jogszabályi rendelkezések szerint a felosztható vagyonból kell teljesíteni.

A csődeljárás megindításának nincs hatása az egyezségi megállapodásra vagy arra a minősített pénzügyi szerződésre, amelyre az egyezségi megállapodás szabályai vonatkoznak. A jogok és kötelezettségek egyezségi megállapodásban rögzített szabályok szerint elvégzett kölcsönös rendezését követően a csődben lévő adóssal szemben a másik szerződő félnek nettó pénzügyi követelése keletkezik, a másik szerződő fél köteles a követelését a csődeljárásban bejelenteni, és a követelést a hitelezők kielégítésére vonatkozó jogszabályi rendelkezések szerint a felosztható vagyonból kell teljesíteni.

7 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás az egyes hitelezők által indított eljárásokra (a folyamatban lévő peres eljárások kivételével)?

A végrehajtás és zálog tilalma

A fizetésképtelen adóssal szembeni fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően a jogszabály általában tiltja a végrehajtásra vagy zálogra vonatkozó határozat kibocsátását a jogszabályban meghatározott esetek kivételével.

Az adóssal szembeni megelőző szerkezetátalakítási eljárás megindítását követően tilos a megelőző szerkezetátalakítás tárgyát képező pénzügyi követelés végrehajtására vagy zálogára vonatkozó határozat kibocsátása.

A megindított végrehajtási vagy zálogeljárások lezárása

A fizetésképtelen adóssal szemben a kényszeregyezségi eljárás megindítása előtt megindított végrehajtási vagy zálogeljárásokat a kényszeregyezségi eljárás megindításakor megszüntetik, és azok kizárólag a kényszeregyezségi eljárást lefolytató bíróság határozata alapján folytatódhatnak, mely határozatot a törvény a végrehajtási és zálogeljárások folytatásának feltételeként köti ki.

A csődeljárás megindításának a fizetésképtelen adóssal szemben a csődeljárás megindítása előtt megindult végrehajtási és zálogeljárásokra az alábbi joghatásai vannak:

amennyiben a végrehajtási vagy ingó, illetve ingatlan vagyonra vonatkozó zálogeljárás során a hitelező a csődeljárás megindítása előtt nem szerzett elválasztási jogot, a végrehajtási vagy zálogeljárás a csődeljárás megindításakor felfüggesztésre kerül;

amennyiben a végrehajtási vagy ingó, illetve ingatlan vagyonra vonatkozó zálogeljárás során a hitelező az elválasztási jogot a csődeljárás megindítása előtt szerezte, és ha annak a vagyontárgynak az értékesítése, amelyre az elválasztási jog vonatkozik, a csődeljárás megindítása előtt nem történt meg, a végrehajtási vagy zálogeljárás a csődeljárás megindításakor felfüggesztésre kerül;

amennyiben a hitelező a végrehajtási eljárásban a csődeljárás megindítása előtt elválasztási jogot szerez, és a csődeljárás megindítása előtt annak a vagyontárgynak az értékesítése, amelyre az elválasztási jog vonatkozik, a végrehajtási eljárásban megtörténik, a csődeljárás megindítása nincs hatással a végrehajtási eljárásra; valamint

az ideiglenes vagy előzetes intézkedés útján történő biztosításra irányuló eljárás felfüggesztésre kerül a csődeljárás megindításakor, és az ezen eljárásban tett minden nyilatkozat semmissé válik.

A megelőző szerkezetátalakítási eljárás megindítása előtt végrehajtás vagy a megelőző szerkezetátalakítás tárgyát képező pénzügyi követelés biztosítása iránt az adóssal szemben indított végrehajtási és zálogeljárások a megelőző szerkezetátalakítási eljárás kezdetekor megszűnnek. A végrehajtási bíróság a végrehajtási és zálogeljárások megszüntetéséről az adós kérelmére dönt.

A csődeljárások konszolidációjának elve

A hitelező a csődben lévő adóssal szembeni, a csődeljárás megindítása előtt keletkezett kötelezettség teljesítésére irányuló követelését kizárólag az adós ellen folyamatban lévő csődeljárásban, az eljárási szabályok (a követelések bejelentésére és igazolására vonatkozó szabályok, a vitatott követelésekkel kapcsolatos eljárásokra [perindítás] vonatkozó szabályok stb.) betartásával jelentheti be.

8 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás a fizetésképtelenségi eljárás megindításának pillanatában folyamatban lévő peres eljárások lefolytatására?

Amennyiben a hitelező a csődeljárás megindítása előtt nyújtott be egy követelés megállapítása iránti keresetet, a polgári perrendtartás (*Zakon o pravdnem postopku*) szabályai alapján a per felfüggesztésére kerül sor. A csődeljárás megindítása előtt pert indító hitelező a követelését köteles a csődeljárásban bejelenteni.

Az igazolt követelésekről szóló határozat közzétételének napján a per csődeljárás miatti felfüggesztésének jogalapja megszűnik. Amennyiben a hitelező követelését elismerik, a követelés perbeli rendezéséhez fűződő jogi érdek megszűnik, és a peres eljárás felfüggesztésre kerül. A hitelező a csődeljárásban elismert, nem biztosított követeléssel rendelkező hitelezőkkel egyenlő arányban nyer kielégítést.

Amennyiben a hitelező követelését a csődeljárásban a vagyonfelügyelő vitatja, a hitelező a felfüggesztett eljárás folytatása iránt az igazolt követelésekről szóló határozat közzétételét követő egy hónapon belül kérelmet nyújthat be. Ebben az esetben a perben álló hitelezőnek csak a követelése fennállásának megállapítását kell kérnie. Amennyiben a hitelező követelését másik hitelező vitatja, a hitelező az igazolt követelésekről szóló határozat közzétételét követő egy hónapon belül köteles a pert kiterjeszteni, hogy abban a követelést vitató hitelező mint új alperes is részt vegyen. Amennyiben követelését a perben megállapítják, a hitelező a csődeljárásban elismert, nem biztosított követeléssel rendelkező hitelezőkkel egyenlő arányban nyer kielégítést.

9 Mik a hitelezők fizetésképtelenségi eljárásban való részvételének fő jellemzői?

A fizetésképtelenségi főeljárásban a fizetésképtelen adóssal szemben követelését igazolni próbáló, eljárásban részt vevő bármely hitelező végezhet eljárási cselekményeket. Főszabály szerint minden hitelezőnek (mint félnek) joga van a fizetésképtelenségi eljárásban fellebbezni bármely bírósági határozat ellen, kivéve, ha jogszabály úgy rendelkezik, hogy a konkrét határozat ellen csak egyes felek fellebbezhetnek. A fellebbezést 15 napon belül kell benyújtani. Azon

személyek tekintetében, akiknek a határozatot a ZFPPIPP alapján kézbesíteni kell, a 15 napos határidő a határozat kézbesítésének napján kezdődik; minden más személy tekintetében a 15 napos határidő a határozat kihirdetésének napján kezdődik.

A fizetési képtelenségi eljárásban a hitelező a hitelezői választmányon keresztül is végezhet eljárási cselekményeket, amely az összes eljárásban részt vevő hitelezőt képviselő, a jogszabályban meghatározott eljárási cselekmények végzésére feljogosított testület. Hitelezői választmányt állítanak fel a kényszeregyezési eljárásban; a csődeljárásban pedig csak abban az esetben, ha ezt a hitelezők kérik.

Kényszeregyezési eljárás

Hitelezői választmány

A kényszeregyezési eljárásban a bíróság hitelezői választmányt hoz létre, amely annak érdekében, hogy jogait és hatásköreit gyakorolni tudja, jogosult az adós üzleti nyilvántartásainak vizsgálatára (például az adós tevékenységének és pénzügyi helyzetének vizsgálatára) azért, hogy a hitelezők érdekeit megvédje, és a hitelezők védelméhez szükséges javaslatokat és véleményeket terjesszen elő. A kényszeregyezési eljárásban a hitelezői választmány a fizetési képtelen adós pénzügyi átszervezése érdekében bizonyos jogi feltételeknek megfelelően döntést hoz az alaptőke pénzbeli befizetésekkel vagy természetbeni hozzájárulásokkal történő megemeléséről, amelyek a hitelezők fizetési képtelen adóssal szembeni követeléseinek alapját képezik.

A 2013 végén történt jogszabály-módosítások a közép- és nagyvállalkozások hatékony pénzügyi átszervezésének megkönnyítését célozták, és az e vállalkozások elleni kényszeregyezési eljárásokra vonatkozó különös szabályozást tartalmaztak, amely jelentősen megerősítette a hitelezők helyzetét. A 2016. évi jogszabály-módosítást követően ezen eljárások szabályai vonatkoznak a kisvállalkozásokra is. Ennek érdekében, hogy a vagyonfelügyelő a kényszeregyezési eljárásban feladatait megfelelően lássa el, szélesebb körű tapasztalatra és képzésre van szükség, ezért a vagyonfelügyelő kijelölésekor az automatikus sorrendben történő kijelölés szabályai nem érvényesülnek, ehelyett a bíróság saját belátása szerint jelölheti ki a vagyonfelügyelőt. Amennyiben az új jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően maguk a hitelezők kezdeményezik a kényszeregyezési eljárást a fizetési képtelen adóssal szemben, a bíróság a kérelmezők által javasolt vagyonfelügyelőt jelöli ki. Az új rendszer szerint a hitelezői választmány hitelezői képviselőt is kijelölhet. Ez lehetővé teszi a hitelezői választmány számára, hogy hatékonyabban nyomon kövesse az adós vállalkozás üzleti tevékenységét és a hatáskörébe tartozó pénzügyi átszervezési intézkedések (például a költséghatékonyság vagy az üzleti hatékonyság növelése érdekében tett pénzügyi átszervezési intézkedések) ügyvezetés általi végrehajtását. A hitelezői választmány hatáskörét emellett kiterjesztették a pénzügyi átszervezési terv módosításának lehetőségére is.

Az önálló hitelező jogorvoslati lehetőségei a kényszeregyezési eljárásban

Bármely hitelező vagy a vagyonfelügyelő kifogással élhetnek a kényszeregyezési eljárás lefolytatása során az alábbi helyzetekben:

amennyiben az adós nem fizetési képtelen, és kötelezettségeit teljes mértékben, azok esedékességekor képes kifizetni;

amennyiben a fizetési képtelen adós a kötelezettségeit a kényszeregyezési javaslatban foglaltaknál nagyobb mértékben vagy rövidebb időtartamon belül teljesíteni tudja;

amennyiben valószínűtlen, hogy a pénzügyi átszervezési terv végrehajtása folytán az adós rövid vagy hosszú távon belül újból fizetőképessé válik;

amennyiben valószínűtlen, hogy a hitelezők az adós által javasolt kényszeregyezés elfogadásával kedvezőbb fizetési feltételekhez jutnak, mint a csődeljárás megindításával; vagy

amennyiben a fizetési képtelen adós a kényszeregyezési eljárásban az üzleti tevékenységét korlátozó szabályokat megszegi, vagy a munkavállalók minimális összegű béreinek kifizetésével vagy az adós által a munkavállalók béreinek kifizetésével egyidejűleg kiszámítandó és befizetendő adók és járulékok megfizetésével több mint 15 napos késedelembe esik.

Minden olyan hitelező, akire a jóváhagyott kényszeregyezés hatálya kiterjed, kérelmezheti a bíróságnál, hogy a jóváhagyott kényszeregyezést semmisítse meg, ha a fizetési képtelen adós a hitelező követelését teljes mértékben ki tudja elégíteni. A megtámadható követelés elleni pert a követelés fizetésére a jóváhagyott kényszeregyezésben meghatározott határidő lejártát követő hat hónapon belül kell megindítani. Minden olyan hitelező, akire a jóváhagyott kényszeregyezés hatálya kiterjed, kérelmezheti a bíróságnál, hogy a jóváhagyott kényszeregyezést semmisítse meg, ha az egyezség megkötésére csalárd módon került sor. A megtámadható követelés elleni pert a kényszeregyezés jóváhagyásáról szóló határozat jogerőre emelkedésétől számított két éven belül kell megindítani.

Csődeljárás

Hitelezői választmány

A csődeljárásban a hitelezői választmánynak joga van a csődeljárásban eljáró vagyonfelügyelőnél található összes dokumentumot és a vagyonfelügyelő által az eljárásra tekintettel őrzött dokumentumokat megvizsgálni. A csődeljárásban a hitelezői választmány

véleményezheti a csődben lévő adós szükséges üzleti tevékenységének végzését;

hozzájárulhat a csődben lévő adós üzleti tevékenységének folytatásához;

véleményezheti a vagyonfelügyelő csődeljárás menetére javaslatot tevő tervét;

véleményezheti a vagyon értékesítéséről szóló határozatot;

hozzájárulhat a vagyon felszámolási értéken alapuló értékelés szerint megállapított értékének felénél alacsonyabb kezdő vagy kikiáltási árhoz;

véleményezheti a vagyonfelügyelő csődeljárás költségeire vonatkozó értékelését és annak módosítását; valamint

véleményezhet a csődeljárás lefolytatását.

Az egyszerűsített kényszeregyezési eljárásban és a megelőző szerkezetátalakítási eljárásban nem hoznak létre hitelezői választmányt.

10 Mi módon használhatja vagy értékesítheti a fizetési képtelenségi szakértő a fizetési képtelenségi eljárás alá vont vagyon részét képező vagyontárgyakat?

A csődeljárásban a vagyonfelügyelő a csődben lévő adós jogi képviselője, és e feladatkörében jogosult a csődvagyon kezelésére és értékesítésére.

A csődeljárásban eljáró vagyonfelügyelő **kezeli a csődvagyont**, különösen a csődben lévő adós tulajdonának bérbeadása és a csődben lévő adós pénzügyi eszközeinek növelése útján. A vagyonfelügyelő emellett bíróság előtt vagy bíróságon kívül egyezséget köthet, amihez a hitelezői választmány véleménye és a bíróság hozzájárulása szükséges. A csődeljárás megindítását követően a csődben lévő adós vagyona csak akkor adható bérbe vagy lízingbe, ha ez nem károsítja a vagyon értékesítését. A bérleti- vagy lízingszerződés csak határozott időre, maximum egy évre köthető meg. A vagyonfelügyelő a bíróság hozzájárulásával a bérlet részére elővásárlási jogot adhat a bérleti szerződés tárgyát képező vagyontárgyra.

A vagyonfelügyelőt köti a jog a csődben lévő adós pénzügyi eszközeinek befektetése tekintetében. A pénzügyi eszközök csak a Szlovén Köztársaság, más uniós tagállam, az Európai Központi Bank, a Szlovén Központi Bank, más uniós tagállam központi bankja által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokba vagy a Szlovén Köztársaságban bejegyzett fiókkal rendelkező bank vagy más uniós tagállamban székhellyel rendelkező hitelintézet által kibocsátott értékpapírokba (az alárendelt értékpapírok kivételével) fektethetők be. Banki készpénzletét csak a Szlovén Köztársaságban bejegyzett fiókkal rendelkező banknál vagy más uniós tagállamban székhellyel rendelkező hitelintézetnél lehet tenni.

Az **értékesítés** keretében a csődeljárásban eljáró vagyonfelügyelő a csődben lévő adós vagyonát értékesítheti, követeléseit érvényesítheti, és bármely más jogcselekményt megtehet tulajdonjogainak gyakorlása érdekében. A csődben lévő adós vagyonának értékesítéséről nyilvános árverés vagy kötött ajánlattételi felhívás útján köthető szerződés. Csak kivételes esetben lehetséges a vevővel való közvetlen tárgyalások alapján szerződést kötni. Az értékesítés a bíróság értékesítéséről szóló (első) határozatával kezdődik. A bíróság az értékesítésről szóló határozatát a vagyonfelügyelő kérelmére, a hitelezői választmány véleményét figyelembe véve hozza meg. Amennyiben olyan vagyontárgyat értékesítenek, amelyen egy önálló hitelezőnek elsőbbségi

visszafizetési joga (zálogjoga) áll fenn, ezen önálló hitelező véleményét is figyelembe kell venni. A bíróság a konkrét vagyontárgy értékesítéséről szóló első határozatában az alábbiakról is határoz:

1. az értékesítés módja;
2. nyilvános árverés esetén a kikiáltási ár, illetve kötött ajánlattételi felhívás esetén a kiinduló ár; valamint
3. a letét összege.

Amennyiben valamely konkrét vagyontárgy értékesítéséről szóló első határozat alapján történő értékesítésére irányuló nyilvános árverés vagy kötött ajánlattételi felhívás sikertelen, a bíróság ezt követő értékesítéséről szóló határozatában

1. vagy

– újból úgy határoz, hogy az értékesítésnek nyilvános árverés vagy kötött ajánlattételi felhívás útján kell megtörténnie; és
– alacsonyabb kikiáltási vagy kiinduló árat határoz meg, mint az első határozatban; vagy

2. úgy határoz, hogy az értékesítés megtörténhet közvetlen tárgyalásokon alapuló, nem kötött ajánlattételi felhívás útján.

A bíróság az eljárásban a vagyontárgy megállapított értéke alapján határozza meg a kiinduló árat a kötött ajánlati felhívás tekintetében. Az értékesítésről szóló első határozatban a kiinduló ár nem lehet alacsonyabb a vagyon felszámolási értéken alapuló értékelés szerint megállapított értékének felénél. Az értékesítésről szóló későbbi határozatban a bíróság a vagyon felszámolási értéken alapuló értékelés szerint megállapított értékének felénél alacsonyabb összegű kikiáltási vagy kiinduló árat is meghatározhat, amennyiben ehhez a hitelezői választmány vagy egy önálló hitelező hozzájárul.

11 Mely követelések terjeszthetők elő az adósnak a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyonával szemben és miként kezelendők a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását követően keletkező követelések?

A csődeljárásban a hitelező köteles a csődben lévő adóssal szemben a csődeljárás megindítása előtt keletkezett követelését bejelenteni, kivéve azokat, amelyeknek bejelentését a törvény nem kívánja meg. Az a hitelező, aki a csődben lévő adós kötelezettségéért együttesen és egyetemlegesen felel mint adóstárs, kezes vagy zálogadós, a csődeljárásban köteles lehetséges viszontkövetelését, amely nem a csődeljárás megindítása előtt keletkezett, bejelenteni, azzal a felfüggesztő feltétellel, hogy a hitelező a csődben lévő adóssal szemben fennálló viszontkövetelését a követelés csődeljárás megindítását követő teljesítésére alapozva érvényesítheti. Amennyiben a csődben lévő adós mellett más együttesen és egyetemlegesen felelős adóstársak vagy kezesek is felelősek a hitelező követelésének teljesítéséért, a hitelező a követelést bejelentheti, és teljes mértékű, bontó feltételhez kötött kielégítést követelhet a csődeljárásban, amely akkor teljesül, ha a hitelező követelését egy másik együttesen és egyetemlegesen felelős adóstárs vagy kezes fizeti meg. Amennyiben a hitelező a bejelentésre nyitva álló határidőt elmulasztja, a csődben lévő adóssal szembeni követelése megszűnik, és a bíróság az elkésett követelésbejelentést elutasítja.

A csődeljárásban azoknak a munkavállalóknak, akiknek munkája a csődeljárás megindítása következtében szükségtelenné válik, a bérükre és bérjellegű juttatásukra vonatkozó, valamint azoknak a munkavállalóknak, akiknek a munkaszerződését a vagyonfelügyelő azért szüntette meg, mert munkájuk a csődeljárás megindítása következtében vagy annak során szükségtelenné vált, a végkielégítésükre vonatkozó **elsőbbségi követeléseket nem szükséges bejelenteniük** a csődeljárás megindításától a bejelentésre nyitva álló határidő lejártáig tartó időszakban. Bizonyos, az adó kiszámítására és megfizetésére vonatkozó követeléseket szintén nem kell bejelenteni.

Amennyiben a követelést **elválasztási jog biztosítja**, a hitelező e biztosított követelést az elválasztási joggal együtt köteles a csődeljárásban bejelenteni.

Amennyiben a csődeljárás kezdetén a csődben lévő adósnak ingatlan feletti tulajdonjoga van, és e tulajdonjog bejegyzett jelzáloggal vagy maximális jelzáloggal a csődeljárás megindítása előtt már korlátozott, vélelmezendő, hogy a jelzálogot vagy a maximális jelzálogot, illetve a követelést megfelelő időben bejelentették a csődeljárásban.

A hitelező köteles a csődeljárás megindítását megelőzően keletkezett **kizárási jogát** a csődeljárás megindításáról szóló értesítés közzétételétől számított három hónapon belül bejelenteni. Amennyiben a hitelező a kizárási jogát nem jelenti be időben, a kizárási jog nem szűnik meg. Amennyiben a vagyonfelügyelő a be nem jelentett kizárási jog hatálya alá tartozó vagyontárgyat értékesít, a kizárási joggal rendelkező hitelező e jogát elveszti, de a vagyontárgy értékesítéséből származó bevételből kifizetést követelhet, levonva abból az értékesítés költségeit. A kizárási joggal rendelkező hitelezőnek nincs joga kártérítést követelni. A hitelező elveszti kizárási jogát és pénzbeli kifizetéshez való jogát, ha e jogokat az általános felosztásról szóló első terv közzétételéig nem jelenti be.

A csődben lévő adósnak a csődeljárás megindítása után keletkezett kötelezettségei (bizonyos kivételekkel) az **eljárás költségeinek** tekintendők. Ezek csoportjai a következők:

– folyó költségek (például a csődeljárásban szükséges tevékenységek elvégzőinek bére és egyéb juttatása, ideértve az adós által kiszámítandó és fizetendő adókat és járulékokat, a vagyonfelügyelő költségeit, az áram, víz, fűtés, telefon költségeit, valamint a csődeljárásban használt üzlethelyiségek egyéb költségeit, a csődvagyonba tartozó ingatlan biztosítási díját, a közzétételi díjakat, a csődben lévő adós által vitatott követelések jogi költségeit, a számviteli költségeket, a csődeljárás adminisztratív és egyéb szükséges szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos költségeit stb.); valamint

– eseti költségek (a hitelezők kényszeregyezségi eljárás során felmerülő követeléseinek kifizetése, a kétoldalú szerződések kölcsönös nemteljesítésén alapuló kötelezettségek teljesítése, a kiemelten sürgős jogügyletek elvégzéséhez és az üzleti tevékenység folytatásához szükséges kötelezettségek teljesítése, a vagyon értékelésével és az értékesítéshez kapcsolódó egyéb tevékenységekkel kapcsolatos költségek stb.).

12 Mik a követelések előterjesztésének, igazolásának és elfogadásának szabályai?

A követelés bejelentésével a hitelező jogosulttá válik a fizetéseképtelenségi főeljárásban eljárási cselekmények végzésére. A követeléseket az erre előírt határidőben kell bejelenteni. Kizárólag a fizetéseképtelenségi eljárás megindítása előtt keletkezett követeléseket kell bejelenteni.

A **kényszeregyezségi eljárásban** a követelések bejelentésére és igazolására elsősorban a kényszeregyezségről szavazó hitelező eljárási legitimációjának értékelése érdekében kerül sor. A követeléseket az eljárás megindításáról szóló értesítésnek a Szlovén Köztársaság közhiteles nyilvántartásokat vezető és kapcsolódó szolgáltatásokat nyújtó hivatalának (AJPES) weboldalán történő közzétételétől számított 30 napon belül kell bejelenteni. A bejelentés elmulasztása és a késedelmes bejelentés következtében a hitelező nem veszíti el követelését, de elveszíti szavazati jogát.

A **csődeljárásban** a követelések bejelentésén és igazolásán alapul a csődvagyon felosztása. Ezen eljárásokban a hitelezőknek a csődeljárás megindításáról szóló értesítésnek az AJPES weboldalán történő közzétételétől számított három hónapon belül kell bejelenteniük követeléseiket.

Magáncsőd esetében a hitelező nem veszíti el a követelést, ha azt a határidőt követően jelenti be, de a vagyonfelügyelő a további követelések jegyzékébe veszi fel azt.

Annak a hitelezőnek, akivel szemben a csődben lévő adós jogcselekményeit vitató per van folyamatban, a kereset kézbesítését követő naptól számított egy hónapon belül a csődeljárásban be kell jelentenie a követelését mint feltételes követelést, amely a per jogerős lezárásával válik érvényessé. A hitelező a bérleti szerződés vagyonfelügyelő általi felmondása vagy a kölcsönös nemteljesítésen alapuló felmondás miatti kártérítési követelését a csődben lévő adós felmondási vagy elállási jog gyakorlásáról szóló nyilatkozatának kézhezvételétől számított egy hónapon belül köteles bejelenteni.

A követelés tartalma

A fizetéseképtelenségi eljárásban a követelés bejelentésének az alábbiakat kell tartalmaznia:

1. az eljárásban követelésként elismerendő összeget; valamint

2. a követelés elfogadhatóságát megalapozó tények leírását és azok bizonyítékait, ideértve a benyújtott iratokat is.

A csődeljárásban a követelés bejelentésének emellett tartalmaznia kell annak a bankszámlának az adatait is, amelyre a követelés kifizetésének meg kell történnie. Amennyiben a hitelező a csődeljárás megindítása előtt pert vagy egyéb eljárást indított, a bejelentésnek tartalmaznia kell az azon bíróságra vagy más illetékes hatóságra vonatkozó információkat is, amely előtt az eljárás folyik, illetve az ügyszámot.

A követelés igazolása iránti kérelemnek az alábbiakat kell tartalmaznia:

1. a tőkekövetelés összege;
2. amennyiben a fizetéseképtelenségi eljárásban részt vevő hitelező a tőke mellett kamatot is követel: a lejáratú időpont és a fizetéseképtelenségi eljárás megindítása közötti időszakra számított kamat tőkésített összege; a vagyonfelügyelő elsőbbségi követelése esetén: a kamat kiszámított tőkésített összege;
3. amennyiben a fizetéseképtelenségi eljárásban részt vevő hitelező a tőke mellett a követelés bírósági eljárásban vagy a fizetéseképtelenségi eljárás megindítása előtt indított egyéb eljárásban való kikényszerítésének költségeit is követeli: e költségek összege;
4. amennyiben a hitelező a követelését elsőbbségi követelésként kívánja elfogadtatni: a követelés felosztás során való elsőbbségi követelésként kezelése iránti kifejezett kérelem; valamint
5. amennyiben a hitelező a követelését feltételes követelésként kívánja elfogadtatni: azon körülmények kifejezett leírása, amelyek bekövetkezése esetén a követeléshez kapcsolódó felfüggesztő vagy bontó feltétel realizálódik.

A fizetéseképtelenségi eljárásban a hitelező egy kérelemben több követelést is bejelenthet.

A követelések igazolására irányuló eljárás

A követelések igazolására irányuló eljárás három szakaszra oszlik:

1. A vagyonfelügyelő bejelentett követelésekre vonatkozó nyilatkozata

A vagyonfelügyelő az *igazolt követelések előzetes jegyzékében (osnovni seznam preizkušenih terjatev)* nyilatkozik arról, hogy a követeléseket elismeri vagy vitatja. A jegyzékben a vagyonfelügyelő követelésenként nyilatkozik arról, hogy azokat elismeri vagy vitatja. A bíróság a fizetéseképtelenségi eljárásokban a közzététel során alkalmazott weboldalon a jegyzéket közzéteszi. A hitelezők az *előzetes jegyzékkel szembeni kifogás (ugovor proti osnovnem seznamu)* benyújtásával kifogásolhatják az előzetes jegyzéken szereplő bejelentett követelésekkel kapcsolatos hibákat, a jegyzék közzétételétől számított 15 napon belül. Amennyiben a kifogás megalapozott, a vagyonfelügyelő köteles az előzetes jegyzéket kijavítani.

2. A hitelező más hitelezők bejelentett követeléseire vonatkozó nyilatkozata

Minden hitelező, aki határidőn belül jelentette be követelését az eljárásban, kifogással élhet más hitelezők követeléseivel szemben a *követelés vitatására vonatkozó kifogás (ugovor o prerekanju terjatve)* benyújtásával. A hitelezőnek a követelés vitatására vonatkozó kifogást kényszeregyezségi eljárás esetén 15 napon, csődeljárás esetén pedig egy hónapon belül kell bejelentenie az igazolt követelések előzetes jegyzékének közzétételét követően. Magáncsőd esetében és a kényszeregyezségi eljárásban ilyen kifogást az eljárásban félként eljáró fizetéseképtelen adós is benyújthat. A vagyonfelügyelő a hitelezők és az adós vitatott követelésekre vonatkozó nyilatkozatait felvezeti az *igazolt követelések kiegészített jegyzékébe (dopoljnjeni seznam preizkušenih terjatev)*. A benyújtott kifogások elbírálásának elmulasztásával kapcsolatos hibák a kiegészített jegyzékkel szemben benyújtott kifogásban kifogásolhatók.

3. A bíróság igazolt követelésekre vonatkozó határozata

A bíróság az *igazolt követelésekről szóló határozatában (sklep o preizkusu terjatev)* dönt a követelések igazolásáról. *E határozat alapján a vagyonfelügyelő elkészíti az igazolt követelések végleges jegyzékét (končni seznam preizkušenih terjatev)*, amelyet a bíróság az igazolt követelésekről szóló határozatával együtt közzétesz.

Az igazolt követelésekről szóló határozatban a bíróság dönt a kifogásokról, az igazolt és vitatott követelésekről és azokról a követelésekről, amelyeket valószínűsíthetően bizonyítani kell, valamint azon személyekről, akiknek más eljárásban (például perben) kell követelésük megállapítását kérni. A per megindítására egy hónap áll rendelkezésre.

13 Mik a vagyon értékesítéséből származó bevétel elosztásának szabályai? Miként rangsorolják a követeléseket és a hitelezők jogait?

A csődvagyon a csődben lévő adós vagyona, amelyet az eljárás költségeinek és a hitelezők követeléseinek kifizetése érdekében értékesítenek. A törvény „csődvagyon” és „különös csődvagyon” különböztet meg. A különös csődvagyon az a vagyon, amely elválasztási jog hatálya alá tartozik, és a vagyon értékesítésével szerzett pénzügyi eszközök. Minden vagyonra, amely elválasztási jog hatálya alá tartozik, különös csődvagyont kell alapítani, és az ilyen vagyon az általános csődvagyon részét képező vagyontól és a más különös csődvagyonba tartozó vagyontól külön kell kezelni.

A csődvagyon értékesített része a felosztható vagyon, amely a hitelezők követeléseinek kifizetésére szolgál. Az általános felosztható vagyon az általános csődvagyon értékesítésével keletkezett pénzügyi eszközöknek a csődeljárás költségeivel csökkentett összege. A különös felosztható vagyon a különös csődvagyon értékesítésével keletkezett pénzügyi eszközöknek az értékesítés költségeivel csökkentett összege.

A csődeljárásban az elsőbbségi kifizetések tekintetében a hitelezők csődeljárás megindítása előtt keletkezett követeléseit a következő osztályokba sorolják: biztosított követelések, amelyek kifizetése elválasztási joggal biztosított, amely tartalmazza a követelés meghatározott vagyonból történő elsőbbségi kifizetéséhez való jogot; valamint

nem biztosított követelések, amelyek közül az elsőbbségi követeléseket fizetik ki először, majd a rendes követeléseket, ezt követően az alárendelt követeléseket, végül pedig a vállalati jogokat.

A **biztosított követelések** olyan követelések, amelyek kifizetése elválasztási joggal biztosított. Elválasztási jog minden jog, amely tartalmazza a követelés meghatározott vagyonból történő elsőbbségi kifizetéséhez való jogot. A leggyakoribb elválasztási jog a zálog. A csődeljárásban a biztosított követeléseket elsőbbséggel fizetik ki az azon vagyontárgy értékesítéséből származó pénzügyi összegből, amelyre az elválasztási jog vonatkozott.

A **nem biztosított követelések** olyan követelések, amelyek elválasztási joggal nem biztosítottak. E követelések az azon vagyonból történő kifizetések tekintetében, amelyre az elválasztási jog vonatkozott, a biztosított követeléseknek alárendeltek. A fennmaradó vagyonból a kifizetéseket 1. az elsőbbségi követelések, 2. a rendes követelések és 3. az alárendelt követelések sorrendjében teljesítik.

Az **elsőbbségi követelések** olyan (nem biztosított) követelések, amelyeket törvény szerint elsőbbséggel, a rendes (nem biztosított) követeléseket megelőzően kell kifizetni (például a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását megelőző hat hónappalra vonatkozó bérek és bérjellegű juttatások, a munkavállalók végkielégítése, kifizetetlen járulékok stb.). Amennyiben a kényszeregyezségi eljárás sikertelensége miatt indul csődeljárás, a kényszeregyezségi eljárás során felmerült követelések abszolút elsőbbséget élveznek, és azokat az elsőbbségi követeléseket megelőzően fizetik ki;

a **rendes követelések** olyan nem biztosított követelések, amelyek nem elsőbbségi és nem alárendelt követelések;

az **alárendelt követelések** olyan nem biztosított követelések, amelyeket csak az összes, a hitelező és a fizetéseképtelen adós közötti jogi kapcsolaton alapuló, az adóssal szembeni nem biztosított követelés kifizetését követően fizetnek ki. A kényszeregyezségi eljárás során az alárendelt követeléseket megosztott tulajdonná alakíthatják át. Amennyiben nem alakítják át valamilyen természetbeni hozzájárulással, a jóváhagyott kényszeregyezségi követelést megszünteti.

A **vállalati jogok** (részvények vagy üzletrészek) nem rendelkeznek a kötelmi jog jellemzőivel (jogi természetével), és arra jogosítják fel a részvényt és a vállalkozás tagját, hogy a fennmaradó csődvagyonból arányos részt kapjanak.

Mielőtt a hitelezők részére kifizetést teljesítenek, a csődeljárás költségeinek kifizetéséhez szükséges összeget a csődvagyonból levonják (felosztható vagyon). A hitelezőket az alábbi sorrendben elégték ki: az elválasztási hitelezők, akiknek követelése elválasztási joggal (például jelzáloggal) biztosított,

részesülnek először kifizetésben a biztosítékkal terhelt vagyonból (különös felosztható vagyon). Az általános felosztható vagyonból elsőként azokat a hitelezőket fizetik ki, akiknek a követelése olyan szerződésen vagy más jogügyleten alapul, amelyet a csődben lévő adós a kényszeregyezségi eljárás megindítása és a csődeljárás megindítása közötti időszakban, a kényszeregyezségi eljárásban a törvény erejénél fogva érvényesülő, az üzleti tevékenység korlátozására vonatkozó szabályokra tekintettel kötött. Ezt követően az elsőbbségi követeléssel rendelkező hitelezőket (a munkavállalókat) fizetik ki, majd végül a többi hitelezőt – a rendes, nem biztosított és az alárendelt követelésekkel rendelkező hitelezőket. Az értékesített vagyonból fennmaradó összeget a vállalkozás tagjai között osztják fel.

14 Mik a fizetésképtelenségi eljárás – különösen egyezség által történő – befejezésének feltételei és joghatásai?

Kényszeregyezségi eljárás

A hitelezők szavazatával elfogadott kényszeregyezséget a bíróságnak is jóvá kell hagynia. A kényszeregyezséget jóváhagyó határozatban a bíróság

1. dönt a kényszeregyezség jóváhagyásáról;
2. dönt a jóváhagyott kényszeregyezség tartalmáról azáltal, hogy meghatározza
 - a hitelezők követeléseinek kifizetési arányát;
 - a kifizetések határidejét; valamint
 - a hitelezők követeléseinek kamatlábait a kényszeregyezségi eljárás megindítása és a kifizetésre nyitva álló határidő vége közötti időszakra vonatkozóan;
3. eldönti, hogy mely követeléseket nyilvánítja igazoltnak a kényszeregyezségi eljárásban; valamint
4. utasítja az adóst, hogy a hitelezők követeléseit a jóváhagyott kényszeregyezségben meghatározott módon, mértékben, határidőn belül és az ott előírt kamatlábak szerint fizesse ki.

Az abszolút elsőbbségi szabály érvényesül az eljárásban. A kényszeregyezségi eljárásban az adós vállalkozása pénzügyi átszervezésének végrehajtása azt jelenti, hogy

az adós vállalkozás tagjai részesedésüknek csak azt a részét tarthatják meg, amely olyan mértékű, mint amit az adós fennmaradó vagyonából az adós elleni csődeljárás megindítása esetén kapnának;

a hitelezőknek a követeléseik kifizetése szempontjából kedvezőbb helyzetbe kell kerülniük, mintha csődeljárás indult volna az adós ellen, figyelembe véve az elsőbbségi sorrendet és a csődeljárásban az elsőbbségi, rendes, alárendelt és biztosított követelések kifizetésére vonatkozó egyéb szabályokat; valamint az adós vállalkozásának vagy annak fenntartható részének a tevékenysége folytatódik.

A pénzügyi átszervezést az adós végzi el, felkérve a hitelezőket arra, hogy egyezzenek bele rendes követeléseik csökkentésébe vagy a fizetési határidő meghosszabbításába. Az adós köteles a hitelezőknek rendes követeléseikért egyenlő arányú kifizetést, azonos fizetési határidőket és a kényszeregyezségi eljárás megindításától a fizetési határidő lejártáig azonos kamatlábakat felajánlani. Amennyiben az adós tőkeegyesítő társaság, az adós felkérheti hitelezőit, hogy válasszanak az alábbiak közül:

beleegyeznek rendes követeléseik csökkentésébe és a fizetési határidő meghosszabbításába; vagy

a követeléseket az adósra ruházzák át az adós tőkeemelésén alapuló természetbeli juttatásként (*adósság-részvény csere*).

A kényszeregyezség nem vonatkozik az elsőbbségi követelésekre vagy kizárt jogokra. Az alárendelt követelések megszűnnek. A biztosított követelések a kényszeregyezségben csak önkéntesen szervezhetők át. A **kis-, közép- és nagyvállalkozásokat érintő kényszeregyezségi eljárásokban** a biztosított követeléseket a futamidő meghosszabbításával vagy a kamatláb csökkentésével átszervezhetik oly módon, hogy a 75%-os többségi határozat azokra az elválasztási joggal rendelkező hitelezőkre is vonatkozik, akik nem a kényszeregyezség mellett szavaztak. Ezekben az eljárásokban pénzügyi átszervezési intézkedésként lehetőség van az adós vállalkozása fenntartható részének kizárására egy másik vállalkozással szemben (*kiválás*). Lehetséges emellett az elválasztási jog átszervezése kapcsolt elválasztási joggá (amihez 85%-os többség szükséges).

Csődeljárás jogi személyvel szemben

A csődeljárás célja a csődvagyon értékesítése és a hitelezők kifizetése. Főszabály szerint a csődben lévő adós vagyonának értékesítéséről nyilvános árverés vagy kötött ajánlattételi felhívás alapján köthető szerződés. Nyilvános árverés szervezhető a kikiáltási ár növelésével vagy csökkentésével. A csődeljárásban a vállalkozás üzleti tevékenysége egészen vagy részben fenntartható, ha a vállalkozást a nyilvános árverésen üzleti egységként értékesítik, vagy annak fenntartható részeit értékesítik (*működő vállalkozásként történő értékesítés*).

Mielőtt a hitelezők részére kifizetést teljesítenek, a csődeljárás költségeinek kifizetéséhez szükséges összeget a csődvagyonból levonják. A hitelezőket az alábbi sorrendben elégítik ki: az elválasztási hitelezők, akiknek követelése elválasztási joggal (például jelzáloggal) biztosított, részesülnek először kifizetésben a biztosítékkal terhelt vagyonból; ezt követően azokat a hitelezőket fizetik ki, akiknek a követelése olyan szerződésen vagy más jogügyleten alapul, amelyet a csődben lévő adós a kényszeregyezségi eljárás megindítása és a csődeljárás megindítása közötti időszakban, a kényszeregyezségi eljárásban a törvény erejénél fogva érvényesülő, az üzleti tevékenység korlátozására vonatkozó szabályokra tekintettel kötött; ezután az elsőbbségi követeléssel rendelkező hitelezőket (a munkavállalókat) fizetik ki, majd a többi hitelezőt – a rendes, nem biztosított és az alárendelt követelésekkel rendelkező hitelezőket. Az értékesített vagyonból fennmaradó összeget a vállalkozás tagjai között osztják fel.

Magáncső

Csakúgy, mint a jogi személyekkel szembeni csődeljárásoknak, a magáncsődeljárásoknak is a hitelezők követeléseinek arányos és egyidejű kifizetése a célja. A hitelezőket ennek megfelelően az adós vagyonából arányosan és ugyanabban az időben fizetik ki. A csődvagyonba tartozik az eladósodott személy csődeljárás megindításakor meglévő minden vagyona, kivéve, ha azt a polgári jogi végrehajtásról és ideiglenes intézkedésekről szóló törvény (*Zakon o izvršbi in zavarovanju*) a végrehajtás alól kivonja. Mivel a természetes személy a jogi személlyel ellentétben nem szűnik meg a csődeljárás végén, nem szűnnek meg a hitelezők azon követelése, amelyeket a csődeljárásban nem fizettek ki. A jogi személlyel szemben folyamatban lévő csődeljárásban kielégítendő hitelezői igényekkel szemben a magáncsődeljárás lezárása nem szünteti meg a követelések teljesítését. A magáncsődeljárást lezáró határozat, amely tartalmazza a ki nem fizetett elismert követelések jegyzékét, eszközül szolgál a ki nem fizetett hitelezők számára, hogy e követeléseik végrehajtását kikényszerítsék.

Annak érdekében, hogy kötelezettségei alól szabaduljon, a csődben lévő adósnak lehetősége van a magáncsődeljárást lezáró határozat meghozatala előtt kérelmezni a felmentést a magáncsődeljárás megindítása előtt keletkezett, ezen eljárásban ki nem fizetett kötelezettségei alól. Amennyiben a csődben lévő adós a kötelezettségei alóli felmentésre irányuló kérelmet terjeszt elő, és amennyiben a kötelezettségek alóli felmentésre irányuló eljárásokat a lezárult igazolási időszakot követően megfelelően lefolytatják, a kötelezettségeinek az a része, amelynek teljesítését egyébként a csődeljárást lezáró határozatra hivatkozva ki lehetne kényszeríteni, mellőzésre kerül, és ennek következtében a hitelezők bíróság előtti kikényszerítési joga is megszűnik.

Akkor is, ha a kötelezettségek alóli mentesülés kedvező az adós számára, a felmentés nincs hatással az adós alábbi típusú kötelezettségeire:

1. munkavállalók elsőbbségi jogai;
2. a csődben lévő adóssal szemben jogi tartásra, az alaptevékenységek korlátozásából vagy a csökkent vagy megszűnt munkaképességből eredő károk megtérítésére és a tartás eltartó halála miatti elvesztéséért járó kártérítésére vonatkozó követelések;
3. a büntetőeljárásban kiszabott pénzbüntetésekre vagy bűncselekmény útján szerzett pénzügyi előnyök visszatérítésére irányuló követelések;

4. a bűncselekményből származó pénzügyi előnyök visszatérítésének vagy a bűncselekménnyel okozott károk megtérítésének feltételéhez kötött feltételes ítéleten alapuló követelések;
5. a szabálysértési eljárásban kiszabott bírságokra vagy szabálysértés útján szerzett pénzügyi előnyök visszatérítésére irányuló követelések;
6. a jogellenesen szerzett tulajdon visszatérítésére irányuló követelések; valamint
7. a szándékosan vagy súlyos gondatlanságból okozott károk megtérítésére irányuló követelések.

15 Melyek a hitelezőket a fizetéseképtelenségi eljárás befejezése után megillető jogok?

A kényszeregyezségi eljárás a bíróság kényszeregyezséget jóváhagyó jogerős határozatával zárul.

Minden olyan hitelező, akinek követelésére a jóváhagyott kényszeregyezés hatálya kiterjed, kérelmezheti a bíróságnál, hogy a jóváhagyott kényszeregyezséget semmisítse meg, ha a fizetéseképtelen adós a hitelező rendes követelését nagy- vagy teljes mértékben ki tudja elégíteni. A megtámadható követelés elleni pert a követelés fizetésére a jóváhagyott kényszeregyezésben meghatározott határidő lejártát követő hat hónapon belül kell megindítani.

Minden olyan hitelező, akire a jóváhagyott kényszeregyezés hatálya kiterjed, kérelmezheti a bíróságnál, hogy a jóváhagyott kényszeregyezséget semmisítse meg, ha az egyezség megkötésére csalárd módon került sor.

A megtámadható követelés elleni pert a kényszeregyezés jóváhagyásáról szóló határozat jogerőre emelkedésétől számított két éven belül kell megindítani. A kényszeregyezés jóváhagyásáról határozó bíróságnak van hatásköre a per eldöntésére.

A bíróság a jóváhagyott kényszeregyezséget megsemmisítő határozatában felszólíthatja az adóst, hogy a követelések kényszeregyezséggel érintett, ki nem fizetett részét a bíróság által meghatározott, a határozat jogerőre emelkedésétől számított egy évnél nem hosszabb határidőn belül fizesse meg.

A jogi személlyel szembeni csődeljárás lezárása

A jogi személlyel szembeni csődeljárás a csődeljárást lezáró határozattal fejeződik be. A bíróság e határozatát a vagyonfelügyelő zárójelentése alapján hozza meg, amelyet a vagyonfelügyelő a jogszabályban meghatározott feladatainak ellátását követően, a hitelezői választmány véleménye alapján készít el. A vagyonfelügyelőnek a végső felosztás befejezését követő egy hónapon belül kell benyújtania a zárójelentést a bírósághoz.

Ha a bíróság csődeljárást lezáró határozatát követően kerül elő a csődben lévő adósnak valamilyen vagyona, akkor e vagyona tekintettel az adóssal szemben a csődeljárás újra megindítható a csődeljárásban eljárási cselekmények végzésére jogosult olyan hitelező kérelmére, akinek részvételi joga nem szűnt meg a csődeljárás lezárása előtt, vagy a csődben lévő adós társaság tagjának kérelmére.

A magáncsődeljárás lezárása

A magáncsődeljárás a csődeljárást lezáró határozattal fejeződik be.

Amennyiben a magáncsődben lévő adóst a **kötelezettségei alóli felmentették**, minden hitelező, akinek a követelését a kötelezettségek alóli felmentésről szóló jogerős határozat érinti, kérheti a bíróságot, hogy szüntesse meg a kötelezettségek alóli felmentést, ha az adós a kötelezettségek alóli felmentést a vagyonára vonatkozó hamis információ szolgáltatásával vagy információ eltitkolásával vagy más csalárd módon érte el. A pert a kötelezettségek alóli felmentésről szóló határozat jogerőre emelkedésétől számított három éven belül kell megindítani (a ZFPPIPP 411. cikke). Azok a hitelezők, akik – a kötelezettségek alóli felmentésről szóló határozat jogerőre emelkedését követően – tudomást szereznek az adós olyan vagyonáról, amely a kötelezettségek alóli felmentés előtt az adós birtokában volt (és azt elrejtette), a csődeljárás e vagyon tekintetében történő megindításának kérelmezése útján is kérhetik a kötelezettségek alóli mentesítés megszüntetését. Ebben az esetben a kötelezettségek alóli mentesítés megszüntetésére irányuló pert nem kell a három éves határidőn belül megindítani.

16 Ki viseli a fizetéseképtelenségi eljárás során felmerült költségeket és kiadásokat?

Minden hitelező maga viseli a **fizetéseképtelenségi eljárásban** való részvétellel járó saját költségeit.

Az **adós kérelmére indított kényszeregyezségi eljárásban** az eljárás költségeit és az egyéb terheket az adós viseli.

A **kis-, közép- és nagyvállalkozások ellen a hitelezők kérelmére indult kényszeregyezségi eljárásban** az eljárás megindításának költségeit az eljárás kérelmezői viselik. Ezekben az eljárásokban a kérelmező viseli a vagyonfelügyelő díjait is. Az adós, akivel szemben az eljárás megindul, viseli az alábbi kifizetések költségeit:

– kifizetések a hivatásos jogi és pénzügyi tanácsadókkal az adós pénzügyi helyzetére és tevékenységére vonatkozó jelentés, a pénzügyi átszervezési terv és a kényszeregyezésre vonatkozó javaslat részeként benyújtandó más dokumentumok elkészítéséhez szükséges jogi és pénzügyi szolgáltatásokról kötött szerződések alapján,

– kifizetések az adós pénzügyi helyzetéről és tevékenységéről szóló jelentés megvizsgálásáról egy könyvvizsgálóval kötött szerződés alapján; valamint

– kifizetések a pénzügyi átszervezési terv értékeléséről egy hites értékbecslővel kötött szerződés alapján.

A **csődeljárásban** az eljárás költségeit és terheit a csődvagyonra terhelik, mielőtt a felosztható vagyonból a követelések kifizetése megtörténne. Amennyiben a csődeljárás iránti kérelmet a hitelező nyújtja be, a hitelező köteles a csődeljárás megindítása költségeinek fedezésére szolgáló összeget letétbe helyezni, fenntartva a jogot, hogy a csődeljárás költségeire vonatkozó szabályok szerint az előlegként megfizetett összeget visszakövetelje.

A **megelőző szerkezetátalakítási eljárásban** az adós az eljárásban részt vevő hitelezők költségeinek az üzleti életben általánosan elfogadott szabályok szerint az adós által viselt arányos részét köteles megfizetni. Az adós és a hitelezők a pénzügyi átszervezésről szóló egyezségben állapotlanak meg e költségek megtérítéséről.

17 Mik a hitelezők összességének hátrányt okozó jogügyletek semmisségére, megtámadhatóságára és végrehajthatatlanságára vonatkozó szabályok?

A megtámadhatóság feltételei

A hitelezők és a vagyonfelügyelő jogosultak az adós jogcselekményeit megtámadni. A keresetet vagy kifogást azzal a személlyel szemben kell benyújtani, akinek érdekében a megtámadható cselekményt elvégezték.

Bármely olyan jogcselekmény megtámadható (ideértve a mulasztást is), amely a csődHITELEZŐK egyenlőtlen vagy csökkentett kifizetésével vagy egy konkrét hitelező kedvezőbb helyzetbe kerülésével jár (a hitelező előnyben részesítése, a **megtámadhatóság objektív eleme**). A megtámadás során a kérelmezőnek bizonyítania kell, hogy a személy, akinek érdekében a megtámadható cselekményt elvégezték, tudott vagy tudnia kellett volna az adós kedvezőtlen pénzügyi helyzetéről (a **megtámadhatóság szubjektív eleme**). A jogszabály jogi vélelmeket állít fel arra az esetre, ha úgy tekinti, hogy ez a feltétel teljesül, és arra az esetre, ha a jogcselekmény megtámadása nem lehetséges. A jogszabály emellett meghatározza a kérelem tartalmát és a megtámadás módjának részletes szabályait.

Az az időszak, amelyben megtámadható cselekmények végezhetők

A csődeljárásban azok a jogcselekmények támadhatók meg, amelyeket a csődeljárás iránti kérelem benyújtását megelőző egy évtől a csődeljárás megindításáig eltelt időszakban végeztek. Az ingyenes jogcselekmény (vagy az aránytalanul kis ellenszolgáltatással járó jogcselekmény) megtámadható, ha azt a csődeljárás iránti kérelem benyújtását megelőző 36 hónaptól a csődeljárás megindításáig eltelt időszakban végezték el. A megtámadásra irányuló pert a csődeljárást megindító határozat jogerőre emelkedésétől számított 12 hónapon belül kell megindítani.

Mely cselekményeket nem lehet megtámadni

Nem lehet megtámadni azokat a cselekményeket, amelyeket a csődben lévő adós a kényszeregyezségi eljárásban, az adós üzleti tevékenységére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően végzett el; amelyeket a csődben lévő adós a hitelezőknek a jóváhagyott kényszeregyezségi megkötött arányú, határidejű és kamatlábú kifizetése érdekében végzett el; valamint azokat a váltó- és csekk-kifizetéseket, amelyeket a másik fél részére teljesíteni kellett annak érdekében, hogy a csődben lévő adós ne veszítse el a váltóban vagy csekkben kötelezett másik féllel szembeni visszatérítési jogát.

Nem támadható meg emellett az adós olyan jogcselekménye sem, amely a pénzügyi átszervezésről szóló jóváhagyott megállapodás alapján a hitelező követelésének kifizetésére vagy más kötelezettség teljesítésére irányult.

A magáncsőd különös jellemzői

Az ingyenes jogcselekmények és az adóssal közeli kapcsolatban álló személy részére a csődben lévő adós által végzett jogcselekmények megtámadási határideje a magáncsőd eljárásban öt év. Ez a szabály vonatkozik a csődben lévő adóssal közeli kapcsolatban álló természetes személyekkel és a csődben lévő adóshoz kapcsolott vagy a közeli kapcsolatban álló természetes személyekhez kapcsolódó jogi személyekkel kötött szerződésekre is. Ezek azok a jogi személyek, amelyekben a csődben lévő adós vagy a vele közeli kapcsolatban álló személyek egyedül vagy együttesen a jegyzett tőke legalább 25%-ával vagy a szavazati jogok legalább 25%-ával rendelkeznek, vagy jogukban áll a jogi személy képviselőjére jogosult személyeket kijelölni és visszahívni, vagy ők maguk jogosultak a jogi személy vagy a velük kapcsolatban álló vállalkozások képviselőjére.

Utolsó frissítés: 23/05/2018

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Fizetéseképtelenség - Finnország

Az adós fizetéseképtelen, amennyiben az adósságait azok esedékességekor nem csak ideiglenesen nem képes kifizetni. Az alábbiakban fizetéseképtelenségi eljárásnak nevezzük azokat az eljárásokat, amelyek az adós minden adósságára vonatkoznak.

Finnországban három különböző fizetéseképtelenségi eljárást különböztetünk meg: a csődeljárást, a vállalkozások átszervezését és a magánszemélyek adósságainak rendezését. A csődeljárást a csődtörvény (*Konkurssilaki 120/2004*) szabályozza, amely 2004. szeptember 1-jén lépett hatályba. A vállalkozások átszervezéséről szóló törvény (*Laki yrityksen saneerausesta 47/1993*) és a magánszemélyek adósságainak rendezéséről szóló törvény (*Laki yksityishenkilön velkajärjestelystä 57/1993*) 1993. február 8-án léptek hatályba.

A csődeljárás olyan felszámolási eljárás, amelynek célja az adós vagyoni értékének értékesítése és a bevétel felosztása a hitelezők között. A vállalkozás átszervezése és a magánszemélyek adósságainak rendezése rehabilitációs eljárások, amelyek a pénzügyi stabilitás helyreállítását és az adós pénzügyi nehézségeinek megoldását szolgálják.

Az adós emellett megegyezhet a hitelezőivel is adósságainak megfizetéséről, és a hivatalos fizetéseképtelenségi eljárásokon kívül más megoldást is választhat. Az önkéntes megegyezéseket nem szabályozza jogszabály.

1 Ki ellen indítható fizetéseképtelenségi eljárás?

Csőd

A csődeljárás általánosan alkalmazható; mind a természetes, mind a jogi személyek csődje megállapítható. A jogi személy csődje megállapítható akkor is, ha azt a vonatkozó nyilvántartásból törölték vagy megszüntették. Halott személy vagyona tekintetében szintén megállapítható a csőd.

Átszervezés

Bármely gazdasági tevékenységet végző vállalkozás és egyéni vállalkozó alanya lehet átszervezési eljárásnak. Mindazonáltal bizonyos vállalkozások, például a különös szabályozás és felügyelet hatálya alá tartozó hitel- és biztosítóiintézetek, nem lehetnek alanyai átszervezési eljárásnak.

Adósságrendezés

Adósságrendezés csak természetes személyre vonatkozóan végezhető. A magánvállalkozást folytató, illetve közkereseti társaság tagjaként vagy betéti társaság beltagjaként üzleti tevékenységet végző természetes személy bizonyos feltételek mellett szintén lehet az adósságrendezés alanya.

2 Mik a fizetéseképtelenségi eljárás megindításának feltételei?

Mindhárom fizetéseképtelenségi eljárás megindításának előfeltétele, hogy az adós fizetéseképtelen. Az adós fizetéseképtelen, amennyiben az adósságait azok esedékességekor nem csak ideiglenesen nem képes kifizetni. Az átszervezési eljárás akkor is megindulhat, ha az adósnál csak a fizetéseképtelenség veszélye áll fenn.

Csőd

Az adós vagy a hitelező nyújthat be csődeljárás iránti kérelmet. A csőd megállapításának elsődleges feltétele az adós fizetéseképtelensége. A csődtörvény fizetéseképtelenségi vélelmeket állít fel a fizetéseképtelenség megállapításának megkönnyítése érdekében; azt az adóst, aki ezeknek a vélelmeknek megfelel, ellenkező bizonyításig fizetéseképtelenségnek kell tekinteni.

Az adóst fizetéseképtelenségnek kell tekinteni, amennyiben

1. az adós a fizetéseképtelenségét bejelenti, és e nyilatkozat elutasításának nincs különös alapja;
2. az adós beszüntette a kifizetéseit;
3. a csődeljárás iránti kérelem benyújtását megelőző hat hónapban végrehajtási eljárásban döntés született arról, hogy az adós a követelést nem képes egészben teljesíteni; vagy
4. az adós, aki köteles vagy a csődeljárás iránti kérelem benyújtását megelőző évben köteles volt könyvelést vezetni, a fizetési felszólítás kézhezvételét követő egy héten belül nem fizette meg a hitelező egyértelmű és esedékes követelését.

A hitelező a csőd megállapítása érdekében kérelmet nyújthat be, amennyiben az adóssal szemben fennálló követelése bírósági határozaton vagy más végrehajtható okiraton, az adós által aláírt és általa nyilvánvaló indoklással meg nem kérdőjelezett kötelezettségvállaláson alapul, vagy egyébként egyértelmű. A követelést összegnek nem kell késedelmesnek lennie. A csődeljárás elégtelen követelés és a hitelező biztosított követelése alapján történő kérelmezése esetén korlátozások érvényesülnek.

A bíróság vagyonfelügyelőt jelöl ki, és a csődeljárás megindításáról haladéktalanul értesítést tesz közzé Finnország hivatalos lapjában. Az értesítést emellett bármely napilapban is közzé lehet tenni. A vagyonfelügyelő feladata, hogy a hitelezőket a csődeljárás megindításáról értesítse. A csődeljárás megindítását emellett feljegyzik többek között a csőd- és átszervezési eljárások nyilvántartásában, a cégjegyzékben, az ingatlan- és jelzálog-nyilvántartásban, a hajóajstromban, az építés alatt álló hajók nyilvántartásában, a légi jármű-nyilvántartásában, az üzleti jelzálog-nyilvántartásban, a gépjármű- és gépjárművezetői nyilvántartásban és a könyvelési nyilvántartásban is.

Átszervezés

Átszervezési eljárás iránti kérelmet az adós vagy a hitelező nyújthat be. A legtöbb kérelem az adóssoktól származik.

Átszervezési eljárás indulhat, ha az adós fizetése képtelen, és az átszervezési eljárás megindításának nincs jogi akadálya. Akadály áll fenn például abban az esetben, ha valószínű, hogy az átszervezési program nem fogja orvosolni a fizetése képtelenséget, vagy hogy az adós vagyona nem fedezi az átszervezési eljárás költségeit. Az átszervezési eljárás akkor is megindulhat, ha az adósnál a fizetése képtelenség közvetlen veszélye áll fenn. A fizetése képtelenség közvetlen veszélyén alapuló átszervezési eljárás a hitelező kérelme alapján csak akkor indítható meg, ha a követelés jelentős pénzügyi érdeket érint. Átszervezési eljárást indíthat emellett legalább két hitelező, akik követeléseinek együttes összege eléri az adós ismert adósságainak legalább egyötödét, és ők az adóssal együttesen nyújtanak be kérelmet, vagy kijelentik, hogy támogatják az adós kérelmét.

A bíróság az átszervezési eljárás megindításáról közleményt tesz közzé Finnország hivatalos lapjában. A fizetése képtelenségi szakértő köteles az átszervezési eljárás megindításáról értesíteni a hitelezőket. Az átszervezési eljárás megindításáról emellett bizonyos hatóságokat is értesítenek, illetve azt többek között a csőd- és átszervezési eljárások nyilvántartásába, a cégjegyzékbe és az ingatlan- és jelzálog-nyilvántartásba is bejegyzik.

Az átszervezési eljárás megindításának joghatásai az eljárást megindító határozat napjával állnak be. A kérelem benyújtását követően, az eljárás megindítását megelőzően a bíróság a kérelmező vagy az adós kérelmére megtilthatja az adósságok és azok biztosítékainak kifizetését, az adósságok behajtását és a lefoglalást, illetve más végrehajtási intézkedéseket.

Adósságrendezés

Adósságrendezési eljárás az adós kérelmére indítható. Az adósságrendezési eljárás megindításának feltétele az adós fizetése képtelensége és az adóssági időben történő kifizetésére való képessége várható javulásának hiánya. A fizetése képtelenség legfőbb okának olyan, az adós fizetési képességét csökkentő tényezőknek kell lennie, amelyet a megváltozott körülmények, például betegség, és elsősorban nem az adós hibája okoztak. Adósságrendezésre lehetőség van emellett akkor is, ha az egyébként kellőképpen indokolt az adós adósságainak és egyéb kötelezettségeinek az adós ezek kifizetésére való képességéhez viszonyított mértékére tekintettel. Az adós fizetési képességének értékelése során többek között az adós vagyont, jövedelmét és keresőképességét veszik figyelembe.

Az adósságrendezési eljárással szemben nem állhat fenn jogi akadály (pl. az adósság jogsértésen alapul, vagy az adósság hanyagság vagy felelőtlenség következtében keletkezett). Mindazonáltal adósságrendezési eljárás indítható az akadály ellenére, amennyiben az kellőképpen indokolt. Ebben az esetben különös tekintettel kell lenni az adósnak az adósság visszafizetés érdekében tett intézkedéseire, a kötelezettségek teljesítési határideje óta eltelt időre és az adós egyéb körülményeire, illetve az adósságrendezés jelentőségére az adós és a hitelezők szempontjából.

Az adósságrendezési eljárás megindításának joghatásai az eljárást megindító határozat napjával állnak be. A kérelem benyújtását követően, az eljárás megindítását megelőzően a bíróság a kérelmező vagy az adós kérelmére az ideiglenesen megtilthatja az adósságok és azok biztosítékainak kifizetését, az adósságok behajtását és a lefoglalást, illetve más végrehajtási intézkedéseket.

3 Mely a vagyontárgyak képezik a fizetése képtelenségi eljárás alá vont vagyontárgy részét? Miként kezelik az adós által a fizetése képtelenségi eljárás megindítását követően szerzett vagy rá háramló vagyontárgyakat?

Csőd

Az adós csőd megállapításakor meglévő és a csődeljárás lezárásáig megszerzett vagyona képezik a csődvagyont. A csődvagyon eszközeiből származó bevételek, a vagyonba visszaszerezhető eszközök és a csődvagyonba helyettesítés útján szerzett eszközök szintén a csődvagyonba tartoznak.

Főszabály szerint a lefoglalás alá nem vonható eszközök nem tartoznak a csődvagyonba. Emellett a természetes személy csődeljárás megindítását követően megszerzett eszközei vagy megkeresett jövedelme sem tartoznak a csődvagyonba.

Átszervezés

Az átszervezési eljárásban az adós számára átszervezési programot készítenek. A programnak tartalmaznia kell többek között az adós pénzügyi helyzetéről, azaz a vagyonáról, tartozásairól és egyéb kötelezettségeiről készült kimutatást. Az átszervezési programot az adós eljáráskor meglévő teljes vagyona alapján kell elkészíteni. Visszaszerzésre is lehetőség van: azokat az ügyleteket, amelyeket átszervezési kérelem helyett csődeljárás iránti kérelem benyújtása esetén megsemmisíthetnének, az átszervezési eljárásban ugyanazon az alapon, mint amilyen alapon a csődeljárásban lehetne, megsemmisíthetik.

Kivételes körülmények között lehetséges ugyan a jóváhagyott átszervezési program módosítása, de az egyes hitelezők számára teljesítendő kifizetések összegét már nem lehet a program módosításával megemelni. Mindazonáltal az adós átszervezési program jóváhagyását követően szerzett vagyona alapot szolgáltat a hitelezőknek kiegészítő kifizetések követelésére. Az adós kiegészítő kifizetések teljesítésére kötelezhető, ha az adós pénzügyi helyzete jobbnak bizonyul a program elkészítésekor fennállóhoz képest. Kiegészítő kifizetések akkor követelhetők, ha az ilyen kifizetések követelésének alapja van, és a követelést a zárójelentés bíróság elé terjesztését követő egy éven belül kell a bírósághoz benyújtani.

Adósságrendezés

Az adós fizetési képességének értékelése során figyelembe kell venni többek között az adós vagyonának felszámolásából befolyó összegeket, az adós jövedelmét és keresőképességét, a szükséges megélhetési költségeket és a tartásra fordítandó összegeket. Az adósságrendezés során az adós számára a fizetési képességeihez igazodó fizetési ütemtervet hagynak jóvá. Az adósságrendezés során az adós szükséges megélhetési költségeit és a tartásra fordítandó összegeket meghaladó jövedelmét, illetve az adós alapvető szükségleteinek körébe nem tartozó egyéb vagyont az adósságok kifizetésére kell fordítani. Az adós alapvető szükségleteinek körébe tartozó vagyonnak minősülnek többek között az adós saját használatú lakása, az abban lévő bútorok, ésszerű mértékig, és az adós személyes tárgyai és munkaeszközei, az ésszerűen szükséges mértékig. Az adós alapvető szükségleteinek körébe tartozó vagyon csak a törvényben meghatározott esetekben értékesíthető.

Emellett a fizetési ütemterv kötelezheti az adóst, hogy a kifizetési ütemterv ideje alatt megszerzett további jövedelmére vagy vagyonára tekintettel kiegészítő kifizetést teljesítsen. Az adós a kifizetési ütemterv ideje alatt köteles a hitelezőknek továbbítani minden részére teljesített ajándékozással és egyéb egyoldalú kifizetéssel szerzett összeg meghatározott részét. Amennyiben az adós jövedelme meghaladja a kifizetési ütemtervben meghatározott jövedelmet, az adóst kötelezhetik, hogy az ezt meghaladó jövedelmének meghatározott részét a hitelezők részére fizesse meg.

4 Milyen jogok illetik meg az adóst, illetve a fizetése képtelenségi szakértőt?

Csőd

A csőd megállapítása a bíróság hatáskörébe tartozik. A bíróság emellett kijelöli a vagyonfelügyelőt is. Vagyonfelügyelőként kijelölhető minden olyan személy, aki a kijelölést elfogadja, rendelkezik a feladatok elvégzéséhez szükséges képességgel, készségekkel és gyakorlattal, és a feladatok elvégzésére egyébként alkalmas. A vagyonfelügyelő nem állhat az adóssal vagy a hitelezővel olyan kapcsolatban, amely az adóssal szembeni függetlenségét vagy a hitelezőkkel szembeni pártatlanságát, illetve a feladatainak megfelelő elvégzésére való képességét veszélyeztetné. Jogi személy nem jelölhető ki vagyonfelügyelőként.

A vagyonfelügyelőnek központi szerepe van a vagyon kezelésében a csődeljárás során. A vagyonfelügyelő feladatai közé tartozik a csődvagyon képviselése, a vagyon folyamatos igazgatása, a vagyonleltár és az adósjelentés összeállítása, a követelések bejelentésének fogadása és a kifizetések jegyzékének elkészítése. A vagyonfelügyelő ellátja ezenkívül a vagyon kezelésével és értékesítésével, valamint a kifizetésekkel kapcsolatos feladatokat is.

A csődeljárás megindításakor az adós elveszíti a csődvagyon feletti rendelkezési jogát. Az adósnak együtt kell működnie annak érdekében, hogy a csődeljárás lezárulhasson. Az adós köteles a vagyonfelügyelőnek minden olyan információt megadni, amely a vagyonleltár elkészítéséhez és igazolásához

szükséges. Az adósnak joga van a vagyonra vonatkozó tájékoztatáshoz, a hitelezői gyűlésen való részvételhez és a döntéshozatalt igénylő ügyekben álláspontjának kifejtéséhez.

Átszervezés

A vállalkozás átszervezésére irányuló eljárás megindításakor a bíróság fizetésképtelenségi szakértőt jelöl ki. A fizetésképtelenségi szakértőnek nagykorú, jó hírnevű, csőd alatt nem álló, teljes jog- és cselekvőképességgel rendelkező személynek kell lennie. Emellett a tisztség betöltéséhez szükséges képességgel, készségekkel és tapasztalattal is rendelkeznie kell. A fizetésképtelenségi szakértő nem állhat az adóssal vagy a hitelezőkkel olyan kapcsolatban, amely az adóssal szembeni függetlenségét vagy a hitelezőkkel szembeni pártatlanságát veszélyeztetné. Jogi személy nem jelölhető ki fizetésképtelenségi szakértőként.

A fizetésképtelenségi szakértő felelős az eljárás céljának megvalósításáért és a hitelezők érdekeinek védelméért. A fizetésképtelenségi szakértő jelentést készít az adós eszközeiről és kötelezettségeiről, és javaslatot tesz az átszervezési programra. A fizetésképtelenségi szakértő emellett felügyeli az adós tevékenységét.

A bíróság hitelezői választmányt jelölhet ki, amely ellátja a hitelezők képviselőtét, és a fizetésképtelenségi szakértőt feladatainak teljesítésében segítő tanácsadó testületként jár el. Nem kerül sor választmány kijelölésére, ha ez a hitelezők alacsony száma vagy más ok miatt szükségtelen.

Az adós törvény eltérő rendelkezése hiányában megőrzi a vagyona és tevékenysége feletti rendelkezési jogot. Ugyanakkor az eljárás megindítását követően az adós csak a fizetésképtelenségi szakértő hozzájárulásával vállalhat például új adósságot, kivéve, ha az adósság az adós általános tevékenységéhez kapcsolódik, és annak összege és feltételei nem rendkívüliek. A fizetésképtelenségi szakértő vagy a hitelező kérelmére az adós rendelkezési joga más módon is korlátozható, ha fennáll annak a veszélye, hogy az adós a tevékenységével sérti vagy veszélyezteti a hitelezők érdekeit. Az adós köteles a bírósággal, a fizetésképtelenségi szakértővel és a hitelezői választmánnyal együttműködni és számukra tájékoztatást adni. Az adós továbbra is jogosult eljárási jogát folyamatban lévő vagy jövőbeli bírósági eljárásokban gyakorolni, kivéve, ha a fizetésképtelenségi szakértő úgy dönt, hogy az adós eljárási jogát ő maga gyakorolja.

Adósságrendezés

Szükség esetén a bíróság fizetésképtelenségi szakértőt jelölhet ki az adósságrendezés során az adós pénzügyi helyzetének tisztázása, vagyonának felszámolása vagy egyébként az adósságrendezés végrehajtása céljából. Fizetésképtelenségi szakértőként nagykorú, megbízható, csőd alatt nem álló, jog- és cselekvőképességében nem korlátozott, a kijelölést elfogadó személy jelölhető ki. A fizetésképtelenségi szakértőnek a tisztség betöltéséhez szükséges szakértelemmel, készségekkel és tapasztalattal kell rendelkeznie. Nem állhat az adóssal vagy a hitelezőkkel olyan kapcsolatban, amely az adóssal szembeni függetlenségét vagy a hitelezőkkel szembeni pártatlanságát veszélyeztetné. Jogi személy nem jelölhető ki fizetésképtelenségi szakértőként. A fizetésképtelenségi szakértő kijelölése esetén annak feladata a kifizetési ütemterv tervezetének elkészítése és a bíróság által rábízott egyéb feladatok elvégzése. A kifizetési ütemterv tervezetének elkészítése során a fizetésképtelenségi szakértő tárgyal az adóssal és a hitelezőkkel, ellátja őket az adósságrendezéssel kapcsolatos szükséges információkkal, és lehetőséget biztosít számukra a kérelemmel és a kifizetési ütemterv tervezetével kapcsolatos álláspontjuk előadására. Fizetésképtelenségi szakértő annak érdekében is kijelölhető, hogy az adós vagyonának felszámolását elvégezze, illetve a felszámolásból befolyt összegeket a hitelezők felé kifizesse. Amennyiben nem kerül sor fizetésképtelenségi szakértő kijelölésére, a kifizetési ütemterv tervezetét az adós készíti el. A magánszemély adósságainak rendezésére irányuló eljárás megindításáról a bíróság határoz. Emellett a bíróság feladata a kifizetési ütemterv jóváhagyása is.

Az adós megőrzi a vagyona feletti tulajdon- és birtokjogot. Mindazonáltal az adós minden vagyonát, amely nem minősül az adós alapvető szükségleteinek körébe tartozónak, az adósságok fedezésére kell fordítani. Az adós köteles a bíróságot, a hitelezőket és – amennyiben kijelölésre sor került – a fizetésképtelenségi szakértőt az adósságrendezéssel kapcsolatos minden szükséges információval ellátni. Az adós emellett köteles az adósságrendezés megfelelő lebonyolításában is közreműködni.

5 Milyen feltételek alapján lehet beszámításokat igényelni?

Csőd

Bizonyos kivételektől eltekintve a hitelezőnek jogában áll a csődeljárásban érvényesítendő követelését az adóssal szemben a csődeljárás megindításakor fennálló tartozásába beszámítani akkor is, ha az adóssal szembeni tartozás vagy a követelés még nem esedékes. A beszámítási jog nem alkalmazható olyan követelés tekintetében, amely alapján a hitelező nem jogosult a csődvagyonból történő kifizetésre, vagy amely más követelésekhez képest alacsonyabb besorolásban van. A hitelező köteles a beszámítás alapját képező követelésről tájékoztatást adni.

Átszervezés

Az adósságbehajtás tilalma ellenére a hitelezőnek jogában áll követelését az adóssal szemben az eljárás megindításakor fennálló tartozásába beszámítani a csődeljárásban érvényesülővel azonos feltételek mellett. A beszámításról szóló értesítést a fizetésképtelenségi szakértőnek is kézbesíteni kell. A beszámítási jog nem vonatkozik a hitelintézet által az intézetnél az adós által letétbe helyezett pénzeszközökkel szemben a behajtási tilalom életbe lépésétől vagy azt követően történő beszámításra, illetve azokra a pénzeszközökre, amelyek ez időben az adós számlájára történő átutalás céljából vannak a hitelintézetnél, amennyiben a számla kifizetésekre használható.

Adósságrendezés

Az adósságrendezés megkezdését követően az adóssal szemben a kifizetési tilalom alatt álló adósság behajtását vagy ezen adósság kifizetésének biztosítását célzó semmilyen intézkedés nem alkalmazható. A behajtási tilalom az adós követelései és hitelező felé fennálló tartozásai közötti beszámításra is vonatkozik. E tilalom nem vonatkozik azonban az adók beszámítására.

6 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás azokra a hatályos szerződésekre, amelyekben az adós szerződő fél?

Főszabály szerint a fizetésképtelenségi eljárással nem érintett követelést tartalmazó szerződések minden fizetésképtelenségi eljárásban változatlan formában érvényesek maradnak.

Csőd

Amennyiben a csődeljárás kezdetekor az adós nem teljesített olyan szerződést, amelynek szerződő fele, a másik szerződő fél nyilatkozatot kér arról, hogy a csődvagyon vállalkozik-e a szerződés teljesítésére. Amennyiben a vagyon a szerződés teljesítésére nyilatkozatban vállalkozik, és a szerződés teljesítésének biztosítékaként megfelelő biztosítékot ad, a szerződést nem lehet felmondani. Mindazonáltal a másik szerződő fél felmondhatja a szerződést, ha a szerződés személyes jellegű, vagy más különös oka van annak, hogy a másik fél nem maradhat a csődvagyonnal szerződéses viszonyban.

Emellett az egyedi ügyleteket is semmissé lehet nyilvánítani a vagyoneszközök csődvagyonba történő visszatérítéséről szóló törvényben (*Laki takaisinsaannista konkurssipesään* 758/1991) meghatározott visszatérítési ok alapján.

Átszervezés

Az átszervezési eljárás megindítása törvény eltérő rendelkezése hiányában nincs hatással az adós fennálló kötelezettségvállalásaira. Azt a bérleti vagy lízingszerződést, amelyben az adós a bérlő, az adós a felmondási értesítés kézbesítésétől számított két hónapos felmondási idővel felmondhatja. Az a személy, aki az eljárás megindítása előtt szerződéses kötelezettség teljesítésére vállalkozott az adóssal szemben, de az eljárás megindításakor azt még nem teljesítette, a teljesítéssel kapcsolatban ellenértékre jogosult, amennyiben a teljesítés az adós általános tevékenységi körébe tartozik. Ha az ügy az

eljárás megindítása előtt kötött más típusú szerződésre vonatkozik, és ha az adós az eljárás megindításakor a szerződéses fizetési kötelezettségének nem tett eleget, a fizetéseképtelenségi szakértő a másik fél kérelmére nyilatkozik arról, hogy az adós a szerződésben foglaltaknak eleget fog-e tenni. Amennyiben a válasz nemleges, vagy azt a másik fél nem kapja meg észszerű időn belül, e fél jogosult a megállapodástól elállni. Az a megállapodás, amely alapján az adós az átszervezendő adósság alapján vagy azzal kapcsolatban kifizetést teljesítene, semmis, kivéve, ha a fizetési kötelezettség a jóváhagyott átszervezési programon alapul.

Amennyiben munkáltatóval kapcsolatban van folyamatban átszervezési eljárás, a munkáltató bizonyos feltételek mellett jogosult a munkaszerződést két hónapos felmondási idővel felmondani, tekintet nélkül annak időtartamára.

Azokat az ügyleteket, amelyeket átszervezési kérelem helyett csődeljárás iránti kérelem benyújtása esetén megsemmisíthetnének, az átszervezési eljárásban a hitelező kérelmére a vagyoneszközök csődvagyonba történő visszatérítéséről szóló törvényben foglalt alapon megsemmisíthetik.

Adósságrendezés

Az adósságnak le kell mondania minden olyan vagyonáról, amely nem tartozik alapvető szükségleteinek körébe, és amelyet részletfizetés vagy részletvásárlás útján szerzett. Az adósságnak a felmondási értesítéstől számított két hónapos felmondási idővel jogában áll felmondani azt a bérleti szerződést, amelyben ő a bérlő, vagy felmondani egyéb fogyasztói vagy részletvásárlási szerződést. Az a személy, aki az eljárás megindítása előtt szerződéses kötelezettség teljesítésére vállalkozott az adóssal szemben, de az eljárás megindításakor azt még nem teljesítette, a teljesítéssel kapcsolatban ellenértékre jogosult, amennyiben a teljesítés az adós általános tevékenységi körébe tartozik. A szerződés, amely alapján az adós az adósságrendezés alapján vagy azzal kapcsolatban vállal kötelezettséget, semmis, kivéve, ha a kötelezettségvállalást a kifizetési ütemterv tartalmazza, vagy az jogszabályon alapul.

Azokat az ügyleteket, amelyeket adósságrendezési kérelem helyett csődeljárás iránti kérelem benyújtása esetén megsemmisíthetnének, az adósságrendezési eljárásban a hitelező kérelmére a vagyoneszközök csődvagyonba történő visszatérítéséről szóló törvényben foglalt alapon megsemmisíthetik.

7 Milyen hatást gyakorol a fizetéseképtelenségi eljárás az egyes hitelezők által indított eljárásokra (a folyamatban lévő peres eljárások kivételével)?

Csőd

A csődeljárás megindítását követően nem lehet a csődvagyont érintő, a csődeljárásban szereplő követelés végrehajtására szolgáló jogalap megszerzésére irányuló keresetet indítani, és nem lehet a csődeljárásban szereplő követelés behajtása érdekében végrehajtási intézkedést foganatosítani a csődvagyonba tartozó vagyoneszközökre. Mindazonáltal a biztosítékkal biztosított hitelező keresetet indíthat a biztosítékból eredő követelés behajtása érdekében.

Átszervezés

Főszabály szerint az átszervezési eljárás megindítását követően az adós törlesztési tilalom alatt, a hitelezők pedig adósságbehajtási tilalom alatt állnak, vagyis semmilyen intézkedést nem lehet tenni az adóssal szemben az átszervezési eljárásban szereplő adósság behajtása vagy ezen adósság kifizetésének biztosítása érdekében. Bizonyos esetekben a biztosítékkal rendelkező hitelező kérelmezheti a bíróságtól, hogy a biztosítékot érvényesítse a kifizetés érdekében. Erre lehetőség van például akkor, ha nyilvánvalóvá válik, hogy az átszervezési intézkedések szempontjából szükségtelen a biztosítékként szolgáló vagyoneszköz adós birtokában történő megőrzése. Főszabály szerint az eljárás megindulása után az adóssal szemben hivatalos határozatokon alapuló biztosítási intézkedéseket sem lehet alkalmazni.

Adósságrendezés

Az átszervezési eljáráshoz hasonlóan a hitelező az adósságrendezési eljárásban is adósságbehajtási tilalom alatt áll. Amennyiben az adósság a törlesztési tilalom hatálya alá tartozik, az adóssal szemben semmilyen, az adósság behajtását vagy az adósság kifizetésének biztosítását célzó intézkedést nem lehet alkalmazni. Az adóssal szemben semmilyen, az adósság behajtását vagy az adósság kifizetésének biztosítását célzó intézkedést nem lehet alkalmazni. Emellett a késedelmes fizetésre vonatkozó jogkövetkezmények sem alkalmazandók az adóssra. Mindazonáltal bizonyos esetekben a biztosítékkal rendelkező hitelező kérelmezheti a bíróságtól, hogy a biztosítékot érvényesítse a kifizetés érdekében. Erre lehetőség van például akkor, ha a biztosítékul szolgáló vagyoneszköz nem tartozik az adós alapvető szükségleteinek körébe, vagy ha az adósságnak nincs szüksége a vagyoneszközre üzleti tevékenységének folytatásához.

A hitelező keresetet indíthat, vagy egyéb eljárást kezdeményezhet végrehajtási jogának fenntartása vagy végrehajtási jogalap megszerzése érdekében.

Főszabály szerint az adósságrendezés megkezdéséhez fűződő tilalmakra vonatkozó rendelkezések ellenére a hitelező kérelmezheti biztosítási intézkedésekről, illetve azok végrehajtásáról rendelkező határozat meghozatalát.

8 Milyen hatást gyakorol a fizetéseképtelenségi eljárás a fizetéseképtelenségi eljárás megindításának pillanatában folyamatban lévő peres eljárások lefolytatására?

Csőd

A csődeljárás megindításakor az adós csődvagyon feletti rendelkezési joga a vagyonfelügyelőre száll át. Ennek következtében a csődvagyon jogosulttá válik a csődvagyonba tartozó vagyoneszközökre vonatkozó ügyekben félként eljárni: a vagyonnak lehetősége van a csődvagyonba tartozó vagyoneszközre vonatkozó, az adós és harmadik fél között folyamatban lévő bírósági eljárást folytatni. Amennyiben a vagyon ezzel a lehetőséggel nem él, az adós folytathatja az eljárást. Ehhez hasonlóan a csődvagyonnak lehetősége van az adóssal szemben folyamatban lévő, a csőd hatálya alá tartozó követelésre vonatkozó bírósági eljárást folytatni. Amennyiben a vagyon a keresetre nem reagál, és az adós az eljárást nem kívánja folytatni, a felperes kérelmezheti az ügy lezárását.

Átszervezés

Az adós továbbra is jogosult eljárási jogát folyamatban lévő bírósági eljárásban vagy egyéb hasonló eljárásban, amelyben félként vesz részt, gyakorolni, kivéve, ha a fizetéseképtelenségi szakértő úgy dönt, hogy az adós eljárási jogát ő maga gyakorolja. Ugyanez vonatkozik az átszervezési eljárás megindítását követően induló bírósági és más eljárásokra is.

A fizetéseképtelenségi szakértőnek jogában áll, hogy követelést érvényesítsen és bírósági vagy más hasonló eljárást indítson az adós nevében, valamint hogy az adós eljárási jogát gyakorolja. Ezenfelül a fizetéseképtelenségi szakértő az adós nevében értesítéseket is átvehet.

Adósságrendezés

Az adósságrendezési eljárás megindulásának nincs hatása a folyamatban lévő bírósági eljárásokra, illetve az adós eljárási jogának gyakorlására.

9 Mik a hitelezők fizetéseképtelenségi eljárásban való részvételének fő jellemzői?

Csőd

A hitelező kérheti a csőd megállapítását.

A hitelezők a csődben lévő vagyon felett kiemelt felügyeleti jogot gyakorolnak. A csődvagyon feletti felügyeleti jogot a hitelezők annyiban gyakorolhatják, amennyiben a kérdést jogszabály alapján nem a vagyonfelügyelő dönti el, illetve azzal nem a vagyonfelügyelő foglalkozik. Emellett a hitelezők a vagyon kezelésének felügyeletére vagy ezen felügyeleti jog vagyonfelügyelőre történő részleges átruházására is jogosultak lehetnek. A hitelezők felügyeleti jogát azon hitelezők gyakorolhatják, akiknek csődben érintett követelésük van az adóssal szemben, és e követelésüket bejelentették. A hitelezők csőd esetén gyakorolt felügyelete a csődeljárás megindításával kezdődik, és annak befejeztével ér véget.

A legfőbb döntéshozó szerv a hitelezői gyűlés, de egyéb döntéshozatali eljárások is alkalmazhatók. A hitelezők emellett hitelezői választmányt is létrehozhatnak, amely egyeztető és összekötő testületként jár el a vagyonfelügyelő és a hitelezők között. A hitelezők a csődeljárásban érvényesíteni kívánt követelésük arányában rendelkeznek szavazati joggal. A hitelezők gyűlésén meghozott döntés azt az álláspontot tükrözi, amelyet azon hitelezők képviselnek, akiknek szavazati joga a szavazásban részt vevő hitelezők összesített szavazatainak több mint a felét teszi ki. Az alternatív döntéshozatali eljárásokban a véleményt formáló hitelezők szavazati joga alapján kell összeszámolni a szavazatokat.

Átszervezés

A hitelező kérelmezheti az átszervezési eljárás megindítását.

Hitelezői választmány jelölhető ki a hitelezők közös képviselőjének érdekében. A választmány a hitelezők minden csoportját képviseli, és feladata segítséget nyújtani a fizetésképtelenségi szakértő munkájában és a hitelezők nevében ellenőrizni a fizetésképtelenségi szakértő tevékenységét. A választmány a döntéseit egyszerű többséggel hozza.

Az átszervezési program tervezetének elkészítése során a fizetésképtelenségi szakértő a hitelezői választmánnyal és – amennyiben szükséges – egyéni hitelezőkkel egyeztet. Emellett azok a hitelezők vagy hitelezői csoportok, amelyek követelése meghaladja a törvényben meghatározott küszöböt, jogosultak átszervezési program-tervezetet készíteni. Az átszervezési program tervezetének elkészültekor azt a hitelezőknek továbbítják jóváhagyásra. Abban az esetben, ha a program jóváhagyásának nincs akadálya, a programot a hitelezők egyhangúlag, a hitelezői csoportok többségi egyetértésével, illetve bizonyos körülmények teljesülése esetén az összes hitelezői csoport többségi egyetértése nélkül is jóváhagyhatják.

Adósságrendezés

A hitelező nem kezdeményezheti magánszemély adósságrendezését. Mindazonáltal főszabály szerint az adósságrendezési kérelem benyújtása előtt az adósnak fel kell mérnie, hogy lehetséges-e a hitelezőivel való megegyezés. Az állandó hitelezői és adósságbehajtási gyakorlatokkal összhangban a hitelező köteles a megegyezés érdekében együttműködni.

A hitelezőknek lehetőséget kell biztosítani arra, hogy az adósságrendezési kérelemmel és a kifizetési ütemterv tervezetével kapcsolatos álláspontjukat kifejezék. Szükség esetén a hitelező köteles követelésének részleteiről írásos tájékoztatást adni. A jóváhagyott kifizetési ütemtervet a hitelező kérelmére módosíthatják, vagy bizonyos indokok alapján meg is semmisíthetik.

10 Milyen módon használhatja vagy értékesítheti a fizetésképtelenségi szakértő a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét képező vagyontárgyakat?

Csőd

A csődvagyont kellő gondossággal és szakértelemmel kell kezelni. A vagyonfelügyelő feladatai közé tartozik a vagyonba tartozó vagyoneszközök értékesítése. A csődvagyon köteles a vagyoneszközöket a vagyon szempontjából a lehető legelőnyösebb módon felszámolni, biztosítva ezzel, hogy az értékesítés eredménye is a lehető legjobb legyen. A vagyonhoz tartozó biztosíték csak abban az esetben értékesíthető, ha a biztosítékkal védett hitelező abba beleegyezik, vagy ha erre a bíróság engedélyt ad. A csődvagyonba tartozó vagyoneszközöket nem lehet a vagyonfelügyelőre, annak segítőjére vagy a vagyonfelügyelővel vagy segítőjével kapcsolatban álló személyre átruházni.

Átszervezés és adósságrendezés

A fizetésképtelenségi szakértő jogai a kötelezettségei teljesítéséhez szükséges tájékoztatáshoz való jogra korlátozódnak. Az adós a vagyona feletti tulajdon- és birtokjogot megőrzi, és a fizetésképtelenségi szakértőnek nincs joga az adós vagyonát hasznosítani vagy átruházni. Az adósságrendezési eljárásban a fizetésképtelenségi szakértő mindazonáltal kötelezhető vagyoneszközök értékesítésére, illetve ehhez kapcsolódó intézkedések megtételére, valamint arra is, hogy az így szerzett pénzeszközöket az erre jogosultaknak továbbítsa.

11 Mely követelések terjeszthetők elő az adósnak a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonával szemben és miként kezelendők a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően keletkező követelések?

Csőd

A csődben érintett követelés az adós azon adóssága, amelynek jogalapja a csődeljárás megindítása előtt keletkezett. Emellett csődben érintett követelés a biztosítékkal biztosított követelés és azok a követelések, amelyek alapja vagy összege feltételhez kötött, vitatott vagy egyébként nem egyértelmű.

Folyamatosan fennálló adós viszonyban az adósságnak a csődeljárás megindítása előtti időszakból származó része lehet csődben érintett követelés.

Azok a követelések, amelyek a csődeljárás megindítását követően keletkeztek, igazgatási költségeknek, vagyis a csődvagyon olyan adósságának minősülnek, amelyet a vagyonból teljes mértékben megtérítenek.

Átszervezés

A kérelem benyújtását követően keletkező követeléseket azok esedékességekor kell teljesíteni. Ugyanez vonatkozik a díjakra és a folyamatosan fennálló szerződéses kapcsolaton vagy használatra, illetve birtoklásra irányuló folyamatos szerződésen alapuló más folyamatos kiadásokra annyiban, amennyiben ezek a kérelem benyújtását követő időszakhoz kapcsolódnak.

Adósságrendezés

Az adósságrendezés az adós minden, az adósságrendezés megkezdése előtt keletkezett adósságára vonatkozik. Ide tartoznak a biztosítékok, a feltételhez kötött adósságok, a folyamatos vagy egyébként határozatlan összegű vagy jogalapú adósságok, valamint azoknak az adósságrendezés megkezdése és a kifizetési ütemterv jóváhagyása között felmerülő kamata, továbbá az ezen adósságok behajtására és végrehajtására fordított költségek, amennyiben azokat az adósnak kell megfizetnie.

Az adósságrendezésen kívüli adósságokat azok esedékességekor kell teljesíteni.

12 Mik a követelések előterjesztésének, igazolásának és elfogadásának szabályai?

Csőd

Hogy kifizetésre jogosult legyen, a hitelezőnek a csődben érintett követelését írásban be kell jelentenie (hitelezői igénybejelentés), és a vagyonfelügyelőnek át kell adnia legkésőbb a bejelentés napján. A hitelezői igénybejelentésben szerepelnie kell többek között a követelés tőkeösszegének, a felmerült kamatoknak, valamint a követelés és a kamatok alapjának. A bejelentés a bejelentés napját követően is módosítható és kiegészíthető. Követelést visszamenőleg is be lehet jelenteni, ha a hitelező a csődvagyonba kiegészítő díjat fizet be, kivéve, ha a követelés bejelentés napjáig történő be nem jelentésének kimenthető oka volt. A vagyonfelügyelő bejelentés nélkül is figyelembe vehet követeléseket a kifizetési jegyzék tervezetének összeállításánál, amennyiben a követelés alapja és összege nem vitatott.

A vagyonfelügyelő ellenőrzi a bejelentett követelések jogszerűségét és azok rangsorban elfoglalt lehetséges helyét. A kifizetési jogot biztosító követeléseket szerepeltetni kell a kifizetési jegyzék tervezetében. A kifizetési jegyzék tervezetében szereplő követelést a vagyonfelügyelő, a hitelező vagy az adós vitathatják. A követeléssel szembeni fellépés során annak részleteit elő kell adni, és azt indokolni kell. Amennyiben a hitelező követelését vitatják, a vagyonfelügyelő a hitelező számára lehetőséget biztosít a vita során álláspontja előadására és a követelését alátámasztó bizonyítékok bemutatására. A határidőn belül nem vitatott követeléseket elfogadottnak kell tekinteni.

Ezt követően a vagyonfelügyelő elkészíti a kifizetési jegyzék tervezetét, figyelembe véve a kifogásokat és nyilatkozatokat, és e jegyzéket a bíróság elé terjeszti jóváhagyásra. A bíróság meghallgatást tart a kifogások és egyéb viták tekintetében. Amennyiben egy vitát a meghallgatás során nem tudnak megoldani, azt külön polgári eljárásban kell lezárni. Végezetül a bíróság jóváhagyja a kifizetési jegyzéket.

Átszervezés

Az adósnak a hitelezőkre, az adósságokra és azok biztosítékára vonatkozó nyilatkozatot kell csatolnia az átszervezési eljárás megindítása iránti kérelméhez. A bíróság az átszervezési eljárást megindító határozatának meghozatalakor határidőt szab a hitelezők számára követeléseik írásos bejelentésére a szakértő felé, amennyiben az általuk megállapított követelés az adós által megállapítottól eltér.

Az átszervezési program tervezetének a bírósághoz történő benyújtását követően a bíróság lehetőséget biztosít a felek számára, hogy a tervezetben szereplő követelésekkel kapcsolatos kifogásaikat a fizetésképtelenségi szakértőnek írásban előadják, valamint hogy meghatározott határidőn belül a tervezet írásban véleményezzék, vagy e feleket meghallgatásra beidézi. A fizetésképtelenségi szakértő és az adós egyaránt benyújthatnak kifogást az adós nevében. A kifogásról lehetőség szerint a tervezettel együtt, vagy külön bírósági eljárásban döntenek. A bíróság nem egyértelmű adósságátszervezésről hozott határozatát követően a tervezet készítő személy lehetőséget kaphat a tervezet kijavítására, módosítására vagy kiegészítésére. Ezt követően a hitelezők szavaznak az átszervezési program tervezetéről.

Főszabály szerint az átszervezés alatt az az adósság, amelyet az adós vagy a hitelező nem jelentettek be, és amely egyébként nem jutott a fizetésképtelenségi szakértő tudomására az átszervezési program jóváhagyása előtt, az átszervezési program jóváhagyásával megszűnik.

Adósságrendezés

Az adósságrendezést megindító határozat meghozatalakor a bíróság a határozatról, a kérelemről és a kifizetési ütemterv adós által készített tervezetéről másolatot küld a hitelezőknek. A bíróság emellett határidőt szab a hitelezők számára az átrendezendő adósságok összegére vonatkozó írásos bejelentéseikre, amennyiben az az adós által megállapítottól eltér, valamint határidőt szab a hitelezők számára a kérelemmel és a kifizetési ütemterv adós által készített tervezetével kapcsolatos, valamint a tervezetben szereplő adósságok elleni esetleges kifogásra vonatkozó írásos bejelentéseikre.

A kifogásokkal az adósságrendezési eljárásban foglalkoznak, és azokról a kifizetési ütemtervben döntenek véglegesen, amennyiben ez az adósságrendezést nem késlelteti jelentősen. Ellenkező esetben a bíróság dönthet úgy, hogy az ügyet külön perben vagy más eljárásban kell eldönteni. Ezt követően, amennyiben az adós számára az adósságrendezést engedélyezik, a kifizetési ütemterv jóváhagyható.

A kifizetési ütemterv az adós vagy a hitelező kérelmére módosítható, amennyiben annak jóváhagyását követően jut a tudomásukra átrendezendő adósság. Amennyiben az átrendezendő adósság a kifizetési ütemterv végén válik ismertté, az adós azt az összeget köteles megfizetni, amelyet a hitelező számára a kifizetési ütemtervben állapítottak volna meg, ha abban szerepelt volna.

13 Mik a vagyon értékesítéséből származó bevétel elosztásának szabályai? Miként rangsorolják a követeléseket és a hitelezők jogait?

Főszabály szerint a fizetésképtelenségi eljárásokban a követelések egyenrangúak, vagyis minden hitelezőnek egyenlő joga van a felosztásra kerülő vagyonból követelése arányában részesedni. E szabály alól kivételt az elsőbbségi és a legalacsonyabb prioritású követelésekre vonatkozó rendelkezések képeznek.

Csőd

A csődeljárás során a hitelezők számára a jóváhagyott kifizetési jegyzékben meghatározottak szerint lehet fizetést teljesíteni. A csődben érintett követelések azon helyzetben fennálló elsőbbségére vonatkozó rendelkezéseket, amelyben az adós vagyona nem fedezi az összes követelést, a követelések elsőbbségéről szóló törvény (*Laki velkojen maksunsaantijärjestyksestä 1578/1992*) tartalmazza.

A biztosítékkal vagy visszatartási joggal biztosított követelések elsőbbségi követelések, akárcsak a vállalkozás átszervezéséből származó, a gyermektartásra vonatkozó és az üzleti jelzőhitekre vonatkozó követelések. A más követeléseknek alárendelt követeléseket és azok besorolását külön rendelkezések szabályozzák. Ilyen követelés lehet például a csődeljárás megindításáig az elsőbbség nélküli követelés késedelmes megfizetése miatt felhalmozódott kamat és kötbér, illetve egyéb, közjogon alapuló terhek, mint például a bírságok és kényszerítő bírságok.

Átszervezés

Azoknak a hitelezőknek, akiknek az átszervezési eljáráson kívül egyenlő joguk lenne a követelésük teljesítéséhez, az adósságok átszervezési program keretén belüli rendezése során is egyenlő jogállással kell rendelkezniük. Mindazonáltal az átszervezési programban kimondható, hogy a kis értékű követeléssel rendelkező hitelezők teljes mértékben kielégítést kapnak.

A biztosított adósságok tekintetében adósságrendezési intézkedés alkalmazására csak korlátozottan van lehetőség, mivel a biztosított adósság tőkeösszege nem csökkenthető. Az adósságok rendezése nem befolyásolja a hitelező dologi biztosítéki jogának létezését és tartalmát. Az adósság rendezése során a nem biztosított követelések átszervezése alatt felmerülő kamat és egyéb hitelköltségek a legalacsonyabb prioritású adósságok közé tartoznak.

Adósságrendezés

Az adós meglévő és a vagyoneszközeinek felszámolásából származó pénzeszközei az általános adósságok között azok összege szerint kerülnek felosztásra. Az általános adósságok tekintetében bármilyen adósságrendezési intézkedés alkalmazható, de a biztosított követelések kifizetésének kötelezettsége alól nem adható felmentés. Az adósságok rendezése nem befolyásolja a hitelező dologi biztosítéki jogának létezését és tartalmát. Azt az eszközt kell alkalmazni, amely a hitelezőt a legkisebb mértékben károsítja, és amely elégséges az adós pénzügyi helyzetének helyreállításához. Az adós meglévő és felszámolás útján szerzett pénzeszközeiből utóljára az adós csődjének megállapítása esetén alárendeltnek minősülő adósságokat és az adósságrendezés kezdete és a kifizetési ütemterv jóváhagyása között felmerült kamatot fizetik ki.

14 Mik a fizetésképtelenségi eljárás – különösen egyezség által történő – befejezésének feltételei és joghatásai?

Csőd

A bírósági csődeljárás a vagyonfelosztási jegyzék létrejöttével zárul. A csődeljárás akkor ér véget, ha a hitelezők jóváhagyták a zárómérleget. A vagyonfelügyelő a csődvagyon számbavételét és a vagyon felszámolását követően készíti el a zárómérleget. A zárómérleg elkészítésére akkor is sor kerülhet, ha a vagyon számbavételére csak részben került sor, mivel biztosíték vagy más kis értékű eszközök értékesítése nem történt meg, vagy mert a csődben érintett követelés vagy annak nem jelentős része nem egyértelmű.

Egyezségkötésre is lehetőség van a csődeljárásban, ha az egyezséget az adós és a hitelezők többsége támogatja. Az egyezség elfogadásával a vagyonfelügyelő kijelölése és a hitelezők csődeljárásbeli felügyeleti joga megszűnik.

A bíróság végzéssel dönt a csődeljárás megszüntetéséről, amennyiben a csődvagyon a csődeljárás költségeit nem fedezi, vagy a csődeljárás folytatása egyébként más okból nem célszerű. Nem hoznak azonban a csődeljárást megszüntető végzést, ha a csődeljárás csődgondnok felügyelete alatt folytatódik. A csődeljárás csődgondnok felügyelete melletti folytatásának oka lehet például az adós ellenőrzésének szükségessége. A csődgondnokság a zárómérleggel szűnik meg.

A csőd visszavonásáról indokolt esetben az azt megállapító végzéstől számított nyolc napon belül lehet dönteni.

Az adósságokra vonatkozó kötelezettségek a csődöt követően is fennállnak. Az adós továbbra is köteles azon csődben érintett adósságok teljesítésére, amelyeknek kifizetése a csődeljárás során nem történt meg teljes mértékben.

Átszervezés

A bírósági átszervezési eljárás az átszervezési program jóváhagyásával ér véget. A program jóváhagyásával az adós joggyakorlási joga feléled, és az eljárás megindításának joghatásai, például a kifizetési és adósságbehajtási tilalom, megszűnnek. Az átszervezési program jóváhagyását követően az

adósságok átszervezésének feltételeire az átszervezési programban foglaltak az irányadók, és főszabály szerint minden nem ismert átszervezendő adósság megszűnik.

A bíróság a felügyelő vagy a hitelező kérelmére hatályon kívül helyezheti az átszervezési programot, ha az adós azt jelentős mértékben megszegi. Az átszervezési program akkor is megszűnik, ha a program végrehajtása előtt az adós csődjét állapítják meg. A bíróság végzéssel dönthet arról, hogy az átszervezési programban foglalt adósságrendezés meghatározott hitelező tekintetében szűnik meg, például abban az esetben, ha az adós a program szerint a hitelező felé teljesítendő kötelezettségeit lényegesen megszegte. A megszűnést követően a hitelezőt ugyanazok a jogok illetik meg, mint az átszervezési program jóváhagyása előtt.

Az átszervezési program lezárásakor a felügyelő, vagy ha nincs felügyelő, az adós a program végrehajtásáról zárójelentést készít.

Adósságrendezés

A bírósági adósságrendezési eljárás a kifizetési ütemterv bíróság általi jóváhagyásával ér véget. A kifizetési ütemterv jóváhagyását követően a kifizetési ütemterv irányadó az átrendezett adósságok feltételeire. A kifizetési ütemtervben meghatározott fizetési kötelezettségek az adóst az egyes kötelezettségek teljesítéséig kötik. A kifizetési ütemterv lejáratától függetlenül az adós abban meghatározott kötelezettségei azok teljesítéséig hatályban maradnak. Az adós nem mentesülhet a fennmaradó adósságok visszafizetése alól, amíg a kifizetési ütemtervben meghatározott kötelezettségeit nem teljesíti.

A kifizetési ütemterv akkor is megszűnik, ha az ütemterv végrehajtása előtt az adós csődjét állapítják meg. Az adós vagy a hitelező kérelmére a bíróság a kifizetési ütemtervet hatályon kívül helyezheti, ha az adós a törvényben foglalt kötelezettségeit megszegi. A megszűnést követően a hitelezőt ugyanazok a jogok illetik meg, mint az adósságrendezés előtt.

15 Melyek a hitelezőket a fizetési képtelenségi eljárás befejezése után megillető jogok?

Csőd

Az adósságokra vonatkozó kötelezettségek a csődöt követően is fennállnak: az adós továbbra is köteles azon csődben érintett adósságok teljesítésére, amelyeknek kifizetése a csődeljárás során nem történt meg teljes mértékben.

Átszervezés

A hitelezőknek jogukban áll az átszervezési programban felsorolt követeléseik kifizetéséhez, és az átszervezés addig nem zárulhat le, amíg a programban meghatározott kötelezettségek nem teljesülnek. Ennek megfelelően a program lezárultával a hitelezőknek nincs joguk többé teljesítést követelni.

Adósságrendezés

A kifizetési ütemterv irányadó az átrendezett adósságok feltételeire. A kifizetési ütemtervnek lejáratát kell szabni. A kifizetési ütemterv lejáratától függetlenül az adós abban meghatározott kötelezettségei azok teljesítéséig hatályban maradnak. A kifizetési ütemterv lezárultával a hitelezőknek nincs joguk többé teljesítést követelni.

16 Ki viseli a fizetési képtelenségi eljárás során felmerült költségeket és kiadásokat?

Csőd

A csődeljárás költsége az eljárást terhelő bírósági illetékből, a vagyonfelügyelő díjazásából és a vagyon vizsgálatából és kezeléséből eredő egyéb költségekből áll.

A csődeljárás költségeit a csődvagyonból kell kifizetni. Amennyiben a csődvagyon e költségeket nem fedezi, a hitelező magára vállalhatja azok megfizetését a csődeljárás megszüntetésének elkerülése érdekében.

A bíróság a csődeljárás csődgondnokság alatt történő folytatása mellett is dönthet, amennyiben ez például a csődvagyon elégtelensége miatt indokolt. Ebben az esetben a vagyonfelügyelő kijelölése és a hitelezők csődeljárásbeli felügyeleti joga megszűnik. A csődgondnokságból fakadó csődeljárási költségeket állami forrásból fedezik, ha azok csődvagyonból történő megfizetésére nincs mód.

Átszervezés

Az eljárás költségeit, ideértve a fizetési képtelenségi szakértő díját is, az adós vagyonából kell megfizetni. A költségek kifizetését másik fél is magára vállalhatja, mivel az átszervezés lefolytatásának egyik akadály a valószínűsége, hogy az adós vagyona az eljárás költségeit nem fogja fedezni.

A hitelezői választmány költségeinek megtérítése a hitelezők feladata. Az a személy, aki az átszervezési program tervezete elkészítésének jogával kíván élni, maga viseli a tervezet elkészítésének költségeit.

Adósságrendezés

Az eljárás költségei a fizetési képtelenségi szakértő tevékenységének észszerű díjazásából és a fizetési képtelenségi szakértő felmerült költségeiből állnak. Főszabály szerint az adós fizeti meg a fizetési képtelenségi szakértő díját és költségeit a kifizetési ütemterv jóváhagyását vagy módosításának jóváhagyását követő négy hónap során az adós rendelkezésére álló pénzeszközöket nem meghaladó összeg erejéig. Az adós által nem fedezett díjazást és költségeket állami forrásból kell kifizetni. Amennyiben az adósságrendezési kérelmet elutasítják, a teljes díjazást és költségeket állami forrásból fizetik ki.

17 Mik a hitelezők összességének hátrányt okozó jogügyletek semmisségére, megtámadhatóságára és végrehajthatatlanságára vonatkozó szabályok?

Minden fizetési képtelenségi eljárásban alkalmazandók visszatérítésre vonatkozó rendelkezések.

Azokat a vagyoneszközöket, amelyeket a fizetési képtelenségi eljárás megindítása előtt ruháztak át, és amelyek a törvényben meghatározott feltételeknek megfelelnek, visszatérítésre irányuló, jogalpra vonatkozó vagy kártérítési keresettel vissza lehet szerezni. Minden fizetési képtelenségi eljárásban alkalmazandók a visszatérítésre a vagyoneszközök csődvagyonba történő visszatérítéséről szóló törvényben (758/1991) meghatározott rendelkezések. A visszatérítésnek megalapozottnak kell lennie.

A visszatérítés megalapozottságának és ezzel az ügylet visszafordításának feltételei a következők:

- az ügylet annak érdekében kötötték, hogy egy adott hitelezőt a többi hitelező költségére előnyben részesítsenek, hogy vagyoneszközöket a hitelezők által elérhető vagyon köréből kivonjanak, vagy hogy az adósság teljes összegét a hitelezők kárára növeljék;
- az adós az ügylet megkötésekor fizetési képtelen volt, vagy az ügylet hozzájárult az adós fizetési képtelenné válásához; amennyiben az ügylet ajándékozás volt, további feltétel, hogy az adós túlzottan eladósodott volt, vagy az ügylet következtében vált azzá;
- az ügyletben szereplő másik fél tudott vagy tudnia kellett volna az adós fizetési képtelenségéről vagy túlzott eladósodásáról, illetve az ügylet adós pénzügyi helyzetére gyakorolt hatásáról és az ügylet jogszerűtlenné tevő más tényezőkről.

Amennyiben az ügyletben szereplő másik fél az adós közeli hozzátartozója volt, a kérdéses személyről vélelmezendő, hogy tudott a fent felsorolt tényezőkről, kivéve, ha bizonyítani tudja, hogy jóhiszeműen járt el. Amennyiben egy ügylet a fizetési képtelenségi eljárás megindításától számított öt évnél régebben kötötték meg, az csak abban az esetben fordítható vissza, ha az ügyletben az adós közeli hozzátartozója szerepelt félként.

Amennyiben egy adósságot a fizetési képtelenségi eljárás megindítása iránti kérelem benyújtásának napjától számított három hónappal régebben fizettek meg, azt vissza kell fordítani, ha a megfizetésre szokatlan módon vagy az esedékesség előtt került sor, illetve ha a megfizetett összeg a vagyon pénzeszközeire tekintettel jelentősnek tekintendő. Az adósságok megfizetésének visszafordítására azonban nincs lehetőség, ha az a körülményekre tekintettel szokványosnak tekintendő. A lefoglalással szerzett fizetések szintén visszanyerhetők, ha a lefoglalásra a határidő lejártát megelőző három hónappal korábban került sor. Az adós közeli hozzátartozói tekintetében hosszabb határidő alkalmazandó. A kifizetést akkor is vissza kell nyerni, ha a hitelező jóhiszeműen járt el.

Többek között az ajándékok, a tulajdonmegosztás, a beszámítás és a biztosítékok visszanyerését is külön rendelkezések szabályozzák.

Utolsó frissítés: 10/09/2019

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Fizetésképtelenség - Svédország

BEVEZETÉS

Svédországban a fizetésképtelenségi rendelet (*insolvensförordning*) szabályozza a csődeljárást, a vállalkozások reorganizációját és az adósságátalakítást. Az ezen eljárásokat szabályozó svéd rendelkezések egyes vonatkozásainak rövid bemutatására kerül sor az alábbiakban a módosított fizetésképtelenségi rendelet 86. cikkének (1) bekezdése alapján. A leírás nem kimerítő.

CSŐD

Általános megjegyzések

A csődeljárás (*konkurs*) a követelések általános jellegű érvényesítésének olyan módja, amelynek során az adós hitelezői együttesen, kötelező alapon átveszik az adós minden vagyonát annak érdekében, hogy követeléseiket kielégíthessék. A csődeljárás során a vagyontárgyak csődvagyont (*konkursbo*) alkotnak, amelyet a hitelezők érdekében kezelnek. A vagyont egy vagy több vagyonfelügyelő (*konkursförvaltare*) kezeli. A vagyonfelügyelő kizárólagos feladata a vagyon kezelése. A csődeljárás során a kerületi bíróság (*tingsrätt*) megvizsgálja a csődeljárás iránti kérelmet, meghozza a csődhatározatot, és lefolytatja magát a csődeljárást. A csődeljárásban a bíróság több kérdésben is dönt: meghatározza például, hogy hogyan osszák fel a vagyont, vagy hogy az adósságokat kell-e bizonyítani. A bíróság előtt egyéb lépések is történnek, például az adós itt teszi le a vagyonleltárra vonatkozó esküjét. A vagyonfelügyelő a végrehajtó hatóság (*Kronofogdemyndigheten*) felügyeli.

VÁLLALKOZÁSOK REORGANIZÁCIÓJA

Általános megjegyzések

A fizetési nehézségekkel küzdő kereskedőnek bírósági határozat engedélyt adhat arra, hogy egy különleges eljárás keretében átszervezze vállalkozását (*företagsrekonstruktion*). A reorganizációs tisztviselőt (*rekonstruktör*) a bíróság jelöli ki annak érdekében, hogy megvizsgálja, hogy az adós egyes vagy összes tevékenysége folytatható-e, és ha igen, milyen formában, illetve hogy az adós körülményei lehetővé teszik-e a hitelezőkkel való pénzügyi megállapodást (*uppgörelse*) vagy egyezségkötést (*ackord*). Feladatainak teljesítése során a reorganizációs tisztviselőnek úgy kell eljárnia, hogy biztosítsa, hogy a hitelezők érdekei ne sérüljenek. A vállalkozások reorganizációjáról szóló határozat formálisan nem korlátozza az adóst vagyona feletti rendelkezési jogában.

ADÓSSÁGÁTALAKÍTÁS

Általános megjegyzések

Az adósságátalakítás (*skuldsanering*) részben vagy egészben felmenti az adóst az adósságátalakításba tartozó adósságok kifizetésének kötelezettsége alól. 2016 novembere óta kétféle adósságátalakítás létezik Svédországban: adósságátalakítás (*skuldsanering*) az adósságok átalakításáról szóló törvény (*skuldsaneringslagen*) szerint; és a vállalkozások adósságainak átalakítása (*F-skuldsanering*) a vállalkozások adósságainak átalakításáról szóló törvény (*skuldsaneringslagen för företagare*) szerint. Az alábbiakban mindkét típus bemutatására kerül.

VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSA A VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY SZERINT

1 Ki ellen indítható fizetésképtelenségi eljárás?

CSŐD

Csődeljárás jogi és természetes személlyel szemben is indítható (ideértve azokat a természetes személyeket is, akik nem végeznek kereskedelmi tevékenységet).

VÁLLALKOZÁSOK REORGANIZÁCIÓJA

Reorganizációs eljárás jogi és természetes személlyel szemben is indítható, amennyiben a kérdéses személy kereskedő. Egyes jogi személyeket, például a bankokat, a hitelpiaci intézeteket, a biztosítókat és az értékpapír-kereskedelmi társaságokat a törvény kizárja a hatálya alól.

ADÓSSÁGÁTALAKÍTÁS

Adósságátalakítást a természetes személyek vehetnek igénybe (ideértve a magánjellegű kereskedelmi tevékenységet folytató természetes személyeket [*enskild näringsverksamhet*]).

Az adósságátalakítási kérelmeket első fokon a végrehajtó hatóság bírálja el.

VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSA A VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY SZERINT

A vállalkozások adósságainak átalakításával az a természetes személy élhet, aki:

- olyan kereskedő, aki kereskedelmi tevékenységet folytat, ha adósságai főként e tevékenységből származnak;
- olyan kereskedő, aki kereskedelmi tevékenységet folytat, ha az e tevékenységből származó adósságokat ki tudja fizetni, vagy fizetésképtelensége csak ideiglenes; vagy
- a vállalkozó családtagja, ha a családtag adóssága főként a vállalkozó kereskedelmi tevékenységből származik.

„Családtag” (*närstående*) a házastárs, az élettárs, a szülő, a testvér, a gyermek és a házastárs vagy élettárs gyermeke.

A vállalkozások adósságainak átalakítása iránti kérelmeket első fokon a végrehajtó hatóság bírálja el.

2 Mik a fizetésképtelenségi eljárás megindításának feltételei?

CSŐD

A csődeljárás megindításának az adós fizetésképtelensége a feltétele. A „fizetésképtelenség” (*obestånd, insolvens*) azt jelenti, hogy az adós nem képes adósságait időben visszafizetni, és fizetésképtelen állapota nem csak ideiglenes. Az adós fizetésképtelenségi nyilatkozata elfogadható, ha annak megkérdőjelezésére egyébként nincs ok. Emellett léteznek bizonyos fizetésképtelenségi vélelmek is. Például ellenkező bizonyításig vélelmezendő az adós fizetésképtelensége, ha a végrehajtásról szóló törvénykönyv (*utsökningsbalken*) 4. fejezete alapján lefolytatták a végrehajtási eljárást, és az a csődeljárás iránti kérelem benyújtását megelőző hat hónapon belül azzal a megállapítással zárult, hogy az adósnak nem áll rendelkezésére elegendő vagyon a végrehajtandó követelések teljes kielégítésére. Ugyanez vonatkozik arra az esetre is, ha az adós kijelenti, hogy kifizetéseit felfüggesztette.

Csődeljárás iránti kérelmet az adós vagy a hitelező nyújthat be.

Amennyiben a csődeljárás iránti kérelem jóváhagyása valószínű, és okkal lehet, hogy az adós vagyontárgyakat fog elidegeníteni, a bíróság elrendelheti az adós vagyonának a kérelem értékelésének idejére történő lefoglalását (*kvarstad*). A bíróság emellett utazási tilalmat is elrendelhet.

A kerületi bíróság a csődöt megállapító határozatát haladéktalanul közzéteszi. A határozat azonnal hatályba lép, az adós a határozat kihirdetésével elveszíti a vagyona feletti rendelkezési jogát, de léteznek a harmadik felek jogos elvárásait védő rendelkezések. Kérjük, olvassa el a „Milyen jogai vannak az adósnak, illetve a fizetésképtelenségi szakértőnek?” kérdésre adott válaszban szereplő információkat is.

A kerületi bíróság csődöt megállapító vagy csődeljárás iránti kérelmet elutasító határozata ellen felsőbb fokú bírósághoz lehet fellebbezni.

VÁLLALKOZÁSOK REORGANIZÁCIÓJA

Vállalkozás reorganizációja iránti kérelmet az adós vagy a hitelező nyújthat be. A vállalkozás reorganizációját engedélyező határozat csak abban az esetben hozható meg, ha megbizonyosodtak arról, hogy az adós nem tudja kifizetni esedékes adósságait, vagy azok kifizetésére hamarosan képtelenné válik. Nem hozható vállalkozás reorganizációját engedélyező határozat, ha nem kellően megalapozott a feltételezés, hogy elérhető a vállalkozás reorganizációjának célja. A hitelező által benyújtott kérelem csak az adós beleegyezésével hagyható jóvá.

Amennyiben az adós által benyújtott kérelmet elfogadhatónak nyilvánítják, a bíróság azt haladéktalanul értékeli, kivéve, ha az adós kérelmét megelőzően a hitelező is kérelmet nyújtott be, és a bíróság úgy döntött, hogy annak megvizsgálása érdekében meghallgatást tart. Amennyiben a hitelező által benyújtott kérelmet elfogadhatónak nyilvánítják, a bíróság annak megvizsgálása érdekében kitűzi a meghallgatás időpontját. A meghallgatást a kérelem bírósághoz történő benyújtását követő két héten belül kell megtartani. Különösen indokolt esetben későbbi időpontban is megtartható a meghallgatás, de az időpont nem lehet hat hétnél későbbi.

Amennyiben a kérelmet jóváhagyja, a bíróság köteles ezzel egyidejűleg reorganizációs tisztviselőt kijelölni. Különösen indokolt esetben több reorganizációs tisztviselő is kijelölhető. A reorganizációt engedélyező határozattól számított egy héten belül a reorganizációs tisztviselő köteles a határozatról minden ismert hitelezőt értesíteni. A vállalkozás reorganizációjáról szóló határozat azonnal végrehajtható, kivéve, ha a bíróság ettől eltérően rendelkezik.

ADÓSSÁGÁTALAKÍTÁS

Adósságátalakítási kérelmet az adós nyújthat be. Amennyiben a kérelmet nem utasítják el mint elfogadhatatlant vagy mint megalapozatlant, az adósságátalakításról szóló határozatot a lehető leghamarabb meg kell hozni. A kérelmet megalapozatlanság miatt el lehet utasítani például akkor, ha a kérelemből vagy más rendelkezésre álló forrásból az derül ki, hogy az adósságátalakítás feltételei nem teljesülnek.

Az adósságátalakítás engedélyezhető, amennyiben

1. az adós olyan természetes személy, akinek fő érdekeltégei Svédországban vannak;
2. az adós nem tudja időben kifizetni az adósságait, és az eset összes körülményére tekintettel valószínűsíthető, hogy fizetésre való képtelensége előreláthatóan fennmarad (az adós fizetése képtelenség minősül); valamint
3. az engedélyezés az adós személyes és pénzügyi körülményeire tekintettel indokolt.

Az alábbi korlátozások érvényesülnek:

1. az adósságátalakítás nem engedélyezhető, ha az adóst eltiltották az üzleti tevékenység folytatásától (*näringsförbud*);
2. amennyiben az adós kereskedő, az adósságátalakítás csak abban az esetben engedélyezhető, ha a vállalkozás pénzügyi helyzete könnyen megvizsgálható; valamint
3. amennyiben az adós számára korábban adósságátalakítást engedélyeztek, az új adósságátalakítás csak abban az esetben engedélyezhető, ha az különösen indokolt.

Amennyiben az adósságátalakítási eljárást megindító határozat meghozatalára kerül sor, az erről szóló értesítést a hivatalos lapban, a *Post- och Inrikes Tidningarban* haladéktalanul közzé kell tenni. Emellett a közzétételt követő egy héten belül értesíteni kell az ismert hitelezőket. Az értesítésben fel kell hívni a hitelezőket többek között arra, hogy az adóssal szemben fennálló követeléseiket jelentsék be, általában írásos formában, a közzététel időpontjától számított egy hónapon belül, a követeléseik részleteit és az ügy értékeléséhez szükséges egyéb információkat mutassák be, és adják meg annak a bankszámlának az adatait, amelyre az adósságátalakítási eljárás során a kifizetéseket teljesíteni kell.

Az adósságátalakítási eljárást megindító határozat ellen a határozat keltétől számított három héten belül lehet fellebbezni.

Az eljárást megindító határozatot követően nem zárhatóak vagyontárgyak (*utmätning*) a határozat előtt keletkezett követelések érvényesítése érdekében, amíg az adósságátalakítás tárgyában jogerős határozat nem születik. Ez nem vonatkozik azonban azokra a követelésekre, amelyeket az átalakítás nem érint. E rendelkezés nem alkalmazandó továbbá abban az esetben sem, ha fellebbezés nyomán a bíróság a hitelező kérelmére úgy dönt, hogy engedélyezi a zárlatot.

VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSA A VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY SZERINT

Vállalkozás adósságainak átalakítása iránti kérelmet az adós nyújthat be. Amennyiben a kérelmet nem utasítják el mint elfogadhatatlant vagy mint megalapozatlant, a vállalkozás adósságainak átalakításáról szóló határozatot a lehető leghamarabb meg kell hozni. A kérelmet megalapozatlanság miatt el lehet utasítani például akkor, ha a kérelemből vagy más rendelkezésre álló forrásból az derül ki, hogy a vállalkozás adósságai átalakításának feltételei nem teljesülnek.

A vállalkozás adósságainak átalakítása engedélyezhető, amennyiben

1. az adós fő érdekeltégei Svédországban vannak;
2. az adós nem tudja időben kifizetni az adósságait, és az eset összes körülményére tekintettel valószínűsíthető, hogy fizetésre való képtelensége előreláthatóan fennmarad (az adós fizetése képtelenség minősül); valamint
3. az engedélyezés az adós személyes és pénzügyi körülményeire tekintettel indokolt.

Az alábbi korlátozások érvényesülnek:

1. a vállalkozás adósságainak átalakítása nem engedélyezhető, ha az adóst eltiltották az üzleti tevékenység folytatásától;
2. a vállalkozás adósságainak átalakítása nem engedélyezhető, ha az adós olyan kereskedő, aki üzleti tevékenységét felelőtlenül folytatja vagy folytatta;
3. a vállalkozás adósságainak átalakítása nem engedélyezhető, ha az adós negyedéves kifizetési kerete a társadalombiztosítási törvénykönyv (*socialförsäkringsbalken*) 2. fejezetének 6. és 7. szakaszában meghatározott alapár (*prisbasbeloppet*) (2016-ban körülbelül 6300 SEK) kevesebb mint egyhetede; valamint
4. amennyiben az adós számára korábban adósságátalakítást engedélyeztek, az új adósságátalakítás csak abban az esetben engedélyezhető, ha az különösen indokolt.

Amennyiben a vállalkozás adósságainak átalakítására irányuló eljárást megindító határozat meghozatalára kerül sor, az erről szóló értesítést a hivatalos lapban, a *Post- och Inrikes Tidningarban* haladéktalanul közzé kell tenni. Emellett a közzétételt követő egy héten belül értesíteni kell az ismert hitelezőket. Az értesítésben fel kell hívni a hitelezőket többek között arra, hogy az adóssal szemben fennálló követeléseiket jelentsék be, általában írásos formában, a közzététel időpontjától számított egy hónapon belül, a követeléseik részleteit és az ügy értékeléséhez szükséges egyéb információkat mutassák be, és adják meg annak a bankszámlának az adatait, amelyre a vállalkozás adósságainak átalakítására irányuló eljárás során a kifizetéseket teljesíteni kell.

A vállalkozás adósságainak átalakítására irányuló eljárást megindító határozat ellen a határozat keltétől számított három héten belül lehet fellebbezni.

Az eljárást megindító határozatot követően nem zárhatóak vagyontárgyak a határozat előtt keletkezett követelések érvényesítése érdekében, amíg a vállalkozás adósságainak átalakítása tárgyában jogerős határozat nem születik. Ez nem vonatkozik azonban azokra a követelésekre, amelyeket az átalakítás nem érint. E rendelkezés nem alkalmazandó továbbá abban az esetben sem, ha fellebbezés nyomán a bíróság a hitelező kérelmére úgy dönt, hogy engedélyezi a zárlatot.

3 Mely a vagyontárgyak képezik a fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét? Miként kezelik az adós által a fizetéseképtelenségi eljárás megindítását követően szerzett vagy rá háramló vagyontárgyakat?

CSŐD

Az adós vagy másik fél által közvetlenül a csődeljárást megindító határozatot követően végzett jogcselekményekre vonatkozó különös kivételt biztosító szabályok hiányában a csődvagyonba tartozik az adós csődhatározat közzétételekor meglévő minden vagyona, illetve az a vagyon, amelyet az adós a csődeljárás ideje alatt szerez, és amely a követelések kielégítésére szolgálhat. Bármely vagyontárgy, amelyet követelések behajtása útján kerül a csődvagyonba, szintén abba tartozik. Természetes személyek esetében különös szabályok vonatkoznak a bérekre és más olyan vagyontárgyakra, amelyre az adósnak megélhetéséhez van szüksége. Az adós vagyonának egy részét megtarthatja.

VÁLLALKOZÁSOK REORGANIZÁCIÓJA

A reorganizációs tisztviselő a reorganizációs határozatról annak keltét követő egy héten belül értesít minden ismert hitelezőt. Az értesítéshez többek között az adós eszközeinek és kötelezettségeinek előzetes leltárát is csatolni kell. Ennek megfelelően az eljárás a vagyon egészét felöleli. Hangsúlyozandó viszont, hogy a vállalkozás reorganizációja a hitelezőkkel kötött nyilvános egyezséggel is zárulhat, ez azonban nem kötelező.

Minden olyan követelés, amely az adós által a vállalkozás reorganizációjára irányuló eljárásban a reorganizációs tisztviselő jóváhagyásával kötött megállapodáson alapul, általános elsőbbséget (*allmän förmånsrätt*) élvez. Ilyen megállapodás lehet például a vállalkozás finanszírozása tekintetében kötött megállapodás, amelyet a reorganizációs eljárásban a reorganizációs tisztviselő jóváhagyásával kötnek.

ADÓSSÁGÁTALAKÍTÁS

Az adósságátalakítást jóváhagyó határozatban fizetési ütemtervet kell meghatározni. A fizetési ütemterv futamideje öt év, kivéve, ha egy ennél rövidebb időtartam megállapítása különösen indokolt. A fizetési ütemterv futamideje az átalakítást jóváhagyó határozat napján kezdődik. Az adós azonban már az eljárást megindító határozat keltétől megkezdi a kifizetéseket, és azt az időszakot, amelyre az eljárást megindító határozat volt alkalmazandó, rendszerint le kell vonni a fizetési ütemterv időtartamából.

Az adós által fizetendő összeget úgy határozzák meg, hogy az adósságátalakítás az adós minden vagyonára és jövedelmére vonatkozik, levonva azokból azt, ami az adós és családja megélhetéséhez szükséges. Az adósságátalakítással nem érintett követelés kifizetése tekintetében fenntartással lehet élni.

Amennyiben az adósságátalakításról szóló határozatot követően az adós pénzügyi helyzete jelentősen javul, és ez a javulás előre nem látható körülményeknek köszönhető, a hitelezők és az adós kérhetik a határozat újraértékelését.

VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSA A VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY SZERINT

A vállalkozás adósságainak átalakítására irányuló eljárásban fizetési ütemtervet kell meghatározni. A fizetési ütemterv futamideje három év. A fizetési ütemterv futamideje az átalakítást jóváhagyó határozat napján kezdődik. Az adós azonban már az eljárást megindító határozat keltétől megkezdi a kifizetéseket, és azt az időszakot, amelyre az eljárást megindító határozat volt alkalmazandó, rendszerint le kell vonni a fizetési ütemterv időtartamából.

Az adós által fizetendő összeget úgy határozzák meg, hogy a vállalkozás adósságainak átalakítása az adós teljes vagyonára és jövedelmére vonatkozik, levonva azokból azt, ami az adós és családja megélhetéséhez szükséges. A vállalkozás adósságainak átalakításával nem érintett követelés kifizetése tekintetében fenntartással lehet élni.

Amennyiben a vállalkozás adósságainak átalakításáról szóló határozatot követően az adós pénzügyi helyzete jelentősen javul, a hitelezők és az adós kérhetik a határozat újraértékelését.

4 Milyen jogok illetik meg az adóst, illetve a fizetéseképtelenségi szakértőt?

CSŐD

A csődhatározat kihirdetésével az adós a csődvagyonba tartozó minden vagyona felett elveszíti rendelkezési jogát. Az adós nem vállalhat olyan kötelezettséget, amelyre a csődeljárásban hivatkozni lehet. E rendelkezés alól vannak kivételek. A csődeljárás során a csődvagyont a vagyonfelügyelő képviseli. A vagyonfelügyelőt a kerületi bíróság jelöli ki, és rendelkeznie kell a feladatainak ellátásához szükséges szaktudással és tapasztalattal, valamint feladatainak ellátására egyébként alkalmasnak kell lennie. A bíróság alkalmazásában álló személy nem jelölhető ki vagyonfelügyelőnek. Nem jelölhető ki vagyonfelügyelőnek olyan személy, akinek tekintetében összeférhetlenség áll fenn.

VÁLLALKOZÁSOK REORGANIZÁCIÓJA

A reorganizációs tisztviselőnek rendelkeznie kell a a feladatainak ellátásához szükséges szaktudással és tapasztalattal, rendelkeznie kell a hitelezők bizalmával, és feladatainak ellátására egyébként alkalmasnak kell lennie.

A reorganizációs tisztviselő megvizsgálja az adós pénzügyi helyzetét, és az adóssal való egyeztetést követően tervet készít a reorganizáció céljai elérésének módjáról. A tervet megküldi a bíróságnak és a hitelezőknek. A reorganizációs tisztviselő igénybe veheti szakértők segítségét.

Az adós köteles megosztani a reorganizációs tisztviselővel a pénzügyi helyzetére vonatkozó – a vállalkozás átszervezése szempontjából releváns – információkat. Az adós köteles a reorganizációs tisztviselőnek az üzleti tevékenység folytatásának módjára vonatkozó utasításait követni. Egyes jogcselekményeket az adós csak a reorganizációs tisztviselő jóváhagyásával tehet meg. Ezek közé tartozik a határozat előtt keletkezett adósságok kifizetése, az új kötelezettségek vállalása és az adós vállalkozása szempontjából kiemelten fontos vagyontárgyak átruházása vagy megterhelése.

Amennyiben az adós e kötelezettségeknek nem tesz eleget, a kérdéses jogcselekmény ennek ellenére érvényes marad.

ADÓSSÁGÁTALAKÍTÁS

Nem kerül sor vagyonfelügyelő kijelölésére. Az adósságátalakítási eljárás során az adós továbbra is rendelkezhet vagyonával.

VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSA A VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY SZERINT

Nem kerül sor vagyonfelügyelő kijelölésére. Az adósságátalakítási eljárás során az adós továbbra is rendelkezhet vagyonával.

5 Milyen feltételek alapján lehet beszámításokat igényelni?

CSŐD

Az adóssal szemben a csődeljárás során érvényesíthető követeléssel rendelkező hitelező e követelését a csődhatározat kihirdetésekor a hitelezővel szemben fennálló adósi követeléssel szemben beszámíthatja. E rendelkezés nem alkalmazható, ha a beszámítás a kérdéses követelések természete miatt kizárásra került a csődeljárásból. A feltételes követelésekre külön szabályok vonatkoznak. Kivételek vonatkoznak többek között a közelmúltban szerzett követelésekre is (amelyek nagymértékben megfelelnek a vagyonba való visszaszerzésre vonatkozó rendelkezéseknek).

A pénzügyi piacokra tekintettel különös rendelkezések biztosítják azt, hogy a nettósítási megállapodások és a többek között pénzügyi eszközökkel kapcsolatos hasonló megállapodások a csődvagyon és a hitelezők tekintetében érvényesüljenek.

VÁLLALKOZÁSOK REORGANIZÁCIÓJA

Az adóssal szemben a vállalkozás reorganizációjára iránti kérelem benyújtásakor követeléssel rendelkező hitelező e követelését a hitelezővel szemben az említett időpontban fennálló adósi követeléssel szemben beszámíthatja, akkor is, ha a követelés még nem esedékes. E rendelkezés nem alkalmazható, ha a beszámítás a kérdéses követelések természete miatt vagy egyébként a vállalkozások reorganizációjáról szóló törvény rendelkezései alapján kizárásra került. Kivételek vonatkoznak többek között a közelmúltban szerzett követelésekre is (amelyek nagymértékben megfelelnek a vagyonba való visszaszerzésre vonatkozó rendelkezéseknek).

A pénzügyi piacokra tekintettel különös rendelkezések biztosítják azt, hogy a nettósítási megállapodások és a többek között pénzügyi eszközökkel kapcsolatos hasonló megállapodások a csődvagyon és azon hitelezők tekintetében érvényesüljenek, akiknek követeléseire a hitelezőkkel kötött nyilvános egyezség vonatkozik.

ADÓSSÁGÁTALAKÍTÁS

Nem létezik a beszámításra vonatkozó különös szabályozás.

VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSA A VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY SZERINT

Nem létezik a beszámításra vonatkozó különös szabályozás.

6 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás azokra a hatályos szerződésekre, amelyekben az adós szerződő fél?

CSŐD

A csődtörvény nem tartalmaz arra vonatkozó általános szabályt, hogy a csődvagyont kötik-e az adós által kötött megállapodások. Főszabály szerint a vagyon független jogi személy, és nem felel az ilyen megállapodásokból eredő kötelezettségért. A csődvagyon dönthet úgy, hogy az adós által kötött megállapodásokat teljesíti, amennyiben a teljesítés elősegíti a vagyon felszámolását. Ez általában a másik fél beleegyezésétől függ. Különös rendelkezések találhatók más jogszabályokban, például az adásvételről szóló törvényben (*köplagen*) és a pénzügyi eszközök kereskedelméről szóló törvényben (*lagen om handel med finansiella instrument*). Az adásvételről szóló törvény szerint a csődvagyon dönthet úgy, hogy a megállapodást teljesíti, amennyiben az egyik fél csődben van. A másik fél kérheti, hogy a vagyon a megállapodás teljesítésének szándékáról őt megfelelő időben értesítse.

VÁLLALKOZÁSOK REORGANIZÁCIÓJA

Amennyiben a vállalkozás reorganizációjáról szóló határozat előtt az adós partnerének jogában állt a fizetéssel vagy a teljesítés valamely más vonatkozásával kapcsolatos vita vagy annak lehetősége miatt a megállapodástól elállni, a határozat meghozatalával a partner e jogát elveszti, ha az adós megfelelő időben és a reorganizációs tisztviselő beleegyezésével kéri a kérdéses megállapodás teljesítését. A partner kérésére az adós köteles a megállapodás teljesítésének szándékáról a partnert megfelelő időben értesíteni. Amennyiben a megállapodást teljesíteni kell, a teljesítés módjára különös szabályok vonatkoznak. Emellett különös rendelkezéseket tartalmaz az adásvételről szóló törvény, és különös szabályok vonatkoznak a munkaszerződésekre és a pénzügyi eszközökre is.

ADÓSSÁGÁTALAKÍTÁS

Nem léteznek az adósságátalakítás által a hatályos szerződésekre gyakorolt hatásokra vonatkozó különös szabályok.

Kérjük, olvassa el a „Melyek a fizetésképtelenségi eljárás lezárásának feltételei és joghatásai?” kérdésre adott válaszban szereplő információkat is.

VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSA A VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY SZERINT

Nem léteznek a vállalkozások adósságainak átalakítása által a hatályos szerződésekre gyakorolt hatásokra vonatkozó különös szabályok.

Kérjük, olvassa el a „Melyek a fizetésképtelenségi eljárás lezárásának feltételei és joghatásai?” kérdésre adott válaszban szereplő információkat is.

7 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás az egyes hitelezők által indított eljárásokra (a folyamatban lévő peres eljárások kivételével)?

CSŐD

A csődhatározat kihirdetését követően a csődvagyonba tartozó vagyontárgyak általában nem zárolhatók (*utmåta*) az adóssal szembeni követelés érvényesítése érdekében. Ez a csőd eljárás megindításával automatikusan érvényesül. E szabály alól kivételt képeznek azok a követelések, amelyek bizonyos fokú elsőbbséget élveznek. Az e tilalom ellenére foganatosított zárlat (*utmåtning*) semmis. A csődtől függetlenül lehetséges a vagyontárgyat zárolni, amennyiben a kérdéses vagyontárgyon a követelés kielégítése érdekében zálogjog (*panträtt*) áll fenn.

Amennyiben a zárolásra a csődhatározat kihirdetése előtt került sor, a végrehajtás főszabály szerint a csőd eljárástól függetlenül folytatódhat. Ez alól léteznek kivételek.

VÁLLALKOZÁSOK REORGANIZÁCIÓJA

Amennyiben a vállalkozás reorganizációja folyamatban van, az adóssal szemben sem zárlatra, sem a végrehajtásról szóló törvénykönyv szerinti más végrehajtásra nincs lehetőség. Ez alól vannak kivételek, például ha a hitelező a követelés kielégítésére szolgáló zálogjoggal vagy visszatartási joggal (*retentionsrätt*) rendelkezik. A kereskedők közötti részletvásárlási megállapodásokról szóló törvény (*lagen [1978:599] om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl.*) alapján nincs lehetőség segítségnyújtásra. A vállalkozás reorganizációja során nem hozható lefoglalást elrendelő (*kvarstad*) vagy zálogot (*betalningsåkring*) létesítő határozat.

ADÓSSÁGÁTALAKÍTÁS

Az eljárást megindító határozatot követően nem zárolhatók vagyontárgyak a határozat előtt keletkezett követelések érvényesítése érdekében, amíg az adósságátalakítás tárgyában jogerős határozat nem születik. Ez nem vonatkozik azonban azokra a követelésekre, amelyeket az átalakítás nem érint. E rendelkezés nem alkalmazandó továbbá abban az esetben sem, ha fellebbezés nyomán a bíróság a hitelező kérelmére úgy dönt, hogy engedélyezi a zárlatot.

Az adós csődjének megállapítása esetén az adósságátalakítási kérelem hatályát veszti.

Amennyiben a hitelezőkkel kötendő nyilvános egyezség iránti kérelmet az adós adósságátalakítási kérelmét követően befogadják, az adósságátalakítási eljárást fel kell függeszteni. Az egyezség jóváhagyása esetén az adósságátalakítási kérelem hatályát veszti.

VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSA A VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY SZERINT

Az eljárást megindító határozatot követően nem zárolhatók vagyontárgyak a határozat előtt keletkezett követelések érvényesítése érdekében, amíg a vállalkozás adósságainak átalakítása tárgyában jogerős határozat nem születik. Ez nem vonatkozik azonban azokra a követelésekre, amelyeket az átalakítás nem érint. E rendelkezés nem alkalmazandó továbbá abban az esetben sem, ha fellebbezés nyomán a bíróság a hitelező kérelmére úgy dönt, hogy engedélyezi a zárlatot.

Az adós csődjének megállapítása esetén a vállalkozás adósságainak átalakítása iránti kérelem hatályát veszti.

Amennyiben a hitelezőkkel kötendő nyilvános egyezség iránti kérelmet az adósnak a vállalkozás adósságainak átalakítása iránti kérelmét követően befogadják, az adósságátalakítási eljárást fel kell függeszteni. Az egyezség jóváhagyása esetén a vállalkozás adósságainak átalakítása iránti kérelem hatályát veszti.

8 Milyen hatást gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás a fizetésképtelenségi eljárás megindításának pillanatában folyamatban lévő peres eljárások lefolytatására?

CSŐD

Amennyiben az adós és egy másik fél között a csődvagyonba tartozó vagyontárgyra vonatkozó per van folyamatban, a vagyon eljárhat az adós helyett az eljárásban. Amennyiben a vagyon az adós helyett nem jár el, a vagyontárgyról vélelmezendő, hogy nem tartozik a vagyonba. Amennyiben az adóssal szemben olyan követelés kielégítése érdekében indult eljárás, amely a csőd eljárásban érvényesíthető, a csődvagyon az adós oldalán beavatkozhat a perbe. Ezen eljárásra további szabályok vonatkoznak.

VÁLLALKOZÁSOK REORGANIZÁCIÓJA

A követelések érvényesítése főszabály szerint tilos a vállalkozás reorganizációja során, de ez nem akadályozza az adós és egy másik fél között folyamatban lévő per folytatását és lezárását.

ADÓSSÁGÁTALAKÍTÁS

Kérjük, olvassa el a „Milyen joghatásokat gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás az egyes hitelezők által indított eljárásokra?” kérdésre adott válaszban szereplő információkat.

VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSA A VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY SZERINT

Kérjük, olvassa el a „Milyen joghatásokat gyakorol a fizetésképtelenségi eljárás az egyes hitelezők által indított eljárásokra?” kérdésre adott válaszban szereplő információkat.

9 Mik a hitelezők fizetésképtelenségi eljárásban való részvételének fő jellemzői?

CSŐD

A hitelezőknek nincs formális szerepük a csődeljárásban. A vagyonfelügyelő köteles azokkal a hitelezőkkel egyeztetni, akik kiemelten érintettek, ha ennek nincs akadálya. A hitelezők jogosultak információt kapni a vagyonfelügyelőtől, és részt venni például az eskütételen. A hitelező kérheti, hogy csődvagyon kezelésének a hitelező nevében történő ellenőrzése érdekében felügyelőt (*granskningsman*) jelöljenek ki.

VÁLLALKOZÁSOK REORGANIZÁCIÓJA

Amennyiben a bíróság a vállalkozás reorganizációja mellett dönt, ki kell tűznie a hitelezői gyűlés időpontját, amelyet a bíróságon tartanak meg. A gyűlést a vállalkozás reorganizációjáról szóló határozat keltétől számított három héten belül, vagy elkerülhetetlen esetben ennél későbbi időpontban kell megtartani. A hitelezői gyűlésen a hitelezőknek lehetőségük van a vállalkozás reorganizációjának folytatásával kapcsolatos véleményük kifejtésére. Amennyiben valamely hitelező kéri, a bíróság a hitelezők köréből hitelezői választmányt jelöl ki. A választmánynak maximum három tagja lehet. Néhány esetben a munkavállalóknak is joguk van a választmányba még egy tagot képviselőjüként kijelölni. A bíróság emellett különösen indokolt esetben további tagokat jelölhet ki. Ha ennek nincs akadálya, a reorganizációs tisztviselő köteles a hitelezői választmánnyal a jelentősebb kérdésekben egyeztetni.

ADÓSSÁGÁTALAKÍTÁS

Kérjük, olvassa el a „Melyek a követelések bejelentésére, igazolására és elfogadására vonatkozó szabályok?” kérdésre adott válaszban szereplő információkat.

VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSA A VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY SZERINT

10 Mi módon használhatja vagy értékesítheti a fizetésképtelenségi szakértő a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyon részét képező vagyontárgyakat?

CSŐD

A csődeljárás során a vagyontárgyak a hitelezők érdekében kezelt csődvagyont alkotnak (lásd fent). A vagyont egy vagy több vagyonfelügyelő kezeli. Főszabály szerint a vagyonba tartozó vagyontárgyakat az észszerűen lehetséges leggyorsabb ütemben kell értékesíteni. Amennyiben az adós üzleti tevékenységet folytatott, a vagyonfelügyelő bizonyos feltételek mellett a csődvagyon nevében folytathatja az üzleti tevékenységet.

VÁLLALKOZÁSOK REORGANIZÁCIÓJA

A vállalkozások reorganizációja során az adós nem veszíti el a vagyona feletti rendelkezés jogát.

ADÓSSÁGÁTALAKÍTÁS

Nem kerül sor vagyonfelügyelő kijelölésére.

VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSA A VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY SZERINT

Nem kerül sor vagyonfelügyelő kijelölésére.

11 Mely követelések terjeszthetők elő az adósnak a fizetésképtelenségi eljárás alá vont vagyonával szemben és miként kezelendők a fizetésképtelenségi eljárás megindítását követően keletkező követelések?

CSŐD

A svéd csődeljárások két csoportra oszthatók: az adósságok bizonyítása nélküli csődeljárásokra (*bevakning*) és az adósságok bizonyítása melletti csődeljárásokra. Eltérő rendelkezés hiányában nem kell bizonyítani az adósságokat. Ez azért van így, mert a csődeljárásban az elsőbbséggel nem rendelkező hitelezők általában nem kapnak semmiféle kielégítést. A kerületi bíróság a vagyonfelügyelő kérésére elrendelheti az adósságok bizonyítását. Erre akkor kerül sor, ha feltételezhető, hogy az elsőbbséggel nem rendelkező követelések a csődeljárás során a felosztásból valamilyen kifizetésben részesülnek. Amennyiben az adósságbizonyítási eljárás lefolytatása mellett születik döntés, a csődeljárásban érvényesíthető követeléseket főszabály szerint bizonyítani kell annak érdekében, hogy a hitelező részesüljön a felosztásból. Az elsőbbségre való jogosultságot szintén bizonyítani kell. Mindazonáltal ha a hitelező a vagyontárgy felett zálogjoggal vagy visszatartási joggal rendelkezik, nincs szükség az adósság bizonyítására annak érdekében, hogy a hitelező a kérdés vagyontárgyból kielégítést nyerjen.

Az a tény, hogy az adós elveszíti a vagyona feletti rendelkezési jogot, azt jelenti, hogy az adós nem vállalhat semmilyen olyan kötelezettséget, amelyet a csődeljárás során érvényesíteni lehet. Amennyiben az adós a csődeljárás megindítását követően bármilyen kötelezettséget vállal, e kötelezettség főszabály szerint nem bizonyítható a csődeljárás során. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint bizonyos esetekben az adós egyes vagyontárgyak felett visszaszerezheti a rendelkezési jogot, amennyiben a vagyonfelügyelő arról kifejezetten lemond.

A vagyonfelügyelő által képviselt csődvagyon jogokat és kötelezettségeket vállalhat, például megállapodáskötéssel. Így magával a vagyonnal szemben keletkeznek követelések (*massafordringar*). Főszabály szerint a vagyonnal szembeni követelések elsőbbséget élveznek a rendes csőd követelésekkel szemben (*konkursfordringar*). A vagyonfelügyelő díjazását és az ehhez hasonló adósságokat (vagyis a csődeljárás költségeit, *konkurskostnader*) mindazonáltal a csődvagyonnal szemben fennálló minden más adósságot megelőzően kell kielégíteni a vagyonból. Ha a csődeljárás költségeit a csődvagyon nem fedezi, azt általában az állam fizeti ki. Főszabály szerint a csőd követelések kielégítésére csak a csődeljárás költségeinek és a vagyonnal szemben fennálló költségek kifizetése után kerül sor.

VÁLLALKOZÁSOK REORGANIZÁCIÓJA

Vállalkozások reorganizációja esetében nincsenek a követelések bejelentésére vonatkozó általános szabályok. Vállalkozások reorganizációja esetében azonban a bíróság az adós kérésére engedélyezheti a hitelezőkkel kötendő nyilvános egyezségekre vonatkozó tárgyalásokat (*offentligt ackord*). A hitelezőnek alkalmasint be kell jelentenie követelését az egyezségi tárgyalások keretében (lásd lent). Csak azok a hitelezők vehetnek részt az egyezségi tárgyalásokon, akiknek követelése a vállalkozás reorganizációja iránti kérelem benyújtását megelőzően keletkezett. Mindazonáltal nem minden hitelező vesz részt e tárgyalásokon: nem vesz részt például az a hitelező, akinek követelése beszámítással kielégíthető, vagy aki elsőbbségi követeléssel rendelkezik. A reorganizációs tisztviselő elkészíti a vagyonba tartozó eszközöket és kötelezettségeket tartalmazó leltárt. Amennyiben valakinek olyan követelése van, amely nem szerepel a vagyonleltárban, vagy amelyre időközben derül fény, és részt kíván venni az egyezségi tárgyalásokban, követelését a reorganizációs tisztviselőnek írásban, legkésőbb a hitelezői gyűlés előtt egy héttel kell bejelentenie.

A reorganizációs tisztviselő jóváhagyásával a vállalkozás reorganizációja során az adós által kötött megállapodásokon alapuló követelések általános elsőbbséget élveznek.

ADÓSSÁGÁTALAKÍTÁS

Az adósságátalakítás lényegében az adóssal szemben fennálló minden, az eljárást megindító határozat kihirdetésének napja előtt keletkezett pénzkövetelésre kiterjed. A hitelezőknek ezért az eljárást megindító határozat előtt keletkezett, az adósságátalakítással érintett minden követelést be kell jelenteniük, mivel egyébként fennállna annak kockázata, hogy az adóst felmentik a kérdéses adósság megfizetése alól. (kérjük, olvassa el a „Melyek a fizetéseképtelenségi eljárás lezárásának feltételei és joghatásai?” kérdésre adott válaszban szereplő információkat).

Az adósságátalakítás nem vonatkozik azonban az alábbiakra:

1. családtag tartására vonatkozó követelés, amennyiben a társadalombiztosítási hivatal (Försäkringskassan) vagy külföldi közjogi szerv nem vette át a fél tartáshoz való jogát;
2. a zálogjoggal vagy az elsőbbségről szóló törvény (förmånsrattslagen [1970:979]) 6. vagy 7. szakasza szerinti más elsőbbségi joggal vagy visszatartási joggal biztosított követelés, amennyiben a biztosíték elegendő a követelés kielégítéséhez;
3. olyan követelés, amelynek tekintetében a hitelező az eljárást megindító határozat kihirdetése előtt az elsőbbségről szóló törvény 8. szakasza szerinti, arra a vagyontárgyra vonatkozó elsőbbségi jogot szerzett, amelyre a követelést végre kellett hajtani;
4. az a még nem esedékes követelés, amely a hitelező által nyújtandó ellenszolgáltatástól függ; vagy
5. a vitatott követelés.

Amennyiben a követelés feltételes, nem meghatározott összegre vonatkozik, vagy még nem esedékes, úgy is lehet dönten, hogy azt nem vonják be az adósságátalakításba. Amennyiben a követelés nem megalapozott, ki kell mondani, hogy az az adósságátalakításban nem vesz részt.

Az eljárást megindító határozatot követően keletkezett követelésekre nem vonatkozik az adósságátalakítás.

VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSA A VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY SZERINT

A vállalkozás adósságainak átalakítása lényegében az adóssal szemben fennálló minden, az eljárást megindító határozat kihirdetésének napja előtt keletkezett pénzkövetelésre kiterjed. A hitelezőknek ezért az eljárást megindító határozat előtt keletkezett, a vállalkozás adósságainak átalakításával érintett minden követelést be kell jelenteniük, mivel egyébként fennállna annak kockázata, hogy az adóst felmentik a kérdéses adósság megfizetése alól (kérjük, olvassa el a „Melyek a fizetéseképtelenségi eljárás lezárásának feltételei és joghatásai?” kérdésre adott válaszban szereplő információkat).

A vállalkozások adósságainak átalakítása nem vonatkozik azonban az alábbiakra:

1. családtag tartására vonatkozó követelés, amennyiben a társadalombiztosítási hivatal vagy külföldi közjogi szerv nem vette át a fél tartáshoz való jogát;
2. a elsőbbségről szóló törvény (1970:979) 5. szakasza szerinti elsőbbségi joggal biztosított követelés, amennyiben a biztosíték elegendő a követelés kielégítéséhez;
3. a zálogjoggal vagy az elsőbbségről szóló törvény 6. vagy 7. szakasza szerinti más elsőbbségi joggal vagy visszatartási joggal biztosított követelés, amennyiben a biztosíték elegendő a követelés kielégítéséhez;
4. olyan követelés, amelynek tekintetében a hitelező az eljárást megindító határozat kihirdetése előtt az elsőbbségről szóló törvény 8. szakasza szerinti, arra a vagyontárgyra vonatkozó elsőbbségi jogot szerzett, amelyre a követelést végre kellett hajtani;
5. az a még nem esedékes követelés, amely a hitelező által nyújtandó ellenszolgáltatástól függ; vagy
6. a vitatott követelés.

Amennyiben a követelés feltételes, nem meghatározott összegre vonatkozik, vagy még nem esedékes, úgy is lehet dönten, hogy a követelést nem vonják be a vállalkozás adósságainak átalakításába. Amennyiben a követelés nem megalapozott, ki kell mondani, hogy az a vállalkozás adósságainak átalakításában nem vesz részt.

Az eljárást megindító határozatot követően keletkezett követelésekre nem vonatkozik a vállalkozás adósságainak átalakítása.

12 Mik a követelések előterjesztésének, igazolásának és elfogadásának szabályai?

CSŐD

Főszabály szerint csak a csődhatározat kihirdetése előtt keletkezett követelések érvényesíthetők a csődeljárásban. A feltételes vagy még nem esedékes követelés is érvényesíthető a csődeljárásban.

Azokban az esetekben, amelyekben nem kerül sor az adósságok bizonyítására, nincs előírva a hitelező számára, hogy bármilyen különös módon kellene bejelentenie követelését. Az adósságok bizonyítása nélküli csődeljárás esetében a vagyonfelügyelő hivatalból biztosítja, hogy az elsőbbségi követelések a felosztásból megfelelő arányban részesüljenek. Főszabály szerint a hitelező a követelését a felosztási javaslat kifogásolására nyitva álló határidő lejártáig annak részletei nélkül is érvényesítheti a csődeljárásban.

Amennyiben feltételezhető, hogy a vagyon az elsőbbséggel nem rendelkező hitelezők kielégítésére is elegendő, kötelező bizonyítani az adósságokat (kérjük, olvassa el az adósságok bizonyítására vonatkozó fenti részt). Amennyiben a kerületi bíróság úgy dönt, hogy az adósságokat bizonyítani kell, négy és tíz hét közötti határidőt tűz ki a bizonyítékok benyújtására. Az adósságok bizonyítására vonatkozó felhívást tartalmazó határozatot közzéteszik. A hitelezők követéseiket a határidőn belül, írásban kell, hogy bejelentse. Ha a hitelező a vagyontárgy felett zálogjoggal vagy visszatartási joggal rendelkezik, nem szükséges bizonyítania az adósságot ezen eljárás részeként annak érdekében, hogy a vagyontárgyból kielégítést nyerjen. Amennyiben az adósságok bizonyítására sor került, és az adósságok bizonyítására nyitva álló határidő lejártát követően a hitelező követelést kíván bejelenteni, vagy zálogjogot kíván érvényesíteni, utólagos bizonyítással (*efterbevakning*) élhet. Ezt legkésőbb a felosztási javaslat vagyonfelügyelő általi elkészítésének napjáig, vagyis a javaslat bírósághoz történő benyújtásáig és közzétételéig teheti meg. Amennyiben a hitelező nem bizonyítja követelését, elveszíti ahhoz való jogát, hogy a felosztási határozat hatálya alá tartozó vagyonból kifizetésben részesüljön. Főszabály szerint a későbbiekben a hitelező csak akkor részesülhet kifizetésben követelését illetően, ha új források válnak elérhetővé (utólagos felosztás, *efterutdelning*).

VÁLLALKOZÁSOK REORGANIZÁCIÓJA

A fent említetteknek megfelelően a hitelezőknek nincs arra vonatkozó általános kötelezettségük, hogy bejelentse követéseiket a vállalkozás reorganizációja során, de a hitelezőknek alkalmasint be kell jelentenie követelését az egyezségi tárgyalások keretében. A reorganizációs tisztviselő köteles reorganizációs tervet készíteni. A tervben általában szerepel, hogy miként lehetne az adós vállalkozás pénzügyi helyzetét rendezni és működési eredményeit javítani. A terv tartalma azonban a konkrét eset körülményeire igazítható.

Bizonyos körülmények között a vállalkozás reorganizációja keretében lehetőség van a hitelezőkkel nyilvános egyezséget kötni. Az egyezségi tárgyalások iránti kérelmet az adós nyújtja be.

Az egyezségi tárgyalások iránti kérelemnek egyezségi javaslatot kell tartalmaznia, amely ismerteti az adós által felajánlott kifizetések összegét és ütemezését, valamint azt, hogy benyújtottak-e az egyezsége vonatkozó biztosítékok, és ha igen, mi alkotja azt. A kérelemhez a vagyon eszközeit és kötelezettségeit tartalmazó leltárt kell csatolni.

Amennyiben az egyezségi tárgyalások iránti kérelem elfogadható, a bíróság köteles az egyezségi tárgyalásokat engedélyező határozatát haladéktalanul meghozni. Ezzel egyidejűleg a bíróság köteles a hitelezőkkel a bíróság előtt megtartandó gyűlés napját is kitűzni, a gyűlésre való idézéseket megküldeni és a határozatot közzétenni.

Az adós, a reorganizációs tisztviselő és a hitelezők az egyezségben szereplő követeléssel szemben kifogással élhetnek. Különös szabályok vonatkoznak azokra a hitelezőkre, akik a vagyonleltárban nem szereplő követelés alapján kívánnak részt venni az egyezségi tárgyalásokon.

Csak azok a hitelezők vehetnek részt az egyezségi tárgyalásokon, akiknek követelése a vállalkozás reorganizációja iránti kérelem benyújtását megelőzően keletkezett. Azok a hitelezők, akiknek követelése beszámítással kielégíthető, vagy elsőbbséget élvez, nem vesznek részt az egyezségi tárgyalásokon. Azok a hitelezők, akik csőd esetén csak a többi hitelezőt követően részesülhetnek a kifizetésben, szintén nem vesznek részt a tárgyalásokon, kivéve, ha a tárgyalásokon részt vevő többi hitelező engedélyezi ezt.

Az adós bármely hitelező kérésére köteles a hitelezők gyűlésén a vagyoneleltár tekintetében esküt tenni.

A hitelezők a javasolt egyezségről a hitelezői gyűlésen szavaznak. Az az egyezség javaslat, amely a követelések összegének legalább 50%-át kielégíti, a hitelezők által jóváhagyottnak tekintendő, amennyiben a szavazók háromötöde támogatja azt, és követeléseik a szavazati jogot biztosító követelések teljes összegének háromötödét kiteszik. Amennyiben az arány ennél kisebb, az egyezségi javaslat akkor minősül jóváhagyottnak, ha a szavazók háromnegyede támogatja azt, és követeléseik a szavazati jogot biztosító követelések teljes összegének háromnegyedét kiteszik.

ADÓSSÁGÁTALAKÍTÁS

Amennyiben az adósságátalakítási eljárást megindító határozat meghozatalára kerül sor, az erről szóló értesítést a hivatalos lapban, a *Post- och Inrikes Tidningarban* haladéktalanul közzé kell tenni. Emellett a közzétételt követő egy héten belül értesíteni kell az ismert hitelezőket. Az értesítésben fel kell hívni a hitelezőket többek között arra, hogy az adóssal szemben fennálló követeléseiket jelentsék be, általában írásos formában, a közzététel időpontjától számított egy hónapon belül, a követeléseik részleteit és az ügy értékeléséhez szükséges egyéb információkat mutassák be, és adják meg annak a bankszámlának az adatait, amelyre az adósságátalakítási eljárás során a kifizetéseket teljesíteni kell.

Az eljárást megindító határozatot követően, ha már elegendő információ áll rendelkezésre, adósságátalakítási javaslat készül. A javaslatot megküldik az összes olyan ismert hitelezőnek, akinek követelését a javaslat érinti, és felhívják őket, hogy meghatározott időn belül tegyék meg észrevételeiket. Ha a hitelező nem tesz észrevételeket, ez nem akadályozza az adósságátalakítást jóváhagyó határozat meghozatalát.

VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSA A VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY SZERINT

Amennyiben a vállalkozás adósságainak átalakítására irányuló eljárást megindító határozat meghozatalára kerül sor, az erről szóló értesítést a hivatalos lapban, a *Post- och Inrikes Tidningarban* haladéktalanul közzé kell tenni. Emellett a közzétételt követő egy héten belül értesíteni kell az ismert hitelezőket. Az értesítésben fel kell hívni a hitelezőket többek között arra, hogy az adóssal szemben fennálló követeléseiket jelentsék be, általában írásos formában, a közzététel időpontjától számított egy hónapon belül, a követeléseik részleteit és az ügy értékeléséhez szükséges egyéb információkat mutassák be, és adják meg annak a bankszámlának az adatait, amelyre az adósságátalakítási eljárás során a kifizetéseket teljesíteni kell.

Az eljárást megindító határozatot követően, ha már elegendő információ áll rendelkezésre, a vállalkozás adósságainak átalakítására vonatkozó javaslat készül. A javaslatot megküldik az összes olyan ismert hitelezőnek, akinek követelését a javaslat érinti, és felhívják őket, hogy meghatározott időn belül tegyék meg észrevételeiket. Ha a hitelező nem tesz észrevételeket, ez nem akadályozza a vállalkozás adósságainak átalakítását jóváhagyó határozat meghozatalát.

13 Mik a vagyon értékesítéséből származó bevétel elosztásának szabályai? Miként rangsorolják a követeléseket és a hitelezők jogait?

CSŐD

Amennyiben a csődvagyonból a csőd eljárás költségeit és a vagyon adósságait nem lehet kifizetni, a csődöt törölni kell (kérjük, olvassa el a csőd eljárás költségeire és a vagyon adósságaira vonatkozó fenti információkat). A csőd törlése (*avskrivás*) esetén a hitelezők főszabály szerint nem részesülnek felosztásban.

Amennyiben a csődöt nem törlik, a csődvagyonba tartozó azon pénzüsségeket, amelyeket nem a csőd eljárás költségeire és a vagyon adósságaira fordítanak, felosztják a hitelezők között. Főszabály szerint a felosztás során az elsőbbségről szóló törvény rendelkezéseit be kell tartani.

Az elsőbbségről szóló törvény a hitelezők ahhoz való kölcsönös jogait szabályozza, hogy csőd esetén kifizetésben részesüljenek. Az elsőbbségről szóló törvényről összefoglaló jelleggel az alábbi információk adhatók.

A kifizetési elsőbbség általános vagy különös. A különös elsőbbség meghatározott vagyontárgyhoz kapcsolódik (például a zálogjog, a visszatartási jog vagy az ingatlanon fennálló jelzálog [*inteckning*]). Az általános elsőbbség az adós csődvagyonába tartozó minden vagyontárgyra kiterjed (ilyenek a hitelezőknek az adós csőd alá vonása miatt felmerült költségei, és amennyiben a csődöt a vállalkozás reorganizációja előzte meg, a reorganizációs tisztviselő díjazása). A különös elsőbbség megelőzi az általános elsőbbséget. Az elsőbbséget nem élvező követelések mellérendelt viszonyban állnak egymással. Megállapodásban az is kiköthető, hogy valamely hitelező csak az összes többi hitelező kielégítését követően jogosult kifizetésre (alárendelt követelés, *efterstålld fordran*).

Az elsőbbség fennmarad akkor is, ha a követelést átruházzák, zárolják, vagy az más módon harmadik félre száll át.

Amennyiben a követelés meghatározott vagyontárgy tekintetében élvez különös elsőbbséget, de a kérdéses vagyontárgy nem elegendő a követelés kielégítéséhez, a fennmaradó részt nem elsőbbségi követelésként kell kezelni.

VÁLLALKOZÁSOK REORGANIZÁCIÓJA

Vállalkozások reorganizációja esetén nem történik felosztás, kivéve, ha a hitelezőkkel nyilvános egyezséget kötöttek.

A nyilvános egyezség kimondhatja, hogy a követeléseket csökkenteni kell, és azokat meghatározott módon kell kielégíteni. Az egyezségnek minden hitelező számára egyenlő jogokat és a követelések összegének legalább 25%-át kell biztosítania, kivéve, ha az ennél alacsonyabb arányt az egyezségben részt vevő minden ismert hitelező jóváhagyja, vagy ha az alacsonyabb arány elfogadása egyébként különösen indokolt. Az előírt minimális felosztást legkésőbb az egyezség jóváhagyásától számított egy éven belül teljesíteni kell, kivéve, ha a hosszabb kifizetési határidőhöz az összes ismert hitelező hozzájárul. Az egyezség úgy is rendelkezhet, hogy az adós csak fizetési haladékban vagy egyéb különleges engedményben részesül.

ADÓSSÁGÁTALAKÍTÁS

Az adósságátalakítással érintett összes követelés egyenlő jogokat élvez. A kérdéses hitelező hozzájárulásával azonban a követelés a többinél kedvezőtlenebb jogokban részesülhet, vagy más követeléseket megelőzően fizethető ki, amennyiben a felosztható összeg alacsony, és az adósságok mértékére és egyéb körülményekre tekintettel ez az egyszerű eljárás.

A követelésekre vonatkozó rendelkezéseket az adósságátalakítást engedélyező határozat tartalmazza.

VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSA A VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY SZERINT

A vállalkozás adósságainak átalakításával érintett összes követelés egyenlő jogokat élvez. A kérdéses hitelező hozzájárulásával azonban a követelés a többinél kedvezőtlenebb jogokban részesülhet, vagy más követeléseket megelőzően fizethető ki, amennyiben a felosztható összeg alacsony, és az adósságok mértékére és egyéb körülményekre tekintettel ez az egyszerű eljárás.

A követelésekre vonatkozó rendelkezéseket az adósságátalakítást engedélyező határozat tartalmazza.

14 Mik a fizetésképtelenségi eljárás – különösen egyezség által történő – befejezésének feltételei és joghatásai?

CSŐD

Amennyiben az adós vállalja adósságainak kifizetését, vagy egyébként megállapodik hitelezőivel (önkéntes megállapodás, *frivillig oppgørelse*), a kerületi bíróság a csődeljárást megszünteti. Az adósságok bizonyítása melletti csőd esetén a csődeljárást az egyezséget jóváhagyó határozattal (*ackord i konkurs*) is meg lehet szüntetni. Más esetekben a csődeljárást leírással (*avskrivning*, amennyiben a vagyon az eljárás költségeit és a vagyon adósságait nem fedezi) vagy a hitelezők közötti felosztással zárják le.

A csőd nem mentesíti a természetes személyt az adósságai kifizetésének kötelezettsége alól (az adósságátalakításra vonatkozó szabályok ettől különböznek). Ezért a ki nem fizetett adósságok a csődöt követően is fennmaradnak (kivéve, ha azokat önkéntes megállapodás vagy a hitelezőkkel kötött egyezség rendezi).

A jogi személyt a csődöt követően felszámolják (az erre vonatkozó rendelkezéseket a gazdasági társaságok alapításáról szóló jogszabályok tartalmazzák). Ez azt jelenti, hogy főszabály szerint a hitelezők a csődöt követően nem érvényesíthetik fennmaradó követeléseiket a jogi személlyel szemben.

VÁLLALKOZÁSOK REORGANIZÁCIÓJA

Amennyiben nyilvános egyezség megkötésére kerül sor, az az összes olyan ismert és ismeretlen hitelezőt köti, akik az egyezségi tárgyalásokon jogosultak voltak részt venni. Az a hitelező, aki csőd esetén a többi hitelezőt követően lett volna jogosult kifizetésre, elveszíti az adós általi kifizetésre való jogosultságát, kivéve, ha az egyezségi tárgyalásokon való részvételre jogosult minden hitelezőt teljes mértékben kielégítenek az egyezség alapján. A meghatározott vagyontárgy tekintetében elsőbbséggel rendelkező hitelezőt köti az egyezség az adott vagyontárgyból ki nem nyerhető összegeket illetően.

ADÓSSÁGÁTALAKÍTÁS

Az adósságátalakítási határozat mentesíti az adóst az adósságátalakítással érintett adósságainak kifizetése alól annyiban, amennyiben azokat csökkentették. Az adósságátalakítás emellett mentesíti az adóst az ügyben nem ismert adósságainak kifizetése alól is, kivéve, ha azok olyan adósságok, amelyeket nem lehet adósságátalakítás alá vonni.

Az adósságátalakítás azt jelenti, hogy az átalakítással érintett követelések tekintetében a kamatra és a késedelmi kamatra való jogosultság az eljárást megindító határozat kihirdetésének napját követő időszak tekintetében megszűnik.

Az adósságátalakítás nincs hatással a hitelező kezessel vagy az adós mellett a kérdéses adósságért együtt felelős harmadik személlyel szemben fennálló jogaira.

Az adósságátalakítást jóváhagyó határozatban fizetési ütemtervet kell meghatározni. A fizetési ütemterv futamideje öt év, kivéve, ha egy ennél rövidebb időtartam megállapítása különösen indokolt. A fizetési ütemterv futamideje az átalakítást jóváhagyó határozat napján kezdődik. A fizetési ütemterv lejárat idejének meghatározásánál az azt időszakot, amelyre az eljárást megindító határozat volt alkalmazandó, általában le kell vonni az ütemterv időtartamából, kivéve, ha az adós eljárást megindító határozatot követő cselekményei rövidebb időszak levonását teszik indokolttá.

Az adósságátalakítási határozat bizonyos körülmények között módosítható vagy hatályon kívül helyezhető. Az adósságátalakítással érintett követeléssel rendelkező hitelező kérelmére az adósságátalakítási határozat hatályon kívül helyezhető vagy a 6. és 7. pontban említett esetekben módosítható, amennyiben

1. az adós a hitelezővel szemben tisztességtelenül járt el;
2. az adós szándékosan akadályozta a csődeljárást vagy a végrehajtási intézkedést;
3. az adós titokban előnyben részesített egy konkrét hitelezőt annak érdekében, hogy az adósságátalakításra vonatkozó döntést befolyásolja;
4. az adós szándékosan téves információt szolgáltatott az adósságátalakítási kérelmében vagy az eljárás során bármikor, a hitelező hátrányára;
5. az adós téves információt szolgáltatott, amely alapján közigazgatási szerv az adósságátalakítással érintett adókra vagy illetékekre vonatkozó döntést hozott, vagy erre vonatkozó kötelezettsége ellenére nem szolgáltatott információt, és ennek folytán nem megfelelő döntés született, vagy egyáltalán nem született döntés;
6. az adós a fizetési ütemtervet megszegi, és az attól való eltérés jelentős; vagy
7. az adós pénzügyi helyzete az adósságátalakítási határozatot követően jelentősen javult, és ez a javulás olyan körülményeknek köszönhető, amelyeket nem lehetett előre látni a határozat meghozatalakor.

A 7. pontban említett esetekben a kérelmet az eljárást megindító határozat keltétől számított öt éven belül vagy – amennyiben a fizetési ütemterv ennél később jár le – legkésőbb a fizetési ütemterv lejártakor kell benyújtani. Az adósságátalakítási határozat módosítása esetén a fizetési ütemterv időtartama maximum hét évben határozható meg.

VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSA A VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY SZERINT

A vállalkozás adósságainak átalakításáról szóló határozat mentesíti az adóst az adósságátalakítással érintett adósságainak kifizetése alól annyiban, amennyiben azokat csökkentették. Az átalakítás emellett mentesíti az adóst az ügyben nem ismert adósságainak kifizetése alól is, kivéve, ha azok olyan adósságok, amelyeket nem lehet vállalkozások adósságainak átalakítása alá vonni.

A vállalkozások adósságainak átalakítása azt jelenti, hogy az átalakítással érintett követelések tekintetében a kamatra és a késedelmi kamatra való jogosultság az eljárást megindító határozat kihirdetésének napját követő időszak tekintetében megszűnik.

Az adósságátalakítás nincs hatással a hitelező kezessel vagy az adós mellett a kérdéses adósságért együtt felelős harmadik személlyel szemben fennálló jogaira.

A vállalkozás adósságainak átalakítását jóváhagyó határozatban fizetési ütemtervet kell meghatározni. A fizetési ütemterv futamideje három év. A futamidő az átalakítást jóváhagyó határozat napján kezdődik.

Az adósságátalakítási határozat bizonyos körülmények között módosítható vagy hatályon kívül helyezhető. Az adósságátalakítással érintett követeléssel rendelkező hitelező kérelmére az adósságátalakítási határozat hatályon kívül helyezhető vagy a 6. és 7. pontban említett esetekben módosítható, amennyiben

1. az adós a hitelezővel szemben tisztességtelenül járt el;
2. az adós szándékosan akadályozta a csődeljárást vagy a végrehajtási intézkedést;
3. az adós titokban előnyben részesített egy konkrét hitelezőt annak érdekében, hogy az adósságátalakításra vonatkozó döntést befolyásolja;
4. az adós szándékosan téves információt szolgáltatott az adósságátalakítási kérelmében vagy az eljárás során bármikor, a hitelező hátrányára;
5. az adós téves információt szolgáltatott, amely alapján közigazgatási szerv a vállalkozás adósságainak átalakításával érintett adókra vagy illetékekre vonatkozó döntést hozott, vagy erre vonatkozó kötelezettsége ellenére nem szolgáltatott információt, és ennek folytán nem megfelelő döntés született, vagy egyáltalán nem született döntés;
6. az adós a fizetési ütemtervet megszegi, és az attól való eltérés jelentős; vagy
7. az adós pénzügyi helyzete az adósságátalakítási határozatot követően jelentősen javult.

A 7. pontban említett esetekben a kérelmet az eljárást megindító határozat keltétől számított három éven belül vagy – amennyiben a fizetési ütemterv ennél később jár le – legkésőbb a fizetési ütemterv lejártakor kell benyújtani. A vállalkozás adósságainak átalakításáról szóló határozat módosítása esetén a fizetési ütemterv időtartama maximum öt évben határozható meg.

15 Melyek a hitelezőket a fizetésképtelenségi eljárás befejezése után megillető jogok?

CSŐD

Mint az már fent említést nyert, a csőd nem mentesíti a természetes személyt az adósságai kifizetésének kötelezettsége alól, a jogi személyeket pedig felszámolják a csődöt követően.

Amennyiben a csőd után új felosztható források válnak elérhetővé, lehetőség van utólagos felosztásra.

VÁLLALKOZÁSOK REORGANIZÁCIÓJA

A hitelezőkkel kötött nyilvános egyezség joghatásai tekintetében kérjük, olvassa el a fentieket. Amennyiben nem kerül sor nyilvános egyezség megkötésére, és az adós a hitelezőkkel nem kötött önkéntes vagy más megállapodást, a vállalkozás reorganizációját befejezését követően továbbra is fennmaradnak a követelések.

ADÓSSÁGÁTALAKÍTÁS

Bizonyos esetekben a hitelező azután is kérheti az adósságátalakítás újraértékelését, hogy az adós a fizetési ütemtervet már teljesítette. Kérjük, olvassa el a „Melyek a fizetési képtelenségi eljárás lezárásának feltételei és joghatásai?” kérdésre adott válaszban szereplő információkat.

VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSA A VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY SZERINT

Bizonyos esetekben a hitelező akkor is kérheti a vállalkozás adósságai átalakításának újraértékelését, ha az adós a fizetési ütemtervet már teljesítette.

Kérjük, olvassa el a „Melyek a fizetési képtelenségi eljárás lezárásának feltételei és joghatásai?” kérdésre adott válaszban szereplő információkat.

16 Ki viseli a fizetési képtelenségi eljárás során felmerült költségeket és kiadásokat?

CSŐD

A vagyonfelügyelő díjazását és az ehhez hasonló adósságokat (a csődeljárás költségeit), valamint a csődvagyonnal szemben felmerült adósságokat a csődvagyonból a hitelezők közötti felosztást megelőzően kell kielégíteni. A csődeljárás költségei másfelől megelőzik a vagyonnal szemben fennálló adósságokat. Amennyiben azokat a vagyon nem fedezi, a csődeljárás költségeit általában az állam fizeti meg.

VÁLLALKOZÁSOK REORGANIZÁCIÓJA

A reorganizációs tisztviselő (és ha van, a felügyelő) a munkájáért és a feladat ellátásához szükséges kiadásaiért díjazásra jogosult. A díjazás nem lehet magasabb, mint a feladatok ellátásáért észszerűen járó ellentételezés. A reorganizációs tisztviselő vagy az adós kérelmére a bíróság megvizsgálja a reorganizációs tisztviselő díjazásra való jogosultságát. Az a hitelező, akinek követelésére egyezség vonatkozik, az egyezség végrehajtásáig szintén kérheti az erre irányuló vizsgálatot. A bírósági költségeket, valamint a reorganizációs tisztviselő és a felügyelő díjazását az adós fizeti meg.

ADÓSSÁGÁTALAKÍTÁS

Az adósságátalakítási eljárás során az adós általában a végrehajtó hatóság részére teljesít kifizetéseket, amely aztán továbbítja azokat a hitelezőknek. A végrehajtó hatóság az adós kifizetéseinek kezelését az adósról kivetett éves díj ellenében végzi.

VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSA A VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY SZERINT

Az adósságátalakítási eljárás során az adós általában a végrehajtó hatóság részére teljesít kifizetéseket, amely aztán továbbítja azokat a hitelezőknek. A végrehajtó hatóság az adós kifizetéseinek kezelését az adósról kivetett éves díj ellenében végzi.

17 Mik a hitelezők összességének hátrányt okozó jogügyletek semmisségére, megtámadhatóságára és végrehajthatatlanságára vonatkozó szabályok?

CSŐD

A csődvagyonba történő visszatérítés (*återvinning till konkursbo*) szabályait a csődtörvény tartalmazza. A visszatérítés szabályaiban meghatározott időszakok számításánál figyelembe vett referencia-időpont általában a csődeljárás iránti kérelmet megelőző nap.

Bármely aktus visszavonható (*gär åter*), ha az egy konkrét hitelezőt a többivel szemben jogellenesen előnyben részesített, vagy ha a hitelezőktől az adós vagyonát elvonta, vagy ha az adós adósságait növelte, illetve ha az adós fizetési képtelen volt, vagy az eljárás következtében vagy az eljárás és más körülmények következtében vált fizetési képtelenné, és a másik fél tudta vagy tudnia kellett volna, hogy az adós fizetési képtelen, és ismerte vagy ismernie kellett volna azokat a körülményeket, amelyek a jogi aktust jogellenessé tették. Az adós családtagjairól vélemezendő, hogy az előző mondatban írtakról tudomásuk volt, kivéve, ha meggyőző bizonyíték van arra vonatkozóan, hogy azokról nem tudtak és nem is tudhattak. Amennyiben az aktust a referencia-időpontnál öt évvel korábban teljesítették, az csak akkor vonható vissza, ha az adós családtagjához köthető.

A referencia-időpontot megelőző három hónapon belül a szokásostól eltérő módon vagy előre teljesített vagy az adós pénzügyi helyzetét jelentősen rontó összegű adósság kifizetése visszavonható, kivéve, ha az a körülményekre tekintettel nem minősül szokatlannak. Amennyiben a kifizetést az adós családtagjának ezen időpontot megelőzően, de a referencia-időpontot megelőző két éven belül teljesítették, az visszavonható, kivéve, ha bizonyítást nyer, hogy az adós nem volt fizetési képtelen, és a kérdéses aktus következtében sem vált azzá.

Többek között az ajándékozásra, a közös lakóhelyhasználatra és a bérekre különös rendelkezések vonatkoznak. Bizonyos, az állam részére teljesített kifizetések, például az adófizetés, nem tartoznak a visszatérítésre vonatkozó szabályok hatálya alá.

A vagyonfelügyelő a visszatérítést elvégezheti úgy, hogy keresetet indít a rendes bíróságok előtt, vagy úgy, hogy kifogással él a csődeljárásban bizonyításra kerülő adósságokkal szemben. Amennyiben a vagyonfelügyelő nem él a visszatérítés lehetőségével, és nem történik egyezségkötés, a hitelező a visszatérítést a rendes bíróságok előtt indított keresettel érheti el.

Visszatérítés esetén az adós által elidegenített vagyon visszakérül a csődvagyonba.

VÁLLALKOZÁSOK REORGANIZÁCIÓJA

Amennyiben a vállalkozás reorganizációjáról szóló határozatot kihirdették, a csődtörvény csőd esetén alkalmazandó visszatérítési szabályait kell alkalmazni, amennyiben a hitelezőkkel nyilvános egyezség megkötésére került sor (kérjük, olvassa el a csődre vonatkozó részt).

Amennyiben a visszatérítés elsőbbségi jogra vagy zárlat útján elért kifizetésre vonatkozik, a bíróság dönthet úgy, hogy a végrehajtást további értesítésig nem folytatja.

A visszatérítés iránti kérelmet a reorganizációs tisztviselő vagy olyan hitelező nyújthatja be, akinek követelésére a nyilvános egyezség vonatkozott volna. A kérelmet a hitelezői gyűlést megelőzően kell benyújtani, és addig nem lehet annak tárgyában végső határozatot hozni, amíg a nyilvános egyezség kérdésében döntés nem született. Az a hitelező, aki kérelmet kíván benyújtani, köteles erről a reorganizációs tisztviselőt értesíteni. Amennyiben ezt nem teszi meg, a hitelező kérelmét nem veszik figyelembe.

Amennyiben a vállalkozás reorganizációja nyilvános egyezség megkötése nélkül ér véget, és az adós csődjét a kérelem benyújtása után, a vállalkozás reorganizációjának befejezését követő három héten belül nem állapítják meg, a benyújtott visszatérítés iránti kérelmet el kell utasítani.

A felperes költségeinek megtérítését követően a visszatérítésből származó bevétel a nyilvános egyezségben részt vevő hitelezőket illeti meg. Az az alperes, akinek a felperes kérelme miatt áll fenn az adóssal szemben követelése, e követelés alapján részt vehet az egyezségi tárgyalásokon, és jogában áll az öt megillető összeget levonni a felosztás során abból az összegből, amelyet egyébként ő fizetett volna.

A nyilvános egyezségben részt vevő hitelező vagy az adós kérelmére a visszatérítési eljárást lefolytató bíróság elrendelheti, hogy a hitelezőt a korábbi határozat alapján megillető vagyont különleges vagyonfelügyelet alá helyezték (*särskild förvaltning*). Bármely vagyon, amelyet ilyen különleges vagyonfelügyelet alá helyeztek, csak akkor zárolható, ha az egyezség megszűnt.

ADÓSSÁGÁTALAKÍTÁS

Nincsenek a visszatérítésre vonatkozó különös rendelkezések.

VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSA A VÁLLALKOZÁSOK ADÓSSÁGAINAK ÁTALAKÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY SZERINT

Nincsenek a visszatérítésre vonatkozó különös rendelkezések.

Utolsó frissítés: 19/02/2018

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.